

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W4CZ295080	ImageGroup:	I4CZ307636
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	སྟོད་འབྲུག་འགྲོལ་པ་མཚུངས་མེད་བླ་མའི་ཞལ་རྒྱུ། spyod 'jug 'grel pa mtshungs med bla ma'i zhal rgyun/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no.D34541
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	sarnath, varanasi, u.p.
Publisher:	vajra vidya institute
Date:	[2014?]
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Avenue, Cambridge, MA 02138 US.

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་

ཟིན་བྲིས་མཚུངས་མེད་སྒྲ་མའི་ཞལ་རྒྱན།

མཛད་པ་པོ། ལྷ་ཉག་གེས་རབ་མཐར་ཕྱིན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིང་བ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་
 མཚུངས་མེད་བླ་མའི་ཞལ་རྒྱན་
 བཞུགས་སོ།།

མཛད་བ་པོ། ལྷ་ཞལ་གེས་རབ་མཐར་ཕྱིན།

We extend our heartiest thanks to Ven. Tenzin Jamchen and especially to 'Tsadra Foundation' for bearing all the expenses of publishing this book. We pray for a long life and prosperity to the members of Tsadra Foundation and to Ven. Tenzin Jamchen. Vajra Vidya library

གཞུང་འདིའི་མ་དཔེ་ནི། གནས་དུས་གྱི་དབང་གིས་ཕྱག་དཔེ་འདི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དགོན་པས་
མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐེབས་པར་ཉེ་མོད། ད་ལམ་རང་དགོན་གྱི་གསོལ་དཔོན་སློབ་ཟུང་
དོ་རྩེ་མཆོག་ནས་ཐུགས་རྩིས་ཆེན་པོའི་སློབ་ཐབས་ཆོལ་གནང་བ་ལ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་ལྷ།

༡༠༡༥ ལོའི་ལྷོ་ ༥ ལ་པར་ཐེངས་དང་པོ་ ༡༠༠༠ ཐམ་བ་པར་དུ་བཏབ།

ཁྱུ་མྱིག་འགན་འཁུར་པ། བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོག་མ།
དཔེ་མྱིག་པ། བཀྲ་ཤིས་ལུན་ཆོག་མ་དང་། འཇམ་དབྱངས་བཀྲིས།
ཁྱུ་དག་པ། བསྟན་འཛིན་ཤིས་རབ། མིག་དམར་ཆེ་དབང་།
མདུན་ཤོག་མཛེས་རིས་པ། རང་དགོན་གྱི་གྲ་དངོས་གྲུབ་རྒྱལ་མཆོན།

ལྷ་ཁ་བརྩ་བི་དུ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Vajra Vidya Institute Library

Khajuhee P.O. Sarnath, Varanasi, U.P., India 221007

Phone: 00-91-542 2595744, 2595747, 2595748

Fax: 00 91-542-2595746

Email: vvlibrary48@yahoo.in

Printed at Archana, New Delhi

www.archanapress.com

THE DALAI LAMA

༡༡། ཁྲིམ་ཀུན་གྲུབ་པ་མཉམ་མེད་ཤུག་འེ་རྟེན།
གང་དེས་ལེགས་གདམས་སྡེ་སྒོར་རྒྱད་སྡེ་དོན།
འགྲེལ་པའི་འཕགས་པོད་ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་མཛོད།
བསེལ་ལྡན་ལྷོངས་དེར་དུས་ཤིང་བསྐལ་བ་ལས།

དེང་འདིར་སྐལ་ལྡན་འགྲོ་བའི་རེ་སྒོར་སྒྲིང་།
འཛད་མེད་དུ་མར་བཤེད་པའི་བར་འབྲུལ་གྱིས།
ཡོངས་སུ་སྐྱེལ་འདིས་དྲི་མེད་ལུང་རྟོགས་བསྟན།
ས་ཆེན་ཁྲོན་འདིར་ཡུན་ཤིང་གནས་པ་དང་།

བསྟན་འཛིན་ཐུགས་མཐུན་ཞབས་བརྟན་ཐུགས་བཞེད་འགྲུབ།
བསྟན་པའི་ནང་དོན་བསྐྱབས་གསུམ་ཉམས་བཞེས་འཕེལ།
བསྟན་ལ་དད་ཀྱང་ཆོས་མཐུན་བདེ་དགས་འཛོ།
བསྟན་གཞི་སྡེ་འདི་མི་ཉམས་ཡུན་དར་སྒོན།

ཞེས་ཁ་འགྲུ་ཤིན་པོ་ཆེ་དང་། དགོན་གྱི་སྒྲ་བྲུ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་བཞིན་བཟོ་བྱ་ཞེས་པའི་གསུང་
རབ་དཔེ་བསྐྱུན་ཁང་ནས་ཤིས་མེད་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་དགོན་ཤིགས་
པར་སྒྲུན་ཞུས་དང་ཁྱེད་འཆར་གྱི་འགོ་བཟོད་ཤིས་སྒོན་ཆོགས་བཅད་མཆོག་གསུམ་གྲངས་ལྡན་འདི་བཞིན་
ཤུག་འེ་དགོས་སྒོར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་བྲིས་པ་དགོ།

THE KARMAPA

༡༡། །ད་ལམ་བདག་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཡོངས་འཛིན་དག་པའི་བཤེས་གཉེན་མཁན་
 ཆེན་མ་འགྲུ་རིན་པོ་ཆའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་མཛད་བཟང་གི་ལེགས་སྤྱད་ལས་ཉེ་བར་འོང་
 བའི་ཁྲོ་བོ་བྱ་གསུང་རབ་དཔེ་བསྒྲུན་ཁང་། ཞེས་གསར་དུ་དབུ་བརྟེས་པ་འདི་ཉིད་བརྒྱད་
 གངས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་འདིར་གནའ་པོའི་དུས་ནས་མ་ཉམས་པའི་མདྲ་བྱང་གཙུག་ལག་གི་
 སྒྲོལ་བཟང་རྒྱུ་མེད་རྒྱན་འཛིན་དང་། ཟུང་པར་དཔལ་འགྲོ་མགོན་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་
 མཁས་གྲུབ་གོང་མ་དག་གི་གསུང་རབ་རྒྱ་ཆེན་ཟབ་མོའི་དཔལ་ཡོན་གྱིས་ཐུག་པ་ཀླན་ཀྱང་
 རྒྱར་རྗེས་ཤུལ་འཛིན་དང་། ཕྱི་རྗེས་དར་སྤེལ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་
 བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་ངེས་དོན་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་འཆད་ཉན་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་གནས་
 གང་ཅིར་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡིད་སྒྲོན་རྣམ་དག་བཅས།

ཀམ་འི་མཆན་འཛིན་བཅུ་བདུན་པས།

ནང་ལོ་ ༡༧༧༧ རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་རྒྱ་ཏྲ་ལོའི་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༥ དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༡༩ ལ།

VENERABLE THRANGU RINPOCHE

༄༅། མཛེས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྐྱོབས་ཤིང་།
 རྣམ་གྲོལ་བཤོད་པའི་ལམ་གཅིག་ལ།
 ལུང་རྟོགས་གཉིས་བསྐྱུས་ནི་བསིལ་ཚོས།
 ལྷན་པའི་ཕྱག་གི་ཡུལ་དུ་བསྟེན།

དེ་ཡང་གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་ལྷོངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་བ་ནས་བརྩམས་
 ད་ལྟའི་བར་དུ། མཁས་བརྟན་བཟང་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲེས་ལ་བྱང་པར་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
 ཞིག་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཉམས་སྦྱང་གི་སྟེང་ནས་བྱང་པའི་མན་ངག་སྒྲ་ཚོགས་
 པ་ཞིག་མ་འོངས་པའི་མི་རབས་རིམ་བྱུང་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་
 ཏེ། བསྟན་བཅོས་དང་། ཞལ་གདམས། ཟིན་ཐེས་དང་ཆོག་ལོ་རྒྱས་དང་རྣམ་ཐར་
 སོགས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཞིག་ཚོམ་འབྲི་གནང་སྟེ་བཞུགས་པ་དེ་དག་བར་ལམ་དུས་
 ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་པོ་ཞིག་ཆུད་ཆོས་སུ་ཕྱིན་པ་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་
 འཇམ་གྱིང་གི་སྒྲེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་གྱིང་གུན་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། ཤིན་རྒྱ་པངས་པའི་གནས་
 སུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། ད་ལྟ་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྐལ་པར་བཞུགས་པ་དག་ལས་
 ཀྱང་། ཁ་ཤས་དཔེ་རྒྱན་དཀོན་པས་མི་མངོན་པའི་དབྱིངས་སུ་ཐེབས་ལ་ཉེ་བ་རྣམས་མི་
 ཉམས་པར་དཔེ་རྒྱན་སྟེལ་བའི་ཆེད་དང་། ཡང་ཕྱག་དཔེ་ཤིན་རྒྱ་མཐོག་ལ་ཆེ་བ་ཁག་ཐོས་
 བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གནང་མཁན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུ་རྟེན་དེ་ཅམ་མེད་པར་སྐྱོས་མེད་

དུ་བཞུགས་ཀྱི་ཐུགས་མཉམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐབས་པདའི་ཐོག་ནས་ཕྱག་དཔེ་ལག་ཐོབ་
པའི་ཆེད། ལྷ་ཆ་བརྗེ་བྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་པར་བསྐྱོན་ཞུས་དང་ཁྱེད་ཀྱི་འཆར་བ་ཞིག་།

ད་ལམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་མཚུངས་མེད་སྤྱི་མའི་
ཞལ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་དགེ་སྦྱོར་ཤོན་ནམ་བུ་ན་འཛིན་བྱམས་ཆེན་མཆོག་གི་བརྒྱད་
ནས་(Tsadra Foundation)ལྷ་འདྲ་ཐེབས་ཅུ་ཆོགས་པས་དེབ་གངས་གཅིག་སྟོང་༡༠༠༠
ཐམ་པ་པར་སྐྱོན་གྱི་འགོ་གྲོན་ཆ་ཆར་སྦྱོན་བདག་གནང་བ་ལ་སྟེང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་
ཆེ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

གཞན་ཡང་དེབ་འདིའི་ཞུ་སྦྱིག་འགན་འཁུར་བ་བཀྱིས་སྤུ་ཆོགས་དང་། ཞུ་དག་
གནང་མཁན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་ཕྱག་དཔེ་
གཟིགས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་དཔེ་ཆ་འདིའི་སྟེང་ནས་བསྐྱབ་སྦྱང་། ཞིབ་འཇུག་ །ཉམས་
ལེན་གང་གཟབ་གྱིས་རང་དོན་དུ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། གཞན་དོན་དུ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་
གསུམ། གཉིས་དོན་དུ་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་སྟེ་དམ་པའི་རང་རྒྱལ་དགུ་ཡིས་དོན་
གཉིས་ལྟན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྟོན་འདུན་དང་། དེ་ལྟ་བུ་གནང་རོགས་ཞེས་གྲུ་
ཞུ་བ་ལགས། དེ་བཞིན་མ་ཕྱི་གསལ་པོ་མ་ཐོབ་པ་དང་། ཞུ་དག་གནད་སྦྱིན་མ་སོང་བ་
སོགས་ཀྱིས་ལྟག་ཆད་དང་། རོར་འབྱུལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མཁས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་
ཀྱི་དུང་དུ་བཞགས་ཤིང་། རོར་བཅོས་བཀའ་བསྐྱབ་གྲུང་ལྟག་པོར་སྟོལ་གནང་བཀའ་བྲིན་

ཞུ། བླ་འགྲུ་སྤྱི་མེད་པས།

པར་སྒྲུབ་གསལ་བཤད།

ཀྲུལ་སྐས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ངོ་མཚར་བའི་རྣམ་ཐར་
བདུན་དང་ལྷན་བཏེ་ཉིད་ཀྱིས། སྤྱིར་ཀྲུལ་སྐས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྒྱས་པ་བསྐྱབ་པ་
ཀྲུན་ལས་བརྟམ་པ། བསྐྱས་པ་མདོ་ཀྲུན་ལས་བརྟམ་པ། ཆོག་བསྐྱས་ལ་དོན་
རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་གསུམ་དུ་མཛད་པ་
ལས། སྦྱོད་པ་གཙོ་བོ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱོད་པ་ལ་
འཇུག་པ་ལ་ལེའུ་བརྟུ་དང་། བམ་བོ་གཉིས། སྒྲོ་ཀ་སྒྲོང་ཡོད། དེ་ཡང་བམ་བོ་
ཆེ་ཆད་སྒྲོ་ཀ་ལྡ་བརྟུ་དང་། འབྲིང་སྒྲོང་གི་སུམ་ཆད་དང་། ཐ་མ་སྒྲོ་ཀ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
ལ་བཞག་པ་ལས་འདིར་སྒྲོ་ཀ་སྒྲོང་ལ་བམ་བོ་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་བྱིར་བམ་ཆད་
ཆེ་བ་ཡིན། ལེའུ་བརྟུ་ནི།

བྱང་རྒྱུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ།

མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་ཅིག།

སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་།

གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་ཤོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཀྲུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་
པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་
པའི་ལེའུ་གསུམ། དེ་ལྟར་སྐྱེལ་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་བསྐྱོ་བ་དང་སྒྲོན་
པའི་ལེའུ་གཅིག་སྟེ། ལེའུ་བརྟུ་ས་བཅད་བཞིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་ཏེ་བརྟུན། དང་
པོ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་

གསུམ་སྟེ། བན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོན་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་དང་། མཐུན་
 ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་པའི་ལེའུ་དང་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ་ནི།
 མཐུག་ལྟོག་གི་གནས་ལ་གཞོབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ། རང་གི་སྒོ་
 གསུམ་ལ་བརྟག་པ་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ལེའུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
 ཁོང་ཁྲོའི་གཉེན་པོ་བཞོད་པའི་ལེའུ་དང་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ་ནི།
 ཀྱུན་རྫོང་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་
 འཕེལ་བའི་ཐབས་སམ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། ཀྱུན་རྫོང་
 སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ལེའུ། དོན་
 དམ་སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་དང་
 གསུམ། མཐར་དགོ་ཅ་གཞན་དོན་དུ་བསྒྲི་བའི་ལེའུ་གཅིག་བཅས་ལེའུ་བརྩེའོ།

གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་འགྲེལ་དང་བོད་འགྲེལ་མང་དུ་བཞུགས་པ་ལས།
 མཉམ་མེད་དྲགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རང་ལུགས་སུ་ཁོ་ལུ་སྟོན་རིན་ཆེན་
 གྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པ་བླ་བའི་འོད་ཟེར་དང་། སྟོན་འཇུག་གི་བསྟུས་
 དོན་བཅས་དང་། འབྲུག་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་རྣམས་ལོ་ལོ་སྟོན་ཀྱི་སྟོན་འཇུག་
 འགྲེལ་ཆེན་དང་། མཚོ་སྤྱ་བའི་མཆན་བུར་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱི་གཅིས་པ་
 བསྐྱེལ་ཏེ། སྟོན་འཇུག་གི་འབྲུ་འགྲེལ་དཔུ་མའི་ལམ་གྱི་སྟོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་
 མཛད། དཔའ་བོ་གཙུག་ལག་ཕྱིར་བས་སྟོན་འཇུག་གི་རྣམ་བཤད་ཟབ་རྒྱས་
 མཐའ་ལས་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱས་འགྲེལ་དང་། སྟོན་འཇུག་ཤེས་རབ་
 ལེའུའི་མཆན་འགྲེལ་བཅས་མཛད། རྗེ་དགོ་འདུན་རིན་ཆེན་གྱི་སྟོན་འཇུག་

གི་མཚན་དོན་དང་། སྤྱད་འཇུག་མཚན་བཟོད་ཀྱི་ཚིག་འབྲེལ་དང་། སྤྱད་འཇུག་
ཤེས་རབ་ལེའུའི་ཚུད་སྤྱོད་བཅས་དང་། གསུམ་མཛུགས་འཛིན་མཁན་ཆེན་ཁྲ་
འགྲུ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྤྱད་འཇུག་གི་ནུམ་བཤད་ཟབ་རྒྱས་མཐའ་ཡས་སྟིང་
པོའི་ཚིག་འབྲེལ་གཅེས་བཏུས་སོགས་བཞུགས།

དལམ་པར་དུ་བརྒྱན་རྒྱུ་ནི། ལྷ་ཉག་ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་གྱིས་མཛད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་མཚུངས་མེད་སྤྱོད་པའི་ལམ་
རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞུང་འདི་ལ་བྱང་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས་
གཙོ་ཆེ་བ་ནི། ཉན་པ་དང་སྤྱོད་སྤྱོད་ཀྱི་མི་བརྒྱན་པར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཕན་
ཕྱིར་ཡུལ་གྱི་ཁ་སྐད་ལྟར་བཀོད་པས་ས་བཅད་དང་གཞུང་གི་བཟོད་བྱ་རྣམས་
མཛུགས་པ་ཅམ་གྱི་ཁོང་དུ་ཆུད་སྤྱོད་བྱེད་དང་། སྐབས་འགར་མདོའི་གྲོང་གཞི་ལོ་རྒྱུས་
སོགས་དང་སྤྱོད་ཉེ་གིན་ཏུ་གོ་བདེ་བར་ཡོད། རི་ལྟར་ཉམས་སྤྱོད་ལེན་པའི་མན་
པ་གི་ཚུལ་རྒྱུད་ལ་སྤྱོད་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཚུལ་གཞུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་མཛད་
བྱང་དུ། ཚིག་དོན་ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་མི་ཚོག་ཉམས་ལེན་དགོས། མཚན་
འབྲེལ་དང་སྤྱོད་པ་འགྲོད་སྤྱོད་པ་ཆེ་ངས་བཤད་པའི་དོན་ནི་ཉམས་ལེན་རེ་
དགོས། ངས་ཀྱང་སེར་གཟུགས་མ་ཤོར་བ་སྤྱོད་འཇུག་གི་སྤྱོད་ཉེ་གིན། ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་ཉམས་ལེན་པ་རྣམས་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
ཡང་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་སྤྱོད་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལ་ཐོས་པས་མ་གནང་
སྐབས་ནིན་ཏུ་ཕན་རྒྱལ་ཆེ་བར་དམིགས་ནས། དེ་བ་གཟུགས་རྣམ་པ་ལ་པར་
སྤྱོད་གནང་སྐབས་རྒྱ་འབྱོར་བ་ཙུ་འདྲ་ཐེབས་ཅུ་ཚོགས་པ་ནས་པར་སྤྱོད་འགྲོ་
གོན་གནང་བ་ལ་འདི་གའི་དཔེ་མཛོད་ནས་བཀའ་འདྲིན་ཆེ་ཞུ་བ་དང་། མ་དཔེ་རི་
བཞིན་ཆད་ལྷག་མེད་པར་ཞུ་སྤྱོད་བཞིན་ཁུལ་བྱེད་ཀྱང་། རོར་འབྲུལ་རིགས་
ཡོད་པས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གྲོག་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱོད་འདོན་ལ་དགོངས་འཆར་ལྷག་
སྤྱོད་ཡོང་བ་ལྟ། ཞེས་བཟོ་བྱ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་སྤྱོད་བཀའ་ཤིས་ལུན་ཚོགས་
མིང་ཅན་པས་བྱི་ལོ་༡༠༡༥ ལྷ་ ༥ ཆོས་ ༡༩ ཉིན་བྲིས།

དཀར་ཆག

ལེའུ་དང་པོ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ།	1
ལེའུ་གཉིས་པ། སྒྲིག་པ་བཤགས་པ།	29
ལེའུ་གསུམ་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བ།	70
ལེའུ་བཞི་པ། བག་ཡོད་བསྟན་པ།	93
ལེའུ་ལྔ་པ། ཤེས་བཞིན་སྤྱང་བ།	122
ལེའུ་དྲུག་པ། བཟོད་པ་བསྟན་པ།	181
ལེའུ་བདུན་པ། བཙོན་འགྲུས་བསྟན་པ།	249
ལེའུ་བརྒྱད་པ། བསམ་གཏན་བསྟན་པ།	296
ལེའུ་དགུ་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བསྟན་པ།	395
ལེའུ་བརྒྱུ་པ། ཡོངས་སུ་བསྟོན་པ་བསྟན་པ།	490
གཞུང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ས་བཙད།	541

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཟིན་བྲིས་
མཚུངས་མེད་སྒྲ་མའི་ཞལ་རྒྱན་
བཞུགས་སོ།།

ནམ་འདྲན་རྫོགས་སངས་རྒྱས་ཀྱན་དང་།
བདེན་གཉིས་ལུང་རྫོགས་དམ་པའི་ཆོས།
བསྐྱབ་གོལ་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་ལྗེ།
དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན་གསུམ་ལ་འདུད།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་པའི་རལ་གྱི་ཡིས།
རྒྱལ་མིད་འཛིང་ཞེན་ཀྱན་བཅད་ནས།
བྱང་སེམས་ཉི་ལྗས་འགོ་ཟུན་ནམས།
ཡོངས་བསལ་ཞི་བ་ལྟ་ལ་འདུད།

མཁྱེན་བརྩེའི་གོམ་སྟབས་གཅིག་གིས་ཀྱང་།
ཤེས་བྱའི་མཁའ་དབྱིངས་ཀྱན་བཞུལ་ཏེ།
འགོ་ནམས་ཐུགས་བསྐྱེད་ཞགས་པ་ཡིས།
ལེགས་བརྒྱང་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མར་འདུད།

མགོན་དེའི་ཞལ་གྱི་ཐུམ་བཟང་ལས།
སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ནམས་ལ།
བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐལ་མཛད་པ་ལས།
གསུང་སྒྲོས་ཟིན་བྲིས་མཆོན་ཙམ་སྟེལ།

དེ་ལ་འདིར་དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ཤིང་རྗེས་སུ་གཤེགས་

པའི་བྱལ་བཤོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་པོ་ཆེ། ཡན་བདེ་མ་ལུས་པ་སྐྱབ་པའི་རྒྱ་གཅིག་
 བྱར་བྱར་པ། སྤིང་ཞིའི་ལེགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས། རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་གཙོ་བོར་སྟོན་པ། རྒྱལ་སྤྱིམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུང་
 བཟང་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་འཆད་པ་ལ། བཤད་བྱའི་ཡན་ལག་
 བཤད་པ་དང་། བཤད་བྱ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ཆོས་
 རི་ལྟར་འཆད་ཚུལ། སྒྲོབ་མས་རི་ལྟར་ཉན་ཚུལ། དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀས་འཆད་ཉན་
 རི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་བཤད་བྱུང་ནས། གཉིས་པ་བཤད་བྱ་དངོས་བཤད་
 པ་ལ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མཚན་དང་། མཚན་དེ་ལྟན་གྱི་གཞུང་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 མཚན་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་དུ་འགྱུར་བྱུག་གཉིས། དང་པོ་ནི།

རྒྱ་གར་རྒྱུད་དུ། རྩོད་མཏུ་ཕྱུ་ཨ་བ་ཏ་ར། བོད་རྒྱུད་དུ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ།

ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་རྒྱུད་གཉིས་ཤན་སྐར་ན་རྩོད་མཏུ་ཕྱུ་ཨ་བ་ཏ་ར། བོད་རྒྱུད་དུ།
 སེམས་དཔའ་ཕྱུ་ཨ་བ་ཏ་ར་ལ། ཨ་བ་ཏ་ར་འཇུག་པ་མཚན་གྱི་དོན་བཤད་པ་ནི།
 སྤང་བྱ་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་ཅིང་བྱང་བས་ན་བྱང་། རྟོགས་
 བྱའི་ཡེ་ཤེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་ན་ཆུབ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་ནི་
 ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་
 བྱང་དེ་སྐྱབ་དགོས་པས་མ་པ་ནི་སེམས། རྫོགས་བྱང་སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་དཀའ་བའི་
 གནས་མགོ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་པ་གཏོང་དགོས་པས་མི་རྣམས་སྙམ་ན།
 རྩོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དབྱ་དང་བྱུག་ཞབས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིན་པ་མཛད་ནས་
 སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ནའང་བདག་གིས་ཀྱང་མི་རྣམས་རྒྱ་ཅི་ཡོད་སྙམ་པས་བྱ་དཀའ་བའི་
 གནས་ལ་མི་སྒྲོབ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱལ་པའི་ཡུན་དང་འགོ་མང་གི་མཐའ་ལ་མི་
 སྒྲོབ་པ་སྤིང་སྤྱིབས་ཀྱི་གོ་ཆ་མེད་དུ་བྱང་བ་བགོས་པ་ན་དཔལ། སྤྱིད་པ་ནི་ཡར་བྱིན་

དུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ནང་དུ་སྟོན་ཐུས་ཀ་མ་བཅད་བ་ལྟར་འཕྱར་
བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པ་རྣམས། ད་ལམ་རྒྱལ་སྐས་ཆེན་པོ་ཞིབ་ལྟས་འདིར་བསྐྱས་ཏེ་སྟོན་
ཐུས་ཀ་བཅད་བ་ལྟར་མར་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའོ།།

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་དུ་འགྱུར་ཕྱག་ནི།

སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

ཞེས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ནི་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་ཐམས་ཅད་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་
བཞུགས་པའི་ལུང་རྟོགས་དམ་ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ་ཞེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་སྐབས་ཅད་དང་མཐུན་པའི་སྡེ་སྡོད་དངོས་འཛིན་གྱི་འགྱུར་ཕྱག་
ལྟར་ན་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གཏོགས་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་མཆོན་དེ་ལྟན་གྱི་གཞུང་དངོས་བཤད་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་ལ་
འཇུག་པའི་རྒྱ། བརྩམ་བྱ་བསྟན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས། མཇུག་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པའི་བྱ་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དང་པོ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་
ལ་བར་ཆད་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པར་བརྟེན་པ་ནི།

བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མངའ་སྐས་བཅས་དང་།།

ཕྱག་འོས་ཀུན་ལ་འང་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ལམ་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལའི་ཐེག་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་
གཤེགས་པས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་རྣམས་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམས་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་རྣམ་པ་སྟོང་རྣམ་དཔལ་ལ་ནི་
ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་སྤང་སྟེ་སྤང་སྤང་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པ་

ལ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཐ་ན་ཆོགས་པའི་ཆོགས་པ་ཅད་རེའི་ཆོགས་དོན་གཉིས་
ཀ་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་རྒྱད་ནའང་ལུང་གི་ཆོས་པ་བྱུང་ཞིང་བསྟན་པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ།
འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆའི་བྱང་སྤྱོད་གི་གཏམ་ལས།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་སྡེ་སྒྲོན་གསུམ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་དཀའ་ན་ཡང་།།

ཆོག་འབྲུག་ཅིག་གི་དོན་ཤེས་པ། །དེ་ཡང་ལུང་གི་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཞེས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་ཏུ་དགེ་བའི་བསམ་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་ཙམ་རྒྱད་ལ་
སྦྱོར་ཆོ་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་རྒྱད་ལ་གནས་ཏེ། དེ་ལས།

རྒྱལ་བས་གསུངས་པའི་བསྐབ་པ་གསུམ། །ཐམས་ཅད་སྤང་བར་དཀའ་ན་ཡང་།།

དགེ་སེམས་སྐྱད་གཅིག་གཅིག་སྦྱོར་པ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ན་སྒོ་བ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་བཤད་
རྒྱལ་གྱིས་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བས་མི་སྒོ་བ་པའི་ལམ་དུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་འཇམ་འདུས་པས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་སྟེ། དེ་རྟོག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱད་ལ་
མངའ་བས་ན། ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མངའ་ཞེས། ཆོས་དགོན་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱུ་རྣམས་
ལ་སྐྱའི་སྤྱི་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ཏུ་བྱ་དང་། གསུང་གི་སྤྱི་སྒྲ་ཉན་རང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་
སྤྱི་སྒྲ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དང་གསུམ་སྟེ། **བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་རྒྱལ་**
སྤྱི་བརྟོན་པའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ནི། རྒྱལ་བའི་གདུང་བརྒྱད་འཛིན་པ་དང་། དམ་
པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་རྟོག་མ་སྦྱོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། རང་གིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། གདུལ་བྱ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་
རྟོགས་བྱང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དུ་འཇུག་པས་སོ། །**གཉིས་པ་ནི།** ལུང་གི་ཆོས་
བཤད་པའི་འཁོར་ལོས་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོས་འཛིན་ཏེ་ལུང་
རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་པོ་བཤད་རྒྱལ་བའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་འཛིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་སྒྲུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་
སྒྲུལ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྤྱུལ་པ་སྤྲོ་ཚོགས་པར་སྤྱུལ་ནས་འགྲོ་དོན་
མཛད་པས་ན་རྒྱལ་ཕྱིས་བྱང་སེམས་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྤྱུལ་ས་ཡུལ་གྱི་དགེ་
འདུན་དགོན་མཚོག་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་ཐེག་དམན་ཉན་རང་གི་དགེ་འདུན་དང་
སོ་ཐར་ལུགས་ཀྱི་མཁན་སློབ་ལ་སོགས་པ་ཕྱག་བྱར་འོས་པ་ཀུན་ལ་འད་སྒྲོ་གསུམ་
གྲས་པ་དང་བཅས་པར་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཉི་ནི་ལྷག་མ་འདྲེན་པའི་ཆོག་ཡིན་པས་ན་
བརྩམས་པར་དམ་བཅའ་ལ་སོགས་པ་རིམ་བཞིན་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བཞི།

བདེ་གཤེགས་ཐུས་ཀྱི་སྒྲོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི།།

ཡུང་བཞིན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།། ༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཐུས་དང་བཅས་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ། ལེགས་སྦྱོང་དགེ་བའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་རྒྱུད་ལ་འབྲལ་བ་
མེད་པར་གོས་ལ་སྒྲ་རགས་བརྩམས་པ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་དང་། ཉེས་སྦྱོང་མི་དགེ་བའི་
ཚོགས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་པོ་ཕྱི་ལྷུངས་ནས་སྒྲོ་བརྩམ་པ་ལྟར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་
རྒྱལ་བ་ཐུས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བྲིམས་སྤྱུང་བཅའ་བའི་སྒྲོམ་
པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ཡོངས་སྤྲོད་གས་པ་ནི། འདིར་ཞིབ་ལྟ་བདག་གིས་བརྗོད་
པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་ལ། ཚུལ་རི་ལྟར་བརྗོད་ན་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་ཡུང་བཞིན་
དུ་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། སྒྲོན་དུས་སྒྲོན་པ་དང་། རྗེས་སྤྱི་བ་ལྟ་བུའི་ཀྱིས་ཡུང་སྤྱི་
སྦྱོང་གསུམ་ཚར་གཉིས་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟུམ་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
བཀའ་རྒྱ་ཆེ་བ། ཡུང་གྲངས་མང་། མན་ངག་གནད་ཟབ། དྲང་ངེས་ཀྱི་དགོངས་པ་
བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་རྣམས། སྤྱིགས་མའི་སེམས་ཅན་ཆོ་སྤང་མྱོངས་པ་ཀུན་གྱིས་
ཆོག་མི་ཤེས་དོན་མི་རྟོགས་པས་ན། ཡུང་སྤྱི་སྦྱོང་རིན་པོ་ཆའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཐམས་

ཅད་མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་སྤྱོད་འཇུག་འདིར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་
པར་བྱ་བྱིར་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ་མཛད་པ་ནི་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་ལས།

དམ་པ་ཁས་ལེན་མང་པོར་མི་བགྱི་སྟེ། །གལ་ཏེ་དཀའ་བར་ཁས་ནི་སྒྲུང་གྱུར་ན།།
རྩོལ་རིམ་གྱིས་པ་རིམ་བཞིན་དུ། །ཤི་ཡང་གཞན་དུ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གསུམ་པ་ཁེངས་པ་སྒྲུངས་པ་ནི།

སྟོན་ཆད་མ་བྱུང་བ་ཡང་འདིར་བརྟེན་མེད།།
སྟེབ་སྦྱོར་མཁས་པ་འང་བདག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེ་ཕྱིར་གཞན་དོན་བསམ་པ་བདག་ལ་མེད།།
རང་གི་ཡོད་ལ་བསྟོམ་ཕྱིར་ངས་འདི་བརྩམས།། ༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲུང་བྱ་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱུ་མི་ཆགས་
གསུངས་པ་ལྟར་ང་རྒྱལ་གྱི་ཁེངས་སེམས་གཅོག་པར་མཛད་ཚུལ། ཞི་བ་ལྟ་བུའི་ནི་
རྒྱ་བོད་ཀུན་ན་ནི་སྒྲ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་ན། བྱེད་ཀྱིས་སྤྱོད་འཇུག་ཟེར་བའི་
ལེགས་བཤད་ཅིག་ཚུམ་མཛད་གནང་ཆོ་སྟོན་ཆད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མ་གསུངས་པའི་
བརྟེན་བྱའི་དོན་ཡང་དག་པ་ཞིག་སྤྱོད་འཇུག་འདིར་བརྟེན་རྒྱ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན། སྟོན་
ཆད་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལས་མ་བྱུང་བའི་བརྟེན་པར་བྱ་བའི་དོན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་འགའ་ཡང་སྤྱོད་འཇུག་འདིར་བརྟེན་དོན་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་།

དོན་རྒྱལ་བའི་རྗེས་འཇུག་རྒྱན་དུག་མཚོག་གཉིས་དང་། རྒྱལ་བོ་དག་དབང་
ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་སྦྱེས་རབས་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་དང་། སྟོབ་དཔོན་དཔའ་བོས་
སྦྱེས་རབས་སོ་བཞི་བ་བརྩམས་པ་ལྟ་བུའི་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་སྟན་བག་སྟེབ་སྦྱོར་མཁས་
པ་བྱེད་འཕགས་མང་པོ་ཡོད་དམ་སྟུམ་ན་ཚིག་མཛུས་པ་དེ་འདྲ་བའང་ཞི་བ་ལྟ་བུ་བདག་
ལ་ཡོད་པ་མིན་པས་ཅི་ཕྱིར་ང་རྒྱལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་བསྟན་ནོ།།

ཡང་ན་སྟོད་འཇུག་འདི་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་ཕན་ནམ་དགོངས་པས་བརྩམས་
 སམ་སྟམ་ན། ཆིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་མེད་པ་དེ་ཕྱིར་སྟོད་འཇུག་འདི་
 བྱི་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་བར་བསམ་པ་འདྲ། ཞི་བ་ལྟ་བུ་དག་ལ་མེད་ཅེས་གསུངས་
 མོ། །དེ་ལྟར་ན་དོན་དང་། ཆིག་ལེགས་པ་མེད་ཅེད་གཞན་དོན་ལ་མ་ཕན་ན། འདི་
 ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་ཤིག་མཛད་པ་ལ་དོན་མེད་དོ་སྟམ་ན་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱལ་བ་
 གས་བཅས་ཀྱི་སྟོད་པའི་ལམ་བཟང་རྣམས་མི་བརྟེན་པའི་བསྟན་བྱང་ཅམ་དུ་རང་གི་
 ཡིད་ལ་བསྐྱོམ་ཞིང་འདྲིས་པར་བྱ་བྱིར་ཞི་བ་ལྟ་བུས་སྟོད་འཇུག་འདི་ཉིད་བརྩམས་
 པར་མཛད་དོ་གསུངས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་བརྩམས་པའི་ཆོཅ། ཡུན་རིང་སྒོམ་
 པར་མི་རིགས་ལ། སྒོམ་པའི་དུས་ན་བརྩམས་པས་དགོས་པ་མེད་དོ་སྟམ་ན་སྒྲིབ་མེད་
 དེ། མཁས་པའི་བྱ་བ་རྣམ་གསུམ་འཆད་ཅོད་བརྩམ་གསུམ་ཡིན་ལ། ཡུན་རིང་པོར་
 ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་མ་མཛད་པར་བརྩམ་པར་མི་རྣམས་པས་དང་པོ་བསྟན་བཅོས་
 ཀྱི་དོན་ཡུན་རིང་པོར་ཡིད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་པར་བྱས་ཏེ་རྩོམ་དགོས་པས་སོ།

བཞི་བ་ཞུས་པའི་ལཱ་ལོ་བསལ་ཕྱིར་སྟོབ་བསྟེན་བ་ནི།

དགོ་བ་བསྐྱོམ་ཕྱིར་བདག་གི་དད་པའི་ཤུགས།

འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་འགྱུར་ལ།

བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་།

ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར། ༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། བསམ་པ་བྱང་སེམས་དང་སྟོར་བ་ཕྱིན་
 དུག་གིས་བསྟུས་པའི་དགོ་བ་རྣམས་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་ནས་བསྐྱོམ་པར་
 བྱ་བྱིར་ངས་འདི་བརྩམས་པའི་ཆོཅ། རྒྱས་གས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོད་པ་རྒྱ་
 མཆོལ་བུ་ལ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་དག་གི་དད་པའི་ཤུགས་སམ་རྒྱན་དེ་ཉིད་སྟོད་འཇུག་བརྩམས་
 པ་འདི་དག་གིས་ཀྱང་རེ་ཞིག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཉིད་འཕགས་ང་

ཡིན་ཡང་ས་མ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བ་ལྟན་ཏོ། །བདག་ལས་ལྷག་པའི་ས་ཐོབ་པའི་འཕགས་
བ་རྣམས་ལ་བཟླན་བཅོས་འདི་དགོས་པ་མེད་ཅུང་། དབང་པོ་དམན་པ་སློ་མོངས་པ་
བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་ཞི་བ་རྩ་བདག་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པའམ་རིགས་འདྲ་བ་
གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཅི་སྟེ་ཞེས་བརྒྱུ་ལ་གལ་སྲིད་ན་བཟླན་བཅོས་འདི་དག་
བཟླན་ཏེ་མཐོང་ན་ཡང་དད་པ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཡང་དངོས་སམ་བརྒྱད་
ནས་ཕན་ཞིང་དོན་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བཟླན་
བཅོས་བརྩམས་པའི་རྒྱ་བཞི་བཤད་ཟིན་ནས།

གཉིས་པ་བརྩམ་བྱ་བཟླན་བཅོས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་དངོས་བཤད་པ་ལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ། །མ་སྐྱེས་པ་རྣམས་སྐྱེས་ཀྱང་ཅིག།

སྐྱེས་པ་ཉམས་པ་མེད་པར་ཡང་། །གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་གོག།

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲུ་རྩོལ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་
རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་
ལེའུ་གསུམ། མི་ཉམས་པར་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ། དེ་
ལྟར་སྐྱེལ་པའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་བསྟོར་བ་དང་སྟོན་པའི་ལེའུ་གཅིག་སྟེ། ལེའུ་
བརྩ་ས་བཅད་བཞིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱེས་ཏེ་བཤད་པར་བྱ་བ་ལས། དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ་སྟེ། ཕན་ཡོན་
ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ལེའུ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་
སྟོན་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཡོངས་བརྒྱུད་གི་ལེའུ་དང་
གསུམ། དང་པོ་ལ་གཞུང་དང་མཚན་གཉིས། དང་པོ་གཞུང་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། ཕན་ཡོན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ལུས་རྟེན་
དང་། བསམ་པའི་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དལ་འབྱོར་འདི་ནི་རྟེན་པར་གྱི་ཉུང་པ། སྦྱིས་པའི་དོན་རྒྱལ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ལ།
གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བསྐྱབས་ན། སྦྱིས་འདི་ཡང་དག་འབྱོར་པར་གལ་འབྱུང་།༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལ་ཡང་། རོ་བོ་དལ་བ་བསམ་པ་ཁྱད་པར་འབྱོར་
བ་བསམ་པ། རྟེན་དགའི་དཔེ་ལ་བསམ་པ། གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ་བསམ་པ་དང་
བཞི་ལས། དང་པོ་དལ་བ་བརྒྱད་ནི་མི་ཁོམས་པ་བརྒྱད་སྤངས་པ་སྟེ།

དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་། ཆེ་རིང་ལྷ་དང་ལྷ་ལྷོ་དང་།

ལོག་ལྷ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྤྱངས་པ། །ལྷགས་པ་འདི་ནམས་མི་ཁོམས་བརྒྱད་།

ཅས་སྤྱི་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམས་པ་བཞི་དང་། བར་མིར་གྱུར་པའི་མི་ཁོམས་པ་
བཞི་སྟེ་བརྒྱད་དུ་མ་སྦྱོས་པས་ན་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། གཉིས་པ་ལ། **རང་འབྱོར་ལྔ་ནི།**

མི་གྱུར་དབུས་སྦྱོས་དབང་པོ་ཆངས། །ལས་མཐའ་མ་ལོག་གནས་ལ་དད།

ཅས་ལྔ་དང་། གཞན་འབྱོར་ལྔ་ནི།

སྟོན་བྱོན་ཆོས་གསུངས་བསྟན་པ་གནས། །དེར་ཞུགས་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཟིན།

ཞེས་ལྔ་སྟེ། བསྟོམས་པས་འབྱོར་བ་བཅུ་ལོ། །**གསུམ་པ་རྟེན་དགའི་དཔེ་ནི།**

རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེང་གཉའ་གིང་གི། །བུར་གར་རུས་སྤལ་མགིན་ཆུད་ལྟར།

མི་ཉིད་གིན་ཏུ་འཐོབ་དགའ་གསུངས།

ཞེས་སོགས་དང་། **བཞི་བ་གངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི།**

འདི་ལྷར་སེམས་ཅན་ཅམ་གྱི་གངས་བསམ་ན།

མི་ལུས་ཐོབ་པ་འཁོར་ལོས་སྤྱར་རྟེན་མཆུངས།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ན། མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་གིན་ཏུ་རྟེན་
 པར་དཀའ་བ་རྟེན་ཆོ། སྒྲུ་ཤེས་གིང་དོན་གོ་བ་འདུལ་སྒྲུ་བའི་ཕྱིར་ན་སྦྱེས་སུ་ཞེས་བྱ་
 ལ། དེ་ཡང་རྒྱུན་སྒྲོང་གི་དབང་གིས་གསུམ་སྟེ། རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐལ་ལ་འཛིགས་
 བས་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་པོ་ལ་ནི་སྦྱེས་སུ་རྒྱུང་
 སུ་དང་། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་མེ་མ་མུར་གྱི་འོབས། སྤོན་མོའི་གླིང་། ཆེར་
 མའི་ཐང་། རལ་གྱི་འཛི་སོ། རྒྱལ་སྦྱལ་གྱི་གཟེབ་ལྟ་བུ་མཐོང་ནས་ཐར་བ་ལྟ་ངན་ལས་
 འདས་པ་ལ་དོན་གཉེར་བྱས་ཏེ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་པོ་ལ་ནི་སྦྱེས་སུ་འབྲིང་དང་། མ་འགོ་
 རྒྱལ་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁུན་རྫོགས་བྱང་ལ་འགོད་ཕྱིར་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་
 པོ་ལ་ནི་སྦྱེས་སུ་ཆེན་པོའི་ལམ་བསོད་ནམས་ཆད་མེད་པའི་འཇུག་དོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་
 སུའི་མཐོ་རིས་དང་། ཐར་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་གསུམ་གྱི་དོན་བཞིན་སྦྱབ་
 པའི་རྟེན་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་འདི་ལྟ་སུའི་རྒྱས་ལ་དགེ་བ་དམ་ཆོས་རྣམ་དག་
 བསྦྱབ་དགོས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གལ་ཏེ་མིའི་ལུས་རྟེན་འདི་ཐོབ་ཆེ་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་
 དམ་པའི་ཆོས་མ་སྦྱབ་ན་ནི། ཕྱིས་སུ་དལ་འབྱོར་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་འདྲ་བ་སྦྱོན་
 མེད་པ་ཡང་དག་པར་འབྱོར་ཞིང་ཐོབ་པར་གལ་འབྱུར་ཏེ་ཐོབ་པར་མི་འབྱུར་རོ།

ཅིའི་ཕྱིར་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དཀའ་པོ་སྟུམ་ན། རྒྱུ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྣམ་དག་གིས་གཞི་
 བབྱང་། རྟེན་སྦྱོན་ལམ་རྣམ་དག་གིས་མཆོམས་སྦྱར། སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པས་གོགས་
 བྱས་ནས། འབྲས་སུ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ན་རྒྱུ་རྟེན་འབྲེལ་མང་
 པོ་ཆོགས་དགོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་བསམ་པའི་རྟེན་ནི།

རི་ལྟར་མཆོན་མོ་སུན་ནག་སྦྱིན་རུམ་ན།

སྒྲོག་འགྲུ་རྒྱན་ཅིག་བར་སྒྲུང་སྟོན་པ་ལྟར།

དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡིས་བརྒྱུ་ལམ་ན།

འཛིག་རྟེན་བསོད་ནམས་སྒྲོ་གྲོས་ཐང་འགའ་འབྱུང་། ༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཉི་མ་མེད་པས་མཆན་མོ་
 དང་། ཟླ་བ་མེད་པས་ཐུན་ནག་དང་། རྒྱ་སྐར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་སྒྲིན་རུམ་
 འཕྲུག་པོ་ན། བར་སྒྲུང་ལ་གྲོག་འཕྲུ་བའི་ཆེན་སྒྲུང་ཅིག་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲུང་བ་སྟོན་པ་
 ལྟར་དཔེ་བཞི་དང་མཐུན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་བཞི་སྟེ། སངས་རྒྱུས་ཉི་མ་ལྟ་བུ་མི་
 བཞུགས་པས་མཆན་མོ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཟླ་བ་ལྟ་བུ་མི་བཞུགས་པས་
 ཐུན་ནག་དང་། སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་གྲོགས་ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྟོད་པ་
 རྣམས་དང་རྒྱུད་རིང་བའམ་མི་བཞུགས་པས་ན་རྒྱ་སྐར་གྱི་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲུང་དོར་
 གྱི་གནས་སྟོན་པ་ཡང་བཞུགས་དགའ་བ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཙས་
 པའི་སྒྲིན་རུམ་གྱིན་ཏུ་འཕྲུག་པོ་རང་རྒྱུད་རན་པའི་ནམ་མཁའ་ལ་འཐིབས་གིང་
 བསྐྱིབས་པའི་ཆེ་འདི་འདྲ་བའི་དུས་ན་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ཐུགས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་གྱི་གཟིགས་པ་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ལ་འཇུག་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་གྱི་མཐུ་ཡིས་བརྒྱ་ལམ་རེས་འགའ་ན་འཛིག་ཉེན་མ་དག་པ་སྟོགས་མའི་ཞིང་
 གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལའང་དད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་
 དགེ་བའི་སྟོ་གོས་ཀྱི་བསམ་པ་གྲོག་འཕྲུ་བ་ལྟ་བུ་ཐང་འགའ་རེ་ཙམ་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་
 འཕྲུང་བའི་ཆེན། འོང་བས་བ་རྩ་ཟིན་པ་ལྟར་སྟོ་སེམས་དགེ་བ་ལ་འཕྲུར་ཐབས་
 དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་དངོས་བཤད་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིའི་ཕན་ཡོན། སྟོན་
 འཇུག་སོ་སོའི་ཕན་ཡོན། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བརྟན་པ་དང་
 གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་བ་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཕན་ཡོན།
 མིང་དོན་གནས་འཕྱུར་པའི་ཕན་ཡོན། ཕན་ཡོན་དཔེའི་སྟོན་སྟེན་བརྟན་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟས་དགེ་བ་ཉམ་རྒྱུད་འདི་ལ་བརྟག།
 སྟོག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱིན་དུ་མི་བཟང་བ།།

དེ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་མིན་པ།

དགོ་གཞན་གང་གིས་ཟིལ་གྱིས་གོན་པར་འགྱུར། ༥

བསྐྱལ་པ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི།

ཐུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ལན་པར་གཟིགས།

འདིས་ནི་ཆད་མེད་སྒྱེ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས།

བདེ་མཚོག་བདེ་སྒྲག་ཉིད་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད། ༥

མིད་པའི་སྒྲག་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་གཞོམ་འདོད་ཅིང་།

སེམས་ཅན་མི་བདེ་བསལ་བར་འདོད་པ་དང་།

བདེ་མང་བརྒྱ་ཕྱག་སྨྱོད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཉིད་རྟག་ཏུ་གཏང་མི་བྱ། ༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་
ལྟས་དགོ་བ་ཉམ་ཆུང་བ་སྒྲོག་འགྱུ་བ་འདྲ་བ་རེ་རང་རྒྱད་ལ་སྦྱིས་པ་ཉིད་ལ་ཡང་།
དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲིག་པ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡིད་ལ་བྱན་པ་དང་ཁ་རུ་བརྗོད་མི་ལུས་པའི་གིན་
ཏུ་མི་བཟད་པ་ཆོས་སྤངས་དང་མཚམས་མེད་ལྟ་དང་ཐེག་ཆེན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་
དང་། མི་དགོ་བ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་བགྱིས་པ་དེ་རྣམས་ནི། འགོ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་ཤོག་སྟམ་པའི་བསམ་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱད་
ལ་སྦྱིས་པའི་ཆོན་ཉེས་པའི་ཚོགས་མཐའ་དག་ཉི་མས་སྐར་མ་མ་ལུས་པ་ཟིལ་གྱིས་
མནན་པ་ལྟར་འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་དེ་མིན་པ་འདུས་བྱས་དང་
འདུས་མ་བྱས་པའི་དགོ་བ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་མི་དགོ་བ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་
པར་འགྱུར་ཏེ་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པར་མི་ལུས་སོ།

རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་དུས་རིང་དུ་སོང་བའི་བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དུ་མ་མང་པོ་

རྒྱ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱི་ཞིའི་ཁམས་སྤྱ་གཏན་བདེ་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་གང་དང་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་ལ་རབ་ཏུ་དགོངས་པ་མཛད་ཅིང་
 བཞུགས་པ་དེ་ཡི་ཚེ་ན་བསྐྱུང་པ་མེད་པར་སྐྱབ་པས་ན། དེ་ཕྱིར་སྐྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་
 རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
 པའི་སྐྱབ་པའི་དབང་པོ་བཙུག་པ་ལྟར་ཉན་པར་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་ཕན་པར་གཟིགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་སྟམ་ན།
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་ནི་ཚད་མེད་པའི་སྐྱེ་པོའི་ཚོགས་མ་ལུས་པ་མཐའ་
 ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས། བདེ་བའི་མཚོག་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད། བདེ་སྤྲུག་སྤྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཚོག་
 ཡིན་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་རང་དོན་དུ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་དྲག་པོས་སྤྱི་བ་
 ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆུ་འབྲས་དང་བཙས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་
 གཞིམ་སྤྱི་མེད་པར་བྱེད་འདོད་ཅིང་དགའ་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྤྱི་རྗེ་ཆེ་པོས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མི་བདེ་བ་མཐའ་དག་སལ་བར་འདོད་པ་དང་། རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་དོན་དུ་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་མཐར་སྐྱག་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་བ་
 མང་པོ་བརྒྱ་ཕྲག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འདོད་པ་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱོད་མེད་
 པ་གཞན་ཕན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དུས་ཏྲག་ཏྲག་དང་མི་བྱའོ།

གཉིས་པ་མིང་དོན་གནས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སྤྱི་ཕྱིར་གྱིས།
 འཁོར་བའི་བཙུན་རར་བསྐྱུངས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས།
 བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་ཞེས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་།
 འཛིག་རྟེན་ལྟ་མིར་བཙས་པས་སྤྲུག་བྱར་འབྱུང་། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་མེད་པར་

ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པར་གྱུར་ན། དུས་མཐའ་དང་།
 དེའི་སྐད་ཅིག་དང་བྱ་ཇོགས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་ལས། བྱི་མ་བྱ་ཇོགས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་གཅིག་གིས་སྤང་པོ་ལྷའི་འཁོར་བའི་བཙོན་རར་ལས་ཉོན་གཟུང་འཛིན་ལྷགས་
 སྒྲོག་གིས་བསྐྱམས་པའི་གང་ཟག་བདག་འཛིན་བཙོན་སྤང་གིས་བསྐྱང་སྟེ། སོས་དུས་
 མེད་པའི་ནད་པ། ཐར་དུས་མེད་པའི་བཙོན་པ་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་དེའི་མཐུ་ལས། གང་ཟག་དེའི་མིང་ལ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
 ཞེས་མི་བརྗོད་པར། བདེ་བར་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲས་པོ་རྒྱལ་སྤྲས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། མིང་གནས་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་།
 སྒྲོན་འཛིག་པ་ལ་བཅུད་འབྱུང་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་བཅས་གིང་གནས་
 པའི་ཡུལ་ན་རིགས་དྲུག་གི་གཙོ་བོ་རྩ་དང་མིར་བཅས་པས་བྱག་བྱ་བར་འཕྱུར་བ་ནི་
 རོན་གནས་འཕྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་དཔའི་སྒྲོན་ནས་བརྟན་པ་ལ་དྲུག་ལས། དང་པོ་གསེར་འཕྱུར་
 ཀྱི་དཔེས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བརྟན་པ་ནི།

གསེར་འཕྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ།

མི་གཙང་ལུས་འདི་བྱངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྒྲུ།

རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་བསྐྱར་བས་ན།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་གཟུང་། ༡༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་། གསེར་འཕྱུར་གྱི་ཅི་ཐ་མས་ཅི་སྤང་སྟོང་རེ་
 ཅམ་གྱིས་ལྷགས་སྤང་གང་རེ་ཅམ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲེས་ལ་རྒྱུང་པའི་དགེ་
 སེམས། ཅི་སྤང་བརྒྱ་རེས་ལྷགས་སྤང་བརྒྱ་རེ་ཅམ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བ་ལྟ་བུ་ནི་སྒྲེས་
 ལུ་འབྲིང་པའི་དགེ་སེམས། གསེར་འཕྱུར་གྱི་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ནི། ཅི་སྤང་གང་
 རེས་ལྷགས་སྤང་སྟོང་ཐུག་མང་པོ་གསེར་དུ་བསྐྱར་བྱེད་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་ནི། སྒྲེས་ལ་ཆེན་

པོའི་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་ཏེ། བ་མ་ལ་མི་གཙང་ག་ཁྲག་གི་ཕུང་
 པོའི་ལུས་རྟེན་ལྷགས་ལྟ་བུ་འདི་སྤངས་ཟིན་ནས་ཀྱང་། རྒྱལ་པའི་སྐྱུ་མཚན་དཔེ།
 གསུང་ཚངས་དབྱངས། ཐུགས་རྒྱལ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་
 རིན་པོ་ཆེ་གསེར་ལྟ་བུ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པར་བསྐྱར་བར་བྱས་པས་ན། འགྱུར་
 ཅི་ལྟ་བུ་གཞན་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། ཞེས་བྱ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་པོར་
 ཟུངས་ཤིག་ཅེས་བསྐྱལ་ལོ།

གཉིས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་དཔེས་དོན་ཆེ་བར་བསྟན་པ་ནི།

འགྲོ་པའི་དེད་དཔོན་གཅིག་ཕ་ཚད་མེད་སྟོས།

ལེགས་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་རིན་ཆེན་བས།

འགྲོ་པའི་གནས་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས།

རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལེགས་བརྟན་པར་གཟུང་། ༡༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་།

འགྲོ་བ་རྣམས་ནི་ལས་དེ་འགྲོ། །དེ་མིན་འགྲོ་བ་རུས་མ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་རིས་སུ་སྐྱེ་གིའི་འཁོར་ལོར་
 བརྒྱད་ཅིང་འགྲོ་བས་ན་འགྲོ་བའི། དེ་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་
 མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱལ་ཏེ། ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ནོར་བུའི་གླིང་དུ་
 བྱིད་པའི་དེད་དཔོན་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེད་དཔོན། སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་སྟོན་ལྷལ་
 ཡིན་པས་ན་གཅིག་ཕ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཚད་མེད་པ་
 མཁྱེན་པའི་སྟོ་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེས། བྱིད་ཞིའི་ཁམས་ཀྱན་ལ་ལེགས་པར་ཡོངས་
 སུ་བརྟགས་པའི་ཆོན་འགྲོ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱ་མཐོང་དུ་བྱུང་བ་
 ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་གསུག་

གིས་སྟོང་གསུམ་ཕྱོགས་བཅུའི་ཁམས་ཡོངས་སུ་བཀའ་བ་མང་པོས་ཀྱང་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུ་གི་བ་སྐྱའི་ཁྱེད་ལ་གཅིག་གི་ཡོན་ཏན་གི་རིན་ཐང་ཡང་མེད་ལ། བླ་མེད་
 རྫོགས་བྱང་གི་སེམས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱུ་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་ཐེན་ལས་
 ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་ཐྱིར་རིན་ཐང་ཆེ་བས་ན་འགྲོ་བའི་གནས་རིས་
 གི་སྐུ་ག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་གི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་
 གི་དགེ་བས་ལེགས་པར་བྱུང་ཤིག་དང་། དེ་ཤིས་བག་ཡོད་ཀྱིས་བརྟན་པར་བྱུང་
 ཤིག །ཅིས་སོ།།

**གསུམ་པ་འབྲས་སུ་ཅན་གི་ལྷོན་ཤིང་གི་དཔེས་དགེ་རྩ་མི་ཟད་ཅིང་གོང་ནས་གོང་
 འཕེལ་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི།**

དགེ་བ་གཞན་ཀྱན་ཆུ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི།
 འབྲས་སུ་བསྐྱེད་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དང་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ལྷོན་ཤིང་རྟག་པར་ཡང་།
 འབྲས་སུ་འབྱེན་པས་མི་ཟད་འཕེལ་བར་འགྱུར། ། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་མཐོ་
 རིས་དང་ཐར་པའི་དགེ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཡང་དཔེར་ན་ཆུ་ཤིང་སྐུ་ག་མ་ལ་
 སོགས་པ་ལན་རེར་སྐྱེས་མཐར་རྩ་བ་ནས་ཟད་པ་བཞིན་དུ་ནི། སྐྱེ་སྐྱེ་ཆུང་འབྲིང་གི་
 དགེ་བས་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གིས་འབྲས་སུ་ལན་རེ་ཙམ་བསྐྱེད་ནས་
 མེད་ཅིང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ནི་དེ་ཡིན་ལ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་དཔེ་ནི་དཔག་
 བསམ་གི་ལྷོན་ཤིང་ལྟ་བུ་རྫོགས་བྱང་གི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དུས་རྟག་པར་
 རྒྱུན་དུ་ནམ་ཡང་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་མའི་འབྲས་སུ་འབྱེན་པས་མི་བཟད་ཅིང་། མཐར་

ཐུག་རྫོགས་བྱང་འཛོལ་བས་ན་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་
འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ།

བཞི་བརྒྱུལ་མདུན་པའ་བོའི་དཔེས་དེས་བའི་སྒྲིག་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་བསྟན་པ་ནི།

སྒྲིག་པ་གིན་ཏུ་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་།

དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་ལྟར།

གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ།

དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བསྟེན། ༡༩

ཞེས་བའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་སྒྲིག་པའི་དབྱེ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། མཐོང་ཚོས་
མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་ནི་ཆོ་འདི་ལ་སྒྲིན་པ་དཔེར་ན་ཡུལ་སྒྲོག་ཏུ་སའི་ཆར་བབ་པས་
ཐམས་ཅད་པ་ས་འོག་ཏུ་གི་བ་ལྟ་བུ་དང་། སྒྲིས་ནས་མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་ནི་མཚམས་
མེད་གྱི་ལས་བྱས་པས་འདིར་སྒྲུང་འགགས་མ་ཐག་ཏུ་བར་དོ་མེད་པར་དཔུལ་བ་
མནར་མེད་དུ་ཕྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ནི་མི་དག་
བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིབ་གཉེས་གསུམ་ཚུན་ལ་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། མྱོང་བ་མ་དེས་བའི་
ལས་ནི་གཉེན་པོས་མ་བཅོམ་ན་ནམ་ཞིག་འབྲས་བུ་འཕྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས།
འདིར་དམ་ཚོས་སྒྲུང་བ་དང་། བྱང་སེམས་དང་། རྫོང་རྫོགས་དཔོན་དང་། རྒྱ་འབྲས་
ཁྱད་གསོད་ཀྱི་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཚོས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་གིན་
ཏུ་མི་བཟད་པ་བྱས་གིང་བསགས་ན་ཡང་། དཔེ་ནི། མི་བསད་པའི་ནགས་ཆེན་ཞིག་
དགས་བསྐོར་ཆོ་སྒྲེལ་མ་དཔའ་བོ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་བསད་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་
ལས་སྒྲོབས་པ་ལྟར་དུ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་གང་ལ་བསྟན་ནས་མཐོང་ཚོས་ཆོ་འདིར་
མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་དང་། སྒྲིས་ནས་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་རྣམས་ཀྱིས་དཔུལ་བར་སོང་
ན་ཡང་སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅམ་གྱིས་སྒྲོལ་བར་འགྱུར་བ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་འཕྲོ་ཆོ་འདི་ལ་
བག་ཡོད་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན་ཏེ་བསྟེན་དགོས་སོ།

ལྷ་པ་དུས་མཐའི་མེད་དཔེས་མ་ངེས་པའི་སྒྲིག་པ་བྱུང་ནས་འབྱིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེས་ནི་དུས་མཐའི་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས།

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སླེག་པར་བྱེད།

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེས་ནི་དཔེ་དུས་མཐའི་
མེས་རྩ་སྤྱར་ཕྱ་མོ་བསླེགས་པ་བཞིན་དུ་མི་དག་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ལན་གྲངས་གཞན་
ལ་མྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་མྱོང་བར་མ་ངེས་པའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་དུས་
སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་རྩ་པ་བྱུང་ནས་ལྷུངས་ཏེ་ངེས་པར་བསླེགས་པར་བྱེད་དོ།

དུག་པ་འདྲིར་མ་བཤད་པར་གཞན་དུ་ཞལ་འཇངས་པ་ནི།

དེ་ཡི་ཡན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག།

བྱམས་མགོན་སློང་དང་ལྷན་པས་ནོར་བཟང་བཤད། ༡༤

ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟང་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དེ་ཡི་ཡན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོ་སློང་དང་
ལྷན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནོར་བཟང་ལ་མདོ་སྡེ་ཡལ་པོ་ཆེའི་མཇུག་ཏུ་དཔེ་
ནིས་བརྒྱ་དང་སྤུ་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་ལེགས་པར་བཤད་ཡོད་པའི་དེ་བལྟ་བར་
བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྱི་ཡི་ཡན་ཡོན་བཤད་གྲུབ་ནས།

དེ་ནས་གཉིས་པ་སྒྲོན་འཇུག་སོ་སོའི་ཡན་ཡོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དང་པོ་
སྒྲོན་འཇུག་གི་དབྱེ་བའི་བྱེད་པར་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྐྱུས་ན། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ༡༥

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཁྱེ་བྲག་རི་ལྟར་གཤེས་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཁྱེ་བྲག་རིམ་བཞིན་གཤེས་པར་བྱ།། ༡༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཅིག་ནས་
དྲག་ཚན་གྱི་བར་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་ཉེར་གཉིས་དང་མི་ཟད་
བ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཚུར་མདོར་བསྡུས་ན་ནུམ་པ་
གཉིས་སུ་གཤེས་པར་བྱ་སྟེ། **གཉིས་གང་ཞེ་ན།** འབྲས་སུ་ལ་དམ་བཅའ་བ་སྟོན་པ་
སེམས་བསྐྱེད་དང་། རྒྱ་ལ་དམ་བཅའ་བ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། **རྒྱ་ལ་**
སྐས་ཐོགས་མེད་དེན་པོ་ཆེས། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བསམ་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་ནི། སངས་རྒྱས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ལ་
ཞུགས་ཤིང་ལམ་དེ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། **།དེ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་ནི།** རྒྱ་གར་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཞན་དུ་འགྲོ་བར་
འདོད་པ་ནི་དེའི་སྟོན་སེམས་དང་ཡུལ་དེར་ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་འགྲོ་བ་དངོས་ནི་དེ་
ཡི་འཇུག་སེམས་ཡིན་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་པར་རི་ལྟར་གཤེས་པ་ལྟར་དུ། དཔེ་དེ་
བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་པས་སྟོན་འཇུག་འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་
ཁྱད་པར་ནི། ཞོང་ལྟར་འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་བུ་སྟོན་སེམས་དང་། འགྲོ་བ་དངོས་ལྟ་
བུ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བའི་ཁྱད་པར་གོང་འོག་གི་དཔེ་དང་དཔེ་
ཅན་རིམ་པ་བཞིན་དུ་གཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སྟོན་འཇུག་གི་པན་ཡོན་གྱིས་ཁྱད་པར་ནི།

བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཆེ་འབྲས་སུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་།།

རི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མིན།། ༡༦

གང་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སེམས་ཅན་ལམས། །མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་དགོལ་བའི་ཕྱིར།།

མི་ལྷོག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སུ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲངས་གྱུར་བ།། ༡༧

དེད་ནས་བཟུང་སྟེ་གཉིད་ལོག་གས། །བག་མེད་ཟུར་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཤུགས།།
 རྒྱན་མི་འཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་།། ༡༯

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། སྒྲ་ན་མེད་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་
 ལས་ཕན་ཡོན་ནི། འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆོན་འང་ལྟར་སྒྲིམ་ན་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་
 བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། མིར་སྒྲིམ་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བྱལ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་
 ན་འབྲས་སུ་རྒྱ་ཆེ་བ་འབྱུང་བར་འབྱུར་ཡང་དཔེ་རིམ་ལྟར་ན་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་
 པ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་པར་མ་ཆད་པ་དུས་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་མིན་ལ། འཇུག་
 པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྤངས་པའི་དུས་གང་ནས་བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་
 མཐའ་ལས་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ལས་རབ་ཏུ་
 དགོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྒྲོན་སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བའི་ལྷགས་ཀྱུ་དང་པོ་ལ་འཇུག་
 སེམས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བའི་ལྷགས་ཀྱུ་གཉིས་པས་བཟུང་སྟེ་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་
 སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཡི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་དང་ལྷན་པ་ནམས་
 སུ་བྱས་ནས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་དག་པར་རང་རྒྱད་ལ་སྤངས་པར་ཟུར་
 པ་དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་འདྲེ་ཉིད་ལུས་སེམས་གཟུང་དུ་མི་བརྟུབ་
 པས་གཉིད་ལོག་གས་རང་བཞིན་དུ་འདུག་པ་ལྟ་བུ་བག་མེད་པར་ཟུར་ཀྱང་ཕ་རོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཤུགས་དེ་ནི། རྒྱན་མི་འཆད་པ་དུ་མ་མང་
 པོ་ཞིག་ནམ་མཁའ་འདིས་གང་ལ་བྱབ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གངས་དང་མཉམ་པར་
 རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ།།

གསུམ་བསྒྲོན་འཇུག་གི་ཕན་ཡོན་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ལུང་གི་སྒྲོན་སྒྲུབ་པ་ནི།

འདི་ནི་འཐད་པ་དང་བཅས་པར། །ལག་བཟང་གིས་ནི་ཞུས་པ་ལས།།
 དམན་མོས་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས།། ༢༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། དམིགས་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན། སྤྱག་བསྐྱེལ་
 གྱི་རྣམ་གངས། བསྐྱེལ་པའི་ཡུན། ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བྱ་དང་བཞིས་བསམ་ན་སྟོན་
 འཇུག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་འདི་ནི་འཐད་པ་བཞི་དང་བཅས་པར། གང་དུ་
 གསུང་ན་དགོན་མཆོག་བཙུགས་ཀྱི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལག་བཟང་གིས་
 བེ་ཞུས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་གསུངས་ན་ཐེག་པ་དམན་
 བ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་
 བེད་། སྤྱི་གསུངས་ན་བདེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།

**གཉིས་པ་ཕན་ཡོན་རིགས་བས་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་སེམས་ཀྱི་ཕན་
 ཡོན་རིགས་བས་སྒྲུབ་པ་ནི།**

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ནད་ཅམ། །བསལ་ལོ་སྤྱམ་དུ་བསམས་ན་ཡང་།།
 ཕན་འདོགས་བསམ་པ་དང་ལྟན་ཏེ། །བསོད་ནམས་དབག་མེད་ལྟན་འགྱུར་ན།། ༡༡

སེམས་ཅན་རེ་རེའི་མི་བདེ་བ། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསལ་འདོད་ཅིང་།།
 རེ་རེའང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་དུ། །བསྒྲུབ་པར་འདོད་པ་སྟོན་ཅི་དགོས།། ༡༢

ཕ་འཇམ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་། །སྤུ་ལ་འདི་འདྲའི་ཕན་སེམས་ཡོད།།
 ལྟ་དང་བྱང་སྟོང་རྣམས་ཀྱང་རུང་། །ཆངས་པ་ལ་ཡང་འདི་ཡོད་དམ།། ༡༣

སེམས་ཅན་དེ་དག་ཉིད་ལ་སྟོན། །རང་གི་དོན་དུ་འདི་འདྲའི་སེམས།།
 མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་ག་ལ་སྟེ།། ༡༤

གཞན་དག་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་། །མི་འབྱུང་སེམས་ཅན་དོན་སེམས་གང་།།
 སེམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་བྱད་པར་འདི། །སྤྱ་ན་མེད་པའི་མྱ་ངམ་ཅིག་འབྱུངས།། ༡༥

འགོ་བ་ཀུན་གྱི་དགའ་བའི་རྒྱ། །སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེལ་རྩིར་གྱུར་པ།།

རིན་ཆེན་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ལ་རི་ལྷར་གཞལ་གྱིས་ལང་། ། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་། དེད་དཔོན་འཛའ་བའི་སྤྱོད་མེད་གཏམ་རྒྱུད་
 ལྷར་འཛམ་སྤྱི་བྱིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་གཟེར་བའི་ནད་ཙམ་བསལ་ལོ་
 ལྷམ་དུ་པན་སེམས་སྤྱད་ཅིག་མ་ཙམ་དུ་བསམ་ན་དེ་ཡང་གཞན་ལ་པན་འདོགས་པའི་
 བསམ་པ་དང་ལྡན་ཏེ་བསོད་ནམས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་གྱིས་ནི། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་
 པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རེ་རེའི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་མི་བདེ་བ་དཔག་ཏུ་
 མེད་པ་གསལ་བར་འདོད་པ་དང་ལྡན་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་རྒྱུད་
 ལའང་ལམ་དང་འབྲས་སུའི་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་པ་བསྒྲུབ་པར་འདོད་
 པ་དེ་ནི། བསོད་ནམས་དཔག་མེད་དང་ལྡན་པ་ལྷ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །བྱང་ཆུབ་
 སྒྲོན་སེམས་དང་ལྡན་པ་མང་པོ་འཛིག་རྟེན་ན་ཡོད་སྟུང་ན། རང་ལ་བཅེ་སེམས་ཅན་
 ཀྱི་བྱིན་ཆེ་བའི་ཕལ་ཡང་ན་མ་ཡང་རུང་སྟེ། གཉིན་བཞེས་སུ་ལའང་འདི་འདྲ་བའི་
 གཞན་ལ་པན་པའི་སེམས་ཡོད་དེ་མོད་ལ། གཞན་ཡང་འཛིག་རྟེན་ན་མཁའ་བ་འདོད་
 ཁམས་སུ་ལྷ་བརྒྱ་བྱིན་དང་དབང་ལྷག། བྱི་རོལ་བའི་དྲང་སྟོང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་
 དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་རུང་སྟེ་མེད་ལ། དེར་མ་ཟད་གཞུགས་ཁམས་སུ་ལས་དབང་
 གིས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཆངས་པ་ལ་ཡང་སྒྲོན་སེམས་འདི་ཡོད་དམ་སྟེ་མེད་དོ། །

དེར་མ་ཟད་ལ་མ་དང་ཆངས་པ་བརྒྱ་བྱིན་དྲང་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་དག་
 ཉིད་ལ་ད་ཕྱོག་ཡན་ཆད་དུ་རང་གི་དོན་དུ་བདག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་སྟུང་པ་
 འདི་འདྲ་བའི་པན་སེམས་མི་ལམ་དུ་ཡང་མ་མིས་ན་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་
 དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་བསམ་པ་ག་ལ་སྐྱེ་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆངས་པ་ལ་
 སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལ་རང་གི་དོན་དུ་ཡང་མི་འགྱུར་ཁིང་མི་ལམ་ཙམ་
 དུ་མིས་མ་སྟོངས་པའི་སྒྲོན་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་

བཅས་ནམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ལྷན་མཐུས་སྦྱེས་ཏེ་འགྲོ་ཀླན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་
 ལྷན་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་གང་ཡིན་པ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱི་རིག་ཆེན་སྤྱིད་པ་གསུམ་ན་དགོན་པའི་བྱུང་པར་ཅན་འདི་ནི་དེ་སྟེ་ཡན་ཆད་
 ན་རང་གི་རྒྱུད་ན་མེད་པའི་ངོ་མཚར་མད་དུ་བྱུང་བ་སྒྲ་མེད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 ཐོབ་པའི་ཐབས་ཀྱི་བསམ་པ་བྱུང་པར་ཅན་ཅིག་འབྲུངས་པར་ངེས་སོ། །འགྲོ་བ་ཀླན་
 ཀྱི་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གཏུ་མུར་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་
 མཐའ་དག་སེལ་བའི་བདུད་རྩིར་མུར་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རིན་
 ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཡན་ཡོན་ནི་སོ་སྦྱེ་ནམས་ཀྱིས་
 ལྷ་ཅི་འཕགས་པ་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྗེ་ལྷར་ན་གཞལ་གྱིས་ལང་བར་འགྱུར་སྟེ་ཡན་ཡོན་
 རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཡོད་པས་ན་གཞལ་གྱིས་མི་ལང་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡན་ཡོན་རིགས་བཅུ་དབུས་བསྒྲུབ་པ་ནི།

ཡན་པར་བསམས་པ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་མཆོད་ལས་བྱུང་འཕགས་ན། །

སེམས་ཅན་མ་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །བདེ་དོན་བརྩོན་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས། ། ༡༧

སྒྲུག་བསྐྱེད་འདོར་འདོད་སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་ཉིད་ལ་མངོན་པར་རྒྱག།

བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་གཏི་མུག་པས། །རང་གི་བདེ་བ་དག་ལྷར་འཛོམས། ། ༡༨

གང་ཞིག་བདེ་བས་ཐོངས་པ་དང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་མང་ལྷན་དེ་དག་ལ། །

བདེ་བ་ཀླན་གྱིས་ཆོམ་པ་དང་། །སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱེད་ཅིང་། ། ༡༩

གཏི་མུག་ཀྱང་ནི་སེལ་བྱེད་པ། །དེ་དང་དག་མཚུངས་ག་ལ་ཡོད། །

དེ་འདྲའི་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད། །བསོད་ནམས་དེ་འདྲའང་ག་ལ་ཡོད། ། ༢༠

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཕན་
 བར་བསམ་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་
 བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ན་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་
 མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་བདེ་
 བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་མཆོག་པར་བྱིན་དུག་ལ་སྒྲོར་
 ཞིང་བཙོན་པ་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པ་ལས་བྱང་པར་དུ་
 འཕགས་པ་ཡིན་པ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། གཞན་དོན་ལ་བཙོན་པ་འདི་ཕན་ཡོན་ཆེ་
 བ་ཅི་བྱིར་ཡིན་སྟམ་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཕ་མ་སེམས་ཅན་འདི་ནམས་ནི་ཞེ་
 འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སོང་ནས་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་
 སྟག་བསྐལ་འདོར་བར་འདོད་པའི་སེམས་ཡོད་ཀྱང་ཉ་རྒྱ་དང་འཕྲད་པ་ལྟར་རྒྱ་མི་
 དགེ་བ་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཉིད་སྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་རྒྱག་ཅིང་དགའ་བ་དང་། འབྲས་
 བུ་ལྟ་མའི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འདོད་ཀྱང་གཉི་ལྷག་གི་དབང་དུ་སོང་བས་ན་བ་ཀྱང་
 ཇེ་ལ་དེད་ཀྱང་མི་འགྲོ་བ་ལྟར་རང་གི་རྒྱད་ལ་བདེ་བ་སྒྲུབ་མི་ཤེས་པ་དང་མི་མོས་པས་
 དག་ལྟར་དུ་མི་དགའ་ཞིང་ཅི་རུས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་བྱེད་དོ། །དེའི་བྱིར་སེམས་ཅན་
 གང་དང་གང་ཞིག་བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཐོངས་པ་ནི་བྱམས་པའི་དམིགས་པ་དང་། སྟག་
 བསྐལ་མང་པོ་དང་ལྷན་པ་ནི་སྟོང་རྗེའི་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་ལུལ་དེ་དག་གཉིས་
 ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་ཀྱན་གྱིས་ཆོམས་པར་བྱེད་པ་བྱམས་པའི་རྣམ་པ་དང་། སྒྲོ་
 གསུམ་གྱི་སྟག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་གཙོད་པར་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་རྗེའི་རྣམ་པ་ཡིན་ཅིང་
 བདེ་སྟག་གི་རྒྱ་ལ་སྒྲུབ་དོར་མི་ཤེས་པའི་རྩ་བ་གཉི་ལྷག་ཀྱང་ནི་སེལ་བར་བྱེད་པ་དེ་
 དང་དགེ་བ་མཚུངས་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ་དེ་འདྲ་བའི་ཕན་འདོགས་པའི་གྲོགས་
 པོ་མཛའ་བཤེས་ཀྱང་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་བསོད་ནམས་ཐམས་
 ཅད་སྒྲིབ་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན། བསོད་ནམས་དེ་འདྲ་བའང་ག་ལ་ཡོད་དེ་
 མེད་པས་སོ།།

ཅ་བའི་ས་བཅད་གསུམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཆེ་བ་བསྟན་པ་ནི།

ཕན་བཏགས་ལན་ཕྱོན་གང་ཡིན་པ།

དེ་ཡང་རེ་ཞིག་བསྟན་པ་འོས་ན།

མ་བཅོལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༣༡

འགྲོ་བ་ཏུང་ཟད་ནར་མའི་ཟས་སྦྱར་བ།

སྐད་ཅིག་ཟས་ཅམ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་།

བརྟན་བཅས་ཉིན་བྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཡང་།

དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྦྱོལ་བ་ཀྱང་། ༣༢

སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ་དུས་རིང་དུ།

བདེ་བར་གཤེགས་གྱི་བདེ་བ་སྤྲོ་ན་མེད།

ཡིད་ལ་བསམ་པ་མཐའ་དག་ཚྡོགས་བྱེད་པ།

ཏྲག་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༣༣

གང་ཞིག་དེ་འདྲའི་རྒྱལ་སྐྱས་སྦྱིན་བདག་ལ།

གལ་ཏེ་ངན་སེམས་སྦྱེད་པར་བྱེད་ན་དེ།

ངན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གྲངས་བཞིན་བསྐྱལ་པར་ནི།

དམུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས། ༣༤

འོན་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིད་རབ་དང་བྱེད་ན།

དེ་ཡི་འབྲས་སུ་དེ་བས་ལྷག་པར་འཕེལ།

རྒྱལ་སྐྱས་རྣམས་ལ་དོ་གལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།

སྒྲིག་པ་མི་འབྱུང་དགེ་བ་ངང་གིས་འཁེལ། ༣༥

གང་ལ་སེམས་གྱི་དམ་པ་རིན་ཆེན་དེ།

སྒྲིམ་པ་དེ་ཡི་སྒྲུ་ལ་བྱག་འཛལ་ཞིང་།

གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་བདེ་འབྲེལ་བ།

བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་དེ་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆི། ༣༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། མི་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲིག་བསྒྲུལ་བའི་དུས་
ལར་ཕན་བདགས་ཀྱང་བདེ་བ་དང་ལུན་པའི་དུས་སུ་རྒྱུར་ལ་བྱིན་ལན་ལྟོན་པ་གང་
ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡང་རེ་ཞིག་གི་གནས་སྐབས་སུ་བསྒྲགས་པར་འོས་པ་ཡིན་ན་བྱང་
རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལ་ཞི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་བཙུལ་བ་ཞིན་
དུ་བདག་དང་གཞན་ལ་རྣམ་ཀུན་དགེ་བས་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ནི་བསྒྲགས་འོས་ཡིན་པར་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། དཔེར་ན། ལུལ་དམན་
པ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སེམས་ཅན་ཙམ་གྱི་འགོ་བ་ཁྱད་ཟད་ལ་དུས་དམན་པ་ནར་མའི་
ཟས་ཞེས་དུས་རྒྱུན་དུ་ལོ་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་ཙམ་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་ཟས་སྦྱར་བ་བྱེད་པ་
དང་། དངོས་པོ་དམན་པ་བྱ་ཤོགས་གྱི་སྐད་ཅིག་རེ་ལ་མཁྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཟས་ཙམ་
སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དམན་པ་བརྟམས་བཙུག་གསོད་དང་བཙས་ཏེ།
ལན་འདོགས་པ་དམན་པ་ཉིན་བྱེད་རེ་ཙམ་ལ་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཀུན་ལ་ཡང་། དགེ་
བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲེ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བཀྱར་འོས་ཡིན་ན། དཔེ་ཅན་གྱི་དོན་
ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ལུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ནམ་མཁས་གར་བྱེད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་ལ། དུས་ཁྱད་པར་ཅན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་
དུ་ལུན་རིང་པོ་ཉིད་དུ། དངོས་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་བདེ་བར་གསེགས་ཀྱི་བདེ་བ་སྒྲ་ན་
མེད་པ་སྒྲུ་མཆོན་དཔེ། གསུང་ཆངས་དབྱངས། ཐུགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱས་པ་དང་བཙས་པས་ཡིད་ལ་

བསམ་པ་མཐའ་དག་ཐོགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡན་འདོགས་པ་བྱེད་པར་ཅན་དུས་
རྟག་ཏུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ནི་སྦྱེ་བོ་ཡོངས་ཀྱིས་བཀྱར་འོས་
ཡིན་པ་ལྟ་ཞིག་སྦྱོས་ཅི་དགོས་སོ།

མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་རིས་མེད་དུ་སྦྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་དེ་འདྲ་བའི་རྒྱལ་
བའི་སྤྲུལ་པོ་ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དན་སེམས་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཅམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་
པ་དེ་ནི་དན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཡུན་ལུང་ཚད་སེ་གོ་ལ་ཅིག་གཏོག་པའི་ཡུན་ལུང་ཚད་
སེ་གོ་ལ་ཅིག་ལུ་དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་མ་དུག་ཅུ་ཡོད་པས་ན་བསྐྱལ་པ་དུག་ཅུའི་
གངས་བཞིན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱལ་པ་མང་པོར་ནི་དཔུལ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ།

ཞེས་བྱུང་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་དེས་པར་ཆོས་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པ་
ནས་གསུངས་སོ། །འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་ནི་དན་འབྲེལ་
བྱས་ཀྱང་འཁོར་བ་མཐའ་ཅན་ཡིན་ན་བཟང་འབྲེལ་བྱས་ན་ཆོ་གཅིག་སངས་རྒྱས་སུ་
འགོ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་ལ་ཡིད་རབ་ཏུ་དང་ཞིང་དགའ་སྤྱོད་བྱེད་
བཞིན་འཇལ་ན་ཡང་། ཡིད་དང་བར་བྱེད་བཞིན་བལྟས་པ་དེ་ཡི་དགོ་བའི་འབྲས་བུ་
ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མིག་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་མིག་ཟུང་རེ་བྱིན་
པ་ལྟ་བུའི་དགོ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ལྷག་པར་འཕེལ་བར་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་
སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་གཞན་དོན་དུ་འགྱུར་ན་སྤྲོག་ལ་བབ་པ་ལྟ་བུའི་
དོ་གལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་མཐུན་བྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བས་ན་སྤྲོག་པ་མི་འབྱུང་
ཞིང་དངོས་སམ་བརྒྱུད་ནས་ཀྱིན་དན་གོགས་སུ་སོང་སྟེ་ནགས་ཆེན་ལ་མེ་མཆེད་པ་
བཞིན་དུ་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བ་ངང་གིས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་
པ་ཆོད་དཔོན་སྦྱིན་ལ་དཔའ་བའི་སྦྱེ་བ་བཞེས་དུས་སུ་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པའི་
བར་ཆད་བདུད་མཆོད་སྦྱིན་གྱིས་བྱ་མ་བྱུང་བར་ཕྱིན་དུག་གོང་འཕེལ་དུ་སོགས་པའི་

གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་རོ། ཉེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་བཞེན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 གྱི་དམ་པ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་སྦྱེས་པ་པོ་བྱང་སེམས་དེ་ཡི་སྦྱུ་ལ་ཞི་བ་ལྟ་
 བདག་ལ་སོགས་པས་བྱག་འཛལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ལ་གནས་སྐབས་
 གནོད་པ་བྱས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བདེ་བའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་བ་
 དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུག་གི་སྦྱིན་པ་མཛད་པ་ལ་གནོད་སྦྱིན་གྱི་
 ཟ་སྦྱོར་ལས་ལོངས་སྟུང་པས་འཁོར་ལྷ་སྟེ་བཟང་པོར་སྦྱེས་པ་དང་། དྲང་སྟོང་བཟོད་
 བར་སྦྱོ་བའི་སྦྱུ་ལས་ལ་ཀ་ལ་ལྟའི་རྒྱལ་པོ་ཚོད་བྱང་གིས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་རྩིས་
 ཤིང་དུམ་བུ་མང་པོར་བཅད་པས་སྦྱམ་སྦྱར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པའི་མཆོག་འཕགས་
 བ་ཀུན་ཤེས་གོ་ལུ་རི་རྩུར་གྱུར་པ་ལྟར་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 འབྱུང་གནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ།

འོ་ན་གོང་དུ་བྱང་སེམས་ལ་ངན་སེམས་སྐད་ཅིག་རེ་ཅམ་སྦྱེས་པས་བསྐྱལ་བ་
 མང་པོར་དཔྱལ་བར་འགོ་བར་གསུངས་པ་དང་། འདི་སྦྱེའི་གྲགས་ལ་ལོངས་སྟོན་པ་
 པོ་ནམས་ཀྱང་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱེས་ཏེ་བདུད་རྩི་བརྟེས་པར་གསུངས་པ་གཉིས་
 འགལ་ལོ་སྦྱམ་ན་སྦྱོན་མེད་དོ། ཁོང་བཤད་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་གཞན་ངོས་ནས་ལས་
 ངན་བསགས་པས་དཔྱལ་བར་འགོ་ལ། འོག་ཏུ་བཤད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་རང་ངོས་ནས་སྦྱོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་དུ་སྦྱེས་པར་གསུངས་པས་
 འགལ་བ་མེད་དོ། ལེའུ་དང་པོ་ཕན་ཡོན་གྱི་སྐྱབས་སུ་ཞལ་རྒྱུན་ནི་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་བསགས་ན་བསམ་བཟང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཕན་རྒྱུན་རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུ་ཡིན་
 བས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཆོགས་བསགས་པ་དང་ཕན་ཡོན་ལེའུའི་ནང་ལྟར་བྱང་སེམས་
 སྒོམ་པ་གལ་ཆེ་ལ། མཐར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་དང་དེ་ནས་
 དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་ཐོག་མར་ཕན་ཡོན་ལེའུ་སྒོམ་པ་གལ་
 ཆེ་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཡན་ཡོན་བཤད་པ་ནིས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་དང་པོ་ལོ།

ནིས་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་
ཡོད་པ་ལས་ལེའུ་དང་པོ་ཡན་ཡོན་གྱི་སྟོན་སྟེན་གསུང་བྱང་ལ་སྟོན་བ་བསྟེན་པའི་ལེའུ་
ཟེན་བྲིས་སོ།

ལེའུ་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་གྱི་སྤྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྩིག་པ་
བཤགས་པའི་ལེའུ་ལ། གཞུང་དང་མཆོད་གཉིས། དང་པོ་ལའང་སེར་སྒྲའི་གཉེན་པོ་
མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལས། །ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོ་ཐུག་འཆལ་བའི་ཡན་ལས། །
ལམ་ལོག་པ་ལས་སྦྱོབས་པའི་གཉེན་པོ་སྦྱབས་སུ་འགོ་བའི་ཡན་ལས། །གཏི་མུག་གི་
གཉེན་པོ་རྩིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་སུ་འབྱོར་
བའི་མཆོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྦྱལ་བའི་མཆོད་པ། སྟོན་ལམ་སྦྱོབས་ཀྱི་མཆོད་པ། ལྷ་
ན་མེད་པའི་མཆོད་པ། བསྟོད་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ལའང་
བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་མཆོད་པ་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱང་བའི་
མཆོད་པ་དང་། ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་བདག་པོས་
ཡོངས་སུ་བརྒྱང་བའི་མཆོད་པ་ནི།

རིན་ཆེན་སེམས་དེ་གཟུང་བར་བྱ་བའི་བྱིར།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་དམ་པའི་ཆོས།

དཀོན་མཆོག་དྲི་མ་མེད་དང་སངས་རྒྱས་སྲས།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་མཆོད། ༡

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གོང་དུ་ཡན་ཡོན་གྱི་ལེའུ་ནང་དུ་བཤད་
པ་ལྟར་དུ་ངས་བརྒྱང་གི་སྒྲས་རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་བརྒྱང་

བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་མཚོད་སྐྱམ་པ་ནི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་
 ཉིད་དང་མཐུན་པར་གསེགས་པས་ན་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་།
 སྤང་བྱ་རྣམས་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་། རྟོགས་བྱ་རྣམས་རྟོགས་པས་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་། སྤང་རྟོགས་གཉིས་ལས་སྤྲར་མི་ལྡོག་པར་གསེགས་པས་
 བ་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་རྣམས་དང་། གང་ཞིག་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བ་འགོག་བདེན་དང་། གང་ཞིག་གིས་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་
 བདེན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་མ་མེད་པ་དང་། **རྒྱད་བླ་མ་ལས།**

ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་གྱིས་རབ་ནི།
 སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི།
 བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྟོང་རྗེའི་མ་མ་ཅན།
 གང་ཡིན་དེ་ནི་བྱུང་བའི་རྗེས་སྐྱེས་སྤྲས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པའི་ས་བོན། གྱིས་རབ་གྱི་མ།
 བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བའི་མངལ། སྟོང་རྗེའི་མ་མ་བཞི་དང་ལྗན་པས་ན་སངས་རྒྱས་
 གྱི་སྤྲས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཅན་རྣམས་ལ་མཚོད་ཅེས་པ་ནི་ཞིང་དག་པ་ཡིན་ལ་རྒྱ་བཟང་
 བ། དངོས་པོ་གཙང་བ། བཀོད་ལེགས་པས་ལེགས་པར་མཚོད་དོ། །ཞེས་པ་ནི་དངོས་
 པོ་དག་པ་སྟེ་དག་པ་གསུམ་ཡིན་ལ། །བ་བསགས། རྒྱལ་འཛོམས། ཐོབ་འཇལ། གཞོག་
 སྟོང་། རྟེན་པས་རྟེན་ཆོལ་ཏེ་ལོག་འཛོལ་དང་སེར་སྐྱས་མ་བསྐྱད་པས་རྒྱ་བཟང་བ།
 ས་རྒྱལ་དང་རུལ་བ་སོགས་དང་མ་འདྲེས་པས་དངོས་པོ་གཙང་བ། ཏ་ཅང་མ་གང་བ་
 དང་། གང་ཆེས་པ་དང་། ཐོབ་དང་། ཡ་ཡོ་ལ་སོགས་མེད་པས་བཀོད་ལེགས་པའོ།
གཉིས་པ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བའི་མཚོད་བཞི།

མེ་རྟོག་འབྲས་བུ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་།

སྤྲུལ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་།
 འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་རྗེ་སྟེང་ཡོད་པ་དང་།
 རྒྱ་གཙང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་དང་། ༡

རིན་ཆེན་རི་བོ་དང་ནི་དེ་བཞིན་དུ།
 བཀས་ཚལ་ས་ཚུགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་དང་།
 རྩོན་གིང་མེ་ཏོག་རྒྱན་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པ་དང་།
 གིང་གང་འབྲས་བཟང་ཡལ་ག་དུད་པ་དང་། ༢

རྩ་སོགས་འཇིག་རྟེན་ན་ཡང་བྱི་དང་ནི།
 སྤྲོས་དང་དབག་བསམ་གིང་དང་རིན་ཆེན་གིང་།
 མ་ཚོས་འབྲུངས་པའི་ལོ་ཏོག་རྣམ་པ་དང་།
 གཞན་ཡང་མཚོད་པར་འོས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ནི། ༣

མཚོ་དང་རྗེང་བུ་པད་མས་བརྒྱན་པ་དག།
 ངང་པ་གིན་ཏུ་སྒྲིད་སྟེན་ཡིད་འོང་ལྡན།
 བམ་མཁའ་རབ་འབྲུམས་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་ན།
 ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་མེད་པ་དེ་དག་ཀུན། ༤

སྤྲོ་ཡིས་སྤངས་ནས་སྤུབ་པ་སྤྲུལ་གྱི་མཚོག།
 སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་འབུལ་ན།
 ཡོན་གནས་དམ་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ཀྱིས།
 བདག་ལ་བརྩེར་དགོངས་བདག་གི་འདི་དག་བཞེས། ༥

བདག་ནི་བསོད་ནམས་མི་ལྡན་བཞེན་ཆེན་ཏེ།

མཆོད་པའི་ཁོར་གཞན་བདག་ལ་ཅང་མ་མཆིས།།

དེས་ན་གཞན་དོན་དགོངས་པའི་མགོན་གྱིས་འདི།།

བདག་གི་དོན་སྤྲད་ཉིད་ཀྱི་མཐུས་བཞེས་ཤིག། ༥

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གོང་གི་ཤོ་ལོ་ཀའི་དོན་དག་པ་རྣམ་པ་
གསུམ་གྱིས་འོག་གི་མཆོད་པ་ཀྱན་ལ་བྱབ་ཅིང་རིགས་འགྲེས་ཏེ། བྱོགས་བཅུའི་ཞིང་
ཁམས་རྣམས་སུ་རྒྱ་དང་ཐང་དང་རི་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་རི་སྟེད་དང་། བས་འབྲས་
གོ་སྒན་ལ་སོགས་པ་འབྲས་སུ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དང་། ཨ་བར་རྒྱར་གསུམ་ག་ལུར་རྒྱ་
ཏི་ལ་སོགས་སྟེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་དག་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། བྱོགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་
རབ་འབྲམས་ན་གསེར་དཔུལ་སུ་ཏིག་ཤེལ་སྟུག་པར་རྒྱ་དེའི་སྟེང་པོ་ལ་སོགས་པའི་
རིན་ཆེན་རི་སྟེད་ཡོད་པ་རྣམས་དང་། ལྷ་དང་མིའི་རྩ་གཙང་མ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཅི་ཡོད་
པ་དང་། རི་རབ་རིན་ཆེན་སྟེན་བཞེལ་སྟུག་པ་དང་། གསེར་གྱི་རི་བདུན་ལ་སོགས་
པའི་རིན་ཆེན་རི་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་གཙན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་
འཛིགས་པ་མེད་པས་ན་ནགས་ཆལ་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་དང་། སྐྱེ་བོའི་རྒྱ་
འབྲལ་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ན་སྐྱོགས་དབེན་ཞིང་ཉམས་དགའ་བ་
རྣམས་དང་། རྫོན་ཤིང་ལ་མེ་ཏོག་གི་རྒྱན་གྱིས་སྒྲིས་པས་སྤྲད་པ་སྟེ། མཛེས་པར་
བྱས་པ་དང་། ཤིང་གང་ཞིག་འབྲས་སུ་བཟང་བོས་ཡལ་ག་དུད་པ་སྟེ། འབྲས་སུའི་
ཕྱིད་གྱིས་ཐུར་དུ་བྱག་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་དང་མི་ལ་སོགས་པའི་འཛིག་རྟེན་ན་ཡང་
ལྷན་སྐྱེས་དང་རྒྱར་བྱང་གི་དྲི་རྣམས་དང་ནི། ཅན་དན་དང་ཤུག་པ་ལ་སོགས་པའི་
སྟོས་ཀྱི་ཤིང་དང་། སྟོས་རི་ལྟར་དཔག་ཅིང་བསམ་པ་བཞིན་དུ་འབྲུང་བས་ན་དཔག་
བསམ་གྱི་ཤིང་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལ་སོགས་པ་སྟེན་གཙན་པ་ནས་སྟེ་བདུན་པའི་
བར་གྱི་རིན་པོ་ཆེའི་རྫོན་ཤིང་མཉེན་ལྷག་དང་ལྷན་པ། བདེ་བ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་
ཤིང་ལྟ་བུ་རྣམས་དང་། བསྐྱེད་པ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་དུས་དང་བྱང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་ལ་སོགས་
པ་ན། མ་ཚོས་མ་བཟའ་བར་རང་བཞིན་དུ་འབྱུངས་པའི་ལོ་ཏོག་གི་རྣམ་པ་རྣམས་

དང་། དེ་ལས་གཞན་ཡང་མ་ལ་ཡུ་ན་ཅན་དེ་གི་ནགས་ཆེལ། ཁ་ཆེའི་ཡུལ་ན་གྲར་
 གུམ་རྩ་ལྟར་དུ་སྒྲེས་པ། རྒྱ་མཚོའི་གླིང་ན་ནོར་བུ་དོ་ལྟར་དུ་བཀྲམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
 མཚོད་པར་འོས་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་མས་དང་ནི། འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲིད་མོའི་
 ཆེལ་ན་མཚོ་བསྐྱས་བརྒྱན་པ་ལྟ་བུ་དང་། དབྱར་གྱི་དུས་སུ་རྒྱུ་བུ་བསྐྱས་བརྒྱན་པ་
 རྒྱུ་མས་དང་། མཚོ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ནང་དུ་ངང་སྒྱ། ངང་སེལ། རུར་པ། མཐིང་
 རིལ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་བྱ་གིན་ཏུ་སྒྲིད་སྟན་པ། འགྲོས་མཛེས་པ། དབྱིབས་ལེགས་པ།
 ལྟ་ན་སྒྲུག་པ། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཞོང་དུ་བཤད་པའི་མཚོད་པའི་རྒྱ་
 གངས་དེ་རེ་རེ་བཞེན་དུ་རྒྱུ་མ་མཁར་རབ་འབྱམས་ཁམས་ཀྱི་མཐུས་གཏུགས་པ་ཀྱུན་
 ཏུ་བཟང་པོའི་མཚོད་སྒྲིན་ལྟ་བུ་བདག་པོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་མེད་པ་མཚོད་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་དག་ཀྱུན་བདག་གི་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་པའི་སྒོ་ཡིས་སྒྲུང་ནས་བྱུང་བ་སྒྲེས་བུ་
 དམ་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་མཚོག་སངས་རྒྱུ་མས་དང་། སྒྲུ་བྱང་རྒྱུ་མས་དཔེ་ལ་
 སོགས་པའི་ཚོགས་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་མས་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་ལེགས་པར་འབྲུལ་
 བ། ཡོན་གྱི་གནས་མཚོག་དམ་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞིང་རྒྱུར་བ་དང་ལྡན་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་
 བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བར་དགོངས་ཏེ་བདག་གི་མཚོད་པ་འདི་དག་བཞེས་
 ཤིག ཁྱོད་ཀྱིས་བརྩམས་པའི་དེ་དག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཚོད་པ་རྒྱུ་མས་འབྲུལ་དགོས་
 པའི་རྒྱ་མཚན། འབྱོར་པས་དཔུལ་བ་བདག་ནི་བསོད་ནམས་དང་མི་ལྡན་པས་བཀྲོན་
 ཆེན་ཏེ། རྒྱང་པོས་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་ན་མཚོད་པའི་ནོར་གཞན་ནི་བདག་ལ་ཅང་
 འགའ་ཡང་མ་མཆིས་པ།

དེས་ན་དུས་དྲག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགོངས་པའི་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་སྒྲུ་མས་དང་
 བཅས་པ་རྒྱུ་མས་ཀྱིས་མཚོད་པ་འདི་རྒྱུ་མས་བདག་གི་དོན་གྱི་སྒྲིད་དུ་རྒྱལ་བ་སྒྲུ་མས་དང་
 བཅས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཛོན་ཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས། ལྟེན་སྟན་གྱིས་གསལ། ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་སྒྱུན་གྱིས་གཟིགས། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ཞབས་ཀྱི་བསྐྱོད་དེ། ཐུགས་ཆེན་པོའི་
 མཐུས་བཞེས་ཤིག།

གསུམ་པ་ལུས་དབུལ་བའི་མཆོད་བཞི།

རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བདག་གིས་ནི།
 བདག་གི་ལུས་ཀྱི་ཁ་ཀྱང་དུ་དབུལ་བར་བགྱི།
 སེམས་དཔའ་མཆོག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བདག་ནི་ཡོངས་བཞེས་ཤིག།
 ལུས་པས་བྱིད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་བར་བགྱི།། ༡

བདག་ནི་བྱིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ན།
 སྤྱིད་ན་མི་འཛིགས་སེམས་ཅན་པ་བགྱིད།།
 སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱིག་ལས་ཡང་དག་འདའ་བགྱིད་ཅིང་།།
 སྤྱིག་པ་གཞན་ཡང་སྤྱིད་ཆད་མི་བགྱིད་དོ།། ༢

ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གང་ལ་འབུལ་ན། བདུད་བཞིའི་གཡུལ་
 ལས་རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དང་དེ་སྤྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་དང་དང་བཅས་པ་
 རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་འབུལ་ལོ། །སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བདག་གིས་ནི་འབུལ་བར་བྱ་ལ། ཅི་འབུལ་ན་
 འདི་ནས་བྱང་ཆུབ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་སྤྱི་བ་ལེན་ནོ་ཅོག་གི་བདག་གི་ལུས་ཀྱི་
 འབུལ་ལ། དུས་ནས་བར་དུ་འབུལ་ན་གཏན་བདེ་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འབུལ་
 བར་བགྱིདོ། །སེམས་དཔའ་མཆོག་རྒྱལ་བ་སྤྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བདག་ནི་
 ཡོངས་སུ་བཞེས་ཤིག །སྤྱི་གསུམ་ལུས་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱལ་བ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བཅས་བྱིད་
 ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་སྤྱི་ཞེས་གཏོག་ཏུ་འགྲོ་བར་བགྱིདོ།།

བདག་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བཅས་བྱིད་སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བཅས་པས་ཡོངས་སུ་བཟུང་
 བར་གྱུར་བས་ན། སྤྱི་བ་པམས་གསུམ་འཁོར་བའི་གནས་ཀྱི་ན་མི་འཛིགས་ཤིང་
 དཔེར་ན། ཆོ་དཔུལ་གྱི་མེ་གསོད་པ་དང་། བྱང་དཔུལ་གྱི་འབྲུག་གཞུ་བ་དང་། ཡི་
 དུགས་བྱིས་སྤྱི་ལ་བཟུང་བུར་སྤྱི་བ་དང་། དུད་འགྲོ་ལ་ཡི་གེ་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་

བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡན་གདགས་པར་བགྱིད་དོ། །སྟོན་གྱི་རྟིག་པ་རྣམས་ལས་
ཡང་དག་པར་འགྱོད་བས་འདའ་བར་བགྱིད་ཅིང་། ཕྱིན་ཆད་རྟིག་པ་གཞན་གང་ཡང་
སྟོན་ཆད་སྟོམ་སེམས་ཀྱིས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་མི་བགྱིད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡིད་སྒྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་ལ། བྱམ་གྱི་སྒྲུ་ཕྱི་སོགས་ཀྱི་མཆོད་པ་དང་།
ཉེར་སྒྱུད་གྱི་མཆོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱམ་གྱི་ཁང་པ་ཤིན་རྒྱུ་འཁོར་བ། །
ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་གསལ་ཞིང་འཆེར་བ་ལྟར། །
རིན་ཆེན་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་འོང་ལྟར། །
སྒྲིལ་འོད་ཆགས་སྒྲུ་རེ་བྲེས་པ་དེར། ། ༡༠

དེ་བཞིན་གཤེགས་དང་དེ་ཡི་སྒྲས་རྣམས་ལ། །
རིན་ཆེན་སྒྲུལ་པ་མང་པོ་སྟོས་གྱི་ལྟས། །
ཡིད་འོང་ལེགས་པར་བཀང་བ་སྒྲུ་དང་ནི། །
རོལ་མོར་བཅས་པ་རྒྱུ་མས་སྒྲུ་བྱམ་གསོལ། ། ༡༡

དེ་དག་སྒྲུ་ལ་མཆོངས་པ་མེད་པའི་གོས། །
གཙང་ལ་དྲི་རབ་བསྟོས་པས་སྒྲུ་ཕྱིའོ། །
དེ་ནས་དེ་ལ་ཁ་དོག་ལེགས་བསྒྱུར་བའི། །
ན་བཟའ་ཤིན་རྒྱུ་འཁོར་དམ་པ་འབྱུང་། ། ༡༢

གོས་བཟང་སྒྲུལ་ལ་འཇམ་པ་སྒྲུ་ཆོགས་དང་། །
རྒྱན་མཆོག་བརྒྱ་ཕྱག་དེ་དང་དེ་དག་གིས། །
འཕགས་པ་ཀྱན་རྒྱུ་བཟང་དང་འཇམ་དབྱེངས་དང་། །
འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱག་སོགས་ལ་འང་བརྒྱན་པར་བགྱི། ། ༡༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བ་སྐུ་མཆོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དབྱིངས་
 སུ་ཕྱོག་ལམ་ན། རྒྱུ་གྱི་ཁང་པ་རྒྱ་ཚལ་དན་ལས་གྲུབ་པས་ཤིག་ཏུ་དྲི་ཞིམ་པ། རྟེན་
 བ་གསེར་གྱི་ཙོ་འཕེབས་དང་ཕྱོགས་བཞི་ཡོངས་སུ་རབས་བསྐྱོར་བ། འོག་གི་ས་གཞི་
 བེ་ཤེལ་གྱི་ས་གཞི་མཐོན་མཐོན་པོར་བཞེས་ནོམ་པ། གཏེགས་ན་མོར་བཞེས་རྒྱར་བ།
 མཚོན་སྒྲ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བ། བཀྲ་འོག་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་ན་
 གསལ་ཞིང་འོད་ཟེར་འབར་པས་ཚོར་བ། མེར་དམར་ལྗང་སྒྲོ་དཀར་པ་ལ་སོགས་
 པའི་གྲུ་བཞི་མང་པོ་འཇུག་ལྟ་བུའི་བསྐྱིགས་ལེགས་པས་ན་བསྟར་བ།
 ཕྱོགས་བཞི་ན་ཐེམ་སུ་ཁྱེད་དང་བཅས་པ་སྟེང་གི་འགྲེལ་སྐུ་དང་འོག་གི་ར་བའི་བར་ན་
 ཅེགས་པ་མེད་པས་སྟེང་བ། རིན་པོ་ཆེའི་གོས་སྒྲོགས་ཅན། རིན་ཆེན་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་
 འོད་འབར་བའི་ཀ་བ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྡན་པ། སྤྲིག་འོད་ཆགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རྒྱུ་ཁང་གི་ནམ་མཁའ་ལ་བླ་བྲེ་དང་། ཕྱོགས་བཞིར་བྲུ་བ་དང་བྲུ་བ་བྱེད་པ་དང་
 འཕྲུང་འཕྲུལ་བྲེས་པ་དེར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་དང་
 དེ་ཡི་སྒྲ་གསུང་བྲགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམས་ལ། གསེར་དཔལ་ཤེལ་གཡུ་ཞོར་བུ་ལ་སོགས་
 པའི་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་བུམ་པ་མང་པོ་དྲི་བཟང་གི་སྒྲོས་ཀྱི་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་དྲི་
 ཞིམ་པོས་ཏུ་ཅང་གང་བ་དང་། མ་གང་བ་གཏིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་རན་པར་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ལེགས་པར་བཀའ་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱལ་བ་སྐུ་མཆོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཁང་ནང་དེར་བཞུགས་མ་
 ཐག་ཏུ་ན་བཟའ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་གོས་སྒྲོག་ལ་བཀའ་ཏེ། ལྟ་མོ་དྲི་ཆབ་མ་རྣམས་
 ཀྱིས་སྒྲོས་རྒྱུའི་བུམ་པ་སྒྲུ་ལུས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཡོ་བ་དང་མཉམ་དུ་འོད་ཀྱི་འོད་ཡོན་གྱི་
 སྒྲུ་མའི་སྟེང་དུ། ལྟ་མོ་སྒྲུ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བ་དེ་སྐུ་ལ་བསྟོད་པ་སྒྲ་ཚོགས་
 ཀྱི་སྒྲུ་ལོན་པ་དང་ནི་མཉམ་དུ། རོལ་མོ་འཕྲད་རྒྱུ་དཀྲོལ་གསུམ་ཐོགས་པའི་ལྟ་མོ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རོལ་མོར་སྒྲོགས་པ་དང་བཅས་པ་ནམ་མཁའ་གང་པའི་ལྟ་མོ་དུ་མས་
 རྒྱ་རྒྱས་གསོལ་བར་བཀྱོའོ་སྒྲུ་མ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྐྱོམ་མོ།

དེ་ནས་རྒྱུ་ཁང་གི་འོག་གི་ཕྱོགས་བཞིའི་ཐེམ་སུ་ཁྱེད་སུལ་ནས་རྒྱུ་རྣམས་

སྒྲོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ན་དང་ཁྱད་པར་རན་སོང་གསུམ་དང་ཡང་སྒོས་སུ་མི་མ་ཡིན་ཏེ་བརྒྱད་
འབྲུང་པོ་མི་བསྐྱུན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོག་པ་ཙམ་གྱིས་བསམ་པར་སྒྲོར་རྩལ་ཞི་ནས།
བྱམས་པ་དང་སྟིང་རྩེ་དང་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་ལྟར་གིས་སྒྲུབ་པར་བསམ་
མོ། །རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་དེ་དག་གི་སྒྲུ་ལ་མི་རྣམས་ལས་ལའོར་ལོས་སྒྲུར་བའི་རྒྱལ་
པོའི་གོས་དང་། དེ་ལས་ལྷ་གོང་མ་གོང་མའི་གོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་ན་མཆུངས་པ་
མེད་པའི་གོས་ནག་ནོག་གི་དྲི་མ་མེད་པས་གཙང་མ་ལ་སྒྲན་ཕྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་རབ་ཏུ་བསྒོས་
པས་སྒྲའི་རྒྱན་གྱི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཕྱི་བདར་བྱས་ཏེ་དག་པར་བསམ་པའོ། །ཁྱུས་དང་
སྒྲུ་ཕྱི་ཟེན་པ་དང་མཉམ་དུ་དེ་ནས་རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུ་ལ་ན་བཟའ་
འབྲལ་རྩལ་ལས། དང་པོ་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཆགས་བྲལ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ལ།

རྒྱ་སྒྲིགས་ལེབ་ཀྱན་ཅི་དང་བཙོད། །སྒྲན་གིང་ཅི་དང་མཐིང་གིང་མཆོལ། །

སི་རྒྱར་དང་གྱུར་གྱུམ་སྟེ། །འདི་དག་ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་དུ་འདོད། །

ཅས་གསུངས་པས། མི་རུང་ཆོན་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་དོག་སྤང་བ་དང་། **རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་ནི།**

སྒོན་པོ་བཅག་དང་རུང་སྒྲིག་ཅི། །འདི་དག་རུང་བའི་ཆོན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རུང་བའི་ཆོན་གསུམ་གྱི་ཁ་དོག་ལེགས་པར་བསྐྱར་བའི།
ཆོས་གོས་རྣམ་སྒྲུར་དང་། ཆོས་གོས་བྲུ་གོས་དང་། ཆོས་གོས་མཐང་གོས་རྣམ་པ་
གསུམ་དང་། འཆོ་མཁོ་ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱི་ན་བཟའ་གིན་ཏུ་དྲི་བཟང་རབ་ཏུ་
ཞིམ་པོས་བགོས་པ་མཆོག་ཏུ་དམ་པ་འབྲལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལོངས་སྒྲུ་
ཆགས་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་རྣམས་ལའང་། ལྟའི་བརྩལ་ལེ་ཀའི་གོས་རྒྱ་བཟང་པོ་རབ་ཏུ་
སྤང་ལ་རེག་བྱ་འཇམ་པ་ཁ་དོག་སྒྲུ་ཆོགས་པའི་ཅོད་པར་དང་། ཟེ་ལྷིར་ཏེ་གཅིག །
དར་དཀར་པོ་གསེར་གྱི་དང་རིས་ཅན་གྱི་སྒྲོད་གཡོག་དང་གཉིས། དམར་སེར་ལ་

སོགས་པ་སྒྲེལ་མི་ཚེ་གྲུས་སྒྲིབ་དཀྲིས་དང་གསུམ། དར་དབྱངས་དང་བཞི། དར་ལྗང་
གུའི་སྒྲུ་རེག་སྟེ་དར་གྱི་ཆས་གོས་ལྡ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དབྱ་བརྒྱན་དང་གཅིག །སྟོན་
རྒྱན་དང་གཉིས། མཁུལ་རྒྱན་དང་གསུམ། དབྱང་རྒྱན་དང་བཞི། ལྷག་གཞུབ་དང་ལྡ།
སོར་གཞུབ་དང་དུག །དོ་གལ་ཏེ་ཐེང་བ་ཐུང་བ་དང་། སེ་མོ་དོ་སྟེ་ཐེང་བ་རིང་བ་
གཉིས་གཅིག་ཏུ་བཅིས་པས་བརྟན། ཞབས་གཞུབ་དང་བརྒྱད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱན་གྱི་
མཚོག་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་དང་བཅས་ཏེ་གོས་དེ་དང་། རྒྱན་དེ་དག་གིས་འཕགས་པ་
ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་། འཛིག་རྟེན་དབང་ལྷག་སྟོན་རས་
གཟིགས་སོགས་ཏེ་བའི་སྤྲས་ཆེན་བརྒྱད་དང་། ཆོས་འཕགས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སྤ་
དང་། སྒྲལ་བཟང་གི་སེམས་དཔའ་བརྟུ་དུག་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འད་བརྒྱན་པར་
བགྱིའོ།།

དེ་ལྟར་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་རྣམས་སྤལ་བས་སྤར་གྱི་ན་བཟའ་རྟིང་བ་རྣམས་འོད་
དམར་པོའི་རྩལ་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་སྤྲིན་མཚམས་སུ་ཐིམ་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་ཚད་ཁེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་མོ།།

གཉིས་པ་ཉེར་སྒྲོན་གྱི་མཚོན་པ་རྣམས་ལས། དང་པོ་དྲི་ཆབ་གྱི་མཚོན་པ་ནི།

སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་རད་ལྡང་བ་ཡི།།

དྲི་མཚོག་རྣམས་གྱིས་ཐུབ་དབང་ཀུན་གྱི་སྒྲུ།།

གསེར་སྒྱུངས་བཙོ་མ་བྱི་དོར་བྱས་པ་ལྟར།།

འོད་ཆགས་འབར་བ་དེ་དག་ལྷག་པར་བགྱི།། ༡༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། འོག་གཞི་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
ནས་འགོ་བ་རིས་ལྡ་གླིང་བཞི་གླིང་ཐུན་བརྒྱད་དང་། འོད་རྩ་རིགས་དུག །གཟུགས་
ཁམས་སུ་ལྟ་ཆངས་པའི་གནས་མན་ཆད་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
གཅིག །དེ་འདྲ་བ་སྟོང་ལ་སྟོང་དང་པོ་སྤྲི་ལུད་གྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས། དེ་སྟོང་ལ་

སྟོང་གཉིས་པ་བར་མའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྟོང་ལ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ན་རི་རབ་དང་གླིང་བཞི་ཉི་ལྔ་ལ་སོགས་པ་དྲུང་
 ལྷུང་བཅུ་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིགས་བཅུའི་ཞིང་གི་སྟོང་གསུམ་ཀུན་ཏུ་དྲི་བཟང་གི་
 བད་པ་སྟེ་དྲི་ཞིམ་པོ་སྒྲིགས་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷང་བ་ཡི་ནི་དྲི་ཞིམ་བཟང་པོ་མཆོག་ཏུ་ལྷུང་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་བསྐྱེད་ནས་དྲུང་དཀར་གཡས་འཁྱེད་མང་པོའི་ནང་
 དུ་སྒྲིགས་པ་དྲི་ཆབ་གྱི་ལྟ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་སོགས་ཏེ་སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་ཀུན་གྱི་སྐྱའི་
 རུལ་ཆུ་འབྱུང་བའི་གནས་རྣམས་ལ་བྱུགས་ཏེ། སྐྱ་དེ་ཡང་། དཔེར་ན་གསེར་ལན་
 མང་དུ་བཞུས་པས་སྦྱངས་པ་དང་། སྐྱ་ན་སྐྱ་མང་པོའི་ནང་དུ་བཙོས་པས་ན་བཙོ་མ་
 དང་། ལན་གྲངས་དུ་མར་གྱིན་ཏུ་བྱི་དོར་བྱས་ན་གསེར་མདོག་གིན་ཏུ་ལེགས་པ་ལྟར་
 དུ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་ཀྱིལ་མཆོན་དཔེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་འོད་མདངས་ཆགས་
 གིང་བཀྲགས་མདངས་འབར་བར་རྒྱལ་བ་སྤྱི་དང་བཅས་པ་དེ་དག་གི་སྐྱ་ལ་བྱུག་
 པར་བཞི་འོ།

དེ་ལྟར་སྤུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ཚ་གསུང་ལས་སྦྱོབས་
 པར་གྱུར་ཅིག་སྟུམ་དུ་བསམ་མོ། **།དེ་ནས་མེ་རྟོག་གིས་མཆོད་པ་ནི།**

སྤྱབ་དབང་མཆོད་གནས་མཆོག་ལ་ཡིད་འོང་བའི།

མེ་རྟོག་མཚན་དང་བསྐྱ་དང་།

ལྷུང་ལ་ལ་སོགས་དྲི་ཞིམ་ཐམས་ཅད་དང་།

སྟོང་བ་སྟེལ་ལེགས་ཡིད་འོང་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད། ༡༥

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། མེ་རྟོག་གི་མཆོད་པ་རྣམས་གང་ལ་མཆོད་
 བ། སྤྱབ་པའི་དབང་པོ་མཆོད་པའི་གནས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ། །གང་གིས་
 མཆོད་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མེ་རྟོག་མཚན་དང་མཚན་པ་ཆེན་པོ་དང་བསྐྱ་དང་བསྐྱ་
 ཆེན་པོ་དང་། ལྷུང་ལ་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་སྟེན་པོ་དང་རི་དང་ཐང་དང་ཆུ་ལས་

སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པའི་མེ་ཏྲག་དྲི་ཞིམ་པོ་ཐམས་ཅད་དག་སྒྲོང་གིས་བཅད་པ་དང་དུག་
རིགས་ཀྱི་མེ་ཏྲག་མ་ཡིན་པ་རྣམས་པ་མང་པོ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་མཆོད་ན་མེ་ཏྲག་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇའ་ཆོན་གྱི་ཁ་དོག་འདྲ་བའི་བྲེང་བ་སྒྲེལ་ལེགས་པ་ཡིད་དུ་འོང་
བ་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་སྒྲ་བྲེལ་སོགས་པ་བྱས་པས་མཆོད་
དོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དགོན་མཆོག་ཏུ་ལ་ལའི་མདོ་ལས།

མེ་ཏྲག་ཡལ་ཆེར་མེ་ཏྲག་སྒྲ་བྲེ་དང་།
མེ་ཏྲག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཀྱིསྟེ།
མེ་ཏྲག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱུན་ཏུ་བཀྱམ་བྱས་ནས།
བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཆོད།

ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མཆོད་པར་དམིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤུལ་བས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱེད་ཁ་བྱེ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་
བདུག་སྒྲོས་ཀྱི་མཆོད་བཞི།

སྒོས་མཆོག་ཡིད་འཕྲོག་དྲི་ངད་བྱབ་པ་ཡི།
བདུག་པའི་སྒྲིན་ཆོགས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དཔུལ།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། ཅན་དན་དཀར་དམར་དང་ཕྱགས་པ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་ནི་ལྟན་སྒྲིམ་དང་། སྒོས་ཀྱི་རིང་ཕ་སྒྱུར་བྱུང་ཉྟེ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱུས་
པའི་སྒོས་ཀྱི་མཆོག་སྒྲས་ཆོར་བ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་དབང་འཕྲོགས་པར་བྱེད་པའི་དྲི་བ་ཟང་
གི་ངད་ཞིམ་པོས་སྒྲོགས་ཀྱུན་བྱབ་པ་ཡི་ནི་བདུག་པའི་སྒྲིན་གྱི་དུད་པས་ནམ་མཁའ་
ས་གཞི་བར་སྤང་ཐམས་ཅད་གང་བའི་སྒྲིན་སྤང་གི་ཆོགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་
སྒྲས་བཅས་དེ་དག་རྣམས་ལ་དཔུལ་བར་བཀྱིའོ། །བདུག་སྒོས་ཡལ་ཆེར་བདུག་སྒོས་
སྒྲ་བྲེ་སོགས་སྤར་ལྟར་དམིགས་པས་སྤུལ་ཏེ། དེ་ལྟར་སྤུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་འཕགས་པ་དགེས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པར་བྱའོ།
དེ་ནས་ཞལ་ཟས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

ཞལ་ཟས་བཟའ་བརྟུང་སྒྲ་ཚོགས་བཅས་པ་ཡི།
ལྷ་བཤོས་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། ༡༤

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། ཞལ་དུ་གསོལ་བའི་ཟས་ཡིན་པས་ན་ཞལ་
ཟས། དེ་ལ་བཞི་སྟེ།

སྒྲ་ཚོགས་འབྲས་ཆན་ཟན་དང་ག། བྱེད་འཁུར་བ་བཟའ་བ་ལ།

ཞེས་དང་།

རྩ་བ་སྤོང་བུ་མེ་ཏོག་འབྲས། ལོ་མ་ཡང་ནི་བཅའ་བ་ལ།

ཞེས་དང་། ར་ཆར་འོ་མ་ལ་སོགས་པའི་བརྟུང་བ་དང་། ཀ་ར་བུ་རམ་སྦྱང་ཅི་ལྟ་
བུ་ལྟ་གྱི་མེ་མདོར་ན་བཟའ་བཅའ་བརྟུང་བ་ལྟ་གྱི་དེ་གས་སྒྲ་ཚོགས་དང་
བཅས་པ་ཡི་ནི་ལྷ་བཤོས་ཞེས་སྐྱ་གར་ན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ་ལྟ་དང་། དེའི་ཞལ་དུ་
གསོལ་བའི་དེ་གས་ལ་བཤོས་ཞེས་བརྟོད་པས་ན་ཆོན་པོ་ལ་འོས་པའི་གསོལ་ཟས་སྒྲ་
ཚོགས་པས་རིན་པོ་ཆའི་གཞིར་པ་མང་པོའི་སྟོད་བཀའ་སྟེ། ལྷ་མོ་ཞལ་ཟས་ཐོགས་
པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕྱོགས་བརྩའི་ཞིང་གི་རྒྱལ་དང་དེ་སྐྱེས་ཡོངས་ལ་གསོལ་
ཚོག་དབུལ་བར་བགྱེད་སྒྲ་མ་དུ་བསམ་པར་བྱའོ། དེ་ལྟར་སྐལ་བས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟས་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྒྲ་མོ། དེ་ནས་མར་
མེས་མཆོད་པ་ནི།

གསེར་གྱི་པདྨ་མཆར་དུ་དངར་བ་ཡི།

ཟིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བགྱི།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། འོག་གཞིའི་གདན་ཐམས་ཅད་འཛམ་གླའི་
 རྒྱ་གསེར་གྱི་བདུ་སྒྲུང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མང་པོ་གལ་ལ་ཤིན་ཏུ་བསྐྱིགས་ལེགས་པས་
 བ་ཆར་དུ་དངར་བ་ཡིན། ཟིན་ཆེན་ལོར་བུ་རྣམས་ཀྱིས་འོད་རྒྱུད་གྲགས་དང་དབག་
 ཆད་ལ་སོགས་པ་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ཉིལ་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་
 མར། རྒྱ་ཅི་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འོ་མ་ལས་བྱུང་བའི་ཅི་མར་གྱིས་སྒྱུར་བའི་མར་
 མའི་ཕྱང་བ་ཅི་འབྱོར་གྲངས་མེད་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་དང་དེ་སྲས་རྣམས་ལ་དབུལ་
 བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་སྤུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་མ་རིག་པའི་སྟན་པ་
 སེལ་བར་གྱུར་ཅིག་སྟམ་དུ་སྒྲོམ་མོ།

དེ་ལྟར་མར་མེ་འབུལ་སྒྲུབས་སུ་སྤྱིན་པལ་མ་གཏོགས་ཇོ་རས་ཀྱི་སྒྲོང་ཐུར་མི་
 དགྱི་བ་དང་། སྒྲོང་ཐུར་ཡང་བྲགས་པ་སོགས་དྲི་བཟང་གི་ཤིང་མ་གཏོགས་སྒྲུག་མས་
 མི་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །**དེ་ནས་ས་གཞིའི་མཆོད་པ་ནི།**

ས་གཞི་བསྟར་བ་སྒྲོས་ཀྱིས་བྱུགས་པ་དེར།

མེ་ཏོག་ཡིད་འོང་སེལ་མ་དགམ་བར་བྱ། ༡༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གཞོན་ལུ་མའི་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ་
 ལ་ཆོན་སྒྲུབ་བརྒྱ་ཅུ་གཅིག་གིས་བཀྲ་བའི་ས་གཞི་ལྗང་སེར་དམར་དཀར་སྒྲོ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་ཆོན་མཐངས་བསྐྱིགས་ལེགས་པས་ན་བསྟར་བ་དྲི་ཞིམ་པའི་སྒྲོས་ཀྱི་རྒྱས་
 ཡོངས་སུ་བྱུགས་པ་དེར་མེ་ཏོག་གི་རིགས་མང་པོ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་
 མེད་པས་སེལ་མ་མི་འགྲོང་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་དགམ་པས་བྱོགས་བཅུ་ཀུན་
 བ་རི་སོགས་མེད་ཅིང་ཤིན་ཏུ་མཉམ་པའི་ས་གཞི་སྟན་སུ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་
 བ་སྲས་བཅས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་སྤུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ས་གཞི་ལ་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་དོག་འབྱུངས་པར་བསམ་
མོ། །**དེ་ནས་གཞལ་མེད་ཁང་གི་མཆོད་པ་ནི།**

གཞལ་མེད་པོ་བྱང་བསྟོད་དབྱངས་ཡིད་འོང་ལྡན།
མུ་དྲིག་རིན་ཆེན་རྒྱན་འབྱུང་མཛེས་འབར་བ།
དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་རྒྱན་གྱུར་དེ་དག་ཀྱང་།
ཐུགས་རྗེའི་རང་བཞིན་ཅན་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། ༡༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་། སྟོས་གཞལ་དུ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་བ་སྐུ་དང་
བཅས་པ་བཞུགས་པའི་སྐུ་མཁར་ཡིན་པས་ན་པོ་བྱང་། འདོད་རྣམ་གྱི་སྟེང་ན་ལྟ་མོ་
རྣམས་ཀྱིས་བསྟོད་དབྱངས་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྡན་པས། དཀོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་བསྟོད་ཅིང་། མུ་དྲིག་གི་བྲེང་བ་ལ་རིན་ཆེན་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་སྐྱས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་དཔལ་ལེན་དང་ནོར་བུ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་འབྱུང་
འབྱུལ་གྱི་རྣམ་པས་མཛེས་ཤིང་འོད་འབར་བ། རྒྱར་མཐོང་གི་སྟོས་དཔག་ཏུ་མེད་
པས་ན་དཔག་ཡས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཀྱིས་གར་བྱལ་ལ་གཞལ་མེད་ཁང་གིས་བྱལ་
ཅིང་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་གསེར་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་སྐུ་
བཅས་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་འགོ་ལ་རྟག་ཏུ་བརྟེ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་རང་
བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱིའོ། །**དེ་ལྟར་ཐུལ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་**
ལ་བྱང་རྒྱུ་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པར་བསམ་མོ། །དེ་ནས་****
གསུགས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

རིན་ཆེན་གསུགས་མཛེས་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན།
ཁོར་ཡུག་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་འོང་བརྒྱན།
དབྱིབས་ལེགས་ལྟ་ན་སྐྱུག་པ་བསྐྱེད་པ་ཡང་།

རྟག་ཏུ་ཐུབ་དབང་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། རོར་བུ་རིན་ཆེན་མང་པོ་སྤེང་བར་བརྒྱས་
 པའི་གདུགས་མཛེས་ཤིང་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་ལ། བྱི་ནང་གི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་ཐམས་
 ཅད་དུ་རྒྱན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་མང་པོས་བརྒྱན་ཅིང་། དཔང་ཉ་ཅང་མཐོ་བ་དང་
 དམའ་བ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པས་ན་དབྱིབས་ལེགས་པར་མཐོང་ཆེ་བལྟ་ན་སྤྲུག་པ་གྱེན་
 དུ་བསྐྱེང་བ། རང་ལས་སྤྲུལ་པའི་ལྷ་མོ་གངས་མེད་པས་གདུགས་ཐོགས་ཏེ་ཐུལ་
 བཤམ། ཡང་ན་གཏི་ཐུག་ཤས་ཆེ་བ་ལ་སེང་གོ་ཞེས་ཅན་ལ་སྤྱང་ཆེན། ར་རྒྱལ་ཅན་
 ལ་རྟ་མཆོག་འདོད་ཆགས་ཅན་ལ་མ་བྱ། ཐུག་དོག་ཅན་ལ་ཤང་ཤང་སྟེ། དེ་རྣམས་
 གྱིས་སྟེང་ན་གདུགས་གངས་མེད་པས་བརྒྱན་པ་མང་པོ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་ཐུབ་པའི་
 དབང་པོ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བགྱི་ཏེ། །དེ་ལྟར་ཐུལ་བས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཐུགས་རྗེ་གྲིབ་བསིལ་གྱི་རྒྱུབས་འོག་ཏུ་རྒྱུད་
 བར་བསམ་མོ། །གསུམ་པ་སྟོན་ལམ་སྟོབས་གྱི་མཆོད་པ་ནི།

དེ་ལས་གཞན་ཡང་མཆོད་པའི་ཆོགས། །རོལ་མོ་དབྱངས་སྟན་ཡིད་འོང་ལྟོ།།
 སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐལ་སེམ་བྱེད་པའི། །སྟོན་རྣམས་སོ་སོར་གནས་གྱུར་ཅིག། ༢༠

དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་དང་སྤྲུ་གཞུགས་ལ།།
 རིན་ཆེན་མེ་རྟག་ལ་སོགས་ཆར། །རྒྱན་མི་འཆད་པར་འབབ་པར་ཤོག། ༢༡

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། དངོས་འབྱོར་དང་ཡིད་སྤྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་དེ་
 ལས་གཞན་དུ་ཡང་མཆོད་པའི་ཆོགས་གྱི་རྣམ་གངས་ནི། འབྲུད་རྒྱུད་དཀྱོལ་གསུམ་
 གྱི་ས་འཛིན་དུག་སྐྱེས་བར་མ་ལ་སོགས་པའི་རོལ་མོ་སྟན་པ་དང་། འབྱུར་ཁུག་ཕྱ་
 སྟོམ་འདེགས་འཛིག་ལ་སོགས་པའི་དབྱངས་སྟན་པ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་ལྟན་པ་སེམས་
 ཅན་སྤྲུག་བསྐལ་ཅན་རྣམས་གྱིས་ཐོས་ན་ཡང་སེམས་པ་སྟེ་བདེ་བར་བྱེད་པའི་རོལ་

མའི་མཆོད་པའི་སྒྲིན་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་སོ་
 སོའི་སྒྱུན་སྤར་ཐུགས་ལ་ཅི་བཞེད་པའི་གནས་སུ་བྱུར་ཅིག། རྫོབས་པ་རྫོགས་པའི་
 དམ་པའི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་གནང་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་ཚོས་དཀོན་མཆོག་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། དམ་པའི་ཚོས་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་པའི་གནས་དང་། འཆད་ཉན་བྱེད་
 པ་པོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆོད་ཉེན་རྣམས་
 དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རིས་སུ་བྲིས་པ་དང་། རྒྱགས་སུ་བྲུགས་
 པ་དང་། འབྱར་དུ་གཏོད་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་
 ཆར་པ་དང་། མེདོག་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བདུག་སྟོས་སྤང་གསལ་
 ལ་སོགས་པའི་ཆར་པ་དུས་ཉག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛོན་སུམ་དུ་འབབ་པར་ཤོག་
 གཅིག་བསམ་ནས། རྒྱལ་འཆལ་གྱིས་དེ་ལྟར་སྟོན་ན་ཐུལ་བའི་ཐན་ཡོན་འབྱུང་ལ། རྒྱལ་
 བྲིས་དང་ལྡན་པས་སྟོན་ན་དངོས་སུ་འབབ་སྟེ་སྒྱུན་སྤར་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ།།

བཞི་པ་སྤྲན་མེད་པའི་མཆོད་པ་ནི།

རི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་པ།
 དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས། མགོན་པོ་སྤྲས་དང་བཅས་རྣམས་
 མཆོད།། ༡༩

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གོང་གི་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་རྣམས་དཔེ་རི་
 ལྟར་ན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པས། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་
 པར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མགོན་པོ་རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་། རྒྱལ་སྤྲས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་དང་བཅས་པ་
 རྣམས་ལ་མཆོད་པར་བགྱིད། །ལྟ་བུ་བསྟོན་པ་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་བདག། བསྟོན་དབྱངས་ཡན་ལག་རྒྱ་མཚོས་བསྟོན།།

བསྟོད་དབྱངས་སྟུན་སྒྲིན་དེ་དག་ལ། །ངེས་པར་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་གྱུར་ཅིག། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གང་ལ་བསྟོད་ན་དགོན་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཡོན་ཏན་གང་ཆེན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཙམ་གྱི་མངའ་བདག་རྣམས་ལ་བསྟོད་
 དོ། །སྤྱི་བསྟོད་ན་བདག་གིས་བསྟོད་ལ། རྒྱལ་རི་ལྟར་བསྟོད་ན། རྒྱལ་ས་བཅུ་འི་
 ཞིང་གི་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་རེ་རེའི་སྟུན་སྒྲིན་རྣམས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྱུལ་ཏེ།
 ལུས་རེ་རེ་ལ་མགོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། མགོ་རེ་རེ་ལ་འང་ལྗེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་།
 ལྗེ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྟོད་དབྱངས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱེད་པ་དང་། བསྟོད་པ་རེ་རེའི་
 དབྱངས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་འང་འབྱུར་ཁྱུག་པ་སྒྲོམ་འདེགས་འཛོག་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་
 པ་མང་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་དཔག་མེད་བཞི་དང་ལྷན་པའི་བསྟོད་ཆོགས་རྒྱ་
 མཚོས་བསྟོད་པར་བགྱི་སྟེ། བསྟོད་པའི་དབྱངས་སྟུན་པའི་སྒྲིན་གྱིས་ནམ་མཁའ་
 དབྱིངས་ཀུན་བྲལ་སྟེ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་དེ་དག་གི་སྟུན་སྒྲིན་བསྟོད་སྒྲིན་རྣམས་ལས་
 མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འབྱུང་
 བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་དང་པོ་སོང་
 བས། གཉིས་པ་གྲུས་པ་ལྷག་གི་མཆོད་པ་ནི།

དུས་གསུམ་གསལ་གསལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན། །ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བཅས་ལ།།

ཞིང་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་གངས་སྟེང་གི། །ལུས་བཏུང་པ་ཡིས་བདག་ལྷག་འཆལ།། ༢༠

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་དང་། །མཆོད་རྟེན་རྣམས་ལ་བདག་ལྷག་འཆལ།།

མཁའ་པོ་དེ་བཞིན་སྟོབ་དཔོན་དང་། །བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་ལ་ལྷག་འཆལ་ལོ།། ༢༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསལ་གསལ་ཟིན་
 པ་དང་། མ་འོངས་པའི་དུས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་གསལ་གསལ་པར་འབྱུར་བ་དང་། ད་ལྟའི་དུས་ཀྱི་
 རྒྱལ་བ་གསལ་གསལ་བཞིན་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་དུ་བྱོན་བཞུགས་འབྱོན་འབྱུར་གྱི་དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཞལ་ནས་གསུངས་པ་ལ་སོགས་པའི་
 ཆོས་དང་། འབྲལ་བ་མེད་པ་ཆོག་ཀྱི་མཆོག་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་
 རྩོགས་དུས་ཞིང་གི་རྒྱལ་སྟེང་ཀྱང་ཀྱི་གངས་སྟེང་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་ལུས་བསམ་
 ཀྱིས་མི་བྱབ་པས་བརྟུང་དེ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་ནི་བདག་གིས་ཕྱག་འཆལ་
 ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་འབྱུང་བའི་གཞི་ནི། རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རྩོན་བཞུགས་སོགས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། **ཆོག་པ་བཅད་བཞི་པ་ལས།**

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པ་དང་། །འཆགས་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །
 སང་གོ་ལྟ་བུ་གཟིམས་པ་ཡི། །གནས་བརྟན་ལ་ནི་བདག་ཕྱག་འཆལ་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྟོང་འཆད་ཉན་མཛད་
 པའི་གནས་རྣམས་དང་། སྤྱི་གདུང་ཆ་བརྟུང་ཀྱི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་
 རིས་སུ་བྱིས་པ་དང་། ལྷགས་སུ་ལྷགས་དང་འབྱུང་དུ་གཏོད་པའི་ཕྱག་མཆོད་པའི་རྟེན་
 རྣམས་ལ་བདག་གིས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །རང་ལ་བསྐྱབ་ཆོག་གསུམ་གང་རུང་སྤྱིན་པའི་
 སོ་ཐར་ལུགས་ཀྱི་མཁའ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་དང་གཞན་ཡང་
 བྱ་བ་ལྷ་མ་མི་དགོ་བ་བརྟུལ་ཞིང་ཕྱི་མ་སོ་བྱང་ལྷགས་གསུམ་ཀྱི་སྟོམ་པའི་ལམ་ལ་
 ཞུགས་པའི་སྤྱིས་བྱ་དམ་པ་མཆོག་རྣམས་ལ་སྟོ་གསུམ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །
ཀྱང་མཐུན་གྲོང་ཆེན་པས།

ཡིད་འོང་ཇིང་བུའི་ནང་ན་གནས་པ་ཡི། །འཆར་ཀའི་བསྐྱེལ་འབུས་སྟེ་འདྲ་བའི། །
 ལག་གཉིས་སྤྱི་པོར་ཐལ་སྤྱར་བསྟོད་དབྱངས་བཅས། །ལུས་དཔག་མེད་པར་
 སྤྲུལ་ནས་གྲུས་ཕྱག་འཆལ་།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕྱག་འཆལ་བའི་ཆེ་ཡང་ལུས་དྲང་པོར་བསྐང་སྟེ་ལག་
 གཉིས་བསྐྱེལ་འབུས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཐལ་མོ་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་སྤྱར་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་དང་

བཅས་པའི་སྐྱུ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་སྒོ་
ནས་སྒོག་གཅོད་པ་དང་། མ་ཕྱིན་པ་ལེན་པ་དང་། མི་ཚངས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་
པ་ལུས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་སྟེ། དབའི་གཙུག་ཏྲར་
འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཐལ་མོ་མགྱིན་པར་སྒྱུར་ཆོ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་གསུང་
ལ། རླུང་ཕྱ་མ་ཆོག་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་སྟེ། གསུང་དབྱངས་
ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཀྱན་བྱུང་པའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་དྲུང་འགྲུབ་པར་གྱུར་ཅིག །ཐལ་
མོ་སྤྲིང་གར་སྒྱུར་ཆོ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་ཕྱགས་ལ། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཡིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྒྱབ་སེམས་གཞོད་སེམས་ཡོག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་པ་
སྟེ་ཕྱགས་ཀྱང་པལ་ཀྱི་བེའུ་དང་། རྣམ་པར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་
གྱུར་ཅིག །དབྱལ་བ་ལག་མཐིལ། སྤུས་མོ་གཉིས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་
པབས་པའི་ཆོན། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་སྐྱུ་གསུང་ཕྱགས་ཡོན་ཏན་ཕྱིན་ལས་ལྔ་ལ་
ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤང་བོ་ལྔ་དང་ཉོན་མོངས་དུག་ལྔའི་
སྒོ་ནས་བསགས་པའི་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དག་སྟེ། སྐྱུ་ལྔ་ཡེ་ཤེས་
ལྔ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག ལྷམ་དུ་བསམ་པར་བྱ་དགོས་གསུངས་སོ། །**གསུམ་པ་སྐྱབས་
སྤྲའགྲོ་བའི་ཡན་ལག་ནི།**

བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སྤྲུམ་ཆི།

ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སྤྲུམ་ཆི།

ཞེས་པས་བརྟན། དེ་ཡང་། ཐེག་དམན་ལས་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་སྐྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་
གསུམ་ལྔ་ནས་ཀྱིས་འཕགས་ཏེ། **དང་བོ་དུས་ཀྱི་བྱུང་བར་ནི།** ཐེག་དམན་ཀྱིས་ནི་གནས་
སྐྱབས་ཇི་སྟེང་འཆོ་བའི་བར་དང་། མཐར་ཕྱག་ཉན་རང་གི་འབྲས་སུ་ཐོབ་པའི་བར་
དུ་སྐྱབས་སྤྲའགྲོ་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ཕྱིའི་བྱང་ཆུབ་སྤྲིང་པོར་ནི། ཞེས་
པ་རྒྱ་གར་རྩོམ་པའི་གདན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དུང་མཆིས་ཏེ་ཞེས་འགྲོ་བའི་བར་དང་། དེ་

ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལ་སྐྱེ་བྱུང་གཏད་དེ་སྦྱིལ་བྱུང་གིས་བཞུགས་ནས་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་བར་དང་། བྱང་གི་བྱང་ཆུབ་སྟིང་པོ་རིག་པ་བདེ་གཤེགས་
 སྟིང་པོ་སྦྱིབ་གཉིས་དྲི་མ་དང་བུལ་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་དུས་
 གྱིས་བར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤོ། **།གཉིས་པ་ཐུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ནི།** ཐེག་དམན་པ་
 རྣམས་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེ་དང་། ཆོས་འགོག་བདེན་དང་། དག་འདུན་ཉན་རང་
 གི་རྒྱན་ཞུགས་དང་། བྱིར་འོང་དང་། བྱིར་མི་འོང་དང་། དག་བཅོམ་སྟེ་སྦྱེས་སུ་ཟུང་
 བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་གནས་པ་གཉིས་རེ་
 བྱེ་བས་གང་ཟག་ལ་བརྒྱད་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤོལ་དུ་བྱེད་ལ་ཐེག་ཆེན་པ་ལྟར་
 བ། སྐྱེ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་རྫོགས་
 སངས་རྒྱས་པའི་བར་དུ་སྒོ་པ་ལ་མི་དྲི། སྒོས་མ་ལ་མི་བྱེད། ཐེག་རང་གིས་མི་གཅོད་
 པར་ཅི་མཛད་ཁྱེད་ཤེས་སྒོ་གཏད་ལིང་བརྒྱར་གྱི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འགོག་
 ལམ་གཉིས་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་དང་། རྒྱལ་སྐས་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་ཡི་ནི་ཆོགས་འཕགས་པའི་དག་འདུན་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་འང་གོང་དུ་
 སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དག་འདུན་རྣམས་ལ་སྐྱབས་
 སུ་མཆིའོ།

གསུམ་པ་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་ནི། ཐེག་དམན་རྣམས་རང་དང་སྦྱིང་བཞི་དང་།
 སྟོང་གསུམ་ཙམ་གྱི་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ལ། ཐེག་ཆེན་པ་རྣམས་གྱིས་
 བློ། མཁའ་ཁྱབ་གྱི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁུམ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་
 འཕང་རིན་པོ་ཆེ་འཛོལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱབས་
 འགོ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་གཉིས་ལས། **དང་པོ་རྒྱ་ཡི་སྐྱབས་འགོ་ནི།**
 གཞན་རྒྱད་ལ་བྱོན་ཟིན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སྟོན་པ། ཆོས་ལ་ལམ། དག་འདུན་ལ་
 ལམ་སྐྱབ་པའི་གོགས་གྱི་རྒྱལ་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བཤོ་བ་དང་།
གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་སྐྱབས་འགོ་ནི། ད་ལྟ་ལམ་སྐྱབ་པས་མ་འོངས་པ་ན་མཐར་ཐུག་

གི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་འདོད་ཀྱི་སྨྱོན་པས་སྐྱབས་སུ་འགོ་
བ་དང་། འབྲས་སྐྱབས་འདི་དང་སྨྱོན་སེམས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྨྱོན་དཔོན་བསོད་
ནམས་ཅེ་མོས་སྨྱོན་སེམས་ལ་ངེས་པར་དམ་བཅའ་བ་ཞིག་དགོས་པ། དམ་བཅའི་
ལྷགས་ཀྱའི་གཞན་དབང་དུ་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལོ་གསུངས། ཀྱུན་མཁུན་
སྒྲོང་ཆེན་པས། འབྲས་སྐྱབས་རང་དོན་དང་། སྨྱོན་སེམས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་
པའི་ཁྱད་པར་ཡིན་ལོ་གསུངས་སོ། །སྐྱབས་འགྲོའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སོགས་ནི་རྒྱས་པར་
ཤེས་དགོས་སོ། །

བཞི་བ་རྟེན་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ལ། བཤགས་སུལ་མངོན་དུ་བྱ་བ་
དང་། བཤགས་པ་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཕྱོགས་ནམས་ཀྱུན་ན་བཞུགས་པ་ཡི། རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་།
ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་ནམས་ལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི། ༡༧

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་། ཕྱོགས་མཚམས་སྟེང་འོག་བཅུ་ནམས་ཀྱུན་
ན་བཞུགས་པ་ཡི་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཐུགས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ནམས་ལ་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་རྟེན་
བཤགས་ཀྱི་ཞུགས་ལ་འབྲུལ་བ་འདི་ལ་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་མངོན་ཤེས་
ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱུན་གྱིས་གཟིགས། རྩ་འབྲུལ་ཀྱི་ཞབས་ཀྱིས་
གཤེགས། ལྷའི་སྦྱུན་གྱིས་གསལ་ཏེ་རང་མདུན་གྱི་ནམ་མཁའ་མངོན་སུམ་དུ་བཞུགས་
པར་བསམ། གཉིས་པ་བཤགས་པ་དངོས་བཤད་པ་ལ། གཉིན་པོ་སྟོབས་བཞི་ལས་
དང་པོ་སྦྱུན་འབྲེན་པའི་སྟོབས་ནི།

ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། །ཆེ་རབས་འདི་འཇག་གཞན་དག་ཏུ།

བདག་གིས་མ་འཆོལ་རྟེན་བགྱིས་པའམ། །བགྱིད་དུ་བསྐྱལ་བ་ཉིད་དང་ནི། ༡༩

གཏི་མུག་འབྲུལ་བས་བདག་ལོན་ཏེ། །རྩིས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ།།
 རོངས་པ་དེ་ནི་མཐོང་བགྱིས་ནས། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་ལ་བཤགས།། ༣༨

བདག་གིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ནི། །ལ་མའམ་སྒྲ་མ་གཞན་དག་ལ།།
 ཉོན་མོངས་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་དང་། །ཡིད་གྱིས་གནོད་བགྱིས་གང་ལགས་དང་།། ༣༩

ཉིས་པ་དུ་མས་སྒྲོན་ཆགས་པའི། །རྟིག་ཅན་བདག་གིས་རྟིག་པ་གང་།།
 ཤིན་དུ་མི་བཟད་བགྱིས་པ་དེ། །ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་རྣམས་ལ་བཤགས།། ༤༠

བདག་ནི་རྟིག་པ་མ་བྱང་བར། །སྒྲོན་དུ་འགྲུམ་པར་འགྱུར་དུ་མཆི།།
 རི་ལྟར་འདི་ལས་ངས་ཐར་བར། །ལྟར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ།། ༤༡

ཡིད་བརྟན་མི་རུང་འཆི་བདག་འདི། །བྱས་དང་མ་བྱས་མི་སྣོད་པས།།
 བ་དང་མི་ན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། །སྒོ་བར་ཆེ་ལ་ཡིད་མི་བརྟན།། ༤༢

ཐམས་ཅད་པོར་ཏེ་ཆས་དགོས་པར། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ནས།།
 མཛའ་དང་མི་མཛའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །རྟིག་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོགས་བྱས།། ༤༣

མི་མཛའ་རྣམས་ཀྱང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །མཛའ་བ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར།།
 བདག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར།། ༤༤

མི་ལམ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་བ་བཞིན། །དངོས་པོ་གང་དང་གང་སྤྱད་པ།།
 དེ་དེ་དྲན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར། །འདས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོང་མི་འགྱུར།། ༤༥

རེ་ཞིག་གསོན་ཆེ་འདི་ཉིད་ལ། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་དུ་མ་འདས།།
 དེ་དག་དོན་དུ་བྱས་པའི་རྟིག་ །མི་བཟད་གང་ཡིན་མདུན་ན་གནས།། ༤༦

དེ་ལྟར་བདག་ནི་སྒྲོ་བྱར་ཞེས། །བདག་གིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པས།།
གཏི་མུག་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་གིས། །སྤྲིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས།། ༣༨

ཉིན་མཆོན་སྟོང་པ་ཡོང་མེད་པར། །ཆོ་འདི་རྟག་ཏུ་གོད་འགྱུར་ཞིང་།།
སྟོན་པ་གྲུད་ནས་ཡོང་མེད་ན། །བདག་ལྟ་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར།། ༣༩

བདག་ནི་མལ་ན་འདུག་བཞིན་དུ། །གཉེན་བཤེས་ཀྱང་གྲིས་མཐའ་བསྐྱོར་ཡང་།།
སྒྲིག་འཆད་པ་ཡི་ཆོར་བ་དག །བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྟོང་བར་འགྱུར།། ༤༠

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་སྤྲིན་ཐེན་པ་ལ། །གཉེན་གྱི་ཅི་ཡན་བཤེས་ཅི་ཡན།།
དེ་ཆོ་བསྟོད་ནམས་གཅིག་བསྐྱབས་ན། །དེ་ཡང་བདག་གིས་མ་བསྟེན་རྟོ།། ༤༡

མགོན་པོ་བག་མེད་བདག་གིས་ནི། །འཛིགས་པ་འདི་འདྲ་མ་འཆོལ་ནས།།
མི་རྟག་ཆོ་འདིའི་ཆེད་དག་ཏུ། །སྤྲིག་པ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསྐྱབས།། ༤༢

སྒྲི་བོ་ཡན་ལག་བཅད་པའི་སར། །དེ་རིང་ཁྲིད་པ་འང་བྱེད་གྱུར་ཏེ།།
ཁ་སྐྱམ་མིག་ཅུ་དན་ལ་སོགས། །སྤྲ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་སྤང་ན།། ༤༣

གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉ་འཛིགས་འཛིགས་ལྟའི། །ཤ་རྩྭ་གས་ཅན་གྲིས་བཟུང་གྱུར་ཅིང་།།
འཛིགས་ཆེན་ནད་གྲིས་བེབས་གྱུར་པ། །རབ་ཏུ་ཉམ་ཐག་སྒྲོས་ཅི་དགོས།། ༤༤

སུ་ཞིག་འཛིགས་ཆེན་འདི་ལས་བདག །ལེགས་པར་སྒྲོབ་པར་བྱེད་འགྱུར་ཞེས།།
བྱེད་ཤ་བོན་པའི་མིག་བབྱང་ནས། །ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་དག་ཆོལ་བར་བྱེད།། ༤༥

ཕྱོགས་བཞིར་སྐྱབས་མེད་མཐོང་ནས་ནི། །དེ་ནས་ཀྱང་ཏུ་ཡི་མུག་འགྱུར།།
གནས་དེར་སྐྱབས་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །དེ་ཆོ་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ།། ༤༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་
བའི་དེར་འབྱམས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཆོ་རབས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འདི་ལམ། སྐྱེ་བ་སྟོན་མ་གཞན་
དག་ཏུ་ཡང་། བདག་གིས་མ་འཆོལ་གིང་མ་ཤེས་པའི་དབང་གི་རྩིག་པ་རང་གིས་
བགྱིས་པའམ། གཞན་རྣམས་ལ་འང་རྩིག་པ་བགྱིད་དུ་བསྐྱལ་བ་སྟེ་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་
ཉིད་དང་ནི། དགེ་རྩིག་ལ་སྦྱང་དོར་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་དང་། ཉན་མོངས་པའི་
དབང་དུ་སོང་སྟེ་འབྱུལ་པས་བདག་རབ་ཏུ་འོན་ཏེ་གཞན་གྱིས་རྩིག་པ་བགྱིས་པ་ལ་
དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ་དེ་ཡིས་རྩིག་པ་མཉམ་དུ་བློབ་པ་ཡིན་ཏེ།
མདོན་པ་མདོད་ལས།

དམག་ལ་སོགས་པ་དོན་གཅིག་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱེད་པ་པོ་བཞིན་ལྟ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྩིག་པ་ཅིག་གིས་ཀྱང་རྩིག་པ་མང་པོར་འཕེལ་བྱེད་མི་
རང་གི་ནོངས་པ་སྟེ་ཉེས་པ་དེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཉེས་པར་མཐོང་བར་
བགྱིས་ནས། ཁ་ཅམ་དང་ཆོག་ཅམ་མ་ཡིན་པར་བསམ་པ་ཐག་པས་མགོན་པོ་རྒྱལ་
བ་སྐུ་བཅས་ལ་བཤགས་སོ། །བྱེད་པར་དུ་བདག་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐྱེ་རྟེན་བཞིགས་
པ་དང་བཙོང་བ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིག་པ་དང་།
ཆོས་སྐྱེ་བའི་ཆ་རྒྱུན་འཕྲོག་པ་དང་། ཆོས་ལ་ལར་བཟང་པོར་འདུ་གེས། ལ་ལར་ནི་
ངན་པར་འདུ་གེས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་སྤང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གྲུགས་བམ་བཙོང་བ་དང་
བཞིགས་པ་དང་གཏའ་མར་བཞག་པ་སོགས། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིག་
པ་དང་། དགེ་འདུན་འདུ་བའི་སྒོ་འཕྲོགས་པ་ཞེས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྣམས་སོགས་
འཕྲོགས་པ་དང་། ངན་སྐྱུས་སྐྱུར་འདེབས་བརྟུང་བཤེག་སྤྲོགས་བཙོམ་ལ་སོགས་པ་
བྱས་པ་ནི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་པའི་རྩིག་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་
རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་གཞོད་འཆོའི་བསམ་པས་རྩིག་པ་བྱས་པ་དང་ནི། དྲིན་
ཆེན་མ་མ་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའམ་ཡོན་ཏན་ཅན་གྱི་སྤྱོ་མ་གཞན་དག་ལ་གཞོད་པ་

བྱས་པ་སོགས་དེ་ལྟ་བུའི་མཆོག་དམན་གྱི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་ངན་པ་ཉོན་
 མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒོག་གཅོད་མ་བྱིན་ལེན་དང་། མི་ཚངས་སྨྱོན་
 སོགས་བྱས་པ་དང་། དག་གིས་རྩལ་ལྷན་མ་ཆོག་རྩལ་དག་ལའུལ་དང་ཡིད་ཀྱིས་བརྒྱབ་
 སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བགྱིས་པ་གང་ལགས་པ་ཆེ་
 རབས་མང་པོའི་ཉེས་པ་དུ་མས་བསྐྱོན་ལྷ་ཆོགས་བྱས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པའི་སྤྲིག་
 པ་ཅན་བདག་གིས་སྤྲིག་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བྱས་པ་གང་དང་གང་གིན་ཏུ་མི་
 བཟད་པ་ཞེས་ཡིད་ལ་བྱན་མི་སྒྲོབ་པ་དང་ཁ་རུ་བརྒྱན་མི་རུས་པ་བགྱིས་པ་དེ་དང་དེ་
 ཐམས་ཅད་འགྲོ་བའི་འབྲེན་པ་རྒྱལ་བ་ཤས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་
 བཤགས་སོ།།

བདག་གིས་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་དུ་སྤྲིག་པ་དེ་རྣམས་བཤགས་དགོས་ཏེ་འཆི་ཆུས་ལ་
 སྤྲིག་བཤགས་འདི་ལས་གལ་ཆེན་མེད་པ་ཤེས་ཏེ་སྤྲིག་པ་བཤགས་ཐབས་སུ་འཆི་བ་
 མི་རྟག་པ་བྱན་པ་ནི། **རྒྱལ་ཤས་ཆེན་པོ་ནི་བ་ལྟས།** ཐུགས་སྒོ་གནང་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས་པས་ན་སྤྲིག་པ་མ་བྱང་པར་དེའི་སྒོན་དུ་འགྱུམ་པ་ཞེས་འཆི་བར་འགྱུར་དུ་
 འཆི་ན་དཔུལ་བ་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བ་མེད་པས་ན། ཐབས་རི་དར་རི་ལྟར་དུ་སྤྲིག་པ་
 འདི་ལས་ངེས་པར་ཐར་བར་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྱུར་བའི་ཆུལ་གྱིས་བསྐྱབ་དུ་གསོལ་བར་
 ཞུའོ། །སྒོ་གཏད་མེད་པར་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་བའི་འཆི་བདག་འདི་ནི། ཁང་བ་ལ་
 སོགས་པ་བྱ་བའི་འགོ་བརྩམས་ཏེ་བྱས་པ་སྤྱོད་དབང་མེད་པ་དང་། ད་བཟོད་བྱ་བ་
 གང་བྱེད་སྒྲུལ་པས་མ་བྱས་པ་རྣམས་མི་སྤྱོད་པས་ན། བ་བ་རྣམས་དང་མི་ན་བ་ཀྱུན་
 གྱིས་ཀྱང་གར་མ་ཐན་གྱི་ལག་པ་དང་གྲོག་གི་སྒྲོས་གར་ལྟ་བུའི་གྲོ་བྱར་གྱི་ཆེ་སྐྱད་ཅིག་
 མ་འདི་ལ་ཡིད་གཏད་བྱས་ཀྱང་མི་བརྟན་པས་འཆི་བའི་ནང་པར་ལུས་སེམས་སྐྱད་
 ཅིག་ལ་འབྲལ། སྒོ་ལྟག་རི་རབ་ཅམ་མང་པོ་ལུས་ནས། ཆེ་འདིའི་ལོངས་སྨྱོན་ཐམས་
 ཅད་ཡུལ་དུ་བསྐྱར་ནས་ཐོར་ཏེ་ཆས་དགོས། ཞེས་འགྲོ་དགོས་པར་བདག་གིས་དེ་
 ལྟར་དུ་མ་ཤེས་པས་ན་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་ལ་སོགས་པ་མཛའ་བའི་དོན་ལ་དམིགས་ནས་

ཆགས་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་རྟོག་པ་བྱས་པ་དང་། ལུས་སེམས་ལོངས་སྤྱོད་དག་པ་ལ་
བར་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་བགེགས་ལ་སོགས་པ་མི་མཛོལ་བའི་དགྲ་བོའི་དོན་གྱི་
ཕྱིར་དུ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་དང་། སྤང་དོར་མི་ཤེས་པའི་གཏི་མུག་ལ་སོགས་པས་རྟོག་
པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱས་ཀྱང་འདུས་བྱས་གྱི་མཐར་མི་མཛོལ་བའི་དགྲ་རྣམས་ཀྱང་
མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་མཛོལ་བ་དང་ཉེ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་
མཛོལ་བ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བདེ་སྤྱག་གང་དག་ཕྱུང་ཆེ་བ་གྲོགས་ཅམ་མ་
གཏོགས་པའི་བ་གང་ཡང་མེད་དེ། **རྟོག་པ་ལས།**

སྤྱོད་ཆེའི་བ་གྲོགས་དེ་སྤངས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཆ་མེད་ཡུལ་ལ་རྒྱས་མེད་
འབྱམས་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལ་བསམ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་འདི་རྣམས་
ཐམས་ཅད་ནི།

མཐོན་པོའི་མཐའ་མ་ཕྱུང་བ་དང་། །འདུས་པའི་ཐ་མ་འབྲལ་བ་དང་།

བསགས་པའི་ཐ་མ་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱོད་པའི་ཐ་མ་འཆི་བ་སྟེ།

མི་རྟག་མཐའ་བཞེས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ཏེ། **མདོ་སྤྱི་མཛོལས་སྒྲུབ་པས།**

མི་རྟག་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་འགྱུར། །མཐོ་བ་དེ་ཡང་མཐར་ཕྱུང་ངོ་།

འདུ་བ་ཡོད་ན་འབྲལ་བར་འགྱུར། །སྤྱོད་པ་ཡོད་ན་འཆི་བར་འགྱུར།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་པར་འགྱུར་
ངོ་། །སྤོན་ཆད་བདེ་སྤྱོད་དགའ་བ་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཕྱུང་བ་ཐམས་ཅད་འཆི་བར་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་སྤོན་མར་ཕྱུར་ཏེ་བྱ་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་དཔེར་ན། མི་ལམ་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་
བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེ་དང་དེ་

ཐམས་ཅད་སེམས་ལ་བྱན་པའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཙམ་ལས། རྩོན་ཆད་འདས་པ་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཆོ་རབས་ཀྱི་སྤང་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡར་ཞོག་
 དང་། རེ་ཤིག་ད་ལྟའི་གསོན་པོའི་ཡུས་རྟེན་གྱི་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་འང་མཛའ་བའི་གཉེན་
 དང་། མི་མཛའ་བའི་དགྲ་དུ་མ་ནི་འདས་ནས་གི་བ་ཁོན་ཡིན་ཏེ། དགྲ་གཉེན་དེ་དག་
 གི་དོན་དུ་ཆགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པས་བྱས་པའི་སྤིག་པ་མི་བཟད་པ་ཞེས་མ་རུང་བ་
 གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི་མདུན་ན་སྟེ་སྤིག་པ་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་རྩོན་དུ་གནས་གིང་ཆོ་
 འདིའི་སྒྲུང་བ་འགགས་མ་ཐག་དུ་བྱི་མའི་གནས་སུ་དཔེར་ན་ལྷགས་སག་གི་ས་གཞི་
 དང་མཚོན་ཆ་སྟེ་ཚོགས། དཔུལ་ཟངས་དང་ཁོ་རྒྱལོལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་
 དཔོན་ཆེན་ལ་སྒྲར་གྲལ་བསྒྲིགས་པ་ལྟར་སྤིག་པས་རྩོན་བསུ་བྱི་མའི་གནས་སུ་སོང་
 ཟིན་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་ནི་སྤོ་བར་བ་ཞེས་ཆོ་བྱི་མ་དང་སང་གི་ཉི་མ་གཉིས་གང་སྟེ་
 མི་ཤེས་པ་ཞག་གཅིག་གི་མགོན་པོ་དང་ཆོང་པས་གནས་ཆང་ལ་བདག་བཟུང་བྱས་
 པ་ལྟ་སུ་རང་དབང་མེད་པར་གར་འགོ་དང་གར་འོང་པས་མེད་བུལ་བ་དང་འཐོར་བ་
 བྱིན་ཆད་མཉམ་དུ་འདུས་པ་མེད་པ་ཡར་མར་གྱི་མགོན་པོ་སོ་སོར་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན་
 ཏེ། **རི་རྒྱུད་དུ།** ཆོང་དུས་མགོན་པོ་ཚོགས་ཟིན་ནས་བར་གྱེས། གསུངས་པ་ལྟར་
 འདིར་སྒྲུང་རྒྱུད་ཅིག་མ་རྟག་བརྟན་མེད་པ་འདི་བདག་གིས་རྟོགས་པར་མ་གྱུར་པས་
 བ་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྤང་དོར་མི་ཤེས་པའི་གཉི་ལྷག་དང་། རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་དང་།
 གཞན་སྤྱོད་ལ་ཞེ་སྤང་གི་དབང་གིས་སྤིག་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་བྱས་ཏེ། དེ་ཡང་སྤིག་པ་
 ལ་འགྱོད་པ་སྦྱེད་བྱེད་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་བྱན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཞག་གངས་བཅད་ནས་སྒྲོམ་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཉིན་དང་མཚན་དུ་སྟོན་པ་ཡོད་པ་མེད་པར་ཆོ་འདིར་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་
 གོད་པ་སྟེ་ཟད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ལྷག་རྒྱ་བཅད་པའི་རྩིང་སུ་བཞིན་དུ་ཆོ་ལ་སྟོན་པ་
 གུད་ནས་སམ་ལོག་ནས་འོང་བ་མེད་ན། བདག་ཉིད་དང་བདག་ལྟ་སུའི་སེམས་ཅན་
 གཞན་ཡང་འཆི་བར་ཅིས་མི་འགྱུར་ཏེ་ཉི་མ་རྒྱལ་རིར་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱ་པོ་རྒྱ་མཚོར་
 བབ་པ་བཞིན་དུ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན་པས་སོ།།

འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཆེ་བདག་ཉིད་ནི་མལ་ས་ན་འདུག་བཞིན་དུ། བ་མ་ལ་
 སོགས་པའི་གཉེན་དང་མཛའ་གཙུགས་ཡིད་མཐུན་ལ་སོགས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཀྱན་
 གྱིས་བདག་གི་མཐའ་བསྐྱོར་ཏེ་བསྐྱད་ཀྱང་འཆི་ཁ་གནད་གཅོད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གིན་
 ཏུ་ཆད་ཆེ་བ་སྟོག་འཆད་བ་ཡི་ཆོར་བ་དག་ནི་གཉེན་བཤེས་སུས་ཀྱང་སྤྲུག་བསྐྱལ་མྱོང་
 གོགས་མི་བྱེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་སུས་འཆི་ཁའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ན་མས་ནི་དུས་གཅིག་
 ལ་མྱོང་བར་འཇུར་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དེ་བྱིར་མི་ཉག་པ་སྒྲོམ་དགོས་ཏེ། **བཅོམ་**
ལྷན་འདས་ཀྱིས། འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་སྒྲོམ་པ་མཆོག་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་སོ་སོར་འབྲལ་ཏེ་ཆེ་བྱི་
 མའི་ལམ་པོ་ཆེར་འཆི་བདག་ག་གིན་རྗེས་སོ་ཉས་ཟིན་ཏེ་ཁྲིད་འགོ་བའི་དུས་ལ་བབ་
 བ་ལ་ནི་བ་མ་ལ་སོགས་པ་གཉེན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ཡན། དེ་བཞིན་དུ་མཐོན་པོའི་ཐོབ།
 དཔའ་བའི་དཔུང་མཛེས་མི་གཟུགས། མཁྱོགས་པའི་བང་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་
 ཀྱང་མི་ཡན་ཏེ་སྟོན་ཆད་མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་བཅོན་སྤྲུག་ལ་སོགས་པ་གི་བ་མཐོང་
 བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་དེའི་ཆེན་སྟོག་གཅོད་སྤངས་པས་ཆེ་
 རིང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤངས་པས་སྒྲིབ་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ལོངས་
 སྟོང་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་ཉག་
 གཅིག་སྒྲུབས་གཅིག་སུ་ཡིན་ནའང་། དེ་ལྟ་བུའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབས་དེ་ཡང་བདག་
 གིས་ཅེ་གཅིག་དུ་རང་རྒྱད་ལ་མ་བསྟེན་པས་སྒྲུབས་མེད་མགོན་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ།

ད་ནི་མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་སྤྲུགས་རྗེ་ཅན་བཅས་རང་གི་ཉིས་ལྷུང་
 ལ་འཛེམས་པར་བྱ་མི་རུས་པ་བག་མེད་དུ་གྱུར་པ་བདག་གིས་ནི་འཆི་བའི་འཛིགས་
 པ་གིན་དུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་བ་འདི་འདྲ་བ་ཡོད་པ་མ་ཤེས་གིང་མ་འཆོལ་ནས། རང་ལ་
 རང་དབང་ཡོད་དུས་དྲན་དགོས་སྐྱའི་འཆི་བ་མི་ཉག་པ་ནི་མ་དྲན་པར། དྲན་མི་དགོས་
 སྐྱའི་སྐད་ཅིག་ཀྱང་མི་ཉག་པ་ཆེ་འདིའི་ཆེད་ཁོ་ན་དག་དུ་ལྟོ་གོས་དང་དག་འདུལ་
 གཉེན་སྦྱོང་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྤྲིག་པ་མང་པོ་ཉེ་བར་བསྒྲུབས་ཟིན་པས་ད་ལྟ་སྤྲིག་

པ་དེ་ནུམས་བཤགས་མ་རུས་ན་འཆི་ཁར་བྱང་ལག་འཐབ། བྱང་སོན་རྗེས་ཀྱིས་
བཀའས་ཏེ་འཆི་ཙེ་ན་པོ་མ་སྒྲིམ་འདུན་མ་མ་ལེགས་པ་ཡིན་ཏེ། **རྗེ་མི་ལས།**

མི་སྒྲིག་ཙན་འཆི་བ་མཐོང་ཙན། །ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་ཡིན།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་དབང་ཡོད་ཏུས་སུ་སྤར་བྱས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ལ་
འགྲོད་པས་བཤགས་ཐབས་གལ་ཆེད། །དེ་ལྟར་མ་རུས་ན་འཆི་བའི་སྒྲིག་བསྐལ་ཁོ་
ནར་མ་ཟད། ཤི་རྒྱུ་སྒྲིར་འགོ་དུག་གི་སྒྲིག་བསྐལ་དང་། སྒྲོས་སུ་དཔུལ་བའི་སྒྲིག་
བསྐལ་བཟོད་བྲགས་མེད་པ་སྟོང་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་ད་ལྟའི་ཏུས་སུ་སྒྲི་བོ་བྲིམས་
དང་འགལ་བ་ཞིག་སོར་མོ་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་ཙམ་གཙོད་པའི་སར་དེ་རིང་བྲིད་པ་
ནའང་ཤིག་ཏུ་སྒྲིག་ཅིང་བྲེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྲིད་ཆ་སོགས་བཤད་མི་རུས་པར་ཁ་
ཡང་སྒྲུམས་ཤིང་། མགོ་ལྷགས་ཀྱང་གཉའ་ལྷགས་སུ་འདུས་ཏེ་མིག་ལ་འདུག་རྒྱུ་མེད་
པར་མིག་ཅུ་རིག་རིག་ཏུ་བྲེད་པས་ན་མིག་ཅུ་ངན་པ་ལ་སོགས་ཏེ། སྤྲོ་མ་རང་ཐད་དུ་
ཡོད་པ་དང་མི་འདྲ་བར་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྨྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བར་སྤང་བ་དེ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཤི་བའི་ཏུས་སུ་ཆ་མེད་ལུལ་དུ་རྒྱས་མེད་འབྲམས་ཏེ་འགོ་བའི་ཆོ་ན་
འཆི་བདག་ག་ཤིན་རྗེའི་པོ་ཉ། སྒྲི་སྒྲི་པོར་བཅིངས་པ། མིག་ཤེལ་མིག་ཏུ་ཡོད་པ།
གསུས་པ་ཆེ་བ། ལག་ན་བྲམ་ཤིང་ཐོགས་པ། ཁ་ནས་རྒྱོབ་སོད་ཀྱི་སྒྲ་སྒྲོག་པ། ལུ་ག་
ཀྱང་འགྱུར་འགྱུར་དུ་ཡོད་པ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིང་རྩ་འདར་བ། འཛིགས་སུ་རུང་
བ། འཛིགས་ཤིང་རམ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཙུགས་ཙན་གྱིས་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་སྤར་སོས་
བབྱང་སྟེ་སྒྲི་བྱའི་ཐང་ཆོར་མའི་ལམ་སོགས་ལ་བྲིད་དེ་རང་དབང་སྒྲི་རྩ་ཙམ་ཡང་མེད་
པའི་ཏུས་ལ་བབ་པར་གྱུར་ཅིང་། མཐོང་ཆད་ག་ཤིན་རྗེ་ཐོས་ཆད་རྒྱུ་པོ་སོད། དུན་ཆད་
སྒྲིག་བསྐལ་རིག་ཆད་མི་མཆོན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོའི་ནད་གྱིས་ཐེབས་
པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོར་བ་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་སྤྲོ་མོག་སོན་པའི་ཏུས་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་
པར་སྤང་བ་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་པའི་མི་ཞིག་གིས་དཔུལ་བའི་

སེམས་ཅན་སྐྱུག་བསྐྱེད་མཐོང་ན་ཁ་ནས་བྲག་ཚ་བ་སྐྱུགས་ཏེ་འཆི་བར་
གསུངས་པ་དང་། གྲུག་དགའ་བོའི་ཚ་བོ་གཉིས་ཀྱིས། དགེ་འདུན་གྱི་རྩེ་ལ་བག་
མེད་དུ་སྦྱང་ཅིང་ཆོས་ལ་བོས་བསམ་སོགས་མ་བྱས་པའི་ཆོད་། འཕགས་པ་མོ་འགལ་
གྱི་བུ་ཆེན་པོའི་རྩེ་འཕྱུལ་གྱིས་དཔུལ་བ་བསྟན་པ། ཚ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་
དཔུལ་བ་དབྱ་ཆེ་ཟས་ཟ་མི་མེད་པ་དང་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྐྱུ་དབྱ་ན་ཟས་ཟོས་པ་གྲུག་
བསྐྱུགས་ཏེ་ལུས་ལ་མི་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གཞན་ཡང་དཔུལ་བ་
རི་མོར་བྱིས་པ་མིག་གིས་མཐོང་བ་དང་། དཔུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བརྗོད་པ་ན་བས་བོས་
པ་ལ་སོགས་པའང་གིན་དུ་འཛིགས་གིང་སྐྱུག་པའི་གནས་ཡིན་ན་ཐྱིག་པའི་སྐྱུག་
བསྐྱེད་གྱི་ནུམ་སྒྲིབ་དངོས་སྐྱུ་ཉམས་སྐྱུ་མཐོང་བ་ལ་ནི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཆེ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་
ཏེ། འཕགས་པ་ཀླུ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས།

དཔུལ་བ་བྱིས་པ་མཐོང་དང་བོས་པ་དང་།

དབྱ་དང་ཀླུ་ག་དང་གཟུགས་སྐྱུ་བ་གྱིས་པས་གྲང་།

འཛིགས་པ་བསྐྱེད་པར་བགྱིད་ན་མི་བཟད་པའི།

སྐྱུག་བསྐྱེད་ཉམས་སྐྱུ་མཐོང་ནམས་སྒྲོས་ཅི་འཆལ་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་ན། སྐྱུག་བསྐྱེད་གིན་དུ་ཆེ་ཞིང་འཆི་བའི་ནད་
ཀྱིས་ཐེབས་ཆེ་སྒར་ནད་མེད་པའི་ཆེ་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སོགས་ལ་དད་པ་དང་
དག་སྦྱང་ཅི་ཡང་མེད་སྟེང་འབར་ག་སྐྱུར་འདེབས་ཁོ་ན་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། ད་
བཟོད་འཆི་བ་ལ་སྐྱུག་ནས། སྤྱོད་པ་དང་སྐྱུན་པ། མོ་མ་དང་གཏོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་
ཞིག་གིས་འཆི་བའི་འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བདག་ལེགས་པར་སྦྱོབས་པར་བྱེད་
ཅུས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྐྱུག་ཅིང་ངོ་ལ་བྱེད་ག་ཞེས་སྐྱུག་པའི་ཉམ་བོན་པའི་
མིག་བགྱང་ཅིང་བསྟོས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འཆི་བའི་སྐྱུ་བས་དག་འཆོལ་བར་བྱེད་
གྲང་། སྤྱོད་པ་དང་སྐྱུན་པ་ལ་སོགས་པ་གྲུག་གྱིས་གྲང་ནད་པ་འཆི་བར་གཤེས་ནས་རང་

ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གེས་ནས་ཕྱོགས་བཞིར་འཆི་བ་ལ་སྐྱབས་མེད་པ་
 མཐོང་བར་གྱུར་ནས་སྒོ་ནི་མི་བདེ་ཞིང་དེ་ནས་དུས་དང་ཅུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡི་ཐུག་ཁོན་
 རྒྱང་བར་འགྱུར་ལ་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་པོ་མོ་རང་མདོ་ཆེ་ཆུང་ད་རེས་གསུངས་
 པ་ལྟར་དུ། རིན་པོ་ཆེ་གསེར་སྤྱིང་དུ་སྤྱོད་དུས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་
 གསུམ་སོགས་ཅི་ཅུས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། འཆི་དུས་ཀྱི་གཏང་སོ་ཞིག་ད་རེས་འགྲུབ་
 དགོས་པས་བྱམས་སྤྱིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོ་མ་བ་དང་། མགོན་པོ་འོད་དཔག་
 མེད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ཟབ་ལམ་འཕོ་བའི་གདམས་ངག་སྒོ་མ་བ་དང་། དཔེ་སྤྱོད་
 རྩིག་སྤང་སོགས་ལ་འབད་དེ་འཆི་ཁར་མི་འཁྱོད་པ་ཞིག་དགོས་མ་གཏོགས། སྤྱིར་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩེས་འཇུག་ཡིན་པ་དང་། སྒོས་སྒྲ་མ་དང་སེར་མོ་བ་སོགས་བྱས་པ་
 ལ་དོན་ཞིག་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཅི་ཡང་མེད་ནས་འཛིག་རྟེན་ཆེ་འདི་ཁོ་ན་ལ་
 གཡེང་བའི་དབང་དུ་སོང་ན་རྒྱལ་པོ་ཨོ་ཁྱི་ཡ་ན་རང་གི་སྤྱན་གཙུག་མུད་ཅན་གྱིས་
 བཀྲོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཡང་རང་གི་སྤྱན་མ་སྤྱེས་དགས་
 བཀྲོངས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་འཆི་བའི་གནས་དེར་དགོན་མཚོག་རིན་པོ་ཆེ་ཅུམ་པ་
 གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱབས་གཞན་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། འཆི་བའི་དུས་
 ལ་བབ་པ་དེའི་ཆོན་བདག་གིས་རི་ལྟར་བྱ་སྟེ་ཅི་ཡང་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་བས་ད་ལྟ་
 ཉིད་ནས་སྤྱིང་བྱས་ཀྱི་རྩིག་པ་ལ་འཁྱོད་པ་དགོས་ཏེ། སུན་འབྱིན་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོ་
 འཁྱོད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་ནི།

དེ་བས་རྒྱལ་བ་འགྲོ་བའི་མགོན། །འགྲོ་བ་སྟོབ་པའི་དོན་བརྩོན་པ།

སྟོབས་ཆེན་འཛིགས་པ་ཀུན་སེལ་ལ། །དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། ༡༧

དེ་ཡི་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པའི་ཆོས། །འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སེལ་བ་དང་།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོགས་ལ་ཡང་། །དེ་བཞིན་ཡང་དག་སྐྱབས་སུ་མཆི། ། ༡༨

བདག་ནི་འཛིགས་པས་རྣམ་སྐྱག་ནས། །ཀྱན་རྒྱ་བཟང་ལ་བདག་ཉིད་འབྱུང་།
འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་བདག་ཉིད་ཀྱིས། །བདག་གི་ལུས་འདི་དབྱུང་བར་དགྱི། ༤༩

ཐུགས་རྗེས་སྤྱོད་པ་མ་འབྱུང་བ། །སྤྱན་རས་གཟིགས་མགོན་དེ་ལ་ཡང་།
ཉམ་ཐག་ང་རེས་འོ་དོད་འབོད། །སྤྲིག་ལྡན་བདག་ལ་བསྐྱབ་རྒྱ་གསོལ། ༥༠

འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྣང་པོ་དང་། །ས་ཡི་སྣང་པོ་དག་དང་ནི།
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་མགོན་ཐམས་ཅད་ལ། །སྐྱབས་ཆོལ་སྣང་ནས་འོ་དོད་འབོད། ༥༡

གང་ཞིག་མཐོང་ནས་གཤིན་རྗེ་ཡི། །ཁོ་ཉ་ལ་སོགས་སྤང་བ་རྣམས།

སྐྱག་ནས་ཐོགས་བཞེར་འབྱར་བྱེད་པ། །དོ་རྗེ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི། ༥༢

སྤོན་ཆད་ཁྱེད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས། །ད་ནི་འཛིགས་པ་ཆེ་མཐོང་ནས།

ཁྱེད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས། །འཛིགས་པ་ལྷུང་རྒྱ་བས་ལ་རྒྱ་གསོལ། ༥༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་། རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམ་
དག་གཅིག་མ་འབྱུང་ན་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་ཆེ་སྐྱབས་མེད་མགོན་མེད་ཡོང་བ་ཐང་
དཀྱིལ་དུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཐྱིར་དེ་བས་ན། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདུད་བཞིའི་གཡུལ་ལས་
རྒྱལ་བས་ན་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་མ་ལུས་འགོ་བའི་སྐྱབས་མགོན་
དུ་ལྷུང་ཅིང་གཞན་དོན་ལ་བསྐྱུལ་མ་དགོས་པར་འགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྐྱབས་པའི་དོན་
ཉག་གཅིག་ལ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་སྟོབས་བརྩའི་སྟོབས་དང་ལྡན་པས་ན་སྟོབས་ཆེན་
དབང་བརྩའི་དབང་གིས་བཅོན་ཅིང་མི་འཛིགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པས་ན་
ལའོར་བའི་འཛིགས་པ་ཀྱན་སེལ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་
ལ། སྟོ་པ་ལ་མི་འདྲི་གོས་མ་ལ་མི་བྱེད། ཐག་རང་གིས་མི་གཅོད་པར། ཅི་མཛད་
ཁྱེད་ཤེས་སྟོ་གཏད་ཡིང་བསྐྱར་གྱི་སྟོན་མ་ཉི་མ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །

སྐྱབས་པ་སངས་རྒྱལ་དེ་ཡི་ཐུགས་སྤྲུལ་པའི་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་རིན་
 པོ་ཆེ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དང་རན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ཀླན་སེལ་བའི་བདག་ཉིད་
 ཅན་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོ་འདུན་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔེ་འཛིགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་། ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་སངས་རྒྱལ་ལ་སློ་ཐག་
 ཆོད་གྱིས་སྐྱབས་སྤྲུལ་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཁ་ཞེ་དོ་སྒྲིག་མེད་པར་ཡང་དག་པར་སྐྱབས་
 སྤྲུལ་ཆེད་།

ལར་རྒྱུན་ཅི་ཞིག་གིས་འཆིམ་ཤེས་པས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སློ་ཐག་ཆོད་གྱིས་དགོན་
 མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སྤྲུལ་གོ་བ་གལ་ཆེད་། །བདག་ནི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་
 དང་འཆི་བའི་འཛིགས་པས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་གྱིན་ཏུ་སྤྲུག་ནས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔེ་འཛིགས་ཏུ་བཟང་པོ་ལ་བདག་ཉིད་འབྱུང་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་འབྱུང་
 བ་རྗེ་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སོགས་པ་ལའང་འབྱུང་བར་བགྱིདོ། །སྤྲུལ་འབྱུང་
 བ་བདག་ཉིད་གྱིས་འབྱུང་བར་བགྱི་ལ། དངོས་པོ་ཅི་འབྱུང་ན་བདག་གི་ལུས་འདི་
 དཔུལ་བར་བགྱིདོ། །ནང་གི་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་གཟིགས་
 པ་དང་། ཕྱིའི་མཛད་བཟང་གི་སྤྲོད་པ་རྒྱ་མཚོས་གཞན་དོན་ལ་དགུས་པ་གཉིས་མ་
 འབྱུང་ཞིང་ཕན་ཚུན་འཆོལ་བ་མེད་པ་འཕགས་པ་རྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མགོན་པོ་དེ་
 ལ་ཡང་སྤྱོད་ཤིའི་འཛིགས་པས་ཉམ་ཐག་ཅིང་སྤྱོད་སྤྲུགས་ཀྱི་གདུང་ཐུགས་དྲག་པོའི་ང་
 རོས་འོ་དོད་འབོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་ན། བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་
 གྱི་སྤྲིག་པ་དང་ལྷན་པ་བདག་ལ་སྦྱར་བ་ཉིད་དུ་བསྐྱབས་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞུ་བཤོ། །སྤྲིག་
 ལྷང་ཐམས་ཅད་མཚན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འདག་པའི་ལྷ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་
 པོ་དང་། སྤྱོད་འབྱུང་གི་ལོ་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་ས་དང་འབྲུ་བཅུད་འཕེལ་བར་མཛད་
 པའི་ལྷ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔེ་འཛིགས་ལྷི་སྤྱིང་པོ་དག་དང་ནི། ལས་རན་གྱི་སྤྱིབས་པ་
 ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བར་མཛད་པས་སྤྱིབ་སེལ་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོས་འགོ་
 ལ་ལུ་བཞིན་དགོངས་པས་རྗེ་བཅུན་བྱམས་མགོན་ལ་སོགས་པའི་ཉེ་བའི་སྤྲུལ་ཆེན་

ནམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་མགོན་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་སུ་འཛོལ་ཞིང་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་གཏུང་བས་འོ་དོད་
འབོད་པ་ལ་གསན་ནས་བསྐྱབས་པར་མཛད་དུ་གསོལ། ཐུག་ན་དོ་རྗེ་གང་ཞིག་མཐོང་
ནས་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་ཡི་ནི་པོ་ཉ་ཁ་ཏ་དོ་རྗེ་འཆུ་ཅན། བྱ་མོད་འདབ་འཇིག་
བྱིད་པ་གཅན་གཟན་ལས་མཁན་ལ་སོགས་པ་དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་གིན་ཏུ་ཞེ་
སྒང་བ་དེ་ནམས་ཀྱང་། སྐྱག་ནས་ཐོགས་བཞིར་དབྱེར་བྱེད་པ་ཞེས་བྲོས་ཏེ་འཕོར་
བར་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དཔལ་གསང་བའི་བདག་པོ་ཐུག་ན་དོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ཅན་
དེ་ལ་ཉི་མ་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ།

ད་མོན་ཡན་ཆད་ལ་ནི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་བྱིད་ཀྱི་བཀའ་ལས་འདས་ཏེ་དགེ་
རྒྱུག་ལ་སྤང་སྤང་མ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ངན་སོང་དུ་འགྲོ་བར་ངེས་པས། ད་ནི་འཁོར་
བ་དང་ངན་སོང་གི་འཇིགས་པ་གིན་ཏུ་ཆེས་ཆེར་མཐོང་ནས། རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་
པ་བྱིད་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་བ་ལགས་ཀྱིས་འཇིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱར་དུ་བསལ་
བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་སྤྱིང་ཐག་པ་ནས་ཁྱུ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་གྱི་སྐྱབས་ཀྱི་ངོ་
བོ་ནི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ཡིན་ཏེ། **ཇི་སྒྲུང་དུ།**

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་འདི་དག་མ་གཏོགས་པ།

འཇིག་རྟེན་མགོན་སྐྱབས་གུར་པ་གཞན་འགའ་མེད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་འཁོར་
བ་ངན་སོང་གི་སྐྱག་བསྐྱལ་ལས་བསྐྱབ་ཏུས་པ་སུ་ཡང་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་པའོ།

གསུམ་པ་གཉེན་པོ་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སྐྱབས་ལ། གཉེན་པོ་བསྐྱེན་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། གཉེན་པོ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཐ་མལ་ནད་ཀྱིས་འཇིགས་ན་ཡང་། །སྤྱན་པའི་ངག་བཞིན་བྱ་དགོས་ན།

འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་ཉེས་བརྒྱལི། །ནད་གྱིས་རྟག་བྱང་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༥༤

དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཇམ་གླིང་ན། །གནས་པའི་མི་ཀུན་རྒྱལ་བྱེད་ལ།

དེ་དག་གསོ་བའི་སྒྲན་གཞན་ནི། །སྤྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་མི་རྟེན་ན། ༥༥

དེ་ལ་སྒྲན་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །ཟུག་རྩ་ཐམས་ཅད་འབྱིན་པ་ཡི།

བཀའ་ལྟར་མི་བྱེད་སེམས་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་གཏི་མུག་སྤྱད་པའི་གནས། ༥༦

གཡང་ས་ཐ་མལ་རྒྱུང་དུ་ལའང་། །བག་ཡོད་གནས་པར་བྱ་དགོས་ན།

དཔག་ཚད་སྟོང་དུ་ལྟར་བ་ཡི། །ཡུན་རིང་གཡང་སར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༥༧

དེ་རིང་ཁོ་ན་མི་འཆི་ཞེས། །བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་མ་ཡིན།

བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས། །དེ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་འབྱུང་། ༥༨

བདག་ལ་མི་འཇིགས་སུ་ཡིས་བྱིན། །འདི་ལས་རི་ལྟར་ངས་ཐར་ཞེས།

གདོན་མི་ཟ་བར་མེད་འགྱུར་ན། །རི་ལྟར་བདག་ཡིད་བདེ་བར་འདུག། ༥༩

སྟོན་ཆད་སྤྱོད་སྟེ་ཞིག་པ་ལས། །བདག་ལ་ལྷག་པ་ཅི་ཡོད་ན།

བདག་ནི་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་ནས། །སྒྲ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས། ༦༠

གསོན་ཆེ་འདི་དང་དེ་བཞིན་དུ། །གཉིན་དང་བཤེས་པ་རྣམ་སྤངས་ནས།

གཅིག་ཕུ་ག་ཤེད་འགྲོ་དགོས་ན། །མཛའ་དང་མི་མཛའ་ཀུན་ཅི་རུང་། ༦༡

མི་དགེ་བ་ལས་སྤྱག་བསྐྱལ་འབྱུང་། །དེ་ལས་རི་ལྟར་ངས་ཐར་ཞེས།

ཉིན་མཚན་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་ནི། །འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་བསམ་པར་རིགས། ༦༢

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་། དཔེར་ན་རྒྱུང་མཁྱེས་བད་ཀན་ལ་སོགས་པ་

ཐ་མལ་གྱི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་ཏེ་གིན་ཏུ་འཛིགས་པའི་དུས་ན་ཡང་། མི་གཉིད་པ་དང་
 ཟས་ལ་འཛེམ་བག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་པའི་དག་གིས་བསྒོལ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་དགོས་
 པ་ཡིན་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པས་གིན་ཏུ་གཟིར་ཏེ་
 འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་སུ་ཐར་དུས་མེད་པའི་བཙོན་པ་སོས་དུས་མེད་པའི་
 ནད་པ་ལྟ་བུའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་མང་པོ་ཡིན་ནད་ཀྱིས་དུས་ཉུག་ཏུ་བཏབ་པ་བདག་
 ཅག་གིས་ནི་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས་
 པ་ནི་སྤྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་བཀའ་ལྟར་དུ་བྱེད་པར་རིགས་ཏེ། ཆོ་འདིར་ཉོན་མོངས་པའི་
 ནད་ལ་བསམས་ནས་དང་། བྱི་མར་རན་འགྲོའི་གཡང་སར་བསམ་ནས་དང་། གནས་
 རྒྱལ་སུ་ལྷུང་དུ་འཆིབ་པ་ལ་བསམ་ཏེ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་དགོས་པས་སོ། །ཆོ་འདིའི་
 ནད་ཀྱིས་ནི་ཡུལ་ལུང་པ་ཙམ་རེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་བརྒྱག་པར་བྱེད་ལ། ཉོན་མོངས་
 འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ནད་དེ་གཅིག་གིས་ཀྱང་འཛེམ་བུའི་གླིང་གིས་མཚོན་
 པའི་ཕྱོགས་བརྒྱ་ཀུན་ན་གནས་པའི་མི་ལ་སོགས་པའི་འགྲོ་བ་རིགས་དྲུག་གི་སེམས་
 ཅན་ཀུན་བརྒྱག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཡང་ཐ་མལ་གྱི་ནད་གསོ་བའི་སྤྲོད་ནི། ཨ་ཏུ་
 རའི་ཆབ་ཏུ་འོམ་བུ་གཏོང་བ་ལྟར་སྤྲོད་དོས་དང་དེའི་ཆབ་གང་ཏུང་གིས་ཐུས་ཀ་
 བསྐྱབ་པས་གསོ་བུས་ལ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་དག་གསོ་བའི་སྤྲོད་
 བྱི་དམ་པའི་ཆོས་མ་གཏོགས་པ་གཉེན་པོ་གཞན་ནི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་ཀུན་ཏུ་
 ཡང་ཡང་བཅའ་ཀྱང་མི་རྟེན་པ་ཡིན་ན། ཐ་མལ་ལུས་ཀྱི་ནད་གསོ་བ་ལ་ནི་སྤྲོད་པ་
 ཞིག་གིས་རྩ་མདོ་དང་རྩ་མདོ་ལྟ་བུའི་ལྷུང་གངས་ཆ་གསུམ་ཙམ་རེ་གཤམ་པས་གསོ་བུས་
 ལ། ཉོན་མོངས་པའི་ནད་དེ་སེལ་བ་ལ་ནི་སྤྲོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁུན་པ་སངས་རྒྱས་
 བཙོན་ལྷན་འདས་ཉུག་གཅིག་དགོས་སོ། །ཐ་མལ་ལུས་ནད་གསོ་བའི་སྤྲོད་པས་ནི་
 དཔེར་ན་ཆ་བའི་ནད་ལ་པན་པའི་སྤྲོད་པ་ལྟར་ལ་སོགས་པ་ཏང་བས་གང་ནད་སྤོང་བ་
 ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་ཆ་གང་ལ་སོགས་པའི་ནད་རྣམས་གསོ་མི་བུས་ལ། ཀུན་མཁུན་
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྤྲོད་ཀྱིས་ནི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་པའི་

ནད་ཚབ་བྲག་པོས་སྒྲིང་ལ་རྟག་ཏུ་བྱལ་བའི་ཟུག་རྩུ་ཐམས་ཅད་དུས་གཅིག་ཏུ་འབྱེན་
 པར་བྱེད་བ་རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་བཀའ་ལྟར་དུ་མི་བྱེད་སྟམ་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་ཤེས་
 པའི་གཏེ་ཟུག་པའི་དབང་གིས་དགོ་སྒྲིག་གི་སྒྲུང་དོར་ལ་སྒྲོངས་ཤིང་། འཕགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བས་ན་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གྱི་གནད་བཀག་གི་
 བཅད་མཚམས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་དུ་བྱེད་དགོས་ཤིང་དེ་ཡན་ཆད་
 ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་བན་སོང་གི་རྒྱ་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲུག་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་སོ།།

ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ལས་ཉོན་གྱི་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུས་སྒྲིག་པ་ལ་སྒྲུག་དགོས་ཏེ།
 དཔེར་ན། གཙོང་རོང་གི་གནས་དང་བྲག་རི་ལ་སོགས་པའི་གཡང་ས་ཐ་མལ་རྒྱུད་དུ་
 ཅམ་དུ་འགྲོ་བའི་དུས་ལའང་། ཤིན་ཏུ་གཟབ་ཏེ་བག་ཡོད་ལ་གནས་པར་བྱ་དགོས་
 ཅན། དཔག་ཆད་བརྒྱ་རྟེན་དུ་ལྷུང་བ་ཡི་ནི་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་སྒྲུག་བསྐྱལ་མྱོང་བའི་
 བན་སོང་གི་གནས་སུ་ཡུན་རིང་དུ་མཐོང་བོས་མེད་པའི་གཡང་སར་ལྷུང་དགོས་ཀྱིས་
 བག་ཡོད་ལ་གནས་པར་བྱ་དགོས་པ་ནི་སྒྲོམ་ཅི་དགོས་སོ། །དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་
 བད་ཀྱི་གཉེན་པོར་སྦྱིར་དམ་པའི་ཚས་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ས་
 གསུངས་སོ། །སྒྲིག་སྒྲུག་གི་རྒྱ་འབྲས་དེ་གཉིས་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲུག་པའི་རྩ་བ་འཆི་
 བ་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། ད་ལོ་དང་སང་ཡོད་མི་དགོས་ཉི་མ་དེ་རིང་ཁོན་ཅམ་
 ལ་ཡང་མི་འཆིའོ་ཞེས་བདེ་བར་འདུག་པ་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཆི་དུས་
 གནད་གཙོང་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་དང་། ཤི་རྒྱུབ་དཔུལ་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་མྱོང་
 དགོས་པས་ཀྱང་སྒྲོ་མི་བདེ་ལ་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་དང་གར་སྐྱེ་པའི་མེད་ཡིན་པ་འདི་ལ་
 རྟགས་དང་རྒྱུབ་བྱེད་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པས་མི་འཆི་བའི་གདེངས་མེད་དོ། །སྒྲོ་
 སེམས་མི་བདེ་བ་ཅི་བྱིར་སྟམ་ན་བདག་ནི་མེད་པར་འགྱུར་བའི་དུས་དེ་ནི་གདོན་མི་
 ཟ་བར་ཞེས་ཐེ་ཚོམ་ཟ་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ལ་བདག་ལ་འཆི་མི་དགོས་པའི་མི་
 འཛིགས་པའི་གདེངས་སུ་ཡིས་བྱིན་མཁན་མེད་ན་འཆི་བ་འདི་ལས་རི་ལྟར་དུ་པེས་
 པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱུ་རྒྱུའི་བདག་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྤྲང་པོ་འཆོ་བ་ལམ་ཟན་ལ་

རེ་བ་ཡན་ཆད་ཆེ་ཐར་ལ་སོང་བ་ཅིག་ཀྱང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲུལ་དུ་གོ་ལོ་ཀ་འདི་
སྒྲོམ་དགོས་ཏེ་གིན་ཏུ་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །གདོན་མི་ཟ་བར་བདག་མེད་པར་འགྱུར་
དུ་ངེས་ན་སྒོག་གཙོད་གཤེད་མས་བལྟས་ཡོད་དུས་སུ་ཅི་ལྟར་ན་བདག་གི་ཡིད་བདེ་
བར་འདུག་སྟེ་འདུག་མི་རིགས། **འཕགས་པ་སྐྱུ་བ་ཀྱིས།**

ཆེ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པ་ཡི།

རྒྱ་ཡི་རྒྱ་བྱར་བཞིན་དུ་མི་ཏྲག་ན།

དབྱུགས་འབྱུང་དབྱུགས་རྒྱུབ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལས།

སད་ཁོམ་གང་ལགས་དེ་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཡང་འདི་ལྟར་དུ་བསམ་སྟེ། འཆི་བ་ཐམས་ཅད་ལ་
འོངས་པ་ཡིན་མ་གཏོགས། བདག་གཅིག་སུ་ལ་ནི་འོངས་པ་མ་ཡིན་པས་ཡི་མུག་བྱ་
འདུག་ཅི་དགོས། དེ་བས་མ་གཤིའི་བར་དུ་ག་ཆར་དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་འདོད་
པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་དགོས་སྒྲུལ་ན། ད་སྡོན་ཡན་ཆད་ཀྱང་ག་ཟ་
ཆར་འབྱུང་བུ་མེད་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་ཁྱོད་ནས་
ཡུན་རིང་པོར་སོང་སྟེ་འོངས་སྟེད་ཀྱང་ཀྱིས་པས་བྱ་རམ་ཐོས་པ་ལྟར་སྟེད་པ་ལན་ལྔའི་
རྒྱ་འབྱུང་བ་དང་འབྱུངས་ཆོམས་པ་མེད་པས་བདེ་བ་ཡང་ཡང་ཞིག་པ་ལས་བདག་ལ་
ད་སྡོན་གྱི་འདོད་བདེ་ཁྱོད་པ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་ཏྲག་བརྟན་འགྱུར་མེད་གྱི་ག་ཆར་
བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ལ་འོངས་སྟེད་རྒྱ་ནི་སྡོན་ཆད་དེ་ལས་ལྟག་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་
དེ། མེད་ན་གི་ཁར་ཡང་ད་དུང་ཞེན་པ་མ་ཆོད་པར་ལས་ངན་བདག་ནི་སྡོན་དུས་གྱི་
ཡུལ་དང་གཤེས་པ་འབྲུད་པའི་བདེ་བ་སྐྱེད་ཅིག་མ་དེ་ལ་ཡང་ཡང་མཛོན་པར་ཞེན་ནས་
སྤྲ་མའི་བཀའ་དང་འགལ་བར་བྱས་པས་དཔྱུལ་བ་ལས་འགྲོ་ས་མེད་ཆེ་གསོན་པོའི་
ཆེ་འདི་ཡང་སྤངས་ཏེ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལ་མ་སྒྲུན་སྤང་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་
དང་ཕན་འདོགས་པའི་ཡིད་འོང་མཛའ་བཤེས་གཅིས་པ་རྣམས་ཀྱང་སྤངས་ནས་

གྲོགས་མེད་གཅིག་ཤུ་གར་འགོ་ངེས་མེད་ཆ་མེད་ཡུལ་དུ་རྒྱས་མེད་འབྱམས་ཏེ་ཤོག་སྒྲུ་
 རྒྱུད་གིས་དེད་པ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་གནས་ངན་དུ་ག་ཤེད་འགོ་དགོས་ངེས་ཡིན་ན།
 འཕྲང་རིང་བར་དོའི་གནས་སོགས་ལ་བསུ་སྒྲེལ་མི་བྱེད་པས་ན་མཛའ་བའི་གཉེན་
 རྒྱལ་སྤངས་དང་མི་མཛའ་བའི་དགྲ་ཀླན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་རུང་ཞེས་ཅི་མཁོ་སྟེ་ཡན་འདོགས་མི་
 རུས་སོ། །དགྲ་གཅིག་དང་མི་འདྲ་བར་བར་དོའི་འཕྲང་དུ་ཁ་སྲུབ་དང་འབྱར་འཛོམས་
 བྱེད་མཁན་གྱི་དགྲ་ངན་བ་དེ་ནི་གང་ཡིན་སྟུམ་ན་རྒྱ་མི་དགོ་བ་ལས་འབྲས་སྤྲུལ་ཁམས་
 གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱ་འབྲས་
 དེ་ལས་རི་ལྗང་དུ་ངེས་པར་ཐར་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉིན་མི་དལ། མཚན་
 མི་གཉིད་པར་དུས་ཏྲག་ཏུ་བདག་གིས་ནི་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་གམ་གཅིག་ཤུ་བསམ་
 པའི་རིགས་སོ། །བསམ་བྱ་མཐར་ཐུག་བ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་
 གསུངས་སོ། །**གཉིས་པ་གཉིན་པོ་དངོས་ནི།**

བདག་ནི་མི་ཤེས་གཏི་མུག་པས། །རང་བཞིན་ཁ་ན་མ་ཐོའམ།།

བཅས་པའི་སྤྲིག་པ་གང་ཡིན་ལས། །གང་ཡང་རུང་བ་བགྱིས་པ་རྣམས།། ༦༩

མགོན་པོའི་སྤྱན་རླུང་མཛོན་སུམ་དུ། །ཐལ་སྤྱར་སྤྲུག་བསྐྱལ་འཛིགས་སེམས་གྱིས།།

ཡང་དང་ཡང་དུ་ཐུག་འཛལ་ཏེ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཤགས་པར་བགྱི།། ༧༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། བདག་ནི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་སྣོ་བཞིའི་དབང་
 དུ་སོང་སྟེ། དགོ་སྤྲིག་ལ་སྤྱང་དོར་མི་ཤེས་ཤིང་མ་རིག་གཏི་མུག་པས་སྤོངས་པ་
 དང་། ཤེས་ཀྱང་བསྐྱབ་པ་ལ་མ་གུས་པ་དང་། གུས་ཀྱང་བག་མེད་པས་འཛོམས་
 བག་བྱ་མ་རུས་པ་དང་། འཛོམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་མང་བའི་དབང་གིས། མི་དགོ་
 བཅུ་དང་མཚམས་མེད་ལྷ་ལ་སོགས་པ་བྱིམ་པ་དང་རབ་བྱུང་སུ་ཞིག་གིས་བྱས་ཀྱང་
 སྤྲིག་པར་འགྱུར་བས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཞེས་ངག་ཏུ་བརྗོད་མི་རུས་པའི་
 སྤྲིག་པ་བྱས་པའམ། སྟོན་པས་བཅས་པ་མཛད་པའི་སོ་བྱང་སྤྲུགས་གསུམ་དང་འགལ་

པའི་སྤྲིག་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ལས་བཅས་རང་གི་ཉེས་པ་གང་ཡང་རུང་བ་བཀྲིས་
 པ་དེ་རྣམས། མགོན་པོ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པའི་སྤྲོན་སྤར་སེམས་ཀྱིས་མི་འཆབ་
 རྟེ་མི་གསང་ཞིང་ལུས་དག་གིས་མི་སྦྱེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐལ་
 མོ་སྤྲར་ཏེ་སྤྲག་བསྡལ་མཐའ་དག་ལ་འཛིགས་སྤྲག་གི་སེམས་ཀྱིས་འཆི་བ་དང་གི་
 རྗེས་དཔུལ་བའི་སྤྲག་བསྡལ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྲག་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱག་འཆོལ་
 ཏེ་ཞེས་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྲག་བསྡལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་སྤྲག་སྟེ་སྤྲན་དག་ཉམས་
 ལུན་གྱི་གཞུགས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱིས་སྤྲིག་པ་ལ་འགྱོད་སེམས་མེད་པར་ཕྱག་མང་པོ་
 འཆོལ་བའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པས་ན་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲིག་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པ་བཤགས་པར་བགྱིད། །ཞེས་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་
 རོ་བོ་ནི་གཉེན་པོ་དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དོན་གཉེན་གྱི་འདུན་པ་འདི་གལ་ཆེན་
 བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །**བཞི་པ་སོར་རྒྱུད་པའམ་ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་པའི་སྟོབས་ནི།**

འདྲན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྤྲིག་ །ཁོངས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ།
 འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་པས། །སྤྲན་ཆད་བདག་ནི་ཡོང་མི་བགྱིད། ། ༥༥

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། འདྲན་པ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་གི་སྟོ་
 གསུམ་ནི་སྤྲིག་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་དང་། ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་མཐོང་བས་ན་ཁོང་
 ཁོངས་པ་ཅན་དུ་ལགས་པ་ཞེས་སྤྲིག་ཅན་ཡིན་པར་བཟུང་དུ་གསོལ་ལོ། །འཁོར་བ་
 དང་ངན་སོང་གི་སྤྲག་བསྡལ་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་པས་ན་སྤྲིག་པ་འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་
 ལགས་པས་ན་སྤྲན་ཆད་ནི་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་སྤྲིག་པའི་ལས་རྣམས་
 ཡོང་ཡེ་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོར་རྒྱུད་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རོ་བོ་ནི་སྟོམ་སེམས་ཡིན་ན་ཞེས་
 གསུངས་སོ། །དེ་ཡང་མདོར་ན་འགྱོད་པ་དང་དད་པ་དང་འདུན་པ་དང་སྟོམ་སེམས་
 དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལྟ་དང་ལུན་ན་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་འདག་
 པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཞལ་རྒྱུ་ནོ། །**༥༥ གཉིས་པ་ལེའུའི་མཆན་ནི།**

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། རྩིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་
སྟེ་གཉིས་པའོ།།

ཞེས་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་
ཡོད་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྩིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུ་
སྟེ་གཉིས་པའི་ཟིན་ཟིན་སུ་བགྱིས་པའོ།།

གསུམ་པ་མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་སེམས་ཡོངས་སུ་བབྱང་བའི་ལེའུ་ལ་གཞུང་དང་
མཚན་གཉིས། དང་པོ་ལེའུའི་གཞུང་ལ། སྟོར་བ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། དངོས་
གཞི་དམ་བཅའ་བ། མཇུག་རང་གཞན་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལའང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱེད་པའི་ཐབས་ལྟན་ཅིག་བྱེད་
པའི་རྒྱུ་ཚོགས་བསགས་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱ་སྒྲོ་སྟོང་བ་གཉིས་ལས། དང་
པོ་ལ། ཚོགས་བསགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཡོད་པ་ལས། མཚན་པ་དང་། ཐུག་འཚལ་
བ་དང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། རྩིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ལེའུ་གཉིས་པའི་
སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན་ནས། འདིར་བཤད་བར་བྱ་བ་ལ། ཐུག་དོག་གི་གཉེན་པོ་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་དང་། འདོད་ཆགས་དང་ཆོས་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་དང་། ལོག་ལྟ་དང་
ཐུགས་དཀྲུག་གི་གཉེན་པོ་ཐུང་ན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་
པའི་ཡན་ལག་དང་། ཐེ་ཚོམ་དང་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་གཉེན་པོར་དགོ་ཅ་གཞན་དོན་ཏུ་
བསྟོར་བའི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

སེམས་ཅན་ཀྱང་ཀྱི་ངན་སོང་གི། རྩིག་བསྐྱལ་ངལ་གསའི་དགོ་བ་དང་།།

རྩིག་བསྐྱལ་ཅན་དག་བདེར་གནས་ལ། །དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།། ༡

བྱང་ཆུབ་རྒྱུར་རྒྱུར་དགོ་བསགས་པ། །དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་།།

ལུས་ཅན་འཁོར་བའི་རྩིག་བསྐྱལ་ལས། །དེས་པར་ཐར་ལ་ཡི་རང་ངོ་།།

སྒྲོལ་བ་ནམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུ་དང་། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ས་ལའང་ཡི་རང་ངོ་། ༡

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་མཛད་པའི། །ཐུགས་བསྐྱེད་དགོ་བ་རྒྱ་མཚོ་དང་།

སེམས་ཅན་ཕན་པ་མཛད་པ་ལ། །དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། ༢

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། གང་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་དགོ་བ་ལ་གཉིས་
 ཏེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བའམ། ཡང་ན་འབྲས་མིང་རྒྱ་
 ལ་བཏགས་པ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། དང་པོ་བསོད་ནམས་ནི་འབྲས་བུ་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་ཡིན་ལ། དེ་
 ལྟ་བུའི་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་དེ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱུའི་དགོ་བ་བསགས་པ་ལ་ནི་འབྲས་བུས་
 དེ་དང་ཆ་མཐུན་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ཞེས་བྱ་
 དེ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དགོ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་
 ཀྱན་གྱི་རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ནམས་ལས་ངལ་བསོ་བའི་ཕྱིར་དང་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་
 འཐོབ་ཕྱིར་དམ་པ་གསུམ་གྱིས་མ་ཟེན་པར་དགོ་བ་བསགས་པ་ལ་ནི་སྒྲེ་བུ་རྒྱུང་བུའི་
 དགོ་བའམ་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱུའི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། རན་
 སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཅན་དག་དགོ་བའི་འབྲས་བུས་ལྟ་དང་མིའི་གོ་འཕང་གི་བདེ་བར་
 གནས་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་ལ་དགའ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི་བསོད་
 ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོ་བས་ཡི་རང་ངོ་།

གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ལ་དབྱེན། ཐེག་དམན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཐེག་དམན་ཐར་
 པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་དགོ་བ་གཉིས། དང་པོ་ཐེག་དམན་ཐར་
 ཆའི་རྒྱུའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། ཉན་རང་བྱང་རྒྱུ་འཐོབ་བྱེད་གྱི་རྒྱར་རྒྱར་པའི་
 དགོ་བ་བསགས་པ་དེ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་རྒྱ་དང་། གཉིས་
 པ་ལུས་ཅན་མང་པོ་བྱང་པོ་ལྟའི་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མཐའ་དག་ལས་ངེས་པར་

ཐར་ནས་ཉན་རང་གི་དགྲ་བཙུན་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་
བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་པ་ནི་སྒྲིམ་སྤྱོད་ལ་བྱིད་གི་དགོ་བའམ་ཐེག་དམན་ཐར་
པ་ཆ་མཐུན་གྱི་འབྲས་སུའི་དགོ་བ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིན་ངོ་།།

ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཉིས་ལས། འབྲས་
སུ་སྒྲོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འབྲས་སུ་དེ་ལའང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་
གི་འབྲས་སུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཐར་ཐུག་
གི་འབྲས་སུའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། སྒྲོབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་མཛད་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་
བས་ཡི་རང་བ་དང་། གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་
སུའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། རྒྱལ་སྐས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
དགའ་བ། གཉིས་པ་དྲི་མ་མེད་པ། གསུམ་པ་འོད་བྱེད་པ། བཞི་པ་འོད་འཕྲོ་བ། ལྷ་
པ་སྦྱང་དཀར་པ། རྒྱལ་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། བདུན་པ་རིང་དུ་སོང་པ། བརྒྱད་པ་མི་
གཡོ་བ། དགུ་པ་ལེགས་པའི་སྒྲོ་བློས། བཅུ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཉེས་བཅུ་དེ་ལ་ཡི་རང་བ་
དང་། འང་གི་རྒྱས་ཆོགས་སྒྲོར་མཐོང་བསྒོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་ལྷ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་
རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་འབྲས་སུ་གཉིས་དང་།

གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྒྱ་སྒྲོན་འཇུག་གི་དགོ་བ་གཉིས་ཡོད་
པས། དང་པོ་སྒྲོན་སེམས་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་
བདེ་ཞིང་སྦྱིད་པར་མཛད་པའི་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་དགོ་བ་
རྒྱ་མཚོ་ལྷ་སུ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། གཉིས་པ་འཇུག་སེམས་ལ་ཡི་རང་བ་ནི།
འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཀླན་ལ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྒྱག་གིས་ཕན་པར་མཛད་པ་ལ་བསམ་
ངན་ཐམས་ཅད་སྤང་ནས་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་ཞེས་སོ། །དེ་ཡང་ཐར་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་རྒྱ་དགོ་བ་སྦྱབ་པ་ལ་
ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཞེས་བྱའོ། །ཐེག་ཆེན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བམ་སྒྲིམ་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་

དགོ་བ་གཉིས་ནི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་དགོ་བ་ཀྱན་ལ་དགའ་ཞིང་སྟོབས་རྩེས་སྐྱེ་ཡི་རང་བྱས་ན་བསོད་
ནམས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས།

གཞན་གྱིས་དགོ་བ་བྱེད་པ་ཐོས་པའི་ཆོ།
དེ་ལ་ཐག་དོག་མི་དགའི་སེམས་སྤངས་ནས།
སྟོང་ནས་དགའ་བས་རྩེས་སྐྱེ་ཡི་རང་ན།
དེ་ཡི་བསོད་ནམས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པར་གསུངས།

ཞེས་དང་། མདོ་རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱད་པ་ལས།

མི་ལྷོག་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་ལ་རབ་རྒྱ་ཞུགས་པ་ཡི།
སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་བསམ་པ་བ་ཐག་པས་ཡི་རང་ན།
སྟོང་གསུམ་རི་རབ་སྤང་ལ་གཞལ་བའི་ཆོད་གཟུང་རུང་།
རྩེས་སྐྱེ་ཡི་རང་དགོ་བ་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉལ་བའི་ཆོག་པའི་ཆོས་ནི་རང་གཞན་གྱི་དགོ་བ་ལ་རྩེས་
སྐྱེ་ཡི་རང་བ་ཡིན་ནི་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
ཡན་ལག་ནི།

ཐོགས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་སངས་རྒྱས་ལ། །ཐལ་མོ་སྐྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།
སེམས་ཅན་སྐྱལ་བསྐྱལ་སྐྱལ་འཕྲོམས་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མེ་སྐྱར་དུ་གསོལ། ༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཐོགས་བཞི་མཆོམས་བཞི་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་བཅུས་
བསྐྱལ་བའི་ཞིང་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ཐོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ།

•

བདག་གིས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི་ཞེས་པ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཅིས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལ། ཅི་ཞིག་ཞུ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བ་རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱིས་
 བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་བསྒྲིབས་ཏེ་སྒྲུབ་པར་འཕྲོམས་ནས་རན་སོང་ནས་འགོ་ས་མེད་
 པའི་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ། བླང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོན་
 མེ་སྒྲར་བར་མཛད་དུ་གསོལ་ཞེས་ཞུ་བའོ། །དེ་ཡང་རང་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་
 སོགས་པར་གསལ་བཟབ་ཏེ། གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བ་སྟོང་དང་ལྷན་པ་དང་། དུང་
 དཀར་གཡས་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་པའི་དངོས་པོ་སྤུལ་ཏེ་གསོལ་བ་བཟབ་
 བ། རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོན་གཤེས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 གདུལ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྐྱོར་ཆེ་རང་རྒྱད་ལ་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་
 ཐོབ་པར་གསུངས་སོ།།

**གསུམ་པ་བྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་བཞུགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་
 ཡན་ལག་ནི།**

རྒྱལ་བ་བྱ་ངན་འདའ་བཞེད་ལ། ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་གསོལ་བ་ནི།།

འགོ་འདི་ལྗོངས་པར་མི་དགོད་ཅིང་། །བསྐྱལ་བ་བྱངས་མེད་བཞུགས་པར་གསོལ།།

ཞེས་བས་བསྟན་ཏེ། ཐོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབས་བྱམས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་བ་
 རྣམས་མཛད་པ་གཞན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་གདུལ་བྱའི་སྒྲུང་དོར་གཟུགས་
 སྒྲ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་བསྒྲུ་ཚུལ་གྱིས་བྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་རྣམས་ལ་བདག་
 གིས་ལག་གཉིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་ཞུ་བའི་གསོལ་བ་འདེབས་སྟིང་ནི། སྟོན་པ་འགོ་
 པའི་མིག་གཅིག་ཁྱེད་རྣམས་འཇིག་རྟེན་དུ་མགོན་སྐྱབས་སུ་མ་བཞུགས་ན་སེམས་
 ཅན་རྣམས་མིག་མེད་པས་ལོང་བ་ཤ་སྟག་ཏུ་འཁྱུར་བས་ན། ཇི་སྟིང་དུ་མཐའ་ཡས་
 པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དེ་

མིད་ཏུ་འགོ་བ་འདི་རྣམས་མིག་མེད་པའི་ཚྭ་བ་ཞེས་མ་རིག་པའི་ལིང་ཐོག་གིས་
བསྐྱེད་ས་པའི་ཡོང་བར་མི་འགོད་ཅིང་བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་པ་མང་པོར་མུ་ངན་ལས་
མི་འདའ་བར་སྒྲོན་ཏུས་སུ་དགོ་བསྐྱེན་ཅུངས་སྒྲོན་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཡུན་
རིང་པོར་བཞུགས་པ་ལྟར་བདག་གིས་གསོལ་བ་འདེབས་པས་བཞུགས་སུ་གསོལ་
ལོ། །ཞེས་ཞུ་བའོ། །བཞི་བ་དགོ་ཅ་གཞན་དོན་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་འདི་དག་ཀྱང་བྱས་ཏེ། །དགོ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་གང་། །
དེས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་ཤོག། ༤

འགོ་བ་ནད་པ་ཇི་མིད་ཏུ། །ནད་སོས་ཟུར་གྱི་བར་ཏུ་ནི། །
སྐྱབ་དང་སྐྱབ་པ་ཉིད་དག་དང་། །དེ་ཡི་ནད་གཡོག་བྱེད་བར་ཤོག། ༥

ཟས་དང་སྒོམ་གྱི་ཆར་ལབ་སྟེ། །བཀྲེས་དང་སྒོམ་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་བསལ་། །
སུ་གའི་བསྐྱེད་པ་བར་མའི་ཆོ། །བདག་ནི་ཟས་དང་སྒོམ་ཏུ་ཟུར། ། ༦

སེམས་ཅན་ཡོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ། །བདག་ནི་མི་ཟད་གཏིར་ཟུར་ཏེ། །
ཡོ་བྱད་མཐོ་དགུ་སྒྲ་ཆོགས་སུ། །མདུན་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་ཟུར་ཅིག། ༧

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་། དགོ་ཅ་རྣམས་བྱང་ཏུ་བསྐྱོ་བ་མ་གཏོགས་
གཞན་དོན་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཅི་ཕྱིར་ཡིན་སྟུང་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱོ་བ་དང་སྐྱོ་
སྐྱོང་ཆུན་གཅིག་ཏུ་མཛད་པ་ཡིན་པས་སོ། །གོང་ཏུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཏུ་ཡན་ལག་
བདུན་པོ་འདི་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྣམས་པ་བྱས་ཏེ་དགོ་བ་བདག་གིས་བསགས་པ་
གང་ཡང་ཡོད་པ་དེས་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་
ལའོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་རྒྱིག་པ་དང་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྟིང་རྗེའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། བསལ་བར་ཤོག་ཅིག་སྟུང་བ་ནི་སྟིང་

རྩེ་རྩེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་དམིགས་པ་ནི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། རྩེ་བ་ནི་
 རྩེ་རྩེ་བ་ཡིན་ནི་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་འདི་རྩེ་མས་ཀྱི་ལུས་འབྱུང་
 འབྱུགས་ཀྱིས་གཟེར་བའི་ནད་དང་། སེམས་ཉོན་མོངས་པས་གཟེར་བའི་ནད་པ་
 རྩེ་མས་རི་སྤྱོད་དུ་ནད་སྐྱོས་པར་གྱུར་ཀྱི་བར་དུ་ནི་བདག་སྦྱེ་བ་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་
 དུ་སྒོག་ཆགས་དེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒྲན་དུ་གྱུར་བ་དང་། སྒྲན་པ་འཆོལ་བ་ལྟ་
 བུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲན་པ་ཉིད་དག་དུ་འབྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ནད་པ་དེ་ཡི་ནད་
 གཤམ་བྱེད་པར་ཤོག་ཅིག །ཅིས་ནད་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་དང་། རོ་བརྒྱ་བ་ལ་སོགས་
 པའི་ཟས་ཀྱི་ཆར་དང་། ར་ཆར་འོ་ཞོ་ལ་སོགས་པ་སྒྲོམ་ཀྱི་ཆར་ལ་བ་སྦྱེ་བ་ཀྱིས་པ་དང་
 སྒྲོམ་པའི་གནོད་པ་ནི་སྤྱོད་རྩེ་དམིགས་པ་བསལ་བར་ཤོག་ནི་སྤྱོད་རྩེ་དེ་རྩེ་པ།
 བས་འབྲས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུ་ཅི་ཉིད་སྒྲམ་རྒྱུར་ལྟ་བུའི་སྤྱོད་དུ་བཅུག་སྦྱེ་གྱུར་བ་ལ་
 གང་ཆོ་བ་དང་། འབྲུ་རེ་གཉིས་ཉིད་པ་རྒྱུ་ནད་དུ་བསྐྱོལ་ནས་འབྲུ་ཐུར་མས་འཆོལ་
 ཏེ་ཟ་ཞིང་ཁུ་བ་འབྲུང་བ་ལ་ཐུར་འཆོལ་བ་དང་། དེར་སང་གི་དུས་ཀྱི་དུས་པ་རྩེ་མས་
 བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱོལ་ནས་པ་ཁུ་རྩེ་ཟུག་པའོ་སྒྲམ་ནས་ཁུ་བ་འབྲུང་བས་ཞག་བདུན་
 ཀྱི་བར་དུ་འཆོ་བ་ལ་དུས་གོང་བ་སྦྱེ། ལུ་གཤི་བསྐྱེལ་བ་གསུམ་ཀྱི་བར་མའི་ཆོ་ན་
 བདག་ནི་ཟས་དང་སྒྲོམ་དུ་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་བཟང་བ་ཟས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ལ་
 ཟས་དང་། བཞོ་བ་གོས་ཀྱིས་ཐོངས་པ་ལ་གོས་དང་། འགྲོགས་པ་གྲོགས་ཀྱིས་ཐོངས་
 པ་ལ་གྲོགས་དང་འདུག་པ་གནས་ཀྱིས་ཐོངས་ཤིང་དབུལ་བ་ལ་གནས་ལ་སོགས་པ་
 རྩེ་མས་ལ་བདག་ནི་གང་ལ་གང་འདོད་དང་ཅི་ལ་ཅི་འདོད་ཀྱི་མི་ཟད་པའི་གཉེར་ཆོན་
 བོར་གྱུར་ཏེ། བདག་བཟང་མེད་པར་ཉེ་བར་སྦྱུད་པའི་ཡོ་བྱད་མཁོ་དགུ་རྩེ་བ་སྒྲ་
 ཆོགས་སུ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་མདུན་ན་ཅ་རིའི་ཆོས་ཁ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་གྱུར་
 ཅིག །ཅིས་བསམས་ཏེ་ཁ་ཡོངས་མིག་ཡོངས་སུ་མ་སོང་བར་ཡན་ལག་བརྒྱུད་པ་ཁྱིད་
 སྦྱངས་འབུམ་ཐེར་རེ་གལ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་སྒྲུང་བ་ལ། སྒྲོ་སྒྲུང་བ་དངོས་དང། དེའི་འཕད་པ་དགོད་པ། ལུས་
བྱེ་ཐུག་ཏུ་གཏོང་བ། སྒྲོ་སྒྲུང་གི་འབྲས་ཐུག་ཞན་དོན་དུ་སྒྲོན་ལམ་བཟུང་བ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི།

ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྒྲུང་དང། ། དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །
སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། ། ཡོངས་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱ། ། ༡༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་ནི། གཅེས་པར་
གཟུང་བའི་ལུས་དང། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཆེ་འདི་ལ་མཁོ་བའི་ཡོངས་སྒྲུང་
ནམས་དང། ཆེ་ཕྱི་མར་མཁོ་བའི་འདས་པའི་དགེ་ཙུ་བས་གས་ཟིན་པ། མ་འོངས་
པའི་དགེ་ཙུ་བས་ག་པར་འགྱུར་བ། ད་ལྟའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་གསོག་བཞིན་པ་སྟེ་རང་
གིས་དུས་གསུམ་དུ་བས་གས་པའི་དགེ་བའི་ཙུ་བ་ཐམས་ཅད་དེ་དག་ཀྱང་ནི་གང་
གཏོང་རྒྱའི་དངོས་པོ་ཡིན་ལ། ལུས་གང་ལ་དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་གཏོང་ན། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གྱི་གནས་སྒྲུབས་མངོན་མཐོའི་ཡན་པ་དང། མཐར་ཐུག་གི་བདེ་
བ་ངེས་ལེགས་འཐོབ་པའི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གཏོང་ལ། ཆུལ་ཇི་ལྟར་གཏོང་ན་
སེར་སྒྲ་དང་ཐོངས་པ་ཆགས་པ་དང་ཞེན་པ་མེད་པར་བཏང་བར་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བས་མ་
བ་གལ་ཆེའོ།

གང་ལ་ཞེན་པ་བྱུང་ན་དེ་ཡང་ཐོངས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་འཇམ་སྟེད་པ་གང་ལ་ཆེ་བ་དེ་གཅིད་དགོས། ཆོས་
དང་གཅིད་དོན་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན། རང་འདོད་འདི་བདག་འཛིན་ཡིན་པས་གཅིད་
དགོས། བདག་འཛིན་གཏན་ནས་མེད་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། ཉོན་ཡིད་འདི་འཕགས་པའི་
ལམ་དུ་མཉམ་པར་བཞགས་ནས་ས་བདུན་པ་ཐོབ་དུས་གཏན་ནས་མེད་པ་ཡིན། ས་
མ་ཐོབ་པར་ཡོད་ན་འདྲ་། ལྟ་འདྲེ་གནས་པའི་གཉན་སར་དང། གཅན་གཟན་རྒྱ་བའི་

འབྲོག་དགོན་དང་ནགས་ཚལ་དང་དུར་ཁྱོད་ལ་སོགས་པར་སོང་ཆོང་འཕམ་ངའི་ཞེས་
བདག་འཛིན་ལྟར་ལ་མཛོན་ཆོས་ང་ཆད་སོགས་ཡིན་ཏེ། **ཉི་ལོ་ས།**

སྒྲ་བསམ་མི་འཆིང་ཞེན་པས་འཆིང་། ཞེན་པ་ཆོད་ཅིག་ནུ་རོ་པ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྐད་ཅིག་དང་པོར་ཡུལ་སྒྲ་བ་སེམས་ལ་ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་
མི་འཆིང་ལ། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཡུལ་ལ་སེམས་ཞེན་པས་འཆིང་བས་ན། **རོ་པ་རྩེས།**

གཉིས་འཛིན་གྱི་ཐག་པ་སྒྲ་སར་ཆོད།།

ཅས་གསུངས་པས་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་ལུས་ལོངས་སྟོན་དགོ་བ་གསུམ་
པོ་འདི་ལ་རང་འདོད་ཀྱི་འབྲི་བ་བཙན་ཐབས་སུ་གཙོད་པ་འདི་ལོང་བས་བ་རྩ་ཟིན་
པ་ལྟར་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འགྲོ་བ་ནི་
སྟོན་འཇུག་གིས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས། ཞལ་རྒྱན་ལྟར་བཀོད་པའོ།།

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་ནི།

ཐམས་ཅད་བཏང་བས་མྱ་ངན་འདའ། བདག་སྟོ་མྱ་ངན་འདས་པ་སྐྱབ།།

ཐམས་ཅད་གཏོང་བར་ཆབས་གཅིག་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བཏང་བ་མཆོག། ༡༡

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། ལུས་དང་ལོངས་སྟོན་དགོ་ཆོགས་ཐམས་ཅད་
སྟོས་བཏང་བས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་ལ། དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་སྟོ་འདི་ནི་
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་ལས་ཐར་ཕྱིར་ལམ་ལ་བསྟན་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
བསྐྱབ་པ་ལ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་བཏང་ན་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདའ་
ལ། མ་བཏང་ན་མི་འདའ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཕྱིར་ན་གཏོང་བར་བྱའོ། བདག་འཛིན་
གཏན་ནས་མེད་དེ་སྤང་པོ་ལྟའི་རྒྱན་འགགས་ཆོ་འཁོར་བར་འཛིན་བྱེད་མེད་པས་ན་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།

ཡང་རྒྱ་མཚན་གཅིག་ནི། ལུས་ངན་མ་འདི་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཉལ་ཉལ་དང་།
དགེ་བ་འདྲ་འདྲའི་ཡལ་ཡལ་འདི་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་སྒོས་ནི་མི་ཐོང་། རྗེས་སུ་ནི་
མི་འབྲང་། བྱི་ལྷས་བྱེད་བཞིན་དུ་འགྲོ་དགོས་ན་འང་མཐའ་ནི་དེ་གསུམ་པོ་མར་གྱི་
དཀྱིལ་ནས་སྤྱོད་པ་ཏོན་པ་ལྟར་བྱལ་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་གཏོང་བར་ཆབས་
ཅིག་ཡིན་པ་ལ། དེ་བས་ད་ལྟ་སྒོས་ཐོང་ཆོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྒྲོས་ཏེ་བཏང་བ་
མཚན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ཞེན་པ་ནམ་རྒྱུས་དུས་གཏོང་བ་དང་འཛིན་ཞེན་གཙོད་དགོས་མ་གཏོགས།
འཆི་ཆོ་རྒྱལ་གྱིས་མཁོ་སྒྲམ་ནས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ཡིན་ཀྱང་འཆི་བ་ཐོག་བབས་སུ་
བྱུང་དུས་གསེར་དཔལ་རྟེན་ཡང་མང་པོ་སྒྲེ་བཏགས་ནས་བསྐྱད་ཀྱང་། བཏགས་སའི་
སྒྲེ། བཏགས་རྒྱུའི་གསེར་དཔལ། གཞོན་བྱེད་གྱི་ལག་པ་དང་བཅས་པ་ལྟལ་དུ་ལྷས་
ཏེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པ་ནི། **མདོ་སྡེ་མཛད་སྤྱོད་ལས།** མི་གཅིག་གིས་གསེར་བུམ་པ་
བསགས་ནས་ས་འོག་ཏུ་སྤྲས་མཐར་ལན་གངས་མང་པོར་སྤུལ་དུ་སྒྲིམ་པའི་གཏམ་
རྒྱུད་གསུངས་སོ། **།གསུམ་པ་ལུས་བྱེད་བྱག་ཏུ་གཏོང་བ་ནི།**

བདག་གིས་ལུས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། ལུས་འདི་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱིས།།

རྟག་ཏུ་གསོད་དང་སྒོད་བའམ། བདེག་སོགས་ཅི་དགར་བྱེད་ལ་རག། ༡༩

བདག་གི་ལུས་ལ་ཅེ་བྱེད་དམ། ཁོ་འདྲི་ག་ཞའི་རྒྱ་བྱེད་ཀྱང་།།

བདག་གི་ལུས་འདི་བྱིན་ཟིན་གྱིས། འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༢༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་འདི་སུས་བྱིན་ན་བདག་གིས་བྱིན་ལ།
གང་ལ་བྱིན་ན་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ནོ། དངོས་པོ་གང་བྱིན་ན་
ལུས་འདི་བྱིན་ཞིང་། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་བྱིན་ན་ཐབས་ཅི་བདེར་བྱིན་ཟིན་གྱི། རྒྱ་མཚན་
དེའི་བྱིར་ན། **ལབ་སྤྲས་མཐལ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ།** བདག་རྟག་ཏུ་

གསོད་པར་བྱེད་པ་དང་ཚིག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྨོད་འམ་བདེག་པ་དང་འབྲོག་པ་ལ་སོགས་
 པ་ཅི་དག་འདྲང་གང་དགར་བྱེད་ལ་རག་ཅེས་བྱེད་མ་རག་པ་ཡིན་ནོ། །བདག་གི་ལུས་
 ལ་འདོད་པས་ཅི་བར་བྱེད་དམ། ཅི་འདྲི་ཞེས་སྒྲིབ་སྒྲོ་བའམ་སྒྲེ་གཏོག་པའི་རྒྱ་དང་ག་
 ཞིའི་རྒྱ་ཞེས་དག་གིས་ཅི་མོར་འབྱ་འདྲེ་བཞད་གད་ཀྱི་ཉེན་བྱེད་ཀྱང་བདག་གི་ལུས་
 འདི་ནི་བྱིན་ཟིན་གྱིས་ལུས་འདི་ཡི་ཁ་ཏས་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ལ་བསྟོད་དག་འཕྲད་སྟུག་
 ཁར་སོ་རྒྱས་བསྐྱང་འདུག་རྒྱ་འདིས་ནི་ཅི་ཞིག་བྱའོ་སྒྲུམ་དུ་བསམ་མོ།

བཞི་བ་སྒོ་སྦྱང་གི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པ་ནི།

དེ་ལ་གནོད་པར་མི་འགྱུར་བའི། །ལས་གང་ཡིན་པའང་བྱེད་དུ་རྒྱག།
 བདག་ལ་དམིགས་ནས་ནམ་དུ་ཡང་། །འགའ་ཡང་དོན་མེད་མ་གྱུར་ཅིག། ༡༤

བདག་ལ་དམིགས་ནས་གང་དག་གིས། །ཁྲོའམ་དད་པའི་སེམས་བྱུང་ན།
 དེ་ཉིད་ཉག་ཏུ་དེ་དག་གི། །དོན་ཆེན་འབྱུང་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག། ༡༥

གང་དག་བདག་ལ་ཁ་ཟེར་རམ། །གཞན་དག་གནོད་པ་བྱེད་པའམ།
 དེ་བཞིན་བྱར་ཀ་གཏོང་ཡང་རུང་། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སྒྲལ་ལྡན་གྱར། ༡༦

བདག་ནི་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན། །ལམ་ཞུགས་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་དང་།
 བཀའ་འདོད་རྣམས་ཀྱི་གྲུ་དང་ནི། །གཟིངས་དང་ཟམ་པ་ཉིད་དུ་གྱར། ༡༧

སྤྱིང་དོན་གཉེར་ལ་སྤྱིང་དང་ནི། །གནས་མལ་འདོད་ལ་གནས་མལ་དང་།
 བདག་ནི་ལུས་ཅན་བྱན་འདོད་པ། །ཀྱན་གྱི་བྱན་དུ་འགྱུར་བར་གྱོག། ༡༨

ཡིད་བཞིན་ནོར་དང་བུམ་པ་བཟང་། །རིག་སྒྲགས་གྲུབ་དང་སྤྲན་ཆེན་དང་།
 དཔག་བསམ་གྱི་ནི་གིང་དག་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འདོད་འཛོར་གྱར། ༡༩

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྟག་པར་ཡང་།།

སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི། རྣམ་མང་ཉེར་འཛིན་གཞིར་ཡང་ཤོག། ༢༠

དེ་བཞིན་རྣམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ།།

ཐམས་ཅད་མྱ་ངན་འདས་པར་དུ། བདག་ནི་ཉེར་འཛིན་རྒྱར་ཡང་ཤོག། ༢༡

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ས་སོགས་པོ་བྱིན་ཡུལ་དེ་ལ་གཞོན་པར་མི་འགྱུར་བའི་
བཟང་ངན་ལས་གྱིས་འབྲེལ་བ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་མ་ལུས་པའང་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག་
དེ་དག་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་དངོས་སུ་བྱེད་པར་བསམ་པ་གལ་ཆེ་ཆེ་ཞེས་
ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། བདག་གིས་སྟོང་ཉིད་ངང་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་མ་རུས་པས་
བདག་ལ་དམིགས་ནས་བཟང་འབྲེལ་དང་ངན་འབྲེལ་བྱེད་པ་དེ་རྣམས་རྒྱལ་པོ་བྱས་ས་
པའི་སྟོབས་ལ་གཞོན་སྦྱོར་ག་ཟ་སྦྱོར་ལས་ལྷག་གི་སྦྱོར་པ་ཞུས་ཏེ་ལྷག་ལ་ལོངས་
སྟོན་པས་འཁོར་གྱི་ཐོག་མར་སྦྱོས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅིས་ཆོམས་ནས་དག་
བཅོམ་ཐོབ་པ་ལྟར་དུ། མཐོང་ཐོས་དྲན་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་ནས་དུ་
ཡང་བདག་ལ་འབྲེལ་བས་འགའ་ཡང་དོན་མེད་པར་མ་གྱུར་པར་དོན་དང་ལྡན་པར་
གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་སོ། བཟང་ངན་གྱིས་འབྲེལ་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བའི་སྒྲོ་སྒྲིང་
གི་སྟོན་ལམ་དམ་པ་ནི། གང་ཟག་བདག་ལ་དམིགས་ནས་ས་སོགས་ཅན་གང་
དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོ་བའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་འདོད་པའམ་
དད་པ་སྦྱོས་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཆོས་ཞུ་བ་ལ་སོགས་བྱུང་ན་
ཡང་བཟང་ངན་གྱི་འབྲེལ་བ་དེ་ཉིད་དུས་རྟག་ཏུ་ས་སོགས་ཅན་དེ་དག་གི་
སེམས་ལ་བཟང་ངན་གྱི་དོན་ཐམས་ཅད་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོང་ཐག་
པ་ནས་བསམ་པར་བྱའོ། སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བདག་ལ་སྦྱོན་མཚང་ནས་བྱས་
ཏེ་དངོས་སུ་རྒྱུ་མ་སྒྲིམ་ཤོར་ལ་སོགས་ཁ་མང་པོར་ཟེར་བར་འགྱུར་རམ། གཞན་
དག་གིས་བརྒྱུད་རྟེན་ཆད་པ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་བྱེད་དུ་

འཇུག་པའམ། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲོག་དུ་མི་སྟན་པ་འབར་ག་སྒྲུར་འདེབས་སྒྲོ་འདྲགས་ལ་
 སོགས་པ་བྱོགས་ཀྱན་སྒྲོག་པའི་བྱར་ཀ་གཏོང་བ་གང་སྟེ་ཡང་རུང་སྟེ། མདོར་ན་བྱང་
 པར་དུ་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་སྤྱོད་མེད་པ་རྫོགས་
 པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་དང་ལྷན་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཡང་ཡང་
 བསམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། གོང་དུ་ཕན་ཡོན་ལེན་འེལ་ནང་དུ། གང་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཀྱང་
 བདེ་འབྲེལ་བ། ཞེས་པའི་དོན་གྱི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་འདི་རྣམས་བསྒྲོམ་པའི་འབྲས་
 ལུ་ཡིན་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བདེ་བས་འོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་
 པར་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདག་ནི་སྒྲེ་བ་ཆོར་བས་ཐམས་ཅད་
 དུ་ཡང་སྤྱོད་པ་དང་། དཔོན་པོ་དང་། ལ་མ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་མགོན་མེད་པ་
 རྣམས་ཀྱི་མགོན་དུ་གྱུར་ཅིག་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེད་དཔོན་
 དུ་གྱུར་ཅིག་དང་། རྒྱ་པོ་བཀལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་གྱུ་དང་ནི་རྒྱ་མཚོར་བཀལ་འདོད་
 པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཟིངས་སུ་གྱུར་པ་དང་། རྒྱ་བཀལ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ནི་ཟམ་
 པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བསམ་སོ། །ཁོར་བུ་ལེན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་རྒྱ་མཚོའི་
 རྒྱའི་སྤྱོད་དུ་ལོ་ལྷར་མང་པོར་སྤང་སྤྱོད་ཆེད་ཆལ་མི་མཐོང་བས་སྒྲེ་ཏེ་སྤང་སྤྱོད་ས་
 དང་བཟང་གིང་ར་བའི་སྒྲེད་ཆལ་དང་ལྷན་པའི་གླིང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ནི་
 གསེར་གླིང་དང་སྤྱི་ཡང་གླིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་ནི་ཕུན་ཀླག་གི་གླིང་དང་
 རྩོན་དུས་སུ་ཅན་དན་ས་མཆོག་ལེན་མིའི་ཆོང་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་མཚོའི་གླིང་གི་ཕྱིན་མོས་
 རྒྱང་བཏང་བས་ཕུན་པས་བསྐྱིབས་པ་དང་རྟུག་བསྟལ་དང་འཛིགས་སྒྲུག་གིས་འོན་
 པ་རྣམས་ལ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་འདི་དང་སྤྱོད་ཞིག་གི་སྒྲེ་བ་བཞེས་ཆོ་ཐུག་གཤམ་
 པ་སྒྲུམ་གྱིས་བྱུགས་པའི་རས་ཀྱིས་དྲིལ་ཏེ་མེ་སྤར་ནས་ཞག་བདུན་གྱི་བར་དུ་ལམ་སྒྲ་
 མཛད་དེ་མཐར་ཐུག་གི་གནས་སུ་བདེ་བ་བཞགས་ནས་མདོན་པར་ཤེས་པ་ལྟ་ལ་
 བཀོད་པ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཕུན་པའི་གླིང་ལ་སོགས་པར་ལག་པ་བརྒྱུད་བསྒྲུམ་
 ཅོམ་ཡང་མི་མཐོང་བའི་སེམས་ཅན་མར་མེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མར་མེ་ལྟ་བུ་གྱུར་ཅིག་

དང་། གནས་ཁང་དང་ཉལ་མལ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་བདག་གི་གཞི་གསུམ་ནི་གནས་
ཁང་དང་ཉལ་མལ་དུ་གྱུར་ཅིག་དང་། བདག་ནི་ལུས་ཅན་བླ་གཡོག་འདོད་པ་ཀྱང་
གྱི་བླ་དུ་འགྱུར་བར་གོག་ཅིག་ཅེས་བསམ་པར་བྱའོ།

མདོར་ན་བདག་གི་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་དགོ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིད་ལ་ཅི་བསམ་འགྲུབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་དང་།
སྒོན་ལམ་ཅི་བཟབ་འགྲུབ་པའི་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་དང་། རིག་སྒྲགས་གྲུབ་པའི་
ཆེན་མདངས་བསྐྱེད་ལས་གསལ་བ་དང་། སྒྲོབས་གྲང་པོ་ཆེ་བས་ཆེ་བ་དང་། ཆེ་ཉི་ཟླ་
བས་ཀྱང་རིང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྒྲན་ཆེན་དདུལ་རྒྱ་བཅུད་ལེན་གྱི་རིལ་བུ་ལྟ་བུ་
དང་། སྒོས་ཅི་ལྟར་དུ་དཔག་ཅིང་བསམ་སྟེ་སྒོན་ལམ་བཟབ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་
གིང་ལས་འབྱུང་བས་ན་སྒྲོ་མི་སྒྲན་དང་ལྟ་བུ་གྱི་དཔག་བསམ་གྱི་ནི་གིང་ལ་སོགས་
པ་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་དང་། ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་གང་འདོད་
མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་འདོད་རྒྱ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛོལ་བར་འགྱུར་ཅིག ཅེས་ངེ་
འདོད་འབྱུང་བར་གོག་ཅིག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །གོང་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་
གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་བཟང་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དོན་ལ་སྒྲོས་པ་དེ་རྣམས་མི་དགོན་
པར་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྒོན་ལམ་གཉིས་ནི། དཔེར་ན། འཛིག་རྟེན་གྱིས་
མི་གོ་བར་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཆེ་ཞིང་སེར་སྒྲ་ཕོང་སེམས་མེད་པར་ས་གཞི་འདིས་
ནི་སྒྱིར་སྒྱེ་འབྱུང་གི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། བྱད་པར་དུ་ཞིང་དང་འདུག་གནས་གྱི་ཁང་པ་
དང་ཉེར་སྤྱད་གྱི་ཐབས་ཀ་དང་།

ཡང་སྒོས་སུ་དགོ་བའི་ལས་སྒྲུ་དང་སྒྱུ་རྟེན་དང་མཚན་རྟེན་དང་ལྟ་ཁང་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱར་བྱེད་པ་སོགས་དང་། འབྱུང་བ་རྒྱ་འདིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆ་བ་དང་
སྒོམ་པ་སེལ་བ་དང་ཆར་རྒྱ་སུ་བབས་པས་ལོ་ཐུག་རྟག་ཏུ་ལེགས་པ་ལྟ་བུའི་སྒོན་
པའི་གནས་དང་། ཡོན་ཆབ་དང་རྒྱ་གཏོར་ལ་སོགས་པས་ཀྱང་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་
གསོག་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། འབྱུང་བ་མེ་ཡིས་ཀྱང་གྲང་བའི་ནད་

སེལ་བ་དང་། གཡོ་སྐྱོལ་དང་འབྲུ་སོགས་སྒྲིན་པ་དང་། སྒྲིན་ཐོག་གིས་ཀྱང་ལས་
 བཞི་འབྲུབ་པ་སོགས། རྒྱུད་གིས་ཀྱང་ཆ་བ་སེལ་ཞིང་སྐྱུལ་སྟོད་བྱ་བ་དང་འཕེན་སྟེད་
 གྱི་ལས་དང་། དབུགས་གྱི་འགོ་འོང་དང་། མཐར་དག་པ་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་ལས་སུ་
 རྒྱུད་བས་མ་དག་འཁོར་བའི་རྒྱུད་ཆམས་ལ་ཐབ་ནས་སྐྱུ་དང་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱུད་བ་གསལ་
 བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་འབྲུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ཅམ་མཁའ་འདི་ལའང་སྟོང་
 པའི་ཅམ་མཁའ་ནི་བརྟན་གཡོ་ཀྱན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྟོང་པ་འདི་ཡིན་ལ་རྒྱན་གྱི་ཅམ་
 མཁའ་ནི་གླིང་དང་གླིང་ཕུན་ལ་ཁྱབ་པའི་ཤར་ཤེལ། ལྷོ་བྱི་དུཅ། ལུབ་པདྨ་རྩ་ག། བྱར་
 གསེར་རམ་ཡི་རྒྱ་ནི་ལའི་ཁ་དོག་སྟེ། དཀར་སྟོང་མར་སེར་རམ་ཡང་ན་བྱང་གི་ཅམ་
 མཁའི་ཁ་དོག་ལྡང་གུ་ལས། འདིར་ནི་ཁང་པ་དང་བུམ་པ་སོགས་གྱི་ཅམ་མཁའ་སྟོང་
 པ་འདིས་ནི་ལུས་བདེ་བ་དང་། རྒྱུད་བ་ཡངས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་གོ་སྐྱབས་
 བྱེད་པ་དང་། སྟོད་བཅུད་གྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ཤོངས་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

ཅམ་མཁའི་ཡངས་པའི་སྟོད་ནང་དུ། སྟོད་བཅུད་མ་ལུས་ཤོངས་ཀྱང་ཤོངས།།

ཤོངས་ཀྱང་ཤོངས་ལ་ཡངས་ཀྱང་ཡངས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ཅམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དུས་རྟག་པར་ཡང་མཐའ་ཡས་པའི་
 སེམས་ཅན་མ་ལུས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡི་ནི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་
 པོ་ལས་གང་འདོད་གྱི་ཡོ་བྱད་རྣམ་པ་མང་པོས་སྟོག་ཏེ་བར་འཛོལ་བའི་གཞིར་ཡང་ནས་
 ཡང་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཅམ་མཁའི་མཐས་གཏུག་པའི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་ཁམས་ལ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་དུ་ཐ་མའི་གཙོས་བྱས་འགོ་
 དུག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་
 ཐོབ་མ་སོང་གི་བར་དུ་བདག་གི་ལུས་དང་འོངས་སྟོད་དག་ཚོགས་གིས་ནི་འགོ་བའི་
 སྟོག་ཏེ་བར་འཛོལ་བའི་རྒྱུར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཤོག་ཅིག་ཅེས་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་སྟོན་
 ལས་འདེབས་པའོ།།

དེ་ལྟར་ན་ཐུན་འགོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་འདོན་ཞིང་། ཐུན་གཞུང་
 གྲུན་ཏུ་ལུས་སེམས་ཁོང་གྲོད་ནས་བདག་འཛིན་ལ་གཙོད་བྱར་བྱེད་པ་དང་། ཐུན་
 མཇུག་རྣམས་ལ་བསྟོན་བ་དང་སྟོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་བཅའ་དགོས་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་
 ཁུར་ཐག་ཆད་དུས་སུ་སྟོ་སྟོང་མཐར་ཕྱིན་ཏུགས་ཡིན་པས་དེ་བར་སྦྱང་དགོས་སོ་ཞེས་
 གསུང་རྒྱན་དང་། ཐམས་ཅད་གྱིས་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
 ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པ་བྱུང་དུས་ད་བཟོད་ཞི་བདེ་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐར་པ་
 དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལམ་དང་བྱང་རྒྱལ་འགྲུབ་པའི་གཞི་མ་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་དགོས་སོ། །དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བའི་སྟོན་དུ། མཇུག་འབུལ་བ་དང་། དེ་
 བས་གཞུང་འདིའི་བཤད་པས་དང་སེམས་བསྐྱེད་སྟོམ་ལུང་གཉིས་ཀའི་སྒྲ་མ་བརྒྱད་
 རིམ་ལ་གསོལ་འདེབས་ནི། སྟོན་མཆོག་ལྷ་མིའི་སྒྲ་མ་གཤམ་གཙོ། ཞེས་སོགས་
 བས། འབྱོངས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྟོན་ཞེས་པའི་བར་བཞེད། ཞེས་མཆོག་སྒྲུལ་རིན་
 བོ་ཆེའི་ཉིད་གྱིས་མཛད་པ་སྟོན་དུ་འགོ་བས། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་བ་ལ།

དགོངས་སུ་གསོལ་བ་གསུམ་གྱིས་སང་བྱས་ལ།

སྒྱུབས་སུ་འགོ་བ་གསུམ་གྱིས་གཞི་བཟུང་ནས།

ཞེས་དང་། སྟོན་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་གྱི་སྟོན་འཇུག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་གྱི་བརྟུལ་
 ཞུགས་གྱི་བསྒྲུབ་བྱ་ད་ལྟ་རང་རྒྱད་ལ་བཟུང་བར་དམ་བཅའ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་དགོངས་གསོལ་ནི་ཕྱོགས་བརྩུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྷན་འདས་
 ཐམས་ཅད་དང་། ས་བརྩུ་ན་གནས་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་
 བོ་རྣམས་དང་། སྒྲ་མ་དོ་རྗེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ།
 གཉིས་པ་སྒྱུབས་འགོས་རྩོམ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་གཞི་བཟུང་བ་ནི། གོང་གི་ལེའུ་གཉིས་
 པའི་སྒྲུབས་སུ་ཐེག་དམན་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒྱུབས་འགོ་བྱང་པར་གསུམ་ལྷན་ཅན་
 འདིར་འདོན་དགོས་ཏེ།

བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པོར་མཆིས་ཀྱིས་བར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི།།
 ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ཚོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་མཆི།།
 ཞེས་པ་དང་སྒྲེལ་ཏེ། དམ་བཅའ་བ་དངོས་ནི།

དེ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་།།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་ལ། །དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར།། ११

དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཕན་དོན་དུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་།།
 དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་པ་ལའང་། །རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི།། १२

ཞེས་པའི་བར་ཆར་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་དམ་བཅའ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་
 རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ནི། དཔེ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་གྱི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སྐྱས་དང་བཅས་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་ཏུ་ཐུགས་ནི་བསྐྱེད་པར་མཛད་པ་དང་། འཇུག་
 པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ། ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དག་བཆོས་
 རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་རྒྱལ་
 པ་སྐྱས་བཅས་དེ་དག་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་ཏེ་གནས་པར་མཛད་པ་ལྟར་དུ། དཔེ་
 དེ་བཞིན་དུ་མ་གྱུར་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་ཕན་པའི་དོན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་སྒྲོན་པ་བྱང་ཆུབ་
 ཏུ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བགྱི་ཞིང་དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇུག་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 ཉེས་སྒྲོད་སྒྲོམ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། དག་བཆོས་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལའང་རང་གིས་ཅི་
 རུས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱབ་པར་བགྱི་འོ་སྒྲམ་པས་དམ་བཅས་ཆོ་ལན་གསུམ་
 ཀྱི་མཐར་བྱང་སྒྲོམ་ཐོབ་ངེས་པའོ། །དེ་ཡང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་པ་སྐྱས་
 བཅས་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཁྲིམས་སུ་བཅའ་བས་ན་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བསྐྱབ་ཅེས་པ་ནི། སྒྲོན་འཇུག་གི་བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་གཏན་ནས་སྒྲོས་མི་འདོར།

མི་རྒྱུ་བཞིན་དུ་མི་བརྩོན་པར་རང་གི་རྒྱུད་ཚོད་དང་སྦྱར་ཏེ་སློབ་དགོས་ཏེ། ལས་
དང་པོ་པས་ཉེས་སྦྱོད་སྒྲིམ་པའི་རྒྱལ་བྱིས་ལ་གཙོ་བོར་སློབ་པ་དང་། བྱང་ཟད་བརྟན་
པ་ཐོབ་ནས་དགེ་བ་ཚོས་སྦྱང་དང་གིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་
རྒྱལ་བྱིས་ལ་སློབ་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཞལ་གྱུན་ནོ།།

**གསུམ་པ་མཇུག་ཏུ་དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་ལའང་། རང་དགའ་བ་སྒྲོམ་པ་དང་།
གཞན་དགའ་བ་སྒྲོམ་དུ་བཞུགས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།**

དེ་ལྟར་སློ་དང་ལྷན་པ་ཡིས། །རབ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་ནས།།
མཇུག་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སེམས་ནི་འདི་ལྟར་གཟེངས་བསྟོད་དོ།། ༡༤

དེང་དུས་བདག་ཚེ་འབྲས་བུ་ཡོད། །མི་ཡི་སྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ།།
དེ་རིང་སངས་རྒྱས་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱས་གསུམ་སུ་བདག་དེང་གྱུར།། ༡༥

ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བརྩམས་ཏེ།།
སྦྱོན་མེད་བརྩན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྟོག་པར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ།། ༡༦

ལོང་བས་བྱགས་དར་ཐུང་པོ་ལས། །རི་ལྟར་རིན་ཆེན་རྟེན་པ་ལྟར།།
དེ་བཞིན་རི་ཞེག་ལྟར་སྟེས་ནས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་བདག་ལ་སྐྱེས།། ༡༧

འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་པའི། །བདུད་རྩི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ།།
འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །མི་ཟད་གཏིར་ཡང་འདི་ཡིན་ནོ།། ༡༨

འགྲོ་བའི་ནད་རབ་ཞི་བྱེད་པའི། །སྤྲུལ་གྱི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ།།
སྲིད་ལམ་འབྱམས་ཤིང་དུབ་པ་ཡི། །འགྲོ་བའི་ངལ་གསོ་སྤྲུལ་ཤིང་ཡིན།། ༡༩

འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ངན་འགྲོ་ལས། །སྒྲོལ་བར་བྱེད་པའི་སྤྱི་སྟེགས་ཡིན།།

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གདུང་སེལ་བའི། །སེམས་གྱི་སྒྲ་བ་ཤར་བ་ཡིན།། ३०

འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག། དཔྱིས་འབྱེན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན།།
དམ་ཚིས་འོ་མ་བསྐྱབས་པ་ལས། །མར་གྱི་ཉིང་ཁྲ་ཕྱུང་བ་ཡིན།། ३१

འགྲོ་བའི་མགོན་པོ་སྲིད་པའི་ལམ་རྒྱ་ཁིང་། །བདེ་བའི་ཡོངས་སྨྱོད་སྨྱོད་པར་
འདོད་པ་ལ།།
འདི་ནི་བདེ་བའི་མཚོག་ཏུ་ཉེར་གནས་ཏེ། །སེམས་ཅན་མགོན་ཆེན་ཚིམ་པར་
བྱེད་པ་ཡིན།། ३२

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒོ་དང་ལྡན་པ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡིས་ནི་སེམས་ཉོན་མོངས་པས་མ་རྟོག་པར་རབ་ཏུ་དང་བའི་སྒྲོ་ནས་
བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་སྨྱོར་དངོས་གཉིས་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་པར་བཟུང་
ནས། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ནམས་གྱིས་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་གྲུབ་པའི་རྩེས་སུ་ཉན་ཞག་མང་
པོ་ལ་དགའ་སྦྲོ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། དེ་ལྟ་བུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཟུང་བའི་མཇུག་ཀྱང་
རྒྱས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་གི་སེམས་ནི་འདི་ལྟར་དུ་དགའ་ཞིང་སྦྲོ་བས་གཟེངས་
བསྟོད་པར་བྱེད་དོ། །སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་འདིས་དགོ་སྤྲིག་གང་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བར་
བྱེད་པས་ནས་འདི་སྐབས་སུ་སེམས་གཟེངས་བསྟོད་པ་གལ་ཆེ་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི་ཉི་མ་
དེང་གི་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་གི་ཆོ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། ད་སྟོན་ཡན་
ཆད་གྱི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་ཆད་འབྲས་བུ་མེད་པ་ཡིན་པས་ད་རེས་ནི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་ད་ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་མི་
བྲལ་ན་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་གཞིར་བཅས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད།

ལེགས་ན་ཐར་པའི་གྲུ་གཟེངས་ལུས་འདི་ཡིན།།

ཉེས་ན་འཁོར་བའི་གཉིང་རྩོལ་ལུས་འདི་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཅན། སྒྲ་མ་ཡང་མི་དང་། སྤྲིག་ཀྱན་ཡང་མི་ཡིན་པ་འདྲ་
 ཡང་། དགེ་སྤྲིག་ལ་སྒྲ་དོར་ཤེས་པ་དང་མ་ཤེས་པའི་བྱད་པར་གྱིས་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་
 ཏེ། ད་ཕྱོག་གི་ལུས་ཏེན་ཐོབ་པར་ཀུན་མ་ལེགས་ཀྱང་དེས་ནི་མི་ཡི་ལུས་ཏེན་གྱི་
 སྤྲིད་པ་ལེགས་པར་ཐོབ་པ་འདི་ལ་བསམ་སྟེ། ཉན་རང་དབང་བཅོམ་ལས་ཀྱང་བྱད་
 པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྲང་པོ་ཞིག་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་སར་སྐྱད་
 གཅིག་གིས་སྒོ་བ་པ་ལྟར་ཉི་མ་དེ་རིང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་
 རིགས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐས་སུ་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ལྷུང་པ་ནི་རབ་དྲོད་མཆར་
 ཏོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་སྐས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
 སྤྲིན་ལྷར་ལྷུང་ཀྱང་བཟང་ཡག་པ་ཐོན་ཏེ་རྗེས་འཛོད་ཀྱང་ཟེར་བ་ལྟར་རང་ལ་རང་
 གིས་དཔའ་བསྐྱེད་དེ་ད་ནི་བདག་གིས་ཅི་ནས་སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་སྐས་
 གྱི་རིགས་དེ་དང་མཐུན་པའི་གཞན་པ་གྱི་ལས་ཁོ་ནའི་བྱ་བ་བརྩམས་ཏེ། ཕྱོག་གི་
 རྒྱལ་བ་སྐས་བཅས་དང་ད་ལྟ་རྩ་བའི་སྤྲ་མའི་ཞབས་ལ་འདྲེན་པ་ཞིག་དགོས་སྟུམ་
 བས་མཆོམས་མེད་ལྟ་ལ་སོགས་པ་བྱ་བ་དན་པ་མ་བྱས་པས་ན་སྒྲོན་མེད་པའི་རིགས་
 དང་། ཉན་རང་གི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིགས་འཛོལ་ཏེ།
 དཔེར་ན། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་ལས་སྒོན་པོའི་སྐས་བྱང་ན་རྒྱལ་རིགས་འཛོལ་
 བ་ལྟར་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉན་རང་གི་སར་སེམས་མ་བསྐྱེད་པས་ན་བཙུན་པའི་རིགས་
 བཟང་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 རིགས་འདི་ལ་ད་ཕྱོག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནས་རྩ་བའི་སྤྲ་མའི་བར་དུ་རིགས་དང་
 ཞིང་གཅིང་བར་སྐྱབས་སུ་མཛོགས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྟར་གྱི་མཆོ་ཆེན་བསྐྱེད་བརྒྱུན་པ་
 ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་པའི་རིང་འདི་ལ་སྤྲིག་ལས་དང་དམན་སེམས་ཀྱིས་རྟོག་པར་མི་འལྱུར་
 བ་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་བསམ་མོ།

དཔེར་ན། རྟེན་དོན་མེད་པ་ལོང་བས། རྟེན་པ་མེད་པ་བྱག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་
 པོ་ལས། དཔེར་ན་ལྟར་རྟེན་གྱི་མེད་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་མོར་སུ་རིན་ཆེན་རྟེན་ནས་ད་
 པན་ཆང་ངཆོ་སྤྲུག་སྤྲུག་པ་དང་མེ་ལྟ་བུ་དེ་མི་དགོས་སྟུམ་ནས་སེམས་ལ་དགའ་སྟོ་

ཚད་མེད་པ་སྐྱེས་པ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་རྟེན་དོན་མེད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས་མ་རིག་པས་བསྐྱེབས་པའི་ལོང་བ་ཞིག་གིས། རྟེན་པ་མེད་པ་ཁམས་གསུམ་
ལའོར་བར་ལས་ཉོན་ལྷག་དར་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་ལས། རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་རི་ཞིག་ལྟར་ན་
ཕན་ཚུན་སྟེས་དབང་དང་སྟབས་ལེགས་ལྟ་བུར་ཞིག་གི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་རང་གཞན་
གྱི་དོན་གཉིས་སྒྲུབ་བྱེད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་གཙོང་ནད་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་དུས་འདིར་
ད་རེས་གཟབ་གཟབ་དགོས་བསམ་པ་གལ་ཆེ་སྟེ་ཆོག་དུས་བརྒྱའི་ཟམ་ལན་གཅིག་
ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་གསུངས། འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་པར་བྱེད་ཅིང་འཆི་མེད་ཞི་
བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བདུན་ཅི་མཆོག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་
ནོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་མི་འདྲ་བར་ཆོར་བས་གཏན་གྱི་འགྲོ་བའི་དཔུལ་བ་
སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡི་ནི་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོའི་ནོར་བུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
འདི་ཡིན་ནོ། །

ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་ལུས་གྱི་ནད་རྒྱུ་མཁྲིས་བད་ཀན་སོགས་དང་། སེམས་
གྱི་ནད་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་སྒྲན་གྱི་མཆོག་ཀྱང་བྱང་
ཆུབ་གྱི་སེམས་འདི་ཡིན་ནོ། །སྤྱིད་པ་འཁོར་བའི་ལམ་དུ་འབྱུང་ཞིང་དུབ་པ་ཡི་ནི་
འགྲོ་བའི་རལ་སོས་པར་བྱེད་པའི་རྩོན་ཤིང་གི་བ་མ་སྒྱུ་པོ་ཅན་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་རན་སོང་གི་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལས་སྒྲོལ་བར་བྱེད་
པའི་སྤྱི་སྟེགས་ཞེས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཟམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་
ནོ། །འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོག་དུང་སེལ་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་གྱི་སྒྲ་བ་
ཤར་བ་ཡིན་ནོ། །འགྲོ་བའི་སེམས་རྒྱུད་གྱི་མི་ཤེས་པའི་རབ་རིབ་མཐའ་དག་དབྱིས་
འབྱིན་ཞེས་ཅུ་བ་དུང་ནས་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་སྟོང་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་ཡིན་ནོ། །སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་
འདས་གྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འོ་མའི་རྒྱ་མཆོཾཆེན་པོ་ལྟ་བུ་དེ་བཙོན་འགྲུས་

གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ནི་མར་ཐུང་བ་དང་འདྲ་
ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་ནམས་ལས་སྦྱོད་འདུག་འདི་ནི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུ་ཁྱེན་མར་
ཐུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་བརྗོད་བྱ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་དང་པར་ཐིམ་དུག་དང་བཅས་པ་
རྗོད་བྱེད་གྱི་གཞུང་ཆོག་ཏུ་འདི་ཙམ་གྱིས་སྦྱོན་པར་མཛད་པའི་བྱིར་རོ། །འགྲོ་བ་
རིགས་དུག་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་ཐོ་རྒྱུད་ཆོ་བ་ཞིན་དུ་སྦྱེ་གྱིའི་འཁོར་ལོ་ཁ་བརྒྱད་
དེ་འགྲོ་བས་ན། འགྲོ་བའི་མགོན་པོ། གང་ལ་འགྲོ་ན་སྤྱིད་པའི་ལམ་ལ་རྒྱ་ཁིང་འགྲོ་
བ་ནམས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེ་བའི་ཡོངས་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་ལ་
སྦྱད་པར་འདོད་པ་ནམས་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་ཅ་རིའི་ཆོས་ཁ་
བཞིན་དུ་བདེ་བའི་མཆོག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་མགོན་ཆེན་ཞེས་པ་ནི། པར་
སོང་ནས་ཐིམ་ཆད་རྒྱུར་ལ་འོང་དུ་མེད་པ་དང་སྐྱད་ཅིག་གི་ཙམ་དུ་ཡང་མི་འདུག་པར་
འགྲོ་བ་དང་འགྲོ་ཡུལ་ལ་མཐའ་མེད་པས་ན་མགོན་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཆོས་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་གཞན་དགའ་བསྐྱོམ་དུ་གཞུག་པ་ནི།

བདག་གིས་དེ་རིང་སྦྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི།

སྦྱོན་སྐར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི།

བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་པོས་ཟིན་གྱིས།

ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་གྱིས། ༡༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱབ་ཏེ། འདིའི་བཤད་གཞི་མས་ནས་བྲངས་ཏེ། མགོན་
དུ་པོས་ཟིན་པ་ཡིན་ལ། སྦྱོབ་པོས་ན་བདག་གིས་སོ། །དུས་ནམ་ཡིན་ན་ཉི་མ་དེ་རིང་
འབོད་དོ། །གནས་གང་དུ་འབོད་ན་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་བཅས་དཔལ་པོར་བཀོད་དེ་སྦྱོབས་
པ་སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྦྱོན་སྐར་འབོད་དོ། །སྦྱེ་འབོད་ན་
འགྲོ་བ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་འབོད་པ་ཡིན་ཁིང་། དཔོན་པོ་ཅི་བྱིན་

ན་སེམས་ཅན་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བདེ་བར་གསེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
 འཕང་ཉིད་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་མང་བོའི་
 མཐར་ཐོབ་དགོས་པས་དེ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་ལྟ་དང་མིའི་བདེ་བ་ལ་མགོན་དུ་བོས་
 ཟིན་པ་ཡིན་གྱིས། དུས་ཆེན་ཀུན་ལ་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲོང་བའི་ལྷ་རྣམས་འོང་བས། བྱང་
 བར་དུ་བྱང་སྤོམ་ལེན་པ་དང་འདི་འདོན་པ་གལ་ཆེ་བས་ན་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དུ་རིགས་
 དུག་གི་གཙོ་བོ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་མི་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་
 གྱིས་ཤིག ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་མདོར་ན་བདག་གིས་དུས་དེ་རིང་ནས་རྒྱལ་བ་
 སྐས་བཅས་ཀྱི་སྒྲུན་སྤར་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲིན་
 ལ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར་དུ་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་བདེ་བ་ཁོན་ཐོབ་པར་བྱེད། དན་སོང་
 ལ་ནི་མི་གཏོང་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགའ་བར་གྱིས་ཤིག
 ཅེས་སྒྲོ་དགའ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། **།གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།**

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་
 སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའོ།

ཞེས་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་
 པ་ལས། མཐུན་ཕྱོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་རྒྱད་ལ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་ཞེས་བྱ་
 བ་སྟེ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ཟིན་བྲིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱད་ལ་མ་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ་སོང་ནས།

ད་ནི་གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་
 བའི་ལེའུ་གསུམ་ནི། མཐུག་ཤོག་གི་གནས་ལ་གཞོབ་པ་ལྟར་ལེན་པ་བཀ་ཡོད་ཀྱི་
 ལེའུ། རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟགས་པ་ཤེས་བཞིན་ཀྱི་ལེའུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བྱེ་
 བླག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོའི་གཉིན་པོ་བཞོད་པའི་ལེའུ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་བཀ་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་ལའང་། ལེའུའི་གཞུང་དང་། ལེའུའི་མཚན་གཉིས། དང་པོ་
 གཞུང་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བུར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་རབ་བརྟན་བཟུང་ནས།
 གཡེལ་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་ཡང་། །བསྐྱབ་ལས་མི་འདའ་འབད་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་
 རྣམས་ཀྱིས་གོང་དུ་ལེའུ་གསུམ་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་
 པོ་ཆེ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་བརྟན་པར་བཟུང་ནས་བག་
 མེད་དང་གཉིད་དང་རྣམ་གཡེང་ལ་སོགས་པས་གཡོལ་བ་མེད་པར་དུས་རྟག་ཏུ་ཡང་
 བསྐྱབ་པར་བྱ་ལྟག་པའི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་དང་། ལྟག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་དང་། ལྟག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལས་སྒོ་གསུམ་མི་འདའ་འབར་
 འབད་པར་བྱ་དགོས་སྟུང་པས་གཟབ་གཟབ་གལ་ཆེ་ཏེ། རྩོན་རལ་གྱི་འབྲུལ་འཁོར་
 ཅན་དང་གིང་རྟ་ཅན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་དུ།

གིང་རྟ་ཅན་གྱིས་བདག་མ་བསད། །བདག་ནི་བག་མེད་པ་ཡིས་བསད།
 ལུང་མེད་བཞིན་ལ་ལྟ་བས་བསད།

ཅས་དང་། མདོ་རྩེ་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལས།

བཀ་ཡོད་བདུད་རྩིའི་གནས་ཡིན་ཏེ། །བག་མེད་འཆི་བའི་གནས་ཡིན་ནོ།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པས་སོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ་ལ་བསམ་ཏེ་
བག་བྱ་བ། རྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བ། སྤངས་བྱ་ཉོན་མོངས་ལ་
བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལའང་། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་
བའི་ཉམས་པར་སྤང་བ་དང་། སྒྲིབ་པ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།

བབ་ཅོལ་བརྩམས་པ་གང་ཡིན་པའམ། །གང་ཞིག་ལེགས་པར་མ་བརྟགས་པ།།
དེ་ནི་དམ་བཅའ་བྱས་ཐུང་གྲང་། །བྱ་འམ་བཏང་ཞེས་བརྟག་པའི་རིགས།། ༡

སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་དེ་ཡི་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཆེན་པོས་གང་བརྟགས་གིང་།།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བརྟག་བརྟགས་པ། །དེ་ལ་བཤོལ་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༢

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དམ་བཅས་ནས། །ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་མ་བྱས་ན།།
སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱན་བསྐྱེས་པས། །བདག་གི་འགྲོ་བ་ཅི་འབྱར་འགྱུར།། ༣

དངོས་པོ་ལལ་པ་ཅུང་ཟད་ལའང་། །ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིབ་པར་བསམས་བྱས་ནས།།
མི་གང་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་པ། །དེ་ཡང་ཡི་དྲགས་འགྱུར་གསུངས་ན།། ༤

བླ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ། །བསམ་པ་ཐག་པས་མགྲོན་གཉེར་ནས།།
འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེས་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོར་རིག་འགྲོ་འགྱུར་རམ།། ༥

མི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བཏང་ཡང་། །དེ་དག་ཐར་པར་བྱེད་པ་ནི།།
ལས་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན།། ༦

དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །ལྟར་བའི་ནང་ན་ཕྱི་བ་སྟེ།།
འདི་ལྟར་དེ་ནི་བྱང་གྲུང་ན། །སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་ལ་དམན།། ༧

གང་གཞན་སྒྲིག་ཅིག་འདི་ཡི་ནི། །བསོད་ནམས་བར་ཆད་གོགས་བྱེད་པ།།

སེམས་ཅན་དོན་ལ་དམན་གྱུར་བས། །དེ་ཡི་ངན་འགོ་ཐུ་མཐའ་མེད་།། ༩

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་ཡང་། །བཞིག་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་འགྱུར་ན།།

ནམ་མཁའ་མ་ལུས་མཐའ་བསྐྱས་པའི། །ལུས་ཅན་བདེ་བཞིག་སྟོན་ཅི་དགོས།། ༡༠

དེ་ལྟར་ལྟར་བ་སྟོབས་ལྟན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ལྟན་པ་དག།

འཁོར་བར་རེས་ཀྱིས་འདྲེ་བྱེད་ན། །ས་འཕྱོལ་པ་ལ་ལུན་རིང་ཐོགས།། ༡༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་རི་བོང་ཅལ་འགོགས་
 གི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པར་བབ་ཅོལ་དུ་བརྩམས་པ་གང་དང་གང་
 ཡིན་པའམ། ཡང་ན་བྱ་བ་གང་ཞིག་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ནི་བརྟགས་ཀྱང་ཐོག་མཐའ་
 གྲུག་ལ་ལེགས་པར་ནི་མ་བརྟགས་པ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་རུང་བ་ནི་དམ་བཅས་བྱས་
 པར་གྱུར་ཀྱང་དགོས་པ་ཡོད་ན་ནི་བྱའམ་དགོས་པ་མེད་ན་ནི་བྱ་བ་དེ་བཏང་ངོ་ཞེས་
 སྤངས་སྤང་གི་གནས་ཐུན་བྱ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བརྟག་པའི་རིགས་ལ། ད་ལམ་འདིར་ནི་
 སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བསྐླལ་བ་མང་
 པོར་བརྟགས་པ་ཡིན་ཏེ།

བསྐླལ་བ་དུ་མར་རབ་དགོངས་མཛད་པ་ཡི།།

སྤུབ་དབང་རྣམས་ཀྱིས་འདི་ཉིད་ཕན་པར་གཞིགས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འདི་
 ཉིད་ལ་བརྟགས་པས་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཕན་པར་གཞིགས་པ་དང་། རྒྱལ་བ་དེ་ཡི་
 སྤུལ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཆེན་པོས་
 ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གང་ཞིག་ལ་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་ན་ཡང་ཕན་བདེའི་མཆོག་

ཡིན་པར་ག་ཟིགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་
 འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་འཛོམས་པ་ལ་ནི་སྒྲན་པའི་སྒྲན་
 རྒྱལ་ནང་གི་སྒྲན་ལྟར་མི་ཟབ་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ནད་བརྒྱ་
 འཛོམས་པའི་སྒྲན་དཀར་པོ་ཆིག་ཕྱབ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བརྟག་བརྟགས་ནས་ད་ལྟ་བླ་མ་
 དགོན་མཆོག་གི་ཕྱགས་རྗེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལོན་ཟིན་པ་
 དེ་ལ་ད་ནི་ཡར་ལ་བསོལ་བུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་སྤངས་མི་ཉན་ནམ་
 སྟམ་པ་ཞེ་ཐག་པ་ནས་བསམ་ཏེ་དེས་གཟབ་གཟབ་དགོས། གཟབ་གཟབ་དགོས།
 གཟབ་གཟབ་དགོས་ཞེས་ལན་གསུམ་རེ་ནི་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་རེའི་མཇུག་ཏུ་དགོས་ཞེས་
 ཞལ་རྒྱུན་ལགས་སོ།།

གལ་ཏེ་གོང་དུ་ལེའུ་གསུམ་པའི་ནད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་
 དཔལ་པོར་བརྟགས་སུ་གསོལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
 གོ་འཕང་ལ་བཀོད་པར་ཁས་སྤངས་དམ་བཅས་བྱས་ཟིན་ནས། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
 དུག་གི་ལས་ཀྱིས་གཞན་ལ་པན་པ་སྤྱབ་པར་མ་བྱས་ན་ནི། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དབུ་
 གཡོགས་ཤིང་མ་རྒྱན་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱན་བདག་གིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པས་ན་ད་
 བེ་བདག་གི་ཆེ་ཕྱི་མའི་འགྲོ་བ་ཞེས་ལུས་རྟེན་ནི་ཅི་འདྲ་བར་འགྱུར་ཏེ་སངས་རྒྱུས་དང་
 སེམས་ཅན་གཉིས་ཀ་བསྐྱུས་པས་རན་སོང་གིན་ཏུ་གཏིང་ཟབ་པ་ལས་འགྲོ་ས་ཅི་ཡོད།
 དེ་བས་ད་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་དུས་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ཉམས་མི་
 ཉན་གཟབ་གཟབ་དགོས་ལན་གསུམ་རེགས་འགྲེལ། །དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་དང་འགལ་
 བ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཉེས་པ་ཆེ་ལམ་སྟམ་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་དེར་མ་ཟད།
 ཁབ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ལལ་པ་ཞེས་ཕྱན་བུ་ཐབ་མི་ཆག་ཙམ་པ་ཅུང་ཟད་ལའང་
 དག་ཏུ་ངས་ཁྱོད་ལ་ཁབ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་ནས་མ་བྱིན་
 ན་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་སྒྲིན་པར་བསམ་པར་བྱས་ནས་སེར་སྣ་ཅན་གྱི་
 མི་གང་ཞིག་གིས་གཞན་ལ་སྒྲིན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཡི་དྲུགས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་

མདོ་སྡེ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་ཡོད་ན། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་པར་དམ་བཅས་པ་དང་ལག་ལ་ན་དེ་ནི་ཉེས་པ་ཆེ་སྟེ་བྱ་ན་མེད་
པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ། གཞན་སུ་ཞིག་གིས་བཅན་བཅུག་དང་དབང་
ཡོད་ལ་སོགས་པ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་ཞེ་བསམ་པ་ཐག་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
མགོན་ཏུ་གཉེར་བར་བྱས་ནས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པར་བྱས་ན་བདེ་འགྲོར་རི་
ག་འགྲོ་བར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་འགྲོ་ཐག་ཆོད་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་
དུས་སུ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་མི་ཉན་པར་གཟབ་གཟབ་དགོས་
གསུམ་འགྲོ་ལོ།

ཡང་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྟོན་འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བུས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་ནས་ལག་པ་གཡས་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྐྱར་ཆེ་ལག་གཡས་བཅད་དེ་ལག་
གཡོན་པས་བྱིན་ཆེ་ལག་པ་གཡོན་པས་བྱིན་པ་ནི་བདག་ལ་མ་གུས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་
ནས་བདུད་ཀྱིས་མ་བླངས་ཆེ་ལྷ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ཡང་ཉན་ཐོས་
དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་། གསེར་མདོག་གི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་བསྐྱལ་པ་
བཞི་བཅུའི་བར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་བསྐྱབ་ཀྱང་སུ་ཞིག་གིས་མ་
ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་མཐོང་བའི་སྟེན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ན་ཡང་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལྟར་ད་ལྟ་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་
ཉམས་ཤོར་ན་ཡང་ཉན་རང་གང་རུང་གི་དག་བཅོམ་ཞིག་འཐོབ་ཨེ་མི་རྒྱས་སྟུམ་ན་
དེ་ལྟར་བསམ་མི་ཉན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་སྒྲུང་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོད་ཡུལ་བསམ་
གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་། ལྷན་དང་སྒྲགས་དང་རིགས་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་འབྲུག་སྟུང་
ཀྱི་རྒྱས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། སྟོན་ལྷ་རིའི་བུ་དང་གསེར་
མདོག་ལ་སོགས་པའི་མི་གང་ཞིག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བཏང་ན་ཡང་དེ་དག་
གཉིས་ཀ་ཉན་རང་དག་བཅོམ་ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་ལས་ཐར་བར་མཛད་པ་དེ་ནི་

སེམས་ཅན་གྱི་ལས་གྱི་སྒྲུང་ཚུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡིན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་པས་ན་བསམ་བཟང་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་ཉམས་པར་སྤྱད་དགོས་གཟབ་གཟབ་དགོས་གསུམ། རང་མི་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་དག་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་ངས་ཁྱོད་ལ་པན་འདོགས་པའི་དུས་བྱུང་ཡང་པན་མི་བཏགས། གཞོད་པ་བསལ་བའི་དུས་བྱུང་ཡང་གཞོད་པ་མི་བསལ་སྟམ་པའི་སློ་སྟེས་ན་སློན་སེམས་གཏོང་བ་དང་། རྫོགས་བྱང་ལ་སློབ་མི་ལུས་སྟམ་པས་ཉན་རང་གི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ན་ཡང་སློན་སེམས་བཏང་འགོ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་བས་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་སློས་བཏང་ན་མདུད་པ་གྲོལ་ན་ཆུན་པོར་འཇིག ། གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་གཅིག་ཙམ་སློས་བཏང་བ་དང་ཐེག་དམན་ལ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུའི་སློན་པ་སེམས་བསྐྱེད་བཏང་བའི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་མདོ་རྒྱགས་གཉིས་ཀར་ལྟར་བའི་ནང་ན་ཡང་ལྟར་བ་ལྟེ་བ་ཡིན་པར་གེས་པར་བྱ་སྟེ་སློན་སེམས་བསྤྱད་ན་རྫོགས་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅ་བ་ཡིན་ལ་མ་བསྤྱད་ན་གྱུང་མེད་ན་རི་མོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་མདོ་རྒྱགས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་ལའང་ཀྱན་དགྱིས་དང་ཐུན་ཆོད་མེད་པར་ཉམས་སྒྲིབ་པས་ན་འདི་ལྟར་སློན་སེམས་བཏང་བའི་ལྟར་བ་དེ་ནི་བྱང་བར་གྱུར་ན་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དམན་ཞིང་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་སློན་སེམས་མི་ཉམས་པར་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་བསྤྱད་དགོས། སློན་སེམས་ཉམས་མི་དགོས་དང་བྱང་སེམས་གྱིས་དགེ་བ་ཕན་ཚེགས་རེ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ལ་གོགས་བྱས་ན་ཡང་ཉིས་པ་ཆོད་མེད་དེ། གང་ཞིག་སེམས་ཅན་གཞན་ཞིག་གིས་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་བྱང་སེམས་འདིའི་སླྱོན་གཏོང་ཕན་བྱ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལ་བར་ཆད་གྱིས་དགེ་བའི་གོགས་བྱེད་པ་དེ་ནི་ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་བའི་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་དམན་པར་གྱུར་པས་ན་དགེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་བཞིན་དུ་འཕེལ་རྒྱ་མེད་པར་བྱས་

ལ། བྱང་སེམས་ལ་པར་ཆད་བྱེད་པ་པོ་དེ་ཡི་ལུས་རྟེན་ནི་རྩ་སྤོང་རྩ་འགོ་མ་མཐའ་
མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བས་ན་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་རྒྱུ་པ་མ་རུས་ཀྱང་གཞན་དགེ་བ་རྒྱུ་པ་
པ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་པར་གལ་ཆེ་བའོ།།

བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔས་དགེ་བ་ཕྱན་ཆོགས་རྒྱུ་པ་པ་ལ་གོགས་བྱས་ན་མཐའ་ཡས་
པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་བཤིག་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུག་ལྟ་བུའི་
སེམས་ཅན་ཞིག་གིས་དོན་མེད་པར་ཡང་སྒྲིས་ཀྱི་རྩ་བ་བ་དང་། མར་བབ་ཀྱི་རྩ་འབྱུང་
སྟེ་བདེ་བར་གནས་ཆེ་ལུག་ལྟ་བུའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་བདེ་བ་དེ་ཡང་བཤིག་སྟེ་
རྒྱ་དེ་ཅིག་གིས་བསད་ན་བདག་ཉིད་པར་བསྐྱལ་གཅིག་ཏུ་དཔྱལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱལ་
སྤྱིར་ནས་དེ་ལས་ཐར་ན་ཡང་སྒྲིབ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་སྒྲིག་ལེན་འཇལ་དགོས་པ་ལ་
སོགས་པས་རང་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བར་
ཆད་བྱས་ན་ནི་ནམ་མཁའ་འདིས་གར་བྱུང་ཀྱི་འགོ་བ་མ་ལུས་པ་མཐའ་གྲས་པའི་
ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདེ་བ་བཤིགས་པ་དེ་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་
ཡིན་པ་སྟོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་སོ། །དེ་བས་ན་སེམས་དང་ཆོས་བསེས་ནས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུ་ལ་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས་དུས་དད་པ་ངོ་མ་ཡིན་པས་རྒྱ་འབྲས་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་
དགོས་སོ། །ཐེག་པ་ཆབ་ཆེན་བསམགས་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་བསྐྱེད་པས་ཐེག་པ་
འདག་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་སེམས་བཏང་བ་ལྟ་
བུའི་ལྟངས་བསྟོབས་དང་ལྟན་པ་རེ་བྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ལ་འགོད་སྟུམ་པའི་བླ་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་
སྟོབས་དང་ལྟན་པ་རེ་བསྐྱེད་དེ། ལྟངས་བ་དང་བྱང་སེམས་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ཁམས་
གསུམ་འཁོར་བར་ཐེག་རེས་དང་དགེ་རེས་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་འདྲེ་ལོག་པར་བྱེད་
བཞིན་གནས་ན་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་ལ་ནི་ཡུན་རིང་པོར་ཐོགས་ཏེ་ཆོ་འདིར་
ཉེས་བྱས་ཕྱ་བ་ཞིག་ལ་འགལ་ནའང་། འགྲོད་པས་བཤགས་ན་ཉེས་ལྟར་གི་ཐེག་པ་
དག་ནས་བྱང་རྒྱུ་པ་སེམས་ཀྱི་མཐུས་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་ན་ཡང་གོང་མི་ཡོན་ཏན་ནི་

ལུས་རྟེན་འདི་ལ་མི་ཐོབ་པས་ན་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་སྤྲིག་ལྟར་ལ་འཛོམ་བག་བྱས་
ནས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་སྤྱང་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་སྦྱོར་བ་བརྩོན་འགྲུས་མི་ཉམས་པར་སྤྱང་བ་ནི།

དེ་ལྟས་རི་ལྟར་དམ་བཅས་བཞིན། །བདག་གིས་གྲུས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ།།

དེང་ནས་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན། །འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར།། ༡༩

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་མཛད་པའི། །སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་འདས་གྱུར་གྱང་།།

བདག་ནི་རང་གི་ཉེས་པས་དེའི། །གསོ་བའི་སྨྱོད་ཡུལ་མ་གྱུར་ཏོ།། ༡༩

ད་དྲུང་དེ་བཞིན་བདག་བྱེད་ན། །ཡང་དང་ཡང་དྲུང་དེ་བཞིན་ཏེ།།

ངན་འགྲོར་ནད་དང་འཆིང་བ་དང་། །བཅད་དང་གཤེག་སོགས་སྦྱང་བར་འགྱུར།། ༢༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པ་

དང་མི་འགལ་བར་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟས་བདག་གིས་རི་ལྟར་

དྲུང་མ་བཅས་པ་བཞིན་དྲུང་བདག་གིས་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་གྲུས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་

ཏེ། དེ་ཡང་། དེང་གི་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་པར་མ་བྱས་ན་ནི་སྤང་

ནས་སྤྲོན་པ་འོག་ནས་འོག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ད་སྔོན་རྩ་བའི་སྤྲམ་སོགས་

མཛེལ་ནས་དངོས་པོ་ཅི་འབྱོར་རེ་ཡང་སྤུལ་ཡོད་པས་ངན་སོང་ལ་མི་གཏོང་ངོ་སྟམ་

ན་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལས་ལྷག་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་

ལམ་དུ་མི་མངག་པར་ཐར་ལམ་ལ་འབྲེན་མི་ཉུས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རྟེན་ལ་

སོགས་པ་མ་སྤུལ་བས་བདག་མ་འབྲེན་པ་མིན་གྱང་། ད་སྔོན་ཡན་ཆད་དུས་འདས་

པའི་དུས་ཐམས་ཅད་ལ་འང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་མཛད་པའི་སངས་

རྒྱས་གྲངས་མེད་མང་པོ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་གྱང་བདག་གི་ནི་རང་གི་རྒྱུད་

གྱི་མི་དག་པའི་ཉེས་པས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་དེའི་གསོ་བའི་སྨྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་

པས་ད་ཉི་ལོ་བར་དུ་ལུས་པར་གྱུར་ཏོ། །ད་དུང་དུ་ཡང་དགེ་བའི་སྤངས། དཔེར་ན་
གོག་ཁུང་ལྷུ་ལ་དང་ཆུ་ཁྱིད་ལྷུ་ལ་དང་སྤོང་པོ་དུད་ལྷུ་ལ་ཉམས་མི་དགེ་བའི་
ལམ་དུ་མངགས་ནས་སྤྲིག་གྱུར་མ་བཅད་ན་ནི།

ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བསགས་པ། །དེ་འདྲ་བ་ཡི་འབྲས་ཁུ་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་བདག་གིས་སྤྲིག་པ་བྱེད་བཞིན་བསྟན་ན་མ་འོངས་
པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གཉིས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲ་དེ་
བཞིན་དུ་འཁོར་ནས་གིན་དུ་སྤྲུག་བསྟེན་ཏེ་ངན་སོང་ངན་འགྱོར་ཆ་གྲང་བཀྲེས་སྒྲོམ་
སོགས་ཀྱི་ནད་དང་། ལྷགས་སྒྲོག་དང་གིང་སྒྲོག་ལ་སོགས་པའི་འཆིང་བ་དང་། མགོ་
དང་སྤྱན་ལ་སོགས་པ་དུང་ཕྱུར་མང་པོར་བཅད་པ་དང་། ལྷ་རེ་དང་སོག་ལེ་མེ་འབར་
བ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ཆང་མ་གཤིག་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྟེན་ཕྱོད་པར་འབྱུར་
བས་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་སྒྱུར་བ་བཅོམ་འབྱུངས་འདི་མི་ཉམས་པར་གཟབ་
གཟབ་སྤྱང་དགོས་བསམ་མོ།།

གཉིས་བརྟེན་དལ་འབྱོར་ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བ་ལ། དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའི་
ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བ། ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀའ་བ་ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་
བ། དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགེ་བ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི།

དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །དད་དང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་།།

དགེ་གོམས་རུང་བ་དེ་ལྟ་ལ། །དཀོན་པ་ནམ་ཞིག་འཐོབ་པར་འབྱུང་།། ༡༥

ནད་མེད་ཉི་མ་འདི་ལྟ་ལ། །ཟས་བཅས་འཆེ་བ་མེད་ཀྱང་ནི།།

ཆེ་ནི་སྐད་ཅིག་བསྐྱུ་བ་སྟེ། །ལུས་ནི་ཐང་ཅིག་བརྟན་པོ་བཞིན།། ༡༦

བདག་གི་སྒྲོན་པ་འདི་འདྲས་ནི། མི་ཡི་ལུས་ཀྱང་འཐོབ་མི་འགྱུར།།
མི་ལུས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། སྒྲིག་པ་འབའ་ཞིག་དགེ་བ་མེད།། ༡༧

གང་ཆོད་གེ་སྤྱད་སྒྲལ་ལྡན་ཡང་། དགེ་བ་བདག་གིས་མ་བྱས་ན།།
ངན་སོང་སྤྱག་བསྐྱལ་ཀྱན་ཆོངས་པ། དེ་ཆོད་བདག་གིས་ཅི་བྱར་ཡོད།། ༡༨

དགེ་བ་དག་ཀྱང་མ་བྱས་ལ། སྒྲིག་པ་དག་ཀྱང་ཉར་བསགས་ན།།
བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱར་ཡང་ནི། བདེ་འགྲོའི་སྒྲུ་ཡང་ཐོས་མི་འགྱུར།། ༡༩

དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་བཅོམ་ལྡན་གྱིས། རྒྱ་མཚོ་ཆེར་གཡེངས་གཉའ་ཤིང་གི།
ལྷག་ར་རུས་སྒྲལ་མགིན་ཆུད་ལྟར། མི་ཉིད་ཤིན་ཏུ་འཐོབ་དགའ་གསུངས།། ༢༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་། དལ་བརྒྱད་འབྱོར་བཅུ་མདོར་བསྐྱས་ན།
འཛིག་རྟེན་ན་ལུ་ཁྱིམ་ར་ལས་ཀྱང་དཀོན་པ་དེ་བཞིན་དུ་གསེགས་པ་འབྱུང་བ་དཀོན་
པ་དང་། སངས་རྒྱུས་བྱོན་པ་ལས་ཀྱང་རང་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་དཀོན་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་ལྟ་
བུ་དང་། ཡང་དད་པ་དུད་འགོས་ཀྱང་གསེག་ཏེ་སྤྱུལ་དང་ནེ་ཙོས་སངས་རྒྱུས་ལ་དད་པ་
བྱས་པས་ཆོའཕོས་ཏེ་ད་བཟོད་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་དགའ་བཅོམ་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་
ལས་ཀྱང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་དཀོན་པ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་པ་མང་ཡང་སེམས་དགེ་བ་
གོམས་སུ་རུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་གཅིག་ལས་ཀྱང་གཅིག་དཀོན་པ་ཡིན་ན་མི་ལུས་ཆོས་
ཅན་ནི་ནམ་ཞིག་ན་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ཕྱིན་ཆད་ཐོབ་རྒྱ་མེད་པས་ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་
ཆོའཕོས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཟབ་གཟབ་དགོས། ལུས་ལ་སྒྲིང་པོ་ཆོས་ལོན་དགོས། རང་ལ་
ནང་མེད་པའི་ཉི་མ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་ནི་བདག་མི་འཆི་སྐྱམ་ན་ཐམས་ཅད་ནད་ཁོ་ནས་ཤི་
བ་མིན་ཏེ་ནད་མིན་ན་ཡང་འཆི་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་པས་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་ཡིན་ནོ། །
བདག་ཟས་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་མི་འཆི་ལོ་སྐྱམ་ན་ཐམས་ཅད་སྤྱི་གོ་ཁོ་ནས་ཤི་བ་
མིན་པས་འབྱུ་ཞོར་བར་བ་མང་པོ་སྤུལ་དུ་ལུས་ཏེ་ཤི་འགྲོ་བས་ན་ནམ་འཆི་ཆ་མེད་

ཡིན་ནོ། །དག་ཅག་ཆོས་རྒྱལ་དང་མེ་ཆུ་དུག་མཚོན་ལ་སོགས་པས་འཆེ་བ་མེད་པས་
བདག་མི་འཆིའོ་སྟེ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགས་འཆེ་བ་ཁོ་ནས་ཀྱང་བསད་པ་
མིན་པས་རང་གི་གནས་ཁང་དུ་མལ་སྟན་འཇམ་པོ་ལ་ཉལ་བཞིན་དུ་བདག་ནི་འཆི་
བར་འགྱུར་ཏེ། ཆོ་འདི་ནི་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་བསྐྱུ་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་སྟེ།

དཔེར་ན། རྒྱ་པོ་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པ་དང་། ཉི་མ་རུབ་ཅིར་སྟེག་པ་དང་། བཤའ་
ལུག་གསོད་སར་བྱིད་པ་དང་། སྟེན་པོས་མདའ་འཕངས་པ་དང་། སྟུང་ཟད་ཀྱི་མར་
མི་བཞིན་དུ་འགོ་འདུག་ཟ་ཉལ་གྱི་སྦྱོད་ལམ་བཞི་པོ་ཁོ་ནས་མི་ཆོ་སྒྲིག་ཏུ་འཛད་ཀྱང་
རང་གིས་ནི་མི་ཤེས་སོ། །བདག་གི་ལུས་འདི་ནི་ཐང་ཅིག་ཅེས་སྒྲོར་གཅིག་ཅུ་ལ་
བརྟན་པོ་ཞེས་བ་ནི་གཡར་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཕྱིར་བདག་གི་ལུས་འདི་ནི་འབྱུང་བ་བཞི་
ལ་གཡར་པོ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་གཡར་པོ་ལ་བེད་ཆོད་དགོས་སྒྱིར་དམ་པའི་ཆོས་དང་
ཡང་སྒོས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་བེད་ཆོད་པ་གལ་ཆེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཁ་
སྐད་ལའང་། བདག་པོ་སྟེ་བ་དུས་ཐབ་ཟངས་ཟེར་བ་ལྟར། རང་ལ་འོང་ངེས་པ་ནི་
འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟེས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བའོ། །ཞེས་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ལུང་བརྟན་པ་ཡིན་པས་ལུས་སེམས་སོ་སོར་མ་བྱལ་གོང་དུ་དགེ་བ་སྦྱབ་པ་
ལ་གཟབ་དགོས། མི་ལུས་ཐོབ་ཀྱང་བདག་གི་ད་ལྟའི་སྦྱོད་པ་འདི་འབྲུག་པས་ནི་སངས་
རྒྱུ་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་མི་དགོས་དང་། མི་ཡི་ལུས་ཉིད་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།

སྒྲུ་མ་གང་བྱས་ད་ལྟའི་ལུས་ལ་ལྟོས། །ཕྱི་མ་གང་སྟེས་ད་ལྟའི་ལས་ལ་ལྟོས། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། གཞི་རྩལ་བྱིམས་རྣམ་པར་མ་དག་ན། རྟེན་སྟོན་ལམ་
རྣམ་དག་མི་འགྲུབ་ཅིང་། སྟོན་ལམ་མ་འགྲུབ་ན་མི་ལུས་མི་ཐོབ་པོ། །མི་ཡིས་ལུས་
རྟེན་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན་ནི་བྱ་དང་འཕར་སྦྱང་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་སྟེག་པ་འབའ་ཞིག་
ཁོ་ན་བསགས་པ་ལས་དགེ་བ་ནི་ཉིལ་འབྱུ་ཅུ་ལང་འགྲུབ་དུས་མེད་དོ། །མི་ལུས་
ཐོབ་པ་གང་གི་ཆོ་ལྷན་པོ་དང་འཕྱོར་པོ་བཅོན་པོ་དང་དབང་ཡོད་ལ་སོགས་པ་ཡོད་

གྲང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་ཀྱེན་མ་ལུས་པ་ཚང་བའི་མི་ལུས་འདི་ནི་དགོ་ལ་སྤྱད་པའི་
 སྐལ་པ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་ན་ཡང་རང་ལ་རང་དབང་ཡོད་དུས་དགོ་པ་བདག་རང་གིས་
 མ་བྱས་ན་ནི་སང་གི་ཉི་མ་ཙམ་ལ་གི་ནས་མགོ་ལ་རུ་ཚེ་སྤྱེས་པའི་དྲུང་འགོ་འཇུག། ཁ་
 ལ་རུ་ཚེ་སྤྱེས་པའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྤྱེས་ཏེ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་ནམ་པ་
 ལྷ་ཆོགས་མྱོང་ནས་གིན་ཏུ་སྒྲེན་པ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཀྱན་ལ་མོངས་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་
 ཏུ་སྤྱེས་པའི་ཆོན་བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ། དེ་བས་ད་ལྟ་མི་ལུས་ཐོབ་ནས་
 རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་དགོ་པ་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །མི་ལུས་
 ཐོབ་དུས་བསྐྱང་ལ་སོགས་པ་གྲང་ངོ་ལ་དེད་གྲང་མི་འགོ་བ་ལྟར་དགོ་པ་ནམ་དག་
 ཞིག་གྲང་མ་བྱས་ལ། སྤྱིག་པ་དག་ལ་སྤྱད་པའི་ཆོན་ནི་སྤོབ་མི་དགོས་པར་ཉ་ཆུ་དང་
 འབྲུད་པ་བཞིན་དུ་སྤྱིག་པ་ནམ་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གྲང་ཉི་བར་བསགས་པ་ལ་དགའ་བསྟན་
 བ་བསྐྱེད་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོར་ཡང་མཐོང་མི་གི་ལུས་རྟེན་ནི་ཐོབ་པ་ལྟ་ཅི། བདེ་
 འགོའི་སྐྱ་ཙམ་ཡང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བར་ངན་སོང་མུ་མཐའ་མེད་པར་འབྱུངས་འགོ་
 བས་ན་དེ་བས་ད་ལྟ་བདེ་འགོ་ཐོབ་དུས་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་གཉེན་པོར་དམ་
 པའི་ཆོས་སྐྱབ་དགོས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གྲང་ལས་ཟད་པ་མིན་ལ་ཉོན་
 མོངས་པ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་པར་གིས་ཏེ་དགོ་པ་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །
 རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་བརྩོན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བའི་ཁར་
 གཡེངས་པའི་གསེར་གྱི་གཉའ་གིང་གི་བྱ་གར་རུས་སྤེལ་གྱི་མགིན་པ་རྒྱུད་དཀར་བ་
 ལྟར་དུ་མི་ལུས་ཉིད་ནི་གིན་ཏུ་ཐོབ་དཀར་བར་གསུངས་པས་ན་ཐོབ་དཀར་མི་ལུས་
 ཐོབ་ཆོ་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་དལ་འབྱོར་སྟོང་པོ་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ངན་སོང་ལས་ཐར་དཀར་པ་ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བ་ནི།

སྒྲིབ་ཅིག་གཅིག་བྱས་སྤྱིག་པས་གྲང་། །བསྐྱེད་པར་མཛར་མེད་གནས་འགྱུར་ན། །

ཐོག་མེད་འཁོར་བར་བསགས་སྤྱིག་གིས། །བདེ་འགོར་མི་འགོ་སྤོས་ཅི་དགོས། ། ༡༡

དེ་ཙམ་ཁོ་ན་ཚུང་གྱུར་ནས། །དེ་ནི་རྣམ་ཐར་མི་འགྱུར་ཏེ།

འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཚུང་བཞིན་དུ། །སྡིག་པ་གཞན་དག་རབ་ཏུ་སྒྲེ། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་མི་ཆོ་རེའི་དགོ་སྡིག་གིས་མཐོ་རིས་དང་ངན་
སོང་རེ་འགྲུབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་བྱང་སེམས་དང་དོ་རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་
ལ་ཁོང་ཁྱོལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཙམ་དུ་བྱས་པའི་སྡིག་པས་ཀྱང་བསྐྱལ་
པ་མང་པོར་དཔྱལ་བ་མནར་མེད་པར་གནས་པར་འགྱུར་དགོས་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་
དུས་སུ་འཁོར་བར་བསལ་པའི་སྡིག་པ་དེ་དག་གིས་ནི་བདེ་འགྱོར་མི་འགྱོ་བར་
མནར་མེད་གནས་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས་ཏེ་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་དུས་ངན་
སོང་གི་རྒྱ་སྡིག་པ་ལ་འཛོམ་བཀག་ལ་ཆེའོ། །དཔེར་ན་བྱ་ལོན་སྡེ་མ་མ་སོད་གོང་དུ་
བྱི་མ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་དགོ་པའི་ལས་བཟང་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུང་ནས་ཟད་ལ་ལས་
ངན་པའི་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་ཡོད་པས་སྡེ་མའི་དཔྱལ་བར་འགྱོ་བྱེད་གྱི་ཁོང་
ཁྱོལ་སོགས་པ་སྡིག་པའི་ལས་དེ་ཙམ་ཁོ་ན་ཞིག་ཚུང་བར་གྱུར་ནས་སེམས་ཅན་དེ་
ནི་རྣམ་པར་ཐར་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདི་ལྟར་སྡིག་པའི་ལས་སྡེ་མ་དེ་ནི་ཚུང་བཞིན་
དུ་དཔྱལ་བ་ཡང་ལ་སོགས་པར་སྒྲེས་ཆོ་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་ལན་གྲངས་མང་པོར་གསོད་
རེས་བྱས་པས་རང་གིས་གཞན་དཔྱལ་བའི་སེམས་ཅན་བསད་ཆོད་ཐམས་ཅད་ལ་
སོག་ལན་རིམ་བཞིན་དུ་འཇལ་དགོས་པ་ལ་བསམ་ན་ཐར་དུས་མེད་པས་ན་སྡིག་
པ་གཞན་དང་གཞན་དག་རང་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པས་ན་ངན་སོང་དུ་མ་སྒྲེས་
པའི་དུས་འདིར་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྡིག་པ་སྤངས་པ་ལ་འབད་
དགོས་སོ།

གསུམ་པ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགོ་པ་ལ་འབད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

འདི་འདྲའི་དལ་བ་རྟེན་གྱུར་ནས། །བདག་གིས་དགོ་གོམས་མ་བྱས་ན།

འདི་ལས་བསྐྱུས་པ་གཞན་མེད་དེ། འདི་ལས་མྱོངས་པ་འང་གཞན་མེད་དོ། ༡༣

གལ་ཏེ་བདག་གིས་དེ་རྟོགས་ནས། མྱོངས་པས་བྱིས་ཀྱང་སྦྱིད་ལྷག་ན།

འཆི་བར་འགྱུར་བའི་དུས་ཀྱི་ཆོ། བྱ་ངན་ཆེན་པོ་ལྷང་བར་འགྱུར། ༡༤

དམུལ་མེ་བཟོད་དཀའ་དུས་རིང་དུ། བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་ཀྱང་ན།

འགྱོད་པ་མི་བཟད་མེ་འབར་བས། སེམས་གཏུང་འགྱུར་བ་གདོན་མི་བ། ༡༥

ཤིན་དུ་རྟོད་དཀའ་ཕན་བའི་ས། ཇི་ཞིག་ལྟར་ཏེ་རྟོད་གྱུར་ནས།

བདག་ཉིད་ཤེས་དང་ལྡན་བཞིན་དུ། བྱིར་ཡང་དམུལ་བ་དེར་བྲིད་ན། ༡༦

སྐྱགས་ཀྱིས་མྱོངས་པར་བྱས་བ་བཞིན། བདག་ལ་འདིར་སེམས་མེད་དུ་བྱང་།

ཅིས་མྱོངས་བདག་ཀྱང་མ་ཤེས་ཏེ། བདག་གི་ཁོང་ན་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༡༧

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད། དེ་ཡང་འདི་འདྲ་བའི་དལ་བ་རྟོད་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་
བདག་གིས་སེམས་དགེ་བ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་ནི། དཔེར་ན་གསེར་དཔུལ་དེལ་
ཆད་མང་པོ་ཞིག་གཞན་གྱིས་མགོ་བསྐྱོར་ནས་སྟོར་བསྐྱག་གོར་བ་བརྒྱ་བས་ཀྱང་ག་
ཟ་ཆང་འཐུང་ཟ་དགའ་གཉིད་སྦྱིད་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་ཆོ་འདིའི་སྤང་ཤེས་
བཟང་བཟང་ཁོ་ན་འདི་ཉིད་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལས་སྤྱག་བསྐྱུས་པ་ནི་བསྐྱུས་པ་གཞན་
ན་མེད་དེ། སྦྱིད་འདོད་ཀྱི་ངར་དུ་མི་ཆོ་འདི་དམ་ཆོས་མ་འགྲུབ་པར་སྤྱག་བསྐྱུས་དང་
རྣམ་གཡེངས་ཁོ་ནས་བྱང་བའི་བྱིར་མོ། །ཡུལ་ཅན་རང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དལ་འབྱོར་
ཐོབ་དུས་རང་གིས་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དགེ་སྤྱབ་སྤིག་སྤངས་མ་བྱས་པར་མི་ཆོ་
སྟོང་ཟད་ལ་སོང་བ་འདི་ལས་ཀྱང་མྱོངས་པ་དང་མ་ཤེས་པའང་གཞན་འཇིག་རྟེན་ན་
མེད་དོ། །དེ་བས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་དུས་སྤྱད་གོ་བ་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་པའི་
ཐབས་ལ་གཟབ་སྟེ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་དལ་འབྱོར་རྟེན་དཀའ་བ་དང་རྟེན་དུས་དམ་པའི་ཚས་སྒྲུབ་
 དགོས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་ནས་ཀྱང་སྒོངས་པ་མི་ཤེས་པས་རྒྱུན་
 ཅུས་ཏེ་སྤར་ཚས་མ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་དགོས་པ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་ན་འདྲིས་སུ་སྒྲུབ་པ་བཞེན་
 དམ་པའི་ཚས་མང་པོ་ཐོབ། དགོ་སྒྲིག་ལ་སྤངས་སྒྲུབ་ཤེས་ཚས་སྒྲུབ་ཚེ་ག་དུས་སྤར་
 བས་ཀྱང་ཤེས་རྒྱུན་ཚས་དང་འགལ་ཏེ་དམ་པའི་ཚས་སྒྲིགས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སྒྲིམ་
 རྒྱ་མེད་པར་བས་བྱ་བ་དང་གཉིད་དང་རྣམ་གཤེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ་དེས་རང་
 གིས་རང་ལ་མཆོར་སྤང་སྒྲིམ་པས་དམ་ཚས་སྒྲུབ་པ་ལ་དབའ་ཁུམ་ནས་སྒྲིད་ལུག་པར་
 རྒྱར་ནས་འཆི་སྟམ་ཡིད་ལ་མེད་པའི་སྐབས་ཤིག་ན་འཆི་བདག་གི་གཤིན་རྗེས་ཁྱིད་
 བས་ཆ་མེད་ཡུལ་དུ་རྒྱས་མེད་འབྱམས་ཏེ་འཆི་བར་འགྱུར་པའི་དུས་ཀྱི་ཆོན་བདག་
 ལ་རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་དམ་པའི་ཚས་ཤིག་མ་འགྲུབ་སྟམ་པའི་སེམས་ལ་བྱ་དན་
 གྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཆོན་པོ་ལྔ་བར་འགྱུར་རོ། །**དེའི་ཕྱིར་རྗེ་མི་ལས།**

ད་ཅུང་ཞིག་སྟོན་དེ་སྟམ་པ་ལ། །འཆི་བདག་གཤིན་རྗེས་སྐད་པ་དེ།

ཐིབས་ལོན་གྱི་སྟུན་པ་གཙུག་ན་འབྱེལ། །འཆོར་མེད་ཀྱི་ཞགས་པ་ལག་ན་ཐོགས།

དུས་ནམ་ཞིག་ཆོལ་རང་དབང་མེད། །འབྱུང་བཞི་ལུས་ཀྱི་མདངས་འཕྲོག་ཅིང་།

ནང་སྟོག་གི་དབང་པོ་འགག་པར་བྱེད། །དེ་ནས་བར་དོའི་སྤར་བ་འཆར།

སྤང་སྟུན་འོད་ཀྱི་ལམ་འཕང་དེར། །བརྩེ་མེད་གཤིན་པོ་ཕྱི་བཞིན་འབང་།

ཉམ་ཐག་མནར་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མྱོང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། འཆི་ཁའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལས་སུ་བ་ཤི་རྗེས་སུ་ད་ལྟའི་མེ་
 ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བ་ཅན་དན་མེ། དེ་ལས་བདུན་འགྱུར་དུས་མཐའི་མེ། དེ་
 ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཆ་བ་དཔུལ་བའི་མེ་བཟོད་པར་དཀའ་བས་དུས་ཡུན་རིང་
 པོར་ཉིད་དུ་བདག་གི་ལུས་ལ་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ན། ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་སྤང་བ་ཆེ་བ་

བདག་ལ་རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་བསྐྱབས་ནས་དཔུལ་བའི་གནས་
 གྱི་སྤྱག་བསྐུལ་མི་བཟད་པ་འདི་ལྟར་མི་དགོས་པ་ཞིག་མ་བྱས་སྟུང་ནས་འཁྱོད་པ་མི་
 བཟད་པ་དྲག་པོ་མེ་འབར་བས་སེམས་ཤིན་ཏུ་གདུང་བར་འགྱུར་བ་ནི། གདོན་མི་ཟ་
 བས་ན་ད་རེས་མི་ལུས་ཐོབ་ཆོ་ངན་སོང་དུ་མི་འགོ་བའི་དམ་ཆོས་ཤིག་ཅི་འགྲུབ་བྱེད་
 དགོས་སོ། །དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་རྟེན་པར་དགའ་བ་རང་ལ་ཕན་
 འདོགས་པའི་ས་ལ་བ་འདི་ཉིད་རི་ཞིག་ལྟར་ན་སྟེས་དབང་དང་སྟབ་ལེགས་ལྟ་བུ་ཞིག་
 གིས་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་བདག་ཉིད་བྱིས་པ་རུང་དུ་དང་སྟོན་པ་སོགས་མ་ཡིན་
 བར་དགེ་སྤྲིན་ལ་ངོ་ཤེས་པ་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་བྱིར་ཡང་དཔུལ་བ་ངན་སོང་གི་གནས་
 དེར་ཁྱིད་པར་བྱེད་ན་བདག་ནི་སྤྲགས་གྱིས་སྒོངས་པར་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་
 བློ་མདོ་རྒྱུབ་དང་མཐུ་བྱེད་དུ་བཅུགས་པ་དང་འདྲ་ལ། བདག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པ་ལ་གཞི་དཔུས་པ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་འཕྲོགས་པ་སོགས་མེད་
 བས་མཐུ་བྱེད་དང་མདོ་རྒྱུབ་འོང་དོན་མེད་སྟུང་ན་བདག་ལ་འདིར་རང་སེམས་མེད་
 པ་ཉིད་དུ་ཟད་དོ། །འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་ལ་སྦྱོད་དགོས་བསམ་པ་ཡོད་པས་སེམས་
 ཡོད་དོ་སྟུང་ན། ཆང་ལ་སོགས་པ་ཅིས་སྒོངས་བདག་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 དགེ་བ་རྒྱབ་པ་ལ་ནི་མི་མོས། མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་ནི་དགའ། སྦྱིར་འཁོར་བ་དང་
 ངན་སོང་གི་སྤྱག་བསྐུལ། ཟུང་བར་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐུལ་རྣམས་ལ་མི་སྤྲིན་པ་འདི་
 ལ་བསམ་ན་གང་ལྟར་ཡང་བདག་གི་ཁོང་ན་འདྲེ་སྟེ་བརྒྱད་མ་རུང་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྟུང་
 བས་གཞན་སྟོན་རྟོག་པ་ཉག་གཅིག་ལས་དང་པོ་རང་སྟོན་ཁོ་ན་རྟོག་དགོས། རང་
 སྟོན་ངོས་འཛིན་དགོས། རང་སྟོན་རང་གིས་རིག་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན། རང་སྟོན་ངོས་
 འཛིན་འདི་ལས་ཟབ་པ་མེད། ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དམ་
 ཆོས་མ་འགྲུབ་ན་ཁོང་དུ་འདྲེ་ཞུགས་པ་དང་འདྲ་བས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཆོས་ལ་ཉམས་
 ལེན་དང་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་དགེ་བ་ལ་འཇུག་པ་དང་སྤྲིན་པ་ལས་ཕྱོག་
 དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤངས་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བ་ལ། ཉོན་མོངས་པའི་
 ཉེས་དམིགས་བཤད་པ། ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དཀའ་སྤྱད་བཟོད་པ། ཉོན་མོངས་
 པ་འི་ལྟར་སྤངས་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

ཞེ་སྤང་མེད་སོགས་དག་རྣམས་ནི། །རྐང་ལག་ལ་སོགས་ཡོད་མིན་ལ།
 དཔའ་མཛངས་མིན་ཡང་འི་ཞིག་ལྟར། །དེ་དག་གིས་བདག་བྱན་བཞིན་བྱས། ༡༥

བདག་གི་སེམས་ལ་གནས་བཞིན་དུ། །དགའ་མཁུར་བདག་ལ་གཞོད་བྱེད་པ།
 དེ་ལ་འང་མི་ཁྱོ་བཟོད་པ་ནི། །གནས་མིན་བཟོད་པ་སྤྱད་པའི་གནས། ༡༧

གལ་ཏེ་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་རྣམས། །ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགའ་ལངས་ཀྱང་།
 དེ་དག་གིས་ཀྱང་མནར་མེད་པའི། །མེ་ནང་བྱིད་ཅིང་འཇུག་མི་བྱས། ༢༠།

ཉོན་མོངས་སྟོབས་ཆེན་དག་འདིས་ནི། །གང་དང་སྤང་ན་རི་རབ་ཀྱང་།
 ཐལ་བ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པ། །དེར་བདག་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར། ༢༡

བདག་གི་ཉོན་མོངས་དག་པོ་གང་། །དུས་རིང་ཐོག་མཐའ་མེད་པ་ལྟར།
 དག་གཞན་ཀུན་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུར། །ཡུན་རིང་བྱལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ༢༢

མཐུན་བར་རིམ་གྱོ་བསྟེན་བྱས་ན། །ཐམས་ཅད་ཕན་དང་བདེ་བྱེད་ལ།
 ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བསྟེན་བྱས་ན། །ཁྱིར་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་གཞོད་པ་བྱེད། ༢༣

དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རྒྱན་ཆགས་དགའ་ཀྱུར་པ། །གཞོད་པའི་ཚོགས་རབ་འཕེལ་
 བའི་རྒྱ་གཅིག་སྤ།

བདག་གི་སྟོང་ལ་རེས་བར་གནས་འཆའ་ན། །འཁོར་བར་འཛིགས་མེད་དགའ་
 བར་ག་ལ་འགྱུར། ༢༤

ལའོར་བའི་བཙོན་རའི་སྤང་མས་དཔལ་སོགས་སུ། །གསོད་བྱེད་གཤེད་མར་
སྤྱར་པ་འདི་དག་ནི།།

གལ་ཏེ་སློ་གནས་ཆགས་པའི་བྱ་བ་ན། །གནས་ན་བདག་ལ་བདེ་བ་ག་ལ་ཡོད།། ༣༥

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་གིས་ཁོང་ན་ཆོས་
སྤྱབ་མི་འཇུག་པའི་འདྲེན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རན་འདི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་
གསུམ་ལའོར་བའི་འདྲེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་ནི་ཞེ་སྤང་དང་མ་ནི་སྤེད་པ་ཡིན་ལ་སོགས་
ཁོང་ན་ཁམས་གསུམ་ལའོར་བའི་འདྲེན་སྤྱག་རྒྱལ་སྤྱག་དོག་འགྲན་སེམས་ལ་སོགས་
པའི་དགྲ་རྣམས་ནི་འཛིག་ཏེན་ཆོ་འདིའི་དགྲ་ལྟ་བུ་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་ལ་སོགས་པ་
ཡོད་པ་མིན་ལ། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་འགྲུལ་ཅན་
ཞིག་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་དེ་མིན་ཏེ་ལེ་ལོ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །ཡང་
ན་མཛངས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་འདྲེན་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རན་དེ་རྣམས་དཔལ་འབྱོར་དང་
མཛངས་པ་ཞེས་བརྗོན་འགྲུལ་དང་ལྡན་པ་དང་མཁམས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཅི་ཡང་མིན་
ན་ཇི་ཞིག་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་ཇི་འདྲ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དེ་དག་གིས་
ནི་དཔོན་པོས་གཡོག་པོ་དེད་པ་ལྟར་དུ་བདག་བྱན་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པས་དེད་བསྤེད་པ་འདི་ལ་བསམ་ན། དཔོན་པོ་དབང་ཡོད་ནི་
ཉོན་མོངས་པ་མ་གཏོགས་གཅིག་ཀྱང་མེད་དེ། མཐོ་དམན་བཙན་སྤྱུག་ཐམས་ཅད་
ཆགས་སྤང་གི་གཡོག་པོ་ཁོར་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དང་པོ་ངོས་འཛིན་དགོས་
གལ་ཆེའོ་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་གང་ན་གནས་ཡོད་སྟེ་མ་ན་གཞན་ན་ཅི་ཡང་མེད་
དེ་བདག་གི་སེམས་འདི་ལ་གནས་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་རང་གིས་ཅི་མོས་གྱིས་
དགའ་མགུར་བྱས་ཏེ། བདག་ལ་ནི་མི་རྩི་བར་གཞོད་པ་སྤྲོ་ཚོགས་བྱེད་པ་པོའི་དགྲ་

དེ་ལ་ཡང་གཉེན་པོ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་བསྟེན་པར་ད་རུང་ཉོན་མོངས་ལ་མི་ཁྱོ་བར་
 བཟོད་པ་བྱེད་འདུག་པ་ནི་གནས་མིན་བཟོད་པ་ཞེས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་བཟོད་འདུག་པ་ནི་རྒྱལ་བ་སྐུ་བཅས་ཀྱིས་སྤྱད་པའི་གནས་ཡིན་པས་ཉོན་མོངས་
 པའི་དགྲ་འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱང་གི་ཕྱིར་དུ་ཉོན་མོངས་
 པ་འདི་དགོས་སོ་སྟུམ་ན། གལ་ཏེ་དཔེར་ན་འཛིག་རྟེན་ན་སྟོབས་ཆེ་བ་ལྟ་ཚངས་པ་
 བརྒྱ་ཕྱིན་ལ་སོགས་འཁོར་ཚོགས་དང་ཐག་བཟང་རིས་དང་སྒྲ་གཅན་འཛིན་ལ་སོགས་
 པའི་ལྟ་མིན་རྣམས་དང་བཅས་ཏེ་འདོད་གཟུགས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགྲར་ལངས་
 ཏེ་བསྒྲོར་ཀྱང་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་དེ་དག་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་བདག་དཔུལ་བ་མནར་མེད་པའི་
 མེན་དུ་ཁྱིད་ཅིང་འཇུག་པར་བྱེད་མི་རུས་ཏེ་རང་རང་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དཔུལ་བའི་
 མེན་དུ་ལྟང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དང་མི་འདྲ་བར་ཉོན་
 མོངས་པའི་དགྲ་འདིས་གནོད་ཚབ་ཆེ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་སོང་བ་མེད་
 པས་སྟོབས་ཆེན་པོའི་དགྲ་འདིས་ནི་དཔུལ་བའི་མེ་གང་དང་འཕྲད་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་
 རབ་ཀྱང་ཐལ་བ་ཙམ་དུ་ཡང་ནི་མི་ལུས་པར་བྱེད་པ་དཔུལ་མེའི་ནང་དེར་སྒྲ་མ་དང་
 བྱང་སེམས་པ་མ་སོགས་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་ཙམ་སྒྲིས་པས་ཀྱང་བདག་སྐྱད་
 ཅིག་གཅིག་ལ་འདོར་བར་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཕྱི་གཟུགས་བརྟན་གྱི་
 ཆོས་ལ་མི་བརྟོན་པར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་གཞོམ་པ་ལ་གཟབ་
 གཟབ་དགོས་ཞེས་ཞལ་རྒྱུ་ནོ།།

ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདིས་གནོད་ཡུན་རིང་བ་ནི། བདག་གི་ཉོན་མོངས་
 པའི་དགྲ་བོ་གང་ཡིན་པ་འདིས་ནི་དུས་རིང་པོ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཆོར་བས་
 ཐམས་ཅད་དུ་བདག་ལ་གནོད་པར་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་དང་དེ་ཡང་སྟེ་འཆི་བར་དོ་མི་
 ལམ་ཚུན་ཆད་དུ་གནོད་པ་བྱེད་བཞིན་འཁོར་བའི་མཐའ་མ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་མ་
 སོང་གི་བར་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་ནི་ཆོ་འདིའི་དགྲ་གཞན་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ཉོན་
 མོངས་པའི་དགྲ་དེ་ལྟ་བུར་ཡུན་རིང་ཉིད་དུ་གནོད་པ་བྱེད་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པས་ན་གནོད་

ཡུན་རིང་བ་ཡིན་ནོ། ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ལ་བསྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་
 ཆེ་འདིའི་དག་ལ་ནི་རྒྱ་ཟས་བྱིན་ནས་དེའི་སྒོ་དང་མཐུན་པར་གཡོག་གིས་རིམ་གྱོ་ལ་
 སོགས་པ་བྱས་ཏེ་དག་དེ་ལ་བསྟེན་པར་བྱས་ན་དུས་དང་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕན་
 པ་དང་བདེ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ན། ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྣམས་ནི་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྟེན་
 པར་བྱས་ན་རེ་ཐུར་སོང་ནས་ཕྱིར་ཞིང་རྒྱལ་བསྐལ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱེད་
 པས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ལ་ནི་བསྟེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་བསྟན་པར་དཀའ་བ་
 ཡང་ནས་ཡང་དུ་བསམ་ཏེ་དག་ལ་དགར་མཐོང་དགོས། དག་ངོ་ཤེས་དགོས། དཔེར་
 ན་འཁེབ་མ་མཐོང་བར་དུ་མདའ་མི་འཁེབ་པ་ལྟར་སྤངས་བྱ་མ་ཤེས་པར་དུ་གཉིན་པོ་
 ཅི་ལ་བསྟེན་ཏེ། དང་པོ་སྤངས་བྱའི་དག་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ངོས་ཟིན་དགོས་སོ། ཤོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་གནོད་ཆབ་ཆེ་བ་དང་། གནོད་ལྷན་
 རིང་བ་དང་། བསྟེན་རྒྱ་མེད་པས་ན་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་མཐར་འཁོར་བ་
 ལས་མ་ཐར་གྱི་བར་དུ་ཡུན་རིང་གི་དགར་གྱུར་ཡོད་པ་དང་། འགོ་འདུག་ཟ་ཉལ་གྱི་
 སྤྱོད་ལམ་དང་སྟེ་འཆི་བར་དོ་མི་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྤྱད་ཅིག་ཅམ་དུ་འབྲལ་བ་
 མེད་པས་ན་རྒྱན་ཆགས་ཀྱི་དགར་གྱུར་པ་ཡིན་ཕྱིར། གནོད་པའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་
 མ་ལུས་པར་བརྟུ་འཕེལ་བའི་རྒྱ་གཅིག་སུ་ཉོན་མོངས་པའི་འཕེལ་གཏུང་དེ་ནི་འཁོར་
 བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བདག་གི་སྤིང་ལ་ངེས་པར་གནས་འཆའ་ཞེས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དག་ཚོགས་འདིས་བདག་དུ་བཟུང་ནས་བསྟན་ཡོད་པས་ན་སྤང་པོ་ལྟེན་འཁོར་བ་འདིར་
 འཇིགས་པ་མེད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་དག་མཁར་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་དགོས་སོ།

དགའ་བར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་སུ་ཡང་དག་ལ་མི་དགའ་བས་ན་གོ་ལོ་ཀ་འདི་ཚོག་
 ཅ་ཡིན་པས་རིམ་བཞིན་ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། དོན་ཅ་མདོར་བསྡུ་
 བ། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་གནས་བསྟན་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དག་དང་མི་འབྲལ་
 ལ་བས་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་གྲང་བྱེད་འདི་ལ་ད་ནི་ཞེན་
 ལོག་ཅིག་དགོས་དགོས་དགོས་གསུངས་པ་ཞལ་རྒྱན་ནོ། །སྤང་པོ་ལྟ་ནི། འཁོར་བའི་

བརྩོན་རའི་གནས་ནས་ཐར་དུ་མི་འཇུག་པའི་སྤངས་མ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་
 སོང་གི་གནས་སུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གསོད་པར་བྱེད་པའི་
 གཤེད་མར་གྱུར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གལ་ཏེ་རང་གི་སྒོ་
 ལ་གནས་ནས་དཔེར་ན་ཆོ་འདིའི་དགྲ་འདི་གསོད་དགོས་སྟུང་པ་ནི་ཞེ་སྤང་ཡིན་ལ།
 ལོ་རྒྱུ་མང་པོར་མ་སོད་བར་དུ་སེམས་ལ་འཛིན་ཆགས་བྱེད་པ་ནི་ཆགས་པའི་དྲ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དུ་རྒྱམས་བྱ་རྒྱས་བཟུང་བ་ལྟར་ཉོན་མོངས་རྒྱམས་བདག་གི་སེམས་ན་ཆགས་
 སྤེད་གྱིས་ཡང་བཟུང་བྱས་ཏེ་གནས་བསྐྱེད་ཡོད་ན་སྤྱང་ལུག་གཉིས་སྤྱེལ་བ་བཞིན་དུ་
 བདག་ལ་བདེ་བ་གལ་ཡོད་དེ། བདག་དང་སྟོག་གཅིད་གཤེད་མའི་དགྲ་ཉོན་མོངས་
 བ་དང་སྤྱེལ་ཡོད་པས་ན་ད་རེས་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་འཛིན་ཞེན་གྱི་
 ཆོད་ཐབས་སུ་འབད་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྤངས་པའི་དགའ་སྤྱད་བཟོད་པ་ནི།

དེ་ལྟར་ཇི་སྤྱད་བདག་གིས་དགྲ་འདི་མངོན་སུམ་དུ།
 དེས་པར་མ་བཅོམ་དེ་སྤྱད་བདག་འདིར་བརྩོན་མི་འདོར།
 རེ་ཞིག་གཞོད་བྱེད་རྒྱུ་དུ་ལ་ཡང་ཁྱོས་གྱུར་པ།
 ང་རྒྱལ་བདོ་རྒྱམས་དེ་མ་བཅོམ་པར་གཉིད་མི་འོང་། ༡༥

རང་བཞིན་འཆི་བས་སྤྱག་བསྐྱེལ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་དག།
 གཡུལ་ངོར་དང་ར་ཆོ་ནན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདོད་པ་ཡང་།
 མདའ་མདུང་མཆོན་གྱིས་ཐོག་པའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བྱེད་བསད་ནས།
 དོན་མ་གྱུབ་པར་བྱིར་སྤྱོད་འབྱེད་བར་མི་བྱེད་ན། ༡༦

ཉག་ཏུ་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཀྱན་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པ།
 རང་བཞིན་དགྲ་དེས་གཞོམ་བརྩོན་བདག་ལ་དེང་།

སྤྱག་བསྐལ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱར་གྱུར་གང་གིས་ཀྱང་།
ཡི་ཆད་སྦྱིད་ལྷག་མི་འགྱུར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༣༥

དོན་མེད་དབྱ་ཡིས་མ་སྟོལ་གཏོད་པ་ཡང་།
ལུས་ལ་རྒྱན་དང་འདྲ་བར་སྟེལ་བྱེད་ན།
དོན་ཆེན་སྤྱབ་བྱིར་ཡང་དག་བརྩོན་གྱུར་བ།
བདག་ལ་སྤྱག་བསྐལ་ཅི་བྱིར་གཞོད་བྱེད་ཡིན། ༣༥

ཉ་བ་གདོལ་བ་ཞིང་བ་ལ་སོགས་བ།
རང་གི་འཛོལ་ཅམ་ཞིག་སེམས་བ་ཡང་།
གང་དང་ཆ་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་བཞེད་ན།
འགྲོ་བ་བདེ་བྱིར་བདག་ལྟ་ཅིས་མི་བཞེད། ༣༦

ཕྱོགས་བརྒྱ་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི།
འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་ལས་བསྐྱལ་བར།
དམ་བཅས་གང་ཆེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་།
ཉོན་མོངས་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བ། ༣༧

བདག་གི་ཆོད་ཀྱང་མི་ཤེས་བར།
སྤྱ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པ་མིན།
དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་གཞོམ་པ་ལ།
རྟག་ཏུ་བྱིར་མི་ལྷོག་པར་བྱ། ༣༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་དབྱ་འདི་གཞོད་ཆབ་ཆེ་བ་
དང་། གཞོད་ཡུན་རིང་བ་དང་། བསྟེན་རྒྱ་མེད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་དུས་ཇི་

སྤིད་དུ་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ནི་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདིར་ངེས་
 པར་མེད་པ་བྱས་ཏེ་མ་བཅོམ་པའི་བར་དེ་སྤིད་དུ་བདག་གིས་དུས་འདིར་ཉོན་མོངས་
 པའི་དག་གཞིམ་པའི་བཙོན་པ་མི་འདོར་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 པའི་དག་འདི་སྤངས་སྤུབ་ན་ཆོས་དང་གདམས་ངག་ཐམས་ཅད་དེར་འདུས་པ་ཡིན་
 ལ། ཉོན་མོངས་འདི་དང་འགྲོགས་ཡུན་རིང་ཞིང་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྲལ་བ་མེད་དེ་བརྟན་
 རྒྱ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་མ་ངན་ན་མི་ལུས་པས་ན་བཙོན་འགྲུས་དགོས་ཏེ་དུས་རེ་
 ཞིག་ཆེ་འདིའི་གཞོན་བྱེད་རྒྱུད་དུ་ལ་ཡང་ཁྲོས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆོན་ང་རྒྱལ་བའོ་ཞིང་
 རྒྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་བྱེད་པ་དེ་མ་བཅོམ་བར་དུ་གཉིད་མི་འོང་ན་
 གཏན་གྱི་དག་ཉོན་མོངས་འཛོམས་པ་ལ་གཉིད་མི་འོང་བར་བཙོན་དགོས་སོ།།

དཔེར་ན་ཆེ་འདིའི་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་བྱེད་པའི་དག་དེ་རྣམས་ནི་མ་བསད་ན་
 ཡང་རང་བཞིན་དུ་འཆི་བས་དཀའ་ཆོགས་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པའི་ཉམ་རྒྱུད་བའི་
 ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་འདིའི་དག་དེ་དག་ཡན་རྒྱུན་དག་འཐབ་པའི་གཡུལ་ངོར་ཕྱིན་ནས་
 དཔའ་བོ་རལ་ཁ་སྤྲད་དེ། དངར་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་དམག་མི་གལ་ལ་བསྒྲིགས་ཏེ་འགྲོ་འོང་
 གི་ཆོན་གཅིག་གིས་གཅིག་ནན་ཏན་གྱིས་གཞོམ་པར་འདོད་པར་གྱུར་པ་ཡང་མཛའ་
 མཁུང་དང་མཚོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་ཕོག་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་དུ་བསད་
 བས་མི་གསོད་པ་དང་ཞོར་འཕྲོག་པ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་མ་
 གྲུབ་བར་དུ་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ནས་འཕྱོར་ཞེས་པ་ནི་བྲོས་ཏེ་འོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན།
 དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱལ་
 གྲུག་གི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་བཞིན་དུ་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་
 འཕེན་པས་ན་རང་བཞིན་གྱི་དག་ངེས་པ་དེ་ཉིད་གཞོམ་པའི་ཐབས་སུ་བཙོན་པའི་ཆོ་
 བདག་ལ་དེང་སང་གི་དུས་སུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་དང་འཐབ་འཛོམས་
 བྱེད་རྒྱུ་འདི་ཁོ་ན་ཆོས་རྒྱུབ་པ་ཡིན་དུས་བདག་གིས་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་
 ལ་དཀའ་སྤྲད་སྤྱིང་རུས་དཀའ་ཆོགས་ངལ་དུ་བ་ཆ་གང་བཀེས་སྒྲོམ་ཁ་ལུ་གོ་རྒྱུ་ལྟ་ག

པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་བྱ་བྱུག་གི་རྒྱར་རྒྱར་པ་གང་གིས་ཀྱང་ད་ཕྱོག་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱ་བ་ལམ་དུ་མ་སོང་སྐྱམ་པས་ཡི་ཆད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ད་ཕྱིན་ཆད་ཉོན་མོངས་སྤང་མི་བྱུབ་སྐྱམ་པས་སྤྱིད་ལུག་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ངན་དེ་སྤང་ནས་ཕྱིན་ཆད་རྒྱད་ལ་མི་སྦྱེས་པ་ཞིག་མ་བྱུང་ཀྱི་པར་ཀྱི་དོན་དེ་མ་འགྲུབ་པར་དུ་ཁ་ཕྱིར་ཕྱོགས་ཏེ་འབྱོར་པར་མི་བྱེད་པ་སྦྱོས་ཅི་དགོས་སོ།།

དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་དོན་མེད་པའི་དགྲ་ཡིས་རང་དོན་མེད་པར་ར་མདའ་ལ་སོགས་པར་འགོ་བའི་ལུས་ལ་མྱ་སྤོལ་ཞེས་པ་ནི་མྱ་ལམ་བཏོད་པ་ཙམ་ཡང་། དཔེར་ན་ཉགས་སུ་མྱ་སྤོལ་ལ་རྒྱན་ཆ་དང་འདྲ་བར་བྱེད་ཅིང་གཞན་ལ་ངོམས་པ་དང་སྤེལ་བྱེད་ན། ཞེས་པ་ནི་མྱ་སོས་ཏེ་མྱ་སྤོལ་མེད་སོང་ན་མི་དགའ་བར་བྱེད་ཅིང་མྱ་སྤོལ་བསྐྱེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱེད་ན། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་པ་ཡང་དག་པར་བརྩོན་པར་རྒྱུར་བ། དེའི་ཆོན་བདག་ལ་དམ་པའི་ཆོས་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ཆ་གང་པ་གཤེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐུན་བྱ་རེ་བྱུང་བ་ཅི་ཕྱིར་དུ་གནོད་བྱེད་ཡིན་ཏེ་གནོད་བྱེད་མིན་ནོ། །དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཆོས་ཕྱིར་ཆ་གང་བལ་དུ་བ་ཐུན་བྱ་རེ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མང་པོའི་སྤྲིག་སྤྱི་བ་འདག་པ་དང་། ཉོགས་པས་ཆོས་སྐྱབ་རྒྱ་བྱུང་ན་རྗེ་མི་ལ་ལྟར་ཆོས་པའི་རྒྱན་ཡིན། **རྗེ་མི་ལས།** ཆོས་མཛད་ཆེ་ཟས་གོས་སོགས་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཕྱིར་དགའ་བ་སྤྱད་པའི་བསོད་ནམས་ཡོད་པ་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །ཆེ་འདིའི་ཟས་ཐུན་བྱའི་དོན་དུ་དགའ་སྤྱད་སྟེར་དུས་ཐུབ་ན་ཆོས་ཕྱིར་དགའ་སྤྱད་ལོས་ཅུས་ཏེ། དཔེར་ན། ཉ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆ་གང་དང་སྤོག་གི་འཇིགས་པ་སོགས་ལ་མི་ལྟ་བར་རྒྱན་དུ་ཉ་བསོད་པ་དང་། གདོལ་བ་ནི་རྩོན་པ་ཡིན་ཏེ། ལུས་ཁྲིམ་དུ་འདུག །སེམས་རི་ལ་འགོ། མིག་རི་རྩེ་ལ་གཏོད་བསམ་པ་གསོད་སེམས་ཁོ་ནས་དུས་འདུག །ཆེ་བྱེད་རི་ལ་ཟད། ལང་བ་མོ་གྱིས་ལྷུ་བྱེད། ཅུབ་བ་མོས་ཀྱི་ལྷ་གྱོན། གལ་སྤིང་རི་དྲགས་རེ་སོད་པ་ཙམ་གྱིས། གཟའ་ཁྲིམ་ཆང་། གཉེན་ཉེ་འབྲེལ། ལུལ་མི་ཁྲིམ་རྒྱལ་དང་བཙས་པ་ལ་སྤྲིག་འབྱེད་བཏང་།

ནས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་པ་ལ་ཁྱིད་པར་བྱེད་པའི་ཡུལ་ནག་དང་། ཞིང་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། རྒྱ་མཚོ་དེ་ལ་འབྱར། ལག་ཐག་གིང་ལ་འབྱར། དཀའ་ཚོགས་
 ངལ་དུ་བ་ཞི་ནས་དུས་འདས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི། རང་རང་གི་བཟའ་བཏུང་གི་འཚོ་བ་ཁམ་སྲ་གང་ཅམ་ཞིག་སེམས་
 གིང་འདུག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་གང་བ་དང་ཚ་བ་དང་བཀྲེས་སྒྲོམ་པ་ལ་དུ་བ་ལ་
 སོགས་པའི་གཞོན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་པ་བྱེད་འདུག་ཅུས་ན་དོན་ལ་བདག་གིས་
 དམ་པའི་ཚོས་སྒྲུབ་ནས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་སྐབས་
 དང་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་བདེ་བ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་བདག་རང་དང་བདག་ལྟ་
 སུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་ཅིས་ཀྱང་མི་
 བཟོད་དེ་བཟོད་དགོས་སོ།།

ཐོགས་པ་ཞི་མཚམས་པ་ཞི་སྟེང་འོག་གཉིས་དང་བཅའི་ནམ་མཁའི་མཐས་
 གཏུགས་པའི་འགྲོ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱལ་བར་དམ་
 བཅས་པ་གང་གི་ཚེ་ན་བདག་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་འདི་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་
 སྒྲ་ཕྱེ་ཅམ་ཡང་མ་གྲོལ་བར་བསྐྱད་ཡོད་དུས། བདག་གི་རྒྱུད་ཚོད་འདི་ཉིད་ཀྱང་འཁོར་
 བ་དང་རྒྱ་མཚོ་གང་དུ་འགྲོ་བར་མི་ཤེས་པར་ཡིན་དུས་སྤྱི་བྱེད་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཉོན་མོངས་པ་ལས་ངས་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲ་བ་ནི་དེ་ལྟར་བསྟོན་པ་མིན་
 ཉེ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལས་མ་གྲོལ་བར་དུ་གཞན་སྒྲོལ་མི་ཅུས་
 བ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་སྲ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟས་བདག་གིས་ནི་དང་པོ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་
 ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་རྣམས་གཞོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་དུས་དྲག་དུ་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པར་
 བྱ་དགོས་སོ།།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་པ་དེ་ལྟར་སྐྱངས་ཆུལ་ནི།

འདི་ལ་བདག་གིས་ཞེན་བྱ་ཞིང་། །འཁོན་དུ་བསྐྱང་ནས་གཡུལ་སྤྱད་དེ།

རྣམ་པ་དེ་འདྲི་ཉོན་མོངས་པ། ཉོན་མོངས་འཛམས་བྱེད་མ་གཏོགས་སོ། ལ ༣

བདག་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་བསམ་དུས་ཏུ། བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་ཀྱང་སྒྲའི།

རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། དག་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། ལ ༤

ཐ་མལ་དག་བོ་ཡུལ་ནས་ཐུང་ཡང་ནི། ཡུལ་གཞན་དག་ཏུ་གནས་གིང་ཡོངས་

བརྒྱུད་ནས།

རྒྱས་པ་བརྟམ་ནས་དེ་ནས་ཕྱིར་ཐོག་གི། ཉོན་མོངས་དག་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་མ་

ཡིན། ལ ༥

ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤང་། བདག་ཡིད་ལས་བསལ་གང་

དུ་འགོ་བར་འགྱུར།

གང་དུ་གནས་ནས་བདག་གཞོད་བྱ་ཕྱིར་འོང་། གྲོ་ཞན་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་

པར་ཟད། ལ ༦

ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་དབང་ཚེ་ལ་མིན་པར་ནའང་མིན།

དེ་ལས་གཞན་ནའང་མིན་ན་འདི་དག་གར་གནས་འགོ་བ་ཀུན་གཞོད་བྱེད།

འདི་ནི་སྒྲ་འདྲ་དེ་ཕྱིར་སྒྲིང་ལ་འཇིགས་སྤོངས་ཤེས་ཕྱིར་བརྩོན་པ་བསྐྱེད།

དོན་མེད་ཉིད་དུ་བདག་ལ་དཔྱུལ་སོང་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་གཞོད་པ་བྱེད། ལ ༧

དེ་ལྟར་རྣམ་བསམས་ཇི་སྒྲིབ་བཤད་པ་ཡི། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་

པར་བྱ།

སྒྲན་པའི་དག་མ་མཉམ་ན་སྒྲན་དག་གིས། བརྩོས་དགོས་ནད་པ་སོས་པ་ག་ལ་

ཡོད། ལ ༨

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེད། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་ལ་

བདག་གིས་སྤངས་པའི་དུས་ཤིག་ནམ་འོང་ན་སྐྱམ་པས་ཞེན་ཆགས་བྱ་དགོས་ཞིང་།
 ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་ཚབ་ཆེ་བ་དང་། གཞོད་ཡུན་རིང་བ་
 དང་། བསྟན་རྒྱ་མེད་ཅིང་བསྟན་དཀའ་བ་དང་། རྒྱུ་ཆགས་སུ་འགྲོགས་ནས་གཞོད་
 པ་ཅི་རུས་བྱེད་པའི་དག་པོ་འདིའི་སྐྱམ་པའི་ཞེ་སྤང་གིས་ཁོན་དུ་བབྱང་ནས་སྤང་
 བྱའི་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆགས་སྤང་
 གཉིས་པན་རྩེན་གཡུལ་ངོར་རལ་ཁ་སྤྲད་དེ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་དགོས་ལ། ཡང་འདི་
 ལྟར་བསམས་ཏེ། སྤར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་
 པ་ཐམས་ཅད་པར་ལ་སྤོང་མི་རུས་པར་ཡོད་བཞིན་པའི་སྤང་དུ། ཡང་ཕྱིས་འདིར་
 གཉེན་པོའི་ཆགས་སྤང་གཉིས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པས་ཅི་དགོས་སྐྱམ་ན། དེ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 དགོས་ཏེ། བདག་གིས་ཉོན་མོངས་དག་འདི་ནམ་སྤོང་རུས་སྐྱམ་པའི་ཞེན་ཆགས་འདི་
 དང་། ཉོན་མོངས་འདིས་གཞོད་ཚབ་ཆེ་བ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བསྐྱེད་ནས་
 ཁོན་དུ་བབྱང་བར་བྱེད་འདུག་པའི་རྣམ་པ་དེ་འདྲ་བའི་གཉེན་པོ་ཆགས་སྤང་གི་ཉོན་
 མོངས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནི། སྤར་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་བྱེད་ཡིན་
 པས་འདིས་ནི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པར་ནི་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་སྤང་བྱའི་གལ་དུ་ཅི་
 བགང་མི་བྱེད་དོ། །འདིའི་དུས་སུ་ལས་ངན་བསགས་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དག་
 འདི་ཡིན་ལས་འདི་ལ་ཆགས་སྤང་དགོས་པ་ཡིན། ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་སྤང་བ་བས་
 གཉེན་པོ་བསྟན་པ་མཆོག་སྟེ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མ་གྱུར་པ་ཞིག་ཨེ་ཐོན་ལྟ་
 དགོས་གསུངས་སོ། །བདག་ནི་མེ་ནང་དུ་བསྐྱེགས་ཏེ་བཞག་ནའང་ཉོན་མོངས་པའི་
 དག་འདི་ལ་ང་ནི་འདུད་པར་མི་བྱའོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བདག་བསད་པར་གྱུར་ཏམ་བདག་གི་མགོ་པོ་བཅད་བཞག་ཀྱང་སྤྱིའི་
 ཉི་མ་ད་ཕྱིར་ཆད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་ངན་འདི་ལ་ནི་གུས་
 འདུད་བྱེད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་དགོས། དང་པོ་སྤྲུལ་པས་ནད་པའི་ནད་ངོས་
 འཛིན་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་འདི་སྤོང་མདོག་བྱེད་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་

གལ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཤུགས་ཆེ་བས་
 ལྷོག་དཀའ་དེའི་རྒྱུ་རྒྱས་དམ་བཅའ་དང་འགལ་ཡང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བརྟན་པོར་
 འོང་སྟེ་ཡུན་རིང་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་ཟད་ན་ཆོས་ལ་བྱ་རྒྱ་མེད། །ཅིས་གསུངས་
 སོ། །ཉོན་མོངས་པའི་དག་སྒྲོང་རྩས་སམ་སྟམ་ན། དཔེར་ན། ཐ་མལ་ཆེ་འདིའི་དག་
 པོ་ནི་རང་གི་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་ཕྱུང་སྟེ་ཕྱད་ན་ཡང་། ཆེ་འདིའི་དག་དེ་ནི། དག་ཡུལ་
 གཞན་ཞིག་དག་ཏུ་གནས་ཤིང་ཡུལ་ཡོངས་སུ་གཟུང་ནས་མི་གཞན་མང་པོ་དང་འདྲིས་
 ཤིང་འགྲོགས་ཏེ་རང་ལ་མི་དགའ་བ་དེ་འཛོམས་པའི་རྩས་པ་བརྟན། ཞེས་བཞི་རྒྱས་
 བར་གྱུར་ནས་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་ལྷོག་ནས་སྒྲོན་རང་གི་དག་པོ་རང་
 ཡུལ་ནས་ཕྱུང་མི་དེ་གསོད་པ་ལོག་པ་བྱེད་རྩས་ཀྱང་དོན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དག་
 རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་དེ་ནི་ཆེ་འདིའི་དག་དེ་དང་འབྲ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱིས་
 སྤངས་ཟིན་ནས་རྒྱར་ལ་མི་ལྷོག་ངེས་པ་སྒྲོན་ཀྱི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །
 ཉོན་མོངས་གཉིས་གསུངས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་པོ་ནི་རང་རང་གི་མིང་ནས་བཟུང་
 བ་ཡིན་ཏེ་ཞེ་སྤང་བྱོང་ཅེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི་སྤང་བའི་ཆོག་ཡིན་ཏེ་ཉོན་
 མོངས་པ་རན་པ་བྱོང་དཀའ་མ་འཇུག་ལྟ་བུ་བདག་གིས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་སྤང་
 སྟེ། བདག་གི་ཡིད་འདི་ལས་བསལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་བྱོང་ཡུལ་གང་དུ་འགོ་བར་
 འགྱུར་ཏེ་འགོ་ཡུལ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གཞན་ཀྱི་སེམས་ཐོག་ལ་སོགས་པ་གང་དུ་
 གནས་ནས་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་འོང་སྟེ་འོང་མི་ཤེས་པ་ནི་ཕྱུང་ས་དང་
 གནས་ས་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་ལ་འབྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་མེད་ན་
 ཉོན་མོངས་པའི་དག་འདི་སྒྲོང་མི་རྩས་པའི་དོན་ཅི་ཡིན་སྟམ་ན། སྒྲོ་ཞན་པ་རན་པ་
 བདག་གིས་ཨ་མ་དང་འབྲེམ་འོན་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་འདི་དག་ལ་དག་མ་མཐོང་ནས་
 དག་ཡིན་པར་མ་ཤེས་ནས་རན་པ་བདག་ལ་བརྩོན་པ་མེད་པར་ཟད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་
 ཉོན་མོངས་པ་འདི་རྣམས་ནི་ཡུལ་ཕྱིར་ཐོག་ན་རང་མཚན་དུ་གྲུབ་པར་མི་གནས་ཏེ།

ཡུལ་སྐྱུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་ཆོ་བདག་ལ་ཞེ་སྤངས་སྐྱེས་འོངས་པས་ཡུལ་ཐོག་ན་
ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤངས་སོགས་རང་མཚན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དོ་སྟེ་མ་ལ།

འོ་ན་སྐྱུལ་དེ་མཐོང་ཆོང་ལ་ཞེ་སྤངས་སྐྱེས་དགོས་ཀྱི་ལ་སྐྱུལ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་
མཐོང་ཆོ་གོགས་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཞེ་སྤངས་
སོགས་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རྟགས་དང་། རང་མིག་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོའི་ཆོགས་
པ་རྣམས་ལ་འདར་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གནས་པ་མིན་ཏེ། གནས་ན་མིག་གིས་གང་མཐོང་ལ་
ཞེ་སྤངས་སྐྱེས་དགོས་ཀྱི་ལ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དག་ལ་ཞེ་སྤངས་སྐྱེས་ན་འད་གཉེན་ལ་ཆགས་སེམས་
སྐྱེས་པ་ནི་དབང་ཆོགས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་རང་མཚན་མེད་པའི་རྟགས་དང་། ཡུལ་
དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་འད་ཉོན་མོངས་པ་གནས་པ་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་བར་
སྤང་སྟོང་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་སྟོང་ལ་སོགས་པ་ན་འད་
གནས་པ་མིན་ན་ཉོན་མོངས་པ་འདི་དག་གར་གནས་ཏེ་གནས་པ་མེད་ལ་འགྲོ་བ་ཀུན་
ལ་གཞོད་པ་སྤྱད་ཀྱི་དེ་ཕྱིད་མཁའ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་འབྲུལ་འགྲོ་བ་འདི་
ནི་མེད་བཞིན་དུ་སྤང་ལ། སྤང་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་སྐྱུ་མ་དང་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་
མཚན་དེ་ཕྱིར་ན་སྟོང་ལ་འཇིགས་པ་སྟོང་ལ་སྒྲག་མི་དགོས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྟགས་
ན་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། སྤངས་ཆར་ནས་ཚུར་ལ་ལོག་མི་འོང་བས་ན་སྒྲག་མི་
དགོས་སོ། །ཉོན་མོངས་རང་མཚན་རིག་ན་སངས་རྒྱས་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར། རང་
བཞིན་མ་གྲུབ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཡིན་ལུགས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བརྩོན་པ་རང་
རྒྱུད་ལ་བསྟེན་དགོས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སོལ་བ་བཟུ་རྒྱུ་མེད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་
པར་ཉོན་མོངས་སྟོང་རྒྱུ་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་སྟོང་བར་དོན་མེད་པ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་བདག་ལ་
དཔུལ་བ་དང་ཡི་དུགས་དུང་འགྲོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་
རང་ལ་གཞོད་པ་ཕྱིད་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་གཞོད་པར་ཕྱིད་མ་འཇུག་ཅེས་པའི་དོན་ཏོ། །

གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱབ་པ། རྟེན་དལ་འབྱོར་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་
ལ་བསམས་ཏེ་བག་བྱ་བའི་ས་བཅད་དེ་ལྟར་རེ་རེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ཡིད་ལ་བསམས་

གིང་སྒོམ་པ་དེ་རྣམས་སྒོམ་པ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་གསུངས་ཚད་དེ་སྒྲིད་བཤད་པ་ཡི་ནི་
བསྐྱབ་པ་དེ་རྣམས་གོ་ལོ་དང་ཐོས་ལོར་མ་སོང་བར་བསྒོམ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱབ་
པའི་ཆེད་དུ་འབད་པར་བྱ་དགོས་མ་གཏོགས་མ་འབད་ན། དཔེར་ན། སྤྲན་པའི་དག་
ལ་མ་མཉམ་ན་སྤྲན་དག་གིས་བཅོས་དགོས་པའི་ནད་པ་སོས་པར་གྱུར་པ་ག་ལ་ཡོད་
དེ་མ་སོས་སོ། །སྤྲན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་དེ། ཞི་བ་ལྟའི་སྨྱོད་འཇུག་གི་སྤྲན་
གྱིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་འགོ་དགོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལེའུ་པའི་མཚན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བག་ཡོད་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་སྟེ་ལེའུ་བཞི་པའོ། །

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་
འདི་ལ་ལེའུ་བཅུ་ཡོད་པ་ལས། བག་ཡོད་བསྟན་པའི་ལེའུ་བཞི་པའི་ཟིན་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་སྒོ་གསུམ་ལ་བརྟགས་པ་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་ལའང་། གཞུང་
དང་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞུང་ལའང་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་སེམས་
བསྐྱང་བ། སེམས་སྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་དབྱེས་བཞེན་རྩལ། དབྱེས་དང་ལྷན་པའི་
སྒོ་ནས་སེམས་སྐྱོང་གི་སྨྱོད་པ་ལ་བསྐྱབ་རྩལ། སྐྱབ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡན་
ལག་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལའང་། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་
བར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་འདོད་པ་ཡིས། །རབ་ཏུ་བསྒྲིམས་ནས་སེམས་བསྐྱང་སྟེ། །

སེམས་འདི་བསྐྱང་བར་མ་བྱས་ན། །བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་ཡོང་མི་རུས། ། ༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ལྷག་པ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གཞི་བཟུང་
སྟེ་ལྷག་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་པ་ལ་བཞེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གཏོར་

བར་བྱས་ཏེ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པས་ཉོན་མོངས་བྱང་ནས་འཛོམས་པས་
 བ་དེ་ལྷ་སྤེལ་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱང་བར་འདོད་པ་དེ་ཡིས་ཐང་རྩོད་མེད་པ་གཞུ་
 མོའི་རྒྱུད་ལྷ་སྤེལ་བ་ཏུ་བསྐྱེམས་ནས། གང་ཞིག་ལུས་མེད་སྟག་ན་གནས་གསུངས་པ་
 ལྷར་ནང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཆགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་ལས་སེམས་བསྐྱང་རྟེ་ཆོས་དང་
 སེམས་འདྲེས་པ་ཞིག་བྱེད་དགོས་ལ། རང་གི་སེམས་འདི་ཉོན་མོངས་པ་ལས་བསྐྱང་
 བར་མ་བྱས་ན་ནི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་བསྐྱང་བར་ཡོང་ཡེ་མི་རུས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ན་སྤོབ་
 དཔོན་གྱིས་སྤོབ་སྟག་གསར་པ་འཛོལ་དང་མས་སུ་རྒྱུང་འཛོལ་ལྷར་བྱ་རང་ལ་
 བརྟགས་དགོས་ཏེ་གཙོད་པས་གཉན་པ་གཙོད་པ་ཡང་ཤེས་བཞིན་གོམས་བྱེད་ཡིན་
 བས་ཤེས་བཞིན་མཐར་ཕྱིན་དུས་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་པས་ཤེས་བཞིན་གོམས་དགོས་
 གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ།
 དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཚུལ། དེས་ན་དེས་པར་སེམས་བསྐྱང་དགོས་
 བར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

སེམས་ཀྱི་གྲང་པོ་ཡན་བཏང་བས། །མནར་མེད་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལྷར།།
 གྲང་ཆེན་མ་སྤུལ་ཕྱོས་པ་ཡིས། །འདི་ན་དེ་འདྲི་གཞོད་མི་བྱེད།། ༡

ཀྱན་ནས་བྱན་པའི་ཐག་པ་ཡིས། །སེམས་ཀྱི་གྲང་པོ་དམ་བཅགས་ན།།
 འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་འགྱུར་ཞིང་། །དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་།། ༢

ལྷག་དང་སེང་གི་གྲང་ཆེན་བྱེད། །སྤུལ་དང་དག་རྣམས་ཐམས་ཅད་དང་།།
 སེམས་ཅད་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་དང་། །བྱང་མ་དེ་བཞིན་སྤོབ་པོ་རྣམས།། ༣

སེམས་འདི་གཙིག་སུ་བཅགས་པ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཅགས་པར་འགྱུར།།
 སེམས་འདི་གཙིག་སུ་བཅུལ་བ་ཡིས། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤུལ་བར་འགྱུར།། ༤

འདི་ལྟར་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །སྤྱག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡང་། །
སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས། །ཡང་དག་གསུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན། ། ༤

སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་མཚོན་ཆ་རྣམས། །སྤྲུལ་གྱིས་ནི་ཆེད་དུ་བྱས། །
ལྷགས་སྤྱོད་སྤྲུལ་ཡིས་བྱས། །མེ་ཚོགས་དེ་དག་ཅི་ལས་བྱུང་། ། ༥

དེ་འདྲ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྤྲིག་སེམས་ཡིན་པར་བྱབ་པས་གསུངས། །
དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་གསུམ་པོ་ན། །སེམས་ལས་འཛིགས་པ་གཞན་འགའ་མེད། ། ༦

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་འདི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་
ཐག་པས་མ་བཟུང་ན་ཚོགས་དུག་ཡུལ་ལ་ཡན་པར་བཏང་བས་བསྐྱབ་པ་གསུམ་པོར་
འགལ་ནས་དཔུལ་བ་མཐར་མེད་པའི་གཞོད་པ་འདི་རང་གིས་རང་ལ་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་
དུ་ཆོ་འདིའི་སྤྱང་ཆེན་ལྷགས་ཀྱས་མ་བྱུལ་པའི་སྤྲོས་པ་ཡིས་ནི་འཁོར་བ་འདི་ན་སེམས་
ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་སྟོན་པ་དེ་འདྲ་བའི་གཞོད་པ་ནི་མི་བྱེད་དོ། །**རྫོགས་ཤིང་།** དྲན་ཤེས་ཀྱི་ཐག་
པ་མ་ཆད་ན་སྒྲོམ་པའི་མཚོག་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཐབས་
རྣམ་པ་སྤྱོ་ཚོགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་སྤྱང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པའི་ཐག་པ་དེ་
ཡིས་སེམས་ཀྱི་སྤྱང་པོ་ཆེ་དེ་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་ཀ་བ་ལ་དམ་དུ་བཏགས་ན་ཆོ་འདི་
དང་ཕྱི་མའི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
ཐུག་གི་དགོ་པ་ཐམས་ཅད་ལག་ཏུ་འོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་
ཆོ་འདིའི་འཛིགས་པ་ནི་སྤྱག་གི་འཛིགས་དང་དེ་བཞིན་དུ་སེང་གོ་དང་སྤྱང་ཆེན་དང་
དྲིད་མོང་དང་སྤྱལ་དང་དག་རྣམས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་འདི་བསྐྱང་མ་
ལུས་པར་ཆོ་སྟོན་ལས་ངན་བསགས་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སེམས་
མ་ཡེངས་བཞིན་དུ་སྤྱག་ག་ཟིག་དོམ་དྲིད་དུག་སྤྱལ་མཆོ་བ་ཅན་ལ་སོགས་ལེའུ་ཚན་
བཏོན་ན་སྟོན་ལས་མ་གཏོགས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་མི་མཐོང་བ་དང་། ཆོ་ཕྱི་མའི་གཞོད་

པ་ནི་སེམས་ཀྱིས་ཞེ་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ལས་ངན་བསགས་ནས་སེམས་ཅན་དཔུལ་
 བའི་སྤང་མ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་། སེམས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་
 ཆོན་པ་རོལ་བྱང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒོ་གསུམ་བྱང་དུ་བཅུག་པར་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་འདྲེ་ལས་མི་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བསོད་ནམས་ཆོན་ཡང་སེམས་ལས་སྤུམ་རུང་
 བ་དང་སེམས་ཡེངས་པ་ཀྱུན་ལ་འདྲེ་སྲིན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གནོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།
 སེམས་འདི་གཅིག་སྤྱད་ན་ཤེས་ཀྱི་ཐག་པས་ཆོས་ལ་བཏགས་པ་དེ་ཡིས་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་
 འཛིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཏགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། སེམས་འདི་གཅིག་སྤྱད་མ་
 པའི་ཆོས་ཀྱིས་བཏུལ་བ་ན་འཛིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཐུལ་བར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་
 དག་བའི་ལམ་དུ་བཞགས་ན་རྟོ་སོགས་ཟང་ཐལ་དུ་འབྱེགས་པ་དང་། རྟོ་སྒྲིལ་ཏེ་རུ་ཀས་
 ལྷག་ལ་ཆིབས་པ་སོགས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གྲུབ་རྟགས་སྒྲ་ཆོགས་
 བསྟན་པ་ནི་སེམས་འདི་ཁོ་ན་བཏུལ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་སེམས་དྲན་ཤེས་ཀྱིས་
 འདུལ་བ་གལ་ཆེདོ།།

འདི་ལྟར་ཆོ་འདི་ཕྱིའི་འཛིགས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ན་ཆོ་འབྲུག་
 རྟོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐལ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་བ་ཀྱུན་ཡང་རང་གི་སེམས་
 ལས་སྤུམ་རུང་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤིན་ཏུ་བདེན་པ་གསུངས་ཤིང་རྒྱན་
 མེད་པ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་གསུང་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པས་ན་ངན་
 སེམས་ལས་སྤུམ་རུང་དགོས་ཏེ་འཛིགས་པ་དང་སྤྲུག་བསྐལ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་
 བྱུང་བའི་རྟགས་ནི། སེམས་ཅན་དཔུལ་བའི་ཡུལ་གྱི་མཚོན་ཆ་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་
 ལས་མཁན་སྤྲུག་གིས་ནི་སྤྲུག་བསྐལ་བའི་སེམས་ཅན་སུའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་བྱ་མཁན་
 མེད་པས་རང་སེམས་ལས་སྤུམ་རུང་བས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ནང་ཞེ་སྤང་གི་
 གཟུགས་བརྒྱན་ཕྱིར་ཤར་བ་མ་གཏོགས་དཔུལ་བ་ལྷགས་སྤེགས་ཀྱི་ས་གཞི་སྤྲུག་ཡིས་
 བྱས་ཏེ་གཞན་བྱ་མཁན་མེད་དོ། །ཆོ་འདིར་ཆགས་ཞེན་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྤང་བ་
 མ་གཏོགས་ཤལ་མ་ལའི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་ན་མཐོང་བའི་མེ་ཆོགས་དེ་དག་ཐམས་

ཅད་ཅི་ལས་བྱུང་སྟེ་བྱུང་ས་མེད་པས་ན་ལུགས་སྟེགས་ཀྱི་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་
བའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟིག་པ་མི་དགོ་བའི་སེམས་གོམས་
པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པར་བྲུབ་པས་མདོ་སྟེ་རྣམས་ལས་གསུངས་པ་ཡིད་ཆེས་དགོས་
སོ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ས་འོག་དང་ས་སྟེང་ས་བླ་འི་འཛིག་ཉེན་སྟོན་པ་གསུམ་
པོ་ན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་འབྲུལ་པ་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་སེམས་
ལས་འཛིགས་པ་གཞན་དུ་འགའ་ཡང་མེད་པས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སེམས་འདི་
སྒྲིབ་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་དགོ་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ལས་བྱུང་ཆུལ་ནི།

གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་པོར་ནས། སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་ཡིན་ན།

ད་དུང་འགྲོ་བ་གེན་ཡོད་ན་སྟོན། སྦྱོབ་པ་རི་ལྟར་པ་རོལ་བྱིན། ༩

བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བཙས་ཏེ། སྦྱོབ་པ་ཀུན་ལ་བཏང་སེམས་ཀྱིས།

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་ཏེ། རེ་ལྟས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། ༡༠

ཉ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞིག་ཏུ། རེ་དག་གསོད་མི་འགྱུར་བར་བསྐྱད།

སྦྱོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། ཆུལ་བྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་པར་བཤད། ༡༡

སེམས་ཅན་མི་སྦྱོན་ནམ་མཁའ་བཞིན། རེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ག་ལ་ལང་།

སྦྱོབ་པའི་སེམས་འདི་གཅིག་བཙོམ་ན། རྟག་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་དང་འདྲ། ༡༢

ས་སྟེང་འདི་དག་གོས་གཡོགས་སྟུ། རེ་སྟོད་གོ་བས་ག་ལ་ལང་།

ལྟམ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་གོ་བས་ནི། ས་སྟེང་ཐམས་ཅད་གཡོགས་དང་འདྲ། ༡༣

དེ་བཞིན་བྱི་རོལ་དངོས་པོ་ཡང་། བདག་གིས་བྱིར་བསྐྱོག་མི་ལང་གི།

བདག་གི་སེམས་འདི་བྱིར་བསྐྱོག་བྱའི། གཞན་རྣམས་བསྐྱོག་གོ་ཅི་ཞིག་དགོས། ༡༤

སེམས་གསལ་གཅིག་བསྐྱེད་འབྲས་སུ་གང་། །ཚངས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར།།
ལུས་ངག་བཅས་པའི་འབྲས་སུ་མང་། །སྤྱོད་པ་ཞན་པས་དེ་ལྟ་མིན།། ༡༥

བསྐྱས་བརྗོད་དང་ནི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིན། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་སྤྱད་བྱས་ཀྱང་།།
སེམས་གཞན་གཡངས་པས་བྱས་པ་ནི། །དེ་ཉིད་རིག་པས་དོན་མེད་གསུངས།། ༡༦

གང་གིས་ཚོས་ཀྱི་དོན་པོ་མཚོག། །སེམས་ཀྱི་གསང་འདི་མ་ཤེས་ན།།
བདེ་ཐོབ་སྒྲག་བསྐྱལ་གཞོམ་འདོད་ཀྱང་། །དེ་དག་དོན་མེད་ཀྱི་ནར་འབྱུང་།། ༡༧

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱན། དེ་ཡང་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ཏུ་
འདུས་ལ། ཡར་བྱིན་དུག་ནི་སེམས་ལ་དགེ་བའི་རྣམ་རྟོག་མི་འདྲ་བ་དུག་གོམས་པ་
ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྱིན་པའི་ཡར་བྱིན་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མེད་དེ། བྱང་སེམས་
ཐོག་ན་ཡོད་ཚུལ་ནི། གལ་ཏེ་ཟས་མེད་པ་ལ་ཟས་དང་། གོས་མེད་པ་ལ་གོས་ལ་
སོགས་པ་བྱིན་ནས་འགོ་བསྐྱར་པོ་རྣམས་ཀྱི་དཔལ་བ་བོར་བ་ཅམ་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་
སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་མཐར་བྱིན་པ་ཡིན་ན། ད་དུང་འགོ་བ་བཞེན་པོ་ཞེས་སྤྱང་
པོ་མང་པོ་ཡོད་ན་སྤྱིན་ཀྱི་དུས་སུ་སྤྱོད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་རི་ལྟར་ན་སྤྱིན་པའི་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་ཏེ་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་མ་བྱིན་པར་འདོད་དགོས་ཏེ་ད་དུང་སྤྱང་པོ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ན་སྤྱིན་པའི་ཡར་བྱིན་སྤྱི་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་མེད་དོ།།

འོ་ན་རི་ལྟར་ཡིན་སྟུམ་ན་ནང་རང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་
གསུམ་ཀྱི་བདོག་པ་ཡོད་ཚད་ཐམས་ཅད་འབྲས་སུ་དང་བཅས་ཏེ་སྤྱོ་བོ་སེམས་ཅན་
ཀྱན་ལ་བཏང་བའི་སེམས་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཏོང་སེམས་གོམས་པ་སྤྱིན་
པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། **རྩེ་བཙུན་མི་ལས།**

བདག་འཛིན་བཏང་བའི་པ་རོལ་ན། །སྤྱིན་པ་བྱ་བ་ལོགས་ན་མེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་འདོན་པ་ཆད་པ་སྦྱིན་པའི་
 ཡར་ཕྱིན་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟ་སྦྱིན་པའི་ཡར་ཕྱིན་དེ་ནི་གཏོང་སེམས་
 གོམས་པ་ཉིད་དོ། །ཆོ་འདིར་སྦྱིན་པ་བཏང་ན་ཕྱི་མ་ལ་ཡོངས་སྟོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་ངོ་
 ལྷ་མ་ནས་འབྲས་བུ་ལ་རེ་བཅས་ན་ཆོང་དང་འབྲ། ལམ་གོམས་པའི་དོན་དུ་ཕྱིན་དུག་
 ལ་སྟོན་པ་ཡིན་མ་གཏོགས་ཡན་ཡོན་ལ་རེ་ན་ཆོང་བྱས་པ་དང་འབྲ་བས་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔེ་སྟོན་པ་མིན་པས་དགེ་བ་དགེ་འབྲས་དང་བཅས་པ་སེམས་ཅན་ལ་གཏོང་
 དགོས་གསུངས་སོ། །དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་གཏོང་སེམས་དགེ་བ་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་སྦྱིན་པའི་ངོ་བོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཕྱི་ཡུལ་ཐོག་ན་མེད་
 དེ་ལྟ་དང་ར་ལུག་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཆི་མེད་ཞི་བའི་གོ་འཕང་མ་
 ཐོབ་པ་དེ་སྤྲིད་དུ་མི་འཆི་བའི་གནས་གང་ཞིག་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གསོད་མི་འབྱུང་
 བར་བསྐྱད་དེ་མི་འཆི་བའི་གནས་སུ་འགོ་ས་མེད་དེ། དཔེར་ན། ཉ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་
 མ་བསད་ཀྱང་སྒྲུལ་ལ་སོགས་པས་གསོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཚུལ་ཁྲིམས་རི་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ལྷ་མ་ན་ཕྱིན་ཆད་མི་དགེ་བ་མི་བྱེད་ལྷ་མ་པའི་སྟོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས་
 བྱུང་བ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་
 ཀྱི་སྟོང་སེམས་དགེ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ངོ་བོའོ། །

དེས་ན་ཐུག་པ་མི་བྱེད་ལྷ་མ་པའི་སྟོང་སེམས་བརྟན་པོ་དགོས་གསུངས་སོ། །
 བཟོད་པ་ཡང་ཕྱི་ཡུལ་ན་མེད་དེ་ནང་སེམས་ལ་ཡོད་ཚུལ་ནི་སེམས་ཅན་མི་སྦྱན་པ་
 ཞེས་མ་རུང་པ་ནི་མང་པོ་ཡོད་པས། དཔེར་ན། བཟ་མཁའ་སྟོང་པ་ལ་འབྲོས་ས་མེད་
 པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་དགའ་དེ་དག་གཞོམ་གྱིས་ཡོང་མི་ལང་སྟེ་དགའ་བལྟལ་ཀྱང་
 མཐའ་མེད་པ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ་དེ་བས་ན་ནང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོ་
 བའི་སེམས་འདི་གཅིག་སྤྱོད་བཅོམ་ན་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་དགའ་དེ་ཐམས་ཅད་ཆོམས་པ་དང་
 འབྲའོ། །དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་མི་འབྲུགས་པའི་སེམས་དགེ་བ་ས་བོན་དང་
 བཅས་པ་བཟོད་པའི་ངོ་བོའོ། །དཔེར་ན། ཡུལ་གཞན་དུ་འགོ་འདོད་ནས་ལམ་བདེ་

བའི་ཕྱིར་དུ་ས་སྟངས་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀོ་བས་གཡོག་ཏུ་བཅུག་ན་དེ་སྟེང་གི་ཀོ་བས་གཡོག་ཏུ་མི་ལོང་ངོ་། །དེ་ཅི་དགོས་སྟུང་ན་རང་གི་ལྷ་མ་མཐིལ་ཙམ་གྱི་ཀོ་བས་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ས་སྟངས་ཐམས་ཅད་གཡོག་པ་དང་འདྲ་བ། དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཡུལ་གྱི་དགའི་དངོས་པོ་ཀུན་ཡང་བདག་གིས་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་བྱ་བས་མི་ལང་གི་དེ་བས་བདག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་སེམས་འདི་ཕྱིར་བསྐྱོག་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་དགའ་གཞན་རྣམས་བསྐྱོག་གོ་སྟུང་པའི་སྤྲུལ་བསྐྱེད་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་མེ་བས་ད་ན་དུ་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་སྟོན་དུས་སུ་དགོས་པ་དང་པོ་ཡུལ་གཞན་དུ་བཟོད་པ་སྒྲིམ་བཞིན་འགོ་ལུས་ཆོས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱེད་ལ་ཅི་ཡང་མ་སྤུལ་ན་ཅི་སྟུང་། བཅོམ་ལྷན་འདས་བདག་ལ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ཡང་མ་ཟེར་བཟང་ངོ་བས་མ། ཆོག་རྒྱུ་བཟེར་ན་བདག་མ་བརྟུང་བས་མ། བརྟུང་ན་མ་བས་ད་བས་མ། བས་ད་ན་བདག་དཔུལ་བ་སོགས་ལ་མ་འཕང་བས་མ་ལུས་པས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་ལུས་པས་སོང་གསུང་ནས་བྱོན་པའི་ཆོ། ཐོག་མར་རྩོན་པ་དང་འཕྲད་ནས་མདའ་གཞུ་བཟུང་སྟེ་མདའ་གཟུང་པའི་ཆོ། བྱང་བསྟན་ཏེ་དགང་དགའ་བ་འདི་ལ་འཕྲོང་བྱས་པས་རྩོན་པ་ངོ་མཆར་ནས་ཆོས་ལུས་པའི་པོ་རྒྱས་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །

བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ལུས་དག་གིས་འབད་པ་མིན་ཏེ་ནང་སེམས་ཀྱིས་སྒྲོ་སེམས་ཤུགས་དྲག་སྒྲིམ་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། བྱང་འདས་ཀྱི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་དང་འུ་མོ་གཉིས་རྒྱས་ཁྱེད་ཆོ་མ་བྱ་གཉིས་ཀས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་གསལ་པོ་གཅིག་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་གང་ཡིན་པས་གཞུགས་ཁམས་ཆངས་པའི་གནས་ལ་སྒྲིམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་ལུས་དག་གིས་འབད་པ་དྲག་པོ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བྱ་དེ་ཡིས་འདོད་ཁམས་འདིར་སྒྲེ་ཡང་གཞུགས་ཁམས་སོགས་སུ་མི་སྒྲེ་བས་ན་སྟོད་པ་ཞན་པས་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ཁྱེད་ཆོས་བཞི་ལྟར་གྱི་སྒྲོ་སེམས་དག་པས་པོན་དང་བཅས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོའོ།

བསམ་གཏན་ཀྱང་གྱི་ལུས་ངག་བཏན་པ་ཙམ་མིན་ཏེ། མ་ཡངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
 ཀྱན་གྱི་ལམ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ལྷས་སྒྲགས་ཕྱིན་བསྐྱབས་ལྷས་པ་ནི་ལུས་ལྟར་
 གསལ་ལྷས་ན་འོང་། གཞན་བྱ་རྒྱུད་དུ་གསུངས་པའི་བསམ་གཏན་འགྲུབ་པའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་བསྐྱས་བརྗོད་བྱེད་པ་དང་ནི་ཟས་ཉུང་ན་བཤང་གཅི་མེད་པས་སྦྱང་གནས་ལ་
 སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སྡུག་སྤྱད་པར་བྱས་ཀྱང་
 སེམས་ལྟལ་གཞན་དུ་གཡངས་པས་ལུས་ངག་གིས་དགོ་བ་བྱས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་དེ་
 ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མ་རིག་པས་ཟག་བཅས་འཁོར་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་
 པ་ལ་ནི་དོན་མེད་པར་གསུངས་པས་ན། བྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་
 གཅིག་པའི་སེམས་དགོ་བ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ངོ་བོའོ། །གང་ཟག་
 གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོའམ་དོན་ནམ་མཆོག་གང་ཡིན་པ་སེམས་གྱི་
 གསང་བ་ཡིན་ལུགས་འདི་མ་ཤེས་ན་ནི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་དང་། ལྷག་བསྐྱལ་
 གཞོམ་སྟེ་མེད་པར་འདོད་ན་བརྩོན་འགྲུས་ཅི་བྱས་ཀྱང་བྱས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
 དོན་མེད་པར་གྱི་ནར་ཏེ་ཡལ་པ་ཁོ་ན་ཞིག་ཏུ་འབྱམས་འགོ་བས་ན་ཤེས་རབ་གྱིས་
 ལྟལ་ཤེས་བྱ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་གཙོ་མི་ཆེ་བར་ལྟལ་ཅན་རང་སེམས་གཏན་ལ་འབེབས་
 དགོས་ཏེ། དཀོན་བརྩེགས་འོད་སྤངས་གྱིས་ལྷས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར།
 བྱི་ལ་དོ་འཕང་ཆོ་དོད་པ་ལྟར་ནམ་རྟོག་ལྟལ་རྗེས་སུ་འབྱང་བས་འཁོར་བར་
 འབྱམས་ལ། སེང་གི་ལ་དོ་འཕང་ཆོ་དོ་མི་དེད་པར་འཕེན་མི་གསོད་པ་ལྟར་ལྟལ་ཅན་
 རང་སེམས་གཏན་ལ་དབབ་ཆོ་རང་དང་སེམས་གཉིས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་འགོགས་
 ཀྱང་སེམས་གྱི་མཆོན་ཉིད་གནས་ལུགས་མི་ཤེས་པ། དཔེར་ན། རང་མིག་རང་གིས་
 མ་མཐོང་བ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུང་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་ཤེས་པ་
 གཙོ་ཆེ་སྟེ། བྱད་ཆོས་བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་རབ་ནམ་འབྱེད་ཀྱི་སེམས་དགོ་བས་ས་བོན་
 དང་བཅས་པ་ཤེས་རབ་གྱི་ངོ་བོའོ། །བྱད་ཆོས་བཞི་ནི། མདོ་རྗེའི་རྒྱན་ལས།

ཕྱིན་དུག་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ལྡན།
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྒྲིབ་ཕྱེད་རྣམ་གསུམ།

ཞེས་ཕྱིན་དུག་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྒྲ་ཚུལ་འཆལ་ཁོང་ཁྱོད་ལོ་ལོ་རྣམ་
གཡེངས་ཤེས་འཆལ་དུག་ཉམས་པ་དང་། །གྲོགས་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩིས་ཟིན་པའི་ཡི་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། །སྒྲིབ་པས་རེ་བ་རྫོགས་པ་
དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཡིད་དང་བ་དང་། །བཟོད་པས་གཞོད་པ་དང་དུ་ལེན་པ་
དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དགོས་པའི་གྲོགས་ཕྱེད་པ་དང་། །བསམ་གཏན་ཀྱི་མངོན་
པར་ཤེས་པས་འདུན་པ་དང་ས་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླང་དོར་སྟོན་པས་འདོད་པ་
ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཕྱེད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་མ་སྒྲིབ་པ་རྣམས་སྒྲིབ་
པར་ཕྱེད་པ་དང་། །སྒྲིབ་པ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པར་ཕྱེད་དོ། །
དེས་ན་ཕྱིན་དུག་ནི། གཏོར་སེམས། སྤོངས་སེམས། མི་འབྲུགས་པའི་སེམས། སྒྲོ་
སེམས། དམིགས་པ་ལ་ཕྱེ་གཅིག་པའི་སེམས། ཆོས་རབ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སེམས་དུག་
གོམས་པའོ།

གསུམ་པ་དེས་ན་དེས་པར་སེམས་བྱུང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་འདི་ནི། །ལེགས་གཟུང་ལེགས་པར་བསྟང་བར་བྱ།
སེམས་བསྟང་བརྟུལ་ཞུགས་མ་གཏོགས་པ། །བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ། ༡༥

མ་གངས་དྲོལ་བའི་ཁྱོད་གནས་ན། །སྒྲིམས་ཏེ་མ་ཡི་བག་ཕྱེད་བཞིན།
སྒྱེ་བོ་ངན་ཁྱོད་གནས་པས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱི་མ་འདི་རྟག་ཏུ་བསྟང་། ༡༦

མ་ཡི་སྒྲུག་བསྟུལ་ཆུང་དུ་ཡིས། །སྒྲུག་པའང་མ་ཡི་བག་ཕྱེད་ན།
བསྟུས་འཛོམས་དེས་འཛོམས་སྒྲུག་པ་དག །སེམས་ཀྱི་མ་ལྟ་ཅིས་མི་སྟང་། ༡༧

སྨྱོད་པ་འདི་འདྲས་གནས་བྱེད་ན། །སྒྲེ་བོ་རན་པའི་ཁྱོད་གནས་སམ།།

ལུང་མེད་ཁྱོད་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། །སྒྲོམ་བརྩོན་བརྟན་པ་ཉམས་མི་འགྱུར།། ༡༡

བདག་གི་རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་དང་། །ལུས་དང་འཆོ་བ་མེད་སྒྲ་ཞིང་།།

དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་སྒྲ་ཡི། །སེམས་ནི་ནམ་ཡང་ཉམས་མི་བྱ།། ༡༢

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དགོ་བ་དང་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ཡིན་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟས་བདག་གི་སེམས་
འདི་ནི་དགོ་བའི་ལམ་དུ་བཞག་ནས་དཔལ་ལེགས་པར་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་མི་དགོ་
བའི་སྨྱོན་ལས་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ལེགས་པར་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། མི་དགོ་བའི་
ཀྱན་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་། དགོ་བའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་སྟེལ། ལུང་མ་
བརྟན་པའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་དགོ་བར་བསྐྱར་བྱེད་རང་གི་སེམས་བསྐྱང་སྟེ་མི་དགོ་
བ་བརྟུལ་བ་དང་དགོ་བ་ལ་ཞུགས་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་བརྟུལ་ཞུགས་འདི་མ་གཏོགས་པ་
གཞན་དུ་ལུས་ལ་གོས་རྒྱན་ལ་སོགས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་མང་པོས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་འཁོར་
བར་འབྱམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་དགོས་པ་མེད་དེ། ལུས་མི་གཙང་ཤ་ཁྲག་གི་ཕུང་
པོ་ཅི་ཞིག་གི་ནང་དུ་དེལ་ཀྱང་འདྲ་བས་སོ། །དཔེར་ན། བྱིས་པ་ཤེད་མ་བྱེས་པ་མི་
གྲལ་དུ་མི་རྒྱུད་པས་ན་མ་གྲངས་པ་དབང་པོའི་སྒོ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པས་མ་བསྒྲོམས་
པས་ན་གྲོལ་བའི་ཁྱོད་ན་གནས་པའི་ཆོན་རབ་ཏུ་བསྐྱེམས་ཏེ་ལུས་ཀྱི་མ་ཡི་འཛུལ་
བག་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་ལ་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྒྲེ་བའི་ཡུལ་ཀྱན་འདུས་པ་སྒྲེ་བོ་རན་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་པས་ཀྱང་ཆགས་སྤང་ལ་
སོགས་པའི་རྒྱག་ཁྲག་ཐམས་ཅད་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་ཟག་པས་ན་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་
སེམས་ཡུལ་ལ་ཟག་པས་སྟུག་བསྟུལ་ཏེ་བར་ལེན་པས་ན་ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་
ཕུང་པོ་ལྡེད་དབང་པོའི་མ་སྒོ་འདི་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །
དཔེར་ན། ལུས་ལ་མ་ཡི་སྟུག་བསྟུལ་རྒྱུང་དུ་ཅུམ་པ་རེ་ཡིས་སྟུག་པ་ལ་འང་མ་ཡི་འཛུལ་

བག་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་རེ་རེས་ཀྱང་དཔྱུལ་
བའི་གནས་སུ་རང་གི་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་བསང་པ་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་རི་མགོ་
བརྟན་ཅན་མང་པོའི་ཡན་ཚུན་བརྟུང་ཁ་བཀྱེད་བའི་བར་དུ་རང་ལུས་ཐལ་བ་རྒྱལ་ཕྱན་
བཞིན་དུ་བསྐྱུས་ཤིང་འཛོམས་པས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱུལ་བ་བསྐྱུས་འཛོམས་ཀྱི་རིས་
རང་གི་ལུས་འཛོམས་ཤིང་སྐྱག་པ་དག་གིས་ནི་ཕྱི་ནང་གི་བརྒྱལ་ཁྱགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་དམ་པ་དུས་དང་ནམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྤྱེའུ་ལྟ་བུའི་ནང་རང་གི་སེམས་ཀྱི་
མ་ལྟ་བུ་འདི་ཅིས་མི་སྦྱང་སྟེ་སྦྱང་དགོས་སོ།།

དེས་ན་རང་སེམས་རང་གིས་སྦྱང་བའི་བརྒྱལ་ཁྱགས་ཀྱིས་སྦྱོད་པ་འདི་འདྲ་བས་
གནས་པར་བྱེད་ན་གང་ཟག་དེ་ནི་སོ་སོའི་སྦྱོ་བོ་དན་པའི་ཁྱོད་ན་གནས་སམ་བྱང་མེད་
མང་པོའི་ཁྱོད་ན་གནས་ཀྱང་རུང་སྟེ་གསེར་ཞོ་གང་གིས་རང་ཚུགས་བཟུང་ཟེར་བ་
ལྟར་སྟོམ་པ་གསུམ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྟན་པ་ཞེས་བ་ནི་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་
ཐམས་ཅད་མདོ་འདྲ་མས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །བདག་གིས་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྦྱོད་
ཀྱི་རྟེན་པ་དང་ཕྱག་འཆོལ་གདན་སྟོབས་ཀྱི་བཀྲུང་སྟེ་དང་བཅས་ཉེ་མེད་ནས་ཕུ་གིས་
ཤིན་ཡང་སྒྲ་སྟེ་ད་སྟོན་ཡན་དུ་འང་སུ་ཡང་ཕུ་གིས་ཤིས་ནས་དཔྱུལ་བར་སོང་བའི་ལོ་
རྒྱུས་མེད་པས་སོ། །ལུས་ལ་ཟས་གོས་སོགས་མེད་པས་ཉམས་ནས་སྒྲག་བསུལ་སྦྱང་
ན་སྒྲག་བསུལ་ཞི་བ་དང་སྟོམ་པ་སྦྱང་བྱུང་བ་ཐབས་ཡིན་པ་དང་། འཆོ་བ་སྟོག་མེད་
ན་སྒྲ་ཞིང་དེར་མ་ཟད་ལུས་དག་གི་དགོ་བ་གཞན་ཡང་ཉམས་ན་སྒྲ་ཡི། ཅུ་བ་སྟོན་དུ་
མཆིས་ན་ལྷ་གྲུའང་སྟོན། ཅུ་བ་དུག་ཡིན་ལྷ་གྲུ་སྟོས་ཅི་དགོས། །བསམ་པ་དགོ་
དང་མི་དགོའི་བྱེ་བྲག་ལས། །དགོ་སྟོག་གཟུགས་བརྟན་ཆེ་ཆུང་རྗེས་མི་འགོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ནང་རང་གི་སེམས་འདི་ནི་དུས་ནམ་ཡང་དགོ་བ་ལས་ཉམས་
པར་མི་བྱའོ།།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱང་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་ཤེས་བརྟེན་ཚུལ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱུས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་འདོད་པ་ནམས་ལ་ནི། །དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དག།

སྟོག་ལ་བབ་ཀྱང་སྐྱེས་ཤིག་ཅེས། །བདག་ནི་དེ་སྐད་ཐལ་མོ་སྟོར།། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན་ཏེ། བསྐྱེད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་བར་
འདོད་པ་ནམས་ལ་ནི་སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་། ལྷང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་
པ་དང་ནི་རང་གི་སྟོ་གསུམ་ལ་བརྟགས་པའི་ཤེས་བཞིན་དེ་དག་གཉིས་ཀ་དུས་དང་
ནམ་པ་ཀུན་དུ་ཐབས་ཐམས་ཅད་གྱིས་འབད་པས་བསྐྱེད་ཤིག་ ཅེས་ཞི་བ་ལྟ་བུ་དག་
གིས་ནི་དེ་ལྟར་དུ་ཐལ་མོ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དབེར་ན་བྱིས་པ་བྱ་ཆུང་འདུག་མི་
ལུས་པར་ཅེད་མོ་ཅེ་བར་བྱེད་ཆེ་པ་མས་གྱོད་བཞིགས་གྱིས་སྟུ་ཆེ་རིང་འདུག་རྟོག་
ཅེས་ཞེས་མཐེ་བོང་སྤང་དོ་ཞེས་པའི་དབེ་ལྟར་སེམས་མི་སྤང་ན་ནི། ཡར་ཞོག་སེམས་
སྤང་སྟམ་ན་དེའི་ཆེད་དུ་དྲན་ཤེས་གཉིས་བསྐྱེད་ས་དགོས་པའི་དོན་དུ་ཐལ་མོ་སྟོར་རོ་
ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཉེས་དམིགས་བཤད་
པ་དང་། དྲན་པ་བརྟན་ཐབས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།

ནད་གྱིས་དཀྱུགས་པའི་མི་དག་ནི། །ལས་ནམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་པ།།

དེ་བཞིན་མྱོངས་པས་སེམས་དཀྱུགས་པ། །ལས་ནམས་ཀུན་ལ་མཐུ་མེད་དོ།། ༢༠

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་ལྡན་པའི། །ཐོས་དང་བསམས་དང་བསྟོམས་པ་ཡང་།།

སྟོ་དྲོལ་བུམ་པའི་ཆུ་བཞིན་དུ། །དྲན་པ་ལ་ནི་དེ་མི་གནས།། ༢༡

ཐོས་ལྡན་དང་པ་ཅན་དང་ནི། །བརྩོན་པ་ལྟར་ལེན་དུ་མ་ཡང་།།

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྟོན་ཆགས་པས། །ལྟར་བའི་རྟོག་དང་བཅས་པར་འགྱུར།། ༢༢

ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོམ་རྒྱན་དག། །དྲན་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་འབྱང་བས།།

བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེར་བསགས་ཀྱང་། །རྒྱལ་པོས་ཐོགས་བཞིན་ངན་
འགྱོར་འགྱོ། ༡༧

ཉོན་མོངས་ཆོས་རྒྱལ་ཆོགས་འདི་ནི། །སྤྲུགས་སྒྲུབས་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ།
སྤྲུགས་བརྟེན་གྱུར་ན་དག་འཕྲོག་ཅིང་། །བདེ་འགྱེད་ཐོག་ཀྱང་འཛོམས་པར་
བྱེད། ༡༨

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་ལུས་ནད་གྱིས་དྲུགས་པའི་མི་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་ཤིང་ཅན་དཔའ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྗེ་ལྷ་ཡིན་ཀྱང་ལུས་སོགས་གྱིས་བྱ་
བའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་ལ་མཐུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མོངས་པ་མི་ཤེས་པས་སེམས་
དྲུགས་པ་དེ་ནི། དང་པོ་དད་བརྩོན་དང་ལྷན་པ་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་རྗེ་ལྷ་བྱུང་
ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་དག་པའི་ལས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་ལ་མཐུ་མེད་དོ། །དེས་ན་སྟོན་གྱི་
ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་བཙན་སྒྲུལ་པོས་ར་ས་འཕྱུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཆེ་སྒྲུ་
ལུས་གྱིས་སྒྲུལ་པ་ལྟ་སྟོང་དུ་སྒྲུལ་ནས་སོ་སོའི་ལས་མཛད་དུས་ཐུགས་སྒྲུད་ཅིག་ཙམ་
ལ་ཡངས་པས་ཤིང་བཞོ་བརྒྱས་ཤིང་གི་སེཛེ་བརྒྱའི་སྒྲུ་བཙན་པ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་བས་
ན་ཤེས་བཞིན་མ་ཉམས་པ་གལ་ཆེད།

དེས་ན་ལུས་ནད་གྱིས་དྲུགས་པ་དང་སེམས་ཤེས་བཞིན་མེད་པས་དྲུགས་
པ་གཉིས་འདྲའོ་གསུངས་སོ། །ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་བརྗེད་དམ་སྒྲུལ་ནས་བརྟགས་
དཔུང་མ་བྱས་པར་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྷན་པའི་ཆེན་ཐོས་པ་དང་བསམ་
པ་དང་བསྟོམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་ཡང་དཔེར་ན་སྟོདོལ་བའི་བུམ་པའི་ནད་དུ་ཆུ་མི་
ཆགས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་བཞིན་མེད་ན་དུམ་པ་རྒྱང་པ་ལ་ནི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་
དེ་མི་གནས་པས་ན་དུམ་པ་རྟོད་ཐུང་ལྟ་བུ་དང་ཤེས་བཞིན་བྱ་ར་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཟུང་
འབྲེལ་དུ་དགོས་གསུངས་སོ། །ཐོས་པ་དང་ལྷན་པའི་མཁས་པ་ཤེས་རབ་ཅན་ཡིན་
ཅུང་ཤེས་བཞིན་མེད་པས་སྤང་དོར་གྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དང་འགལ། ལས་དང་པོའི་

ཏུས་སུ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དང་པ་ཅན་ནམས་ཀྱང་མཐར་ལོག་ལྟ་ཅན་བཤན་
 པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དང་ནི་དཀའ་ལྔ་དང་སྤྱིང་ཅུས་ཀྱི་སྒྲོན་ནས་བཙོན་པ་ལྟར་ལེན་ཞེས་
 དགེ་བའི་ཐོགས་ལ་དང་ལེན་བྱེད་མི་དུ་མ་མང་པོ་ཡང་མཐར་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་
 རོགས་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་སྒྲོན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་གོས་ཤིང་ཆགས་
 པས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་འགལ་དེ་ལྟར་བའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཤེས་
 བཞིན་མེད་པའི་ཆོམ་པོ་ནི་དགེ་བ་དངོས་སུ་ཐོགས་པའི་ཇག་པ་དང་སྒྲོག་ཏུ་རྒྱ་བའི་
 རྒྱན་མ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ནི་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འོང་བའི་སྒྲོ་ནི་དཔར་པ་ཉམས་པའི་རྗེས་སུ་
 འབྲང་བས་ཆེ་སྟོད་ལ་མཆོད་སྦྱིན་དང་རྒྱལ་བྱིམས་བསྐྱངས་པ་ལ་རོགས་པའི་དགེ་
 བའི་བསོད་ནམས་དག་ནི་ཉེ་བར་བསགས་ཀྱང་ཆོང་པ་པ་ཡུལ་སླེབ་ཁར་ཇག་པ་དང་
 རྒྱན་པོས་ཐོགས་པ་བཞིན་དུ་དཔར་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་མ་བསྐྱངས་ན་ངན་འགོར་
 འགོ་བར་འགྱུར་རོ། ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་པ་འོང་བྱོ་ནི་དངོས་སུ་ཐོགས་པའི་ཆོམ་པོ་
 དང་། ང་འཇིགས་ང་བཟང་སྟམ་པའི་ང་རྒྱལ་ནི་དགེ་བའི་རྗེས་སུ་ཞེན་ནས་འོང་བ་
 དང་ཐུག་དོག་འགུན་སེམས་གཉི་ལྷག་འགྱོད་པ་ལ་རོགས་པའི་གཉི་ལྷག་འགྱོད་པ་
 ལ་རོགས་པའི་རྒྱན་པོ་དང་འབྲ་བའི་ཆོགས་འདི་ནི་དུས་ནམ་དགའ་སྟམ་པའི་གྲགས་
 ལྟ་ཞིང་སྐབས་ཆོལ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གྲགས་རྟེན་པར་གྱུར་ནས་ནོར་ཐོགས་པར་ལྟར་
 ཁོང་བྱོས་ནི་དགེ་བ་ལྟར་ཡོད་ཐམས་ཅད་འཛོམས་ཤིང་ཉོན་མོངས་གཞན་གྱིས་ནི་བྱི་
 མའི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་འོང་ཏུ་མི་འཇུག་པར་བཀག་སྟེ། དགེ་བ་ཐམས་ཅད་
 འཕྲོག་ཅིང་མི་གསོད་པ་བཞིན་དུ་མཐོ་རིས་ལྟ་མིའི་ལུས་རྟེན་མི་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་
 བ་བདེ་འགྲོའི་སྒོག་ཀྱང་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན། ཤེས་བཞིན་རྒྱུད་ལ་མེད་པའི་
 ཉེས་དམིགས་ཡིན་པས་ཤེས་བཞིན་བརྟན་པོར་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དཔར་པ་བརྟན་ཐབས་དངོས་ནི།

དེ་བས་དཔར་པ་ཡིད་སྒྲོན་ནས། གཏུ་དུ་ནམ་ཡང་མི་གཏོང་རོ།།

སོང་ན་འང་ངན་འགྲོ་གཞོན་པ་དག ། དྲན་པར་བྱས་ཏེ་ཉེ་བར་བཞག། ༣༩

སྤྱོད་པ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་ལས། ། མཁན་པོས་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་དང་།

འཛིགས་པས་སྒྲུབ་ལྟན་གྱིས་བྱེད་ལ། ། དྲན་པ་བདེ་སྒྲགས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ༤༠

སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག ། ཀུན་དུ་སོགས་མེད་གཟིགས་པར་ལྟན།

དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྒྱུན་སྒྲན། ། བདག་ནི་རྟག་པར་གནས་སོ་ཞེས། ༤༡

དེ་ལྟར་བསམས་ནས་ངོ་ཚད་དང་། ། ལྟུང་དང་འཛིགས་ལྟན་དེ་བཞིན་མཐོས།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་རྗེས་དྲན་པའང་། ། དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འབྱུང་། ༤༢

གང་ཆེ་དྲན་པ་ཡིད་སློབས། ། བསྐྱུང་བའི་དོན་དུ་གནས་གྱུར་བ།

དེ་ཆེ་ཤེས་བཞིན་འོང་འགྱུར་ཞིང་། ། སོང་བ་དག་ཀྱང་འོང་བར་འགྱུར། ༤༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཤེས་བཞིན་མེད་ན་ངན་སོང་ཁོན་ལ་འགྲོ་བས་
 བ་དེ་བས། སྤང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ་ཡིད་གྱི་མཁར་སློབས་གྲུང་དུ་
 ཞེས་ཟུར་དུ་དུས་ནམ་ཡང་མི་གཏང་ངོ་། དྲན་པ་སྤང་ལོ་བ་མ་བྱས་པས་ཉམས་སོང་
 བའང་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་དྲན་དགོས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་དཔུལ་བ་ཡིན། ། མ་དག་འཕྲིད་གོས་དཔུལ་བ་ངོ་མཚར་ཆེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོའི་གཞོན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དྲན་པར་
 བྱས་ཏེ་སེམས་ཀྱི་སློབ་སྤང་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པར་བྱ་དགོས་སོ། ། ཡང་ན་སློམ་ལྟན་
 གཞན་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་ནི་འགྲོགས་པ་ལས་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དང་། མཁན་པོས་
 ཆོས་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལས་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དང་། འཁོར་བ་དང་
 ངན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱུལ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྤྲུག་པས་ཀྱང་དྲན་པ་སྤྱོད་པའི་རྟེན་དང་།

ཉེས་སྒྲིབ་མི་དགེ་བ་ལ་འཇིགས་ནས་ལེགས་སྒྲིབ་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་སྒྲུལ་བ་དང་ལྷན་
 པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གཅེས་སྤྱེད་དེ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་ལ་དྲན་བ་བདེ་
 བྲག་སྟེ་ལྷུང་བ་ཉིད་དུ་སྒྲེ་བའི་རྟེན་བྱེད་བ་ནི་དཔེར་ན་སྟོན་སྒྲུར་ཐང་གི་མཁན་པོ་ཞིག་
 གིས་བྱི་དྲའི་ཁ་ཟས་ཟ་སྟེ་མ་ནས་ཅུམ་པ་སྒྲུས་པ་སྒྲོར་གཅིག་མཁན་པོས་གཟིགས་ཆོ་
 ལྷ་བཤོས་སྤྱུ་ལུ་བས་ཐེ་ཚོམ་དུ་མཛད་དེ། སྒྲོར་གཅིག་དངོས་སྤྱུ་ཟ་བ་མཐོང་ནས་
 སྒྲག་པས་མཁན་པོ་གཟིམས་མལ་དུ་བཞུགས་ནས་བཤུམས་པ་མཐོང་བས་དང་པ་
 སྒྲེས་ཏེ། བདག་ལ་ལྷུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་ལྷགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་སྟེ་མ་ནས་བྱིན་ཆད་སྟོག་
 ལ་བབ་ཀྱང་བྱི་དྲོས་ཟས་སོགས་ཉེས་ལྷུང་ཐམས་ཅད་བསྐྱངས་ཤིང་བསྟོམས་པས་
 དག་ཚུལ་དེ་སྒྲུ་ཆོ་རིང་ན་སྒྲུར་ཐང་གི་མཁན་པོར་འོས་སོ་ཞེས་བཅུན་པའི་ཆད་དུ་གྱུར་
 པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་ལྷགས་སྤྱུ་གཟན་ཤམ་ལྷུང་བཟེད་དང་ལྷགས་ལྷགས་སྤྱོད་
 དྲིལ་གོས་དཀར་སྒྲ་དང་ལྷ་སོགས་ཐམས་ཅད་དྲན་བ་བརྟན་ཐབས་ཡིན་ནོ་གསུངས་
 མོ། །ཡང་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་ཐག་ཉེ་རིང་མེད་པར་དུས་དང་ནམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་
 སྐྱངས་པས་མ་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཐོགས་པ་མེད་ཅིང་ལྷའི་སྟན་གྱིས་གསན། མདོན་
 ཤེས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀྱིས་དགོངས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲུན་གྱིས་གཟིགས་པར་ལྷན་བ་སྟེ།

སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ལ་གང་དྲན་པའི།

རྣམ་རྟོག་གང་འཇུག་ཏུ་ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲུན་སྤྱན་ནས་
 དུས་ཏྲག་པར་བདག་གིས་མི་ལུས་གཡོག་ཏུ་ལུལ་ཟིན་པས་གཡོག་པོ་གཟིགས་ཤིང་
 དགོངས་མེད་པས་བདག་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙས་སྤྱུ་དྲུང་ན་གནས་སོ། །ཞེས་པ་དེ་ལྟར་
 དུ་བསམས་ནས་སྤྱེའུས་རང་མིག་བཀའ་ནས་བརྒྱུ་བ་ལྟར་མི་རིགས་ཏེ་བྱང་པར་དུ་
 སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་མི་དགོངས་པ་དང་མི་གསན་མདོག་ཡིན་མ་གཏོགས་ཐུགས་ནམ་

མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བས་བྱ་གཡོགས་མི་རྒྱས་དྲན་འཕྲུལ་ཆེད་གོས་མེད་དེ་སྒྲ་མ་བཞུགས་
 པ་བས་ཀྱང་འདས་རྒྱལ་བྱས་ལ་ལྷག་པར་གསལ་བས་ཉེས་ལྷུང་ལ་བཤགས་པ་ཅི་
 རྒྱས་དགོས་ངེས་ཡིན་ནོ་གསུངས་པས་ན་རང་ངོ་ལ་ལྷོས་ནས་ངོ་ཆ་དང་སངས་རྒྱས་
 གསལ་བཅས་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པ་དང་། རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མི་བཟང་པ་ལ་
 འཛིགས་པ་དང་ལྷན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཐོས་ཤིག་ཅེས་པ་ནི་བསམ་དགོས་པའི་དོན་
 ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་གསལ་བཅས་ཀྱི་སྒྲུན་སྒྲ་ན་བདག་གནས་ཡོད་བསམ་པ་དེས་ནི་སངས་
 རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའང་སྒྱབས་འགྲོའི་སྒྲུང་བ་དང་མ་བྲལ་བ་དེ་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་
 འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །འད་གི་སྒྲས་ནི་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དང་གཏོང་བ་དང་ཚུལ་
 བྲིམས་དང་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནམས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དགེ་བཤེས་
 འབེན་གྱང་རྒྱལ་གྱིས་ད་ནི་སེམས་ཀྱི་མཁར་སྒྲོ་ནས་གཉེན་པོའི་མདུང་ཐུང་གཅིག་
 མནན་ཏེ་བསྐྱད་པ་ལས་གཞན་བྱ་རྒྱུ་མེད། ཁོ་བསྒྲིམས་ན་ར་ཡང་བསྒྲིམས། ཁོ་སྟོང་
 བ་ར་སྟོང་ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དུས་གང་དང་གང་གི་ཆེན་འདུན་པའི་ཡིད་ཀྱི་
 མཁར་སྒྲོ་ནས་སེམས་བསྐྱུང་པའི་དོན་དུ་གནས་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེན་ཤེས་བཞིན་
 རྒྱུད་རྒྱུད་ལ་མེད་པ་ཡང་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་དྲན་པ་ཡེངས་ནས་ཤེས་བཞིན་སྒྲར་
 ཡོད་ཉམས་སོང་བ་དག་ཀྱང་ཕྱིར་འོང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཡེངས་
 བའང་རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་དྲན་པ་སྒྲིབ་འོང་བ་ལྟར་ཐག་རེ་ཉེར་རེ་ཉེར་འོང་བར་
 འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པའོ།།

གསུམ་པ་དྲན་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་སྒྲོ་ནས་སེམས་སྟོང་གི་སྟོང་པ་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་
 ལ། ཉེས་སྟོང་སྟོང་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། དགེ་བཅོས་སྟུང་གི་ཚུལ་བྲིམས་
 ལ་བསྐྱབ་ཚུལ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལའང་། སྒྲོ་གསུམ་གྱི་སྟོང་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་
 བསྐྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

རེ་ཞིག་དང་པོ་འདི་འདྲའི་སེམས། །འདི་ནི་སྨྱོན་བཅས་ཤེས་བྱས་ནས།
དེ་ཆོ་བདག་གིས་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཟུངས་བྱབ་པར་ནི་གནས་པར་བྱ། ༣༤

དོན་མེད་གཡེང་བར་ལྟ་བུ་ནི། །ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་སྟེ།
ངེས་པར་སེམས་པས་རྟག་ཏུ་ནི། །མིག་ནི་ཐབ་སྟེ་བལྟ་བར་བྱ། ༣༥

ལྟ་བུ་པལ་བསྐྱེད་ཆེད་དུ་ནི། །ངེས་འགའ་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ།
འགའ་ཞིག་མིག་ལམ་སྒྲུང་གྲུར་ན། །བལྟས་ནས་འོངས་པ་ལེགས་ཞེས་བརྗོད། ༣༦

ལམ་སོགས་འཛིགས་པ་བརྟག་པའི་བྱིར། །ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་བལྟ།
ངལ་བསོས་ཁ་ནི་བྱིར་བལྟས་ནས། །རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ། ༣༧

མདུན་དང་རྒྱབ་ཏུ་བརྟག་བྱས་ནས། །འགྲོ་འམ་ཡང་ན་འོང་བྱ་སྟེ།
དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །དགོས་པ་ཤེས་ནས་སྤྱད་པར་བྱ། ༣༨

ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་གནས་བྱ་ཞེས། །བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་དེ་ནས་ནི།
སྐབས་སུ་ལུས་འདི་རི་ལྟ་བུར། །གནས་པ་ཡིན་ཞེས་བལྟ་བར་བྱ། ༣༩

སེམས་ཀྱི་སྤྱང་ཆེན་ཕྱོས་པ་ནི། །ཆོས་ལ་སེམས་པའི་ཀ་ཆེན་ལ།
རི་ལྟར་བརྟགས་པ་མི་འཆོར་བར། །དེ་ལྟར་འབད་པ་ཀྱན་གྱིས་བརྟག། ༤༠

ཅི་ནས་ཉིང་འཛིན་བརྩོན་པ་ནི། །སྤྱད་ཅིག་གཅིག་ཀྱང་མི་འཆོར་བར།
བདག་གི་ཡིད་འདི་གར་སྦྱོད་ཅེས། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་སོ་སོར་བརྟག། ༤༡

འཛིགས་དང་དགའ་སྟོན་སོགས་འབྲེལ་བར། །གལ་ཏེ་མི་རུས་ཅི་བདེར་བྱ།
འདི་ལྟར་སྦྱིན་པའི་དུས་དག་ཏུ། །ཚུལ་ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་བྱ་བར་གསུངས། ༤༢

གང་ཞིག་བསམས་ཏེ་བྱར་བརྩམས་པ། །དེ་ལས་གཞན་དུ་མི་བསམ་སྟེ།

དེར་གཏང་བ་ཡི་བསམ་པ་ཡིས། །དེ་ཉིད་རེ་ཞིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ། ༤༩

དེ་ལྟ་ན་ནི་རྒྱ་ལེགས་བྱས། །གཞན་དུ་གཉི་གར་མི་འགྱུར་རོ།

ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་ཉེ་ཉོན་མོངས། །དེ་ལྟ་ན་ནི་འཕེལ་མི་འགྱུར། ༥༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་དུས་རེ་ཤིག་གི་ཆོན་རྡོ་ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་
 བྱེ་ལ་གཏང་ཆོ་འགྲུལ་འོང་བ་ལྟར་དུ་དང་པོར་རང་སེམས་ལ་བརྟགས་ནས་ཉོན་མོངས་
 གང་སྟེས་ངོས་ཟིན་དགོས་ཏེ་རྣམ་རྟོག་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་བན་པ་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་
 འདི་ནི་བཟང་པོ་མིན་བསམས་ཏེ་སྟོམ་པ་ཉམས་བྱེད་གྱི་སྒྲིམ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པར་
 ཤེས་པར་བྱས་ནས་དེའི་ཆོན་ཁ་རྟོག་ཏུ་བསམ་སྟོག་གཞན་མི་གཏོང་བར་བདག་གིས་
 རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཐོལ་སྟེས་ཐད་ཆོད་དུ་དབེར་ན་གིང་བཞིན་དུ་སེམས་གྱི་ཟུངས་
 གྲུབ་པ་ཞེས་ཚུགས་གྲུབ་པར་ནི་རྣམ་རྟོག་དང་པོའི་དུས་སུ་ཆོད་པ་གལ་ཆེ་བས་བྱིན་དང་
 གང་ལ་འང་མི་ཡོངས་པར་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མིག་གིས་མགོ་དང་
 མགོས་སེམས་མི་ཁྲིད་པར་བྱན་ཤེས་གྱིས་ཟིན་བཞིན་དུ་མ་གཏོགས་དོན་མེད་པར་
 ཡུལ་ལ་གཡོང་བར་ལྟ་བུ་ནི་དུས་ནམ་ཡང་བདག་གིས་མི་བྱ་རྟེ་ལྟ་དགོས་པའི་ཆོན་
 དམ་པའི་ཆོས་དང་བྲན་ཤེས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པས་དུས་རྟག་ཏུ་ནི་མིག་གཉིས་ནི་
 ལབ་སྟེ་གཉའ་གིང་གང་ཅམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། **འདུལ་བ་ལས།**

འདོད་ཆགས་མིག་ནི་རིག་རིག་བལྟ་བར་བྱེད།

ཞེ་སྒྲུང་མིག་ནི་དུག་དྲག་སྒྲུལ་བཞིན་བལྟ།

གཉི་ཕྱག་མིག་ནི་ཕྱན་ཁྲོད་རྟོག་བཞིན་བལྟ།

གིན་ཏུ་ཆགས་བྲལ་གཉའ་གིང་ཅམ་དུ་བལྟ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། རྣམ་གསུམ་གྱིས་བལྟ་ཚུལ་སྤང་ཅི་རུས་དང་ཕྱི་མ་ལ་

ཅི་རྒྱས་སུ་སྒྲོན་པ་དགོས་སོ། །མིག་གིས་ལྟ་བ་དལ་བསོ་བའི་ཆེད་དུ་ནི་རེས་འགའ་
 རྟོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་། སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་གི་མིག་གི་ལམ་དུ་
 སྒྲིང་བར་གྱུར་བ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དུས་ཡུལ་ཡུགས་དང་མཐུན་པར་
 དགོས་པས་མིག་གིས་དེ་ལ་བལྟས་ནས་འོངས་པ་ལེགས་སམ། འོ་མ་བརྒྱལ་ལམ།
 བདེ་བར་གནས་སམ་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་ཞིང་། འགྲོ་ན་ལམ་དང་འདུག་
 བ་ས་ལ་སོགས་པ་ན་གཅན་གཟན་དང་ཆོམ་རྒྱན་ལྟ་བུའི་འཛིགས་པ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་
 དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཕྱོགས་བཞིར་ལྟ་དགོས་ལ། དལ་བསོས་ཏེ་ལུས་ཆང་མ་གཡས་
 ཕྱོགས་ནས་འཁོར་ཏེ་ཁ་ནི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ནས་དག་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་པ་ལ་
 རྒྱབ་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བལྟ་བར་བྱའོ། །སེམས་དྲན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་འཛིགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྒྲོབ་པའི་དོན་དུ་རང་གི་མདུན་དང་རྒྱབ་དུ་བརྟག་པར་བྱས་ནས་པར་འགོ་འམ་
 ཡང་ན་རྒྱུར་ལ་འོང་བར་བྱ་བ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འགྲོ་འདུག་
 ཟ་ཉ་ལ་གྱི་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཤེས་
 བཞིན་དུ་སྒྱུད་མི་རིགས་པས་ན་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ནས་སྒྱུད་པར་བྱའོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ལག་པའི་བརྒྱུད་བསྐྱམ་ལུས་ཀྱི་སྒྲུལ་བསྒྲོད་གོམ་པའི་འདེགས་
 འཛིག་མིག་གི་འབྱེད་འཇུམ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱི་ཞིང་སྤྱི་བ་ནས་བསྐྱུང་དགོས་
 ཏེ་ལམ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་རྩ་བ་ཤེས་བཞིན་ཡིན་པ་ལུས་དྲང་པོ་དང་དྲོ་རྩེའི་དཀྱིལ་
 གྲུང་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱིས་འདི་ལྟར་དུ་གནས་པར་བྱའོ་ཞེས་བསམས་ཏེ། དེ་ནས་
 བྱ་བ་བསྟོགས་ནས་ཞེས་པ་ནི་བྱ་བ་གང་དང་གང་གི་འགོ་བརྩམས་ནས་མཛེས་པར་
 བྱས་ཏེ་དེ་ནས་ནི་སྐབས་དང་སྐབས་སུ་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་རྩལ་རིམ་ལྟར་གནས་
 པ་ཡིན་ཅོ་ཞེས་ལུས་ལ་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་ཏེ། རང་གི་སྒྲོབ་དཔོན་རང་དང་། རྣལ་
 འབྱོར་རང་བཅའ་རང་གིས་བསྟོམས་ཏེ། རྟེན་ལུས་ལ་བརྟེན་པར་སེམས་ཡིན་ཏེ་གོང་
 ལུ་མ་ཡོན་མར་མེ་མི་འཕོ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཀྱི་གྲང་ཆེན་ཡུལ་གྱིས་ཐྱོས་པ་འདི་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སེམས་པའི་དམིགས་པའི་ཀ་བ་

ཆེན་པོ་ལ་དང་པོ་ཐབས་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་རི་ལྟར་དུ་བཏགས་པ་མི་འཆར་བར་གྲོས་
འཁེབ་པའི་དམ་བཅའ་འདི་གལ་ཆེ་བས། དེ་ལྟར་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་པས་འབད་
བ་ཀྱན་གྱིས་རིག་པ་བསྒྲིམས་ཏེ་ཡུལ་ལ་མི་ཤོར་བར་གཞུང་གྱི་ལྟར་ཐང་ལྟོད་མེད་
པར་སྒྲིང་རུས་ཀྱིས་བཏག་པ་གལ་ཆེ་ལོ།

ཐབས་རྣམ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་ཅི་ནས་ཀྱང་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བསམ་པ་བཞག་
ནས་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་ཏྲིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བརྩོན་པ་ནི་སངས་རྒྱས་
མ་གཏོགས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དམ་བཅའ་བྱེད་ཚུལ་དུས་སྐད་གཅིག་གཅིག་ཀྱང་ཡུལ་ལ་
མི་ཤོར་བར་གཞུང་གྱི་ལྟར་སེམས་མི་འཆར་བར་བྱ་ཞིང་། ཡང་བར་མཚམས་སུ་
བདག་གི་ཡིད་འདི་ཉིད་སྒྱུད་ལམ་རྣམ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་གར་སྒྱུད་ཅིག་ཡིད་
ལ་ཅི་འཆར་གྱིན་ཡོད་སྟུང་པས་དེ་ལྟར་དུ་རང་གི་ཡིད་ལ་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་ལ་སོ་
སོར་བཏག་དགོས་ཏེ་ལུས་དག་དཀར་ཆོགས་ལས་སེམས་སྤང་བ་གལ་ཆེ་བས་སོ། །
གཙན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་ཅིང་མོ་དང་སྟོན་མོ་ལྟ་
སུའི་དགའ་སྟོན་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲེལ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་ན། གལ་ཏེ་མི་རྣམས་པ་ན་
སེམས་མ་ཡངས་པ་ཙམ་གྱི་ཅི་བདེར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཐང་ལྟོད་རན་པར་བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་གོགས་ཡིན་པ་དང་འདི་ལྟར་མདོ་ལས་ཀྱང་སྒྲིན་པ་གཏོང་བའི་དུས་དག་ཏུ་ནི་ཚུལ་
ཁྲིམས་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་པར་གསུངས་པས་སོ། །བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིད་ལ་སྒྱུབ་
པར་བསམས་ཏེ་ལུས་དག་གིས་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དེ་ལས་གཞན་དུ་མང་པོ་མི་བསམ་
སྟེ་བྱ་བ་དང་པོ་བསྒྲུབ་སྟུང་པ་དེར་གཏད་པ་ཡིས་བསམ་པ་ཡིས་ནི་བྱ་བ་ལྷ་མ་དེ་ཉིད་
རེ་ཤིག་བསྒྲུབ་པར་བྱ་ཞིག་མཐར་ཕྱིན་མ་སོང་གི་བར་དུ་བསྒྲུབ་པར་རུས་པ་དེ་ལྟ་སུ་
ཞིག་ཏུ་གྱུར་ན་ནི་ཐོག་མཐར་ཀྱན་ཏུ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཕྱིན་གཅིག་
གིས་རྒྱལ་ཁབས་གསལ། ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེ་ལས་གཞན་དུ་གཞུང་དང་གང་
ཞིག་ལ་འགོ་ནས་ཅུང་ཟད་རེ་ཡང་མ་བསྒྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་མཐུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་སུ་ཡིན་པས་ན་བྱ་བ་ལྷ་ཕྱི་གཉིས་ཀྱིར་ནི་དུས་གཅིག་ཏུ་

རྫོགས་པ་དང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཀླང་པ་ཡ་གཅིག་མ་བཏེག་པར། གཉིས་ཀ་
བཏེག་ན་འགྲེལ་བའི་རྒྱ་བྱེད་པ་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲོ་ཙེ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་མི་འགྲུབ་
པ་དང་། ཁབ་ཙེ་གཉིས་ཀྱིས་བཟོད་མི་འདུབ་ཟེར་བ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་བྱ་བ་རེ་རེ་
བཞིན་དུ་མཐར་ཐྱིན་པ་ནི་རང་གཞན་ཀྱན་ལ་ཕན་པས་ན་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་ཤེས་བཞིན་
ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་དང་ཉེ་བའི་ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་
བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ནི་དེ་ལྟར་ན་ནི་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བསྐབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱད་བཞི།

ཤེ་མའི་གཏམ་ནི་སྒྲ་ཆོགས་དང་། །ངོ་མཚར་ལྟ་དམོ་རྣམ་མང་པོ། །

ཀྱན་ལ་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན། །དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ། ། ༤༥

དོན་མེད་ས་ཀློ་རྩ་གཅོད་དང་། །ས་རིས་འདྲི་སོགས་བྱེད་གྱུར་ན། །

བདེ་གཤེགས་བསྐབ་པ་བྱན་བྱས་ནས། །སྒྲག་པས་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། ། ༤༦

གང་ཆེ་བསྒྲོད་པར་འདོད་གྱུར་ཏམ། །སྤྱོད་པར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་། །

དང་པོར་རང་གི་སེམས་བརྟགས་ནས། །བརྟན་པས་རིག་པ་ལྟན་པར་བྱ། ། ༤༧

གང་ཆེ་རང་ཡིད་ཆགས་པ་དང་། །ཁྱོད་པར་མཐོང་བ་དེ་ཡི་ཆོ། །

ལས་སུ་མི་བྱ་སྤྱོད་པ་བྱ། །ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་གནས་པར་བྱ། ། ༤༨

ཀོད་དང་ག་ཞར་བཅས་པ་འཇམ། །གལ་ཏེ་ང་རྒྱལ་རྒྱགས་ལྟན་པ་འཇམ། །

མཚང་འབྱུང་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་། །གལ་ཏེ་སྒྲོར་འབྱེན་སྤྱོད་སེམས་སམ། ། ༤༩

གང་ཆེ་བདག་བསྒྲོད་ལྟར་ལེན་པ་འཇམ། །གཞན་ལ་སྒྲོད་པ་ཉིད་དང་ནི། །

གཤེ་བཅས་འགྲོད་དང་བཅས་གྱུར་པ། །དེ་ཆོ་ཤིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ། ༥༠

རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་གཤམ་འདོད་པའམ། །གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་འདོད་པའམ།།
བདག་སེམས་རིམ་གྱོ་འདོད་བྱུར་ན། །དེ་ཆེ་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ༥༡

གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་། །རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་།།
སྒྲུ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་ན། །དེར་ནི་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ༥༢

མི་བཟོད་ལེ་ལོའི་འཛིགས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྱི་རྟོལ་མུ་ཅོར་དང་།།
རང་གི་བྱོགས་ཞེན་སེམས་བྱུང་ན། །དེ་ཆེ་གིང་བཞིན་གནས་པར་བྱ། ༥༣

དེ་ལྟར་ཀླན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། །དོན་མེད་བརྩོན་པའི་ཡིད་བརྟགས་ནས།།
དེ་ཆེ་དཔའ་བོས་གཉེན་པོ་ཡིས། །དེ་ནི་བརྟན་པོར་གཟུང་བར་བྱ། ༥༤

གིན་ཏུ་ངེས་དང་རབ་དད་དང་། །བརྟན་དང་གྲུས་དང་ཞེ་སར་བཅས།།
ངོ་ཆ་གིས་དང་འཛིགས་བཅས་དང་། །ཞི་ཞིང་གཞན་དགའ་བྱེད་ལ་བརྩོན། ༥༥

པན་ཚུན་མི་མཐུན་བྱིས་པ་ཡི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྒྱུ་ཞིང་།།
ཉོན་མོངས་སྒྲེས་པས་འདི་དག་གི། །སེམས་འདི་བྱུང་སྒྲུམ་བརྩེར་ལྟན་དང་། ༥༦

ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་དངོས་ལ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་དབང་བྱས་གིང་།།
སྒྲུལ་པ་བཞིན་དུ་ང་མེད་པར། །ཡིད་འདི་རྟག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། ༥༧

རིང་ཞིག་ལོན་ནས་དལ་བའི་མཆོག་ །ཐོབ་པ་ཡང་དང་ཡང་བསམས་ནས།།
སེམས་དེ་ལྟ་བུར་རི་རབ་ལྟར། །རབ་ཏུ་མི་གཡོ་གཟུང་བར་བྱ། ༥༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དོན་མེད་དག་འབྱུལ་ཆགས་སྤང་སྒྲོང་བྱེད་ལྟ་
བུའི་ཡང་ན་བཞད་གད་ཀྱི་རྒྱར་བྱུར་པའི་བྲེ་མའི་གཏམ་ནི་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲུ་བ་དང་
གར་དང་འཆམ་རོལ་བྲོ་སྒྲུ་མགྲར་དང་ཡུལ་དུས་ཀྱིས་ལྟ་མོ་ལ་སོགས་པ་ངོ་མཆར་

བའི་ལྷན་མོ་རྣམ་པ་མང་པོ་ཀུན་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་དོ་སྤྱད་བའི་ཆེད་དུ་འཛིག་
 རྟེན་དང་མཐུན་པར་འཇུག་པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ལ་བྱན་ཆོད་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་།
 མིག་གིས་མཐོང་ཆོད་ལག་ཏུ་ལེན་དགོས་པའི་ཆགས་ཅན་བྱེད་མི་འདུག་པ་དང་ཡུལ་
 ལ་གཡང་ཆེ་བས་རང་གི་རང་མི་གོ་བ་དེ་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་པར་རྩལ་རྒྱ་ཐང་ལ་ལྷུང་
 ཆོ་རེག་ལ་མ་འབྱར་བར་ཡོད་པ་ལྷར་དེ་དང་དེ་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་། ཤེས་
 བཞིན་མེད་པའི་དབང་གིས་དོན་མེད་པར་ས་ལ་སོར་མོས་དོར་སོགས་ཤོ་བ་དང་རྩ་
 རྣམས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་དང་ས་ལ་སོར་མོ་ལ་སོགས་པས་རིས་མོར་འབྲི་བ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ན། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བསྐྱབ་པ་བྱན་པར་བྱས་ནས་
 བསྐྱབ་པ་དང་འགལ་ན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་འགོ་བ་བྱན་ཏེ་སྤྲུག་པས་དེ་ཡི་མོད་
 དེ་ཉིད་ལ་དོར་བར་བྱའོ། །དུས་གང་དང་གང་གི་ཆོ་ན་ཆོགས་གཤམ་སོགས་སུ་ལུས་
 ཀྱིས་སྤྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་པར་འདོད་པར་འགྱུར་ཏམ་དག་གིས་གཞན་ལ་ཀྱུ་རེ་ལ་སོགས་
 པ་སྤྱོ་བར་འདོད་པར་གྱུར་ན་ཡང་ལུས་དག་གིས་མ་བྱས་གོང་དུ་དང་པོར་རང་གི་
 སེམས་ལ་བརྟགས་ནས་ཉིན་གཅིག་དང་ཆོ་གཅིག་འདྲ་བས་འགྱུར་ལྷོག་མེད་པར་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟན་པས་འོས་གིང་འཐད་པས་རིགས་པ་དང་ལྷན་པར་བྱ་
 དགོས་སོ།།

ཁྱད་པར་དུ་སྒྲིམ་པ་གསུམ་དང་འགལ་བྱེད་ལུས་དག་གི་བཅས་པ་ལས་ཀྱང་
 སེམས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་འདི་བསྐྱར་ཞིང་ཐུབ་དགོས་པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཉེས་སྒྲོང་
 འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཉར་བདུན་ནི། དུས་གང་གི་ཆོ་ན་ཡང་རང་གི་ཡིད་འདི་ཉིད་དགོ་འདུན་
 གྱི་རྩ་སོགས་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་སྤྲ་ཆོགས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཅིག། །རང་ལུགས་
 ལ་གཞན་པའི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ཡུལ་ཡིད་མི་འོང་བ་ལ་མི་འདོད་
 པར་རྒྱུ་ཀྱིས་ལྷོགས་ཏེ་མི་དགའ་ཞིང་ཁྱོ་བར་འདོད་པ་དང་གཉིས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆགས་
 པ་དང་ཁྱོ་བ་དེ་གཉིས་ནི་མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས་ཡིད་ལ་གར་བ་དེ་
 ཡི་ཆོ་ན་ལུས་ཀྱིས་ལས་སུ་མི་བྱ་ཞིང་དག་གི་སྤྱོ་བར་མི་བྱ་བར་རྣམ་རྟོག་རབ་པ་རྣམས་

ཐོལ་སྦྱེས་ཐད་ཚད་བྱས་ཏེ་དཔེ་ཤིང་བཞིན་དུ་ནི་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར་གནས་པར་
 བྱ་བ་དང་། རྒྱུན་གོམས་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་སོགས་
 ལ་ཅེས་པ་དྲན་པ་དང་ཆོས་ཁྱིད་ལྟ་བུའི་ཆོས་རའི་ནང་དུ་འདོད་པའི་ཆར་གཏོགས་
 ཀྱིས་གཞན་ལ་ཅེད་མོ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ཚྡོད་པ་དང་གསུམ། ལུས་དག་
 ལ་འདུག་རྒྱ་མེད་པས་ག་ཞར་དང་བཅས་པའམ་སྡེ་བཞི། སྤང་པོ་སོགས་ལས་བདག་
 ལྷག་གོ་སྒྲམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཙམ་དང་། ལྷགས་གཉིས་གང་རུང་གི་ཐད་ནས་རང་གཞན་
 གཉིས་འདྲ་བ་ལས་བདག་ལྷག་གོ་སྒྲམ་པ་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་ལམ་ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་།
 ཡོན་ཏན་སོགས་ཀྱིས་གཞན་བྱད་པར་འཇགས་པ་ལས་ཀྱང་ད་དུང་བདག་ལྷག་གོ་
 སྒྲམ་པ་དང་ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ། རང་ལས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྒྱལ་པོའམ་
 སྤྱེའོ་ཆེན་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་དེ་དང་བདག་གཉིས་ཁྱི་ལ་སོགས་དང་འབྲད་ཆོ་བདག་དཔལ་
 འོ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུ་ཅུང་ཟད་སྒྲམ་པའི་ང་རྒྱལ། སྤང་པོ་ལྷ་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་རའོ་སྒྲམ་
 པའི་ང་རྒྱལ། བསམ་གཏན་གྱི་སེམས་ཐོབ་ཆོ་བདག་གིས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་
 རམ་སྒྲམ་པ་ལྟ་བུ་མཐོན་པའི་ང་རྒྱལ། སྦྱོན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་སྦྱོམ་པ་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་
 ཏེ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་བུ་གང་རུང་ལྷན་པའི་གཞན་ལས་མཐོ་སེམས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་ལྷ།
 རིགས་དང་། གཟུགས་དང་། དབང་ཐང་དང་། ལངས་ཚོད་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་
 རང་རྒྱད་ཁེངས་པའི་རྒྱགས་པ་དང་ལྷན་པའམ་སྡེ་དུག །གཞན་བཅོན་སྤྱད་མཐོན་པོ་
 སོགས་ལ་ངོ་དགའི་ཕྱིར་དུ་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་དམ་ཉམས་སྡོམ་ཤོར་རྒྱན་མ་
 ལ་སོགས་པའི་གཞན་ལ་མཚང་འབྲུ་བ་ཡི་བསམ་པ་དང་བདུན།

གལ་ཏེ་འདོད་པ་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་ཡང་ཡང་བྱིན་ནའང་ཡང་ཡང་སྤྱོད་པའི་
 རྗེས་ཀྱི་ཆ་ནས་སྤྱོད་འབྱིན་པའམ། ཡང་ན་རང་དང་མཛའ་བ་ཞིག་ལ་གཞན་ཀྱིས་
 ཆོག་ངན་སྤྱུས་པ་དེ་མ་ཤེས་ཀྱང་མི་གོ་བ་ཆོག་ངན་ཡང་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཆོག་གི་
 ཆ་ནས་སྤྱོད་འབྱིན་པ་དང་བརྒྱད། གཞན་མགོ་བསྐོར་བསམ་པས་ཡོན་ཏན་མེད་པ་
 ལ་ཡོད་མདོག་གི་གཡོ་དང་། སྦྱོན་ཡོད་པ་ལ་མེད་མདོག་གི་སྤྱུ་སྡེ། གཡོ་སྤྱུའི་སྦོ་ནས་

གཞན་ལ་སྤྱ་སེམས་སམ་མགོ་གཡོགས་འདོད་པ་དང་དགྲ། ཏུས་གང་གི་ཆོན་བདག་ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་འཇུག་དང་བཅུ། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དང་ནི་བཅུ་གཅིག། རང་ལ་ཚུར་ལན་མེད་པར་པར་ལ་ཆོག་པར་གྱིས་གཤེ་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས། ཡན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོག་པར་བརྟེན་རེས་གྱིས་འགྲོད་པ་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་དང་བཅུ་གསུམ་དེ་ལྟ་ལུའི་ཉེས་པ་གང་གྱུར་བ། དེའི་ཆོན་དང་པོ་ལུས་ངག་གི་སྟེང་དུ་མ་སྒྲིབ་གོང་དུ་སེམས་ལ་བྱན་མ་ཐག་ཏུ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཟུང་སྟེ་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དངོས་པོ་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྟོད་ཀྱི་རྟེན་པ་འདོད་པ་དང་བཅུ་བཞི། ཞེས་ཐུག་འཚལ་གདན་སྟོབ་གྱི་བཀྲར་སྟེ་འདོད་པ་དང་བཅོ་ལྔ་ཐོགས་སུ་སྟན་གསུམ་གྱིས་བྱལ་པར་འདོད་པ་འཇུག་ཏེ་བཅུ་དྲུག། མངག་རྒྱའི་གཡོག་འཁོར་དོན་དུ་གཉེར་བར་འདོད་པ་འཇུག་སྟེ་བཅུ་བདུན། བཀྲར་སྟེ་དང་རིམ་གྱི་འཁྱེད་པར་གོང་གི་བཀྲར་སྟེ་ནི་ཡན་མི་ཐོག་ལ་འདིར་བདག་སེམས་ལ་རིམ་གྱོ་འདོད་པར་གྱུར་པ་ནི་ཡན་འདོགས་ཏེ་མེ་འབྱེད་པ་དང་རྩ་ལེན་ཐབས་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ་བྱང་ན་སྟམ་པའི་སེམས་སྒྲེས་པ་དང་བཅོ་བརྒྱད། དེའི་ཆོན་དང་པོར་སེམས་ཐོག་ཏུ་འདོད་པ་གང་ཆེ་བ་བྱང་མ་ཐག་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བཟུང་སྟེ་གཡོ་འགལ་མེད་པར་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱའོ། །ཁྱིའི་འཛིགས་པ་ལས་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་ཡན་ཐོག་རུང་ཡན་པ་ཡན་སུ་ཅམ་ལའང་མི་བརྩོན་པར་གཞན་དོན་ཡལ་བར་འདོད་པ་དང་བཅུ་དགྲ། འདུག་གནས་དང་བཟའ་བརྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལ་དགེ་བཤེས་འབན་གྱི་ཞོ་ལྟར་རང་དོན་གཉེར་བར་འདོད་པ་དང་ཉི་ཤུ། བསྟན་པ་དང་འདོན་པའི་ཆོ་ལ་སོགས་པར་སྤྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་བ་དང་ཉེར་གཅིག་དེ་ལྟ་ལུའི་ཉེས་པ་གང་གྱུར་ན་དུས་དེ་ཆོ་ཐོལ་སྒྲིས་ཐང་ཆོད་བྱས་ཏེ་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་གྱིས་ཆོག་པར་ཐོས་པ་དང་། རྒྱུད་ཆར་མར་མེ་སྟག་ལ་སོགས་པ་མི་བཟོད་པ་དང་ཉེར་གཉིས། དཀའ་ཆོགས་མི་ལུས་པ་གཉིད་དང་བག་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལེ་ལོ་བྱེད་པ་དང་ཉེར་གསུམ། ཆོག་པར་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་

དོན་སོགས་དང་ཟབ་མོ་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲོར་མི་ཤོངས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་བ་བྱང་
 སེམས་ཀྱི་སྒྲོད་པ་ལ་སོགས་ལ་སྒྲག་སྟེ་འཛིགས་པ་དང་ཉེར་བཞི། དེ་བཞིན་དུ་གཙོད་
 པས་ལྟ་འདྲེ་སོགས་ལ་སྒྱི་བརྟེན་ཏེ་མོ་ཚོད་བྱེད་པ་དང་། སྒྲ་མས་དབང་སོགས་དང་
 དབུ་མཛད་ཀྱིས་ཚོག་རྒྱས་མེད་ལ་མོ་ཚོད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ཉེར་ལྔ། དག་
 གིས་མ་བརྟགས་པར་སྤར་ཙམ་ཞེས་ཁ་ཡན་བྱུང་རྒྱལ་ཅི་འདོད་དུ་སྒྲུ་བ་དང་ཉེར་
 གྲག །རང་རང་གི་ཡུལ་སྤོགས་སྒྲ་མ་དང་དཔོན་པོ་ཟས་གོས་དང་ཡོངས་སྒྲོད་ཚས་
 ལུགས་བྱུང་མཐའ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤོགས་ཞེན་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དང་ཉེར་བདུན་ཏེ། དེ་
 ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་སེམས་ལ་བྱན་པ་ན་དེ་ཚེ་གཡོ་
 འགྲུལ་མེད་པར་ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་
 འདི་རྒྱམས་ལས་བྱུང་བས་ན་ཉེས་སྒྲོད་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཉེར་བདུན་ཅེས། **རྩེ་མཚོ་གསུལ་**
རིན་པོ་ཆའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། ཡང་ཡང་གསུངས་པས་ན་ཐུན་མགོ་ཐམས་ཅད་དུ་དམ་
 བཅའ་དང་། ཐུན་འཇུག་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟོ་བགྲང་བྱེད་ཚུལ་དང་། དྲན་ཤེས་བག་
 ཡོད་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བརྟན་པར་བྱ་བ་དང་བསམ་བཟང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་དང་
 ཉེས་སྒྲོད་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཉེར་བདུན་བསྐྱུང་རྒྱུ་འདི་ལས་དང་པོ་བས་སྒྲོད་འཇུག་གི་
 ཉམས་ལེན་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཆགས་སོགས་བསམ་པ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་པས་
 བསྐྱངས་པ་དང་གཅིག །སྒྲོར་བ་དོན་མེད་པར་སྒྲུ་བར་འདོད་པའི་སེམས་བྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་བརྟོན་པའི་ཡིད་གཉིས་ལ་བརྟགས་ནས་དུས་དེ་ཚེ་བྱང་སེམས་དཔའ་
 བོས་རྒྱལ་པ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིས་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་བསམ་སྒྲོར་དེ་གཉིས་
 ཀྱི་རྒྱལ་རྟོག་གིས་དབང་དུ་འི་མ་ཤོར་བར་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་
 ཀྱིས་བཟུང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་སྒྲོད་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འང་སྒྲོར་དངོས་
 རྩེས་གསུམ་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མ་ངས་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་རྩེས་སོར་གཞན་ལ་འདྲི་མི་
 དགོས་པའི་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་དང་། རྒྱ་སྒྲོད་འཇུག་འདི་ལ་བསྐྱབ་ན་འབྲས་བུ་སངས་

རྒྱས་འཕྲོ་བ་པོ་སྟུམ་པ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རབ་ཏུ་དད་པ་
 དང་ལྡན་པར་བྱ་བ་དང་། སྒྲོན་འཇུག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་སྒྲོ་བ་བ་དེ་སྟོག་ལ་བབ་
 གྱང་མི་སྒྱུར་བར་ཉིན་མི་དལ་མཚན་མི་གཉིད་པར་ཉག་ཏུ་སྒྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་
 ཀྱིས་བརྟན་པོར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་བྱ་བ་གང་དང་གང་ལ་འདར་གྱུན་སྒྲོང་ལྷགས་
 དག་ཏུ་སོང་ཏེ་གྲུས་སྒྱུར་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་དང་། གཞུང་བཟང་ཁོ་མེད་ཀྱི་
 སྒྲོ་བ་དཔོན་སྒྲོན་འཇུག་འདི་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་འབད་པ་ཡུན་བསྐྱང་ནས་སེམས་ཅེ་
 གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་ཞེ་སར་དང་བཅས་པ་དང་། སྒྲོན་འཇུག་ལ་སོགས་པ་གང་ལ་
 བསྐབ་པ་དེ་མ་ཤེས་པའམ་མ་འགྲུབ་པ་ལ་བདག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་
 དང་། གཞན་གྱིས་ཁྲེལ་བ་དང་སྒྲོན་པ་སོགས་ལ་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པ་དང་།
 ཐོས་ཉགས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་བ་ཡིན། །བསྒྲོམ་ཉགས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྒྲོ་གསུམ་པོ་རས་བལ་དོག་པས་མཉན་པའམ་བྱེ་བྲག་ལ་ཟོ་མར་
 བཏབ་པ་བཞིན་དུ་འཇམ་ལྡན་གྱིས་འགོ་བའི་སྒྲོ་ནས་གཙོ་ཆེར་སེམས་ཞི་ཞིང་དུ་ལ་
 བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ལུས་དག་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པ་ལ་
 བརྩོན་པར་གལ་ཆེད།

སོ་སའི་སྒྲེ་བོ་ལན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་བྱིས་པ་མང་པོ་ཡི་ནི་འདོད་པ་ཐ་དད་པ་ཡི་
 གེ་འདྲི་འདོན་གྲོག་པ་དང་འགོ་འདུག་བཤད་གཏམ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་གཅིག་
 གི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་བསམ་པས་དེ་མི་འགྲུབ་རུང་དེ་རྣམས་གྱིས་རང་གི་
 སེམས་མི་སྒྲོ་བར་དགོས་ཞིང་། སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་ཁག་མེད་དེ་གྱུན་སྒྲོང་ཉོན་
 མོངས་པ་ལས་སྒྲེས་པས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་ནི་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལྟར་ངོ་
 སྟུམ་པ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་དང་ཉོན་མོངས་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་བརྩེ་བར་ལྡན་
 པ་དང་དེ་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། སྟིག་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་འགོ་
 འདུག་དགོས་པ་ལྟ་བུའི་རང་འདོད་མང་པོས་ད་ལྟ་བུ་བ་ཅི་བྱེད་དགོས་ནའང་རང་
 གཞན་ལ་མི་གཞོད་པའི་བྱ་བ་བརྟག་དཔུང་བྱས་ཏེ་རང་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་བདག་

གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཕྱིར་གྲོ་ཆས་བཅའ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ལོག་འཛོད་དང་མ་
འདྲེས་པའི་བྱ་བ་དང་། གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་སྟེ་ཆོ་འདས་དང་ནད་པ་
ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཆོས་དགེ་བ་སོགས་སྟེག་དང་མ་འདྲེས་ཤིང་གལ་གང་ཆེ་ལ་
བརྟགས་ནས་ཅི་བྱེད་ཀྱང་རང་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་ཐབས་སུ་བརྩོན་ཆོད་པེར་ན་
སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྱུ་ལ་བ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་ཀྱན་ལ་དགའ་སྒྲུག་མེད་པར་ཆགས་མེད་
ཞེན་མེད་གྱི་རང་ནས་ང་རྒྱལ་མེད་པར་རང་གི་ཡིད་འདི་དུས་ཏྲག་ཏུ་བྲན་ཤེས་བག་
ཡོད་གྱིས་གཞུང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

སྟོན་ཆད་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་ཆོགས་བསལས་པའི་འབྲས་བུས་མི་ལུས་
ལེན་པ་འདི་ཆོ་གང་དུས་བརྒྱའི་ཟ་མ་ལན་ཅིག་ཡིན་པ་རྟེན་ནས་དལ་བའི་མཆོག་མི་
ལུས་དམ་པ་ཐོབ་པ་འདི་ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་ཡིད་ལ་བསམས་ནས་
དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་ཡེངས་མ་ལམ་ལ་མི་ཆོ་སྟོང་ཟད་དུ་མ་སོང་བར་དམ་ཆོས་རྣམ་
དག་གཅིག་སྒྲུབ་དགོས་བསམ་པའི་སེམས་དེ་ལྟ་བུར་ནི་རྩལ་སྒྲུབ་པའི་སྟོན་ནས་དཔེ་
རི་རབ་ལྟར་དུ་རབ་ཏུ་ཆོས་ལས་མི་གཡོ་བར་གཞུང་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྒྲུད་གྱི་རྩལ་ཁྲིམས་ལ། བསྐྱབ་པ་ལ་མི་སྟོབ་པའི་རྒྱ་ལུས་
ལ་ཆགས་པ་སྦྱང་དགོས་པར་བསྟན་བ་དང་། བསྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱ་རྒྱུད་གཤམ་ཆགས་པ་ཡིས། །ཕན་ཚུན་ཀྱན་དུ་བཤལ་བྲིད་ཀྱང་།།

ཡིད་ཁྱོད་མི་དགར་མི་བྱེད་ན། །ད་ལྟ་ཅི་བྱིར་ཁ་ཏུ་བྱེད།། ༡༩

ལུས་འདི་བདག་གིར་བཞུང་བྱས་ནས། །ཡིད་ཁྱོད་ཅི་བྱིར་སྒྲུང་བར་བྱེད།།

ཁྱོད་དང་འདི་གཉིས་སོ་སོ་ན། །དེས་ཀྱི་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༢༠

སྒྲོངས་པའི་ཡིད་ཁྱོད་ཅི་ཡི་བྱིར། །ཤིང་གཞུགས་གཙང་མ་གཞུང་མི་བྱེད།།

མི་གཙང་ཚོགས་ཀྱི་འབྲུལ་འཁོར་འདི། །རུལ་བ་བསྐྱངས་ཏེ་ཅི་ཞིག་རུང་། ༤༡

ཐོག་མར་བགས་པའི་རིམ་བ་འདི། །རང་གི་སྒོ་ཡིས་ཐ་དད་ཕྱེ།
ཤ་ཡང་རུས་པའི་བྱ་བ་ལས། །ཤེས་རབ་མཚོན་གྱིས་གུད་དུ་ཕྱེ། ༤༢

རུས་བ་ན་མས་ཀྱང་དཔྱེ་བྱས་ནས། །ཤར་གི་བར་དུ་བཏྲ་བྱ་ཞིང་།
འདི་ལ་སྙིང་པོ་ཅི་ཡོད་ཅས། །བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཏྲག་པར་གྱིས། ༤༣

དེ་ལྟར་འབད་དེ་བཙལ་ཀྱང་དེར། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྙིང་པོ་མ་མཐོང་ན།
ད་དུང་ཅི་ཕྱིར་ཆགས་རྒྱལ་གྱིས། །ཁྱོད་ནི་ལུས་འདི་སྤང་བར་བྱེད། ༤༤

ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཙང་བཟའ་མི་རུང་། །ཁྲག་ཀྱང་བརྟུང་དུ་མི་རུང་ལ།
རྒྱ་ཁྱོའང་གཞིབ་དུ་མི་རུང་ན། །ལུས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༤༥

ཉིས་ན་ཐ་དང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས། །ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་འདི་བསྐྱང་རིགས།
མི་འོ་ཅག་གི་ལུས་འདི་ནི། །བཀོལ་བར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད། ༤༦

འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱངས་ཀྱང་ནི། །འཆི་བདག་བརྩེ་བ་མེད་པ་ཡིས།
སྒོགས་ཏེ་བྱ་དང་བྱིར་བྱིན་ན། །དེ་ཆེ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅི་བྱར་ཡོད། ༤༧

བྲན་གཡོག་བཀོལ་དུ་མི་བརྟུབ་ལའང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་ན།
ལུས་འདི་བསྙོད་ཀྱང་གཞན་འགོ་ན། །ཁྱོད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཤ་ཐང་གསོ། ༤༨

འདི་ལ་སྤྱ་རྩལ་བྱིན་ནས་ནི། །ད་ནི་རང་གི་དོན་བྱེད་རྒྱུ།
ཕན་བ་མེད་པར་འདི་ལ་ནི། །ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པར་མི་བྱའོ། ༤༩

འགོ་དང་འོང་བའི་རྟེན་ཙམ་དུ། །ལུས་ལ་གྲུ་ཡི་སྒོ་བཞག་སྟེ།

སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནི་ལུས་སུ་བསྐྱར།། ༥༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་ཡར་ཕྱིན་དུག་སྐྱབ་མི་རྣམས་པའི་ཅ་བ་ལེ་ལོ་
ཡིན་ཏེ། **མདོ་བླ་བ་ཉིང་བཞག་ལས།** གང་ལ་ལེ་ལོ་ལོ་གཅིག་ཡོད་པ། །དེ་ལ་ཚས་
ཀྱན་མེད་པ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ལེ་ལོ་དེའི་ཅ་བ་ལུས་ལ་ཆགས་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་སྒྲོབ་
མི་རྣམས་པ་ཡིན་ཏེ་ལུས་སྦྱིད་འདོད་ཀྱི་འགོང་པོ་བདུད་ཀྱི་ལས་ཡིན་པས་དེས་ན་ལུས་
ལ་ཆགས་པ་སྒོང་ཐབས་ནི། སྐྱེ་ཞབས་རྒྱས་སྒྲས་གཞན་པན་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་ལུས་
དང་སེམས་གཉིས་ཐ་དད་དུ་བྱེ་བ་འདི་གལ་ཆེ་ཞེས་སྒྲུལ་སྒྲུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་གསུངས་
པས་ན་དེ་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུ་དང་གལ་ཆགས་པ་ཡིས་ནི་དུར་ཁྲོད་ནང་པན་ཚུན་ཀྱན་དུ་རོའི་ནང་
ཆ་ཀྱན་སྐྱངས་ནས་བཤལ་ཏེ་བྱ་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁྲིད་ནས་འགོ་བའི་དུས་ཀྱང་ཡིད་
བན་མ་ཁྲོད་མི་དགལ་བར་ཡང་མི་བྱེད་ན་ད་ལྟ་ལུས་དར་ཟབ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབས་
སྒྲུལ་ར་ཆང་གི་རང་ལ་ཡོད་དུས་སུ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཏ་ཞེས་ལུས་ལ་བརྟེད་
དགལ་སྦྱང་སྒྲུག་ལ་སོགས་པའི་ཁ་ར་སོ་རྒྱས་བྱས་ཏེ་བསྐྱང་འདུག་པར་བྱེད་དེ་སྐྱང་
བར་མི་རིགས་སོ། །འབྲལ་ཅིང་ཤལ་དུ་ལུས་པས་ན་ལུས་འདི་ཚས་ཀྱི་བདག་གི་ཚུལ་
དུ་བའི་ལུས་སྒྲུལ་ནས་བདག་གིར་གཟུང་བར་བྱས་ནས་ཡིད་ཁྲོད་ཀྱིས་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་
སྐྱང་བར་བྱེད་དེ་སྐྱང་བར་མི་རིགས་པས་ན་ལུས་ལ་ཆགས་པས་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་
སྒྲུལ་པ་རང་གི་བསམས་དགོས་སོ།།

གང་ལྟར་ཡང་ངས་འདི་གཅིས་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན་སེམས་ཁྲོད་ཐོགས་མེད་དང་
ལུས་འདི་ཐོགས་བཅས་ཡིན་པས་ལུས་སེམས་ཁྲོད་གཉིས་མཚན་ཉིད་སོ་སོ་ཐ་དད་
པ་ཡིན་ན་ལུས་དེས་ཀོ་སེམས་ཁྲོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྒྲུལ་པས་ལྟ་
བས་ཐག་ཆོད་དགོས་སོ། །ལུས་སེམས་གཉིས་སོ་སོ་ཡིན་དུང་ལུས་ཀྱི་རྟེན་ལ་སེམས་
འདི་བརྟེན་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན་བྱང་དོར་ལ་ཕྱོངས་པའི་ཡིད་བན་མ་ཁྲོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་

ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་རྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བ་གིང་གི་གཟུགས་གཙང་མ་གཟུང་བར་མི་བྱེད་དེ་གཟུང་
 དགོས་མ་གཏོགས་ལུས་པོ་མི་གཙང་བའི་རྩལ་སོ་གཉིས་ཀྱིས་གང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་
 འབྲུལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ནི་དྲི་རན་པ་བྱེ་བའི་རུལ་པ་ཐིན་སུའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚོ་བརྒྱད་
 ཞུགས་ཡོད་པའི་ལུས་རན་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བསྐྱེད་སྤྱད་ཅི་ཞིག་ཏུ་རྩུ་རྩུ་སྟེ་རྟེན་གཙང་
 མ་མ་གཏོགས་རྟེན་རན་པ་ལ་མ་རྟེན་ཞེས་པའི་དོན་དང་ལུས་འདི་ནི་མི་གཙང་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡིན་པ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་པའི་
 དོན་ཏོ།།

ལུས་འདི་གཙང་ངོ་སྟུམ་ན། དགེ་སྦྱོང་སྤྲུག་གིས་དགེ་སྦྱོང་མང་པོས་མི་སྤྲུག་པ་
 བསྟོམས་པས་ལུས་ལ་སྦྱོ་བ་སྦྱེས་པ་མང་པོ་བཀོད་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་སྟུར་སྟེ་ཐོག་མར་
 ལུས་ཀྱི་བགས་པའི་རིམ་པ་འདི་ནི་རང་གི་སྒོ་ཡིས་སོ་སོ་བ་དང་དུ་སེམས་ལ་བསྟོམ་
 བས་ཕྱེ་ཞིང་ག་ལ་ལུས་པ་ཡང་གཏོགས་ནས་སོ་སོར་ཕྱེས་ནས་རུས་པའི་བྱ་བ་ཁོན་
 ལས་གཞན་སྟིང་པོ་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཚོན་གྱིས་གྲུད་དུ་ཞེས་ཟུར་ལ་ཕྱེ་སྟེ།
 བཞག་ཀྱང་སྟིང་པོ་མེད་པ་དང་མགོ་དང་རྒྱང་ལག་སྒྲལ་ཚིག་དང་ཕྱི་པ་མ་ལ་སོགས་
 པའི་རུས་པ་རྣམས་ཀྱང་སོ་སོར་དབྱེ་བར་བྱས་ནས་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་
 ལས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱང་གི་བར་དུ་བསྟོམས་ཏེ་བལྟ་བར་བྱ་ཞིང་ལུས་འདི་ལ་མཁོ་
 བྱེད་དོན་འབྲས་ཀྱི་སྟིང་པོ་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་བཟླ་བར་གྱིས་ཤིག་
 དང་སྟིང་པོ་ཡོད་མི་དགོས་དང་། **རྩེ་མི་ལས།**

རོ་ཞེས་བྱ་མཐོང་ན་འཛིགས་པ་དེ། །རུས་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཅ་ན་གདལ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །ཞོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསམ་སྟོམ་གཉིས་ཀྱིས་
 ལུས་དེ་ལ་འབད་དེ་སྟིང་པོ་བཙལ་ཀྱང་ལུས་དེར་ཡ་རྒྱུད་སྒོ་བ་དང་མ་རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལ་
 སོགས་པ་མ་གཏོགས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟིང་པོ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ངེས་པ་ཡིན་ན་རེ་
 ཚོགས་རེ་རན་རང་ལ་འཛིགས་སྤྲུག་བྱུང་ངེས་འདི་ལ་ད་དུང་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཆགས་པའི་

ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཁྱོད་ནི་ལུས་ངན་མ་འདི་སྒྲུང་བར་བྱེད་འདུག་མྱེ་སྒྲུང་བར་མ་བྱེད་
 ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཁྱོད་གྱི་ལུས་ཕྱི་ནང་གི་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་
 བཟའ་བར་མི་རུང་ཞེས་མི་ཉན་ལ་དེ་བཞིན་དུ་ཐག་གུང་བཏུང་དུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ལ་
 རྒྱ་མ་དང་ལྟོ་བའང་གཞིབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཡིན་ན་མི་གཙང་བའི་ལུས་གྱིས་སེམས་ཁྱོད་
 ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་མྱེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ལུས་འདི་ལ་གཅེས་འཛིན་བྱེད་འདུག་པ་འདི་
 གཅིག་ཏུ་ན་དགོས་པ་མེད་རུང་ཉིས་སུ་ན་མ་དང་བྱ་གྲོད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱི་ཟས་
 གྱི་དོན་དུ་གསོ་རྒྱུ་འཇམ་དང་ཟས་ཞིམ་ཟས་མངར་རྒྱས་ལུས་འདི་བསྒྲུང་བར་བྱས་པ་
 ཡིན་ན་ནི་རིགས་གིང་འཐད་དོ། །འོན་ལུས་འདིས་ཅེས་གྲུང་དགོས་པ་མེད་དོ་རྟམ་ན།
 རིསྒྲུང་བ།

སེམས་ནི་ཀུན་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་པོ་འདྲ།

ལུས་ནི་དགེ་སྤྱི་ཀུན་གྱི་གཡོག་པོ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། མིའོ་ཙྏག་གི་ཞེས་པ་ནི་མི་ཡིན་ནོ་ཙྏག་ཐམས་ཅད་གྱི་
 ལུས་འདི་རྣམས་ནི་བཀོལ་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་མངག་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་ཟད་
 དོ། །དམ་ཚེས་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་གཞན་མངག་པ་ལས་གྲུང་དང་པོ་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་
 དགེ་བ་ལ་མངག་དགོས་སོ། །དགེ་བའི་ཕྱོགས་ལ་ལུས་འདི་མངག་མི་བྱའོ་རྟམ་ན།
 ད་ལྟའི་འདི་ལྟར་དུ་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ལུས་འདིའི་ཆེད་དུ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་ཆགས་
 རྒྱང་དུ་མས་བསྐྱབས་ནས་ཟ་ཉལ་གཉིད་ལ་སོགས་པས་དུས་ཀུན་ཏུ་བསྒྲུངས་ཏེ་ཆོས་
 ལ་དཀའ་ཆོགས་མི་བྱ་བར་བསྐྱད་གྲུང་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ནི་འཆི་བདག་
 གཤིན་རྗེ་བཙུང་བ་མེད་པར་དེ་ཡིས་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་གྱི་ལག་ནས་ཕྱོགས་ཏེ་བྱ་དང་
 བྱིར་བྱིན་ན་དུས་དེའི་ཆེ་སེམས་ཁྱོད་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱར་ཡོད་དེ་བྱ་ཐབས་མེད་དེ། དཔེར་
 ན་ཆེ་འདིའི་བྱན་གཡོག་པོ་བཀོལ་དུ་མི་བཏུབ་ཅེས་མངག་ཁར་མི་ཉན་པ་རྣམས་ལ་འང་
 གོས་དང་ཟས་ལ་སོགས་པ་མི་སྦྱིན་པ་ཡིན་ན་དོན་དུ་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱེད་

ཀྱང་ཞེས་པ་ནི་དད་ཟས་དང་གཤིན་དཀོར་གྱི་རྩིས་མང་པོས་ཟས་ལ་སོགས་པ་
བསྐྱབས་ཏེ་བྱ་མ་བསྐྱབ་པ་ལྟར་བྱས་ནས་ལུས་ལ་བྱིན་ཀྱང་ལུས་འདི་ནི་རྩར་ཁྲོད་ནང་
ལ་སོགས་པ་གནས་གཞན་དུ་འགོ་སྟེ་ལུས་ཀྱིས་སེམས་མི་འཁྱར་སེམས་ལུས་ལ་མི་
བརྟེན་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཁྲོད་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཅིའདྲོན་དུ་ག་ཐང་ཞེས་པ་ནི་གི་གི་
ཆད་ཆད་ཀྱིས་ལུས་འདི་གསོ་བར་བྱེད་མ་འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

དེ་ནས་ལུས་འདི་ལུས་སྟོ་འགྲངས་པ་དང་ལྷག་པ་སྒྲིབ་ཅམ་གྱི་སྤྱ་རྩལ་པ་བྱིན་
ནས་ལུས་འདི་ནི་ཉལ་འདུག་ཏུ་མ་འདུག་པར་དེ་ལྟར་བསྐྱོར་ལ་སོགས་པས་སེམས་
རང་གི་དོན་བྱེད་དུ་ཆུག་ཅིག །ལུས་འདིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་བེད་མ་ཆོད་ན་ཕན་
བར་མེད་པར་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ནི་མནའ་དང་ཕྱིག་པ་དང་ཟས་དང་དཀོར་གཤིན་ཟས་
ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིན་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕ་ལོན་མང་པོ་བྱི་མ་སེམས་རང་ཉིད་
ཀྱིས་འཇལ་དགོས་པས་གཟབ་བར་བྱའོ། །དེ་བས་གཞན་དོན་དུ་མཆོད་སྒྲིན་བྱེད་པ་
གལ་ཆེ་སྟེ། **རྩི་མི་ལས།**

སྟོ་ཁ་ནས་ཕྱི་ལ་སྒྲིན་པ་ཐོངས། །གཉིད་ཁ་ནས་ཕྱི་ལ་དགོ་སྒྲོར་གྱིས།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ནི་ལུས་སྟོང་པོ་མེད་པ་ལས་མེད་པར་གཤེས་པར་
བྱས་ནས། ད་སྟོང་པོ་ལེན་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་གིང་རྟའི་འཕང་ལོ་འཁོར་བའི་ཆེད་དུ་
མིག་སྤྱད་གྱི་སྒྲུམ་བུག་པ་དང་གྲུ་བས་གྲུ་ལ་ཟག་ལྷན་བྱེད་པ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་ཆུ་
བོ་ལ་ཕར་འགོ་རྩེད་འོང་གི་རྟེན་དུ་ཉར་ཆག་བྱེད་པ་ལྟར། རང་དོན་དུ་འཁོར་བ་སྤྱག་
བསྐྱལ་གྱི་ཆུ་བོ་ལས་བཀལ་ཏེ་ཐར་པ་ལོར་བའི་སྤྱིང་དུ་འགོ་བའི་རྟེན་དང་། གཞན་
དོན་དུ་རི་སྤྱིང་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་གྱི་བར་དུ་འཁོར་བའི་
གནས་འདིར་རྩེད་པ་མ་སེམས་ཅན་སྟོལ་བའི་དོན་དུ་འོང་བའི་རྟེན་ཅམ་དུ་དལ་འབྱོར་
གྱི་མི་ལུས་འདི་ལ་གྲུ་ཡི་སྟོ་ཡིན་པར་བཞག་སྟེ་གིང་རྟའི་མིག་སྤྱད་དང་གྲུའི་ཟག་ལྷན་
ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་ཟས་གོས་ལ་སྤྱད་དེ་པ་མ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་གནས་སྐབས་དང་

མཐར་ཐུག་གི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམ་དག་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ། མཐོ་རིས་ལྷ་མི་དང་
ཐར་པ་ཉན་རང་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པའི་རྟེན་
ལུན་སྤུ་ཆོག་པ་པའི་ཅི་བསམ་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ནི་ལུས་སུ་
བསྐྱར་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི།

དེ་ལྟར་རང་དབང་ཡོད་ཀྱིས་ཏེ། རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་བཞིན་དུ་གྱིས།།
ཁྱོ་གཉིར་རོ་བུམ་ཡོངས་ཐོང་སྟེ། འགྲོ་བའི་བཤེས་དང་གསོང་པོར་གྱིས།། ༡༡

ཁྱི་ལ་སོགས་པ་བབ་ཅོལ་དུ། སྒྲ་དང་བཅས་པར་མི་དོར་རོ།།
སྒྲོ་ཡང་དག་ཏུ་མི་དབྱེ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བཅོམ་བསྐྱངས་དགའ་བར་བྱ།། ༡༢

ཅུ་སྐྱར་གྱི་ལ་ཆོམ་རྒྱན་དག། སྒྲ་མེད་འཇབ་ཅིང་འགྲོ་བ་ཡིས།།
མཛོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྐྱབ་པ། ཐུབ་པས་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་སྒྱུད།། ༡༣

གཞན་ལ་བཞེན་བསྐྱུལ་འདེབས་མཁས་ཤིང་། མ་བཅོལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་དག།
གྲུས་པས་སྒྱི་བོས་སྤང་གྱིས་ཏེ། རྟག་ཏུ་ཀུན་གྱི་སྒོ་བ་མར་གྱུར།། ༡༤

ལེགས་པར་སྒྲུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ། འདེབས་གསུངས་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ།།
བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན། བསྟོད་པས་ལེགས་པར་དགའ་བ་བསྐྱེད།། ༡༥

སྒྲིག་ན་ཡོན་ཏན་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་རྗེས་སུ་བརྗོད།།
རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་ན་དེ། ཡོན་ཏན་ཤེས་པར་རིག་པར་བྱ།། ༡༦

རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་དགའ་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོན་ལང་དགོན།།
དེ་ལྟར་གཞན་བྱས་ཡོན་ཏན་གྱིས། དགའ་བའི་བདེ་བ་སྒྱུད་པར་བྱ།། ༡༧

བདག་ལ་འདིར་གོད་ཡོང་མེད་ལ། ཁ་རོལ་ཏུ་ཡང་བདེ་བ་ཆེ།།

ཉེས་པས་མི་དགའ་སྟུག་བསྐྱེད་ཞིང་། །པ་རོལ་ཏུ་ཡང་སྟུག་བསྐྱེད་ཆེ། ། ༥

སྒྲིན་ཡིད་ཐེབས་འབྲེལ་བ་དང་། །དོན་གསལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། །
ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་སྤངས་བ་དང་། །འཇམ་ཞིང་རན་པར་སྒྲིབ་བར་བྱ། ། ༦

མིག་གིས་སེམས་ཅན་ལྟ་ན་ཡང་། །འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་།
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེས། །དྲང་ཞིང་བྱམས་པའི་ཆུལ་གྱིས་བཟ། ། ༧

རྟག་པར་མངོན་ཞེན་གྱིས་བསྐྱང་བའོ། །གཉེན་པོ་ཡིས་ནི་བསྐྱང་བ་ཉིད། །
ཡོན་ཏན་ཞིང་དང་ཡན་འདོགས་ཞིང་། །སྟུག་བསྐྱེད་བ་ལ་དག་ཆེན་འགྱུར། ། ༨

མཁས་ཤིང་དགའ་དང་ལྡན་བྱས་ནས། །ལས་རྣམས་རྟག་ཏུ་བདག་གིས་བྱ། །
ལས་རྣམས་ཀྱན་ལ་སྐྱེལ་ཡང་། །ལྟོས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ། ༩

སྒྲིན་པའི་པ་རོལ་སྒྲིན་ལ་སོགས། །གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ལྷགས་སྟུང་། །
རྒྱང་དུའི་ཕྱིར་ནི་ཆེ་མི་བཏང་། །གཙོ་ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་མོ། ། ༡༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྟོན་ཆད་བསམ་སྦྱོར་ཐམས་
ཅད་ཆུད་ཟོས་སུ་སོང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་འཕེལ་བས་དམ་སྟོམ་སྤང་མི་
ལུས་པ་ཡིན་ལ། །དེ་ནི་ལུས་ལ་སེམས་ཀྱིས་རང་དབང་དང་སེམས་ལ་བྱན་ཤེས་ཀྱིས་
རང་དབང་བསྐྱར་ཏེ་སེམས་ལ་དབང་ཡོད་པར་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་སྒྲུབ་
དགོས་ཏེ། །བྱན་ཤེས་ཀྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་བཞིན་དུ་ལྡན་པར་གྱིས་ཤིག་བཞིན་
རས་བསྐྱས་པའི་ཁྱོད་གཉིད་ཀྱིས་ངོ་ཟུམ་པ་དབྱར་གྱི་སེར་སྒྲིན་འཁྲིགས་པ་འདྲ་བ་
ཡོངས་སུ་བོང་ལྟེ་ཞེས་སྒྱུར་ལ་མ་གྱུར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་
བཤེས་ཀྱིས་པན་འདོགས་པ་དང་གསོང་པོར་ཞེས་རང་རྒྱུད་འདི་ཉིད་དྲང་པོར་གྱིས་
ཤིག །བྱན་ཤེས་མེད་པའི་རྟགས་སུ་འགྱུར་བས་ན་ཁྱི་དང་ཅོག་ཅེས་ཆགས་ལེགས་

པ་མ་བརྟགས་པར་བབ་བཅོལ་དུ་སྒྲུབ་པོ་དང་བཅས་པར་ཐང་ལ་མི་དོར་རོ། གློ་
བྱེ་བའི་ཚོན་ཡང་དག་ཏུ་མི་བྱེད་སྟེ་ནང་གི་མི་རྣམས་མི་རྟག་པར་འཕྱར་བ་དང་། དུས་
རྟག་ཏུ་བྱ་བ་གང་དང་གང་སྒྲུབ་ན་ཡང་མི་ངོམས་པར་བསྒྲུབ་ན་འབྲུབ་པས་བཅོལ་
བསྒྲུངས་ཞེས་པ་ནི་ལུང་མེད་པ་ལ་དགའ་བར་བྱའོ།

དཔེར་ན་རྩུར་སྒྲུར་གྱིས་ཉ་གསོད་པ་དང་བྱི་ལ་རྣམས་གྱིས་བྱི་པ་ལ་སོགས་པ་གསོད་
པ་དང་། ཚོམ་པོ་རྒྱག་པ་དང་རྩུན་མ་རྣམས་གྱིས་ཟས་ནོར་སྟོགས་པ་ལ་སོགས་པ་མི་
དགེ་སྟེག་པ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཀྱང་ལུང་སྒྲུ་མེད་པར་འཇབ་ཅིང་
འགྲོ་བ་ཡིས་ནི། རང་རང་གིས་མངོན་པར་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ན་བྱང་
རྩུབ་སེམས་དཔའ་ཐུབ་པས་དུས་རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཚོས་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་སྟོག་
མཐའ་བར་གསུམ་ཀྱུན་ཏུ་ཞི་དུལ་སྟོད་གསུམ་འཛོམས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུད་ཅིང་སྒྲུབ་
དགོས་པ་བཤད་ཅི་དགོས་སོ། །གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཞན་དམ་ཚོས་སྒྲུབ་
པའི་བསྒྲུལ་མ་འདེབས་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་དགོས་གིང་མ་བཅོལ་བར་བསམ་བཟང་
གིས་བདག་ལ་ཕན་པ་བྱེད་པའི་དག་ཚིག་དེ་ནས་གདོང་སྟོག་མི་བྱེད་པར་གྲུས་པ་དང་
བཅས་པས་རང་གི་སྒྱི་བོར་བླང་བར་གྱིས་གིག་དང་། འདི་གལ་ཆེ་བས་དུས་ཐམས་
ཅད་དུ་ཕན་པར་ཡིན་ཏེ། དག་འབྲུལ་ཀྱི་མེདིག་སེབ་ན་དོན་དམ་ཡོད། །ཅིས་གསུངས་
པ་ལྟར་དང་དུ་བླང་བར་རིགས་སོ། །དུས་རྟག་ཏུ་ང་བཟང་སྟམ་པས་དམན་པ་ལ་
བརྟན་བཅོས་མེད་པར་མི་གྲལ་ནས་བྱ། བྱི་གྲལ་དུ་སྟེགས། ལྟ་གྲལ་ཐོབ་པར་བྱ་
བ་དེ་སྟེ་བྱད་སྟེགས་ཐོབ་གསུམ་གྱིས་དམན་པ་བཟུང་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་སྟོབ་
མར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་བསྒྲུབ་དགོས་སོ།

ལེགས་པར་ཞེས་ཡིན་པ་ཞིག་སྒྲུས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཁས་མི་ལེན་པ་ལྟར་བྱེད་
མི་ངོས་པས་ན་དགེ་བར་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དང་མཐུན་བརྟེན་གྱིས་དེ་ཡིན་ནོ་
བདེན་ནོ་ལྟ་བུ་བརྟེན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཕྱག་བསྐོར་སྟོབ་གཉེར་ལ་སོགས་པ་དག་
བའི་བསོད་ནམས་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན་སྟག་དོག་གི་བསམ་ངན་སྒྲངས་ནས་དེ་

ལ་དངོས་སུ་བསྟོད་པས་དགེ་བ་རང་གིས་འགྲུབ་པ་ཙམ་དུ་ལེགས་པར་དགའ་བ་
 བསྟོད་དགོས་ལ། དངོས་སུ་བསྟོད་ནས་རྗེས་སུ་མི་བསྟོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་ཁ་ཞེ་
 མེད་པར་གྲོག་ན་ཡང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་པར་བྱ་ཞིང་། གཞན་གྱིས་རང་རང་
 གི་ཡུལ་གྱི་སྒྲ་མ་དང་དཔོན་པོ་དང་ཡུལ་སྡེ་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ལ་སོགས་པའི་
 ཡོན་ཏན་བརྟོན་པའི་དུས་ན་རང་གིས་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བརྟོན་དགོས་
 གོ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་གཞན་གྱིས་བརྟོན་ན་ཡང་དེས་རང་ལ་ཁེངས་སེམས་མེད་པར་
 མིའི་རིགས་ལ་དུག་གསུམ་ཤས་ཆེ་བའི་མི་སོ་སོར་ཡོད་དེ་འདོད་ཆགས་ཅན་གྱིས་
 ཐམས་ཅད་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་མཐོང་བ་དང་ཞེ་སྒྲུང་ཅན་གྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོན་དུ་མཐོང་
 བ་ཡིན་པས་ཇ་རོལ་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་པོ་དེ་ཉིད་དག་སྒྲུང་གི་ཡོན་
 ཏན་དུ་ཤེས་པར་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གཞན་གྱིས་བྱ་བ་རྩོམ་པ་ཐམས་
 ཅད་རང་དགའ་བའི་ཕྱིར་དུ་འགྲུབ་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་གཞན་གྱི་སྟོད་པ་ལ་རང་ཞི་མི་
 འབྲས་པར་རང་དགའ་བའི་རྒྱར་འགྲུབ་པ་དེ་ནི་རིན་གྱིས་ཉོད་གོས་ན་འང་གཞན་ལས་
 བཅའ་དུ་མེད་པས་ན་དགོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐམས་ཅད་ལ་དག་སྒྲུང་སྒྲུང་ན་ཀྱང་ཡང་
 ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་མཐོང་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟས་གཞན་གྱིས་
 བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱན་གྱིས་དགའ་བར་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་དེ་ལ་རང་གིས་ལོངས་
 སྟོད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱད་ལ་སྟུང་བའི་མཆོག་ཁྱད་
 པར་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །

གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་རང་ཉིད་དགའ་བསྐྱད་ན་བདག་ལ་ཆེ་འདིར་གྱིང་གོད་
 སུབ་གསུམ་ཅི་ཡང་ཡོང་བ་མེད་ལ་ཆེ་པ་རོལ་དུ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་འོང་གི་འབྲས་བུས་
 བདེ་བ་ཆེ་བ་བསྟོད་པ་ཡིན་ཏེ་བྱང་ཆུབ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་སྟོད་པ་
 ལ་མི་དགའ་བའི་ཉེས་པས་ནི་རང་ཡང་ཆེ་འདིར་མི་དགའ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པར་
 འགྱུར་ཞིང་། ཆེ་པ་རོལ་དུ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་ཡིད་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་གསུམ་
 དུ་སྟེ་བར་བྱེད་པས་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ལ་གཏམ་སྒྲུ་ན་

ཡང་ཡོན་ཏན་འདི་བརྒྱད་དང་ལྷན་དགོས་ཏེ་ནང་མི་ལྟར་ཡིད་བག་ཐེབས་པར་སྒྲུབ་
 དང་ཆོག་མཁུ་ཕྱི་དུས་སྐབས་དང་འབྲེལ་པར་སྒྲུབ་དང་། གོ་ངེས་པའི་དོན་གསལ་པོར་
 སྒྲུབ་དང་། གཞན་གྱི་ཡིད་དུ་འོང་བར་སྒྲུབ་དང་། རང་སྟོགས་ལ་ཆགས་པ་སྦངས་
 པར་སྒྲུབ་དང་། གཞན་སྟོགས་ལ་ཞེས་སྦངས་པར་སྒྲུབ་དང་། ཆོག་འཇམ་ཞིང་སྒྲུབ་
 བ་དང་། མང་ཉུང་རན་པར་སྒྲུབ་བ་བྱ་བ་བརྒྱད་དང་ལྷན་པར་དགོས་སོ། །མིག་གིས་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ཆོན་ཡང་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་བསྐྱོམ་པས་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་
 ཞེས་གཡོ་སྤྱོད་པས་དྲང་ཞིང་བལྟ་བ་དང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་མེད་པར་བྱམས་
 པའི་རྒྱལ་གྱིས་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་མིག་གིས་འབྱེད་འཇུམ་ལག་པས་བརྒྱུད་བསྐྱུམ། ལུས་ཀྱིས་སྒྲུལ་བསྐྱོད།
 གོམ་པས་འདེགས་འཛོག་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཞིང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཤེས་པའི་ནུང་
 ཀྱིས་ཟིན་ཐབས་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །དགོ་བ་གང་དང་གང་སྒྲུབ་པ་ལ་ཐོག་
 མར་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པར་དུས་ཏྟག་པར་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་རྒྱུན་མ་ཆད་བ་དང་།
 ཀྱན་སྒྲོང་གི་བྱེད་པར་སྒྲུབ་མའི་ཀྱན་སྒྲོང་དེ་ལྷགས་དྲག་ཏུ་སོང་སྟེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུམ་
 པས་དགོ་བ་དེ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའམ་སྒྲོ་སེམས་བྱེད་པར་ཅན་
 དང་ལྷན་པ་དང་གཉེན་པོའི་བྱེད་པར་བྲེ་གང་གཏོང་མི་རྩས་པའི་གཉེན་པོ་ལལ་གཅིག་
 གཏོང་བ་ལྟ་བུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་སྦང་ཕྱིར་སེར་སྒྲུའི་
 གཉེན་པོ་གཏོང་སེམས་སྦྱིན་པ་ཡིས་ནི་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བ་ཉིད་དེ་ཀྱན་སྒྲོང་གི་བྱེད་
 པར་ཅན་གསུམ་དང་ལྷན་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རྩ་བའི་བླ་མ་ནི་ཡོན་
 ཏན་གྱི་ཞིང་དང་ནི་ཡ་མ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཡམ་འདོགས་པའི་ཞིང་དང་། སྒྲུང་པོ་དང་
 བད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པའི་ཞིང་སྟེ་དེ་ལྟར་ཀྱན་སྒྲོང་གསུམ་དང་ཞིང་
 གསུམ་དང་དྲག་འཛོམས་པ་བརྟེན་ཏེ་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་
 ལ་ནི་དགོ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དགོ་ཆོགས་སྒྲུབ་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་

སེམས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་འབྲི་བ་ཆོད་པ་གལ་ཆེ་བ་དང་། དེའི་ཤུགས་བསྟན་གྱིས་མི་
དགེ་བ་ལ་འང་འདི་དྲུག་འཛོམས་ནས་ཉེས་པ་ཤོར་ན་ཤིན་ཏུ་ཆབ་ཆེ་བས་སྒྲོང་ཐབས་
གལ་ཆེའོ། །དོན་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡང་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པར་བྱས་
ཤིང་དེ་ལས་གཞན་དུ་སྒྲོ་མི་ལོག་པར་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་
བ་དང་ལྡན་པར་བྱས་ནས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས་འབད་བ་དང་བཅས་པས་ལས་
ནམས་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་བྱ་དགོས་ཏེ། རོ་བོ་རྗེས་སྣ་རྩལ་དང་གིས་
བཏབ་པར་མཛད་པ་ལྟར་ལས་ནམས་གང་དང་གང་ཞིག་བྱེད་པ་ཀུན་ལ་ཡང་གཞན་སུ་
ལ་ཡང་རེ་བ་དང་ལྟོས་པར་བྱ་བ་གཏན་ནས་མ་ཡིན་ནོ།།

སྦྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་ལོ་བརྒྱར་སྒྲོན་པ་ལས་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐད་ཅིག་བསྟུང་
བ་མཆོག་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་ཤེས་རབ་གྱི་པར་བྱིན་ལ་བྱུག་གི་བར་དུ་གོང་ནས་
གོང་དུ་བྱེད་དུ་ཞུགས་པར་སྒྲུད་དགོས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་གྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པའི་
དོན་རྗེ་བརྩན་བྱམས་པས།

ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། ཤོས་པ་དེ་བྱིར་ཐོས་པ་མཆོག།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་རྒྱ་ཆུང་དཔེ་བྱིར་དུ་ནི་
ཤེས་རབ་ལྟ་བུའི་དགེ་བ་ཆེ་བ་མི་གཏང་ལ། གཙོ་ཆེར་ཆོགས་སྦྱར་གྱི་ལམ་དུ་སེམས་
བསྐྱེད་དང་བསྐྱོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པར་བསམ་མོ་
ཞེས་ཆོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་པར་གདམས་པ་
ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བསྐྱབ་ཚུལ་ལ། གཞན་དོན་
ལྟར་ལེན་བ་དང་། ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་གྱིས་བསྐྱབ་པ། བརྩོན་གྱི་མདུན་བ་བསྐྱང་བ་
དང་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི།

དེ་ལྟར་རིག་བྱས་གཞན་དོན་ལ། ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་པར་གནས་པར་བྱ།

ཐུགས་རྗེ་མངའ་བ་རིང་གཟིགས་པས། །བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་དེ་ལ་གནང་། ༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་དུ་ཉེས་སྤྱོད་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དགོ་
བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་རིག་ཅིང་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཉམས་སུ་བླང་སྟེ། དེ་ནས་གཞན་དོན་ལ་དུས་ཏྲག་ཏུ་བརྩོན་པར་
གནས་པར་བྱ་བའི་ཆོམ། སངས་རྒྱལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མངའ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པས་དུས་རིང་པོའི་མཐའ་ལ་གཟིགས་པས་སྟོང་རྗེས་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་འདོད་
གཏན་ནས་མེད་ཅིང་སེམས་ཅན་པ་རོལ་དེའི་དོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལ་ཕན་པར་ངེས་པ་
ཡིན་ན་ལུས་དག་གི་མི་དགོ་བདུན་པོ་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་སོ་ཐར་གྱི་སྐབས་སུ་བཀག་པ་
རྣམས་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཉེས་སྒོམ་དགོ་སྤྱད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་བསྐྱུངས་ནས་གཞན་
དོན་བྱེད་ཀྱིས་པ་ཅན་དེ་ལ་གནང་བ་ཡིན་ཏེ། དེད་དཔོན་སྟོང་རྗེ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་མདུང་
བྱང་ཅན་བསད་དཔེ་དང་། བུམ་ཟེའི་ཁྱེའུ་སྐར་མ་ལ་དགའ་བས་ཆོང་དཔོན་གྱི་སྤྱོམ་
ལ་ཁྲིམ་ཐབས་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་པ་ཟང་ཟིང་དང་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱུ་བ་ནི།

ལོག་པར་ལྟོང་དང་མགོན་མེད་དང་། །བརྟུལ་ཞུགས་གནས་ལ་བགོ་བྱ་ཞིང་།

རན་པ་ཅམ་དུ་བཟང་བྱ་སྟེ། །ཆོས་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྟེན། ༥༥

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱོད་པའི་ལུས། །ཕན་ཆོགས་ཆེད་དུ་གཞོད་མི་བྱ།

དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་ཅན་གྱི། །བསམ་པ་ལྟར་དུ་རྫོགས་པར་འགྱུར། ༥༦

སྟིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར། །ལུས་འདི་གཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ།
 ཅི་ནས་འདི་དང་གཞན་དུ་ཡང་། །དོན་ཆེན་སྐྱབ་པའི་རྒྱར་གཏང་ངོ་། ། ༥༧

མ་གུས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད། །མི་ན་བཞིན་དུ་མགོ་དགིས་དང་།
 གཏུགས་དང་ལའར་བ་མཆོན་ཐོགས་དང་། །མགོ་བོ་གཡོགས་པ་དག་
 ལའང་མིན། ། ༥༨

དམན་ལ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །སྦྱིས་པ་མེད་པར་སྤང་མེད་མིན།
 དམན་དང་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ། །མཚུངས་པར་གུས་པས་ཀུན་དུ་སྦྱང། ། ༥༩

རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་གྱུར་པ། །དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྦྱར་མི་བྱ།
 སྟོན་པ་ཡོངས་སུ་དོར་མི་བྱ། །མདོ་དང་རྣགས་ཀྱིས་འདྲིད་མི་བྱ། ། ༦༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རབ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསོད་
 སྟོམས་བསྐྱང་ནས་ཆ་གསུམ་ཏུ་བགོས་ཏེ་ཆ་དང་པོས་མཆོག་གསུམ་ཅུ་གསུམ་ཆོས་
 སྤང་ཞོར་ལྟ་དང་བཅས་པ་ལ་ཞལ་བས། །འཕྲོག་མ་སྤང་དང་སྤང་ལ་དབང་བའི་འབྱུང་
 པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་ཆང་བུ་གསུམ། ཆ་བར་པ་ལོག་པར་ལྷང་བའི་དན་སོང་གི་
 སེམས་ཅན་བྱ་བྱི་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་མ་བགོ་ཞིང་ཁ་སྤང་ཀྱང་སྤང་ཅེ་ཡར་མཆོད་
 བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བ་ཡོད་སྟེ་སྦྱུང་པས་བྱིན་དགོས་པ་དང་། མགོན་མེད་པ་
 སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་ལ་བགོ་བ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་གནས་གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་
 པར་སྟོན་པ་དགོ་ཚུལ་སྦྱོབས་ལའང་བགོ་བར་བྱ་ཞིང་། ཕྱི་དོ་དང་ནམ་གུང་གི་བས་
 བེ་ནད་ཀྱི་རྒྱར་ངེས་པ་དང་། དུས་སུ་ཟ་ན་ཡང་བས་ཀྱི་ཆོད་མ་རིགས་ན་རྒྱང་ལམ་
 བཀག་ནས་བད་ཀན་འཕེལ་བས་ན་ལུས་ལ་ཆ་བཞིར་བགོས་ནས་ཆ་གཉིས་བས་དང་
 ཆ་གཅིག་སྟོམ་གྱིས་བཀང་བ་དང་། ཆ་གཅིག་སྟོང་པར་བཞག་སྟེ།

འགྲང་ལྟོགས་རན་པས་རྒྱ་ལུས་བདེ། །ལྟོགས་ཐེངས་པས་སེམས་ཉིད་བདེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འགྲང་ལྟོགས་རན་པ་ཙམ་དུ་བཟའ་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ཡང་
 འདོད་པ་བསོད་ཉམས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ངལ་ཞིང་དུ་བ་པའི་མཐའ་གཉིས་སྤང་བས་
 ལོངས་སྟོད་པར་བྱའོ། །ཆོས་གོས་སྒྲུལ་སྤྱར་དང་ཆོས་གོས་སྤྲུལ་གོས་དང་། ཆོས་གོས་
 མཐའ་གོས་གསུམ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་སྤྱིན་པར་བྱ་
 ཞིང་། དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་སྟོད་པའི་ལུས་གཞན་ལ་ཕན་པ་བླན་ཆོགས་ཀྱི་ཆེད་
 ཏུ་རང་གི་རྐྱང་ལག་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོད་པར་མི་བྱེད་སྟེ་རང་དོན་ཏུ་འདོད་ཚུང་ཆོག་
 ཤེས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཙོ་བོར་སྟོལ་གྱི་མ་དད་པ་བསྐྱང་བའི་བཅས་རྒྱུ་
 གཉིས་གཤམ་ཆེ་བས་ན་གནས་སྒྲོར་སོགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་འོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་
 བསྐྱང་ཚུལ་དེ་ལྟར་དུ་བྱས་ན་བསམ་པ་དག་ཆོ་སྟོད་པ་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་ཏུ་
 འགྱུར་བས་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱར་དུ་ཚོགས་པར་
 འགྱུར་རོ། །སྟིང་རྗེའི་བསམ་པ་མ་དག་པར་ཞེས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་མ་ཐོབ་
 ཀྱི་བར་དུ་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་དམིགས་པས་གཏོང་བ་མ་གཏོགས་དངོས་སུ་གཞན་
 ལ་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། **མངའ་རིས་བརྗེ་ཏམ།**

མི་རྣམས་དེར་བརྩོན་ལྷུང་མེད་གསུགས་བརྟན་ཡིན།

ཞེས་དོན་ལ་ལྟང་བ་ཡིན་འོ། །ས་མ་ཐོབ་རུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟན་པ་དང་སེམས་
 ཅན་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོའི་ཕྱིར་དུ་འགྱུར་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་ཆོ་འདི་དང་ཆོ་རབས་གཞན་དུ་
 ཡང་རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཆེན་པོ་སྐྱབ་པའི་རྒྱུ་གཏང་ངོ་ཞེས་རང་གི་སྒྲིམ་ཐོང་
 ན་གཏོང་དགོས་སོ། །དེ་ནས་ཆོས་བཤད་པའི་ཆོན་། བཤད་ཡུལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་
 ཡོན་ཏན་ཅན་ལ་གཅེས་སུ་བྱེད་པའི་གྲས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་པ་གཞན་ཆོས་ལ་དོན་
 གཉེར་མེད་པས་སེམས་ཀྱིས་མ་གྲས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད་ཅིང་དེ་བཞིན་དུ་མགོ་བོ་མི་
 ན་བཞིན་དུ་རས་ལ་སོགས་པས་མགོ་བོར་དཀྱིས་པ་ལ་ཆོས་མི་བཤད་པ་དང་། ཆེ་
 འགྲིང་གིས་གདུགས་ཐོགས་པ་དང་ལམར་བ་དབྱུག་པ་ཐོགས་པ་དང་མདའ་ལ་སོགས་

པའི་མཚན་ཆ་ཐོགས་པ་རྣམས་ལ་ཆོས་མི་བཤད་པ་དང་། མགོ་བོ་གོས་ལ་སོགས་
པས་གཡོགས་པ་དག་ལ་ཆོས་བཤད་པ་མིན་ཏེ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་བརྟམས་པ་
བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །གདུལ་བྱ་སློང་མན་པ་ལ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུའི་ཆོས་སྤྱོད་ཉིད་ཀྱི་དོན་
དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་རྣམས་བཤད་པར་མི་བྱ་སྟེ། **རིགས་དྲུག་**

བྱིས་དང་རྒན་པོ་ཁ་ཟས་ཐ་དད་ལྟར།

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་མི་བཤད་པ་དང་ཁྱིམ་སྒོགས་དང་སྐྱེས་པ་མེད་
པ་བྱད་མེད་ལ་ཆོགས་ལུ་འཇུག་ལས་ལྟ་ག་པའི་ཆོས་བཤད་པ་མིན་ཏེ་སྒྲོམ་པ་འཚོ་
ར་རྒྱུན་དང་པ་རོལ་གྱིས་མ་དད་པའི་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཐེག་པ་དམན་
པའི་ཆོས་དང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་བྱ་རོ་དང་ལན་ལྟེ་རོ་ཐམས་ཅད་མངར་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་དང་སྤྲོན་སྤྲུག་གི་སྤྲོན་ཐམས་ཅད་ནད་ཀྱི་གཉེན་
པོ་ཡིན་པ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོར་འདྲ་ཞིང་མཚུངས་པར་གྲུས་
པས་ཆོས་ལ་དཀོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རང་གིས་ཉམས་སུ་བླངས་ཏེ་དུས་ཀྱན་དུ་སྤྱད་
པར་བྱ་ཞིང་། དད་པ་ཅན་མགོ་མི་སྒྲོར། ཤེས་རབ་ཅན་སྒྲོག་དུ་མི་བཙུད་ཟེར་བ་ལྟར།
རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་དམན་པའི་ཆོས་ལ་སྤྱར་
མི་བྱ་ཞིང་། ལྟ་བུ་རྟོགས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་པ་དང་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་
བར་མི་བྱ་བར་བྱ་བ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་རྒྱ་འབྲས་གཙོ་བོ་དང་གཞུང་ལམ་འདི་
ཉིད་དཔང་པོར་བྱ་དགོས་ཤིང་། ཐེག་པ་བྱས་ཀྱང་མདོ་ཡན་ཡོན་ཅན་ལྟར་བཤགས་
ལ་སོགས་པ་བཏོན་ན་སྤྱོན་མེད་སྟམ་པ་དང་། ཐུགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིག་བརྒྱ་ལ་
སོགས་པ་བཏོན་ན་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་དག་ཅིང་བྱང་འགོ་བས་ཡང་ཐེག་པ་བྱས་ཀྱང་
སྤྱོན་མེད་སྟམ་པས་གཟུངས་དང་ཐུགས་ཀྱིས་ཁ་འདྲིད་པར་མི་བྱ་ལོ།

གསུམ་པ་པ་རོལ་གྱི་མ་དད་པ་བསྐྱུང་བནི།

སོ་ཤིང་དང་ནི་མཆིལ་མ་དག། འོར་བ་ན་ནི་དག་པ་བར་བྱ།

གཅི་ལ་སོགས་པ་འང་ལོངས་སྤྱོད་པའི། རྒྱ་དང་ཐང་ལ་དོར་བ་སྤྲད། ༧༡

ཁ་བཀའ་བ་དང་སྒྲ་བཅས་དང་། ཁ་གདངས་ནས་ནི་བཟའ་མི་བྱ།

རྒྱ་དང་བ་བརྒྱ་ལྟེ་མི་འདུག་ཅིང་། ལམ་པ་མཉམ་པར་མི་མཉེ་ལོ། ༧༢

བཞོན་པ་མལ་སྟན་གནས་དག་ཏུ། ལུང་མེད་གཞན་དང་གཅིག་མི་བྱ།

འཛིག་རྟེན་མ་དད་སྒྲུང་པ་ཀུན། མཐོང་དང་དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ། ༧༣

སོར་མོས་བད་ནི་མི་བྱ་སྟེ། གྲུས་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི།

ལག་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། ལམ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྟན་པར་བྱ། ༧༤

ལག་པ་གས་ཆེར་བསྐྱོད་མིན་ཏེ། རྩེ་ཟད་བསྐྱོད་ནས་སྒྲ་བསྒྲགས་ལ།

སེགོལ་ལ་སོགས་བད་བྱ་སྟེ། གཞན་དུ་མ་བསྐྱམས་པར་འཇུར་རོ། ༧༥

མགོན་པོ་བྱ་ངན་འདས་གཟིམས་ལྟར། འདོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་བྱ།

ཤེས་བཞིན་སྒྲུང་དུ་ལྷང་སེམས་ལ། ཐོག་མ་ཉིད་དེས་པར་སྒྲུར། ༧༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། སོའི་དྲི་མ་དག་བྱེད་རྒྱ་གར་ན་སོ་གིང་འཆའ་རྒྱ་ཡོད་
བ་དང་ནི་མཆིལ་མ་དང་ལུད་པ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ས་ལ་དོར་བ་ནི་ས་ལ་
སོགས་པས་དག་པ་བར་བྱ་ཞིང་། བཤད་གཅི་ལ་སོགས་པ་འང་འདོར་དགོས་པའི་ཆེ་
ན་གཞན་གྱིས་ལོངས་སྤྱོད་པའི་རྒྱ་དང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཐང་ལ་དོར་བ་སྤྲད་པའི་གནས་
ཡིན་པས་མི་དོར་བ་དང་། ཟས་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེ་ན་འང་ཟས་ཀྱིས་ཁ་བཀའ་སྟེ་
སྤྱུ་ལྟ་བུས་མི་ཟ་བ་དང་། སྒྲུང་བ་ལ་ཚུག་ཚུག མངར་བ་ལ་ཅག་ཅག ཁྲང་བ་ལ་
ཏུ་ཏུ ཆ་བ་ལ་ཐུ་ཐུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་དང་བཅས་པར་མི་ཟ་བ་དང་། ཟས་ཁའི་སྒྲོར་
མ་སྒྲེབ་པར་ཁ་གདངས་ནས་བཟའ་བ་རྒྱམས་ནི་བཟའ་བར་མི་བྱའོ། རྒྱད་པ་ལ་རང་
བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་གཏོགས་བཅས་ཁྱིམས་ལལ་ཆེར་གནང་ཡོད་པས་ནད་པ་

མ་ཡིན་པར་རྐང་པར་བརྒྱུད་མྱེ་མི་འདུག་པ་ལ་སྒྲོབ་ཅིང་། ལག་པ་བརྒྱ་བའི་ཆེ་ན་
གཡས་པས་གཡོན་པ་བརྒྱ་ཞིང་གཡོན་པས་གཡས་པ་བརྒྱ་ཞིང་མཉེ་བ་མ་གཏོགས་
ལག་པ་གཉིས་ཀ་མཉམ་པར་མི་མཉེ་སྟེ་རྒྱ་དྲི་མ་དང་བཅས་པ་འཕྱོར་བས་གཞན་མི་
དགའ་བའོ། །རྟ་དང་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་གཞོན་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པའི་བྱང་མེད་དང་
གཅིག་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་གདན་ཆ་མལ་སྟན་དང་གནས་ཁང་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་དུ་ཡང་བྱང་མེད་གཞན་དང་གཅིག་པར་མི་བྱ་སྟེ་མི་ངན་གཅིག་གིས་ཉེས་
ནའང་དེའི་སྒྲོན་གྱིས་གཞན་སྤྱ་ལྷུ་ནམས་དང་དགོན་སྡེ་སྦྱིའི་མགོར་བཞགས་ནས་
འབར་གསུམ་འདེབས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་མི་འཇུག་པར་གལ་ཆེ་སྟེ། དགེ་འདུན་
པའི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་ལ་གཞོན་པ་དང་གཞན་མ་དད་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་རང་རང་
ཐད་ནས་སྤོང་ཐབས་དགོས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་འཇིག་རྟེན་ཀྱན་གྱི་མ་དད་པར་གྱུར་པ་ཀྱན་རང་གིས་མཐོང་ཞིང་བརྟག་
ཏེ་སྤང་བ་དང་བྱང་སེམས་ཇི་ཅམ་བཟང་པོར་གྱུར་ཆེ་དེ་ཅམ་དུ་ལུས་དག་གི་སྦྱོད་པ་
བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། རང་སྦྱོན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་བྱུང་ན་སྒྱུ་དྲིན་ཆེ་བས་མ་དད་
པའི་རྒྱ་གཞན་ལའང་དྲིས་ཏེ་སྤང་བར་བྱ་དགོས་སོ། །ཆོང་པ་དང་གནས་སྒྲོར་བ་དང་
མགོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལམ་འདྲི་བ་བྱུང་ཆེ་ལམ་གང་ཡིན་མི་ཤེས་པའི་སོར་མོས་བརྟ་
ཅམ་ནི་མི་བྱ་སྟེ་གྲུས་པ་དང་བཅས་པས་གཡས་པ་ཡི་ནི་ལག་པ་དག་ནི་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་
ཞེས་པ་ནི་ལག་པ་གཡས་པ་ཆང་མ་དེས་ལམ་སྟོན་པ་ཡང་དེན་ཤིས་ལྷན་པས་གོང་དུ་
བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྟན་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་གོ་ཁ་དང་དཀའ་ཆེ་གས་དང་སྟོག་གི་
འཇིགས་པ་ལས་སྒྲོབ་པ་ཡིན་ནོ། །བརྟ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ལྷན་བྱ་ཅམ་ལ་ནི་ལག་
པ་གས་ཆེར་དུ་བསྦྱོད་པ་མིན་ཏེ་ལག་པ་ཅུང་ཟད་བསྦྱོད་ལ་སྒྲུབ་སྒྲུགས་པ་དེ་ཡང་
གཞན་སྒྲག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་འགོ་བར་མི་བྱེད་པར་སེག་ལ་ལ་སོགས་པས་བརྟ་བྱས་སྟེ།
དེ་ལས་གཞན་དུ་གྱུར་ན་དེན་ཤིས་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་པས་སྟོམ་པས་རང་རྒྱུད་མ་
བསྟོམས་པར་འགྱུར་བས་མ་དད་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཉལ་བའི་

ཆོན་འང་དཔེར་ན་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་གྱུ་ཡུལ་རྩ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བུ་ངན་
 ལས་འདས་ཆོ་ཆོས་གོས་བཞི་བལྟ་བས་བྱས་ཏེ་དབུ་ཐུས་མཛད་ནས་དབུ་བྱང་དང་
 ཞལ་ལུབ་ཕྱོགས་སྐྱེ་རྒྱུ་བཤར། ཞབས་ལྗོང་བསྟན་ནས་བྱ་ངན་འདས་དུས་གཟིམས་
 པ་ལྟར་དུ་རང་ག་ཞན་ལ་གཞོད་འཆོལ་སོགས་པ་མེད་པར་བརྟགས་ནས་ཉལ་ཏེ་བྱང་
 རྒྱུ་གྱི་སེམས་བྱན་པ་དང་། ལྷུང་དུ་འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་དང་། གཉིད་སྤྱི་བའི་ཕྱིར་
 དུ་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མར་མེ་དང་ཉི་ཟླ་ལ་སོགས་པས་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་དང་།
 གཉིད་པའི་དུས་སུ་འཆི་བ་དང་མི་ལམ་མྱིས་པའི་དུས་སུ་བར་དོ་དང་སངས་པའི་ཆོན་
 རྒྱུ་བ་ལེན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་
 པར་གྱུར་ཅིག་སྟུང་བས་མགོ་བྱང་དུ་བསྟན་པའམ་རང་གིས་འདོད་པའི་སྤྲ་མ་དང་རྟེན་
 གསུམ་ཕྱོགས་སུ་མགོ་གཏད་དེ་ཉལ་བར་བྱ་ཞིང་། ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཟིན་པའི་སངས་
 རྩ་མོ་ནས་སྤྱུང་དུ་ལྷང་དགོས་སྟུང་བའི་སེམས་ལ་ཉལ་བའི་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་ངེས་པར་
 སྤྱུང་བར་བྱ་དགོས་ལ་སྤྲ་མོའི་དུས་སུ་བསམ་སྤྱོ་མི་གཏོང་བར་ཉར་ལང་བྱེད་པ་དང་
 འགོ་ཀྱན་ཆོས་སྐྱེ་ལས་གཟུགས་སྐྱེ་བོ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྟོད་དང་ཐོ་རེངས་ལ་མི་
 ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ།།

བཞི་བ་བསྐྱེད་པ་བསྟན་སུམ་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་ག་ཞན་བསྟན་པ་ལའང་། རྒྱུ་བ་
 བསྟན་སུམ་ཆོག་པའི་ཡན་ལག་དངོས་དང་། རོ་བོ་རོས་བསྐྱེད་ནས་ལེའུ་ཡའི་སྐྱེ་བས་
 བསྐྱེད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དག །ཆད་མེད་པར་ནི་གསུངས་པ་ལས།།
 སེམས་སྤང་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནི། །ངེས་པར་དེ་མིད་སྤྱོད་པར་བྱ།། ༡༥

ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །བྱང་པོ་གསུམ་པ་གཏོན་བྱ་ཞིང་།།
 རྒྱུ་བ་དང་བྱང་རྒྱུ་བ་སེམས་བསྟན་པས། །ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་དེས་ཞི་བྱ།། ༡༦

རང་ངམ་གཞན་གྱི་དབང་ཡང་རུང་། གནས་སྐབས་གང་དུ་ཅི་སྨྱོད་ཀྱང་།།
བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པའི། གནས་སྐབས་དེ་ལ་འབད་དེ་བསྐྱབ།། ༡༩

རྒྱལ་སྤངས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པ། །དེ་ནི་གང་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ།།
དེ་ལྟར་གནས་པའི་མཁས་པ་ལ། །བསོད་ནམས་མི་འཕྱུར་གང་ཡང་མེད།། ༡༠༠

དངོས་སམ་ཡང་ན་བརྒྱད་ཀྱང་རུང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལས་གཞན་མི་སྤྱད།།
སེམས་ཅན་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཕྱིར་བསྐྱོའོ།། ༡༠༡

རྟག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་།།
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཚོག། །སྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་ངོ་།། ༡༠༢

དཔལ་འབྱུང་བ་ཡི་རྣམ་ཐར་ལས། །སྒྲ་མ་བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་བསྐྱབ།།
འདི་དང་སངས་རྒྱས་བཀའ་བསྟུལ་གཞན། །མདོ་སྡེ་བཀླགས་ནས་ཤེས་པར་བྱ།། ༡༠༣

མདོ་སྡེ་རྣམས་ལས་བསྐྱབ་པ་སྤྲང་། །དེ་བས་མདོ་སྡེ་བཀླག་པར་བྱ།།
ནམ་མཁའི་སྟོང་པོའི་མདོ་སྡེ་ནི། །ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བལྟ་བར་བྱ།། ༡༠༤

གང་ཕྱིར་རྟག་དུ་སྤྱད་པ་ནི། །དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་སྟོན་པས།།
བསྐྱབ་པ་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་ཡང་། །དེས་པར་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ།། ༡༠༥

ཡང་ན་རེ་ཞིག་མདོར་བསྟུས་པའི། །མདོ་རྣམས་ཀྱན་ལས་བཏུས་པ་བལྟ།།
འཕགས་པ་ཀྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི། །གཉིས་པོ་འདྲ་འབད་པས་བལྟ་བར་བྱ།། ༡༠༦

གང་ལས་གང་ནི་མ་བཀག་པ། །དེ་ཉིད་སྤྱད་པར་བྱ་བ་སྟེ།།
འཛིག་རྟེན་སེམས་ནི་བསྐྱང་བའི་ཕྱིར། །བསྐྱབ་པ་མཐོང་ནས་ཡང་དག་སྤྱད།། ༡༠༧

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་རྒྱལ་ལྷན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དེ་
 དག་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་ཡས་ཆད་མེད་པར་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གི་
 བད་དུ་གསུངས་པ་ནམས་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱང་བ་ཡི་སྤྱོད་པ་ནམས་མདོ་སྡེ་
 ལས་པོ་ཆེ་ལས་གསུངས་པ་ནི། འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁང་པའི་བད་དུ་
 འཇུག་པའི་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་
 བསམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉལ་བའི་ཆེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་
 པ་དང་། མི་ལམ་མིས་པ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ལམ་ལྟ་བུར་སྤོང་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་
 པ་དང་། རྟེན་གསུམ་འཆིང་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་འབྲེལ་
 བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ལྟན་ལ་འཇུག་པ་ན་དོ་རྗེའི་གདན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་
 བསམ་པ་དང་། མེ་བཏང་བ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་
 པ་དང་། མེ་འབར་བ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། གཡོས་
 ཟེན་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ཟས་ཟ་ན་བསམ་
 གཏན་ཀྱི་ཟས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། བྱིར་འགོ་བ་ན་འཁོར་བའི་གྲོང་
 ལས་ཐར་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ལྷན་ལ་འབབ་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་པར་འཇུག་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྫོང་འབྲེད་པ་ན་ཐར་པའི་
 གྲོང་གི་རྫོང་འབྲེད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྫོང་གཅོད་པ་ན་ངན་སོང་རྫོང་གཅོད་
 པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་འཇུག་པར་
 གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ཁྱེན་ལ་འགོ་བ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོ་རིས་དང་
 ཐར་པའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ལུས་དུ་བབ་པ་ན་ངན་སོང་
 གསུམ་རྒྱན་ཆད་པ་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་འབྲེད་པ་ན་སངས་
 རྒྱས་དང་མཇལ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྒྱང་པ་འཛོག་པ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་འགོ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྒྱང་པ་འདེགས་པ་ན་སེམས་ཅན་
 འཁོར་བ་ནས་འདོན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྒྱན་དང་ལྗན་པ་མཐོང་ན་མཆོན་

དཔའི་རྒྱན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྒྱན་མེད་པ་མཐོང་ན་སྤངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྟོད་གང་བ་མཐོང་ན་རྒྱད་ཡོན་ཏན་
 གྲིས་གང་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྟོད་སྟོང་པ་མཐོང་ན་སྟོན་གྲིས་སྟོང་པར་
 གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་དགའ་བ་མཐོང་ན་ཆོས་ལ་དགའ་བར་གྱུར་
 ཅིག་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་མི་དགའ་བ་མཐོང་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལ་
 མི་དགའ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་བདེ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བདེ་བ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བ་མཐོང་ན་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ནད་པ་མཐོང་ན་
 ནད་ལས་གྲོལ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། དྲིན་དུ་གཞོ་བ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་
 དང་བྱང་སེམས་ལ་དྲིན་དུ་གཞོ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བ་མཐོང་
 ན་ལྟ་བུ་ལོག་པ་ལ་དྲིན་དུ་མི་གཞོ་བར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། རྟོག་པ་མཐོང་ན་
 བས་ཀྱིས་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་ཆོད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། བསྟོད་པ་མཐོང་
 བ་ན་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐམས་ཅད་ལ་བསྟོད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་
 པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབ་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་
 བསམ་པ་དང་། སྐྱ་གཟུགས་མཐོང་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ལ་སྐྱིབ་
 པ་མེད་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། མཚོན་རྟེན་མཐོང་ན་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 མཚོན་རྟེན་དུ་འགྱུར་བར་གྲོག་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ཆོང་བྱེད་པ་མཐོང་ན་འཕགས་
 པའི་ཞོར་བདུན་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག་བསམ་པ་དང་། ལྷག་འཆལ་བ་མཐོང་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདིག་རྟེན་གྱིས་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མངོན་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་
 དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། དེ་ཐམས་ཅད་གོམས་པ་མཐར་མ་བྱིན་བར་དུ་གོ་ལོ་
 དང་ཐོས་ལོར་མ་ཡིན་པར་ངས་པར་དེ་སྤིད་དུ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སེམས་
 སྤྱང་རེ་རེ་ལ་འང་ཡོང་ལ་ཏུ་བྱིན་པ་དུག་ལྷན་དུ་བྱ་བར་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་

དོན་ལ་དམིགས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲིན་པ། རང་འདོད་མེད་པའི་ཆ་ནས་ཚུལ་བྲིམས།
གཞན་དོན་ལ་སྒྲི་བལ་མདོར་གཞི་དཔེ་ཆ་ནས་བཞེད་པ། གཞན་དོན་ལ་ལྷག་པར་
སྒྲི་བཞིན་དུ་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་བརྩོན་འགྲུས། གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་དམིགས་
པའི་ཆ་ནས་བསམ་གཏན། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་དངོས་པོ་དང་མཚན་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་
སྒྲངས་པའི་ཆ་ནས་ཤེས་རབ་སྟེ། **རིག་དུ།**

གང་དུ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་སྒྲིན་པ་ཡིན།
དེ་ལ་རང་འདོད་མེད་པ་ཚུལ་བྲིམས་ཏེ།
གཞན་དོན་སྒྲིང་ལ་མེད་པ་བཞེད་པའོ།
ལྷག་པར་སྒྲི་བཞིན་འཇུག་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ།

སེམས་ཅན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་བསམ་གཏན་དང་།
དངོས་མཚན་ཞེན་པ་སྒྲངས་པ་ཤེས་རབ་སྟེ།
གོམ་པའི་འདེགས་འཛིན་དག་ཀྱང་བྱིན་དུག་ལམ།
རྩལ་མེད་འཇུག་པས་ཚོགས་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་སྒྲུབ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སྒྲུ་ཅི་ཡོན་བྱ་དགོས་སོ། ཉིན་མོ་ལ། སྤྱོད་
ཉིན་གྲང་། སྤྱོད་གསུམ་དང་། མཚན་མོ་ལ་སྟོད་དང་། བམ་གྲང་དང་། ཐོ་རེངས་
གསུམ་ལ་རྩ་བའི་ལྷང་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་བྱུང་མ་བྱུང་རང་རྒྱུད་ལ་ལེགས་
བར་ལན་གསུམ་གསུམ་དུ་བརྟགས་ནས། ལྷག་འཆལ་བའི་ཕྱང་པོ་དང་། སྤྱིག་པ་
བཤགས་པའི་ཕྱང་པོ་དང་། བསྟོ་བའམ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཕྱང་པོ་སྟེ། ལྷང་བ་
བཤགས་པའི་མདོ་ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་པར་བྱ་ཞིང་། རྒྱལ་བ་སངས་རྒྱས་སུམ་
ཅུ་སོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་པ་དང་མདོ་དཔེ་མཇུག་དུ་བསྟོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱང་ལྷུབ་ཀྱི་སེམས་
ལ་བརྟེན་པ་རྩ་ལྷང་མ་གཏོགས་པའི་ཕྱན་ཚོད་ཀྱིས་བར་མ་ཚོད་པའི་ལྷང་བ་དང་།

ཡན་ལག་གི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་ལྷག་མ་རྣམ་པ་ནི་སྤང་པོ་གསུམ་པ་ལྷུང་བཤགས་
 ཀྱི་མདོ་བརྟན་པས་དེས་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་། རང་རམ་ཞེས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་
 དབང་ཡང་ཞེས་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་འདྲ་ལ་སྒྱུད་ལམ་རྣམ་པ་ཞིའི་
 གནས་སྐབས་གང་དང་གང་དུ་ཅི་དང་ཅི་ལ་སྒྱུད་ཀྱང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་འདིའི་ནང་
 དུ་བསྐྱབ་པར་གསུངས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་གོང་དུ་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་
 སུའི་འགོ་འདུག་ཟེ་ཉལ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་དང་དེ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་གྱིས་
 འབད་དེ་བྲན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པས་བསྐྱབ་དགོས་མ་གཏོགས་སྒྱུན་ཚིག་ལྟར་
 མ་བྱེད་ཅེས་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་པར་མཛད་དོ།

དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོ་བོས་བྱང་སྐྱབ་ཀྱི་དཔེ་ལྟར་མ་བྱེད་མ་བྱེད་མ་བྱེད་
 ཅེས། སྐྱལ་སྐྱུ་བཀྱིན་ཅན་གྱིས་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པར་མཛད་དོ། རྒྱལ་སྐྱས་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་དགེ་བ་ཀྱུན་དང་རིགས་པའི་གནས་ལ་སོགས་
 པ་ཅི་མཐོ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་དུ་མི་བསྐྱབ་པར་དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་གང་ཡང་
 ཡོད་པ་མིན་ཏེ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་གསེར་འབྱུར་ཅི་དང་། ལྷ་
 རུ་རིན་པོ་ཆེས་རྩ་མ་བཅའ་ཐབས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲོབ་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཟེ།
བྱམས་མགོན་གྱིས་མདོ་སྟོན་རྒྱུ་ལས།

རིག་པའི་གནས་ལྟ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་བྱས་ན།

འཕགས་མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་མི་འབྱུར་ཞིང་།

དེ་བས་གཞན་དག་ཆར་བཅད་རྗེས་སུ་བཟུང་བྱིར་དང་།

བདག་ཉིད་ཀྱུན་ཤེས་བྱ་བྱིར་དེ་ལ་དེ་བཙོན་བྱ།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། **འཕགས་པ་རྒྱས།**

མི་ཡི་ཆོས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས། །ལྟ་ལུལ་བཀོད་པ་ཐག་མི་རིང་།

ལྟ་དང་མི་ཡི་ཐེམ་སྒྲུབ་ལ། །འཛོགས་ན་ཐར་པ་གམ་ན་འདུག།

ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་སྒྲོབ་དགོས་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བསྒྲུབ་བྱ་
མཐའ་དག་ལ་གཞན་དོན་དུ་སྒྲོབ་པར་གནས་པའི་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་
ལ་ནི་དགེ་རྩ་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་པ་སྒྲོར་བ་སེམས་བསྐྱེད་དམ་པས་གཞི་བཟུང་། དགེ་
བ་རྒྱུན་གྱིས་མི་བཞིག་པ་དངོས་གཞི་དམིགས་མེད་དམ་པས་ཤོག་ལུབས། དགེ་བ་
གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པ་མཇུག་བསྒྲོ་བ་དམ་པས་མཐའ་བརྒྱན་ཏེ་མི་དགེ་བ་
སྤང་། དགེ་བ་སྤེལ། ལུང་མ་བརྟན་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་བསྐྱར་ཏེ་སྒྲོད་ལམ་ནམ་
བཞི་ཀུན་ལ་དུན་ཤེས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ན་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་
བ་དེ་ནི་གང་ཡང་མེད་དེ་རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་ལ་སྒྲིབ་ཆེ་ཆེ་ཐོབ་ཆེ་འཛོངས། ལུང་
ཐོབ་ཆེ་འཛོངས་མང་ཉུང་ཅི་ལོན་ན་ཡང་གསེར་ཡིན་པ་ལྟར། སྒྲིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསྒྲུབ་བྱ་ཅི་སྒྲོད་དང་བྱེད་པར་སྒྲོད་འཇུག་འདི་ནི་འགོ་ཆོད་ཀ་ར་ཡིན།
མཇུག་ཆོད་ལུ་རམ་ཡིན་དུས་ཡུན་རིང་ཐུང་ཞིག་མ་གཏོགས་སངས་རྒྱས་ནི་འདིའི་
ཆོགས་བཞི་རེ་ཐོས་པས་ཀྱང་ཐོབ་དེས་པ་ཅན་ཡིན་གསུངས་སོ། །དངོས་སམ་ཞེས་པ་
ཐོབ་པའི་ཆོན་ནི་དངོས་སུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁོན་ལས་གཞན་དུ་མི་སྒྲུད་པ་རྒྱལ་ལུ་
སྒྲིང་སྒྲོབས་ཆེན་པོས་སྟག་མོ་ལ་སྐྱེ་ལུས་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་གཏོང་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེས་རབས་ལྟར་ཡིན་ལ།

ཡང་ན་ལས་དང་པོ་བ་ནམས་ཀྱིས་ནི་དངོས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་མི་རུས་པས་
བུམས་སྟེང་རྩ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་བསྒྲོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་གཞན་དོན་
དང་། རང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་བརྒྱུད་ཀྱང་རུང་སྟེ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གང་ལ་
ཡང་འཛོན་ཞེན་མེད་པའི་རང་ནས་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་ཁོན་ལས་
གཞན་རང་དོན་ལ་སོགས་པར་མི་སྒྲུད་དེ། ཟས་དང་ཆོས་སྒྲིན་ལ་སོགས་པའི་དགེ་
རྩ་ཅི་འགྲུབ་ལ་བསྒྲོ་བ་དང་སྒྲོན་ལམ་ཁོན་གཞན་དོན་དུ་བྱེད་པ་འདི་བྱང་སེམས་ལས་

དང་པོ་བ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །དགོ་ཐིག་སྤང་སྤང་ཅི་བཟིས་པ་དེ་
 ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁོ་ནའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིང་རྗེས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་
 པ་དང་ལྡན་པས་དགོ་རྩ་དེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་
 དམིགས་ཏེ་དེ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྐྱོན་གྱིས་རྒྱས་གདབ་པར་བྱའོ། །ཤོད་དུ་བཤད་
 པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དུས་དྲག་པར་གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པ་
 དང་གཅིག་། རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནང་སེམས་ཀྱིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
 བརྟལ་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་ཞུགས་པའི་མཆོག་ནི་དྲན་ཤེས་བག་ཡིད་གསུམ་ནི་སྤྲོ་གཞི་
 ཕྱིར་ཡང་མི་བཏང་བ་སྟེ་མཁས་བརྩན་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ལ་བསྟེན་པར་གནང་ངོ་། །
 དེ་ལྟ་བུའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྟེན་ན་ཕྱིར་རོལ་སྤྲུགས་བརྩད་ལེན་ལ་སོགས་པ་ཡང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་ན་ཐེག་ཆེན་ལ་མ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

དང་པོ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནི། མདོ་སྡེ་དང་པོ་བཀོད་པའི་ནང་དུ་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོར་བཟང་གིས་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བསྟེན་
 པའི་ནང་ནས་བྱེད་པའི་གྱི་འབྱུང་བ་ཡི་ནི་རྣམ་ཐར་དང་བློ་མོ་དཔལ་གྱི་སྒྲོ་གྲོས་མའི་
 རྣམ་པར་ཐར་བ་ལས་ནི་འདུ་ཤེས་བཞི་དང་སེམས་དགུའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲ་མ་བསྟེན་པར་
 གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ཀྱིས་བདག་ཉིད་ལ་ནད་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་
 པར་བྱའོ། །ཆོས་ལ་སྤྲོ་གྱི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་
 སྤྲོ་བ་མཁས་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ནལ་ཏན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ནད་
 ཉེ་བར་འཛོལ་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ནང་ནས་ཐོག་མར་
 རང་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱེད་ན། ཆོས་ལ་སྤྲོ་བ་
 སོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་གཞན་རིམ་བཞིན་སྟེ་འོང་གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 དགུས་བསྟན་ཚུལ་ནི། རུར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀྱར་བ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། འགྲོ་
 འོང་གི་གནས་ལ་མི་སྒྲོ་བ་བྱུ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། བཀའ་བཀྱོན་ལ་མི་ཁྱོ་བ་རྟ་མཆོག་

ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། དྲེགས་སྒྲངས་པ་ལྟ་མཚོག་རྩ་ཆད་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ཚ་
གང་ཐམས་ཅད་བཟོད་པ་མགར་བའི་བཟོ་སྟེགས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་
པ་ལྟག་དར་པ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། བཟང་རན་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཟམ་པ་ལྟ་བུའི་
སེམས་དང་། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྐྱལ་བ་ཁོར་ཡུག་གི་རི་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་ཅིང་མི་ཕྱེད་པ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཏེ་དགྲ་དང་ལྷན་པས་སྤྲོ་མ་
བསྟེན་པའི་ཚུལ་ལྟར་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ་དོན་སྤྲོ་མ་བསྟེན་པའི་དྲགས་རང་རྒྱད་ལ་
ཕན་དགོས་སོ། །མདོ་སྤྱང་པོ་བཏོད་པ་འདི་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ་གཞན་
དང་གཞན་ཐམས་ཅད་མདོ་སྤྱེ་བསྐྱུགས་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བརྟུལ་ཁྱུགས་དང་། ཅ་
ལྟར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་མདོ་སྤྱེ་རྣམས་ལས་བྱང་རྟུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་སྤྲང་བས་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་མདོ་སྤྱེ་ཅི་རྣམས་སྤྱུ་བསྐྱུག་པར་
བྱ་དགོས་ཤིང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐོག་མར་མདོ་སྤྱེ་གང་ལ་བལྟ་དགོས་ན་བྱང་རྟུབ་
སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་སྤྱིང་པོའི་མདོ་སྤྱེ་དེ་ལ་ནི་ཐོག་མ་ནི་དུ་བལྟ་བར་བྱ་དགོས་
ཏེ། དེའི་ནང་དུ་ཅ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་གསུངས་ཡོད་པ་རྣམས་རྩེར་མདོར་བསྐྱས་པ་ནི་
བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་ནི་བ་ལྟ་ནི།

དཀོན་མཚོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་ཕྱོགས་པ། །ལས་ལམ་པ་ཡི་ལྟར་བར་འདོད།།

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤྱིང་བྱེད་པ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པ་ཡིན།།

རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སྤྱོད་ལའང་། །རུར་སྒྲིག་ཕྱོགས་དང་བརྟེན་པ་དང་།

བརྩོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། །རབ་རྩ་བྱུང་ལས་འབེབས་པ་དང་།།

མཚམས་མེད་ལྟ་བུ་པོ་བྱེད་པ་དང་། །ལོག་པར་ལྟ་བ་འཛིན་པ་དང་།།

གཉིས་བསྐྱོན་པོ་ལ་འབྱུང་ནི་བ་ལྟ་ནི།

གྲོགས་ལ་སོགས་པ་འཛིག་པ་ཡང་། །ཅ་བའི་ལྟར་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས།།

གསུམ་པ་ཡལ་པ་ལ་འབྱུང་ཉི་པ་བརྒྱད་ནི།

སློབ་སྤྲུངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། སློང་པ་ཉིད་ནི་བརྗོད་པ་དང་།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་དག། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བརྒྱུག་པ་དང་།

སོ་སོར་ཐར་པ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་།

སློབ་པའི་ཐེག་པས་ཆགས་ལ་སོགས། སློང་བར་འབྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན།

པ་རོལ་དག་ཀྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་དང་།

ཉིད་པ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྦྱོང་དང་།

བདག་ནི་ཟབ་མའི་བཟོད་པའི་ཞེས། ལོག་པ་ཉིད་ནི་སྦྲུབ་པ་དང་།

དག་སྦྱོང་ཆད་པས་གཅོད་འཇུག་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་སྦྱིན་བྱེད་དང་།

སྦྱིན་པ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞི་གནས་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་།

ཡང་དག་འཛིག་གི་ཡོངས་སྦྱོང་ནམས། ཁ་ཏོན་བྱེད་ལ་བྱིན་པ་ནམས།

འདི་དག་རྩ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ།

མི་ལམ་འཕགས་པ་ནམ་མཁའ་སྟིང་པོ་ཡི། མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཤགས་པར་བྱ།

ལྷགས་བཞིན་བསྟར་ཚུལ་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཡོངས་འདོར་དང་། ཆགས་དང་སེར་སྣ་མི་བཟད་པའི།

སློང་ལ་སྦྱིན་པར་མི་བྱེད་དང་། བསྐྱིམས་ཏེ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ལ་ནི་མི་བཟོད་པར། ཁྲོས་པས་སེམས་ཅན་བརྟེན་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་པ་དང་གཞན་མཐུན་པས། ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་བརྗོད་པའོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བསྐྱེད་བ་དང་། དེ་རྗེས་བསྐྱེད་བ་ལྟར་ལ་བལྟ་
 དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དུས་དྲག་ཏུ་སྒྱུད་དགོས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
 བསྐྱེད་བ་ལྟར་དེ་ལས་རྒྱ་ཆེར་རབ་ཏུ་སྒྲོན་པས་ན། མདོ་སྡེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 དོན་གང་ཟག་ནམས་ལ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་མ་ལུས་པ་བཟུང་ཡོད་པས་ན་ནི་བ་ལྟར་རང་
 གིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་པ་ཀྱན་ལས་བཟུང་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་བལྟ་དགོས་ཤིང་ཆར་
 གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་སེམས་ལ་གོམས་ཆ་མ་བརྟན་གྱི་བར་དུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བལྟ་
 དགོས་སོ།།

ཡང་ན་རེ་ཤིག་བསྐྱེད་བ་ལྟར་དང་སྒྲོད་འཇུག་གཉིས་ཀའི་དོན་ནམས་མདོར་
 བསྐྱེད་པའི་ནི་བ་ལྟར་རང་གིས་མཛད་པའི་མདོ་ནམས་ཀྱན་ལས་བཟུང་པ་ལ་ཡང་བལྟ་
 དགོས་གསུངས་ཀྱང་ད་ལྟ་བོད་ན་མི་བཞུགས་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དཔལ་མགོན་འཕགས་
 པ་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་བ་ལྟར་དང་མདོ་བཟུང་གཉིས་པོ་ལ་འང་འབད་པས་
 བལྟ་བར་བྱ་དགོས་གསུངས་ཀྱང་བསྐྱེད་བ་ལྟར་བོད་ན་མི་བཞུགས་པས་དོན་ལ་ནི་
 ལྟས་མཛད་པའི་མདོ་བཟུང་དང་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྐྱེད་བ་ལྟར་གཉིས་བོད་
 དུ་མ་འཇུག་ལ། ད་ལྟ་བོད་ན་རྒྱ་རྒྱུབ་ཀྱི་མདོ་བཟུང་དང་ནི་ལྟའི་བསྐྱེད་བ་ལྟར་གཉིས་
 བཞུགས་པ་ལ་བལྟ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་བལྟས་པའི་དགོས་པ་ནི་བསྐྱེད་མདོ་གཉིས་
 པོ་གང་ལས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱེད་བ་བྱང་དང་གང་ནི་མ་བཀག་པ་དེ་དང་དེ་ཉིད་ནི་
 སྒྱུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དང་དུ་སྒྲུབ་མེ་སྒྲོད་དགོས་སོ། །མདོར་ན་བྱང་ཚུབ་སེམས་
 དཔའི་བསྐྱེད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤོལ་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་
 དུ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་བ་མཐོང་སྟེ་ཤེས་ནས་མཐར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡང་དག་
 པར་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ནས་སྒྱུད་དགོས་སོ།།

གཉིས་པོ་པོ་ངོས་བསྐྱེད་ནས་ལེའུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་བ་ནི།

ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་བྱ་བ།

དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མདོར་ན་ནི། །ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད་དོ། ༡༠༥

ལུས་ཀྱིས་འདི་དག་སྤྱད་པར་བྱ། །ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་འགྲུབ།།

སྒྲན་དབྱེད་བཀྲའ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི། །ནད་པ་དག་ལ་ཕན་འགྱུར་རམ།། ༡༠༦

ཞེས་པའི་བར་ཀྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ལུས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་ཡང་བརྟག་པ་དང་
སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་འདྲ་བའི་ཅིག་རེ་རེ་བཞིན་དུ་ལན་གཅིག་གཉིས་བརྟགས་
པས་མི་ཆོག་པར་དུས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བརྟག་པར་བྱ་བ་དགོས་ཏེ། **རྩེ་བོ་རྩེས།**

མང་པོའི་ནད་དུ་དག་ལ་བརྟགས། །གཅིག་ཤུར་འདུག་ན་སེམས་ལ་བརྟགས།།

ཞེས་གསུངས་པས་ན་བརྟག་པ་གཉིས་པོ་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་ཞེས་ངེས་བཟུང་གི་སྒྲིས་
ནན་ཏན་མཛད་དེ། དོན་མདོར་བསྐྱས་ན་ནི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
པས་གལ་ཆེན་དུ་བྱ་བ་ནི་གནད་དོ། །བསྐྱབ་བྱ་སྤྱི་དང་སྒྲོས་སུ་སྤྱོད་འཇུག་དང་ཁྱད་
བར་བག་ཡོད་དང་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུ་འདི་ནམས་དང་པོ་བླ་མ་ལས་ཉན། དེ་རྩེས་
སུ་བསྐྱབ་ཏེ་དེ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་མ་གཏོགས་ཁ་ཏོན་བྱས་ན་རང་རྒྱུད་ལ་
ཉམས་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཕན་པ་མི་འོང་བ་དང་བག་ཡོད་ཤེས་བཞིན་གྱི་ལེའུའི་ནང་
ན་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཉན་ཅིང་བསྐྱབ་ཏེ་འཆད་ཤེས་ཀྱང་
གཞན་ལ་མ་བཤད་ན་ཡང་ཕན་པ་མེད་པས། རང་གི་ལུས་དང་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གསུངས་པ་འདི་དག་མ་ལུས་པ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ་ཉམས་སུ་མ་སྤང་ན་ནི་ཁ་ཏོན་
དང་ཁ་བཤད་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཙམ་བརྗོད་པས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་འགྲུབ་
སྟེ། དཔེར་ན། ནད་པ་ཆབ་ཆེན་ཞིག་གི་མགོ་སྐྱས་སུ་སྒྲན་ཡིག་པོ་ཏི་མང་པོ་དང་སྒྲན་
གྱི་དབྱེད་བཅར་བསྐྱོད་སྤྱོད་གསུམ་དང་སྒྲན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འབྱུང་ན་ནད་ལ་ཕན་
རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་འདོན་མཁས་པ་ཞིག་གིས་བཀྲའ་སྤྱོད་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི་ནད་པ་
དེ་དག་གི་ནད་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་རམ་སྟེ་མི་ཕན་ནོ། །དེ་བས་སྒྲན་པ་ཞིག་གིས་སྒྲན་

དབྱུང་གིས་ནད་བཅོས་ན་ཡན་པ་ལྟར་དུ་བག་ཡོད་ཤེས་བཞིན་གྱི་ནད་ལྟར་རང་རྒྱུད་
ལ་ཉམས་སུ་སྤང་སྟེ་རང་རྒྱུད་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ལ་དམ་པའི་ཚོས་གྱི་སྒྲན་གྱིས་
ཡན་པ་དགོས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལེའུ་མཚན་ནི།

བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་ལྟ་བུ་ཡོད།

ཤེས་བརྟན་བཅོས་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་ལེའུ་བུ་
ཡོད་པ་ལས། རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ལ་བརྟགས་པའི་ཤེས་བཞིན་བསྐྱང་བར་བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་
ལྟ་བུ་པའི་ཟིན་བྲིས་སོ།།

གསུམ་པ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྱོད་གཉིས་པོ་
བཟོད་པའི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ་ཡང་། གཞུང་དང་། མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལེའུ་
གཞུང་ལའང་། ཁོང་ཁྱོས་བཤད་དང་། བཟོད་པ་སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གུས་
པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པ་ཡི། སྦྱིན་དང་བདེ་གཤེགས་མཚོད་ལ་སོགས།།
ལེགས་སྤྱད་གང་ཡིན་དེ་ཀུན་ཡང་། ཁོང་ཁྱོས་གཅིག་གིས་འཛོམས་པར་བྱེད། ༡

ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་སྤྲིག་པ་མེད། བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད།།
དེ་བས་བཟོད་ལ་ནན་ཏན་དུ། སྒྲ་ཚོགས་རྒྱུ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱ། ༢

ཞེ་སྤང་ཟུག་རྒྱུའི་སེམས་འཆང་ན། ཡིད་ནི་ཞི་བ་ཉམས་མི་ཐུང་།།
དགའ་དང་བདེ་བའང་མི་འཐོབ་ལ། གཉིད་མི་འོང་ཞིང་བརྟན་མེད་འགྱུར། ༣

གང་དག་ཞོར་དང་བཀྱར་སྟེ་ཡིས། །དྲིན་བྱིན་དེ་ལ་བརྟེན་གྱུར་པ།
དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྤང་ལྷན་པའི། །རྩེ་དཔོན་དེ་ལ་གསོད་པར་སྟོལ། ༤

དེ་ཡིས་མཛའ་བཤེས་སྦྱོར་བར་འགྱུར། །སྦྱིན་པས་བསྐྱས་ཀྱང་བསྟེན་མི་བྱེད།
མདོར་ན་ཁོ་བ་བདེར་གནས་པ། །དེ་ནི་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ༥

ཁོ་བའི་དགྲ་ཡིས་དེ་ལ་སོགས། །སྟུག་བསྐྱལ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར།
གང་ཞིག་བསྐྱིམས་ཏེ་ཁོ་འཛོམས་པ། །དེ་ནི་འདི་དང་གཞན་དུ་བདེ། ༦

མི་འདོད་བྱས་དང་འདོད་པ་ཡི། །གོགས་བྱས་པ་ལས་བྱུང་གྱུར་པ།
ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་རྟེན་ནས། །ཞེ་སྤང་བརྟས་ཏེ་བདག་འཛོམས་སོ། ༧

དེ་ལྟས་བདག་གི་དགྲ་པོ་དེའི། །ཟས་ནི་རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ།
འདི་ལྟར་བདག་ལ་གཞོད་པ་ལས། །དགྲ་འདི་ལ་ནི་ལས་གཞན་མེད། ༨

ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བདག་གིས་ནི། །དགའ་བའི་ཡིད་ནི་དཀྱུགས་མི་བྱ།
མི་དགའ་བས་ཀྱང་འདོད་མི་འགྱུབ། །དགོ་བ་དག་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར། ༩

གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།
གལ་ཏེ་བཅོས་སུ་མེད་ན་ནི། །དེ་ལ་མི་དགའ་བས་ཅི་ཡན། ༡༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་བསྐྱལ་པ་ལ་ཆགས་གནས་འཛིག་སྟོངས་བཞི་
ལས། དང་པོ་འོག་གཞི་རྒྱུད་རིཾ་རྩེའི་རྒྱ་བྲམ་ནས་རྒྱུད་རྣམ་པ་དུག་གི་བྱེད་ལས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞི་བ་གསལ་དག་གི་མཆོ་བསྐྱབས་པ་ལས་དབང་ཆེན་གསེར་གྱི་ས་གཞི་
དང་དེ་ལས་རི་རྒྱུལ་དང་གསེར་རིལ་རོལ་མཆོ་སྤྱིར་བཞི་སྤྱིར་བཟན་བརྒྱད་དང་བཅས་
བར་མས་ནས་ཡར་ཆགས། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་འོད་གསལ་གྱི་ལྟ་གནས་ནས་

ལྷ་རྒྱལ་མེས་བཞིན་གྱི་གར་དུ་ལྷ་དང་ལྷ་འབྲུལ་དང་འོད་དང་ཆོད་དང་བསམ་གཏན་གྱི་ཟས་བཞི་ཚོགས་པར་ལྷན་པ་ལ། བསྐྱལ་བ་ཚོགས་ལྷན་དང་དེ་ནས་མེས་བཞིན་དེ་བཞི་བྱི་བས་གསུམ་ལྷན་གཉིས་ལྷན་ཅོད་ལྷན་ད་ལྷ་ཆོ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པ་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་ཐོག་རིང་མོ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ནས་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་དུ་ཡར་འཕེལ་བ་དང་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་དུ་མར་འགྲིབ་པ་ལ་བར་ཁྲག་གཅིག་སྟེ་དེ་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ནས་ཆོ་ལོ་བརྒྱ་པ་ནས་གངས་མེད་བར་དུ་འཕེལ་བ་ལ་མ་ཐོག་རིང་མོ་སྟེ་ཆགས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། ཆགས་ནས་གནས་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། གནས་ནས་འཛིག་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ། ཞིག་ནས་སྟོང་པ་ལ་བར་བསྐྱལ་ཉི་ཤུ་སྟེ་བསྐྱེམས་པས་བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བསྐྱལ་ཆེན་གཅིག་སྟེ། བསྐྱལ་ཆེན་དེ་འདྲ་བའི་བསྐྱལ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་མང་པོ་ལ་ཕྱིན་དུག་གི་དགོ་བའི་ཅ་བ་བསགས་པ་དེ་ཡི་ནང་ནས་དམན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱིན་པ་བྱས་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་གཏོགས་རུང་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་ནི་སྦྱིན་པའི་དགོ་ཅ་བསགས་པ་དང་། ལུས་དང་དག་དང་ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱད་པ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱང་འགར་དུམ་ཞེས་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་སྟེང་དུ་ཞེ་སྤང་ལང་བ་ལྟ་བུའི་ཁོང་ཁྱོས་དུ་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ལྷག་མེད་དུ་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན་ཁོང་ཁྱོས་ཉེས་དམིགས་ཆེ་བས་སྤང་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །ཡུལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཞེ་སྤང་ལང་ན་ནི་སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་དགོ་ཅ་མ་ཟད་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་དགོ་ཅ་འཛོམས་པར་གསུངས་སོ། །ཞེ་སྤང་ལྟ་བུའི་ཕྱིག་པ་ངན་པ་མེད་དེ་སྦྱག་བསྐྱལ་གྱི་མཆོག་དབྱུལ་བའི་རྒྱ་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་དབྱ་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་ཁྱོས་ངན་པ་དེ་བཟོད་ལུས་པས་ན་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ནང་སེམས་ཀྱི་དཀའ་བྱུང་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དཀའ་བྱུང་ལས་བྱུང་དུ་འཕགས་པས་ན་བཟོད་པའི་དཀའ་བྱུང་ལ་འགན་ལྷན་མེད་དེ། སྤང་གཉན་གཉིས་ཀ་མཆོག་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བཟོད་པ་ལ་ནན་ཏན་དུ་གལ་ཚུང་མི་བྱ་བར་

གཉེན་པོ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་
གི་ཟུག་རྩའི་གཟེར་དྲག་པོ་སེམས་ལ་འཆང་ན་སྒྲིན་ལྟ་ཡོད་དེ་རང་གི་ཡིད་འདིས་ནི་
ཁམས་གོང་མའི་ཁོང་ཁྲོ་ཞི་བའི་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་ཞི་བ་ཉམས་སུ་མི་སྦྱང་ཞིང་།
ལུས་དགའ་བ་མི་འཐོབ་པ་དང་སེམས་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་འང་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་
ལ། ཐ་ན་ཞེས་དང་གི་སེམས་དེ་མ་ཞིའི་བར་གཉིད་ཀྱང་མི་འོང་ཞིང་སེམས་ཀྱིས་བྱ་བ་
གང་ལ་བརྟན་པ་མེད་པས་ལག་རྩ་ཅི་ཡོད་གཅོག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ། །འཇིག་རྟེན་ན་དཔོན་གང་གིས་གཡོག་དག་ལ་སྡེ་ཐོག་ལྟ་བུར་མངགས་ནས་ཟས་
ཅོར་ལ་སོགས་པའི་དྲིན་བྱིན་པ་དང་ལྷ་ལེན་གདན་བཏིང་ལ་སོགས་པ་བཀྱར་སྟེ་ཡིས་
ཀྱང་དྲིན་བྱིན་ནས་གཡོག་དེ་ཉིད་དཔོན་དེ་ལ་བརྟན་པར་གྱུར་པ་བྱས་ན་འད་དཔོན་
དང་གཡོག་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ནི་ཞེས་དང་ལྟན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་བརྒྱག་སྟེ་
གཡོག་པོ་དེས་རྗེ་དཔོན་དེ་ལ་དངོས་སུ་བསང་གསོད་པའམ་ཡང་ན་གསང་པར་སྒོལ་
ཞེས་གསོད་གང་བྱེད་ཅིང་དྲིན་ཅི་ཙམ་ཆེ་ཡང་དེ་ཙམ་དུ་མི་དྲན་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་
ཞེས་དང་ཡིན་པས་ཅི་རུས་སུ་སྦྱོང་ཐབས་སུ་བརྩོན་དགོས་སོ། །ཁོང་ཁྲོ་ཅན་དེ་ཡིས་
བཟང་ཞིང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་གོགས་པོ་དང་ལ་མ་ཉེ་དུ་ལ་སོགས་པའི་གཉེན་བགེས་
རྣམས་ཀྱང་སྒྱོ་བར་འགྱུར་ཞིང་འགྲོ་གོགས་མི་རྟོག་པ་དང་། སྒྲ་མས་གྲུ་བ་དང་དཔོན་
པོས་གཡོག་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྦྱོད་ལ་སོགས་ཅི་འདོད་བྱིན་ཏེ་
སྒྲིན་པས་འཁོར་དུ་བསྐྱུས་ཀྱང་གྲུས་པས་བསྟེན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

མདོར་ན་སེམས་ཁྲོ་བས་ལུས་བདེ་བར་གནས་པ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་གང་
ཟག་འགའ་ཞིག་གཅིག་ཀྱང་དུས་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཚོགས་གལ་
སོགས་སུ་སྒྲུལ་ལྟ་བུ་དགོས་སུ་གཏུགས་ནས་གཟེར་ཐོམ་མེར་འདུག་པ་དང་། སེམས་
ཁོང་ཁྲོ་བའི་དགྲ་ཡིས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གཞོད་པ་བྱེད་པ་དང་ལ་སོགས་པའི་
ཁོང་ན་ལན་བྱས་ན་ཁོང་ཁྲོ་འཕེལ་བ་དང་བརྟུང་བདེག་བྱས་ན་དེ་བས་སུ་ཞིང་གྲོད་ལ་
སོགས་པ་བྱས་པས་ཚོས་ཅོར་གཉིས་ཀ་བརྒྱག་པ་དང་བྱི་མ་དམུལ་བར་འགྲོ་བའི་སྒྲུག་

བསྐྱེལ་མཐའ་ཡས་པ་དག་ནི་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་ན། བྱང་སེམས་གང་ཞིག་གིས་
 རིག་པ་བསྒྲིམས་ཏེ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པས་ཁོང་ཁྱོད་མི་འཇུག་པར་འཛོམས་པར་
 བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོ་རབས་གཞན་ཕྱི་མ་དང་མཐར་
 སྟག་བྱང་རྩལ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་བདེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁོང་ཁྱོད་མི་རྣམས་པས་ནང་
 པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ།

ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་།

ཞེས་གསུངས་པས་རྒྱ་སྟོང་པ་གདམས་ངག་ཡིན་ཏེ། འོ་ན་ཞེ་སྤང་གི་རྒྱ་གང་ཡིན་
 ལྷ་མ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་རྒྱ་རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་
 རྒྱ་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡིན་ལ། ཡིད་མི་བདེ་བ་དེ་ཡང་གང་ལས་བྱུང་སྟུང་ན་འཇིག་རྟེན་
 ཆོས་བརྒྱད་ལས་བྱུང་སྟེ། སྟག་བསྐྱེལ་དང་བརྟན་པ་སྟེ་རྟེན་པ་མེད་པ་དང་ཆོག་རྩལ་
 གྱིས་སྤྲད་པ་དང་མི་སྟན་པ་དང་བཞི་མི་འདོད་བྱས་པ་ལས་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། བདེ་
 བ་དང་རྟེན་པ་དང་བསྟོད་པ་དང་སྟན་པ་དང་བཞི་པོ་འདོད་པ་དེ་ཡི་གོགས་བྱས་པ་
 ལས་བྱུང་བར་གྱུར་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་རྩལ་གྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་ཞེ་སྤང་གིས་
 རྟེན་ནས་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བསམ་པས་ཞེ་སྤང་བརྟན་ཏེ་ཞེས་རབ་ཏུ་རྒྱས་ནས་གཞན་
 ཡར་ལ་མི་སྤུབ་པར་རྩུབ་ལ་བདག་འཛོམས་པར་བྱེད་པས་ན་རྒྱ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྟོང་
 དགོས་སོ།

དགོ་རྩ་འཛོམས་པར་བྱེད་པའི་དག་ནི་ཞེ་སྤང་ཁོན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟས་
 བྱང་སེམས་བདག་གིས་ཞེ་སྤང་གི་དག་པོ་དེའི་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ཟས་ནི་དུས་ཀྱན་ཏུ་
 རྣམ་པར་གཞོམ་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཐབས་ནི་ཅི་བྱུང་རུང་སེམས་དགའ་དགོས་
 ཤིང་དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་བཅོས་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ། མི་སྟོན་དང་བཅོས་རྒྱ་མེད་པ་ལ་ད་བཟོ་
 རྒྱ་མེད་བསམ་དགོས་གདམས་ངག་ཡིན་གསུངས་སོ། །ཞེ་སྤང་ལ་ཟས་ཡིད་མི་བདེ་
 བ་མི་བྱིབ་པར་ཐུག་པོ་ཁོན་ས་གསོད་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལྟར་དུ་

ཞེས་དགེ་དག་འདིས་ནི་བདག་ལ་མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་
བར་ཆད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཁོན་བྱེད་པ་ལས་ཞེས་དགེ་དག་འདི་ལ་ནི་ལས་
གཞན་ཅི་ཡང་བྱེད་རྒྱ་མེད་པས་ན་མུ་གེ་ལ་གསོད་དགོས་སོ།།

ད་ནི་ལས་ཅི་ལ་བབ་ཀྱང་བྱང་སེམས་བདག་གིས་ནི་ཞེས་པ་སོགས་པ་སྤང་
བའི་ཕྱིར་དུ་དམ་པའི་ཚས་སྒྲུབ་དུས་སུ་དཀའ་ཚོགས་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཅི་ལྟ་བུ་བྱུང་བ་ལ་
དགའ་བའི་ཡིད་དེ་ནི་མི་དགེ་བས་དཀྱུགས་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་དགོས་
སོ། །མི་ཤི་བ་དང་ཞོར་བསྐྱག་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་སྒྲོན་པ་ཉེས་ཚར་བས་སེམས་
ལ་མི་དགའ་བར་བྱས་ཀྱང་འདོད་པ་ནི་མི་འགྲུབ་པར་མ་ཟད་ད་དུང་དེ་ལས་བྱའི་
དགེ་བ་བསགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་དགེས་བྱེད་པས་
ན་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྤང་སྟེ་དགའ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟ་བོར་བ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པ་ལ་ནི་བཅའ་བའི་ཐབས་ལ་འབད་པས་བཅོས་སུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རྟ་བོར་
བ་ལྟ་བུ་དེ་ལ་སེམས་མི་དགའ་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མི་སྒྲོན་བཅའ་ཚོགས་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུའི་
ཐབས་ཡོད་པས་སོ། །གལ་ཏེ་རྟ་ཤི་བ་ལྟ་བུ་རྒྱ་རྒྱུ་ཀྱིས་བཅོས་སུ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་
རྟ་ཤི་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་ནི་མི་དགའ་བ་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་ཡན་ཏེ། ཤི་བ་སོགས་
ལ་སྤོང་རྒྱ་མེད་པས་ད་བྱ་ཐབས་དང་བྱལ་བས་བཞོ་རྒྱ་མེད་སྒྲུབ་པའི་བཞོད་པ་སྒྲོམ་
དགོས་སོ། །དོན་མི་སྒྲོན་དང་བཞོ་རྒྱ་མེད་པ་གཉིས་བསམས་པ་ནི་གདམས་ངག་ཡིན་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་བ་བཞོད་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལ། བཞོད་ལུལ་ངོས་བརྒྱང་བ་དང་། བཞོད་པ་
སྒྲོམ་བ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བདག་གམ་བདག་གི་བཤེས་ནམས་ལ། རྒྱལ་བསྐྱེད་བརྟན་དང་ཚིག་རྒྱུབ་དང་།།

མི་སྒྲན་ཞེས་བྱ་མི་འདོད་དེ། །དག་ལ་དེ་ལས་བསྐྱོག་པས་སོ།། ༡༡

ཞེས་པས་བསྒྲན་ཏེ། བདག་གམ་ཞེས་རང་དང་བདག་གི་བཤེས་པ་མ་བླ་མ་ཉི་

འབྲེལ་མཐུན་གྲོགས་ལ་སྒྲིགས་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་བརྒྱུ་དང་ཞེས་བརྒྱུ་
བཅོས་སམ་རྟེན་པ་མེད་པ་དང་ཚིག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་དང་། རྒྱལ་ཏུ་མི་སྟན་
པ་སྦྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་སྦྱང་བར་འདོད་དེ། དག་ལ་ནི་མི་
འདོད་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་བརྒྱུ་པས་བདེ་བ་དང་རྟེན་པ་ཡོད་པ་དང་བརྟེན་པ་དང་
སྟན་པ་བཞི་པོ་མི་འདོད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། མི་འདོད་
པ་བརྒྱུ་གཉིས་དང་། འདོད་པ་བརྒྱུ་གཉིས་ཉེ་ཉི་ལྔ་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། **དང་པོ་མི་འདོད་**
པ་བརྒྱུ་གཉིས་ནི། བདག་ལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་མི་འདོད། བརྒྱུ་པ་སྟེ་རྟེན་པ་མེད་པའམ་
བརྒྱུ་བཅོས་བྱེད་པ་མི་འདོད། ཚིག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་དངོས་སུ་སྦྱང་བ་མི་འདོད། རྒྱལ་ཏུ་
མི་སྟན་པ་བརྟེན་པ་མི་འདོད་པ་དང་བཞི། ཡང་དེ་བཞིའི་དུ་བདག་གི་བཤེས་བླ་མ་
པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་སྒྲིགས་ལ་འང་རྒྱལ་བསྐྱེད་དང་བརྒྱུ་བཅོས་སམ་བརྟེན་པ་མེད་པ་
དང་། ཚིག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྦྱང་བ་དང་། མི་སྟན་པ་དང་བཞི་པོ་མི་འདོད་པ་དང་བརྟེན་
དོ། །དག་ལ་རྒྱལ་བསྐྱེད་ལས་བརྒྱུ་པས་བདེ་བ་མི་འདོད། བརྒྱུ་པའམ་རྟེན་པ་
མེད་པ་ལས་བརྒྱུ་པས་རྟེན་པ་ཡོད་པ་མི་འདོད། ཚིག་རྒྱུ་བ་ཀྱིས་སྦྱང་བ་ལས་བརྒྱུ་
པས་བརྟེན་པ་མི་འདོད། མི་སྟན་པ་ལས་བརྒྱུ་པས་སྟན་པ་མི་འདོད་པ་དང་བཞི་
སྟེ་བརྟེན་པས་མི་འདོད་པ་བརྒྱུ་གཉིས་སོ། །

ཡང་འདོད་པ་བརྒྱུ་གཉིས་ནི། བདག་ལ་བདེ་བ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་
དང་། རྟེན་པ་ཡོད་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་འདོད་པའི་གོགས་
བྱེད་པ་དང་། སྟན་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་བཞི། དེ་བཞིའི་དུ་བདག་གི་
བཤེས་ལ་བདེ་བ་དང་། རྟེན་པ་ཡོད་པ་དང་། བརྟེན་པ་དང་། སྟན་པ་དང་འདོད་
པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ་བརྟེན། ཡང་དག་ལ་དེ་རྣམས་ལས་བརྒྱུ་པ་དཔེར་
ན་བདེ་བ་ལས་བརྒྱུ་པས་རྒྱལ་བསྐྱེད་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་པ་ཡོད་
པ་ལས་བརྒྱུ་པས་རྟེན་པ་མེད་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལས་
བརྒྱུ་པས་སྦྱང་བ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། སྟན་པ་ལས་བརྒྱུ་པས་མི་སྟན་

པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་དང་བཞི་སྟེ་བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུག་གཉིས་ཡིན་ལ། སྤྲུལ་གྱི་མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པ་སྤྲུལ་པ་སྤྲུག་གཉིས་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་ཡང་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། བྱེད་པ་པོ་གང་ཟག་ལ་མི་ཁྱོད་བཟོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྤྲུལ་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྤྲོད་ཉིད་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྤྱོད་འཛིག་པ་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་དང་། གསུམ་གསུམ་གྱིས་བཟོད་པར་བྱས་པའི་ནང་ཆན་བཟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་སམ། ཡང་ན་མི་འདོད་པ་དང་འདོད་པའི་གོགས་འདས་པ་ལས་བྱས་སོ། །ད་ལྟའི་དུས་ལ་བྱེད་དོ། །མ་འོངས་པ་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུམ་གསུམ་ལ་བཟོད་པར་བྱས་པའི་ནང་ཆན་བཟོད་པའི་རྣམ་གྲངས་བདུན་ཅུ་ཅུ་གཉིས་ལ་གོམས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དངོས་ལ། མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། བདག་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། བདག་ལ་བརྒྱས་སོགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་། བདག་གི་དབྱེད་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལའང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་དང་། གཞིན་པ་ལ་ཇི་མི་སྤྲུལ་པའི་བཟོད་པ་སྤྲུལ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་འབྱུང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་རྒྱ་ནི་གིན་ཏུ་མང་། །
སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་པར་ངེས་འབྱུང་མེད། །དེ་བས་སེམས་ཁྱོད་བརྟན་པར་མཛོམས། ། ༡༩

དཀའ་སྤྲོད་དང་དང་ཀཾ་ཏུ་པ། །བསྐྱེད་དང་བཅད་སོགས་ཆོར་བ་ནི། །
དོན་མེད་བཟོད་བྱེད་ཐར་པ་ཡི། །དོན་དུ་བདག་གོ་ཅི་ཕྱིར་སྤར། ། ༢༠

གོམས་ན་སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་བའི། །དངོས་དེ་གང་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།
དེ་བས་གཞོད་པ་རྒྱུད་གོམས་པས། །གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བཟོད་པར་བྱས།། ༡༥

སྤྲུལ་དང་ཤ་སྤྲུང་དག་དང་ནི། །བཀྲེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་ཆོར་བ་དང་།།
གཡན་པ་ལ་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །དོན་མེད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཅིས་མ་མཐོང་།། ༡༦

ཆ་གང་ཆར་དང་རྒྱུད་སོགས་དང་། །ནད་དང་འཆིང་དང་བརྟེན་སོགས་ལ།།
བདག་གིས་གཞེ་རེ་མི་བྱ་སྟེ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་གཞོད་པ་འཕེལ།། ༡༧

ལ་ལ་བདག་གི་ཁྲག་མཐོང་ན། །དཔལ་བརྟན་ལྷག་པར་སྤྲེའུར་ཡོད།།
ལ་ལ་གཞན་གྱི་ཁྲག་མཐོང་ན། །པོག་ཅིང་བརྒྱལ་བར་འགྱུར་བ་ཡོད།། ༡༨

དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བརྟན་དང་། །སྤར་མའི་རྩལ་ལས་གྱུར་བ་ཡིན།།
དེ་བས་གཞོད་པ་བྱུང་བས་ད་ཅིང་། །སྤྲུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྩུགས་བྱོས།། ༡༩

མཁས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་ཡང་ནི། །སེམས་ཀྱིས་རབ་རྒྱ་རྒྱ་མི་བྱ།།
ཉོན་མོངས་རྣམས་དང་གཡུལ་འགྲེད་ལ། །གཡུལ་འགྲེད་ཆོན་གཞོད་པ་མང་།། ༢༠

སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བྱུང་བས་ད་ནས། །ཞེ་སྤར་ལ་སོགས་དག་འཛོམས་པ།།
དེ་དག་རྒྱལ་བྱེད་དཔལ་པོ་སྟེ། །ལྷག་མ་རོ་ལ་གསོད་པའོ།། ༢༡

གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡོན་ཏན་ནི། །སྤྲོ་བས་དྲེགས་པ་སེལ་བར་བྱེད།།
འཁོར་བ་པ་ལ་སྤྲིང་རྩེ་སྤྲི། །སྤྲིག་ལ་འཛོམ་དང་དགེ་ལ་དགའ།། ༢༢

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་བཟོད་ཡུལ་འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱུད་དོས་བཟུང་
ནས། སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་དུ་ལེན་རྩལ་ནི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ནད་དུ་འདུག་འདོད་
ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་མེད་ཐབས་མེད་པས་དང་དུ་ལེན་དགོས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱུད་གེ་བ་

བསྐྱབ་པ་ཉུང་བས་ན་བདེ་བའི་རྒྱ་ནི་རེས་འགའ་ཙམ་རེ་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་མི་འབྱུང་
 བ་ནི་བདེ་བ་སྐྱབ་མི་ཤེས་པས་ཡིན་ལ། སྐྱབ་མི་དགོས་པར་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལུས་རྟེན་འདིའི་ཐོག་ཏུ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོང་བ་འདིས་ནི་བཟང་སྟེ་རྒྱ་
 སྤྲུག་བསྐྱལ་མེད་སར་ནི་འབྲས་བུ་རེས་འབྱུང་མེད་དེ། ལྷ་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་མེད་པས་
 རེས་འབྱུང་མེད་ཀྱང་མི་ལ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཡོད་པས་རེས་འབྱུང་སྟེ་བས་ན། ལྷ་ལས་ལྷ་ག་
 པའི་ལུས་ཀྱིས་ནི་གསུངས་དོན་དེ་ཡིན་པས་སྐྱ་སེར་གྱི་ཤན་འབྱེད། འཁོར་འདས་ཀྱི་
 མཚམས་དབྱེ་ཆེན་པོ་ནི་རེས་འབྱུང་ཡིན་པས་ན་འཇིགས་སྤྲུག་མི་དགོས་པར་རེས་
 འབྱུང་གི་རྒྱ་སྤྲུག་བསྐྱལ་འདི་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་བརྟན་པར་མགོས་
 ཏེ་དང་དུ་ལེན་དགོས་སོ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་དུ་ལེན་མི་རུས་སྟམ་ན། ལྷ་ཆེན་དབང་
 སྤྲུག་ཆེན་པོ་དཀའ་བྱུང་ལས་བསྐྱོད་ལུས་པའི་ལྷ་མོ་ཡུ་མ་དེ་བ་ལ་དད་ནས་སྤྱིན་སྤྱིག་
 གི་མེ་ནང་དུ་མིག་རྩ་བ་སྤྲུ་ལ་སོགས་བཅད་དེ་འཕེན་པ་དང་ཁ་འྱིག་ཅེ་ལ་མཚོང་ནས་
 གསོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི་དོན་མེད་པར་བཟོད་པ་དང་། ལུལ་
 ཀུན་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་ཚུན་ནང་འབྲུགས་ཁོ་ནས་གཅིག་གིས་གཅིག་མེ་ནང་དུ་
 བསྤྱེགས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དུམ་བུར་བཅད་པ་དང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་
 པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གྱི་ཆོར་བ་རྣམས་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་འདུག་ན། རང་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐར་པ་བྱང་ཆུབ་བསྐྱབས་པ་དེ་ཡི་དོན་དུ་བདག་
 གོ་ཅི་ཕྱིར་སྤར་ཏེ། ཆོགས་ལམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་བདུན་ལ་སོགས་པ་ལ་བཙོན་དགོས་
 སོ་སྟམ་པའི་དམ་བཅའ་དགོས་གསུངས། སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་ཆེ་ལག་པ་གཡས་པས་
 གཡོན་པར་བྱིན་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་ཚུལ་དང་། མི་འམ་ཅིའི་བུས་དོ་རྒྱུང་རྒྱུང་
 བཏེག་ནས་མཐར་དོ་ཆེན་པོ་བྲག་ལུག་གི་སྟོ་གཙོད་བྱེད་གཏེགས་ནས་བྲག་ལུག་གི་
 སྟོ་བྲེས་ནས་པ་བྲག་ཏེས་ཀ་མ་མི་འམ་ཅི་མེད་ལུལ་ནས་བྲོས་ཏེ་ཐར་པའི་གཏམ་རྒྱུང་
 ལྟར་དུ་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་གོ་མས་ན་སྤྲུ་བར་མི་འབྱུར་བའི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་
 གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་ན། བཟོད་པ་ཡང་དང་པོ་ནས་མི་རུས་པའི་ལུལ་ཆེ་བ་ལ་

བཟོད་མི་ཐུབ་པ་དེ་བས་ན་གཞོད་པ་རྒྱུ་དུ་ནས་གོམས་པར་བསྐྱབ་པས་མཐར་བརྟུང་
བརྟེན་ལ་སོགས་པའི་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱོས་ཤིག་ཅེས་བཟོད་
པ་ལ་བསྐྱལ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟ་བུའི་བཟོད་པ་རྒྱུ་དུ་ནས་བཟོད་ཡུལ་མེད་སྟུང་ན་ཡོད་དེ་སྐྱལ་དང་ག་སྐྱར་
དེ་དག་གིས་སྟག་པ་དང་ནི་བ་གྲེས་སྒྲོམ་ཚ་གང་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་སྟག་བསྐྱལ་བ་
རྒྱུ་བའི་དུས་སྟུ་བཟའ་བརྟུང་ལྟ་བུ་རྩེ་ཉུང་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཉན་གཡན་པ་ཟ་
འཕྱག་དང་ཤིག་དང་ལྷོ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བཅས་པ་ཡི་ནི་དོན་མེད་པའི་སྟག་བསྐྱལ་
སྒྲ་ཆོགས་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་དེ་ལྟ་བུའི་སྟག་བསྐྱལ་མཐོང་དུས་སྟུ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་
ལ། སྒྲོད་ཀྱིས་གཏུང་བ་མེད་དེ་ཉི་མ་ལྟ་བུས་ཚུ་བ་དང་གང་རར་གྱི་ལྟག་པས་མནར་
བ་དང་ཆར་བ་དང་རྒྱུང་དང་བགྱོད་དགའ་བའི་ལམ་འཕྲང་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་
དང་། བརྟུང་ཀྱིས་འཆོ་བ་ནད་སྒྲ་ཆོགས་དང་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ལྟགས་སྒྲོག་ལ་
སོགས་པས་འཆིང་བ་དང་རྟེན་པ་དང་འཕྲོགས་པ་དང་སྟག་བསྐྱལ་མང་པོས་མནར་
བ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་གིས་བཟོད་རེ་ཞེས། བཟོད་སྟན་གཏུ་བས་རྒྱུང་བས་མི་
བཟོད་པ་མི་བྱ་སྟེ་བཟོད་སྟན་ཆེན་སྟག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་ཡང་བསྟན་ཅུས་ལ། བཟོད་
སྟན་རྒྱུང་ན་སྟག་བསྐྱལ་སྟོ་ཡོད་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དགའ་བ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་དུས་
ཀྱན་ཏུ་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བས་ན་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས། མི་བཟང་རན་གྱི་
དཔེ་ནི་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་བདག་གི་བྲག་མཐོང་བ་ན་སེམས་ལ་དཔའ་དཀྱོན་ལྟག་
པར་སྐྱེ་བར་འཁྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་། མི་ལ་ལ་ཞིག་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་བྲག་མཐོང་
བ་ན་པོག་ཅིང་ཞེས་སྟག་རྒྱུས་བྱེད་པ་དང་སེམས་བརྒྱལ་བར་འཁྱུར་བ་ཡོད་པ་དང་
གཉིས་ལས་དང་པོ་དེ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཟླན་པའི་དཔའ་པོ་ཡིན་པ་དང་།

རྗེས་མ་དེ་ནི་སེམས་མི་བརྟན་པས་མི་སྤར་མའི་རྣལ་གྱི་རང་བཞིན་ལས་ཁྱུར་པ་
ཡིན་པས་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་མི་སྤར་མ་དཔའ་འོ་ལྟར་དུ་གཞོད་པ་རྒྱུ་དུ་ནས་རིམ་
བཞིན་ཁྱད་དུ་བསད་ཅིང་མཐར་སྟག་བསྐྱལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྣམས་པར་བྱོས་

ཤིག །བྱང་སེམས་མཁའ་པས་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཀར་ཆེགས་ངལ་དུབ་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 མང་པོ་བྱང་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དེས་ནི་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱི་རབ་དུ་དང་བརྟན་པར་མི་
 བྱ་སྟེ། སྤྱིད་པའི་དུས་སུ་འཁོར་བ་དང་ངན་མོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱན་ནས་སེམས་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་བ་འདྲ་བ་བྱེད་པ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བ་བྱུང་ཆེ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་
 ཐར་དང་ཡོན་ཏན་བྱན་ཏེ། སེམས་དགའ་བ་བྱས་པས་སྤྱིད་ཀྱི་མགོ་གཞོན་ཅིང་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་ཀྱི་གཉའ་བ་གཅིག་པར་འགྱུར་ཐབས་འདི་དགོས་གདམས་ངག་འདི་ཡིན་
 གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་གནས་འདིར་འདུག་དུས་སུ་ཐར་ལམ་གྱི་དགྲ་ཉོན་མོངས་
 པ་རྣམས་དང་གཉེན་པོ་བཟོད་པ་གཉིས་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་ནི་ཆོས་སྒྲུབ་ཅེས་བྱ་བ་
 ཁོ་ན་འདི་ཡིན་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པའི་ཞལ་རྒྱན་ཡིན་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གི་རྒྱབ་
 དཔུང་དང་དམ་ཆོས་ཀྱི་རལ་གྱི་འདི་ཡོད་ཆེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དགྲ་ངན་ཉོན་མོངས་འདི་
 སྤུལ་དགོས་ཤིང་གལ་ཆེ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་དང་གཡུལ་འགྱེད་པའི་ཆོན་གཞོང་
 པ་མང་པོ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཡང་ད་རེས་ཆོས་སྒྲུབ་དུས་སུ་བསྐྱེལ་དང་འཛིགས་སྒྲག་སྟེན་
 ངན་དང་མི་འདོད་པ་བྱུང་ཆད་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་ཉམས་ཡིན་པས་དེ་བས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་
 དུ་ཡིན་དགོས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་མཆོ་ལ་ཆར་བཞེན་ཁྱད་དུ་བསད་
 བས་སུས་ཀྱང་མ་སྒྲུབ་པའི་དགྲ་ཞེས་དཔལ་སོགས་པའི་དགྲ་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་དེ་
 དག་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བར་བྱེད་པ་རྒྱལ་སྤྲུལ་བཅས་ལྟ་བུའི་དཔལ་
 པོ་མཆོག་སྟེ་སྤྱིད་ཞིའི་ཁམས་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་འདིར་མི་རྟ་མང་
 པོ་གསོད་མཁན་རྣམས་ནི་དཔལ་པོ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན་ཉོན་མོངས་དགྲ་ལས་ལྟག་མ་
 གཞན་ཆེ་འདིའི་དགྲ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བསད་ཀྱང་དོན་མེད་དུ་ཤི་འགོ་བས་ན། རོ་ཁོ་
 བ་ལ་གསོད་པ་པོ་ཡིན་པས་དཔལ་པོའི་གྲལ་དུ་མི་འགོའོ། །

དེ་ལས་གཞན་ཡང་སྤྲུག་བསྐྱེལ་བྱུང་བ་ལ་ཡོན་ཏན་ནི་ལྡ་ཡོད་དེ། སྤྲུག་བསྐྱེལ་
 གྱིས་སེམས་ལ་སྒྱོ་བ་སྒྱེ་བས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་མི་དགའ་བ་དང་། དེང་སང་རང་
 རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་གཅིག་མེད་ཀྱང་སྟེན་ཅུང་ཟད་རེ་མི་ལྟོག་པ་ཡང་སྤྱིད་ཆེ་བ་འདིས་

ལན་པ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་གྱི་སྒྲིག་གིང་ལྷ་ལུའི་ཁེངས་སེམས་ཀྱི་དྲེགས་པ་སྟུག་བསྟུལ་
 གྱིས་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རང་དང་འདྲ་བའི་སྟུག་བསྟུལ་འབྱུང་བའི་འཁོར་བ་པ་
 རྣམས་ལ་སྟུག་བསྟུལ་དང་བྱལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་སྟེ་བ་དང་། སྟུག་བསྟུལ་ཅི་ཙམ་བྱུང་
 བཞིན་དེ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིག་སྒྱིབ་དག་པས་ན་སྒྲིག་པ་ལ་འཛོམ་ཞིང་མི་བྱེད་པ་དང་། སྟུག་
 བསྟུལ་སྟོང་ཐབས་དག་པ་ལ་དགའ་བ་བྱེད་པ་དང་ལྷའི་སྒྲོ་ནས་སྟུག་བསྟུལ་བྱུང་ན་
 དགའ་དགའ་ཡིན་སྟུང་པས་སྟུག་བསྟུལ་འདི་དང་ལེན་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ཚོས་ལངས་སེམས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི།

མཁྱིས་པ་ལ་སྒྲིགས་སྟུག་བསྟུལ་གྱི། །འབྱུང་གནས་ཆེ་ལ་མི་ཁྲོ་བར།།

སེམས་ཡོད་རྣམས་ལ་ཅི་སྟེ་ཁོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཀྱང་ཀྱེན་གྱིས་བསྟུལ།། ༡༩

དཔེར་ན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། །ནད་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་། །ནན་གྱིས་ཉོན་མོངས་འབྱུང་བར་འབྱུར།། ༢༠

ཁྲོ་བར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་། །སྟེ་བོ་རྣམས་ནི་གྱི་ནར་ཁོ།།

བསྟེད་པར་བྱ་ཞེས་མ་བསམས་ཀྱང་། །ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་སྟེ་བར་འབྱུར།། ༢༡

ཉེས་པ་རི་སྟེད་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒྲིག་པ་རྣམ་པ་སྟ་ཚོགས་པ།།

དེ་ཀྱང་ཀྱེན་གྱི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། །རང་དབང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༢༢

ཀྱེན་རྣམས་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་། །བསྟེད་པར་བྱ་ཞེས་སེམས་པ་མེད།།

དེས་བསྟེད་དེ་ཡང་བདག་སྟེད་ཅེས། །སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ༢༣

གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་གང་འདོད་དང་། །བདག་ཅེས་བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ།།

དེ་ཉིད་བདག་ནི་འབྱུང་བྱ་ཞེས། །ཆེད་དུ་བསམས་གིང་འབྱུང་བ་མེད།། ༢༤

མ་སྒྲིམ་པར་ནི་དེ་མེད་ན། །དེ་ཆེ་སྒྲིམ་པར་འདོད་པ་གང་།།

ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་གཡང་འགྱུར་བ། །འགག་པར་འགྱུར་བའང་མ་ཡིན་ནོ།། ༢༥

ཅི་སྟེ་བདག་དེ་རྟག་ན་ནི། །མཁའ་བཞིན་བྱེད་པ་མེད་པར་མངོན།།

རྒྱུན་གཞན་ན་མས་དང་ཤད་ན་ཡང་། །འགྱུར་བ་མེད་ལ་ཅི་བྱར་ཡོད།། ༢༦

བྱེད་པའི་ཆེ་ཡང་སྟོན་བཞིན་ན། །བྱེད་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས།།

དེ་ཡི་བྱེད་པ་འདི་ཡིན་ཞེས། །འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ཡོད།། ༢༧

དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱི་དབང་། །དེ་ཡི་དབང་གིས་དེ་དབང་མེད།།

དེ་ལྟར་ཤེས་ན་སྒྲུལ་ལྟ་བུའི། །དངོས་པོ་ཀུན་ལ་ཁྱོ་མི་འགྱུར།། ༢༨

གང་གིས་གང་ཞིག་བསྒྲོག་བྱ་སྟེ། །བསྒྲོག་པའང་རིགས་པ་མིན་ཞེ་ན།།

དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲུག་བསྐྱལ་ན་མས། །རྒྱན་ཆད་འགྱུར་འདོད་མི་རིགས་མེད།། ༢༩

དེ་བས་དག་འཇམ་མཛེལ་ཡང་རུང་། །མི་རིགས་བྱེད་པ་མཐོང་གྱུར་ན།།

འདི་འདྲའི་རྒྱུན་ལས་གྱུར་ཏོ་ཞེས། །དེ་ལྟར་སོམས་ཏེ་བདེ་བར་མནོས།། ༣༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དང་པོ་ཁོང་ཁྱོ་བྱུང་བ་ཅི་ལས་ཡིན་སྟུང་དུ་
བརྟགས་དགོས་ཏེ། བདེ་མཁྱིས་པ་དང་བདེ་ཀན་ལ་སོགས་པའི་ནད་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་
སྒྲུག་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་ཆེ་བ་སེམས་མེད་པ་ན་མས་གྱིས་ནད་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་བསྐྱེད་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཁྱོ་བར་སེམས་ཡོད་གཞན་སེམས་ཅན་ན་མས་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་
པ་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་ཁྱོ་སྟེ་ཁྱོ་མི་རིགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོ་བ་འདི་གང་ལས་
བྱུང་བ་ལ་འདི་ལྟར་བརྟགས་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དོ་ཐབ་ཞིག་གིས་ལུས་ལ་ཕོག་ན་
མི་ཁྱོ་བར་མི་ཞིག་གིས་དོ་འཕངས་པས་ཕོག་པ་ལ་ཁྱོ་བ་འདི་ཇི་ཡིན་སྟུང་ན། ཡང་
འདི་བསམ་སྟེ་མི་འདིས་བསམ་བ་བྱུང་སྟེ་བདག་ལ་དོས་བརྒྱབ་སོ་སྟུང་ཆེ་མི་འདིས་

བསམ་པ་ནི་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་བསམ་བཟུང་སྟེ་བདག་ལ་དོས་བརྟེན་གོ་སྟོམ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྩ་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་འདི་ངོས་འཛིན་དགོས་གསུངས་སོ།།

ནད་ཀྱིས་ན་བའམ་དོ་ཐབ་ཀྱིས་མོག་པ་སོགས་མིའི་སྐྱེ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་དང་གཞན་ཀྱིས་དོས་བརྟེན་པ་སོགས་པ་ནི་ནད་གི་སྐྱེ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལ་ཁག་མེད་དེ་སེམས་ཡོད་མེད་དེ་དག་གཉིས་པོ་ཀུན་གྱང་མི་དང་ནད་གི་སྐྱེ་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བཟོད་པ་སྟོམ་དགོས་ཏེ། **བེ་རོ་ཅ་ནས།** སྐྱེ་བསྐྱུལ་དགའ་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པ་དང་། གསུངས་པ་ལྟར་དུ། དཔེར་ན་སེམས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་མཁྱེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ནད་འདི་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ལྟར་དུ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ནད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དགའ་འདི་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ནི། དང་པོ་ནས་ཞེ་སྤང་ལང་བ་མིན་ཡང་གྲོ་བྱར་བྱུང་བ་ཡིན་པས། ཁག་མེད་བསམ་དགོས་སོ། །དང་པོ་ཉིད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁྲོ་བར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་ལ་མ་བསམས་ཀྱང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་གྱི་ནར་ཞེས་དོན་མེད་དུ་ཁྲོ་བར་འབྱུར་ལ་ཁོང་ཁྲོ་འདི་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་རང་གིས་མ་བསམས་ཀྱང་ཁོང་ཁྲོ་བ་ནི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དོན་མེད་ལ་ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བར་འབྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དཔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་བརྟུང་བརྟེན་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ཇི་སྟེད་པ་ཐམས་ཅད་བྱས་པ་དང་བདག་གིས་ཀྱང་སྟོག་གཙོད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བཞི་ཆང་དང་ཕྱི་དྲོའི་ཁ་ཟས་ལྟ་བུའི་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྟོག་པ་རྣམ་པ་སྟོ་ཚོགས་པ་མང་པོ་བྱས་པ་དེ་དག་ཀུན་གྱང་རྒྱ་སྐྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་གི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ཁག་མེད་པ་དང་རྩ་བ་ལན་རྒྱུན་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་མཁན་དངོས་ནི་ཁོང་ཁྲོ་ཡིན་པ་གསེས་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་བདག་དང་གཞན་དང་ཁོང་ཁྲོ་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ལ་རང་དབང་ནི་རྩ་ཟུང་གྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་འདི་ནད་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་བཟང་ཡང་དག་

པ་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་མ་གཏོགས་རང་ལ་རང་དབང་མེད་པ་འདི་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་ལུགས་དང་། གཞན་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་ཕྱི་རོལ་པའི་ལུགས་ཡིན་པ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ།།

འོ་ན་རྒྱུན་ལ་རང་དབང་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན། རྟོག་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་རྒྱུས་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་གྱིས་ཀྱང་མི་འདིའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྱོད་དང་གཞོན་པ་འདི་རྒྱུས་བསྐྱེད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་སེམས་པ་མེད་དེ་རྒྱུན་ཚོགས་པས་བསམ་པ་མི་ཤེས་སོ། །རྟོག་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་དེས་བསྐྱེད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་ལ་ཡང་ཞེ་སྒྲུང་བདག་རྒྱུན་རྟོག་དང་དབྱུག་པ་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅེས་སེམས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་ཞེ་སྒྲུང་གིས་དེ་ལྟར་བསམ་མི་ཤེས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱུན་དང་ཁོང་ཁྱོས་བསམ་མི་ཤེས་པ་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན་རང་དབང་མེད་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་ནང་པ་སངས་རྒྱུས་པས་གསུངས་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པས་རང་དབང་ཡོད་དེ་གཙོ་བོ་དང་བདག་གཉིས་ལ་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པར་འདོད་དོ།།

འོ་ན་གཙོ་བོ་དང་བདག་གཉིས་ཇི་ལྟ་སྤྱི་གཞི་ཡིན་སྟུམ་ན། **ཡིད་བཞིན་མཛོད་འབྲེལ་པར་དཀར་པོ་ལས།** གཙོ་བོ་དེ་ཡང་མཚན་ཉིད་ལྡན་ལྟེ། བེམ་པོ་ཡིན་པ། རྟག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་སྤྱི་ཡིན་པ། འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་པ། མི་སྣང་བ་ཡིན་པས་སྒྲིག་ཏུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ཡང་བེམ་པོའི་དོན། ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་གཟུགས་ཅན་དུ་ཡོད་པར་ཡང་མི་འདོད་པས་སྤྱི་ཡི་མཐོང་བར་བསྟན་ཏེ། རྟག་པ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཐ་མ་མེད་པའི་བར་དུ་གནས་པའོ། །གཅིག་སྤྱི་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བའི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཁོ་ན་ལས་མེད་པའོ། །འགྲོ་བའི་བྱེད་པ་པོ་ནི་སྒྲིབ་བཅུད་ཐམས་ཅད་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བའོ། །མི་སྣང་བ་ནི། སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པས་གཏན་གྱི་མིག་ཐོགས་ལས་གཞན་གྱིས་མི་མཐོང་བའོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མིག་གིས་ནི་རྟག་པ་གཅིག་གིས་

ལུར་གནས་པ་དེ་མཐོང་ཡང་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་གི་འང་ཆུ་ལུར་གྱི་མིག་གིས་
བལྟ་བར་མེད་པས་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་མཐོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་དེ་
ལྟར་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྟོན་བདེ་སྒྲུག་གི་བཏང་སྟོམས་གསུམ་འདེས་པ་ལམ་རྒྱལ་མུན་སྟོང་
སྟོང་སྒྲུག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེ་ཆུང་དང་མང་ཉུང་མེད་པར་མཉམ་པའི་དུས་ན་ནི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ལ་མི་མཉམ་པའི་དུས་ན་ནི་འགོ་བ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྟོང་བཅུད་
གྱི་བྱེད་པ་པོ་རྟག་ལ་རྣམ་འགྱུར་རྒྱུན་པ་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

དེ་བཞིན་དུ་བདག་ཀྱང་ཆོས་ལྟ་ལྟོན་ཞིག་ཡོད་པར་འདོད་དེ་ཆོས་ལྟ་ལྟོན་ནི།
ཤེས་པ་ཡིན་པ། རྟག་པ་ཡིན་པ། གཅིག་སྒྲུ་ཡིན་པ། བྱེད་པ་པོ་མིན་པ། ཟ་བ་པོ་
ཡིན་པར་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་ཏེ་ཡུལ་རིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟག་པ་ཡིན་ཏེ་
དུས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་རང་བཞིན་མི་འགྱུར་ལ་གནས་སྐབས་
རྒྱུན་གྱིས་བདེ་བ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་བར་འདོད་དོ། །གཅིག་སྒྲུ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་
རེ་རེ་ལ་ཤེས་རིག་གཅིག་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་རེ་རེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
བས་ན་འགོ་འོང་མེད་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ཏེ་གང་དུ་འང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ་
སྟངས་སྟོང་གུན་གཙོ་བོས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟ་བ་པོ་ཡིན་ཏེ་གཙོ་བོས་སྒྲུལ་པའི་རྣམ་
འགྱུར་ལ་ལོངས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གོ་བདེར་རོ་སྟོན་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ་མཐོང་དུས་
གསལ་ལ་ལ་མ་འགགས་པའི་ཤེས་པ་ཡེར་རེ་སེང་རེ་ཡུལ་ཐོག་ན་མི་རྟོག་པར་རང་གནས་
སྒྲུབ་དུ་ཤར་བ་དེ་ལ་བདག་ཅེས་ཟེར་བས། དེ་ལ་གོ་མས་པ་དག་གྲོལ་བར་འདོད་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རྟག་པ་གཅིག་སྒྲུ་རང་དབང་ཅན་
གྱི་བདག་ཅིག་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དབུ་མ་པས་བྱི་རོལ་པའི་
གཙོ་བོ་དང་བདག་གཉིས་སུ་མོང་དུ་བཀག་པ་ནི་བྱེད་བྱི་རོལ་པས་གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་
བར་སྟོང་བཅུད་གྱི་བྱེད་པོ་གང་ཞིག་འདོད་པ་དེ་དང་བདག་ཅེས་མེད་པ་ལ་ཡོད་པར་
བརྟགས་པ་གང་ཡིན་པ་གཞན་སྒྲུས་ཀྱང་མ་བསྐྱེད་པའི་གཙོ་བོ་དང་བདག་དེ་ཉིད་
གྱིས་གཙོ་བདག་རང་ཉིད་ནི་འཕྱུང་བར་བྱའོ་ཞེས་ཆེད་དུ་བསམས་ཤིང་། རང་གི་རང་

ཉིད་བསྐྱེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ་དབེར་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ཡུང་རྟོག་ལས་ཡུང་རྟོག་མི་
སྐྱེ་བ་དང་སྤྱ་རང་གིས་རང་ཉིད་བསྐྱེད་མི་སྤྱིད་པར་ལས་བསྐྱེད་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་
ཞེས་གཙོ་བདག་སྤྱན་མོང་དུ་བཀག་གོ།

དེ་ནས་གཙོ་བོ་དགག་པ་ནི། བྱིད་སྤྱི་རྣམས་གཙོ་བོ་ཞེས་པ་དེ་སྐྱེ་དགོས་སམ་
མི་དགོས་ཞེས་དྲིས་པ་ན། སྐྱེ་དགོས་ཟེར་འོན་པདག་ལས་སྐྱེ་མི་སྤྱིད་དེ་གོང་དུ་བཀག
་ཟིན་ལ། གཞན་ལས་སྐྱེས་ན་དེད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཡུགས་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་
འབྲེལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་དུ་འབྱུང་བས་ན་དོན་ལ་གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་བདག་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལས་མ་སྐྱེས་པར་ནི་གཙོ་བོ་དེ་མེད་ན་དེའི་ཆེ་ན་གཙོ་བོའི་གྲོང་དུ་གཞན་
སྐྱོད་བཅུད་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མེད་དོ་ཞེས་གཙོ་བོ་སྐྱེ་
མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་བོ། །ཡང་སྤྱི་རྣམས་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པས་བདག་ཤེས་པ་
རྟག་པ་རྒྱ་དགེ་རྟིག་གི་བྱེད་པ་པོ་དང་འབྲས་བུ་བདེ་སྤྱག་སྤྱིང་བ་པོ་ཆེ་འདི་ནས་སྤྱི་
མར་འགྲོ་བ་པོའི་བདག་རྟག་པ་གཅིག་སྤྱ་རང་དབང་ཅན་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། ད་སྤྱ་
མས་ལན་ནི། བདག་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡུལ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་འཛིན་པ་
ལ་དུས་རྟག་རྟག་ཡིང་བར་འབྱུང་བས་ན་འགགས་པར་འབྱུང་བའང་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་
བདག་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྐྱོད་པ་པོ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་དངོས་འགལ་
ཡིན་པས་འང་གི་རྒྱས་ཤེས་པ་འགགས་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ།

ཡང་སྤྱ་སྤྱེགས་རིགས་པ་ཅན་དང་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན་
གཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པས་བདག་བཅའ་པོ་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེས་འདོད་པ་དེ་
ལ། ད་སྤྱ་མས་ལན་ནི། ཅི་སྤྱེ་ཞེས་གལ་སྤྱིད་བདག་བཅའ་པོ་དེ་རྟག་པ་ཞིག་ནི་དཔེ་
ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་གྱིས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པར་མཛོན་ནོ། །དེ་ཡང་བྱེད་སྤྱ་
སྤྱེགས་པའི་བདག་བཅའ་པོ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གཞན་མི་རྟག་
པ་དང་ལྷན་དུས་ཡུལ་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན་རྒྱུན་དང་ལྷན་རུང་སྤྱར་སྤྱར་
སྤྱོན་བཞིན་དུ་ཡིན་ནམ་ཞེས་དྲི་བ་གཉིས་བྱས་པས་དྲི་བ་དང་པོ་སྤྱར་ཡིན་ཟེར་ན།

དཔུ་མས། རྒྱུན་རྒྱུ་མས་གཞན་མེས་པ་ལ་སོགས་པའི་མི་རྟག་པ་དང་འབྲུང་པར་
 བྱུར་ན་ཡང་བདག་འཇུག་པ་གཏན་ནས་མེད་པའི་རྟག་པ་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱུར་ཡོད་དེ་
 མེད་ངེས་པ་ཅན་ནོ། །དྲི་བ་གཉིས་པ་ལྟར་བདག་འཇུག་པ་མེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དཔུ་
 མས། བདག་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ལ་རྒྱུན་གྱིས་བྱུར་བྱེད་པའི་ཆོན་ཡང་བདག་རྟག་པ་སྟོན་
 བཞིན་དུ་འཇུག་པ་མེད་ན་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་བྱེད་པས་བདག་རྟག་པ་དེ་ལ་བྱུར་བ་ཅི་ཞིག་
 བྱས་ཏེ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་སོ། །སྤོང་པོ་བཅད་པ་དང་སྐྱམས་སུ་འབྲག་པ་སོགས་ལ་ནི་བྱུ་
 བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་པ་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་། བདག་རྟག་པ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུན་མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་བྱུ་
 བ་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་བྱུ་བྱེད་ཀྱིས་འབྲེལ་བར་འཇུག་པ་གང་ཞིག་ཡོད་
 དེ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་སྐྱ་མ་སྐྱ་མའི་རྒྱ་ལས་རིམ་པ་
 བཞིན་དུ་བྱུང་བས་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་རྒྱུ་རྒྱུན་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དབང་ཁོན་ལས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་རང་དབང་ཅན་གང་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ན། རྒྱུ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་དེ་ཡི་དབང་གིས་འབྲས་སུ་དེ་ལ་ནི་རང་དབང་མེད་པ་དེ་
 ལྟར་དུ་ཤེས་ནས་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་སུའི་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཀྱན་ལ་ཁོང་ཁྱོད་བར་མི་
 འཇུག་པའི་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །

འོན་གཉིས་པོ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་སྤངས་བྱུ་ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
 ཅད་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་སུ་ཡིན་ན། བྱུང་རྒྱུ་ཐམས་དཔའི་གཉེན་པོ་རང་དབང་མེད་པ་བཟོད་
 པ་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་སུ་གང་གིས་ཁོང་ཁྱོད་སྐྱུ་ལ་པ་ལྟ་སུ་གང་ཞིག་བསྐྱོག་པར་བྱ་སྟེ་སྐྱུ་ལ་པས་
 སྐྱུ་ལ་པ་བསྐྱོག་པ་དེ་འདར་རིགས་པ་མིན་ནོ་ཞེན། རོན་དམ་པར་ན་བསྐྱོག་བྱ་སྐྱོག་བྱེད་
 མེད་པས་བདེན་ཀྱང་ཞེས་འདོད་ལན་བཏབ་སྟེ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཆོས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་
 མེད་པ་ཤེས་ན་བསྐྱོག་ཀྱང་མ་ཤེས་ན་མི་བསྐྱོག་པས་ན་བྱུང་ཐམས་ཀྱི་བཟོད་པ་སྐྱུ་ལ་
 པ་ལྟ་སུ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་འཛིན་དང་བདག་ནི་དེས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་པའི་སྐྱུ་ག་
 བསྐྱུ་ལ་རྒྱམས་ནི་རྒྱུན་ཆད་པར་འཇུག་པར་འདོད་པ་མི་རིགས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རང་དབང་མེད་པ་དེ་པས་ན་སྤངས་པའི་དག་ཞིག་གིས་བདག་ལ་མི་རིགས་པས་

གཞོན་པ་བྱེད་པ་འམ་དེ་མིན་བྱམས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མཛའ་བོ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་
བདག་ལ་གཞོན་པ་མི་རིགས་པ་བྱེད་པ་མཐོང་བར་གྱུར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞན་
དབང་ཅན་མ་གཏོགས་པར་རང་དབང་མེད་པ་འདི་འདྲ་བའི་རྒྱ་རྒྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་
གཞན་དབང་ལས་གྱུར་ཏེ་ཞེས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་ཁག་མེད་
སོམས་ཏེ་བདེ་བར་མཐོས་ཏེ་དང་དུ་ལོངས་ཤིག་ཅིས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་གཞོན་བྱེད་ལ་རི་མི་སྟམ་པའི་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ནི།

གལ་ཏེ་རང་དགས་འགྲུབ་འགྱུར་ན། །འགའ་ཡང་སྟུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པས།།
ལུས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །སྟུ་ལའང་སྟུག་བསྐྱལ་འབྱུང་མི་འགྱུར།། ༣༥

བག་མེད་པས་ནི་བདག་ལའང་བདག །ཆོར་མ་ལ་སོགས་གཞོན་པ་བྱེད།།
བྱང་མེད་ལ་སོགས་འཐོབ་བྱའི་བྱིར། །རྩམ་ཞིང་ཟས་གཅོད་ལ་སོགས་བྱེད།། ༣༥

ཁ་ཅིག་འགག་ཅིང་གཡང་སར་མཆོང་། །དུག་དང་མི་འཕྲོད་ཟ་བ་དང་།།
བསོད་ནམས་མ་ཡིན་སྟོན་པ་ཡིས། །རང་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡོད།། ༣༦

གང་ཆེ་ཉོན་མོངས་དབང་གྱུར་བས། །བདག་སྟུག་ཉིད་ཀྱང་གསོད་བྱེད་པ།།
དེ་ཆེ་དེ་དག་གཞན་ལུས་ལ། །གཞོན་མི་བྱེད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར།། ༣༧

ཉོན་མོངས་སྐྱེས་པས་དེ་ལྟ་བུར། །བདག་གསོད་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་ལ།།
སྒྲིང་རྩེ་རྒྱ་ལ་མ་སྐྱེས་ན། །ཁྱོ་བར་འགྱུར་བ་ཅི་ཐ་ཆོག། ༣༨

གལ་ཏེ་གཞན་ལ་འཆོ་བྱེད་པ། །བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི།།
དེ་ལ་ཁྱོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །སྟེག་པའི་རང་བཞིན་མེ་བཀོན་འདྲ།། ༣༩

འོན་ཏེ་སྟོན་དེ་གྲོ་བུར་ལ། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་པ་ན་འདྲ།།

འོན་པར་ཁོ་བ་མི་རིགས་ཏེ། །མཁའ་ལ་དུད་འབྱུང་བཞོན་པ་བཞིན།། ༤༠

དབྱུག་པ་ལ་སོགས་དངོས་བཞོན་ཏེ། །གལ་ཏེ་འཕེན་པ་ལ་ཁོ་ན།།

དེ་ཡང་ཞེ་སྤང་གིས་ཐད་བས། །ཉིས་ན་ཞེ་སྤང་ལ་ཁོ་རིགས།། ༤༡

བདག་གིས་སྡོན་ཆད་སེམས་ཅན་ལ། །འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོན་པ་བྱས།།

དེ་བས་སེམས་ཅན་འཆོ་བྱེད་པ། །བདག་ལ་གཞོན་པ་འདི་འབྱུང་རིགས།། ༤༢

དེ་ཡི་མཚོན་དང་བདག་གི་ལུས། །གཉིས་ཀ་སྟུག་བསྐྱེད་ཆུ་ཡིན་ཏེ།།

དེས་མཚོན་བདག་གིས་ལུས་སྤྱང་ན། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ།། ༤༣

ལྷ་བ་མི་ཡི་གཟུགས་འདྲ་བ། །རིག་ཏུ་མི་བཟོད་སྟུག་བསྐྱེད་ཅན།།

སྟེང་མདོངས་བདག་གིས་བཟུང་གུར་ན། །དེ་ལ་གཞོན་པ་སྟུག་ཏེ།། ༤༤

བྱིས་པ་སྟུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་ཅིང་། །སྟུག་བསྐྱེད་ཆུ་ལ་བཞུམ་བས་ན།།

རང་གི་ཉེས་པས་གཞོན་གུར་པ། །གཞན་ལ་བཞོན་དུ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༤༥

དཔེར་ན་དམུལ་བའི་སྤྱང་མ་དང་། །རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཆེལ་ལྟར།།

རང་གི་ལས་ཀྱིས་འདི་བསྟེན་པ། །གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ།། ༤༦

བདག་གི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་བྱས་ནས། །བདག་ལ་གཞོན་བྱེད་རྣམས་འབྱུང་སྟེ།།

དེ་ནི་སེམས་ཅན་དམུལ་དོང་ན། །བདག་གིས་དེ་དག་མ་བསྐྱུག་གམ།། ༤༧

འདི་དག་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ནས། །བཟོད་པས་བདག་སྟིག་མང་དུ་འབྱང་།།

བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་ནི། །ཡུན་རིང་སྟུག་བསྐྱེད་དམུལ་བར་འདོང་།། ༤༨

བདག་ནི་དེ་ལ་གཞོན་བྱེད་ལ། །དེ་དག་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ན།།

ཕྱིན་ཅི་ཡོག་ཏུ་ཅི་ཡི་ཕྱིར། །མ་རུངས་སེམས་ཁྱོད་ཁྱོད་པར་བྱེད། ༤༩

གལ་ཏེ་བདག་ལ་བསམ་པ་ཡི། །ཡོན་ཏན་ཡོད་ན་དཔྱལ་མི་འགོ།

གལ་ཏེ་བདག་གིས་བདག་བསྐྱངས་ན། །དེ་དག་ལ་འདིར་ཅི་ཞིག་བྱུང་། ༥༠

འོན་ཏེ་ལན་དུ་གནོད་བྱས་ན། །དེ་དག་བསྐྱངས་པར་མ་གྱུར་ལ།

བདག་གི་སྡོད་པ་འང་ཉམས་པར་འགྱུར། །དེས་ན་དགའ་ཐུབ་ཞིག་པར་འགྱུར། ༥༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུག་གི་གཞན་དབང་ཅན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་རང་གི་དགའ་བས་འགྲུབ་པར་གྱུར་ན་ཞེས་པ་ནི་བསམ་
བཞིན་དུ་འགྲུབ་རྒྱུ་མེད་མ་གཏོགས་ཡོད་ན་དང་པོ་སེམས་ཅན་འགའ་སུ་ཡང་སེམས་
ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་མི་འདོད་པས་ན་ལུས་ཅན་སེམས་ཅན་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱང་
སྤྲད་སུ་ལ་འང་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་བར་ཡིན་དགོས་ན་ཡང་དབང་མེད་
དུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་འབྱུང་བ་ནི་ཁག་མེད་དེ་དགའ་ལ་རང་དབང་མེད་པས་མི་འདོད་བཞིན་
དུ་རང་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བབ་པ་ལྟར་དུ་འབྱུང་བ་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་དུ་མེད་པའི་
རྟགས་ཡིན་ནོ། །གནོད་བྱེད་གྱི་དགའ་འདི་ནམས་བདག་མེད་པས་ནི་བདག་རང་ཉིད་
ལ་འང་བདག་རང་ཉིད་གྱིས་ཆོར་མ་དང་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་པས་གནོད་པ་བྱེད་ན་དེ་
བཞིན་དུ་བདག་ལ་དགས་གནོད་པ་ལོས་བྱེད་སྟམ་ནས་བཟོད་པ་བསྟོམ་དགོས་
སོ། །བྱད་མེད་དང་རྒྱུད་ཟས་ལོངས་སྡོད་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བསམ་ནས་འཐོབ་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྩམ་ཞིང་ཞེས་ཨི་རྟེན་སྟམ་པའི་དབང་གིས་བདག་རང་ལ་ཟས་
གཙོད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་འང་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཁ་ཅིག་
འགག་པར་བྱེད་ཅིང་ཁ་ཅིག་གཡང་སར་མཆོང་བ་དང་། ཁ་ཅིག་གིས་དུག་ཟ་བ་
དང་། ཁ་ཅིག་གིས་ཟས་སྒྲ་མ་མ་ཁྱུ་གོང་དུ་རྗེས་མ་མི་འཕྲོད་བཞིན་དུ་ཟ་བ་དང་།
གཞན་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པར་བདག་སྤྲུག་གྱང་འཕེན་པ་པོ་མེད་གྱང་བསོད་ནམས་

མ་ཡིན་པ་མི་དགོ་པ་ལ་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡིས་རང་ལ་དམུལ་པ་རན་སོང་གི་གནས་སུ་གནོད་
 པ་བྱེད་པ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་རང་དབང་མེད་པ་ཡིན་པས་གནོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་
 དགོས་སོ། །རང་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གང་གི་ཆེན་དག་དེ་དག་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་
 པ་འི་དབང་དུ་གྱུར་པས་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་བདག་སྟུག་ཅིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཅེས་པ་
 རང་སྟོག་ཉིད་ཀྱང་བཅད་དེ་གསོད་པར་བྱེད་པ་དེའི་ཆེན་དག་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་
 མོགས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པར་རྩི་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཏེ་
 བདག་རང་ཉིད་གསོད་ན་གཞན་ལ་གནོད་པ་ལོས་བྱེད་སྟུམ་པས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་
 ཤིང་དག་ཉོན་མོངས་པ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་དེའི་རྒྱུ་ལ་ཉོན་
 མོངས་སྒྲུལ་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་བདག་གསོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞུགས་
 པ་དབང་མེད་པ་འི་དག་དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཡིན་ན་སྤྱིར་རྩེ་ཞིག་རྒྱུ་ལ་གཤམ་སྤྱིད་མ་སྒྲུལ་
 བ་ཡང་ད་དུང་དག་དེ་ལ་ཁོ་བར་འགྱུར་བ་ཅིའི་ཐ་ཆིག་ཅེས་པ་ནི་ཅི་ཟེར་ཆགས་ཡིན་
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ།

ཡང་དག་འདི་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་འདི་སེམས་ཅན་གྱི་རང་
 བཞིན་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་སྒྲིབ་སྒྲོ་བུར་བ་ཡིན་ཞེས་བསམ། དང་པོ་ལྟར་ན་གཤམ་ཏེ་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་འདི་སོ་སོའི་སྒྲིབ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ཡིན་ན་ནི་དག་དེ་ལ་ཁོ་བར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཆ་ཞིང་སྤྲིག་པའི་རང་
 བཞིན་ཅན་གྱི་མེ་ནང་དུ་རང་གི་ལག་པ་བཅུག་སྟེ་སྤྲིག་འོང་ཆེ་མེ་བཞོན་ཞེས་མེ་ལ་
 ཁྱོས་པ་འདྲ་བས་ན་རང་བྱིས་པ་གནོད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་མ་འགྲོགས་གཤམ་
 སྤྱིད་འགྲོགས་ན་མ་ཁྱོ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ལྟར་ན། འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡང་ན་སྒྲིབ་ཁོང་ཁོ་འདི་ནི་སྒྲོ་བུར་བ་དུང་པ་
 འབྲུལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ནམ་གཤིས་ལུགས་འདི་ནི་དེས་པ་
 ཞེས་འཇམ་པོ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་འོ་ནའང་ཞེས་དེས་ན་ཡང་དང་ཁོ་
 བར་མི་རིགས་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ལ་དུང་པ་འབྲུལ་པའི་ཆོན་སྒྲ་ཆ་བྱེད་

དུད་པ་ལ་བཀོན་པ་ཞེས་མི་ཁྱོད་བར་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་དེས་པ་འཇམ་པོ་ནམ་
 མཁའ་ལ་ཁྱོས་པ་བཞིན་ཡིན་པས་ན་སྒྲིན་ཁོང་ཁྱོ་ལ་ཁྱོ་དགོས་པ་མ་གཏོགས་དག་
 སེམས་ཅན་ལ་ཁྱོ་མི་ཉན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པས་སོ། །གང་ལྟར་ཡང་དག་འདིས་ནི་
 དབྱུག་པ་དང་དོ་མཚན་ལ་སོགས་པ་དངོས་སུ་བཀོལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་འཕངས་ནས་བདག་
 གི་མགོ་ལུས་ལ་བརྒྱབ་པས་སྤང་ཞིང་ན་བས། གལ་ཏེ་འཕེན་པར་བྱེད་པ་པོའི་དག་ལ་
 ཁྱོ་བར་བྱེད་དོ་སྒྲུལ་ན། དེ་ན་མི་འཕེན་པ་པོ་ལ་ཁག་མེད་པས་དོ་དབྱུག་ལ་སོགས་པ་
 དེ་ཡང་དག་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་གིས་བདག་ལ་ཐད་པ་ཞེས་འཕངས་པ་ཡིན་པས་
 གཅིག་ཏུ་ན་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་གིང་གལ་སྤིང་ན་དོ་དབྱུག་སོགས་ལ་ཁྱོས་ན་རིགས་ལ།
 ཉིས་སུ་ན་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་སྤང་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་གིང་དག་ཁོང་ཁྱོ་སྤང་ཐབས་
 དང་གཞོད་བྱེད་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །པ་པོ་ལ་དག་དེས་བདག་ལ་གཞོད་པར་
 བྱེད་དོན་གྱི་ལུག་ཐག་བཅད་ན་ལན་རན་བདག་གིས་སྒྲོན་ཆད་ཀྱི་ཆོ་རབས་མང་པོའི་
 དུས་སུ་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསད་པས་ཆོ་ཐུང་བ་དང་རྩུངས་པས་ནད་
 མང་བ་དང་ཕྱོགས་པས་དབུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འདི་འདྲ་བ་ཡི་གཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་
 བྱས་པའི་འབྲས་སུ་དུས་སུ་སྒྲིན་པ་ཡིན་ཏེ། **མདོ་ལས།**

ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བསགས་པ། །དེ་འདྲ་བ་ཡི་འབྲས་སུ་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོད་
 ཅིང་འཆོ་བར་བྱེད་པ་རན་པ་བདག་ལ་བརྩུང་བདེག་སོགས་བཅོམ་ལ་སོགས་པའི་
 གཞོད་པ་འདི་ནམས་འབྱུང་བར་རིགས་སོ་སྒྲུལ་པས་བཟོད་དགོས་སོ། །བདག་ལ་
 བརྩུང་བདེག་སོགས་བྱས་པས་ལུས་འདིར་ནད་གྱིས་གཟིར་བ་མི་བཟོད་དོ་སྒྲུལ་ན།
 རྒྱེན་དག་དེ་ཡིས་མཚོན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་རྒྱ་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་ཡང་སྐྱག་
 བསྐལ་གྱི་རྒྱུད་ཡིན་པ་ལ་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་དག་དེས་ནི་མཚོན་སྤྱད་པ་དང་བདག་གི་ནི་
 ལུས་སྤྱད་སྟེ་བདག་དང་དག་གཉིས་ཀས་སྐྱག་བསྐལ་འདི་ཟས་སྤྱད་རྒྱུད་ལྟ་བུས་

བསྐྱབས་པ་ཡིན་ན་དག་གང་ཞིག་ལ་ནི་བདག་ཁོ་བར་བྱ་སྟེ་ཁོ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རང་
བྱས་རང་ལ་སློན་དུས་ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བརྟེན་དགོས་སྐྱམ་པས་བཅོད་དགོས་
སོ། །ད་དུང་དེ་ལས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ངན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་འཛིན་མི་རིགས་པ་ལུས་ངན་
མ་འདི་ཉིད་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་ཉེས་ཏེ། ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་པ་མའི་ཁྱུ་ཁྱག་སློན་
པ་ལས་ཀྱུ་བ་པའི་ཤུ་བ་ཞེས་མའི་མ་ཕྱགས་སྐྱམ་པ་ལྟ་བུ། དབྱིབས་མི་ཡི་གཟུགས་
འདྲ་བ་བཞིན་ལག་གི་རྒྱུ་པ་ཅན་དང་། ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་མཚོན་དང་ཆེར་མ་ལ་སོགས་
པས་རེག་ཏུ་མི་བཅོད་ཅིང་ཆ་གང་བཀའ་སྒྲོམ་དཀའ་ཆོགས་ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱུག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་འབྱུང་ཁུངས། གཟུགས་སྒྲིབ་ཅི་རེག་བྱས་བསྐྱུས་པའི་འདོད་པའི་
ཡུལ་གང་ཡང་རུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟེན་ཅིང་མི་དགོས་པ་ཅི་ཡང་མེད་པ་སྟེད་པའི་
རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་རང་མགོ་མི་ཐོན་པས་ཐུངས་པ་ཞེས་སེམས་ངན་མས་ལོང་
ཁྲིད་བྱེད་དགོས་པས་ལོང་བ་དང་། བཟའ་བཏུང་ཅི་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་དགང་དཀའ་བ་
ཅི་ཅམ་དུ་ཞེས་ཟས་མངར་རྒྱས་བཀའས་ཀྱང་དེ་ཅམ་གྱིས་ཟག་ཏུ་འགོ་ཞིང་སེམས་
དང་འབྲལ་ཅིང་ཤུལ་དུ་ལུས་པས་ན་ལུས་ངན་མ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བདག་གིས་བཟུང་
བ་ལ་ཉེས་པ་དང་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྱུག་བསྐྱལ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟ་
བུའི་ཉེས་པ་བརྒྱ་ཕྱག་གི་འབྱུང་ས་ལུས་དེ་ལ་གཞོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ཆོ་གཞན་
དག་སུ་ཞིག་ལ་ཁོ་སྟེ་ཁོ་མི་རིགས་ཤིང་དེ་བས་ལུས་འདི་ལས་ངན་གྱིས་བསྐྱེད་པས་
ཆོ་སྟོན་ལས་ངན་ལ་བཤགས་པ་དགོས་སོ་ཞེས་གསུངས་རྒྱུ་ནི་འབྲུལ་མེད་ལགས་
སོ། །སོ་སོའི་སྟེ་པོ་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་
བསྐྱལ་རྒྱམས་ནི་མི་འདོད་པ་ཡིན་ཅིང་སྐྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་
རྒྱམས་ལ་བརྟེན་ཞིང་ཆགས་པས་ན་སྒྲིབ་དང་བྲག་ཆ་བཞིན་དུ་ཡན་རྒྱུན་འཛོམས་ནས་
རང་གི་མི་དགེ་བའི་ཉེས་པས་རང་ལ་གཞོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན། གཞན་པ་རོལ་གྱི་
དག་དབང་མེད་དེ་ལ་བཀོན་ཏུ་ཞེས་ཁོས་རྒྱ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པ་དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོན་
གྱི་ལས་ངན་ལ་བཤགས་པ་དགོས་ཤིང་གལ་ཆེན་།

དག་འདི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་དྲགས་ནི་དཔེར་ན་དམུལ་བའི་བསྐྱར་མ་བྱ་དང་ཁྱི་
 ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། རལ་གྱི་ལོ་མའི་ནགས་ཚལ་དང་ཤལ་མ་རིའི་སྤོང་པོ་དང་
 ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱིས་ས་གཞི་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་དགེ་བ་ཆགས་སྤང་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ། དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་ཆོ་སྒོན་མི་དགེ་
 བའི་རྒྱ་ཁྱེན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ལས་ཀྱི་ད་ལྟའི་གནོད་བྱེད་ཀྱི་དག་འདི་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་
 རང་གི་གྲིབ་མ་ལ་རང་སྒྲག་པ་ལྟར་སྒོལ་གྱི་དག་གང་ཞིག་ལ་ནི་ཁོ་བར་བྱ་རྟེ་ཁོ་མི་
 རིགས་པས་ན་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅུ་བ་ངས་ཉེས་ང་རང་ལན་ང་ཡིན་སྟེ་མ་པས་ཁེ་
 དང་རྒྱལ་ཁག་ཞན་ལ་བྱིན་ཞིང་གྱོང་དང་བྲུབ་ཁ་རང་གིས་ལེན་པ་འདི་གང་མས་ངག་
 ཡིན་གསུངས་སོ། །བདག་གི་ལུས་ངན་ཐོབ་པ་འདི་འདྲུག་མི་རྩས་པར་སྒོན་གྱི་ལས་
 ངན་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དག་ཀྱིན་བསྐྱུལ་བར་བྱས་ནས་ལས་ངན་བདག་ལ་ལོག་
 ལྟ་དང་འབར་ཤ་སྐྱར་འདེབས་སྒོ་འདོགས་མ་ཉེས་ཁ་གཡོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་གནོད་
 བྱེད་རྣམས་འབྱུང་རྟེ་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་བདག་གི་བྱ་ལོན་ལན་ཆགས་བྱུང་
 རུང་བདག་བརྟུང་སྟོགས་བསང་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་ལས་ངན་པ་དེས་ནི་སྒོལ་
 དག་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་དམུལ་བར་འདོང་ཞིང་འགོ་ན་བདག་གིས་དག་དེ་དག་མ་
 བརྒྱག་གམ་སྟེ་བརྒྱག་གོ། །དག་འདི་དག་རྣམས་ལ་ནི་རྟེན་བཅས་ནས་རང་གིས་
 བཟོད་པ་བསྒྲོམས་པས་བདག་གི་བསྐྱུལ་པ་མང་པོའི་སྒྲིག་པ་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་དག་
 པས་ན་དག་ནི་བདག་ལ་བཀྱིན་ཆེ་ཞིང་བདག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་དེ་དག་གིས་ནི་ལས་
 ངན་བསགས་པས་བསྐྱུལ་པ་ཡུན་རིང་པོའི་བར་དུ་སྒྲག་བསྐྱུལ་བའི་དམུལ་བར་འདོང་
 ཞིང་འགོ་བར་འབྱུང་ན་བདག་ནི་དག་དེ་ལ་དམུལ་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པའི་གནོད་
 བྱེད་ཡིན་ལ། དག་དེ་དག་གིས་ནི་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས་པས་གནས་སྐབས་སུ་
 སྒྲིག་སྒྲིབ་དག་ཅིང་མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བའི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐྱེ་འབྱུང་
 པའི་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་ཞེ་འདོད་དང་ལག་ལེན་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཡི་བྱིར་དུ་རྒྱུད་ལས་སུ་མ་རུངས་པའི་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་ཅིའི་དོན་དུ་ཁོ་བར་

ཕྱིད། དེ་བས་སྟོད་ལས་ཀྱན་ཏུ་བདག་ལ་དག་ཡོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་ཀྱན་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་བསམ་པས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལག་ལེན་འདེབས་རྒྱ་དངོས་ནི་གལ་ཏེ་བདག་ལ་
བསམ་པ་ཡི་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་ཡོད་ན་དག་དེ་དག་རང་ལ་
བརྟེན་ནས་ལས་ངན་བསགས་ཀྱང་དག་རྣམས་དཔུལ་བར་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཐོན་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་མུ་བཞིས་བརྟགས་ན་བདག་བསྐྱང་ལ་གཞན་མི་བསྐྱངས་པ་ནི་
ཉན་རང་གི་བཟོད་པ་དང་གཞན་བསྐྱངས་ལ་བདག་མི་བསྐྱངས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་
བཟོད་པ་མཆོག་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་བསྐྱངས་པ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་
པ་འབྲིང་པོ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་མི་བསྐྱངས་པ་ནི་སྤྱོ་བོ་ཐ་མལ་པ་སྟེ་སྟེ་
བཞི་ཡོད་པ་ལས། གལ་ཏེ་དག་ངན་སོང་གི་གནས་གང་དུ་སོང་ཡང་སོང་སྟུང་པས་
བདག་གིས་བདག་རང་ཉིད་ངན་སོང་ལ་མི་འགྲོ་བའི་ཐབས་བྱས་ཏེ་བསྐྱངས་བསྐྱང་ན་
དག་དེ་དག་ལ་འདིར་ཕན་པ་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྟེ་མི་ཕན་པ་ནི་ཉན་རང་གི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ཡང་ན་རྩུར་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ལན་དུ་ཕར་ལ་གཞོད་པ་བྱས་
ན་བདག་གཞན་དེ་དག་གཉིས་ཀ་བསྐྱངས་པར་མ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། མེ་འབར་བ་ལ་
གིང་བསྐྱན་པ་ལྟར་དུ་དག་ལ་ལན་བྱས་ན་བདག་གི་བྱང་ཆུབ་སྟོད་པ་མ་ལུས་པའང་
ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དེས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་དཀའ་བྱུང་ཞིག་པར་འགྱུར་
བ་ལ་བསམས་ནས་བཟོད་པ་སྒྲིམ་དགོས་ཏེ། **མདོ་ལས།**

བཟོད་པ་དཀའ་བྱུང་དམ་པ་བཟོད་པ་ནི།།

མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་ཅེས་རྒྱལ་བས་གསུངས།།

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་།།

གཞན་ལ་འཆོ་བ་དག་སྟོང་མ་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པས་ན་བཟོད་དགོས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདག་ལ་སྟུག་བསྐྱལ་

བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་ཚུལ་གསུམ་སོང་ནས། གཉིས་པ་བདག་ལ་བརྟམས་སོགས་
བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམ་པ་ནི།

ཡིད་ནི་ལུས་ཅན་མ་ཡིན་པས། །སྤྱི་ཀྱང་གང་དུ་འང་གཞོམ་མི་ཅུས།
ལུས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ན། །ལུས་ནི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དག་གིས་གཞོད། ५१

བརྟམས་དང་ཆོག་རྩལ་སྤྱི་བ་དང་། །མི་སྟན་པ་ཡི་ཆོག་དེ་ཡིས།
ལུས་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ན། །སེམས་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བོ།- ५२

གཞན་དག་བདག་ལ་མི་དགའ་བ། །དེས་ནི་ཆོ་འདི་འམ་ཆོ་གཞན་ལ།
བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་ན། །བདག་ནི་ཅི་ཕྱིར་དེ་མི་འདོད། ५ॢ

རྟོད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཕྱིར། །གལ་ཏེ་འདི་དག་མི་འདོད་ན།
བདག་གི་རྟོད་པ་འདིར་འདོར་གྱི། །ཐིག་པ་དག་ནི་བརྟན་པར་གནས། ५ॣ

བདག་ནི་དེང་ཉིད་ཤི་ཡང་སྒྲའི། །ལོག་འཆོས་ཡུན་རིང་གསོན་མི་རུང་།
བདག་ལྟ་ཡུན་རིང་གནས་གྱུར་ཀྱང་། །འཆི་བའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་དེ་ཉིད་ཡིན། ५।

མི་ལམ་ལོ་བརྒྱར་བདེ་མྱོང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་དང་།
གཞན་ཞིག་ཡུད་ཅམ་བདེ་མྱོང་ནས། །སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་བ། ५॥

སད་པ་དེ་དག་གཉིས་གཤམ་པ། །བདེ་བ་དེ་ནི་ཕྱིར་འོང་མེད།
ཆོ་རིང་ཆོ་བྱུང་གཉིས་གཤམ་པ། །འཆི་བའི་དུས་སུ་དེ་འདྲར་ཟད། ५०

རྟོད་པ་མང་པོ་ཐོབ་གྱུར་ཏེ། །ཡུན་རིང་དུས་སུ་བདེ་སྤྱད་ཀྱང་།
ཆོམ་པོས་སྒོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །སྒྲིན་མོ་ལག་པ་སྟོང་པར་འགོ། ५१

གལ་ཏེ་རྟེན་པས་གསོན་གྱུར་ན། རྩིག་ཟད་བསོད་ནམས་བྱ་ཞེན།
རྟེན་པའི་དོན་དུ་ཁྱོས་གྱུར་ན། བསོད་ནམས་ཟད་རྩིག་མི་འགྱུར་རམ། ༤༠

གང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་པ། ཉེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཉམས་གྱུར་ན།
རྩིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པ་ཡི། གསོན་པོ་དེས་ཀོ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༤༡

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཉམས་བྱེད་པས། མི་སྟན་སྟེ་ལ་ཁོ་ཞེན།
གཞན་ལ་མི་སྟན་བརྟོན་ལ་འདུག་ཏེ། ཉེ་བཞིན་ཅི་སྟེ་ཁོ་མི་བྱེད། ༤༢

མ་དད་གཞན་ལ་རག་ལས་པས། ཉད་པ་མེད་ལ་ཁྱོད་བཟོད་ན།
ཉོན་མོངས་སྟེ་ལ་རག་ལས་པས། མི་སྟན་སྟེ་ལ་ཅིས་མི་བཟོད། ༤༣

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་བདག་ལ་སྟུག་བསྟུལ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་
བསྟོམ་ནས། དེ་ནས་བདག་ལ་བརྟན་སོགས་བྱེད་པ་དེ་ཡང་བདག་གི་ཡིད་འདི་ནི་
ལུས་ཅན་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ཞིང་དོན་བྱས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་སེམས་
ལ་དངོས་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཡིན་པས་དག་སེམས་ཅན་སྟུག་ཀྱང་རིགས་དུག་
གི་གནས་གང་དུ་འདར་གཞོམ་སྟེ་མེད་པར་བྱེད་མི་ལུས་ཀྱང་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་
འགྲུང་ཁུངས་སམ་ལུས་འདི་ལ་ནི་སེམས་མངོན་པར་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པས་ན་ལུས་
འདི་ཉིད་ནི་སྟུག་བསྟུལ་ཐམས་ཅད་དག་གིས་གཞོད་པ་བྱེད་ལུས་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་
སོ། །བརྟན་བཅོས་དང་དངོས་སྟེ་ཆོག་རྩུབ་སྟེ་བ་དང་ལྟོག་ཏུ་དམ་ཉམས་དང་སྟོམ་
ཤོར་དང་རྒྱུན་མ་ལ་སོགས་པའི་མི་སྟན་པ་སྟེ་བ་དེ་ཡི་ཆོགས་སྟེ་ཆོགས་བརྟོན་པའི་
ཆོགས་དེ་ཡིས་ལུས་འདི་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། སེམས་ཁྱོད་གཏིང་ནས་
འགྲུགས་ཏེ་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རབ་ཏུ་ཁོ་བར་བྱེད་དེ། དེ་བས་རྟེན་བཀྱར་སྟན་གསལ་འདོད་
པ་སྤང་དགོས་སོ། །ཆོགས་གིས་མ་གཞོད་རུང་གཞན་གྱིས་སྟོན་ཅན་རེད་སྟུམ་ནས་
བདག་ལ་མི་དགའ་བར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ན། ལན་ནི་དག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་

གཞན་དག་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་ཆོ་འདི་ལའང་བདག་ལ་ཟ་བར་
 མི་བྱེད་པའམ་ཆོ་རབས་གཞན་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལ་བདག་ལ་ཟ་བར་མི་བྱེད་པ་
 ཡིན་ན་བདག་གིས་ནི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་གཞན་མི་དགའ་བ་དེ་ནི་མི་འདོད་དེ་འདོད་
 དགོས་སོ། །གཞན་དག་མི་དགའ་བ་དེས་ནི་བདག་གི་ཆེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར་ན་གཞན་རྣམས་གལ་ཏེ་བདག་ལ་མི་དགའ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིན་འདི་བདག་
 གི་མི་འདོད་དོ་སྙམ་ན། བདག་གིས་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་པ་ཡོད་ཆད་ནི་དོན་
 མེད་ཀྱི་གྲ་པ་ལ་སོགས་པས་ཟོས་ནས་མི་གཙང་བར་སོང་བའམ་ཡང་ན་ཆོ་འདིར་
 རྩེད་ཀྱི་འདོར་ཞིང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཀྱི་ཆེད་པའི་དོན་དུ་བསགས་པའི་ཆགས་
 རྒྱུད་མྱོངས་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་པ་མང་པོ་དག་ནི་ཉེས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་ཆགས་
 ཤིང་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བརྟན་པར་གནས་ཏེ་དཔུལ་བའི་རྒྱ་བསྐྱབས་ཟེན་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཆེད་པས་གསོན་པོར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་ན། ལན་ནི་བདག་
 བྱི་དེད་གི་ཉི་མ་ཉིད་དུ་གི་ཡང་སྤྱིའི་ལོག་འཛོམས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཉིད་དུ་གསོན་པར་
 བྱི་མི་རུང་སྟེ་ལོག་འཛོམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་འདམ་པ་ལས། ལོག་འཛོམས་དེ་གི་
 བ་འདམས་དགོས་གསུངས་སོ། །མ་གྱི་བས་བདག་དགའ་འོ་སྙམ་ན། ལན་ནི་མི་འཆི་
 བའི་ཐབས་ལོག་འཛོམས་མི་འགྲུབ་པས་ན་བདག་རང་དང་བདག་ལྟ་སྤྱིའི་སེམས་ཅན་
 གཞན་རྣམས་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་འཆི་བའི་སྤྲིག་བསྐྱེད་ནི་
 ལོག་འཛོམས་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་མི་ཞིག་གི་མི་ལམ་ལ་ལོ་བརྒྱུད་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་
 རྒྱུད་ནས་གཉིད་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་།

ཡང་མི་གཞན་ཞིག་གིས་གཉིད་ཐུན་གཅིག་གི་ཡུད་ཅམ་དུ་བདེ་བ་དཔག་མེད་
 རྒྱུད་བཞིས་ནས་སད་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་སད་པ་རིང་བྱུང་དེ་དག་གཉིས་ཀ་
 ལའང་མི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་དེ་གཉིས་ནི་ཕྱིར་ལ་འོང་རྒྱ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོ་རིང་པོར་
 བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་རྒྱུད་བ་དང་ཆོ་བྱུང་དུ་ལོ་རེ་ཅམ་ལ་བདེ་བ་རྒྱུད་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་
 ཡང་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་མི་ལམ་གྱི་བདེ་བ་རྒྱུད་བ་སད་པའི་ཆོན་ཅི་ཡང་མེད་

བ་དེ་འདྲ་བར་ཟད་དེ་ཆོ་འདིར་བདེ་སྦྱིད་བྱུང་ཆད་འཆི་ཁར་སྟག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་རུ་འགོ་
 བས་ཞེན་པ་ལྟོག་ཅིང་རྟོན་བཀྲར་མི་འདོད་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། རྟོན་བཀྲར་ཅི་
 ཅམ་ཡོད་ཀྱང་འཆི་ཁར་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རི་ལྟར་ཡིན་སྟམ་ན། ཆོ་འདིར་གྲུ་འཁོར་དང་
 རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྦྱོང་གྱི་རྟོན་པ་མང་པོ་རང་ལ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ་ཡུན་རིང་པོའི་དུས་སུ་
 བདེ་བ་ལ་ལོངས་སྦྱང་ནས་བསྟན་ཀྱང་འཆི་དུས་རྟོན་བཀྲར་ལོངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་
 བས་མཁོ་མེད་དོན་མེད་ཡིན་བསམས་དགོས་ཤིང་སློ་ལྟག་མེད་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་
 གལ་ཆེ་ཆེ་ཆེ་མ་གཏོགས་གདུགས་ཞབས་གྱི་བླ་མ། དབང་བསྐྱར་གྱི་རྒྱལ་པོ། བློ་
 ཐོག་གི་དཔོན་པོ། རྒྱལ་ཁབས་གྱི་བྱ་བཏར། རི་ཁྲོད་གྱི་ཆོས་པ། དབྱུག་ཐོག་གི་སྤྱང་
 པོ། འགོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཅི་ཡོད་ལུལ་དུ་བསྐྱར་
 བས་འགོ་དགོས་པ་འདི་ལ་བསམས་ཆོད་པར་ན་ཆོད་པ་པ་ཡུལ་དུ་སླེབ་ཁར་དགའ་རྟག་
 ཆོམ་པོས་བློགས་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་གྲུ་འཁོར་ཆོགས་སྟོང་གི་བདག་པོའི་བླ་མ་ཞིག་
 ཡིན་ཀྱང་གྲུ་བ་གཅིག་ཅམ་ཡང་ཁྲིད་དབང་མེད་པ་དང་། སྟོང་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
 རྒྱལ་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་བྱུག་གཡོག་གཅིག་ཅམ་ཡང་ཁྲིད་དབང་མེད་པ་དང་། རྟོ་འཇམ་
 ལུའི་གྲིང་གི་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྦྱོང་གྱི་བདག་པོ་ལྟ་བུའི་བྱུག་པོ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དར་འཇག་
 མ་ཞིག་དང་ཁབ་སྐྱད་པ་གཅིག་ཅམ་ཡང་ཁྲིད་དབང་མེད་པ་སྟེན་མོ་ཞེས་པ་ནི་གཅེར་
 ལུ་ཡིན་པས་རྒྱ་ཟས་མེད་པས་ལག་པ་སྟོང་བར་འགོ་སྟེ་ཞེས་དོན་ལ་གཅེར་ལུ་ལག་
 སྟོང་མཆན་དུ་བརྟག་ནས་འགོ་བ་འདི་ལ་བསམས་ནས་དེ་བས་སུ་གོས་ཤི་ནའང་
 བཟོད་རྒྱ་དང་བྱེད་རྒྱ་མེད་བསམས་དགོས་ཤིང་རང་ལ་ཆོ་ཕྱི་མར་ནམ་སྟོན་ཡང་བའི་
 ཐབས་དགོས་སོ།།

མདོར་ན་མཐོད་མན་དྲག་ཞན་ཕྱུག་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་འོང་ངེས་པ་ནི། རྒྱུན་མོ་
 ལག་པ་སྟོང་བར་འགོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཆོགས་གཅིག་པོ་འདི་ལན་དྲུག་རེ་འམ་
 དགུ་རེ་གསུངས་མཛད་གནང་བ་ཡིན་པས་གསུང་སྟོལ་ལྟར་བྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་
 འདི་ལྟར་བསམས་ཏེ། གལ་ཏེ་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྦྱོང་གྱི་རྟོན་པས་བདག་གསོན་པར་

གྱུར་ན་སྒར་བྱས་ཀྱི་སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དང་བྱི་ཆད་དུ་མཆོམས་
 ལྷག་བསྐྱོར་རྟེན་བཞེད་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བྱ་བས་མ་མོ་ཞེ་ན།
 ལན་ནི། རྟེན་པ་བཅའ་པའི་དོན་དུ་གྲུ་ལའོར་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྲིས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ་
 བ་བསྐྱལ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁོང་ཁྲོ་སྒྲིད་ཅིག་མ་
 གཅིག་གིས་ཟད་དེ། ལའོར་པའི་སྤྲིག་པ་མང་པོ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་སྤྲིག་
 པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་རྟེན་པ་ལ་སེམས་ཐོག་ནས་ཞེན་པ་ཆོད་དགོས་སོ། །དགེ་
 སྦྱོར་གང་གི་དོན་དུ་བདག་གསོན་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ་དགེ་སྦྱོར་དེ་ཉིད་གལ་ཏེ་ཁོང་
 ཁྲོས་ཉམས་པར་གྱུར་ན་སྤྲིག་པ་འབའ་ཞིག་བྱེད་པའི་ལུས་རྟེན་ཐོབ་པ་དེ་ཡི་ཆོ་ན་
 གསོན་པ་དེས་གོ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། ཡོད་པ་ཆེད་དུ་མི་སྤང་། མེད་པ་ཆེད་དུ་མི་བཅའ།
 རྩར་བྱུང་ན་ལེན་ཅིང་། ཡར་རྟེན་ཆོལ་ལ་མི་འགོ་བར་སྤྲུགས་འཆི་རྩས་ཐབས་དང་།
 བྱད་པར་བསམ་ངན་ཁོང་ཁྲོའི་སྤྲིག་སེམས་ངན་པ་མ་སྦྱེ་གོང་དུ་དགེ་སེམས་འདིའི་
 རྟེན་དུ་གི་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་དགོས་ཏེ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཅུ་རྣམས་མདོར་
 བསྡུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ན་དགའ་གི་སྦྱིད་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཁོན་
 ཡིན་གསུངས་སོ། །བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡིན་པའི་དུས་སུ་གལ་ཏེ་
 བདག་ལ་སྤྲད་པ་དང་མི་སྟན་བརྟུན་པས་ལོངས་སྟོན་མ་རྟེན་གྲང་སེམས་ཅན་མང་པོ་
 ཞིག་བདག་གི་སྒྲོན་བརྟུན་པ་ཐོས་ཆོ་བྱང་སེམས་འདི་ནི་ངན་པའོ་བསམ་པས་སེམས་
 ཅན་དེ་རྣམས་ངན་སོང་གི་གནས་དཔལ་པར་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་སྤྲུག་བསྐྱལ་བར་
 འགྱུར་བས་ན་གཞན་གྱིས་བདག་ལ་མི་སྟན་པ་སྤྲུ་བ་ལ་ཁྱེན་དེས་ཁྲོའི་ཞེན།

འོ་ན་རྒྱལ་བ་ཤས་བཅས་དང་བླ་མ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་
 སྟོལ་རྣམས་གྱིས་མི་སྟན་པ་བརྟུན་པ་ལའང་སེམས་ཁྲོད་རང་ལ་མི་སྟན་བརྟུན་པ་ལ་
 ཁྲོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་ཁྲོ་བར་མི་བྱེད་དེ་ཁྲོ་དགོས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 ཉམས་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་འདྲ་ན་འང་སེམས་ངན་མ་ཁྲོད་གཞན་ལ་མི་སྟན་བརྟུན་པ་
 ཐོས་ཆོ་ཁོང་འཇུག་གི་གས་འདུག་པ་མི་རིགས་སོ། །འདི་ཡན་ཆད་བདེ་རྟེན་བསྟོད་

སྟན་གྱི་སྤང་བྱ་བཞིའི་གཉེན་པོར་སྟག་བསྟེན་པ་བསྟེན་བཅས་སྤང་དང་མི་སྟན་བཞི་
དང་དྲུ་ལེན་ཚུལ་ཡིན་གསུངས་སོ།།

ཡང་གཞན་ལ་མི་སྟན་བཟོད་པ་འདི་ནི་མ་དད་པ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་
རག་ལས་པ་ཡིན་པས་གཞན་རྒྱུད་ལ་དད་པ་མེད་པ་ལ་བྱ་བ་བས་མེད་པར་སེམས་
ཁྱོད་བཟོད་པར་བྱེད་ཅུས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་སྟེས་པ་ཡང་རྒྱ་
རྒྱུན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཁྱོད་ལ་མི་སྟན་པ་སྟེ་བ་རྣམས་ལ་འང་ཅིས་
མི་བཟོད་དེ་བཟོད་དགོས་སོ་སྟེ་འཇུག་གི་ཤེས་དོན་རང་རྒྱུད་གྱི་ཆོས་བརྒྱུད་འདི་
འགོ་སྟོམ་དགོས་གཤམ་ཆེ་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་བདག་གི་བཤེས་ལ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྟོམ་བཞི།

སྟེ་གཟུགས་མཆོད་རྟེན་དམ་ཆོས་ལ། །འབྲུལ་ཞིང་འཛིག་པར་བྱེད་པ་ལ་འང་།།
བདག་གིས་ཞེ་སྤང་མི་རིགས་ཏེ། །སངས་རྒྱུས་སོགས་ལ་གནོད་མི་མངའ།། ༤༤

སྤྲུམ་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། །བཤེས་ལ་གནོད་པ་བྱེད་རྣམས་ལ་འང་།།
སྤྲུམ་འཛི་ཚུལ་གྱིས་རྒྱུན་དག་ལས། །འཇུར་བར་མཐོང་ནས་ཁྱོད་བ་བསྟོམ།། ༤༥

ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་དང་། །སེམས་མེད་གཉིས་གས་གནོད་བྱས་ན།།
སེམས་ཡོད་ཅིས་ཏེ་བཀར་ཏེ་བཀོན། །དེ་བས་གནོད་པ་བཟོད་པར་གྱིས།། ༤༦

ལ་ལ་སྟོངས་པས་ཉེས་པ་བྱེད། །ལ་ལ་སྟོངས་ཏེ་ཁྱོད་ལྟར་ན།།
དེ་ལ་སྟོན་མེད་གང་གིས་བྱ། །སྟོན་དང་བཅས་ཏེ་གང་ཞིག་ཡིན།། ༤༧

གང་གིས་གཞན་དག་གནོད་བྱེད་པའི། །ལས་དེ་སྟོན་ཆད་ཅི་ཕྱིར་བྱས།།
ཐམས་ཅད་ལས་ལ་རག་ལས་ན། །བདག་གིས་དེ་ལ་ཅི་སྟེ་བཀོན།། ༤༨

དེ་ལྟར་མཐོང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །ཐམས་ཅད་ལན་ཚུན་བྱམས་སེམས་སྟེ།།

འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་བདག་གིས་ནི། །བསོད་ནམས་དག་ལ་བསྐྱིམས་ཏེ་བྱ། ། ༥༧

དཔེར་ན་ཁྱིམ་ཚིག་གྱུར་བའི་མེ། །ཁྱིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ནི། །

རྩ་སོགས་གང་ལ་མཆེད་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཡུང་སྟེ་དོར་བ་ཡིན། ། ༥༨

དེ་བཞིན་གང་ལ་སེམས་ཆགས་ན། །ཞེ་སྤང་མེ་ནི་མཆེད་གྱུར་པ། །

བསོད་ནམས་འཚིག་པར་དོགས་པ་ཡིས། །དེ་ནི་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར། ། ༥༩

གསང་བུའི་མི་ཞིག་ལག་བཅད་དེ། །གལ་ཏེ་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས། །

གལ་ཏེ་མི་ཡི་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས། །དཔྱལ་བ་བྲལ་ན་ཅིས་མ་ལེགས། ། ༦༠

ད་ལྟའི་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ཙམ་ལའང་། །བདག་གིས་བཟོད་པར་མི་རུས་ན། །

དེས་ན་དཔྱལ་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་རྒྱ། །ཁྱོ་བ་ཅིས་ཏེ་བསྐྱོག་མི་བྱེད། ། ༦༡

འདོད་པའི་དོན་ཏུ་སྟེག་ལ་སོགས། །དཔྱལ་བར་སྟོང་པུག་ཕྱོད་གྱུར་ཡང་། །

བདག་གིས་རང་གི་དོན་དང་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་ཡང་མ་བྱས་སོ། ། ༦༢

འདི་ནི་དེ་ཙམ་གཞོད་མིན་ལ། །དོན་ཆེན་དག་གྱུར་འགྱུབ་འགྱུར་བས། །

འགྲོ་བའི་གཞོད་སེལ་སྟུག་བསྐྱལ་ལ། །དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་བྱ་རིགས། ། ༦༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་རང་གིས་སྟུག་བསྐྱལ་སོགས་བཞི་ལ་བཟོད་པ་
བསྐྱོམ་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་བདག་གི་བཤེས་བླ་མ་པ་མ་ཉེ་འབྲེལ་སོགས་ལའང་སྟུག་བསྐྱལ་
སོགས་བཞིའི་དོན་ཏུ་བཟོད་དགོས་ཏེ། རྟོག་མེད་པེམ་པོའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བ་
སྤྱུ་བཅས་ཀྱི་སྐྱུ་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་དང་སྐྱུ་གཏུང་ཆ་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་པའི་མཆོད་རྟེན་
དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་ཀུན་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་མི་ཤེས་པ་རྣམས་
གྱིས་བཟོ་དང་ཚིགས་མ་ལེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྦྱོན་གྱི་ཆ་ནས་སྤྱིང་སྟེ་རྒྱ་ལུ་
པ་སྐྱ་ཞིང་མེ་ལ་སོགས་པས་འཇིག་པར་བྱེད་པ་པོ་ཐམས་ཅད་ལའང་བདག་གིས་ནི་

ཞེས་ཕྱི་པ་མི་རིགས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་མི་
མང་འཕྲེ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ནི་ནམ་མཁའ་མཚུངས་ཤིང་འདྲ། གསུངས་པས་ན་
ཆོས་ཀྱི་གནད་ཤེས་དགོས་གལ་ཆེ་གནད་མ་ཤེས་ན་དཔུལ་རྟེལ་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུ་
འདྲ་ལ་སོགས་བཞེངས་པ་ལ་ཆགས་སེམས་སྦྱེས་ན་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་རྒྱར་
བྱེད་དེ། ཆགས་ན་ལྟ་ལ་ཆགས་ཀྱང་འཆིངས། གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པས་གང་ལའང་
ཆགས་པར་མ་བྱེད་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་རྟེན་ཁོང་ཁྱོད་རྟེན་དུ་བཞེངས་པ་མིན་ཏེ་ཆོགས་
བསགས་དད་པའི་རྟེན་དུ་བཞེངས་པ་ཡིན་པས་དད་པ་དགོས་སོ།

དེ་བཞིན་དུ་མོས་གུས་ཅན་གྱིས་སྒྲུ་མ་དབང་དུ་འདུས། གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲུ་
མ་ལ་སངས་རྒྱལ་དངོས་ཀྱི་མོས་གུས་དགོས་མ་གཏོགས་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་དང་
མཆོད་གོགས་གཉེན་པ་མ་སྒྲུབ་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་དང་། མཛའ་
བཤེས་ཡིད་འོང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བརྟུང་བརྟེན་འཕྲོག་བཅོམ་ལ་སོགས་པས་
གཞོན་པ་བྱེད་པ་རྣམས་ལའང་སྒྲུ་མའི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་རྩལ་གྱི་སྐབས་ལྟར་དུ་
རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞན་དབང་ལས་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོང་ཁྱོད་པ་བསྒྲོག་དགོས་སོ། །གཞོན་པ་རྣམས་རྒྱུན་ལས་རི་ལྟར་བྱུང་
སྟུང་ན་མདོར་ན་ལུས་ཅན་སྒྲུ་གསུང་བྲགས་རྟེན་དང་ཉི་དུ་མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཡིད་མི་ལ་སོགས་པས་གཞོན་པ་དང་སེམས་མེད་འབྱུང་བཞི་ལ་
སོགས་པ་སྟེ་སེམས་ཡིད་མེད་གཉིས་ཀས་གཞོན་པ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་ལས་
སེམས་ཡིད་ཀྱིས་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་དམིགས་ཀྱིས་བཀར་ཏེ་
བཀོན་ཞེས་ཁྱོ་བར་བྱེད་དེ་ཁྱོ་མི་རིགས་སྟེ་དེ་བས་ན་སེམས་ཡིད་མེད་གཉིས་ཀས་
བརྟུང་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞོན་པ་མ་ལུས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་
འབྲེལ་དུ་ཤེས་ཤིང་རྟེན་འབྲེལ་ལ་སྟོང་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་བཅོད་བར་གྱིས་ཤིག །ཅེས་
ལེ་ལན་ཐམས་ཅད་རང་ལ་བརྟུང་ཞིང་གཞོན་བྱེད་རྣམས་ལ་རི་མི་སྟུང་པའི་བཅོད་པ་
སྟོམ་དགོས་སོ། །དག་ལ་ལ་ཞིག་ནི་མི་ཤེས་མྱོངས་པས་བདག་གི་སྒྲུ་མ་གཉེན་བཤེས་

སོགས་ལ་འབར་ག་སྐྱར་འདེབས་འཕྲོག་བཅོམ་ལྟ་བུས་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དེ་དང་། ལ་
ལ་རང་ཉིད་ནི་མི་ཤེས་སྒྲོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་སྒྲོལ་གནོད་བྱེད་གྱི་དགྲ་དེ་ལ་ཁོས་
བར་གྱུར་ཏེ་བཟོད་པ་མ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ན་བདག་དང་དགྲ་དེ་གཉིས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་
བར་མེད་ཆེ་སྒྲོན་མེད་པ་གང་གིས་བྱ་ཏེ་བྱ་གྱུ་མེད་ལ། སྒྲོན་ཡོད་པ་དང་བཅས་ཏེ་ཉེས་
པ་ཅན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དགྲས་ཉེས་པ་བྱས་པ་དང་བདག་གིས་བཟོད་པ་མ་བསྒྲོམ་
པ་གཉིས་ལ་ཉེས་པ་ནི་བྱེད་པར་མེད་དོ།

དོན་བསྐྱུས་ན་བདག་གི་སྒྲ་མ་དང་གཉེན་བཤེས་གང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་
དག་ལ་སྒྲོ་སྐྱར་ལ་སོགས་པས་གནོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་ངན་དེ་སྒྲོན་ཆད་གྱི་དུས་སུ་
ཅི་ཕྱིར་བྱས་ཏེ་ལས་ངན་བསགས་པའི་འབྲས་སུ་སྒྲིན་པ་ལ་བདག་ཉིད་ཁོ་མི་རིགས་
ལ། ད་ལྟའི་གནོད་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་གྱི་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ན་བདག་གིས་ནི་
རང་གི་མཛའ་བཤེས་ལ་གནོད་པའི་དགྲ་འདི་ལ་ཅི་སྟེ་བཏོན་ཞེས་པ་ནི། ཅིའི་དོན་
དུ་ཁོ་སྟེ་ཁོ་མི་རིགས་སྟེ་བདག་ཅག་གི་སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱས་ལ་འང་བྲམ་ཟེ་ཉྩ་ར་རྩ་རྩས་
ལན་ལྟ་བུར་བརྒྱའི་བར་དུ་གཤེ་བ་ཞུས་པ་དང་ལྟ་སྟེགས་སྒྲོན་པ་སྟེ་དུག་གིས་སྤང་སེམས་
ག་སྟག་བྱས་པ་ཡིན་ཚུལ་ལ་བསམས་ཏེ་གཞན་གཉེན་བཤེས་རྣམས་གྱིས་ལས་ངན་
གྱི་འབྲས་སུ་སྒྱུར་བའི་དོན་དུ་རང་གིས་ཁོང་ཁོའི་དོམ་མི་ལེན་པར་བཟོད་པ་སྒྲོམ་
དགོས་སོ།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཕན་གནོད་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་གྱི་ལས་བཟང་ངན་ལས་
ལྷུང་བར་མཐོང་ནས་ད་ནི་ལས་ཅི་ལ་བབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་པ་དང་མི་
གཅིག་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐུགས་མཐུན་ལྟ་བུ་པ་མཐུན་ཚུལ་བྲིམས་མཐུན་
ཏེ་དགོ་འདུན་ལ་སྟེ་འཕྲུགས་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་མི་མ་ཡིན་དང་ཡུལ་འཁོར་གྱི་
རྒྱལ་སྒོན་གཙོ་བོ་དཔག་མི་སོགས་དང་སྒྲ་གྲོའི་དུས་འཕྲུགས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་སྐྱར་དུ་ཞིན་ལ་འཕྲུགས་ཅོད་བྱེད་མི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀྱང་ཕན་ཚུན་པ་མ་དང་ལུ་
ལུ་བྱ་ཆ་དང་མིང་སྲིང་ལྟ་བུའི་བྱམས་པའི་སེམས་སུ་འཇུག་ཏེ་དག་པའི་ཁིང་དང་བསྐྱལ་

པ་རྫོགས་ལྷན་གྱི་བདེ་བ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་གིས་ནི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བསོད་ནམས་བསགས་པ་དག་ལ་བསྐྱིམས་ཏེ་འབྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྲེལ་བར་
 ཞིབ་དང་འཁོན་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞིབ་འཕྲི་བྱེད་ལའང་པར་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་
 གི་ལུགས་ཀྱིས་རིམ་གྱོ་སྒྲུབ་ཚུལ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་ཁྱིམ་གཅིག་ཆོག་ཟེན་
 བར་གྱུར་པའི་མེ་ཞིག་ཡང་ཁྱིམ་གཞན་མ་ཆོག་པ་ཞིག་ཏུ་སོང་བར་གྱུར་ནས་ནི་དང་
 དོ་ཁྱིམ་དེའི་རྩ་དང་གིང་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་མེ་ལྷེ་མཆེད་པར་
 བྱེད་པ་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་ནི་དུང་ནས་ལྷུང་སྟེ་བྱིར་འདོར་བར་རིགས་གིང་འོས་པ་དེ་
 བཞིན་དུ་བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་བཀྱིས་ལྟ་མོ་དང་འདྲེ་མོ་སྟེ་ནག་
 མའི་གཏམ་རྒྱུད་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲ་མ་དང་པ་མ་གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པའི་རང་
 ཕྱོགས་གང་ལ་སེམས་ཆགས་པ་བཀྱིས་ལྟ་མོ་འདྲ་བ་དེ་སྤང་ནས་མེད་པར་བྱེད་མ་
 རུས་ན། གཞན་དག་ཕྱོགས་ལ་ཞེ་སྤང་གི་མེ་དཔུང་བཅོད་པར་དགའ་བ་དེ་ནི་མཆེད་
 བར་གྱུར་པ་འདྲེ་མོ་སྟེ་ནག་མ་འདྲ་བ་སྤེལ་འོང་བས། རང་གཞན་གྱི་བསྐྱེད་པ་མང་
 པོའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིད་ཅིག་ལ་འཆོག་པར་དོགས་པར་བྱེད་
 པ་པོ་དེ་ཡིས་རང་ཕྱོགས་ཆགས་པ་དང་གཞན་ཕྱོགས་ལ་སྤང་བའི་སེམས་དེ་གཉིས་
 ནི་སེམས་ལ་སྦྱེས་པ་དེ་ཡི་མོད་ལ་དོར་དགོས་ཏེ་ཁོང་ཁྱོ་སྦྱེས་ཏེ་རང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀྱུ་རྒྱལ་
 བ་ལས་ཞེ་སྤང་མེད་པས་པམ་ན་དགའ་གསུངས་སོ། །

དཔེར་ན་གསལ་དུ་བྱ་བའི་མི་ཞིག་ལག་པ་བཅད་དེ་མ་བསད་པར་གལ་ཏེ་སྟོག་
 གི་འཛིགས་པ་ལས་ཐར་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ལེགས་ལ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བརྟུང་
 བརྟེག་འཕྲོག་བཅོམ་སོགས་ལ་བཅོད་པ་དང་རང་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་དགོས་པ་
 འདི་ལྟ་བུའི་མི་ཡི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཅམ་གྱིས་དཔྱུལ་བ་ལ་འགོ་མི་དགོས་པར་དཔྱུལ་བའི་
 སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བར་རུས་ན་ཅིས་མ་ལེགས་ཏེ་ལེགས་པ་ཡིན་ནོ་
 མཛའ་བཤེས་གསལ་རོགས་འདི་པ་གང་དུ་འདུག་ན་ཡང་སྤང་དགོས་མཁོ་མེད་བྱེད་
 དགོས་གསུངས་སོ། །

ད་ལྟའི་རྒྱལ་སྤྱི་རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ཙམ་ལའང་
བདག་གིས་བཟོད་པར་བྱེད་མི་ལུས་ན་དེས་ན་ད་ལྟའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལས་གིན་ཏུ་ཐུབ་
རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་
ཁོང་ཁྱོད་པ་འདི་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་ཏུ་བསྒྲོག་པར་མི་བྱེད་དེ་ཁྱོད་པ་བསྒྲོག་དགོས་
སོ། །རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་དང་གཞན་སྤྱོད་ལ་ཁོ་བསྤང་
དགོས་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ནི་བདག་གིས་མི་བཟོད་དོ་སྟེ་མ་ན།

འོན་དུང་ཡོན་ཏུ་བདག་གིས་ནི་བཀག་རྒྱ་མེད་པར་འདོད་པའི་ཡོན་ཏུན་ལྟའི་
བདེན་དོན་ཏུ་གཉེར་ནས་དཔྱུལ་མེས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རན་སོང་དཔྱུལ་བར་
སྤྱུག་བསྐྱེད་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་ཞིག་སྟོང་བར་རྒྱུར་པ་དེས་ཀྱང་བདག་གིས་ནི་རང་གི་
དོན་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་བ་དང་། དེར་མ་ཟད་ད་ལྟའི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ནི་དོན་མེད་ཁོ་
ན་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པ་ནི་སྤྱུག་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཡིན་
པས་སོ། །ཚོས་ཕྱིར་དཀའ་སྤྱད་དང་རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྤང་རྒྱུ་དང་ད་ལྟའི་
མཛའ་བཤེས་དང་བྲལ་བའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་བཟོད་དགོས་པ་འདི་ནི་དཔྱུལ་བའི་སྤྱུག་
བསྐྱེད་དེ་ཙམ་ཏུ་གཞོད་པ་མིན་ལ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་དག་
ཀྱང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བས་ན་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་བྱེད་
ལུས་པའི་གཞོད་ཀྱིས་ལོག་སྐྱབ་བཟོད་པ་དང་རང་སྤྱོད་ལ་ཆགས་པ་སྤངས་པར་
བྱང་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པའི་སྤྱུག་བསྐྱེད་འདི་ལ་དགའ་བ་འབའ་ཞིག་འདིར་སྐྱབས་སུ་
བྱ་བར་རིགས་སོ། །

བཞི་བ་བདག་གི་དགའ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་བསྒྲོམ་བཞི།

གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏུན་ལུན་བསྟོད་ནས། །གལ་ཏེ་དགའ་བའི་བདེ་འཛོམ་ན། །

ཡིད་ཁྱོད་ཀྱང་ནི་དེ་བསྟོད་ནས། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལྟར་དགའ་མི་བྱེད། །མུ་

ཁྱོད་གྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་འདི། །བདེ་འགྱུར་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད།།

ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ནམས་གྱིས་གནང་། །གཞན་སྤྱད་པ་ཡི་མཚོག་གྲང་ཡིན།། ༧༧

གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བདེ་འགྱུར་ཞེས། །གལ་ཏེ་ཁྱོད་བདེ་འདི་མི་འདོད།།

སྤྱ་རན་སྤྱིན་སོགས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། །མཐོང་དང་མ་མཐོང་ཉམས་པར་འགྱུར།། ༧༨

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ། །གཞན་ལ་འང་བདེ་བ་འདོད་པར་བྱེད།།

གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཚེ། །རང་ལ་བདེ་བ་འང་མི་འདོད་བྱེད།། ༧༩

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་འདོད་པས། །བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ནས།།

སེམས་ཅན་རང་གིས་བདེ་རྟེན་ན། །དེས་ཀོ་ཅི་སྟེ་ཁོ་བར་བྱེད།། ༨༠

འཛིག་རྟེན་གསུམ་མཚོན་འཚང་རྒྱ་བར། །སེམས་ཅན་ནམས་ནི་འདོད་ཅི་ན།།

བསྟན་བཀྱར་རན་རོན་ཅམ་མཐོང་ནས། །ཅི་ཕྱིར་དེ་ལ་གཏུང་བར་བྱེད།། ༨༡

གསོ་བྱ་གང་ཞིག་ཁྱོད་གསོ་བ། །ཁྱོད་ཉིད་གྱིས་ནི་སྤྱིན་བྱ་དེ།།

གཉིད་གྱིས་འཚོ་བ་རྟེན་གྱུར་ན། །དགར་མི་འགྱུར་བར་སྤར་ཁོ་འཇམ།། ༨༢

དེ་ཅི་འགོ་ལ་མི་འདོད་ན། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་གང་ཡིན།།

གང་ཞིག་གཞན་འབྱོར་ཁོ་དེ་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་གལ་ཡོད།། ༨༣

གལ་ཏེ་དེས་དེ་ལས་རྟེན་དམ། །སྤྱིན་བདག་ཁྱིམ་ན་གནས་གྱུར་བ།།

ཀྱུར་རྒྱུ་དེ་ཁྱོད་ལ་མེད་ན། །ཁྱིན་མ་ཁྱིན་རུང་དེས་ཅི་བྱ།། ༨༤

བསོད་ནམས་དང་ནི་དད་པའཇམ། །རང་གི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཕྱིར་འདོར།།

རྟེན་པར་འགྱུར་པ་མི་འཛིན་པ། །གང་གིས་ཁོ་བར་མི་བྱེད་སྤོས།། ༨༥

ཁྱོད་ནི་རང་གིས་སྤྲིག་བྱས་ལ། །ཁྱུ་རན་མེད་པར་མ་ཟད་གྱི།།

བསོད་ནམས་བྱས་པ་གཞན་དག་དང་། །ལྷན་ཅིག་འགན་པར་བྱེད་འདོད་དམ། ༥
བམ་པོ་གཉིས་པའོ།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དག་གཞན་གྱིས་རང་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་
ལུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་བསྟོད་ནས་གལ་ཏེ་སྤོལ་ལ་བསྟོད་པ་
པོ་དེ་ཉིད་སེམས་ལ་དགའ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཡིད་ཁྱོད་གྱིས་ཀྱང་ནི་སྤོལ་
གྱི་དགས་བསྟོད་ལུལ་གྱི་སྒྲ་མ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་བསྟོད་གོགས་བྱས་ནས་རྒྱ་མཚན་
ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྤོལ་གྱི་དག་ཉིད་གྱིས་ཁོ་རང་གི་སྒྲ་མ་དང་ཆོས་ལུགས་སོགས་ལ་བསྟོད་
པས་དགའ་བ་སྦྱིས་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཡིད་ཁྱོད་རང་ཡང་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་
སོ། །སྤྱིད་པ་ཆེ་ཆུང་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་རྩ་བ་ཡིན་པས་འདི་ངོས་ཟིན་དགོས་ཆོས་
བརྒྱད་འདི་ངོས་ཟིན་དགའ་བ་དང་དེ་ནས་སྤྱིད་པའི་རོ་ཕྱོང་འདི་ཆོད་དགོས་ཞེས་ལན་
གསུམ་བར་དུ་གསུངས། སྟོན་ངོས་མ་ཟིན་པར་དུ་སྟོང་རྩོམ་བྱེད་པ་ནི་སྟོང་སྟོམ་ཐུན་
བར་རྩོམ་ཡིན་པས་དང་པོ་སྤྱིད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེན་པ་འདི་ངོས་ཟིན་དགོས་སོ།།

དེ་ནས་གཉིན་པོ་ནས་སྤྱིད་དགོས་གསུངས་སོ། །དག་ལ་སོགས་པ་རང་གིས་
བསྟོད་མི་མོས་པ་ལ་སེམས་སྟོོ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པས་ཡིད་ཁྱོད་གྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་
འདི་ནི་ཆེ་འདིའི་གཞི་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ལྷ་མོ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
ཡིན་ཞིང་། གཞན་དག་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་དམ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་བཞི་ཡོད་དེ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་དང་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་
སྤྱིག་པ་མེད་པ་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཅས་རྣམས་ཀྱིས་
གནང་བ་དང་། རྩ་སྟོན་བཙུན་འགྲུས་གཡུང་དྭང་གིས་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆེ་རྒྱལ་བ་
འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་སྤྱིད་པ་ཁོ་ན་བྱས་པ་ལ་རྒྱལ་བ་འབྲོམ་སྟོན་གྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་
ཆེན་རྩ་སྟོན་ལ་བསྟོད་པ་ཁོ་ན་མཇེད་པས་རྩ་སྟོན་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་སྟོབ་མར་གྱུར་
པ་ལྟར་དུ་བདག་རང་ཉིད་ཀྱིས་དག་གཞན་བསྟོད་མི་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་ལྷག་པར་

བྱས་ན་རང་གི་དབང་དུ་སྤྱད་པ་ཡིན་མཆོག་ཀྱང་ཡིན་པས་ན་དག་ལ་བསྟོད་དགོས་
སོ། །བདག་གིས་རང་ལ་མི་དགའ་བའི་དག་དེ་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་ན་དག་གཞན་ཡང་
བསྟོད་པས་རང་རང་བདེ་བ་དེ་ལྟར་དུ་སྤོལ་གྱི་དེ་ཅུམས་ཀྱང་བདེ་བར་འགྱུར་རོཞེས་
བསམས་ནས། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་གལ་ཏེ་ཡིད་ཚུད་ཀྱིས་དག་གཞན་ལ་བསྟོད་རྒྱུ་
བདེ་བ་འདི་ཙམ་ཡང་ཚུད་རང་གིས་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་ནི་རང་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཁང་
པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོན་གཞན་ལས་བྱེད་པ་ཅུམས་ལ་ཟས་དང་སྤྲེལ་རན་སྦྱིན་པ་
ལ་སོགས་པའང་སྤངས་ཏེ་བསྐྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལྟར་གཞན་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲེལ་པ་སོགས་པ་མ་སྦྱིན་པ་དེས་ནི་སེམས་
ངན་མ་ཚུད་ཉིད་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ཉམས་ནས་ཁང་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་
མི་འགྱུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་བསམ་ངན་འཆང་བ་དེས་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་ཕྱི་མ་
ལ་ཉམས་ནས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བས་ན་བདག་གིས་གང་ལ་མི་
དགའ་བའི་དག་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་འདི་གལ་ཆེའོ། །ཆོགས་བཅད་འདིའི་དོན་ནི།
དག་གཞན་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསྟོད་པ་བྱས་དགོས་མེད་མ་གཏོགས་བསྟོད་པ་
བྱས་ན་དགའ་མི་ཉན་རྒྱ་བདག་གི་དག་དེ་ཅུམས་བདེ་འགྲོའི་སྐྱམ་ནས་ཡིད་ཚུད་ཀྱིས་
དག་གཞན་བསྟོད་དགོས་པའི་བདེ་བ་དེ་ཙམ་མི་བཟོད་ན་ནི་སེམས་ཚུད་ཆེ་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ལ་ཉམས་འགྱུར་རོཞེས་སམ། ཡང་ན་བསྟོད་པས་དག་གཞན་བདེ་བའི་དོན་
དུ་ཡིད་ཚུད་རང་ཉིད་གཞན་བསྟོད་པས་བདེ་བ་ཙམ་མི་འདོད་ན་ནི་ཡིད་ཚུད་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ཀ་ལ་ཉམས་པར་འགྱུར་རོཞེས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་གསུངས་སོ། །ཡིད་
ངན་མ་ཚུད་རང་གི་ཡོན་ཏན་སྤོལ་གཞན་ཞིག་གིས་བརྟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཆོན་སྤོལ་
གཞན་བདག་བསྟོད་པ་པོ་དེ་ལ་ཇ་ཆང་ལ་སོགས་པ་སྤེར་ནས་བསྟོད་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་
བའང་སྤོལ་དེ་ལ་སེམས་ཚུད་ཀྱིས་འདོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ།

ཡང་དག་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ཚུད་རང་གིས་བརྟོད་དགོས་པའི་ཆོན་ནི་ཡིད་
ཚུད་རང་ལང་གཞན་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་ལྟ་མོ་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པར་བྱེད་པས་ཡིད་

མི་བདེ་བ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་གསུངས་སོ། །མ་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་བདེ་བར་འདོད་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཟིན་ནས་ད་ལྟ་སེམས་ཅན་རང་
 རང་གིས་རྟེན་པ་དང་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་བ་ཕྱ་མོ་ཙམ་རྟེན་པ་མཐོང་ནས།
 བསྟོན་བདེ་ཕྱ་མོ་ཙམ་དེས་གོ་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིད་ཁྱོད་ཁྱོ་བར་བྱེད་དེ་ཁྱོ་མི་
 རིགས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག་ཟེར་བ་དང་མཉམ་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་ཕྱ་མོ་ཙམ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་སོ། །
 མཐར་ཐུག་གི་འཛིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཚོན་འོས་སུ་གྱུར་པ་འཛང་རྒྱ་བར་ནི་སེམས་
 ཅན་མ་ལུས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེན། གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་
 ལ་རྟེན་བཀུར་བསྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་བསྟེན་བཀུར་དན་དོན་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་མཐོང་
 བས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བདེ་བ་ཕྱ་མོ་ཡོད་པ་དེ་ལ་མི་བཟོད་པས་གདུང་བར་བྱེད་
 དེ་མི་བཟོད་པ་མི་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ་འགོ་ཀྱན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་མཐོ་རིས་
 ལྟ་མའི་བདེ་བ་ལ་མགོན་དུ་བོས་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་གསོ་བར་བྱ་བའི་
 སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ལ་རྟེན་པ་མེད་ན་སེམས་ཁྱོད་རང་གསོ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་དུ་ཟས་
 གོས་ལ་སོགས་ཅི་མཐོང་བ་མ་ལུས་པ་ཆེ་བ་རྟ་མཛོད་ནས་རྒྱང་བ་རྩ་ཐེབས་ནས་ཐོར་
 ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ལ་མ་སེམས་ཅན་མེད་པ་དེ་ལ་སྒྱིན་པར་
 བྱ་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ། ད་ནི་སེམས་ཁྱོད་རང་གིས་གཉེན་བཤེས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་
 རྣམས་ལ་སྒྱིན་མི་དགོས་པར་ལ་མ་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་གཉེན་བཤེས་པ་ལ་ཆེར་
 རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་འཛོལ་རང་རང་གིས་རྟེན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དགའ་
 བར་མི་འགྱུར་བར་སྐྱར་ཁོ་འཕྲུལ་སྟེ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་སོ། །རྟེན་གྲགས་བསྟོན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་བདེ་བ་ཕྱན་བྱ་དེ་རྣམས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་གཞན་འགོ་བ་རྣམས་ལ་
 སེམས་དན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་
 ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་བསམ་པ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་བདེ་བ་ཕྱན་བྱ་མི་འདོད་
 བར་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འདོད་བསམ་པ་ནི་དངོས་འགལ་ཡིན་ནོ། །སེར་སྣ་དང་ཕྲག་དོག་

ཅན་གྱི་སེམས་གང་ཞིག་གཞན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་དག་ལ་སོགས་པ་ལ་བསྟོད་གསུངས་
 གྱི་འབྱོར་བ་ཡོད་པ་ལ་ཁོ་བའི་སེམས་ངན་པ་ཁྱོད་འདྲ་བ་དེ་ལ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་རྟགས་སུ་སྟོགས་དང་སེར་སྣ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་གལ་ཏེ་ཐོལ་གྱི་སྒྲ་མ་དང་དཔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་དེས་སྦྱིན་བདག་དེ་ལས་
 ར་དཔུལ་དང་རྟ་མཛོལ་སོགས་པ་རྟེན་དམ། ཡང་ན་ར་དཔུལ་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་བདག་
 ཁོ་རང་གི་ཁྱིམ་ན་གནས་པར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་ཡང་འདྲ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་དུས་ཀྱི་ན་
 ཏུ་འང་ར་དཔུལ་རྟ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་ལ་ནི་མེད་ན་
 སྒྲ་མ་སོགས་ལ་ར་དཔུལ་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཕྱིན་རུང་སེམས་ཁྱོད་ལ་གཞན་གྱི་རྟེན་
 པ་དེས་ཅི་བྱ་ཞིང་སྦྱིན་བདག་དེས་སུ་ལའང་མ་ཕྱིན་རུང་རྟེན་པ་དེས་སེམས་ཁྱོད་ལ་
 ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་པས་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །རང་ལ་རྟེན་པ་དགོས་ན་
 རྟེན་པའི་རྒྱ་གཞུམ་རང་རྒྱུད་ལ་འཛིན་དགོས་ཏེ། འབད་ཚེ་ལ་རི་བོ་ཅམ་བྱེད་པ་ལས་
 བསོད་ནམས་མེ་རྟག་ཅམ་གསོག་པ་དག་འབས་ཡན་ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་ནི་གཞན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་
 བྱས་ན་རང་ལའང་བྱེད་པ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་དད་པ་
 བྱེད་པའམ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ནམས་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་
 འདོར་ཏེ་འདོར་བར་མི་རིགས་སོ། །རྟེན་པ་རང་ལ་ཡོད་པར་གྱུར་པའི་རྒྱ་བསོད་
 ནམས་དང་དད་པ་དང་ཡོན་ཏན་གསུམ་རང་རྒྱུད་ལ་མི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་ན་རྒྱ་མཆོན་
 གང་གིས་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཁྱོད་རང་ལ་ཁོ་བར་མི་བྱེད་པའི་དོན་སྒྲོས་ཤིག་ཅེས་དེ་
 བས་སེམས་ཁྱོད་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཁོ་བར་རིགས་སོ། །སེམས་ཁྱོད་ནི་ཁྱོད་ཉིད་ལ་ཁོ་
 བར་རིགས་སོ། །སེམས་ཁྱོད་ནི་རང་གིས་བསོད་ནམས་མ་བསགས་པ་དང་གཞན་
 དགོན་མཆོག་ལ་དད་པ་མ་བྱས་པ་དང་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་
 ལ་མི་འཛིན་པའི་སྟོག་པ་བྱས་པའི་ལས་ངན་ལ་མུ་ངན་དང་འཁྱོད་པ་མེད་པར་མ་བྱང་
 གྱི་རྟེན་དུ་བྱང་བར་འཕགས་པའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་དང་བྱས་པ་དང་ཡོན་ཏན་

ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཞན་དག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འགྲན་པར་སེམས་ཁྱོད་
 གྱིས་བྱེད་པར་འདོད་དམ་སྟེ་བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་དེ་བས་ཐུག་དོག་སྤངས་ནས་བཞོད་
 པ་བསྒྲུམ་དགོས་སོ།།

དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཞོད་པ་བསྒྲུམས་པ་སོང་
 བས། ལེའུ་ནི་ཆོན་གངས་རྩོགས་མཆོམས་གྱི་མཇུག་ཡོད་པ་ཁ་ཡར་ལྟ་དང་། བམ་པོ་
 བྱི་ཁ་མར་ལྟ་ཡིན་པས་སྟོན་འཇུག་འདི་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱོད་ཆེན་པོས་གསུངས་ཆེ་གོ་ལོ་ཀ་
 བདུན་བརྒྱ་དང་། སྟོང་དང་། སྟོང་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་དང་གསུམ་བྱུང་བ་གང་ཡིན་
 ཞུས་ཆེ་སྟོང་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ན་བམ་པོ་གཉིས་པ་འདི་མན་སྟོ་
 ཀ་ལྟ་བརྒྱུ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཞོད་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་ཡང་། དགྲ་པོའི་མི་
 འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཞོད་པ་སྒྲུམ་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་
 འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་བཞོད་པ་སྒྲུམ་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དགྲ་ཞིག་མི་དགའ་ནའང་། །དེ་ལ་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

ཁྱོད་གྱི་ཡིད་སྒྲོན་ཙམ་གྱིས་ནི། །དེ་ལ་གནོད་པའི་རྒྱར་མི་འགྱུར།། ༥

ཁྱོད་གྱི་འདོད་པས་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ། །སྤྲུབ་ནའང་ཁྱོད་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

གལ་ཏེ་འཆོངས་པར་འགྱུར་ཞེན། །དེ་ལས་སྤང་བའང་གཞན་ཅི་ཡོད།། ༥

ཉོན་མོངས་ཉ་པས་བདབ་པ་ཡི། །མཆིལ་པ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ།། ।

དེས་བཟུང་སེམས་དཔལ་བུམ་པར་ཡང་། །དཔལ་བའི་བསྐྱང་མས་བདག་འཆོད་
 དེས།། ༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་གལ་ཏེ་སྤྲུག་བསྐྱལ་དང་
 བརྟམས་བཅོས་དང་ཚིག་རྒྱུབ་གྱིས་སྤྲུང་བ་དང་མི་སྟན་པ་དང་བཞིས་དགྲ་ཞིག་མི་དགའ་

བར་ཡོད་ནའང་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་མི་དགའ་བར་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཡིད་ཁྱོད་དགའ་བར་བྱེད་
 རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ལ་ད་དུང་དེ་ལྟར་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དགའ་འདི་མི་བདེ་བར་ཤོག་
 སྟམ་པའི་ཡིད་ལ་སྒྲོན་པ་ཙམ་ཀྱིས་ནི་དགའ་དེ་ལ་གཞོད་པའི་རྒྱར་ཅི་ཡང་མི་འགྱུར་
 རོ། །བརྒྱལ་གཤམ་གྱི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱི་འདོད་པས་སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་དེ་
 དགའ་དེ་ལ་གྲུབ་སོགས་ནའང་སེམས་ཁྱོད་དགའ་བར་བྱེད་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་དགའ་མི་
 དགའ་བས་བདག་ལ་ནི་མི་ཕན་ནོ། །བདག་ལ་ཕན་པ་མེད་དུང་གཤམ་ཉེ་སེམས་
 འཛོངས་དོན་འཛོངས་ཀྱིས་བདག་འཛོངས་པར་འགྱུར་རོ་ཞེན་དགའ་མི་དགའ་བ་དེས་
 བདག་འཛོངས་པ་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་དེ་ལས་གཞན་དུ་བསམ་ངན་མཚོན་ཆས་རང་
 གིས་རང་ལུང་པ་དེ་ལྟ་བུའང་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། དཔེར་ན་ཀུན་སྒྲོང་རྟོག་ངན་ཉོན་
 མོངས་པ་ཉ་བས་བཀྲའ་པ་ཡི་མཆིལ་པ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་ངན་ཀྱིས་ལས་ངན་བསགས་
 པའི་ཉ་རྒྱུ་འདི་ནི་མི་བཟད་གཟེ་ཞེས་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པས་ལས་ངན་བསགས་པས་
 ནི་སེམས་ཅན་གང་སྟུ་ཡང་མི་ཟེན་པ་མེད་པ་ཟེན་ངེས་པ་ཅན་དེས་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་
 བཟུང་སྟེ་སེམས་ཅན་དཔུལ་པའི་ལུས་པར་ཡང་ཞེས་པ་ནི་དཔུལ་ཟངས་ནང་དུ་སེམས་
 ཅན་དཔུལ་པའི་སྤངས་མས་བདག་འཛེད་ཅེས་པ་ནི་བཙོ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ད་ལྟ་
 མི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དཔུལ་བར་འགྲོ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ན་གཞན་ལ་བསམ་
 པ་སྤངས་སྟེ་བཟོད་པ་སྒྲོམ་དགོས་སོ།

**གཉིས་པ་བདག་དང་བདག་གི་བཤེས་ལ་འདོད་པའི་གིགས་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་
 བསྒྲོམ་པ་ནི།**

བསྟོད་དང་གྲགས་དང་རིམ་གྲོས་ནི། །བསྟོད་ནམས་མི་འགྱུར་ཆེར་མི་འགྱུར།

བདག་སྟོབས་མི་འགྱུར་ནང་མེད་མིན། །ལུས་བདེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །༧༠

བདག་ནི་རང་དོན་ཤེས་གྱུར་ན། །དེ་ལ་རང་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།

ཡིད་བདེ་འབའ་ཞིག་འདོད་ན་ནི། །རྒྱན་སོགས་ཆང་ཡང་བསྟེན་དགོས་སོ། །༧༡

གྲགས་པའི་དོན་དུ་ཞོར་ཤོར་ཅིང་། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་བྱེད་ན།།
ཆོག་འབྲུན་མས་ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ། །ཤི་ནས་དེས་གོ་སུ་ལ་བདེ།། ༩༢

བྱེ་མའི་ཁང་བུ་ནི་བ་གྱུར་ན། །བྱིས་པ་ན་མས་ནི་ག་ཆད་ཅུ།།
དེ་བཞིན་བསྟོད་དང་གྲགས་ཉམས་ན། །རང་གི་སེམས་ནི་བྱིས་པ་བཞིན།། ༩༣

རེ་ཞིག་སྒྲུ་ལ་སེམས་མེད་མྱིར། །བདག་ལ་བསྟོད་སེམས་ཡོད་མི་སྤིད།།
བདག་ལ་གཞན་དག་འཁེས་གྲགས་པ། །དེ་ནི་དག་འབའི་རྒྱ་ཡིན་གྱང་།། ༩༤

གཞན་ནམ་ཡང་ན་བདག་ལ་འང་རུང་། །གཞན་དག་འབདག་ལ་ཅི་ཞིག་ཡན།།
དག་འབདེ་དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི། །བདག་གིས་དེ་ལས་ཤས་མི་འཛོབ།། ༩༥

དེ་བདེ་བ་ཡིས་བདག་བདེ་ན། །ཀྱན་ལ་འང་དེ་བཞིན་བྱ་དགོས་ན།།
རི་ལྟར་གཞན་ལ་དག་འབ་ཡིས། །བདེ་བར་གྱུར་ན་བདག་མི་བདེ།། ༩༦

དེ་བས་བདག་ནི་བསྟོད་དོ་ཞེས། །རང་གིས་དག་འབ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།།
དེ་ཡང་དེ་ལྟར་མི་འཐད་པས། །བྱིས་པའི་སྒྲོང་པ་ཁོ་ནར་ཟད།། ༩༧

བསྟོད་སོགས་དག་ནི་གཡེང་བར་བྱེད། །དེས་ནི་སྒྲོ་བ་འང་འཛིག་པར་བྱེད།།
ཡོན་ཏན་ལྷན་ལ་ཐུག་དོག་དང་། །ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་འང་འཛིག་པར་བྱེད།། ༩༨

དེ་ཕྱིར་བདག་གི་བསྟོད་སོགས་ནི། །གཞིག་ཕྱིར་གང་དག་ཉར་གནས་པ།།
དེ་དག་བདག་ནི་ངན་སོང་དུ། །ལྷུང་བ་སྤྱང་ཕྱིར་ཁྱེགས་མིན་ནམ།། ༩༩

བདག་ནི་གྲོ་ལ་བ་དོན་གཉེར་ལ། །རྟེན་དང་བཀྱར་སྟེ་འཆིང་མི་དགོས།།
གང་དག་བདག་བཅིངས་གྲོ་ལ་བྱེད་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་རི་ལྟར་ཁོ།། ༡༠༠

བདག་ནི་ཐུག་བསྐྱེད་ལེའུག་འདོད་ལ། །སངས་རྒྱལ་གྱིས་ནི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་ཞིན།
མི་གཏོང་སྒོ་འཕར་ཉིད་གྱུར་པ། །དེ་ལ་བདག་ནི་རི་ལྟར་ཤོ། ༡༠༡

འདི་ནི་བསོད་ནམས་གཤམ་བྱེད་ཅེས། །དེ་ལ་འང་ཤོ་བ་རིགས་མིན་ཏེ།
བཟོད་མཚུངས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མིན་ན། །བདག་ནི་དེ་ལ་མི་གནས་སམ། ༡༠༢

གལ་ཏེ་བདག་ནི་རང་སྟོན་གྱིས། །འདི་ལ་བཟོད་པར་མི་བྱེད་ན།
བསོད་ནམས་རྒྱ་ནི་ཉེར་གནས་པ། །འདི་ལ་བདག་གཤམ་བྱས་པར་ཟད། ༡༠༣

གང་ཞིག་གང་མེད་མི་འབྱུང་ལ། །གང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡོད་འགྱུར་པ།
དེ་ཉིད་དེ་ཡི་རྒྱ་ཡིན་ན། །རི་ལྟར་དེ་ལ་གཤམ་ཞེས་བྱ། ༡༠༤

དུས་སུ་བྱིན་པའི་སྒོང་མོ་བས། །སྒྱིན་པའི་གཤམ་བྱས་ཡོད་མ་ཡིན།
རབ་རྒྱ་འབྱིན་པར་བྱེད་གྱུར་པ། །རབ་བྱུང་གཤམ་ཞེས་བྱར་མི་རུང་། ༡༠༥

འཛིག་རྟེན་ན་ནི་སྒོང་བ་མོད། །གཞོད་པ་བྱེད་པ་དཀོན་པ་སྟེ།
འདི་ལྟར་ཕར་གཞོད་མ་བྱས་ན། །འགའ་ཡང་གཞོད་པ་མི་བྱེད་དོ། ༡༠༦

དེ་བས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི། །ཁྱིམ་དུ་གཏོར་ནི་བྱུང་བ་ལྟར།
བྱང་རྒྱུ་སྟོད་པའི་གོགས་གྱུར་པས། །བདག་གིས་དགའ་ལ་དགའ་བར་བྱ། ༡༠༧

འདི་དང་བདག་གིས་བསྐྱབས་པས་ན། །དེ་བྱིར་བཟོད་པའི་འབྲས་སུ་ནི།
འདི་ལ་ཐོག་མར་བདེར་འོས་ཏེ། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་བཟོད་པའི་རྒྱ། ༡༠༨

གལ་ཏེ་བཟོད་སྐྱབ་བསམ་མེད་པས། །དགའ་འདི་མཚོད་བྱ་མིན་ཞེན།
གྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྒྱར་རུང་བ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཅི་ཏེ་མཚོད། ༡༠༩

གལ་ཏེ་དགྲ་འདི་གཞོད་བྱ་བའི། །བསམ་ཡོད་མཆོད་བྱ་མིན་ཞེན།།

སྒྲན་པ་བཞིན་དུ་ཕན་བརྩོན་ན། །བདག་གི་བཟོད་པ་ཇི་ལྟར་འབྱུབ།། ༡༡༠

དེ་བས་རབ་ཏུ་སྒྲར་སེམས་ལ། །བརྟེན་ནས་བཟོད་པ་སྐྱེ་བས་ན།།

དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས། །དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་མཆོད་པར་འོས།། ༡༡༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དགྲ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་བཞིའི་
གཤམ་བྱེད་པ་ལ་མི་འདོད་པ་སྒྲར་དགོས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་ནི་བདག་གི་
བཤེས་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་བཞི་འདོད་པའི་གཤམ་བྱེད་པ་ཡང་བཟོད་དགོས་ཏེ།
བདག་ལ་དངོས་སུ་བརྟོད་པ་དང་། རྟོག་ཏུ་ཕྱོགས་མཚམས་ནུམས་སུ་སྒྲན་ཅིང་གཤམ་
པའི་རིམ་གྲོས་ནི་བདག་གི་ཆེ་ཕྱི་མའི་བསོད་ནམས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་སྟེང་དུ་བརྟོད་
གཤམ་གྱིས་ར་རྒྱལ་བྱས་ནས་དགེ་ཅེ་འཛད་པ་དང་། དུས་ད་ལྟའི་ཆར་འཁེལ་བའི་
ཡོངས་སྟོད་དུ་མི་འགྱུར་བ་དང་བརྟོད་གཤམ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གི་ཆོས་སྟོབས་སུ་
མི་འགྱུར་བ་དང་། བརྟོད་གཤམ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ལ་ནད་མེད་པ་ལ་ཡང་ཕན་
པ་མིན་ཞིང་བརྟོད་གཤམ་གཉིས་ཀྱིས་ལུས་བདེ་བར་ཡང་ཕན་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

མདོར་ན་བདག་གིས་ནི་རང་གི་དོན་བཟང་ངན་ཕན་འདོགས་ཡོད་མེད་ཐམས་
ཅད་ཤེས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་བརྟོད་གཤམ་དེ་ལ་ནི་རང་ལ་ཕན་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་
རང་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །བརྟོད་པ་དང་གཤམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ལ་ཕན་པ་མེད་
ཀྱང་བདག་གི་ཡིད་བདེ་བ་འབའ་ཞིག་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་འདོད་པ་ཡིན་སྟུང་ན་ནི།
འོན་པ་རོལ་བོས་བདག་ལ་བརྟོད་འོང་སྟུང་འདུག་པ་ཅི་དགོས་ཏེ་དེ་བས་དངོས་སུ་
ཡིད་བདེ་ཐབས་སུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ཤ་དང་བྲི་དང་ཟས་སྲད་མེད་ལ་སོགས་པ་
དང་རྒྱ་གར་ན་མི་བསྟན་པའི་ཆང་ཆང་ཡང་བསྟན་དགོས་སོ་ཞེས་རྒྱལ་ལྡན་གྱི་རྒྱལ་
ཁྲིམས་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ན་གསེར་རྒྱོག་དང་རྒྱལ་འཆལ་སྲད་མེད་ལ་སོགས་པའི་དབང་
དུ་སོང་ནས་སྟོམ་པ་ཉམས་པ་ནི་ཐག་སྒྲོག་གིས་འཆིང་བ་སྟེ་དེ་གཉིས་འཆིང་བ་ཡིན་པ་

འདྲ་ཞིང་ཞེན་པའི་རོ་མུང་ཡོད་ཚད་སེམས་བདེ་བ་ར་རྒྱལ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅན་གྱི་
 བདག་ཉིད་དགའ་བ་ལ་ར་རྒྱལ་གྱི་ཁ་ཚར་ཡིན་པས་ཡིད་བདེ་བ་ཞེན་ཚད་འདི་ཚོད་
 དགོས་གསུངས་སོ། །དམ་པའི་ཚོས་ཕྱོགས་ལ་ཟས་ནོར་གྱིས་གཏོང་ཡོད་བྱས་ཏེ་
 ཕྱོགས་ཀྱན་རྒྱ་སྟན་གྲགས་ལ་ཐམས་ཅད་འཛིག་རྟེན་ན་གྱོད་ལ་སོགས་པ་ལས་རྒྱལ་ནས་
 ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་གྲགས་པའི་དོན་དུ་རྒྱ་ལོར་མང་པོ་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆགས་
 པའི་གནས་ལ་བཟང་ངན་མེད་པས་འདྲ་ཞིང་། དམག་འབྲུག་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་
 སྟན་གྲགས་ལ་རེ་ནས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་གསོད་པར་བྱེད་རྒྱས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་ཚོས་
 ལ་དཀའ་ལྷན་དང་གནས་བསྐྱོར་ལ་སོགས་པ་གྱིང་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་
 འདི་ལྟ་བུའི་དབང་དུ་ལྷུང་ནས་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཚིག་འབྲུ་ལ་
 ཞེན་པ་ནམས་གྱིས་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ། བསྟོད་གྲགས་ལ་ཞེན་ནས་ཐ་ན་འཆི་
 ཡང་མི་འཇུག་པས་རོ་གྱེན་དུ་སྒྲོང་ཞིང་འདས་རྟགས་ལ་སོགས་པ་ལ་རེ་བཅའ་ཡང་
 དེ་ལྟ་བུའི་ཚོས་བརྒྱད་གྱིས་ཞེན་པའི་འཆིང་ཐག་འདི་ནི་ཤི་བའི་དུས་ན་ཡང་བསྟོད་
 གྲགས་དེས་གོ་ཤི་གསོན་སུ་ཞིག་ལ་བདེ་བར་འཇུག་ཏེ་བསྟོད་གྲགས་གྱི་འཆིང་ཞེན་
 བྱི་རང་སེམས་གྱིས་ཚོད་དགོས་སོ།།

དེ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཁོ་ན་ཡིན་པ་དཔེར་ན་བྱེ་མའི་ཁང་བུ་མང་པོ་བྱལ་ཡོད་
 པ་དེ་བ་བར་ལྷུང་ན་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་ནམས་ནི་ག་ཆད་ཆད་དུ་བྱལ་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་
 དང་གྲགས་པ་འདི་ཉམས་ཤིང་མེད་སོང་ན་རང་གི་སེམས་མི་བདེ་ཞིང་སྤྲུག་བསྐྲུལ་
 བ་དེ་ནི་བྱིས་པ་རྒྱུད་དུ་བྱེ་མའི་ཁང་བུའི་ཆེད་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་བཞིན་ཡིན་པས་སེམས་
 ལ་བསྟོད་གྲགས་གྱི་རེ་བ་འདི་སྤང་དགོས་སོ། །ལ་རོལ་གྱིས་བདག་ལ་བསྟོད་པའི་
 དུས་རེ་ཤིག་གི་ཆོ་ན་ཚོས་ལ་ངེས་སེམས་གྱི་དབྱུང་བསྐྱོམ་ཞིག་གིས་བརྟགས་ན་ལ་
 རོལ་བསྟོད་པ་པོའི་ལྗེ་རྒྱན་མཚུ་སོ་དང་རག་ཚིག་གི་རྒྱ་ལ་ནི་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་
 བདག་ལ་བསྟོད་པའི་སེམས་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་ལ་བསྟོད་སེམས་མེད་
 ཀྱང་བསྟོད་ཡུལ་བདག་ལ་བྲོལ་གཞན་བསྟོད་པ་པོ་དེའི་སེམས་དགའ་བས་བསྟོད་དོ་

ཞེས་གྲགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན། བསྟོད་པ་དེ་ནི་སྤྱོད་པོ་སེམས་དགའ་བའི་རྒྱ་དེས་
 བསྟོད་པ་ནི་ཡིན་གྲང་ཞེས་པ་ཡིན་གས་ཆེ་སྟེ་སྤྱོད་གཞན་ཞིག་ཡང་དག་ལ་སོགས་
 པས་གཞན་ཞིག་ལ་སེམས་དགའ་བས་བསྟོད་པ་བྱས་ནའང་བདག་ལ་མི་ཐན་པ་ལ་
 དེ་བཞིན་དུ་དུས་ནམ་ཡང་གཞན་སྤྱོད་པ་པོ་དེས་ཡང་ན་བདག་ལ་འང་རུང་སྟེ་
 གཞན་སེམས་དགའ་བས་བདག་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པ་དེས་ཅི་ཞིག་ཐན་ཏེ་ཅི་ཡང་ཐན་
 པ་མེད་དེ་བསྟོད་པས་སེམས་ཀྱི་དགའ་བའི་བདེ་བ་དེ་ནི་སྤྱོད་པ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་
 དགའ་བདེ་ཡིན་ན་བདག་གིས་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟོད་པའི་བདེ་བ་དེ་ལས་ཆ་གས་དུམ་
 ལུ་ཅམ་ཡང་མི་འཐོབ་པ་ཡིན་ན་བསྟོད་གྲགས་ཀྱི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་
 སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ།

ཕ་རོལ་པོའི་བསྟོད་སེམས་ཀྱི་དགའ་བདེ་དེ་ལས་བདག་ལ་ཐོབ་རྒྱ་ཅི་ཡང་མེད་
 རུང་དཔེར་ན་བྱ་བདེ་ན་མ་བདེ་བ་དང་མཚོ་བདེ་ན་ཉ་བདེ་བ་ལྟར་སྤྱོད་པ་པོའི་
 སེམས་ཀྱི་དགའ་བདེ་བ་ཡིས་ནི་བདག་གྲང་བསྟོད་པས་སེམས་བདེའོ་སྟེ་ན།
 འོ་ན་དག་གཉིས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པས་སེམས་བདེ་བ་བྱ་
 དགོས་ན་ཡང་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་ནི་ཁྱོད་ཉིད་གཅིག་སྤྱོད་ན་དགའ་བ་མ་གཏོགས་
 དཔེ་ཅི་ལྟར་ན་དག་གཞན་ཞིག་ལ་ཡང་ཕ་རོལ་གཞན་ཞིག་སེམས་དགའ་བ་དེ་ཡིས་
 བསྟོད་པས་སེམས་བདེ་བར་གྱུར་ཡོད་པའི་དུས་ན་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཕ་རོལ་གྱིས་
 བདག་གི་དག་བསྟོད་པས་བདག་རང་ཉིད་མི་བདེ་བར་འདུག་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཡིན་ཏེ་
 དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ།

བསྟོད་གྲགས་ལ་རེ་བ་བྱས་ཆད་བྱེ་མའི་ཁང་བྱ་དེ་བ་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་
 བདག་ཉིད་ནི་སྤྱོད་ཀྱིས་བསྟོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེས་རང་གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་སྒྲེ་བར་
 འགྱུར་བ་དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་མི་འཐད་པས་ན་རྒྱུད་དུ་བྱིས་པའི་སྒྲོན་
 པ་ཁོ་ནར་ཟད་དོ། །དགོས་རྒྱའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཉམས་སུ་ལན་མི་བྱེད་པར་མི་དགོས་
 པ་བསྟོད་གྲགས་ལ་སོགས་པ་དང་དུ་ལེན་པ་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་མ་ཟད་སྒྲོན་དང་

བཅས་པ་ཡིན་པས་བདག་གི་སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་གཡེང་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་དང་བསྟོད་
 གྲགས་ལ་སོགས་པ་དེས་ནི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲིས་པའང་
 འཛིག་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོན་དང་། རང་རྒྱད་ལ་ཡོན་ཏན་ཕན་བྱ་རེ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་
 དེས་རྒྱལ་བ་མས་བཅས་གཞན་གྱི་སྤྲུགས་རྒྱད་ལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་ལ་
 མི་བཟོད་པའི་སྤྲུག་དོག་སྒྲིས་པ་སྒྲོན་དང་གཞན་ཡུལ་བྱེད་པར་ཅན་ལ་སྤྲུག་དོག་དང་
 འགཞན་སེམས་སྒྲིས་པས་རང་གི་སྤྲན་སྤྲུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པའང་འཛིག་པར་བྱེད་
 པ་དཔེར་ན་མི་དབང་ང་ལས་ལུས་པ་བརྒྱ་བྱིན་བརྒྱད་ཅུའི་ཆོ་ལ་གླིང་བཞི་གླིང་ཕན་
 བརྒྱད་དང་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་དང་སྤྲུམ་ཅུ་གསུམ་གྱི་ལྷ་གནས་སྤྱད་བང་བསྐྱར་
 བ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ལྷན་བྱེད་ལ་བསྐྱད་ཆོ་བརྒྱ་བྱིན་གསོད་སྤྲུམ་པའི་
 བསམ་ངན་ཐོག་ཅིག་སྒྲིས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འཛིན་གླིང་དུ་ལྷང་ནས་ན་འདོད་པས་མ་
 རོམས་ན་ང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱེ་ཆོན་གྱི་ནང་དུ་མར་གསལ་གོང་བུ་བཞགས་པ་བཞིན་
 དུ་སྐྱད་ཅིག་གིས་ལུ་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་འོན་བཞིན་པ་ལ་ཐིམ་པར་གྱུར་པ་དང་།
 ལྷས་བྱིན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་སྤྲུག་དོག་ཁོ་ན་བྱས་པས་གསོན་བཞིན་དུ་ལུས་མ་
 སྤངས་པར་དཔྱལ་བའི་མེ་ནང་དུ་ལྷང་བ་ལྟར་ཡིན་པས་རང་རྒྱད་ལ་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་
 འཛིང་ཞེན་དང་སྤྲུག་དོག་སྤོང་དགོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་གི་རྟེན་པ་
 དང་བསྟོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་ཅིང་གཞིག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་དག་གང་དག་ཉེ་བར་གནས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལས་ངན་བདག་ནི་
 འཛིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཞེན་ནས་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱར་བར་ལྷང་བ་ལས་སྤྲུམ་
 ལྟར་དུ་དགས་རང་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །བདག་ནི་
 འཛིག་རྟེན་གྱི་འཛིང་ཞེན་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་
 བའི་དུས་ལ་བཙོན་པ་ལ་ལུགས་གིང་དུས་མའི་འཛིང་ཐག་ལུགས་སྒྲོག་དང་གིང་སྒྲོག་
 བསྐྱེད་པ་ལྟར་དུ་རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྟོད་གྱི་རྟེན་པས་འཛིང་བ་འདི་དང་། སྤྲུག་འཆལ་
 གདན་སྟོབ་གྱིས་བཀྱར་སྤྲིས་འཛིང་བ་འདི་མི་དགོས་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ་སྤྲུམ་པ་འདི་

གལ་ཆེད། །དགྲ་གང་དག་གིས་ཡོན་བདག་ལ་སོགས་པས་རྟེན་བཀྲར་འཛིང་བ་དམ་
 བོས་བདག་བཅིངས་པ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་པ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ལྟ་བུའི་དགྲ་
 དེ་ལ་སེམས་ངན་མ་བདག་ནི་རི་ལྟར་དུ་ཁྱོ་སྟེ་ཁྱོ་བར་མི་རིགས་སོ། །ལས་ངན་བདག་
 ནི་རྟེན་བཀྲར་ཁོ་ན་ལ་ཆགས་ཞེན་སྦྱིས་པས་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་སྤྱལ་བསྒལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ནང་དུ་འཇུག་པར་འདོད་པ་ལ་དུས་གསུམ་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
 ནི་བྱིན་གྱིས་བརྟུངས་པ་བཞིན་དུ་བདག་སྤྱལ་བསྒལ་གྱི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་དུ་མི་གཏོང་
 བར་སྒོ་འཕར་ཞེས་པ་ནི་ངན་སོང་གི་སྒོ་མོ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་ལྟར་བདག་དེ་
 ལ་བདག་ནི་རི་ལྟར་ཁྱོ་སྟེ་ཁྱོ་མི་རིགས་སྟེ། མགོ་ལོག་རྒྱལ་དཔོན་གཉའ་ཐུབ་བསྟན་
 གྱིས་ཨ་མདོ་གསེར་ཁང་བ་དཔོན་གཡོག་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་པ་སྒྲར་ཆས་ཐམས་ཅད་
 རྟོགས་ཏེ་སྒྲ་མ་གཅིག་ཤུར་མངགས་པས་འཛིག་རྟེན་གྱི་འཛིང་ཞེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཨ་
 མདོ་གསེར་ཁང་བ་གྲོལ་ཏེ་བསྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཚན་འཛིན་པའི་མཚོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་ན་དགྲ་འདི་ནི་ལས་ངན་བདག་ཉིད་རྣམ་གཡེང་ལྟའི་བུའི་བུའི་ཀྱི་ལག་
 བས་སྒྲངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་དང་སྤྱད་པས་སྒྲ་མ་ལས་ཀྱང་བཀྱིན་ཆེ་བས་འཁོར་བའི་
 འཛིང་ཐག་ཐམས་ཅད་གཅོད་བྱིར་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཁྱད་པར་མེད་པའི་བཟོད་
 པ་སྒོ་མ་དགོས་པ་ཡང་ཡང་གསུངས་སོ། །བདག་ལ་གནོད་བྱེད་ཀྱི་གྲོགས་འདི་ནི་
 བསྐྱལ་བའི་ཞིང་ཡིན་ཞོ་སྟུམ་ན།

དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་གྲོགས་འདི་ནི་བདག་གི་བསོད་ནམས་དགེ་བའི་གོགས་བྱེད་ཡིན་
 ཅས་དགྲ་དེ་ལ་འང་ཡུལ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་ནས་མི་འདོད་པ་ཙམ་
 ལ་ནི་ཁྱོ་བ་ཞེས་ཟེར་བས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱོ་བར་རིགས་པ་མིན་ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་ཡོངས་
 སྨྱོད་རྒྱ་ཆེན་འབྱུང་བ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཀྱང་སྦྱིན་པའི་ཞིང་སྤྱད་པོ་དང་། མངོན་
 མཐོ་ཤེས་ལགས་ཀྱི་རྟེན་མཚོག་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཅིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་སྒོ་བ་
 ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་བཟོད་པའི་ཞིང་དགྲ་བགོགས་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཚན་དཔེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་རྒྱ་ནི་བཟོད་པ་དང་མཚུངས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་

བསོད་ནམས་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་མིན་ན། བཟོད་པ་དེ་ལ་བདག་ནི་མི་གནས་སམ་
སྟེ་གནས་དགོས་ན་བཟོད་པ་འི་རྒྱ་ནི་དག་ཡིན་པས་བཟོད་དགོས་སོ།།

གཤམ་ཏེ་བདག་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བདག་འཛིན་འདི་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་གནས་
པ་འི་སྒྲིན་གྱིས་དག་འདི་ལ་བཟོད་པ་སྒྲུལ་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། བཟོད་པ་འི་བསོད་
ནམས་ཀྱི་རྒྱ་འི་མཆོག་ནི་དག་ཏེ་བར་གནས་པ་དྲུང་ན་སྟེ་བཟོད་པ་ལ་བཟོད་པ་སེམས་
ཁྱོད་གྱིས་མི་སྒྲུལ་ན་ནི། བཟོད་པ་འི་བསོད་ནམས་འདི་ལ་རང་ཉིད་གྱིས་གཤམ་བྱེད་
པར་བཅད་དེ་གཤམ་གཤམ་བྱེད་པ་སྟུ་ཡང་མེད་དོ། །དག་གཤམ་པར་ཆད་བྱེད་མི་དམ་
པ་འི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་ནམ་སྟུ་ན། བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འི་འབྲས་སུ་གང་ཞེག་དག་
ལ་སོགས་པ་འི་རྒྱ་གང་མེད་ན་འབྲས་སུ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ།
རྒྱ་དག་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེག་ཡོད་ན་འབྲས་སུ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་
བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དག་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་འབྲས་སུ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱ་ཡིན་
ན་ནི་ལྟར་དུ་རྒྱ་དག་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་འབྲས་སུ་བཟོད་པ་ལ་སོགས་པ་འི་གཤམ་ཞེས་
བྱ་སྟེ་གཤམ་བྱ་བར་མི་རུང་སྟེ། བཟོད་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཆོག་ནི་དག་ཡིན་
པས་བཟོད་པ་བསྒྲུལ་དགོས་སོ། །སྒྲིན་པ་དུས་སུ་བྱིན་པ་འི་ཆོན་སྒྲོང་མོ་བ་འོང་བས་
སྒྲིན་པ་འི་གཤམ་བྱས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིན་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་སྒྲུང་པོ་ཡིན་
པ་དང་། རབ་བྱུང་རྒྱུ་བ་པ་འི་དུས་སུ་འཁོར་བ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱེན་པར་བྱེད་པར་གྱུར་
པ་པོ་མཁན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་འོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འི་གཤམ་ཞེས་བྱ་
བར་མི་རུང་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་ན་མི་འབྱུང་གི་རྒྱ་མཁན་སྟོབ་ཡིན་པས་སོ། །འཛིག་
ཉེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ནི་སྒྲིན་པ་འི་ཁོང་སྒྲོང་བ་སྒྲུང་པོ་ནི་མོད་དེ་གིན་དུ་མང་ལ་
བཟོད་པ་འི་ཁོང་ས་གཞོད་པར་བྱེད་པ་དག་ནི་དཀོན་པ་ཡིན་པས་ཤིང་འགའ་ལས་མི་
འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟར་དུ་བདག་གིས་ཡར་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་ན་ནི་དག་འགའ་སུ་ཡང་
ཚུར་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་དོ།།

བཟོད་པའི་ཞིང་ས་དག་དཀོན་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་
 བོས་ངལ་བས་མ་བསྐྱབས་པའི་དག་བྱང་བ་འདི་ནི་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་བསོད་ནམས་
 ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པའི་ཁྱིམ་དུ་གཏོར་ཁ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་རབ་དུ་བྱང་བ་ལྟར་དུ་བདག་གི་
 བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པའི་བཟོད་པའི་གྲོགས་སུ་ཐུར་བས་ན། བདག་གིས་དེ་ནི་དག་རྣམས་
 ལ་དགའ་བར་བྱ་དགོས་སོ། །བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན།
 དག་འདི་དང་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་མཉམ་དུ་བསྐྱབས་པས་
 ཅ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཕྱིར་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམས་ནི། དག་
 འདི་ལ་ཐོག་མར་དང་པོ་ཉིད་ནས་བདེར་ཞེས་པ་ནི་བསྟོ་འོས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མགོན་
 པོ་ལ་ཟས་བཤམ་པ་ཏེ་བསྟོས་པ་བཞིན་དུ་བཟོད་འབྲས་བསྟོས་ན་འགྲུབ་པ་དཔེར་
 ཅ་སངས་རྒྱས་སྟོན་དུས་སུ་དང་མོར་བཟོད་པ་སྐྱུ་བའི་སྟེ་བ་བཞེས་དུས་སུ་ཀ་ཡི་དྲུའི་
 རྒྱལ་པོ་ཚོར་བྱང་ལ་བསྟོས་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱིས་ཐོག་མར་སྟེས་
 ཅས་སྟུམ་སྐྱར་གྱི་རྒྱལ་མཚན་ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་ཀུན་གྱིས་
 ཀོ་ཁུ་རི་བྱ་ལྟར་རོ། །

དེ་ཕྱིར་དག་འདི་ལ་བཟོད་འབྲས་བསྟོ་དགོས་ཏེ་འདི་ལྟར་དག་དེ་ནི་བཟོད་པའི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་བདག་རྒྱུད་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་དགོས་ལ་བཟོད་པའི་
 ཕན་ཡོན་ནི་དག་ལ་བསྟོས་ཏེ་བྱིན་དགོས་སོ། །གལ་ཏེ་དག་འདིས་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་
 བཟོད་པ་བསྐྱབ་དགོས་སྟུམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པས་དག་འདི་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་
 པའི་ཕན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་དག་བས་མཆོད་པར་བྱ་བ་མིན་ལོ་ཞེ་ན། མཆོག་དང་ཐུན་
 མོང་གི་དངོས་གྲུབ་དང་བྱུང་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་
 པ་ཡི་ནི་རྒྱར་དུང་བ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་མཆོད་དེ་བདག་
 རྒྱུད་ལ་བཟོད་པ་བསྐྱབ་དགོས་སྟུམ་པའི་ཕན་སེམས་མེད་པ་ལ་དག་དང་དམ་ཆོས་
 གཉིས་ཀ་འདྲ་བས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འདྲ་སྟེ་གལ་ཏེ་དག་འདི་ལ་བཟོད་པ་
 བསྐྱབ་དགོས་སྟུམ་པའི་བསམ་པ་མེད་པའི་སྟེང་དུ་བདག་ལ་གནོད་པར་བྱ་བའི་བསམ་

སྒྲིབ་ཡོད་པའི་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་གྱིས་མཆོད་བྱ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། བསམ་ངན་སྒྲིབ་
 རྩལ་ཚང་བ་དག་པོའི་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་མ་གཏོགས་སྒྲིབ་པ་བཞིན་
 ཏུ་བདག་ལ་ཕན་པར་ཉག་ཅིག་བྱེད་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་བདག་གིས་བཟོད་
 པ་དེ་ལྟར་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསམ་ངན་སྒྲིབ་རྩལ་ཚང་
 བའི་དག་མེད་ན་རང་རྒྱད་ལ་བཟོད་པ་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཅི་ཙམ་ཏུ་རབ་
 ཏུ་སྒྲུབ་བའི་སེམས་ཡོད་པའི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཙམ་གྱིས་བཟོད་པ་རང་རྒྱད་ལ་
 སྒྲིབ་པར་འགྱུར་བས་ན་དག་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་བཟོད་པའི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་རྒྱ་ཡིན་
 པས་ན་དག་དེ་ཉིད་དམ་པའི་ཆོས་བཞིན་ཏུ་མཆོད་པར་འོས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་
 ཆད་གྱིས་གཉིས་པ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་དངོས་སོང་ནས།

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལའང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་
 བསམས་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་དགྲེས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་
 དང་། ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམས་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ནི།

དེ་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཞིང་དང་ནི། །རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཞེས་བྲུབ་པས་གསུངས།།
 འདི་དག་མགྲུ་བྲས་མང་པོ་ཞིག །འདི་ལྟར་ཐུན་ཐུམ་པ་རོལ་བྱིན།། ༡༡༩

སེམས་ཅན་རྣམས་དང་རྒྱལ་བ་ལས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་འགྲུབ་འདྲ་བ་ལ།།
 རྒྱལ་ལ་གྲུས་བྱ་དེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་ལ་མིན་ཅི་ཡི་རུལ།། ༡༢༠

བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་རང་གིས་མིན། །འབྲས་བུ་ལས་ཡིན་དེ་མཚུངས་པར།།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལའང་ཡོན་ཏན་ཡོད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་མཉམ་པ་ཡིན།། ༡༢༡

བྲུམས་སེམས་ལྟན་ལ་མཆོད་པ་གང་། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེ་བ་ཉིད།།
 སངས་རྒྱས་དང་པའི་བསོད་ནམས་གང་། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཆེ་བ་ཉིད།། ༡༢༢

སངས་རྒྱས་ཚོས་འགྲུབ་ཆ་ཡོད་པ། །དེས་ན་དེ་དག་མཉམ་པར་འདོད།།

ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགའ་མི་མཉམ།། ༡༡༤

ཡོན་ཏན་མཚོག་ཚོགས་གཅིག་སྤྲུལ། །ཡོན་ཏན་གས་ཙམ་འགའ་ཞིག་ལ།།

སྣང་ནའང་དེ་ལ་མཚོད་དོན་དུ། །ཁམས་གསུམ་སྤུལ་ཡང་རྒྱུད་པར་འགྱུར།། ༡༡༥

སངས་རྒྱས་ཚོས་མཚོག་སྤྱེ་བའི་གས། །སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་ཡོད་པས་ན།།

འདི་ཙམ་དག་གིས་ཆ་བསྟན་ནས། །སེམས་ཙན་མཚོད་བྱར་རིགས་པར་འགྱུར།། ༡༡༦

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དགྲ་དེ་ཉིད་དམ་པའི་ཚོས་བཞེན་དུ་མཚོད་པར་
 འོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་ལ་
 དམིགས་ནས་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་ནི། སེམས་ཙན་གྱི་ཞིང་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐྱ་
 རྒྱུབ་པ་དང་དེ་བཞེན་དུ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་
 དང་། དད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་སྐྱ་རྒྱུབ་པས་ན་སེམས་ཙན་
 དང་རྒྱལ་བའི་ཞིང་རྣམ་པ་གཉིས་ཚོགས་གཉིས་བསག་པའི་ཞིང་ལ་འདྲོའོ་ཞེས་བྱབ་
 པས་གསུངས་ཏེ། ད་དུང་དེ་གཉིས་ལས་ཀྱང་སེམས་ཙན་གྱི་ཞིང་མཚོག་སྤྱེ་སེམས་
 ཙན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱོན་པ་ལ་སོགས་པས་མཁྱེན་པར་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་མང་
 པོ་ཞིག་ནི། འདི་ལྟར་དུ་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་མང་པོའི་ཐོལ་
 ཏུ་ཕྱིན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཙན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རང་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་པ་དང་། རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ལས་ལག་
 པ་ལ་གཅིག་གིས་ཐལ་མོ་སྒྱར་བ་དང་མེ་ཏོག་རྟོག་གཅིག་ནམ་མཁའ་དོར་བ་ཙམ་ཡང་
 རྒྱུད་ཟོས་སུ་མི་འགོ་བར་དད་པ་དང་སྐྱབས་འགོ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་མཐར་ཐུག་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་སེམས་ཙན་དང་

སངས་རྒྱལ་པ་ལ་ཡིན་པ་ལ། ཞིང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་བ་
ནམས་ལ་བྱག་མཚོད་ལ་སོགས་པ་གྲས་པར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ནམས་
ལ་གྲས་པ་མིན་པ་ཅི་ཡི་ཚུལ་དུ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་མི་གྲས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་
ཡོད་དོ།

དེ་ལྟར་གྲས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཡིན་ནོ་སྟེ་ན་
སྟོབས་བཅུ་མི་འཛིགས་པཞི་ལ་སོགས་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
མེད་ཁོ་ན་རང་གིས་སངས་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཕྱད་པོ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་གྱི་ཕྱད་
པོ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་སེམས་ཅན་ལ་གྲས་པ་བྱ་དགོས་ཟེར་བ་མིན་ཏེ། སངས་
རྒྱལ་ལ་མཚོད་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་འདྲ་བས་ན་རང་རྒྱད་པན་པ་ཆེ་ཆུང་འདྲ་བ་ལས་
སེམས་ཅན་ལ་གྲས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་། སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པ་ལ་སངས་རྒྱལ་
དང་སེམས་ཅན་འདྲ་བ་དེས་མཚུངས་པར་སེམས་ཅན་ནམས་ལ་འདྲ་སངས་རྒྱལ་
འབྲུག་པའི་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཡིན་ཅིང་། ད་དུང་བཟོད་ལུལ་ལ་སེམས་ཅན་ལྟག་པ་
ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་དེ་དག་གཉིས་ཀྱི་བསོད་ནམས་
བསལས་པའི་ཞིང་དུ་མཉམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཞིང་གཉིས་མཉམ་པའི་གཏན་ཆོགས་
ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་དངོས་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་འགོག་པའི་
སྟོམས་འཇུག་དང་། ཉན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། བྱམས་པའི་ཉིང་ངེ་
འཛིན་གསུམ་གང་རུང་བསྟོམ་པ་ལ་མཚོད་པ་ལུལ་ནས་སྟོན་ལམ་བཟབ་ན་ཆེ་འདི་ལ་
སྟོན་ནུས་པས་ན་མཐོང་ཆོས་མྱོང་འབྱུང་གྱི་ལས་ཡིན་ལ། དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་
ཆེན་པོའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟོམ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ལ་མཚོད་པ་བྱས་པའི་
འབྲས་བུ་སྟོན་ལམ་གང་བཟབ་ད་ལྟ་འབྲུག་པའི་མཐོང་ཆོས་མྱོང་གྱུར་གྱི་ལས་གང་
ཡིན་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་བྱམས་པ་བསྟོམས་པའི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱལ་

ལ་དད་པ་བྱས་ཏེ་ལག་པ་ཡ་གཅིག་གིས་ཐལ་མོ་ཞིག་སྒྱར་བ་དང་མེ་ཏོག་གཅིག་ནམ་
མཁར་དོར་བ་དང་བཅིགས་ངོས་སུ་ཆེད་མོད་ཕྱིར་དུ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐྱ་
གཟུགས་རི་མོད་ཚུལ་དུ་བྲིས་པ་ལ་སོགས་པའང་མཐར་ཐུག་མཉམ་འདས་ཐོབ་པར་
མདོ་རྒྱམས་ལས་གསུངས་པས་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ལ་དད་པ་ལན་གཅིག་བྱས་
པའི་བསོད་ནམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་
ཆོ་འདི་ལ་སྒྲིན་པ་སེམས་ཅན་ལྟག་པ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་
ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོན་ཏན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་
འབྲུབ་པའི་ཆ་ཤས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་ཡོད་པ་དེས་ན་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་
དེ་དག་གཉིས་ཀ་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་ཞིང་དུ་མཉམ་པར་འདོད་པ་ཡིན་མ་
གཏོགས། རྒྱལ་བ་རྒྱམས་ནི་སྐྱ་མཆོན་དཔེ། གསུང་ཆངས་དབྱངས། ཐུགས་རྒྱམ་
མཉེན་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་སངས་རྒྱས་རྒྱམས་
དང་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཕྱོགས་འགའ་ཙམ་ཡང་མི་མཉམ་མོ།

དཔེར་ན་རྒྱ་ནག་གོས་མཛོད་ནས་འོང་བའི་གོས་ཆེན་དུམ་བུ་ཙམ་ཡང་ཡོན་ཏན་
ལ་སོགས་པའདད་པ་ལྟར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ཏིང་འཛིན་མངོན་ཤེས་ཟག་མེད་ཆོས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་མང་པོ་དང་ལྷན་པའི་བང་མཛོད་ལས་འོངས་
པའི་ནང་ནས་སྒྲིན་པ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་གཅིག་ལུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ལྷོད་གངས་མེད་
བགོས་པའི་དུམ་བུ་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་སེམས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲུང་ནའང་ཡོན་ཏན་
ཀྱི་དུམ་བུ་ཕྱ་མོ་དེ་ཙམ་ལ་ཡང་མཆོད་པའི་དོན་དུ་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་
ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲུབ་དུན་ལ་སོགས་པས་སྤྱར་སྤྱར་བཀའ་
སྒྲེ་སྤུལ་ན་ཡང་རྒྱུད་བར་འཁྱར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཆོག་གི་ཆོགས་ལས་
འོངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་དུམ་བུ་ཙམ་རེ་གཞན་སུ་ལ་མེད་སྒྲམ་ན་བྱམས་སོགས་ཆད་
མེད་བཞི་དང་། སྒྲོན་འཇུག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྐྱེ་བའི་ཆ་ཤས་དུམ་བུ་ཙམ་རེ་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་

པས་ན་ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཙན་ཆ་བསྟན་ནས་སྒྱིར་
 སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་དག་རྣམས་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པའི་གཞི་གསུམ་གྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བར་རིགས་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་རྒྱལ་བ་དགྲེས་པ་ལ་བསམས་ཏེ་གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི།

གཞན་ཡང་གཡོ་མེད་གཉིན་གྱུར་ཅིང་།
 དན་པ་དཔག་མེད་མཛད་རྣམས་ལ།
 སེམས་ཙན་མགྲུ་བྱ་མ་གཏོགས་པར།
 གཞན་གང་ཞིག་གིས་ལན་ལོན་འགྱུར། ༡༡༩

གང་ཕྱིར་སྐྱེ་གཏོང་མནར་མེད་འཇུག་པ་ལ།
 དེ་ལ་པན་བཏགས་ལན་ལོན་འགྱུར་བས་ན།
 དེ་བས་འདི་དག་གཞོད་ཆེན་བྱེད་ན་ཡང་།
 ཐམས་ཅད་བཟང་དགྲུ་ཞིག་ཏུ་སྒྱུད་པར་བྱ། ༡༢༠

རེ་ཞིག་བདག་གི་རྗེར་གྱུར་ཉིད་ཀྱང་ནི།
 གང་ཕྱིར་རང་གི་སྐྱེ་ལའང་མི་གཟིགས་པ།
 དེ་ལ་ཕྱོངས་པ་བདག་གིས་རི་ལྟར་ན།
 ར་རྒྱལ་བྱ་ཞིང་བྱན་གྱི་དངོས་མི་བྱ། ༡༢༡

གང་དག་བདེ་བས་སྐབ་རྣམས་དགྲེས་འགྱུར་ཞིང་།
 གང་ལ་གཞོད་ན་མི་དགྲེས་འབྱུང་འགྱུར་པ།
 དེ་དག་དགའ་བས་སྐབ་པ་ཀུན་དགྲེས་གིང་།
 དེ་ལ་གཞོད་བྱས་སྐབ་ལ་གཞོད་པ་བྱས། ༡༢༢

རི་ལྷ་ར་ལུས་ལ་ཀྱན་ནས་མེ་འབར་བ།
 འདོད་པ་ཀྱན་གྱིས་ཡིད་བདེར་མི་འགྱུར་བ།
 དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞོད་པ་བྱས་ན་ཡང་།
 སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ནམས་དགྱེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། ༡༩༩

དེ་བས་བདག་གིས་འགྲོ་ལ་གཞོད་བྱས་པས།
 སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་ཀྱན་མི་དགྱེས་གྱུར་པ་གང་།
 སྤྲིག་དེ་དེ་རིང་སོ་སོར་བཤགས་བགྱི་ཡིས།
 མི་དགྱེས་གང་ལགས་དེ་སྤྱབ་བཞེད་པར་གསོལ། ༡༩༧

དེ་བཞིན་གཤེགས་ནམས་དགྱེས་པར་བགྱི་སྤྲད་ཏུ།
 དེང་ནས་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་བྲན་དུ་མཆི།
 འགྲོ་མང་དོག་པས་བདག་གི་སྦྱིར་འཆོག་གམ།
 འགྲུམས་ཀྱང་མི་བསྟོ་འཇིག་རྟེན་མགོན་དགྱེས་མཛོད། ༡༩༨

འགྲོ་བ་འདི་ཀྱན་སྤྲུགས་རྗེའི་བདག་ཅན་དེས།
 བདག་ཏུ་མཛོད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད།
 སེམས་ཅན་དོ་ཐོར་མཐོང་བ་འདི་དག་ཉིད།
 མགོན་དེ་བདག་ཉིད་ཅི་ཕྱིར་གྲུས་མི་བྱེད། ༡༩༩

འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན།
 རང་དོན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ།
 འཇིག་རྟེན་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དེ།
 དེ་ལྷས་བདག་གིས་རྟག་ཏུ་དེ་ཉིད་བྱ། ༡༩༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་བསམས་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་
 ལུས་པར་བྱ་བ་དེ་ལས་གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱགས་ལ་གཡོ་སྤྱོད་མེད་པས་དང་བ་
 དང་། མཁའ་མཉམ་གྱི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོའི་
 ཀའཉེན་དུ་གྱུར་ཅིང་མཛའ་བ་དང་ཕྱིན་ལས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཐབས་སུ་དུ་མའི་སྒོ་ནས་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་དང་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གྱུར་གྱུ་ནས་ཕན་པ་དཔག་
 ཏེ་མེད་པ་མཛའ་བའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བྱིན་གསོ་བྱེད་གཞན་མེད་
 པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་དུག་གིས་མཁྱེད་པར་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་
 བྱ་བ་གང་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བྱིན་ལན་ལོན་ཏེ་བྱིན་ལན་བསལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་སྒྲོན་དང་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་སོ་སོ་ཡིན་པས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་བཏགས་པའི་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། སངས་རྒྱས་རྣམས་
 གྱིས་བདག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་
 དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་དབྱུང་བ་མནར་མེད་པའི་མེ་ནང་དུ་འཇུག་པར་མཛའ་བ་
 ཡིན་པ་ལ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཕན་བཏགས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་གྱིས་མ་དང་བྱའི་འདུ་
 ཤེས་མཛའ་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བྱིན་ལན་ལོན་ཏེ་སོད་པར་འགྱུར་བས་ན།
 སེམས་ཅན་བདེ་ཐབས་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤྱགས་དགེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དེ་
 བས་ན་སེམས་ཅན་འདི་དག་རྣམས་གྱིས་བདག་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བུར་ཞིག་
 བྱེད་པའི་ཆེ་ན་ཡང་ཕར་སྤོགས་ན་ཚུར་ལ་བྱིན་པ་ཡིན་པས་མ་པ་དང་། གཞོད་པ་སྒྲ་
 ཆོག་སྤྱེད་ན་བཟོད་པ་ཅི་ལྟ་སྒྲོམ་ཟེར་བའི་བརྟེན་ཡིན་པས་མ་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་
 པ་ཅི་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཕན་ཐབས་མང་པོའི་བཟང་དགུ་ཞིག་ཏུ་ཞེས་པ་ནི་
 བདག་ལ་གང་བཟང་ཆོད་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཕན་བཏགས་པ་ཡིན་པས་མ་པས་རྒྱལ་བོ་
 ཀའཉེན་མ་ཞོར་བྱའི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དུ་གཞན་གྱི་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་སྤངས་ཏེ་
 སྤྱང་པར་བྱ་དགོས་སོ། །

གཞན་ལ་ཕན་པའི་དུས་ནམ་ཡང་རེ་ཤིག་གི་ཆོན་བདག་ཅག་གི་རྗེར་འགྱུར་ཞེས་

པ་ནི་དཔོན་པོར་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་གང་གི་
 བྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་རང་གི་སྐུ་ལུས་ལ་འདྲ་བྱེད་པའི་གཟིགས་པར་གཞན་
 རོན་ལ་གཏོང་བར་མཛད་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབྱའི་མཚོན་
 གནས་སྤྱོད་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་རྣམས་ལ་མི་མགོ་ནོར་སྐྱེས་སྒྲོངས་པ་བདག་
 གིས་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་སྟེ་རང་ཉིད་ནི་གིང་ལ་གོས་ཀྱིས་
 གཡོགས་པ་ལྟར་སྤྲོས་མཁྲེགས་གྲོང་ཁེངས་ང་རྒྱལ་ཅན་གྱི་སེམས་འདི་ཉིད་མེད་པར་
 བྱས་ཏེ་ང་རྒྱལ་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་ཇི་ལྟར་ན་བྲན་གྱི་དངོས་པོ་མི་བྱ་སྟེ་བྲན་
 བྱ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱབ་གི་མཐའ་ལས་འདས་ཀྱང་སེམས་
 ཅན་གང་དག་གི་ལུས་བདེ་བས་ནི་སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བདེ་བས་དབྱེས་
 བར་འཕྱུར་ཞིང་སེམས་ཅན་གང་གི་ལུས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མི་
 དབྱེས་པ་འཕྱུར་བར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོག་སྟན་པ་ཅམ་
 ཞིག་བརྗོད་ན་འདྲ་རྒྱལ་བ་དབྱེས་པའི་མཚོན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ། **མདོ་ལས།**

འགོ་ལ་ཕན་མཆོག་རྒྱལ་བའི་སྤྱགས་ལ་འདྲ་སྟན།།

གང་ལ་གཞོན་མཆོག་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་དེ།།

ང་དང་སེམས་ཅན་བདེ་སྐྱབ་མཚུངས་གསུངས་ན།།

འཕགས་པའི་སྤངས་རྟོགས་བདེན་པས་འགོ་འདི་སྒྲོབས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སེམས་དགའ་བས་ནི་སྤྱབ་པ་ཀྱུན་
 གྱི་སྤྱགས་ལྟག་པར་དབྱེས་པའི་ཐབས་སུ་ངེས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཀྱུན་གྱི་སེམས་དེ་
 ལ་ཆོག་རྒྱལ་ལ་སོགས་པས་གཞོན་པ་བྱས་ན་སྤྱབ་པ་རྣམས་ལ་གཞོན་པ་བྱས་པ་ལྟར་
 ཡིན་པས་ན་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པ་ཅི་འཕྱུབ་དང་གཞོན་པ་ཅི་རྒྱས་སུ་སྤྱོད་ཐབས་ལ་
 བཅོན་པ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཆོག་ཀྱང་གོང་མ་གཉིས་ལུས་བདེ་བ་དང་ཆོག་ཀྱང་འོག་
 མ་གཉིས་སེམས་དགའ་བ་ཞེས་ལྷགས་གཅིག་དང་། ཡང་ན་སེམས་ཅན་རང་རང་

བདེ་བ་ཅི་ཡོད་པས་སྤྱབ་པ་རྣམས་དགེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་རང་རང་གི་དགའ་
 བས་སྤྱབ་པ་རྣམས་དགེས་ཤིང་སེམས་ཅན་རང་རང་ལ་གཞོད་པ་ཡོད་པ་དང་གཞོད་པ་
 བྱས་ན་སྤྱབ་རྣམས་མི་དགེས་པས་སྤོང་དགོས་ཞེས་འགྲེལ་ལུགས་གཉིས་ཡོད་
 གསུངས་སོ། །དཔེ་ཅི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཞིག་གི་ལུས་ལ་གསོན་བསྐྱེད་བྱས་ཏེ་ལུས་
 གྱི་ཕྱོགས་ཀྱང་ནས་མེ་འབར་བ་ཞིག་ལ་བྱེད་གྱི་མིག་གིས་ལུས་དུ་གཟུགས་མཛེས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པ་ལྡེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསྟན་པ་ལ་ལྟོས་བྱས་ཀྱང་བལྟ་
 མི་རྣམས་པར་མ་ཟད་འདོད་པ་དེ་ཀྱང་གྱིས་ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོན་
 བ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་སྤིང་ན་ཆེ་རྒྱ་ཚངས་པ་དང་ལྟ་དབང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལ་
 སོགས་པའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ན་འད་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེའི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཐུགས་
 ཉམས་སུ་མི་བཞེས་པར་མ་ཟད། སེམས་ཅན་སྟུག་བསྐྱེད་ཅན་རྣམས་གཟིགས་པའི་
 ཆོན་སྐྱེ་ལུས་ལ་མེ་འབར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན་བདག་གིས་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་གཞོད་པ་བྱས་པའི་ཆོད་ལྟས་ནམ་ཡིན་ན་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་
 རྒྱལ་བ་རྣམས་ཐུགས་དགེས་པའི་ཐབས་མེད་དེ། མ་སྟོན་དུ་བསྟན་པའི་ཤ་ཁག་
 གིས་མ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ན་སྟུག་བསྐྱེད་གྱིས་མ་ཉིད་ལྟག་པར་ཞོན་པ་བཞིན་དུ་
 སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་རྒྱལ་བ་དགེས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ལ་
 གཞོད་པ་བྱས་ན་སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐྱེ་ལུས་ལ་མེ་སྒར་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པས་ན་དེ་བས་
 ལས་ངན་བདག་གིས་ནི་ལུས་རྟེན་འདི་ཡན་ཆད་དུ་སྒྲོག་གསུམ་གྱི་སྒྲོག་ནས་འགོ་བ་ཀྱང་
 ལ་གཞོད་པ་སྒྲུ་ཆོགས་བྱས་པས་མཐོང་རྒྱ་ཆེ་བའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་བ་ཀྱང་གྱི་ཐུགས་
 རྣམས་མི་དགེས་པར་གྱུར་པའི་ཉེས་པ་གང་དང་གང་བསགས་པའི་སྒར་བྱས་གྱི་ཐེག་
 བ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་དུས་དེ་རིང་ཉིད་ནས་སོ་སོར་ཞེས་ཐེག་པ་ཅི་བསགས་པ་ཐམས་ཅད་
 སེམས་ཐོག་དུ་སྒྲུང་ཏེ་རེ་རེ་བཞིན་དུ་བསྟོར་བྱུང་བྱས་ཏེ། འགྱོད་པ་དྲག་པོ་དང་བཅས་
 པས་བཤགས་པ་བགྱི་བར་ལགས་ན་སྟིང་ཐག་པ་ནས་ཐེག་པ་བཤགས་པ་དེ་ཡིས་
 ཐུགས་མི་དགེས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་སྤྱབ་པ་བཅོམ་ལུན་འདས་གྱིས་བཟོད་པར་

མཛད་དུ་གསོལ། ད་ཕྱིན་ཆད་ནས་བདག་གིས་སྒྲོམ་སེམས་བརྟན་པོར་བཟུང་ནས་
 དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་སྤྱགས་དབྱེས་པར་བགྱི་བའི་སྤྲད་དུ་དུས་དེར་ནས་བཟུང་
 ཉེ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་སྤྱགས་གིན་ཏུ་དབྱེས་བྱེད་སེམས་ཅན་བདེ་ཐབས་འདི་
 ཁོ་ན་ཡིན་པར་བདག་གིས་ཤེས་ནས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁེངས་དྲེགས་ཆགས་ཁོ་
 ཐམས་ཅད་རང་གིས་ངེས་པར་བརྟུལ་ཏེ་མཛད་པོ་དང་སྤྲད་པོ་དང་གཡོག་གི་བསམ་པ་
 བཟུང་ནས་འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྲན་གཡོག་པོ་ཉིད་དུ་བདག་མཆིས་སྟེ། ཞེས་
 འགྲོ་བ་ཡིན་པས་ད་ཕྱིན་ཆད་འགྲོ་བ་མང་པོའི་དྲང་བའི་རྟོག་པས་བདག་གི་མགོ་འི་
 སྒྲི་པོར་འཚོག་གམ་ཞེས་བརྟུང་བརྟེན་བྱས་པ་ལ་ལན་མི་བྱེད་པ་དང་། འགྲམས་ཀྱང་
 ཞེས་གཅེས་པ་རང་སྟོག་འདི་བཅད་དེ་བསད་ཀྱང་པར་སེམས་ཅན་ལ་དོ་མི་བསྟོ་ཞེས་
 ཁོས་ཀྱང་སྤྲར་མི་ཁོ་བ་དང་། གཤེ་ཡང་སྤྲར་མི་གཤེ་བ་དང་། བརྟེན་ཀྱང་སྤྲར་མི་
 བརྟེན་བ་དང་། མཚར་བྱས་ཀྱང་སྤྲར་མི་འབྲུ་བ་སྟེ་དགེ་སྦྱོར་གི་ཆོས་བཞེ་ལས་མི་
 འདའ་བར་བྲམ་མས་དབང་བསྐྱར་བར་བྱེད་པས་ན་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོ་སངས་རྒྱས་
 རྣམས་སྤྱགས་དབྱེས་པར་མཛོད་ཅིག །དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཐམས་
 ཅད་ཀྱན་སྤྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 དེས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་པོ་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་མཚོག་དུ་སྤྱགས་
 བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ན་བདག་གི་པ་མ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བདག་གི་དགའ་བའི་
 རྒྱལ་དུ་མཛད་པ་དང་། བར་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་བཞེད་ཀྱིས་སྤྲུ་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་བདག་ཡིན། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་དགོངས་པས་བདག་གཞན་
 བཞེ་བའི་དུས་སྤྱུ་བདག་དུ་བཟུང་བར་མཛད་པ་དང་། མཐར་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་
 ཆོ་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པས་
 བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་བཟུང་བར་མཛད་པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་སྤྱགས་རྗེའི་རྩ་བའི་གྱུར་ཁང་དུ་བཅུད་ནས་བདག་དུ་ལན་
 གསུམ་དུ་བཟུང་བར་མཛད་པ་འདི་ལ་ཐེ་ཆོམ་མེད་པས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

ད་ལྟ་མི་རྟ་ཁྱིལ་སོགས་པ་འགྲོ་བ་རང་རང་གི་ངོ་བོར་མཐོང་བ་ལྟར་གྱི་སེམས་ཅན་
འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཉིད་ནི་མགོན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དཔེ་བདག་ཉིད་མཛོན་
སྤུངས་ཀྱི་ཡིན་པས་མ་པས་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གྲུས་པར་མི་བྱེད་དེ་གྲུས་
པར་བྱེད་དགོས་ཏེ།

ཟླ་བ་རྒྱོན་མའི་མདོ་ལས།

བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱབ།

སེམས་ནི་རྒྱ་ཆེན་མཆོག་ཏུ་རབ་བསྐྱེད་ཅིང་།

འགྲོ་བ་འདི་དག་མ་ལུས་སངས་རྒྱས་རྒྱ།

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲགས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། རང་
དོན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའང་སེམས་
ཅན་མགྲུ་བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པས་གཞན་ཕན་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་དེ། གཞན་དོན་
དུ་འཛིག་རྟེན་མཐའ་དག་གི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་ལུས་པ་སེམས་
པར་བྱེད་པའང་སེམས་ཅན་མགྲུ་བར་བྱེད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་པ་དཔེའི་ཕྱིར་ན་རྒྱལ་བ་
སྤྲས་བཅས་སྤྲགས་དགོངས་མཉེས་བྱེད་དང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འབྲུབ་བྱེད་
ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན། དེ་ལྟས་བདག་གིས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་མགྲུ་
བར་བྱ་བ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞིང་། རང་ཚྭ་གས་ལ་ཆགས་པ་དང་གཞན་
ཚྭ་གས་ལ་སྤང་བ་བྱས་ན་ཉ་བསད་ནས་ཁྱིལ་སྤྱོན་པ་དང་འདྲ་བས་ན་ཚྭ་གས་རིས་
མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཅི་ལྟས་ཀྱིས་མགྲུ་བར་བྱའོ། །དེ་རྣམས་བསྐྱེད་ན་རྒྱ་གར་དམ་
པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རང་གིས་རི་ལྟར་འདོད་པ་རྣམས་སྤྲུག་ཞན་ཡང་དེ་ལ་སྒྱུར་གཅིག་
གསུངས་པ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་བསམ་ཏེ་སེམས་ཅན་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བའི།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག་ | སྐྱེ་བོ་མང་ལ་གཞོད་བྱེད་ཀྱང་།
 སྐྱེ་བོ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་དག་ | རྩུས་ཀྱང་ཕྱིར་གཞོད་མི་བྱེད་དེ། ༡༢༩

འདི་ལྟར་དེ་གཅིག་མ་ཡིན་གྱི། | རྒྱལ་པོའི་མཐུ་སྟོབས་དེ་ཡི་མཐུ།
 དེ་བཞིན་གཞོད་བྱེད་ཉམ་རྒྱུང་བ། | འགའ་ཡང་ཁྱད་དུ་གསལ་དམི་བྱ། ༡༣༠

འདི་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྤྱང་མ་དང་། | ཐུགས་རྩེ་ལྗན་རྣམས་དེ་ཡི་དཔུང་།
 དེ་ལྟར་དམངས་ཀྱིས་རྒྱལ་གཏུམ་བཞིན། | སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགྲ་བར་བྱ། ༡༣༡

རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་ཁྱོས་ན་ཡང་། | སེམས་ཅན་མི་མགྲ་བྱས་པ་ཡིས།
 མྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། | དཔུལ་བའི་གཞོད་པ་དེས་བྱེད་དམ། ༡༣༢

རྒྱལ་པོ་ལྟ་ཞིག་མགྲ་ན་ཡང་། | སེམས་ཅན་མགྲ་བར་བྱས་པ་ཡིས།
 འཛོལ་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ། | སངས་རྒྱས་ཉིད་སྦྱོན་མི་སྤྱིད་དོ། ༡༣༣

སེམས་ཅན་མགྲ་ལས་བྱུང་བ་ཡི། | མ་འོངས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་ལྟ་ཞིག།
 ཆེ་འདི་ཉིད་ལ་དཔལ་ཆེ་དང་། | གྲགས་དང་སྦྱིད་འགྱུར་ཅིས་མ་མཐོང་། ༡༣༤

འཁོར་ཆེ་བཟོད་པས་མཛེས་སོགས་དང་། | བད་མེད་པ་དང་གྲགས་པ་ཡིས།
 ཤིན་ཏུ་ཡུན་རིང་འཆོབ་དང་། | འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་བདེ་རྒྱས་འཛོལ། ༡༣༥

ཅིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས་སྐྱེ་བོ་
 སེམས་ཅན་མང་པོ་ལ་བརྟུང་བརྟེན་འཕྲོག་བཅོམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་སྣ་ཆོགས་
 བྱེད་ཀྱང་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་བོ་བསམ་ཡོད་ཀྱི་མཐའ་ནམ་ལུག་གི་ཡུལ་ལ་མིག་རྒྱང་རིང་པོ་
 དག་གིས་རྒྱལ་པོའི་མི་གཅིག་དེ་གསོད་པར་རྩུས་ཀྱང་། ཕྱིར་མི་དེ་ལ་གསོད་པ་ལ་
 སོགས་པས་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ནི་འདི་ལྟར་དུ་རྒྱལ་པོའི་མི་དེ་ཉིད་གཅིག་སྤུ་མ་

ཡིན་གྱི་མི་དེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་པོའི་དམག་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་སྟོབས་རྣམས་པ་ཐམས་
 ཅད་མངགས་པའི་ཐོ་ཉའི་མི་དེ་ཡི་རྒྱལ་དབང་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ཕྱེད་ཉམ་
 རྒྱུད་བ་ཤིག་དང་ལྷི་བ་སྤྱད་པོ་ལ་སོགས་པ་འགའ་སུ་ཡང་གསོད་པ་དང་བརྟུང་བཤེག་
 བཅོམ་དུ་བབྱང་བ་ལ་སོགས་པས་ཁྱད་དུ་བསད་པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་དུ་དཔུལ་
 བའི་སྤངས་མ་བྱ་ཁྱི་གཙན་གཟན་ལ་སོགས་པས་བབྱང་ནས་དཔུལ་གནས་རྣམས་སུ་
 རྟུག་བསྐལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གཏོད་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་ཤིག་དང་ལྷི་བ་རྣམས་
 བྱི་སེན་མོའི་བར་དུ་བཅིར་བའི་རྣམ་སྟོན་གྱིས་དཔུལ་བ་བསྐྱས་འཛོམས་སུ་སྒྲེ་བར་
 མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་ལ་ཉེ་རིང་མེད་ཀྱང་
 རང་གིས་ལས་ངན་བསགས་པས་བསྐྱིབས་ནས་འཕགས་ཞལ་ཉི་ཤུར་ཙམ་ཡང་མཐོང་
 བར་མི་འགྱུར་བས་ན། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་རྣམས་
 ཀྱང་ཤིག་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཡི་དབང་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་
 ལ་གཞོད་པ་བྱས་ན་དཔུལ་བར་སྒྲེས་ནས་འཕགས་ཞལ་ཉི་ཤུར་ཙམ་ཡང་མི་མཐོང་
 བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟ་སྟེ་དམངས་པལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོས་
 ཅི་གསུང་དང་དུ་ལེན་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤི་སྒྲིར་སྒྲིན་དུག་དང་ཁྱད་པར་
 བཟོད་པས་མཁྱེ་བར་བྱ་དགོས་སོ།།

ཐན་པ་དང་གཞོན་པའི་འབྲས་བུ་ཡང་མི་འདྲ་སྟེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་
 པོ་ལྟ་བུའི་སྲས་དང་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ཞིག་ཁོས་པར་གྱུར་ན་ཡང་། ཆེ་འདིར་རྟུག་
 བསྐལ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་མནར་བར་རྟུས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་གྱིས་མི་
 མཁྱེ་བར་བྱས་པ་དེ་ཡིས་རྟུག་བསྐལ་མི་བཟོད་པ་མྱོང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དཔུལ་
 བའི་གཞོན་པ་རྣམས་ནི། རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སྲས་སྟོན་དེས་ཕྱེད་དམ་སྟེ་ཕྱེད་
 མི་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་མི་མཁྱེ་བར་བྱས་ན་དཔུལ་བའི་གཞོན་པ་ཕྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་སྲས་སྟོན་ཞིག་བྱ་བ་སྟེ་ཆོགས་ཀྱིས་
 མཁྱེ་བར་བྱས་པར་གྱུར་ན་ཡང་ཆེ་འདི་ལ་ཟས་ཞོར་དང་གོ་ས་ཐོབ་ཐང་གནང་བ་ཙམ་

མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པར་ཕྱིན་དུག་དང་བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་མཁུ་
 བར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་དེ་ཡིས་མ་འོངས་ན་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་
 རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཉིད་ནི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་སྦྱིན་པར་མི་རུས་
 པས་མི་སྲིད་ལ་སེམས་ཅན་མཁུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྦྱིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་
 བས་ན་དཔེ་རྒྱལ་སྦྱོན་ལས་དཔེ་ཅན་སེམས་ཅན་ལྷག་པ་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་བཏགས་ཏེ། གཞོད་པ་མ་བསྐྱལ་བས་མཁུ་བ་ལས་བྱུང་
 བ་དེ་ཡི་འབྲས་བུས་མ་འོངས་པ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པ་
 འདི་ལྟར་སྟེ་ཕར་ཞོག་དང་། ཞེས་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་གཞིར་བཅས་ཡིན་ཀྱང་།
 བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་ཆོ་འདི་ཉིད་ལའང་ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞིར་
 གྱུར་པའི་མང་པོའི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་རྒྱལ་པོས་དཔལ་ཆེན་པོ་འཐོབ་པ་དང་།
 གཞན་གྱི་སྙན་གྲགས་བརྗོད་པས་རང་གི་སྙན་བ་དང་གྲགས་པས་ས་སྟེང་ཁྱབ་པ་དང་
 གཞན་ལ་གཞོད་པ་མ་བྱས་པ་དག་གིགས་མེད་པས་ལུས་བདེ་ཞིང་སེམས་སྦྱིད་པར་
 འགྱུར་བ་ཅིས་མ་མཐོང་སྟེ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཆོ་བྱི་མ་ལ་ཡང་འཁོར་བ་ན་འཁོར་
 བའི་ཆོ་ན་ཡང་བཟོད་པ་མ་བསྐྱོམས་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་སྦྱལ་དང་སྤལ་བ་སྟག་
 གཟིག་ཅི་སྤྱད་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་པས་
 གཞུགས་མཛེས་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་སོགས་ཁོང་ན་བདེ་བར་གཉིད་ཀྱིས་
 འོག་པ་བདེ་བར་སང་བ་དང་མ་སྟོགས་པས་འོངས་སྒྲོན་འཕེལ་བ་དང་། དེ་བཞིན་
 དུ་བརྟུང་བདེག་སོགས་གཞན་ལ་མ་བྱས་པས་ལུས་ལ་ནད་མེད་པ་དང་དཀར་སྟོགས་
 ཀྱི་ལྷ་ཚུམས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བ་དང་། ལྷ་ལུལ་དུ་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱི་མའི་སྦྱེ་བ་
 ཐམས་ཅད་དུ་གཞན་གྱི་སྟོག་མ་བཅད་པ་ལ་སོགས་པས་སྙན་ཅིང་གྲགས་པ་དང་
 བཅས་པ་ཡིས་ནི་ངན་སོང་གི་སེམས་ཅན་ལྟ་བུར་སྟག་བསྐྱལ་གྱིས་ཆོ་ཆད་རིང་བ་མ་
 ཡིན་པར་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་ལྷ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་དུས་ལུན་རིང་པོ་ཉིད་དུ་བདེ་བར་འཚོ་བ་
 དང་། མི་ལུལ་དུ་སྦྱེས་ན་ཡང་བཟོད་པ་དག་གིས་རབ་དུ་བརྒྱན་པའི་མཚན་དཔེ་དང་

ལྟན་པའི་ལམ་ལོ་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་བདུན་གྱིས་སྤྱོད་བཞེ་
 སྤྱོད་ལྟན་བརྒྱུད་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་ལུས་པའི་བདེ་བ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལུག་
 ལུ་མཆོག་གས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་སྤྱད་པ་ལས།

བཟོད་པས་གཞུགས་བཟང་དམ་པ་རྒྱ་ཆེན་འཕྲོ་འགྱུར་ཏེ།

གསེར་མདོག་སྤྱུག་ཅིང་འགྲོ་བས་ལྷ་བའི་ལོ་སྤྱོད་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་ལེའུ་མཆོན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས།

བཟོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་ལེའུ་དུག་པའོ།

ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་
 པ་འདི་ལ་ལེའུ་བརྒྱལ་ཡོད་པ་ལས། དུག་པ་བཟོད་པ་བསྟོམ་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་
 ཞེས་བྱ་བ་ལྟེ་ལེའུ་དུག་པའི་ཟེན་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ལེའུ་གསུམ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་
 ལེའུ་གསུམ་ནི། ཀྱུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
 གཉིས་འཕེལ་བའི་ཐབས་སམ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ། ཀྱུན་རྫོབ་
 སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་བསམ་གཏན་ཀྱི་ལེའུ། དོན་དམ་
 སེམས་བསྐྱེད་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་འཕེལ་བའི་ཐབས་སམ་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་
 བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལའང་། གཞུང་དང་། མཆོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལེའུ་
 གཞུང་ལའང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆོན་མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 ཇི་ལྟར་རྩོམ་རྒྱལ་བར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བཟོད་པས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ། །འདི་ལྟར་བརྩོན་ལ་བྱང་ཆུབ་གནས།།
 རྒྱང་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན། །བསོད་ནམས་བརྩོན་འགྲུས་མེད་མི་འབྱུང་།། ༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་རྒྱ་བཟོད་པ་བསྐྱོམས་
 བ་སྟོན་དུ་འགྲོད་གོས་པ་གོ་ཡོང་གཙང་བཙན་ལྟར་དུ་མི་སྟོམ་པ་དང་། བཟོད་སྟན་
 ཤུལ་ལྟར་དུ་རྒྱང་བ་མ་བྱས་པར་བཟོད་སྟན་ཆེ་བ་བྱས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲས་བུ་བརྩོན་
 འགྲུས་བརྩམ་པ་འབྱུང་སྟེ། **མདོ་སྡེའི་རྒྱན་ལས།**

ཐུ་མ་ལ་བརྟེན་བྱི་མ་དང་། །དམན་དང་མཚོག་ཏུ་གནས་བྱིར་དང་།།
 རགས་བ་དང་ནི་སྤྲ་བའི་བྱིར་།།

ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་བྱིན་དུག་ཐུ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་སྒྲེབ་
 དང་། བྱིན་པ་དམན་ལ་ཚུལ་བྲིམས་མཚོག་ལྟ་བུའི་མཚོག་དམན་དང་། བར་བྱིན་ཐུ་
 མ་ཐུ་མ་རགས་ལ་བྱི་མ་སྤྲ་བའི་གོ་རིམ་ལྟར་དུ་བཟོད་པ་ལོ་བརྒྱར་བསྐྱོམ་པ་ལས་
 བརྩོན་འགྲུས་སྐྱད་ཅིག་བརྩམ་པ་མཚོག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་ནི་འདི་
 ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་པའི་གང་ཟག་གི་ལག་མཐིལ་ལ་སྤྲ་མེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 གནས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤུག་ཏེ་དབང་པོ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། སྟོན་
 དུས་སུ་ཁྱེད་སྟོམ་པས་ཁང་བཟང་གི་སྐྱས་ནམས་རིམ་བཞིན་དུ་བབས་ཏེ་སངས་རྒྱས་
 མཇལ་ཆེ་ཁྱེད་སྟོམ་པ་ལ་གནས་པས་ཁང་བཟང་གི་ཐོག་ཁ་ནས་མཚོངས་ཏེ་སྐྱད་ཅིག་
 ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་དུང་དུ་སྒྲེབ་ནས་ཚས་ཐོབ་པས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་
 རྒྱད་ལ་སྒྲེས་པ་བཞིན་ནོ། །བྱི་དང་ནང་གི་རྒྱང་ནམས་མེད་ན་སྒྲུལ་སྒྲོད་ལ་སོགས་
 པའི་གཡོ་བ་མེད་པ་བཞིན་དུ་བརྩོན་འགྲུས་མེད་པ་ལ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་འབྱུང་
 སྟེ། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་
 འགྲུས་མེད་ན་མི་འབྱུང་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་ན་བསོད་ནམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཐམས་
 ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལྟར་རྩོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་
བཟུང་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་། མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱབ་
པ་སྟེ་གསུམ་ལས། དང་བོ་ནི།

བརྩོན་གང་དགེ་ལ་སྟོབ་པའོ།

ཞེས་པས་བརྟན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དེ་བའི་
ཚུལ་དུ་བྱས་པ་ལ། དེའི་ལན་ནི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་དགེ་བའི་ཚོགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་
ལ་ལྟས་ངག་འབད་རྩོལ་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ་སྟོབ་སེམས་ཞེ་གཉིད་ནས་སྟེ་བ་ཡིན་
པས་དགེ་བ་བྱེད་པ་ལ་སྟོབ་དགའ་བསྟེད་པ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་པས་བརྩོན་འགྲུས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་བའོ།

གཉིས་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལའང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
ལེ་ལོ་རྒྱ་འབྲས་དང་བཙས་པ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་
པོ་བཤད་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།

དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བཤད་བྱ། །ལེ་ལོ་ངན་ལ་ཞེན་པ་དང་།

སྤྱིད་ལྷག་བདག་ལ་བརྟན་པའོ། ༡

སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་ཐུང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱེད་པ་ཡིས།

ལམ་པའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མི་སྟོབ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྟེ་བར་འགྱུར། ༢

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ཡི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལེ་
ལོ་རྣམས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡན་ལག་རྒྱུད་བ་དང་གཅང་གཉིད་ལ་སོགས་
པས་མི་ཆོ་ཉི་མ་ཅི་འགྲོ་བྱེད་པ་ལ་ནི་སྟོམ་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ར་གིང་གི་
བཟོ་བོ་དང་ཤྱ་དང་མིག་མང་མང་འཕྱེད་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་གཡེང་ནས་ཡོང་མ་

ལས་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་སྟོང་ཟད་དུ་བྱེད་པ་ལ་ནི་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་
ལོ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་བ་མི་རུས་སྟམ་པ་དང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མེན་གྱི་
གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་སློབ་མི་རུས་སྟམ་པས་སྦྱིད་ལུག་པ་དང་བདག་ཉིད་དང་ལྟ་
བུ་ཞིག་གིས་ཅི་ལ་ཡང་སློབ་མི་རུས་སྟམ་པས་རང་ལ་བརྟམས་གིང་སེམས་ཁུམ་པ་ནི་
སྦྱིད་ལུག་བདག་ཉིད་བརྟམས་པའི་ལེ་ལོ་དང་གསུམ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་སྤང་
བུའོ། །ལེ་ལོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྟམ་ལས་ཞེས་པ་ནི་དགེ་བའི་བྱ་བ་གང་ལའང་རྩོལ་
རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཁུར་ཐང་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པར་དགེ་བའི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་
སྤངས་ཏེ་རྣམ་གཡེང་ཁོན་ས་དུས་འདའ་བས་རང་གི་ལོངས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཞེན་པས་བདེ་བའི་རོ་ཡང་ཡང་ཐུང་བ་དང་། ཞེན་པའི་རོ་ཐུང་དེས་རྒྱ་བྱས་པ་
ལས་ཐུན་ལྟ་བུར་བཅད་པའི་ཆེ་ཡང་ཐུན་མགོར་ཅི་ཙམ་གྱིས་བཟང་བར་བྱས་ནས་
བསྟན་ཀྱང་། དེ་ནས་ལུས་འབྲས་ཞེས་སྤྲས་པ་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པས་
མཇུག་རེ་ངན་དུ་སོང་མཐར་སྒྲོམ་ངན་གཉིད་ཀྱི་སྤྲ་འདྲེན་བྱས་ཏེ་གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་
སྟོད་པ་འཕེལ་ཞིང་། གཉིད་ལ་སྟོད་པ་དེ་ཡིས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་
རེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྤྱང་ཡང་དུང་སེམས་ལ་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲོ་གཏན་ནས་མེད་པས་
མི་སྦྱོ་ཞིང་། རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་སེམས་མི་སྦྱོ་བ་དེ་ལས་ལེ་ལོ་གསུམ་པོ་ཉེ་བར་ཐུར་དུ་
སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སམ།

ཡང་ན་སྟོམ་ལས་བདེ་བའི་རོ་ཐུང་བ་ལས་ཀྱང་ལེ་ལོ་སྦྱེ་བ་དང་། གཉིད་ལ་
བརྟེན་པའི་སྟོད་པ་ལས་ཀྱང་ལེ་ལོ་སྦྱེ་བ་དང་འཁོར་བའི་རྒྱག་བསྐལ་གྱིས་མི་སྦྱོ་བ་
ལས་ཀྱང་ལེ་ལོ་རྣམས་ནི་ཉེ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བ་ཤེས་པར་བུའོ། །

གཉིས་པ་དེ་རི་ལྟར་སྤྱང་ཐབས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བཤད་པའང་། སྟོམ་ལས་འཕྲོ་
པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ་དང་། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ་
དང་། སྦྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་སྟོམ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

ཉོན་མོངས་སྒྲུབ་ས་བཤོར་ནས་ནི། སྒྲེབ་འི་རྒྱར་ནི་རྩུད་གྱུར་ནས།
འཆི་བདག་ཁར་ནི་སོང་གྱུར་པ། ཅི་སྟེ་ད་དྲུང་མི་ཤེས་སམ། ༥

རང་སྟེ་རིམ་གྱིས་གསོད་པ་ཡང་། ཁྱོད་གྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་ཏམ།
འོན་ཀྱང་གཉིད་ལ་བརྟེན་པ་གང་། གཤོད་ལ་པ་དང་ནི་མ་ཉེ་བཞིན། ༥

ལམ་ནི་ཀུན་ནས་བཀག་ནས་སྟ། འཆི་བདག་གིས་ནི་བཟུས་བཞིན་དུ།
རི་ལྷར་ཁྱོད་ནི་ཟ་དགའ་ཞིང་། འདི་ལྷར་གཉིད་ལོག་རི་ལྷར་དགའ། ༦

ལྷུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་འགྱུར་བས། རི་སྟོད་དུ་ནི་ཆོག་ས་བསགས་བྱ།
དེ་ཆེ་ལོ་ལོ་སྤངས་ཀྱང་ནི། དུས་མ་ཡིན་པར་ཅི་ཞིག་བྱ། ༧

འདི་ནི་མ་བྱས་བརྩམས་པ་དང་། འདི་སྟེད་བྱས་པར་གནས་པ་ལ།
སྒྲོ་བུར་འཆི་བདག་འོངས་ནས་ནི། ཀྱི་དྲུད་བཙོན་ཞེས་སེམས་པར་འགྱུར། ༨

ལྷ་དན་ཤུགས་གྱིས་སྤངས་པ་ཡི། མིག་དམར་གདོང་ལ་མཆི་མ་འཛག།
ཉེ་དུ་རེ་ཐག་ཆད་པ་དང་། གཤིན་རྗེའི་མོ་ཉའི་བཞིན་ལ་བཟླ། ༩

རང་སྟེ་གྲོག་པས་གདུང་བ་དང་། དཔྱལ་བའི་སྒྲེབ་པ་ཡིས།
སྒྲུག་པས་མི་གཙང་ལུས་གོས་ཤིང་། ཁྱོས་པར་གྱུར་ཆེ་ཅི་ཞིག་བྱ། ༡༠

ཁྱོད་ནི་ཉ་གསོན་འགོ་བ་ལྟའི། ཆོ་འདིར་འཛིགས་དང་ལྷན་གྱུར་ན།
སྟེ་གྲུག་དཔྱལ་བ་མི་བཟང་པའི། སྒྲུག་བཟུལ་རྩམས་ནི་སྒྲོས་ཅི་དགོས། ༡༡

རྒྱུ་ཆེན་གྱིས་ནི་རེག་པ་ན། གཤོན་གཙམ་ལ་རབ་ཆ་བའི།
དཔྱལ་བ་ཡི་ནི་ལས་བྱས་ནས། ཅི་སྟེ་འདི་ལྷར་བདེ་བར་གནས། ༡༢

བརྩོན་མེད་འབྲས་བུ་འདོད་པ་དང་། །བཟེ་རེ་ཅན་ལ་གཞོད་མང་ཞིང་།།

འཆི་བས་བཟུང་བཞིན་ལྟ་འདྲ་བ། །ཀྱི་རྟུང་སྤྲུག་བསྐྱལ་དག་གིས་བཙོམ།། ༡༩

མི་ཡི་གྲུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱ། །སྤྲུག་བསྐྱལ་རུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ།།

གྲུ་འདི་ཕྱི་ནས་རྟེན་དཀའ་བས། །མོངས་པ་དུས་སུ་གཉིད་མ་ལོག། ༡༧

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་བརྩོན་འབྲས་མི་ཚོས་པར་ལེ་ལོ་ཁོ་ནའི་དབང་
དུ་གྱུར་ནས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདིར་སྐྱེ་གིའི་ཁ་བརྒྱན་ནས་འབྲམས་འདུག་
དགོས་པ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་སྟུམ་ན། དག་ངན་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྷ་རྒྱ་བ་ཞེས་ཉ་བ་
འདྲ་བས་བཞོར་ཅེས་པ་ནི་དབང་མེད་དུ་དོད་ནས་ནི་སྐྱེ་གནས་བཞི་ལས་བདག་ཅག་
འཛམ་བུའི་སྤྱིང་པ་རྣམས་ནི་མའི་མངལ་གྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་ཉ་རྒྱར་ནི་རྒྱན་པར་གྱུར་
ནས་ཐར་དུས་མེད་པའི་བཙོན་པ་དང་སོས་དུས་མེད་པའི་ནད་པ་ལས་ངན་འདི་ལྟ་
བུར་ཞིག་དུ་གྱུར་པར་མ་ཟད། **ཡ་དམ་བས།**

སྐྱེ་བའི་ནང་མོ་འཆི་བའི་བྱ་གཏོང་བྱུང་། །ལོང་མེད་རྒྱུད་ལ་ཁོལ་ཅིག་དེང་རི་བ།།

ཞེས་དང་། **མདོ་ལས།**

སྐྱེས་པའི་ཐ་མ་ནི་འཆི་བའོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཆི་བདག་ག་ཤིན་རྗེའི་ཁར་ནི་སོང་ཟིན་ཏེ་བྱེད་ཟ་བྱེད་
མི་ཟ་བ་ཅམ་དུ་གྱུར་པ་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་དུང་འཆི་བདག་སྤེལ་ནས་བསད་ལ་
ཁང་པ་འདི་མི་ཤེས་སམ་སྟེ་དགྲ་འཆི་བ་འདི་ངོ་ཤེས་དགོས་སོ། །ཤོ་ལོ་ཀ་འདིའི་དོན་
ཡུན་རིང་སྒྲོམ་དགོས་གལ་ཆེ་འཆི་བ་སྒྲོམས་སྒྲོམས་སྒྲོམས་ཞལ་གདམས་རེད་ཡང་
ཡང་གསུངས་སོ། །སྤྱིར་ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་དང་ཁྱད་པར་སྟོམ་ལས་འཛིན་
པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ།།

སྤྱིར་རིགས་དུག་གི་སེམས་ཅན་འཆི་བ་དང་སྒོས་སུ་རང་རང་གི་སྡེ་ཆན་འདི་
 ཐམས་ཅད་རིམ་གྱིས་མ་ལུས་གསོད་པར་བྱེད་པ་ནང་གི་དང་ལུབ་གི་འཁྱུན་ཆད་མེད་
 བ་འདི་ཙམ་ཡང་ལོང་བ་ཞིག་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་སེམས་ཁྱེད་གྱིས་མཐོང་བར་མ་གྱུར་
 ཏམ་སྟེ་གཞན་གི་བ་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཐོངས་དང་། རང་ཡང་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མི་འཆི་བའི་
 གདེངས་ཅི་ཡོད་སྟམ་པས་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འཆི་བའི་ལྷག་འདེབས་འདི་
 སྐབས་དང་སྐབས་སུ་གཤམ་ཆེ་ཆེ་སྟེ། རང་ཅག་རྣམས་གྱིས་གི་བ་མཐོང་བ་དང་ཐོས་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་གྲང་རང་འཆི་འོང་མི་དྲན་པ་ནི་འདི་གི་སྟེ་དང་བདག་མི་འཆི་
 སྟམ་པའི་རགས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲ་རིང་པོ་འདིས་ལན་བ་ཡིན་པ་སྒྲོ་སྒྲ་ནང་དུ་བལྟ་
 དགོས། སྒྲོ་ཙེ་དགོན་མཆོག་ལ་གཏོད་དགོས་གསུངས་སོ།

འོན་ཀྱང་ཞེས་དེའི་ནང་ནས་གྲང་ང་འདྲ་བའི་གཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྟེན་ཅིང་
 བརྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་དཔེར་ན་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེ་ལ་ནི་སྟིང་རྗེ་མེད་པས་གདོལ་
 བ་ཞེས་པ་བཤན་པ་དང་འདྲ་བ་དེས་ནི་རང་ཉིད་ནི་རྒྱ་གར་ན་སེམས་ཅན་གཞན་དང་
 མི་འདྲ་བར་གཉིད་ལ་དགའ་བའི་ཆད་དུ་བཞགས་པ་དུང་གཡས་གཡོན་ནས་ཐམས་
 ཅད་བསད་གྲང་ད་དུང་གཉིད་ལོག་འདུག་པའི་མ་ཉེ་བཞིན་དུ་རང་སྟོག་ལ་འཆི་བདག་
 གཤིན་རྗེས་ལག་བཞག་སྟེ་ལུས་སེམས་སྤལ་མ་བཞག་གི་བར་དུ་མི་འཆི་སྟམ་པ་ཁྱེད་
 བསམ་ནས་རང་ལ་དངོས་སུ་མ་ཉེ་དང་འཆི་བདག་ལ་བཤན་པ་ལྟར་སྒྲོམ་དགོས་
 གསུངས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་མགོན་པོ་དང་དབང་ལམ་རྒྱུག་གི་དཔེས་མི་རྟག་པ་སྒྲོམ་
 རྒྱལ་ནི་སྒྲོ་དུང་ན་འཆི་བདག་གི་གཤིན་རྗེས་ཞགས་ནག་རང་གི་སྟེ་ལ་བཞགས་ནས་
 ཞགས་སྟེ་གཤིན་རྗེས་བཟུང་བར་སྒྲོམ་བཞིན་དུ་ཡོ་དང་རྩ་བ་ཞག་དང་རྩ་ཆོད་ལ་
 སོགས་པ་ལ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོམས་སུ་ནི། དྲུགས་ཀུན་ནས་བཀག་
 བས་འགོས་པ་དང་གཤམ་པ་མེད་པར་བྱས་ནས་སུ་སྟེ་བའི་ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་འཆི་
 བདག་གི་དུང་དུ་ནི་ཞག་རེ་སོང་བཞིན་སྐྱར་དུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་བསམས་ན་སྟོག་གཅོད་
 ཀྱི་གཤེད་མ་ལག་དམར་འཆི་བདག་གིས་ནི་རང་གི་དུང་ན་བལྟས་བཞིན་དུ་ཡོད་ཆེ་

བདག་དེ་རིང་གསོད་དམ་སང་ཉིན་གསོད་པར་ཆ་མེད་པས་ན། རི་ལྟར་ན་ཁྱོད་ནི་
 ཟས་ཟ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་དགའ་མི་ཉན་ལ་འདི་ལྟར་དུ་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་ལ་རི་ལྟར་
 དུ་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མི་རིགས་པས་གཉིད་ལ་སྒྲིབ་དུ་བལྟ་དགོས་ཏེ། འདི་ལྟར་
 ཉིན་གང་ལ་བཟའ་བཏུང་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ནས་མཚན་མོའི་
 རིང་ལ་ནི་གཉིད་ཟེར་ཀྱང་དོན་ལ་གྱི་བ་ཡིན་པས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉིས་ཀྱིས་མི་ཆེ་ཟད་པ་ལ་
 བསམས་དགོས་སོ། །འཆི་བདག་ལ་ཕྱི་བཤོལ་མེད་པར་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་སྐད་ཅིག་
 ཟུར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བར་འགྱུར་བས་ཞག་རེ་ཡིན་ནའང་མ་གྱི་བའི་གོང་དུ་རི་མེད་དུ་
 བྱི་དང་པོ་ཉིད་ནས་གསོན་ཆེ་འདི་ལ་དམ་ཚས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་དང་ཡན་
 ལག་བདུན་པ་ལ་སོགས་པས་ཚོགས་བསགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འབད་དགོས་མ་གཏོགས་
 གསོན་པའི་ཆེན་དམ་པའི་ཚོས་མི་དྲན་པར་ནམ་གཡང་ཁོ་ནས་དུས་འདས་ནས་འཆི་
 བ་ལ་ཐུག་པ་དེའི་ཆེན་མགོ་ལ་མེ་ཤོར་བ་ལྟར་དུ་ལེ་ལོ་སྤངས་ནས་གྱི་མིག་གསོན་
 ལ་བལྟས་ཏེ། ཆོས་མང་པོ་དྲན་མདོག་དང་བྱེད་མདོག་བྱས་ཀྱང་དེ་ནི་རང་ལ་ཡན་
 པའི་དུས་མ་ཡིན་པར་མང་པོ་དྲན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ།

བྱ་བྱེད་བྱིས་པའི་ཕྱེད་མོ་འདྲ། །བྱས་ན་མི་ཟིན་བཞགས་ན་ཟིན།

གསུངས་པ་ལྟར་དུ་འཇིག་རྟེན་ཆེ་འདིའི་བྱ་བཞག་བྱས་ན་མི་ཟིན་ལ་བཞགས་
 ན་ཟིན་པ་ཡིན་པས་འཇིག་དགོས་ཤིང་མ་བཞགས་པར་བྱ་བ་ལ་གཡང་ནས་ཁང་པ་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་ད་སྔོན་མ་བྱས་ཀྱང་རྗེས་སོར་བརྩམས་པར་
 འདོད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཞིང་མོ་བ་དང་ཆོང་ལ་འགོ་བ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་འདི་ནི་བྱེད་
 བཞིན་དུ་བྱས་པར་གནས་ཤིང་འཆི་སྒྲུལ་ཡིད་ལ་མེད་པའི་དུས་ཤིག་ན། **རི་རྒྱད་དུ།**

ནམ་མཆི་ཆ་མེད་ཀྱི་རི་སུལ་ན། །ཆོ་སློག་རྒྱུ་འདེབས་ཀྱི་འཆི་བདག་བཞུགས།
 དག་འཇིགས་གོ་ཆོད་པ་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །སློ་བུར་བྱི་དག་པོ་གང་དཔུངས་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྒྲིག་ཅིག་རང་དབང་མེད་པ་ལ་ཉི་མ་དེ་རིང་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་
སློ་བར་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་འཆི་བདག་གི་གཤིན་རྗེ་འོངས་ནས་བསམ་ལོང་བྱན་ལོང་མེད་
པར་ད་སྟོན་གི་ཆད་ནི་སློ་ལྟག་རི་རབ་འབྲེལ་མང་པོ་ལྟག་ནས་བྱ་བ་འཕྲོ་ཅན་ཁོ་ན་
གི་བ་ལྟར་དུ་བདག་ཀྱང་བསམ་ཆུ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་ཀྱང་གྱི་དུང། ཅེས་པ་པོ་པོ་འཆི་
བས་ད་ནི་བདག་བཅོམ་སྟེ་མེད་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་ཡིད་ལ་དེ་ཁོ་ན་སེམས་པར་འགྱུར་
རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དུས་ན། **རྗེ་མི་ལས།**

རོ་ཞེས་བྱ་མཐོང་ན་འཛིགས་པ་དེ། །དུས་ད་ལྟ་ལུས་གྱི་ཅ་ན་གདའ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རང་གི་སེམས་ལ་བྱ་ངན་སྦྱེས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་དུ་འབོད་
བཏོན་པས་སྒྲིངས་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡི་མིག་ནི་དམར་པོར་གྱུར་ཏེ། གདོད་ལས་མཆི་མ་
འཛིག་པའི་ཆེན་ཉེ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ནད་པ་རང་ལ་གསོན་པོར་འོང་བའི་རེ་
ཐག་ཆད་ཅིང་ནད་པ་རང་གིས་ཀྱང་ཉེ་འབྲེལ་གཞན་གྱིས་སྒྲ་མ་གདན་འདྲན་དང་
གནས་ཁང་བསལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ཆེ་སྟོད་ལམ་གྱིས་རང་འཆི་བར་གཤེས་ཏེ།
གིན་ཏུ་སྒྲིག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་པ་དང་ནད་གི་ཅ་རྒྱུད་ཉམས་ཤིང་འབྲུགས་པས་སེམས་
འབྲུལ་ཆེ་གཤིན་རྗེའི་པོ་ཉེའི་སྤང་མིག་གི་བཞིན་རས་མིག་ལམ་དུ་གར་བ་ལ་སྒྲིག་
ནས་སེམས་རང་མལ་དུ་མི་གནས་བཞིན་དུ་ལྟ་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབ་ཆོ། དེང་སང་
རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་སྒྲིག་པ་ལ་འགྲོད་སྟོམ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་མི་བྱན་ཀྱང་འཆི་
བདག་གི་གཤིན་རྗེས་མ་རུང་པའི་དག་སྟོན་པོས་རང་གི་སྒྲ་དབྱུགས་རྟ་རྩ་ཅམ་དེ་
གཙོད་པའི་དུས་ན། ད་གཞོད་རང་གིས་བཅས་པ་དང་རང་བཞིན་གྱི་སྒྲིག་པ་མི་དག་
བསམས་ཆད་ཐམས་ཅད་བྱན་པས་རང་སེམས་ལ་གདུང་བ་དུག་པོ་སྦྱེས་པས་སྦྱིང་ན་
ཞིང་འཕར་བ་ལ་མ་བཞོད་པར་ལག་པའི་སྤང་མོས་རང་གི་བྱང་ལ་བཏབ་པས་འཆི་
ལ་བྱང་ལག་འཐབ་པ་དང་། བྱང་སེན་རྗེས་ཀྱིས་བཀའ་སྟེ་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ། **རྗེ་མི་ལས།**

མི་རྒྱལ་ཅན་འཆི་བ་མཐོང་ཅན། །ལས་རྒྱ་འབྲས་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སོད་སོད་དང་རྒྱབ་རྒྱབ་ལ་སོགས་པའི་དཔྱལ་བའི་ལས་
མཐན་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་སྒྲོག་པ་ནམས་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་བ་དེ་ཡིས་རབ་ཏུ་སྒྲག་པས་ཁྱི་
རྒྱན་བརྟུང་བ་ལྟར་དུ་རང་གི་མི་གཙང་བས་རང་ལུས་ལ་གོས་ཤིང་འཛིགས་སྒྲག་གིས་
ཁྱིས་ཏེ་མི་ངོ་དང་རང་ངོ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཆེན། བདག་གིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དེ་
བསམ་ན་ད་ལྟ་རང་དབང་ཡོད་ཆེ་འཆི་བ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་བསྒྲོམ་
ནས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་དགོས་སོ། །གཞན་གྱི་དུས་ཐམས་ཅད་ལས་ཉལ་བའི་དུས་
སུ་འཆི་བ་སྒྲོམ་དགོས་གསུངས་སོ། །རྒྱལ་ཅན་ཁྱེད་ནི་དཔེར་ན་ཉ་གསལ་པོ་བྱེ་ཆོན་
ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་ཆེ་འདིར་གསལ་བའི་དུས་སུ་གཞོད་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་མི་བརྟེན་བ་
མང་པོ་དང་ཆོས་རྒྱལ་བའི་ཆ་ལག་ལ་སོགས་པ་མི་འཛོམས་པར་ལུང་ཆེ་ལེ་ལེ་ཁོམ་
བ་མེད་པར་འཛིགས་པ་དབག་ཏུ་མེད་བ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་བ་ཡིན་ན། རྒྱ་རྒྱལ་པ་
མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བཞིན་དུ་བྱས་ཏེ་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བ་མི་བཟད་པའི་སྒྲག་
བསྐལ་ནམས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བའི་དུས་སུ་འཛིགས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལྟ་
སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་དེའི་དོན་དེ་སེམས་ལ་ཡུན་རིང་པོར་གོམས་ཆ་མ་ལོན་པར་སྒྲོམ་
དགོས་སོ།།

ད་ལྟའི་མེ་ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་ཅན་དན་གྱི་མེ་ཆ་བ་དང་ཅན་དན་གྱི་མེ་ལས་
བདུན་འགྱུར་གྱིས་བསྐལ་བ་འཛིག་བྱེད་གྱི་དུས་མཐའི་མེ་ཆ་བ་དང་དུས་མཐའི་མེ་
ལས་བདུན་འགྱུར་གྱིས་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་དཔྱལ་བའི་མེས་བཞུས་པའི་ཁྲོ་རྒྱ་དང་ཟངས་
ལྷན་ཁོལ་མའི་རྒྱ་ཆོན་གྱིས་ནི་ལུས་ལ་རེག་ཅིང་བསྐྱེག་པ་ན། བཟོད་སྤར་གིན་ཏུ་རྒྱང་
བ་མིག་འབྲས་དང་བྱིས་པ་རྒྱང་དུ་བཙས་མ་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་གཞོན་ཤ་ཅན་ལྷགས་པ་
སྤབ་པའི་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་སྒྲག་བསྐལ་ཉམས་སུ་ཁྱོང་སྟེ་ཡུལ་ཆ་བའི་སྒྲག་
བསྐལ་དང་ཡུལ་ཅན་བཟོད་སྤར་རྒྱང་བ་འདི་ལ་བསམ་ཆེ་འབྲས་བུ་དཔྱལ་བ་ལ་འགོ་
རེས་པ་ཡི་ནི་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་ལས་ཅི་ལུས་གང་ལུས་བསམ་བཞིན་དུ་བྱས་ཟིན་ནས་དཔྱལ་

བར་འགྲོ་མི་འགྲོའི་ཐེ་ཚོམ་ཙམ་ཡང་མི་དགོས་པར་རང་གིས་རང་ལ་མགོ་བསྐྱུས་མེད་
 བར་བྱས་ཡོད་དུས་རང་དང་དབྱེལ་བའི་བར་ན་དར་གྱི་ཡོལ་བ་ཙམ་ལས་མེད་པས་
 བ། **འདུལ་བ་ལས།** སྤྲིག་པ་བྱས་པས་འདིར་འཆོག་ཕྱི་མར་འཆོག་གསུངས་པ་ལ་
 བསམས་ན། རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ད་དུང་འདི་ལྟར་དུ་ལུས་སེམས་བདེ་བར་གནས་ཏེ་
 རྫོད་པར་བྱས་སམ་དེ་བས་ན་རང་དབང་ཡོད་དུས་སུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་
 རེ་བརྩམ་དགོས་ཞེས་གོང་འོག་གི་ཆོག་པ་ཞི་རེའི་མཁུག་ཏུ་སྦྱར་ནས་སེམས་ལ་
 བསམ་དགོས་གསུངས་སོ། །རྒྱ་སྒྲོབ་གཉེར་དང་མཚམས་དང་ཆོག་པ་བསམས་དང་
 ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དཀའ་སྦྱང་དང་སྤྱིང་རུས་
 གྱི་བརྩོན་འགྲུས་གང་ཡང་མེད་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ནི་མ་ལས་པ་དང་གྲུབ་ཐོབ་མཛོན་
 ཤེས་དང་རྩ་འབྲུལ་དག་ཞིང་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་འདོད་པ་ཅན་གྱི་སྒྲུག་དང་། རྒྱུ་
 ངན་ཆེ་རྒྱང་གང་ཡང་བསྐྱེད་མི་བཟོད་པའི་རྒྱལ་ལྷ་ལུའི་བཟེ་རེ་ཅན་འདི་གཉིས་ལ་ནི་
 མཐོང་ཐོས་དྲན་རེག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞོད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། བཤའ་ལུག་གི་
 ཐག་པའི་སྒྲེ་མོ་ནས་བཤན་པས་བཟུང་ཡོད་ཀྱང་ལུག་རང་ཉིད་གསོད་པར་མི་ཤེས་
 བར་ཡར་མར་ཀྱན་ནས་རྩ་ལ་ཟ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྟར་སྒྲོ་ཁང་ན་འཆི་བདག་གིས་
 བལྟས་ཏེ། བདག་གི་ཆེའི་ཐག་པའི་སྒྲེ་མོ་ནས་འཆི་བས་བཟུང་ཡོད་བཞིན་དུ་ད་དུང་
 འདོད་ལྡེའི་ཡུལ་ལ་གཡེང་དགའ་ཆེ་བ་བདག་ནི་ལྟ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་གནས་ཆེ་གྱི་ཏུང་
 ཅས་ཨ་ཁ་པོ་པོ་འཛམ་གླིང་ལྟ་ཡུལ་འདྲ་བ་སངས་རྒྱུས་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་
 བའི་ཡུལ་དང་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་བྲལ་ཏེ་དབྱེལ་བ་ཆ་གང་གི་གནས་སུ་འཕོད་
 དང་སྤྱོད་སྤྲུགས་འདོན་བཞིན་འགྲོ་དགོས་པ་འདི་ནི། སྤྲིག་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་
 བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་དག་གིས་བདག་བཙུག་འོང་བ་འདི་ད་ལྟར་ཉིད་དུ་རང་ལ་དངོས་
 སུ་བྱུང་བར་བསྒྲོམ་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་སོ། །

དེ་བས་ད་ལྟ་ཆེ་འདི་ལ་ཆོས་རྒྱུ་བའི་མཐུན་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ལུན་སུམ་ཆོག་པས་
 བའི་དུས་སུ་དལ་འཕྱོར་མི་ཡི་ལུས་ཀྱི་གྲ་པོ་ཆེ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བླ་མ་དགེ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་གྱི་གྲུ་བ་དང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲུ་དབྱུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ཁམས་གསུམ་

ལའོར་བའི་སྒྲག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་པོ་ཆེ་བ་འདི་ལས་ལྷུང་དུ་སྒྲོལ་ཐབས་དང་ཐར་བ་ནོར་
 བའི་གླིང་དུ་བྱིན་ཐབས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་སྦྱོང་ཅིག་མ་གཏོགས་མི་ལུས་ཀྱི་གྲུ་པོ་འདི་
 བློ། རྒྱ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་རྒྱུན་ལམ་ནམ་པར་དག་པས་
 མཚམས་སྦྱར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པས་གོགས་བྱས་པ་ཞིག་མེད་ན་བྱིན་ནས་མི་ལུས་འདི་
 འདྲ་བ་རྟེན་པར་དཀའ་བས་ན་དལ་འབྱོར་གྱི་མི་ལུས་ཐོབ་དུས་སུ་དགོ་སྦྱབ་དང་སྤྲིག་
 སྒོར་མི་ཤེས་པའི་སྒྲོངས་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ད་ནི་དམ་པའི་ཚས་བསྐྱབ་ནས་ལའོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་
 ཆེན་པོ་ལས་ཐར་ཏེ། རྣམ་གྲོལ་བདེ་བའི་གླིང་དུ་འགོ་བའི་དུས་སུ་རྣམ་གཤེད་སྣ་ཚོགས་
 གྱིས་གཉིད་མ་ལོག་པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ།།

གཉིས་པ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དམ་པའི་ཚས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་བྱེད་རྩལ་ནི།

དགའ་བའི་རྒྱ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི། །དམ་ཚས་དགའ་བའི་མཚོག་སྒྲངས་ནས།།

སྒྲག་བསྐལ་རྒྱ་ཡིས་གཤེད་བ་དང་། །ཞོད་སོགས་ལ་ཁྱོད་ཅི་བྱིར་དགའ།། ༡༥

སྦྱིད་ལུག་མེད་དང་དཔུང་ཚོགས་དང་། །ལྷུང་སྒྲུང་བདག་ཉིད་དབང་བྱ་དང་།།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་། །བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བར་གྱིས།། ༡༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཚས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ནི་དང་པོ་ཐོས་
 པའི་དུས་སུ་མ་དད་པ་དད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཐོག་མར་དགོ་བ་དང་།
 བར་དུ་བསམ་པའི་དུས་སུ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་བར་དུ་
 དགོ་བ། ཐ་མ་བསྒྲོམ་པའི་དུས་སུ་སྒྲོ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་ཐ་མར་
 དགོ་བ་སྟེ། **རྗེ་བརྩན་བྱམས་བས།**

དད་དང་དགའ་དང་སྒྲོ་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱ་བྱིར་ཚས་འདི་དགོ་བ་ཡིན།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་དགའ་བའི་མངོན་མཐོ་དང་

དེས་ལེགས་ཀྱི་རྒྱ་དམ་པ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་ཆོས་འདི་ཉིད་རྒྱ་བ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་
 པའི་དུས་དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མི་བདེ་བ་མེད་ཅིང་། དཔེར་ན་ཆོ་འདིར་གྲུ་བ་ལྟ་
 སུ་ཞིག་ལ་མཚོན་ན་དང་པོ་ཡི་གེ་བསྐྱབ་ནས་བར་དུ་གོང་ཚོགས་དང་ཐོས་བསམ་ལ་
 སོགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་སྦྱངས་ནས་མཐར་ལོ་ལོན་བགྲས་
 པའི་དུས་སུ་འཁོར་བའི་པ་མ་རྒྱས་ཞིག་དང་མི་འདྲ་བར་བདེ་བ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་
 ཞིང་། ཐ་མར་རང་གིས་ཆོས་ལ་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་རབ་དག་ཞིང་དང་དེ་མིན་མངོན་
 མཐོའི་གནས་སུ་འགོ་དེས་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་དགའ་བའི་མཚོགས་དུ་གྱུར་པ་དམ་པའི་
 ཆོས་ལ་བཤད་རྒྱ་བ་བྱེད་པ་སྦྱངས་ནས་ཉོན་མོངས་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཛིག་
 རྟེན་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ནི་གཅིག་གིས་གཅིག་ཁྲིད་ནས་འོར་བ་རྒྱུའི་གཉེར་མ་
 དང་འདྲ་བའི་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉོན་གྱི་བྱ་བ་ཁོ་ན་
 ཡིས་རང་གི་སེམས་གཡེང་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་རྗེ་རན་ལ་འགྲོ་བའི་བྱའི་ཡུལ་
 ལ་སེམས་ཚོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཁྲིད་ཉིད་ཅི་བྱིར་དགའ་སྟེ་འཁོར་བ་སྤྱུག་བསྐྱལ་
 གྱི་རྒྱ་འབྲས་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་པར་དེ་བས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲུལ་
 གསུམ་བྱེད་དགོས་པས་མ་ཞོར་བར་གལ་ཆེའོ།།

དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་བོ་ཐར་ལམ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱ་བ་དང་དེའི་རྩ་བ་བཙུན་
 འགྲུས་དགོས་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྦྱིད་ལྷག་མེད་པར་རྫོགས་བྱང་ལ་སྦྱོ་བ་
 དང་དེའི་གོགས་སུ་དཔུང་ཚོགས་བཞི་བསགས་པ་དང་དེ་དང་ལྡན་པས་དྲན་ཤེས་
 བཙུན་འགྲུས་ལྟར་སྤང་བས་ཉོན་མོངས་པ་འབྲམ་ནས་སྤོང་བ་དང་། དེའི་ཐབས་སུ་
 བདག་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། དེ་ནས་ཆོ་འདིའི་བྱ་བ་ཞག་ཐམས་ཅད་
 ཆེ་བཞག་རྒྱུར་རྒྱུར་ཆམ་གྱི་བཞག་ཏེ་བདག་གིས་བདེ་བར་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་
 ཅན་གྱིས་ཀྱང་འདོད་པས་བདེ་བ་མཉམ་དུ་རྒྱུ་བ་པ་དང་། སྤྱུག་བསྐྱལ་མི་འདོད་པ་ལ་
 བདག་གཞན་གཉིས་མཉམ་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བསལ་བ་ལ་བཙུན་པའི་བདག་དང་
 གཞན་དུ་མཉམ་པ་དང་བདེ་སྤྱུག་གཏོང་ལེན་དང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་བརྗེ་བ་ལ་

སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདག་དང་གཞན་དུ་བརྟེན་བར་བྱ་བ་དང་དུག་གིས་བྱ་བ་ངན་པ་
ལ་འབྲོ་ཆོད་དགོས་པས་འབད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སོ།།

གསུམ་བསྐྱིད་ལུག་གི་ལེ་ལོའི་གཞིན་པོ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོབ་བསྐྱེད་པ་ནི།

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ག་ལ་ཞེས། །སྐྱིད་ལུག་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།

འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །བདེན་པ་གསུང་བས་བདེན་འདི་གསུངས།། ༡༥

སྒྲུང་བྱ་ག་སྒྲུང་བྱང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྟོན་བྱར་གང་གྱུར་པ།།

དེས་ཀྱང་བརྩོན་པའི་སྦྱོབས་བསྐྱེད་ན། །བྱང་ཆུབ་འཛོལ་དཀའ་སྒྲ་མེད་འཛོལ།། ༡༦

བདག་ལྟ་རིགས་གྱིས་མིར་སྟེས་ལ། །ཕན་དང་གཞོད་པ་ངོ་ཤེས་པས།།

བྱང་ཆུབ་སྦྱོད་པ་མ་བཏང་ན། །བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་མི་འཛོལ།། ༡༧

འོན་ཏེ་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པ། །བཏང་དགོས་བདག་ནི་འཛིགས་ཤི་ན།།

ལྷི་དང་ཡང་བ་མ་དཔྱད་པར། །ཆོངས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་པར་ཟད།། ༡༨

བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་དུ། །ལན་གངས་དུ་མར་བཅད་པ་དང་།།

དཔུག་དང་བསྟེན་དང་གཤེགས་འགྱུར་གྱི། །བྱང་ཆུབ་འཛོལ་པར་མི་འགྱུར་རོ།། ༡༩

བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་སྦྱོབ་པ་ཡི། །སྦྱག་བསྐྱལ་འདི་ནི་ཆོད་ཡོད་དེ།།

ཟུག་རྩུ་ཁོང་བསྐྱག་གཞོད་བསལ་ཕྱིར། །ལུས་མ་བཏོད་པའི་སྦྱག་བསྐྱལ་བཞིན།། ༢༠

སྒྲན་པ་ཀྱུ་ཀྱང་གསོ་དཔྱད་གྱི། །མི་བདེ་བ་ཡིས་ནད་མེད་བྱེད།།

དེ་བས་སྦྱག་བསྐྱལ་མང་པོ་དག །གཞོམ་ཕྱིར་མི་བདེ་རྒྱུ་བཟོད་བྱ།། ༢༡

གསོ་དཔྱད་པལ་པ་འདི་འདྲ་བ། །སྒྲན་པ་མཆོག་གིས་མ་མཛད་དེ།།

ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་ཡིས། །ནད་ཆེན་དཔག་མེད་གསོ་བར་མཛད།། ༢༢

ཚོད་མ་ལ་སོགས་སྤྱིན་པ་ལའང་། །འདྲེན་པས་ཐོག་མར་སྦྱོར་བར་མཛད།།
དེ་ལ་གོམས་ནས་བྱིན་ནི། །ཟིམ་གྱིས་རང་གི་གཡང་གཏོང་།། ༡༥

གང་ཆེ་རང་གི་ལུས་ལ་ནི། །ཚོད་སོགས་ལྟ་བུའི་སྒོ་སྤྲེས་པ།།
དེ་ཆེ་གཡང་སོགས་གཏོང་བ། །དེ་ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༦

སྤྲིག་པ་སྤང་བྱིར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་མེད། །མཁས་པའི་བྱིར་ན་མི་དགའ་མེད།།
འདི་ལྟར་ཡོག་པར་རྟོག་པ་དང་། །སྤྲིག་པས་སེམས་དང་ལུས་ལ་གནོད།། ༡༧

བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་བདེ་ལ། །མཁས་པ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་ན།།
གཞན་དོན་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ནི། །སྤྱིང་རྗེ་ཅན་དག་ཅི་སྟེ་སྒྲོ།། ༡༨

འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས། །སྤོན་གྱི་སྤྲིག་པ་ཟད་བྱེད་ཅིང་།།
བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱད་བྱེད་བྱིར། །ཉན་ཐོས་རྣམས་པས་མཆོག་ཏུ་བཤད།། ༡༩

དེ་བས་སྦྱོར་ལ་ཀྱན་སེལ་བའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྟོལ་ནས།།
བདེ་ནས་བདེ་བར་འགོ་བལ། །སེམས་ཤེས་སུ་ཞིག་སྦྱིད་ལུག་འཕྱུར།། ༢༠

སེམས་ཅན་དོན་གྲུབ་བྱ་བྱིར་དཔུང་། །མོས་བརྟན་དགའ་དང་དོར་བ་ཡིན།།
མོས་པ་སྤྲུག་བསྐྱེལ་འཛིགས་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཕན་ཡོན་བསམ་པས་སྦྱོ།། ༢༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །དེ་ཡང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་སྤྲུན་མོངས་བདག་
འདྲ་བ་ཞིག་གིས་གཡང་ཐོབ་པར་བྱས་སྟུང་པས་སྦྱིད་ལུག་ན། །བདག་འདྲ་བ་ཞིག་
གིས་སྤྲོ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་གཡང་ཐོབ་སོ་ཞེས་བསམས་ནས་
སྦྱིད་ལུག་པར་ནི་ནམ་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་སྦྱིད་ལུག་མི་དགོས་དང་འདི་ལྟར་དུ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་དུས་ནམ་ཡང་རྫུན་དུ་མི་གསུང་བས་ན།

གིན་ཏུ་བདེན་པ་གསུངས་གིང་རྒྱན་མེད་པ། ཞེས་བདེན་པ་ཁོ་ན་གསུངས་པ་བདེན་
 པ་འདི་ནམས་མདོ་ལས་གསུངས་ཡོད་པ་ནི་ཉི་ཆོ་བའི་སྤྲང་བྱ་རྒྱུད་ཅུད་དང་། ཤ་ལ་ཟ་
 བའི་སྤྲང་བྱ་དང་མེ་ཏོག་གི་ཅི་བཅུད་གཞིབ་པའི་བྱང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་གིག་དང་
 ལྷི་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ནང་གི་སོ་སྲིན་དང་མི་གཙང་བའི་ནང་གི་བྲ་མའི་གཟུགས་སུ་ཡོད་
 བའི་སྲིན་མུར་གང་དང་གང་གི་ལུས་སུ་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དེས་ཀྱང་བསམ་པ་བྱང་
 རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྦྱོར་བ་བྱིན་དུག་ལ་བརྩོན་པའི་སྤྲོབས་བསྐྱེད་ན་རྫོགས་
 བའི་བྱང་རྒྱུ་ཐོབ་པར་དཀའ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྦྱོན་
 གྱི་དུས་སུ་གནས་དབེན་པ་ན་དྲང་སྟོང་ཞིག་གི་ལུས་ལ་གིག་དང་ལྷི་བ་གཉིས་ཀྱིས་
 ཟོས་ཆོ་དྲང་སྟོང་གིས་ན་བཟའ་མེ་ལ་བསྟེགས་པས་གིག་དང་ལྷི་བ་གཉིས་ཀྱང་ཆོག་
 བར་གྱུར་བ་དེ་ཆོ་དྲང་སྟོང་ནི་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲང་དང་གིག་ནི་ཤུ་བྱ་བྱུང་བ་དང་། ལྷི་
 བ་ནི་ལྷ་ས་བྱིན་ཡིན་པར་གསུངས་པས་ན་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་བསམ་སྦྱོར་དང་ལྷན་ན་སངས་
 རྒྱས་ནི་འཐོབ་པར་ངེས་པར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་དགོས་སོ། །ད་ལྟ་བདག་དང་བདག་
 ལྟ་བུའི་མའི་འགོ་བ་གཞན་ནམས་དམ་སྟོམ་འཆལ་ཞིང་སྤུན་ཞིང་གཏི་མུག་པ་རི་ལྟར་
 ངན་ཡང་འགོ་བ་རིགས་དུག་གི་ནང་ནས་བཟང་ངན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རིགས་ཀྱིས་མིར་
 སྦྱིས་པ་ཡིན་ལ་དད་བརྩོན་ལ་སོགས་པས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་དང་ཆགས་སྤང་ལ་
 སོགས་པས་གཞོད་པ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་པས་ན། སེམས་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་གོག་བསམས་ནས་སྦྱོར་བ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་
 དུག་མ་བཅུང་ན་ནི་བདག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཅིས་མི་འཐོབ་སྟེ་
 སྲིན་བྲ་བྲ་མོ་གིག་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུས་བདག་མི་ཞིག་གིས་ནི་ཐོང་
 བར་ངེས་སོ་བསམས་པས་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱུ་ལ་སྦྱིད་ལུག་པ་སྤང་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱུ་ནམ་ཞིག་ཐོབ་ཀྱང་རུང་སྟེ་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱོབ་
 དུས་འོན་ཏེ་རྒྱང་པ་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་བཅུང་

དགོས་པས་བདག་ནི་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་གོ་ཞེན། ཉྱུག་དཔྱོད་ཀྱི་སྒོས་ལྷི་བ་སྟེ་ལས་
 དཀའ་བ་དང་ཡང་བ་ཞེས་ལས་སྒྲི་བ་ལ་བདག་གིས་མ་དབྱེད་པར་མི་ཤེས་སྒོངས་
 བས་བདག་ནི་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་པར་ཟད་དེ་ཞེས་དོན་མེད་ལ་སྐྱག་པ་ཡིན་མ་
 གཏོགས་ད་ཕྱིན་ཡན་ཆད་ཀྱི་བསྐྱལ་བ་བྱེ་བ་གངས་མེད་ཉིད་དུ་འགོ་བ་རིགས་དུག་
 གི་གནས་སུ་སྒྲི་བ་འདི་མ་བྱང་བྱ་བ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་ག་ཙམ་གྱི་ས་གཞི་མེད་པས་རིགས་
 དུག་གི་གནས་རྣམས་སུ་སྒྲིས་ཆེ་ལྟོས་པ་ལྟོས་འཛིག་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡིན་མ་གཏོགས་
 དུད་འགོ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲི་བ་བྱངས་པའི་དུས་སུ་ལན་གངས་དུ་མར་ལུས་དུམ་བུར་
 གཅད་གཏུབ་བྱས་པ་དང་། རན་སོང་གི་གནས་སུ་མདའ་མདུང་ལ་སོགས་པས་ལུས་
 དུག་པ་དང་ཐ་ན་དུད་འགོ་དུས་སུ་སྒྲི་གཅིག་དུག་པའི་གངས་ཀྱང་མི་ཆོད་པ་
 དང་། བལ་བོ་དང་ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དུ་མ་མའི་ངག་མ་ཉན་པར་ཕོ་མོ་རང་
 རང་མཉམ་དུ་བསྐྱད་ནས་སྒོན་མར་གང་གི་ཆོ་གསོན་པོ་དེ་རོ་དང་མཉམ་དུ་གསོན་
 གྲུག་བྱེད་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲི་བ་དུང་འབྲུལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་གསོན་གྲུག་
 ཁོ་ན་བྱེད་པ་རྩ་བུ་དང་། རྫོང་གི་བྱི་དང་དག་ལ་སོགས་པས་གཤགས་པར་འགྱུར་བ་
 དེ་རྣམས་ཀྱང་གྱི་དུས་སུ་སྒྲི་བ་སྒྲུག་བསྐྱལ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་
 ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་བས་ན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་རྣམས་ལ་སྦྱིད་ལྷག་པ་ཐམས་
 ཅད་སྤང་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་སྒོལ་དུས་སུ་སྒྲི་བ་མང་པོ་ལེན་དགོས་
 པས་དེ་མི་རུས་སོ་སྟམ་ན་བདག་གིས་བྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པ་དེ་ཡི་དུས་ཀྱི་
 ཀྱང་ལག་ལ་སོགས་པ་བཏང་བའི་སྒྲི་བ་སྒྲུག་པའི་འདི་ཐམས་ཅད་ནི། དུས་ལ་ཆོད་ཡོད་
 དེ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་ན་
 ཐོག་མེད་ཀྱིས་དུས་ནས་ཉན་མོངས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་རིས་ཀྱང་ཏུ་
 སྒྲི་བ་བྱངས་པ་ལ་ཆོད་མེད་ཀྱང་། ད་དུང་སྒྲི་བ་ལེན་པར་འགྱུར་བ་ལ་འང་ཆོད་དང་
 མཐའ་མེད་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཟིགས་པས་མཐའ་མེད་པ་ཡིན་པ་

དེ་བས་དཔེར་ན་མདེའུ་དང་ཁོང་སྒྲན་དང་མ་ཐིག་ལ་སོགས་པའི་ཚོར་བའི་ཟུག་རྩ་
དྲག་པོ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་བརྒྱུག་པའི་གཞོན་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ཀྱི་མ་སྒར་སོས་
ཟིན་པ་ལ་སྒར་ཡང་མ་གསར་དུ་གཏོད་དེ་བཞི་ཚལ་དུ་གཤེགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་ཙམ་
ལ་བཟོད་པ་བཞིན་དུ་ཡིན་ནོ།།

ལུས་ཀྱིས་སྒྲན་པ་ལྟ་རྒྱུ་དང་སེམས་ཀྱི་སྒྲན་པ་སངས་རྒྱུས་གཉིས་དཔེ་དང་དཔེ་
ཅན་ཐུན་མོང་དུ་མཛད་ནས་ལུས་ཀྱི་སྒྲན་པ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་གཏར་བསྐྱེག་སྟུག་གསུམ་
ལ་སོགས་པའི་གསོ་དབྱེད་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱང་མཁྱིས་བད་ཀན་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་
མི་བདེ་བ་ཡི་ནད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པར་བྱེད་ལུས་པ་ཡིན་པ། དེ་
བས་ན་སེམས་ལ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྐལ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བ་མང་པོ་མཐའ་
དག་གཅིག་ཅར་དུ་གཞོས་སྟེ། མེད་པར་བྱ་བྱིར་དམ་པའི་ཚོས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཚ་གྲང་
བཀྱེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པའི་མི་བདེ་བ་རྒྱང་དུ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
གཏར་བསྐྱེག་སྟུག་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ནད་རྒྱང་དུ་ལ་ཚོ་ག་ཤིན་ཏུ་རྒྱབ་མོའི་གསོ་
དབྱེད་ཡལ་བ་ཞེས་བ་རྒྱབ་མོ་འདི་འདྲ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྒྲན་པ་མཚོག་ཏུ་རྒྱུར་པ་སངས་
རྒྱུས་དེ་དག་གིས་ནི་མ་མཛད་དེ། དུམས་པས་དུམས་སྒྲོན་ཁོ་ན་གསུངས་ནས་ས་བཅུ་
ཐོབ་པ་ལྟར་དུ་གདན་བདེ་བ་ལ་དཀྱིལ་དཀྱུང་གིས་འཁོད་ནས་ཡན་ལག་བདུན་པ་
དང་སེམས་ཅན་ལ་དུམས་སྟིང་རྩེ་བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་བསྒྲོམས་པ་ལྟ་བུའི་ཚོ་
ག་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པོ་གང་ཡང་བདེ་བ་རེ་ཡིས་ནི་བདག་འཛིན་སོགས་འཁོར་བའི་
གཙོང་ནད་ཆེན་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གསོ་བར་མཛད་པ་ལ་བསམས་ནས་བརྩོན་འགྲུས་
བརྩམ་པར་བྱའོ།།

དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་སྟོབ་དུས་སུ་ལམ་དང་སེམས་ལ་གོམས་ཆ་ལེན་
དགོས་པས་ལོ་མ་དང་ཟླ་ལ་སོགས་པའི་ཚོད་མ་རུང་ཟད་རེ་སྤྱིན་པ་ལ་སྟོབ་པ་དང་དེ་
བཞིན་དུ་ལག་གཡས་གཡོན་དང་རྒྱ་ཐིགས་དང་ནས་འབྱུལ་བ་དང་རྒྱུད་པ་ལ་སོགས་
པ་སྤྱིན་པ་གཏོང་བའི་ཚོན། དམ་པ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྟོན་ནས་སྤྱིན་པ་ཙམ་ལའང་
ཀུན་མཁྱེན་འགོ་ཀུན་འདྲེན་པས་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་རེ་ལ་ཐོག་མར་

སྤྱིར་ཞིང་སྤྱོད་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤོན་དུས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱིས་པ་རྒྱུད་པོ་
 ཞིག་གིས་ལ་དུའོང་ལའོ་ལྷས་ཆོས་ངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་དགོས་ལྷས་དང་གནང་གསུངས་
 པས་འོ་ན་མི་དགོས་སོ་ལྷས་ཆོས་ལྟོན་པས་གནང་བ་ལ་ཀྲག་དགའ་བོས་ལོ་རྒྱུས་ལྷས་
 པས་བྱིས་པ་རྒྱུད་པོ་ཆོས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡོན་ན་སྒྲུལ་པ་མ་གཏོགས་མི་དགོས་
 ཟེར་མ་མྱོང་བས། ད་ལྟ་རྒྱུད་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པ་ཡིན་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
 བྱིན་དུག་ལ་སྤྱོད་དུས་སྤྱུ་རྒྱུད་པ་ལ་ཁྱད་དུ་མི་གསོད་ཅིང་ཆེན་པོ་ལ་རྫོམ་སེམས་སྤྱ་
 མི་བྱེད་པར་ཉིན་རེ་ལ་སྤྱིག་གཅོད་ཙམ་ཡང་སྤང་བ་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་
 བྱང་རྒྱུ་གྱི་ལམ་བཟང་ལ་སྤྱོད་དགོས་པས་ཆོད་མ་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་གོམས་
 པར་གྱུར་ནས་དེའི་ཕྱིར་ནས་གཏོང་ནུས་པའི་དུས་ན་ནི། རིམ་གྱིས་རང་གི་ཤ་ཡང་
 གཏོང་དགོས་པ་མ་གཏོགས་དང་པོ་ནས་ལྷས་གཏོང་མི་དགོས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཆོས་
 ཉིད་གྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་གང་གི་ཆོན་རང་གི་ལུས་དེ་ལ་ནི་རྩ་དང་ཕྱིག་པ་ཆོད་མ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའི་སྤྱོ་སྤྱེས་པ་དེའི་ཆོན་ནི་ཤ་ལ་སོགས་པ་གཏོང་བ་དེ་ལ་དགའ་བ་
 ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ངེས་པ་ཅན་དང་ཉན་རང་གི་སར་སེམས་བསྐྱེད་ན་དགའ་བ་སྤྱ་
 ཆོགས་ཅན་ནོ། །ལའོར་བའི་གནས་སྤྱུ་ཡུན་རིང་པོར་འདུག་དགོས་སོ་སྒྲུལ་ན། སྤྱིག་
 པ་མི་དགོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་ལའོར་བའི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ལས་སྤྱུར་དུ་ཐར་པའི་
 ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཕྱིར་དུ་སྤྱིག་བསྐྱེད་སྤྱན་བུ་རེ་བྱུང་ཡང་དེས་ལུས་ལ་སྤྱིག་བསྐྱེད་བ་ཅི་
 ཡང་མེད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པས་ཆོས་རྣམས་རང་
 བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་གནས་ལུགས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་ན། སེམས་ལ་མི་དགའ་
 བ་མེད་དེ་བྱང་སེམས་རྣམས་ནི་རང་དོན་དུ་སྤྱིག་པ་མི་བྱེད་པས་གཞན་དོན་དུ་ལའོར་
 བར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་ནོ།

ལའོར་བའི་སྤྱིག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་གྱི་རྩ་བ་ནི་གཉིས་ཏེ་འདི་ལྟར་དུ་རང་རྒྱུད་
 ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མེད་པས་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ལ་
 འོག་པར་རྟོག་པ་སྤྱེས་པས་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་གྱིས་སྤྱིག་བསྐྱེད་པས་གནོད་པ་

དང་། མི་དགེ་བ་ཞིག་པས་ནི་ཆོ་བྱང་བ་དང་ནད་མང་བ་ལ་སོགས་པས་ལུས་ལ་གཞོན་
 པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོག་རྟོག་གིས་སེམས་དང་ཞིག་པས་ལུས་ལ་གཞོན་པ་ཡིན་ཏེ།
 དེ་ལྟར་ཡོག་རྟོག་གིས་སེམས་དང་ཞིག་པས་ལུས་ལ་གཞོན་པ་ནི། བདེན་ཞེན་གྱིས་
 བདག་མེད་རྣམ་གཉིས་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ལ་བྱང་སེམས་ནི་དེ་ལས་ལྷོག་
 པས་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་བསགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། ལུས་བདེ་བ་ཡིན་ལ་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡིན་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་གེས་པའི་མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི་སེམས་བདེ་བ་ཡིན་ན་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་མང་པོའི་བར་
 དུ་འཁོར་བར་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་བྱང་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཟད་
 པའི་ཕྱིར་སྤྱོད་ཇི་ཅན་དག་ནི། སྤྱུག་བསྐྱལ་གྱིས་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་སྟེ་སྟེ་སྟེ་བ་
 ལན་མང་བྱངས་ཀྱང་སྟེད་མོའི་ཆལ་ནས་སྟེད་མོའི་ཆལ་དུ་འགོ་བ་འདྲ་བ་རྟོགས་པ་
 ཡིན་པས་སོ།།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ནི་ཐུགས་རྒྱུད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཡོད་
 པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྟོན་གྱིས་དུས་སུ་བསགས་པའི་ངེས་པའི་ཞིག་
 པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཟད་པར་བྱེད་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གོམས་པས་བྱིན་ཆད་ནི་ཞིག་
 པ་མི་བྱ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ཅིང་། སོ་སྟེ་དང་ཉན་རང་གིས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་དུ་
 བསགས་པའི་དགེ་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 སྐྱད་ཅིག་མས་རང་རྒྱུད་ལ་སྤྱད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆུ་ཐིགས་དང་ནས་འབྱུལ་སོགས་པའི་
 སྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་བསོད་ནམས་མང་པོ་བསགས་པའི་ཕྱིར་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 ནི་བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་སྤྱད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པས་ན་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་
 རྣམས་ཀྱིས་ཞིག་པ་སྟོབས་བཞིས་བཤགས་ཀྱང་ཞིག་ལྟར་དུང་ནས་མི་འབྲིན་པས་ན་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཞིག་ལྟར་ཅུ་བ་ནས་དག་པས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 མཚོག་ཏུ་བསྐྱགས་པ་མདོ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ།།

བསོད་ནམས་གཞན་ལས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བྱང་པར་དུ་འཇུགས་པ་ཡིན་པ་

དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དང་ལུས་ཀྱི་ངལ་བ་ཀྱུན་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐིག་པའི་ཁུར་
 བོས་མནན་ནས་དབྱེ་བའི་གནས་སུ་འགྲོ་མ་དགོས་པར་ཡ་ཐོག་བྲུ་ལ་སྤྲད་པ་ལྟར་
 ཏུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྟ་ལ་བཞེན་ནས་ལམ་བདེ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐེག་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་གི་བར་ཏུ་
 འགོ་བ་ལ་ནི། མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཤེས་པ་སུ་ཞིག་
 སྤྲིད་ལྷག་པར་འཕྱར་ཏེ་རྟ་གོམས་པ་ཅན་ལ་ཞེན་ནས་ཐང་བདེ་མོ་ལ་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་
 ཏུས་སུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དང་འབྲས་བུ་སྤྲིད་ལྷག་བྱ་བར་མི་རིགས་སོ། །བདག་ལ་
 དམན་པར་བལྟས་ཏེ་ལུས་སྤྱིན་དགོས་བསམས་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པར་དཀའ་བར་བསམས་པ་དང་། འཁོར་བའི་གནས་སུ་ཡུན་
 རིང་གནས་དགོས་པ་དང་རང་གཅིག་སྤྲུལ་གཞན་དོན་བྱེད་པར་དཀའོ་སྟུམ་ན། འཁོར་
 ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་གྱིས་སྤྲོས་ལ་གླིང་བཞི་དབང་ཏུ་བསྐྱུ་བྱིར་དབྱང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་
 སྤྲད་པ་ལྟར་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱིས་དབྱང་ཆོགས་ཡན་ལག་བཞི་གནང་བའི་མོས་པའི་དབྱང་དང་བརྟན་པའི་
 དབྱང་དང་དགའ་བའི་དབྱང་དང་དོར་བའི་དབྱང་དང་བཞི་ཡིན་ལ། དང་པོ་མོས་པ་སྒྲུ་
 བའི་རྒྱ་ནི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་འཛིགས་པ་སྒྲེས་པ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་
 བའི་གཉེན་པོ་མོས་པ་དེ་ཡི་ཡན་ཡོན་ལ་བསམ་བས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས་པར་
 ཀུན་ངས་སོ། །

**གསུམ་པ་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་མཐུན་ཕྱོགས་སྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང་།
 རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།**

དེ་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་ཏེ། མོས་དང་ང་རྒྱལ་དགའ་དང་དོར།

ལྟར་བྱང་དབང་བསྐྱར་རྟོབས་ཀྱིས་ནི། །བཙུན་འབྲུས་སྤེལ་བྱིར་འབད་བར་བྱ། ༡༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཙུན་འབྲུས་ཀྱི་མི་

མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལེ་ལོ་གསུམ་སྤངས་ཏེ་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ངེས་
 པའི་ཆོས་ལ་ངེས་པར་འཛིན་པ་མོས་པའི་དཔུང་སྟེ་དོན་དུ་འདུན་པ་ཡིན་གསུངས་པ་
 དང་བརྟན་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དཔུང་དང་། ཐུན་བྱག་ལ་དགའ་བའི་དཔུང་དང་དོར་
 བའི་དཔུང་སྟེ་གཞན་དཔུང་བཞི་བསགས་པ་དང་། རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་བྱ་ལ་གཉེན་
 པོ་ལྟར་ལེན་པའི་སྟོབས་དང་སྟོགས་ལ་རང་གིས་དབང་སྒྱུར་གྱི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་
 བྱི་རྒྱུད་དུ་འུམ་ནས་དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེས་ཐོབ་གྱི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐབས་ཀྱིས་
 བསྐྱེད་པ་སྒྲོར་བྱུང་གི་བརྩོན་འགྲུས་གང་རུང་དཔུང་བཞི་སྟོབས་གཉིས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་
 ལ་སྒྲེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་འབད་པར་བྱ་དགོས་སོ་ཞེས་མདོར་བསྟན།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། དཔུང་བཞི་བསགས་པ་དང་། སྟོབས་གཉིས་
 བསྐྱེད་ཚུལ་ཏེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དཔུང་བཞི་བསགས་པ་ལའང་། མོས་པའི་དཔུང་
 དང་། བརྟན་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དཔུང་དང་། དགའ་བའི་དཔུང་དང་། དོར་བའི་དཔུང་
 བཤད་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ནི། །དཔག་མེད་བདག་གིས་གཞོམ་བྱ་སྟེ།
 གང་དུ་ཉེས་པ་རེ་རེ་ལའང་། །བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོར་ཟད་འགྱུར་བ། ། ༣༢

ཉེས་ཟད་ཚུམ་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཆ་ཡང་བདག་ལ་མ་མཐོང་ན།
 ལྷག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། །བདག་གོ་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་མ་གས། ། ༣༣

བདག་དང་གཞན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། །མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱབ་བྱ་སྟེ།
 དེ་ལ་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཡང་། །བསྐྱལ་པ་རྒྱ་མཚོས་གོམས་འགྱུར་ན། ། ༣༤

བདག་ནི་ཡོན་ཏན་ཆ་ལ་ཡང་། །གོམས་པ་ནམ་ཡང་མ་སྒྲེས་ཏེ།
 རི་ཞིག་ལྟར་རྟེན་སྟེ་བ་ནི། །བདག་གིས་དོན་མེད་བྱས་པ་མཚར། ། ༣༥

བདག་གིས་བཙུན་ལྷན་མ་མཆོད་ཅིང་། །དག་འཇོན་ཆེན་པོའི་བདེ་མ་བྱིན།།
བསྟན་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་དང་། །དབུལ་པོའི་བསམ་པ་རྫོགས་མ་བྱས།། ༣༧

འཛིགས་ལ་མི་འཛིགས་མ་བྱིན་དང་། །ཉམ་ཐག་བདེ་མ་བྱིན་ན་བདག།
མ་ཡི་མངལ་གྱི་ཟུག་རུ་དང་། །སྤྱག་བསྐྱེད་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པར་ཟད།། ༣༨

བདག་ནི་སྟོན་དང་ད་ལྟར་ཡང་། །ཆོས་ལ་མོས་དང་བྱལ་བ་ཡིས།།
མོངས་པ་འདི་འདྲ་བྱུང་བར་གྱུར། །སྤྱུ་ཞིག་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོང་།། ༣༩

དགེ་བའི་སྟོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཅུ་བ་མོས་པར་བྱལ་བས་གསུངས།།
དེ་ཡི་ཅུ་བ་ཉག་ཏུ་ནི། །རྣམ་སྒྲིབ་འབྲས་བུ་བསྐྱོམས་པས་སོ།། ༤༠

སྤྱག་བསྐྱེད་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། །འཛིགས་པ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་དང་།།
འདོད་པ་རྣམས་དང་བྱལ་བ་ནི། །སྤྱིག་པ་སྦྱོད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།། ༤༡

ཡིད་ལ་བསམས་པའི་དགེ་བྱས་པས། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ།།
དེ་དང་དེར་ནི་བསོད་ནམས་དེས། །འབྲས་བུའི་ཡོན་ཀྱིས་མངོན་མཆོད་འགྱུར།། ༤༢

སྤྱིག་པ་བྱེད་པ་བདེ་འདོད་ཀྱང་། །གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་འགྱུར་བ།།
དེ་དང་དེར་ནི་སྤྱིག་པ་དེས། །སྤྱིག་བསྐྱེད་མཆོན་གྱིས་རྣམ་པར་འཛོམས།། ༤༣

རྒྱ་ཆེ་བྱི་བཟང་བསེལ་བའི་བསྐྱེད་སྤྱིང་པོར་གནས། །རྒྱལ་བའི་གསུང་སྟོན་ཟས་
ཀྱིས་གཟི་བཞིན་བསྐྱེད་བྱས་པ།།

ཐུབ་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པ་སྤྱོད་ལས་བྱུང་ལུས་མཆོག་ཅན། །རྒྱལ་བའི་མཐུན་གནས་
བདེ་གཤེགས་སྤྱི་སྤྱི་དགེ་བས་འགྱུར།། ༤༤

གཤིན་རྗེའི་སྒྲིམ་པས་པགས་པ་མ་ལུས་བལྟས་པས་གིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་།
 རབ་ཏུ་ཆ་བའི་མེ་ཡིས་བཞུས་པའི་ཟངས་ཞུན་ལུས་ལ་སྒྱགས་གྱུར་ལ།
 འབར་བའི་རལ་གྱི་མདུང་བྱང་གིས་བསྐྱེན་ཤ་ཡི་དུམ་ཁུ་བརྒྱར་ལྷགས་ཤིང་།
 ཤིན་ཏུ་འབར་བའི་ལྷགས་ཀྱི་ས་གཞིར་ལྷུང་བ་མི་དགེ་མང་པོས་འགྱུར་། ༥༧

དེ་བས་དགེ་ལ་མོས་བྱ་ཞིང་། ཁྱུས་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲུམ་པར་བྱ།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱེན། དེ་ལྟར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དངོས་པཤད་པ་
 ལ་བདག་གི་ཉེས་པ་དང་གཞན་པ་མའི་གཙོས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་དུག་ལྷ་ལ་
 རོགས་པ་ནི་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བདག་གིས་གཞོམ་པར་བྱའོ། ཞེས་ཁས་སླངསྟེ་འཁོར་
 བའི་གནས་གང་དུ་སེར་སྒྲ་ལ་རོགས་པའི་ཉེས་པ་རེ་རེ་ཙམ་ལའང་བསྐླལ་བ་རྒྱ་མཚོ་
 གངས་མེད་པ་གཅིག་སོང་དུས་སུ་སེར་སྒྲ་གཅིག་སྟེང་ཟད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན།
 གཉེན་པོ་སྒྲིན་པ་ལ་རོགས་པས་སེར་སྒྲའི་ཉེས་པ་ཟད་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་དེ་
 ཡིན་དུམ་ཁུ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ལ་བགོས་པའི་བརྩོན་པའི་ཆ་ཤས་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་བདག་
 གི་རྒྱུད་ལ་ཡོང་བ་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་འཁོར་བ་སྒྲུག་བསྐྱལ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས་
 སུ་ཡུན་རིང་པོ་དེ་ཙམ་དུ་བསྐྱད་ཀྱང་ཉེས་པ་རྩྱུང་ཟད་ཡང་སྟོང་མ་ལུས་ན། བདག་གོ་
 རྒྱ་མཚོན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སྟོང་འདི་མ་གས་པ་དོ་འམ་ལྷགས་ལས་གྲུབ་པ་འདྲ་ཡིན་ན་མ་
 གཏོགས་གས་འགོ་བར་དེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་དང་གཞན་
 གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གཟུགས་སྒྲའི་ཡོན་ཏན་དང་ཐུགས་ཆོས་སྒྲའི་ཡོན་ཏན་
 བེད་པག་མེད་མང་པོ་བདག་གིས་བསྐྱུབ་པར་བྱའོ།

ཞེས་ཁས་སླངསྟེ་དམ་བཅས་ན་རང་རྒྱུད་དེ་ལ་སྒྲ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་གྱི་ནང་ནས་སྒྲིན་པ་ལྟ་སུའི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་བསྐླལ་བ་གངས་མེད་
 པ་རྒྱ་མཚོས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་གོམས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་བདག་གིས་ནི་སྒྲིན་
 པའི་ཡོན་ཏན་སྒྲ་གཅིག་གི་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་ཤས་ཙམ་ལ་ཡང་གོམས་པ་དུས་ནམ་ཡང་

མ་སྒྲིལ་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིལ་སྒྲ་གཅིག་ནི་སྒྲ་ངས་མ་རྩལ་ཡོན་ཏན་སྒྲ་གཅིག་ནི་
 རང་རྒྱུད་ལ་མ་སྒྲིལ་པར་ད་སྟོན་ཡན་ཆད་དུ་རྩལ་ཡོན་རིང་པོ་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཏུ་རིགས་
 དུག་གི་གནས་སུ་ཡང་ལའོར་ནས་བྱངས་པ་དོན་མེད་པ་དེ་ལྟར་ན་རང་གིས་རྟོན་པའི་
 སྒྲིལ་བ་བྲངས་ལ་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ནམ་ཡང་མ་འགྲུབ་པར་
 ལུས་རྟེན་དང་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་ཁོན་བྱས་པ་འདི་མཚར་རེ་ཆེ་ཞེས་རྒྱལ་བ་
 སྤྱི་བཙུན་རང་ལ་ཐུགས་ཁེལ་བའི་གནས་སོ། །ཟས་གོས་རྟོན་ཆོལ་དུང་འགྲོས་
 གྲང་རྩལ་པས་བདག་གིས་རང་བསམས་བཏང་ནས་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་
 དང་། སྒྲིག་དུང་རིང་བསྐལ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཡོན་ཆབ་དང་མེ་ཏྲག་ཐུག་དང་མཐུལ་
 ལ་སོགས་པ་མངོན་སུམ་དང་མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་མ་མཆོད་ཅིང་། བསོད་ནམས་
 གྱི་ཞིང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ན་བཟའ་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པས་
 དག་འཁྱོན་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱིན་པར་མ་ཟད་རང་གིས་ནི་ད་རྒྱལ་ལ་སོགས་
 པ་བྱས་པ་དང་།

བསྟན་པས་རང་རྒྱུད་འདུལ་དགོས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལུང་
 གི་ཆོས་ལ་བཤད་པས་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་མ་ལྷག་པའི་བསྐྱབ་པ་
 གསུམ་ལ་སྐྱབ་པས་རང་རྒྱུད་ལ་བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྒྲིལ་པ་ལ་སོགས་
 པས་དཔུལ་པོའི་བསམ་པ་རྫོགས་པར་མ་བྱས་པར་ད་དུང་རྩུར་ལ་སྟོགས་པ་དང་། རི་
 དུགས་དང་ཉ་ལ་སོགས་པ་དང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤིག་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོག་
 གི་འཇིགས་པ་ལ་རི་རྒྱ་དང་རྡོན་རྒྱ་ཁྲུང་རྒྱ་ལ་སོགས་པས་མི་འཇིགས་པ་སྐྱབས་ཀྱི་
 སྒྲིལ་པ་མ་བྱིན་པ་དང་ཐག་རིང་གི་མགོན་པོ། ཡོན་རིང་གི་ནད་པ། ཆོས་པ་ཉམ་
 རྒྱུད་། ཡ་མ་དང་རྒྱས་འཕོགས་སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཉམ་ཐག་པ་རྣམས་
 ལ་བདེ་བ་ཕན་བྱ་ཅུམ་ཡང་མ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་གཞན་དགེ་བའི་བྱ་བ་ནི་ཅི་ཡང་མ་འགྲུབ་
 པའི་སྤྲིང་དུ་རང་རང་གིས་ནི་དོན་མེད་པའི་སྒྲིག་བསྐྱལ་གཉིས་བྱུང་སྟེ་བདག་རང་
 ཉིད་ལ་མ་ཡི་མངལ་དུ་སྒྲིལ་ནས་ཁུ་བྲག་གི་ནང་དུ་འོ་ཞེས་ལེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་ཞུགས་

ནས་བདུན་དང་པོ་ལ་མེར་མེར། གཉིས་པ་ལ་རུར་རུར། གསུམ་པ་ལ་ལྟར་ལྟར།
 བཞི་པ་ལ་ཁང་གོར། ལྔ་པ་ལ་ཉ། རྟག་པ་ཁུབ་འཇུག། བདུན་པ་ལ་རུསྟེལ་ལྟ་བུ་
 བདུན་རེ་རེའི་མཆོངས་སུ་རྒྱུང་མི་འདྲ་བ་རེ་རེས་གཏོར་ཏེ་འཛིགས་སྒྲག་སྒྲངས་གསུམ་
 དང་བཅས་པས་ཡང་གི་བཞིན་ཡང་སོས་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་བདུན་པས་སོ་བརྒྱད་
 དགའི་བར་དུ་དགའ་བོ་མངལ་འཇུག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མངལ་གྱི་
 གཟེར་གྱིས་རྟག་རྟུན་གྱི་ཐམས་ཅད་མྱོང་བའི་སྟག་བསྟེལ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཨ་མ་
 དེན་མོ་ཆེ་ཉིད་ལ་བདག་སྒྲ་དགའི་བཅའི་བར་དུ་ཁུར་དགོས་པ་དང་། མ་ལུག་ཉིས་ཀ་
 གཤེན་ཡུལ་གོམ་ཕྱེད་པོར། མ་ཡི་ཁ་རུས་མ་གཏོགས་རུས་མཆོངས་ཕྱེ། གསུངས་པ་
 ལྟར་གྱི་སྒྲེ་བའི་སྟག་བསྟེལ་ལ་སོགས་པའི་སྟག་བསྟེལ་འབའ་ཞིག་བསྟེད་པར་ཟད་དོ།།

རིན་པོ་ཆེ་གསེར་གླིང་དམ་ཆོས་ཐང་མ་བཞིན་དུ་བདལ་བའི་ཞིང་ནས་ཡི་དྲགས་
 ལ་ཅུམ་པ་བརྟན་པ་ལྟར་དང་བྱ་བརྒྱ་ཤར་དང་པ་མི་སྒྲོམ་ཆེན་ལྟན་ལ་བརྟན་པ་ལྟར་
 དམ་པའི་ཆོས་དར་ས་ནས་ཆོས་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་ལ་ཉམས་ལེན་མི་བྱེད་པར་མི་ལུས་
 སྟོང་ལོག་དོན་མེད་ཁོ་ན་བྱུང་བ་འདི་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་སྟུང་ན། ལས་ངན་བདག་གིས་
 བོ་སྟོན་གྱི་དུས་ཐམས་ཅད་དང་ད་ལྟར་ན་ཡང་ཐེག་རིམ་དགའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
 མོས་པ་དང་བྲལ་བ་བྱི་སྟོན་དུ་ཅ་བཞགས་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་བ་དེ་ཡིས་སྟག་བསྟེལ་གྱི་
 བང་ནས་ [དགོས་སྟག་བསྟེལ་གྱི་བང་ནས་ དགོས་སྟག་སྒྲང་ནས་སུན་པ། ཤི་ནས་
 དམུལ་པ་ལ་སོགས་པས་ཐོངས་པ་འདི་འདྲ་བ་བྱུང་བར་གྱུར་པས་ན། དགོ་བ་ལ་དད་
 གུས་དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་སུ་ཞིག་གིས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་གཏོར་སྟེ་གཏོར་
 བར་མི་རིགས་སོ། །དམ་ཆོས་དགོ་བའི་ཕྱོགས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་ཅི་ནས་ཀྱང་
 ཆོས་ཤིག་སྒྲུབ་དགོས་བསམས་པའི་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དེ་ཉིད་མོས་པ་ཡིན་པར་
 ཐུབ་པས་མདོ་ལས་གསུངས་ཤིང་དེ་ཉིད་འདུན་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ།

ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་ཡིན་ཏེ། །འདུན་པའི་ཅེ་ལ་རབ་དུ་གནས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་ཐོབ་ཀྱི་མོས་པ་མེད་ཀྱང་སྤྱོད་ལྷན་གི་མོས་པའི་རྒྱ་
བཅའ་དགོས་པས་མོས་པ་དེ་ཡི་རྩ་བ་ཡང་དུས་ཏུག་ཏུ་ནི་ལས་རྒྱ་བསགས་པའི་རྣམ་
སྤྱོད་ཀྱི་འབས་སུ་དང་། རྒྱ་མཐུན་དང་། དབང་དང་། སྤྱིས་སུ་བྱེད་པའི་འབས་སུ་
རྣམས་བསྒྲམས་དགོས་པས་དེ་ཡང་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་སོ།།

མདོར་ན་དཔུལ་སོགས་རིགས་དུག་གི་གནས་སུ་ལུས་ལ་ན་ཚ་ལ་སོགས་པས་
སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཅི་བྱུང་ཡང་སྤྱིག་པ་
བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དག་ཇག་ཚོམ་རྒྱན་མེ་རྒྱ་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་པའི་
གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འཛིགས་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡང་རྒྱ་སྤྱིག་པ་སྤྱོད་
པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བདེ་སྦྱིད་མཐའ་ཡས་པའི་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོའི་འདོད་པ་
རྣམས་དང་བལ་ཏེ་མི་ཏུག་མཐའ་བཞེས་བསྐྱས་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྒྱ་སྤྱིག་པ་མི་དགེ་བ་
ལ་སྤྱོད་པ་ལས་འབྱུང་བར་འབྱུར་བས་ན། ར་ལ་རྣམ་པར་སྤྱོན་པའི་འབས་སུ་རྒྱ་
འབས་པན་རྒྱན་གཏུགས་ཏེ་སྒྲོམ་དགོས་སོ། །རང་གི་ཡིད་ལ་བསམ་བཞིན་དུ་ཀུན་
སྤོང་བཟང་པོས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་དགེ་བ་བྱས་པས་རིགས་དུག་གི་
གནས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འབྱུར་བའི་གནས་དེ་དང་དེར་ནི་དགེ་བ་བྱས་པའི་
བསོད་ནམས་དེས་ནི་མཛའ་བོའི་སུ་མོས་མ་ལ་ཀརྱ་པ་ནི་བཞི་བརྒྱད་བཅུ་དུག་སོ་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་འབས་སུས་མཛེས་སྤྱག་གི་ལྷ་མོ་བཞི་བརྒྱད་བཅུ་དུག་སོ་
གཉིས་ཀྱིས་མཆོད་པ་དང་། རྗེ་བོ་ཞིག་གིས་གོག་ཚང་ལ་གོ་ལྷག་རྩམ་པ་གཏོར་བས་
གོག་ཚང་རྣམས་ཀྱི་སྤྱེ་དང་རྗེ་བོས་དཔོན་པོ་བྱས་པ་དང་གནས་པའི་གྲོང་གི་བཞན་
པས་མཚན་མོར་སྟག་མི་གཅོད་པའི་སྒོམ་པ་སྤངས་པས་མཚན་མོ་ལྷ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོད་པ་ལྷ་སའི་དགེ་བའི་འབས་སའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མངོན་པར་མཆོད་པར་འབྱུར་
ཏེ། དཔུལ་བའི་གནས་སུ་སོང་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ཕོག་པས་སྤྱག་
བསྐལ་ཞི་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་ལས་དང་འབས་སུ་པན་རྒྱན་ཐོ་གཏུགས་ཏེ་སྒྲོམ་
དགོས་སོ་ཞེས་རྣམ་སྤྱོད་འབས་སུ་བསྒྲམས་ཞེས་པ་ཤོ་ལོ་ཀ་རེ་མེད་མཇུག་ཏུ་འགྲུས་
རྒྱུ་ཡིན་གསུངས་སོ།།

སྡིག་པ་མི་དགེ་བ་བྱེད་པ་རྣམས་ནི་སེམས་ལ་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་གི་
 གནས་གང་དང་གང་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ན་ཡང་ལྟ་ལུ་ལྟ་སྒྲུང་པོ་དང་མཛའ་
 བོའི་སྤྱོད་མེད་མའི་མགོ་ལ་རྟོག་ཐོ་བརྒྱབ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱིས་མགོ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་འཁོར་
 ལོ་འཁོར་བའི་སྡིག་བསྐྱེད་དང་གནས་པའི་གྲོང་གི་བཤན་པས་ཉིན་མོ་སྟོག་བཅད་
 པས་ཁྱི་སྤྱོད་བཞིས་ལུས་དུམ་སུར་བཅད་དེ་ཟོས་པའི་སྡིག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ལྟ་
 སུའི་རིགས་ཀྱི་གི་གནས་དེ་དང་དེར་ནི་སྡིག་པ་བསགས་པ་དེས་ནི་འབྲས་སུ་སྡིག་
 བསྐྱེད་ཀྱི་མཚོན་ཆ་སྟེ་ཚོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་
 བསམས་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་སུ་བསྒྲོམ་དགོས་སོ། །དགེ་བ་བྱས་
 པས་རྒྱུ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་མེ་ཉླ་པར་དཔག་ཆད་ཡོད་པ་ལ་
 སོགས་པ་སྐྱེ་བ་དང་དྲི་བཟང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ནང་དུ་སྤྱོད་པ་ལེན་ལ། སྡིག་པ་བྱས་
 པས་མའི་མངལ་གནས་སྐྱེད་ཞིང་སྤྲོད་ཀྱི་ནང་དོག་ལ། དྲི་རན་མི་གཙང་བའི་ནང་
 དུ་སྤྱོད་ཞིང་། དགེ་བས་རབ་ཏུ་བསིལ་བའི་བདུན་སྡིང་པོར་ཟེའུ་འབྲུག་སར་གྱི་སྡིང་
 དུ་གནས་ལ་སྡིག་པས་ནི་མའི་ལྟེ་བའི་འོག་དང་ལོང་ཁའི་སྡིང་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་
 དགོས་པ་དང་། དགེ་བས་བདུན་པའི་ནང་དུ་རྒྱུལ་བའི་གསུང་སྟན་པོ་ཐོས་པས་སེམས་ཀྱི་
 དགའ་སྤྱོད་ལུས་ཀྱི་ཟས་སུ་འགྱུར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་ལ་གཟི་བརྗིད་བསྐྱེད་པར་
 བྱས་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་བདེ་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ལ་སྡིག་པས་མས་ཟས་ཟོས་པ་
 མཁྲིས་པ་འཇུག་ཀྱིས་ལུ་བ་བད་ཀན་ལྷག་བྱེད་ཀྱིས་ལྷགས་ཏེ་བྱབ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱང་
 གིས་དྲངས་སྡིགས་བྱེས་པའི་ཟས་རུལ་བའི་ཁུ་བ་མའི་ལྟོ་བ་ནས་སུའི་ལྟོ་བར་བརྒྱད་
 བས་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བས་བྱབ་པ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་
 ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་བདུན་ལ་ཐོག་མ་ཐག་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་བདུན་ལ་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་མཚན་
 དཔེ་དང་ལྡན་ཞིང་གོས་དང་བཅས་པ་དྲངས་མ་འཇའ་ཚོན་ལྟ་སུའི་ལུས་མཚོག་ཏུ་གྱུར་
 པ་ཅན་ཡིད་འོང་བལྟ་ན་སྡིག་པ་འཛོམ་གྱིང་བྱིས་པ་ན་ཚོད་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པ་ལྟ་སུའི་

ན་ཡིན་ལ། རྟོག་པས་མིང་པ་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་མངལ་ན་གནས་པ་མགོ་ཞབས་བརྟེས་
ནས་མའི་སྒྲེ་གནས་ཀྱི་ལམ་རུས་པའི་འཇུར་མིག་གོར་མོ་ནས་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་སྒྱུད་
པ་ཐོན་པ་ལྟར་གསོན་པོར་བགས་པ་བཤུས་པ་བཞེན་དུ་བཅས་ཆེ་ལུས་སྤུ་མས་
གཡོགས་པ་གོས་མེད་པ་དྲིན་ཆེན་གྱི་ཨ་མ་གན་མོ་མ་གཏོགས་སུས་ཀྱང་བལྟ་བར་
མི་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་སྒྲེས་སོ།།

དགེ་བ་བྱས་པས་རྒྱལ་བ་འོད་དཔག་མེད་པའི་མདུན་ན་གནས་ཏེ་མཆོད་པ་སྒྲ་
ཆོགས་ཀྱིས་མཆོད་དེ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱས་སུ་ནི་བདེ་སྟོན་འདོན་པ་དང་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་འདོན་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་སྤལ་
བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་བྱས་པས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། རྟོག་པ་བྱས་པས་ནི་སྒྲེས་མ་
ཐག་ཏུ་གོས་སྟན་ལ་སོགས་པའི་ནང་ན་རང་གི་མི་གཅང་པའི་འདམ་དུ་ཟུག་ནས་སྤྱག་
བསྐྱལ་བ་ནི་མི་དགེ་བ་བྱས་པས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་པས་ན་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་
འབས་ཏུ་བསྒྲོམ་དགོས་སོ། རྟོག་པ་མི་དགེ་བ་བྱས་པའི་འབས་ཏུས་ནི་གི་མ་ཐག་ཏུ་
དཔུལ་བར་སྒྲེས་ནས་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེའི་སྒྲེས་སུས་ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་སྤྲེར་མོས་
བཟུང་སྟེ་སྤྱིའི་ལམ་དང་ཆེར་མའི་ཐང་དུ་ཁྱེད་ནས་གསོན་པོར་བགས་པ་མ་ལུས་
པ་བཤུས་པས་ཆ་བས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། སྤྱག་བསྐྱལ་པའི་ཆོན་ཆེན་གས་སྒྲོམ་གྱི་
སྒྲུང་བ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་སོལ་སྤྱང་རི་རབ་ཅམ་སྤྱངས་པ་མེ་འབར་བའི་རབ་ཏུ་ཆ་བའི་
མེ་དཔུང་མི་བཟང་པ་ཡིས་བཞུས་པའི་ལྷགས་ཞུན་དང་ཟངས་ཞུན་རབ་ཏུ་ཁོལ་མ་ཁ་
ནང་དུ་སྤྱགས་མ་ཐག་ཏུ་སོ་རྣམས་ནས་འབྱུངས་སུ་རྟོས་པ་ལྟར་གས་ནས་འཐོར་ཞིང་
ལུས་ལ་ལྷགས་པར་གྱུར་པའི་སྤྲེར་དུ་ལུས་བསྐྱེད་ད་དུང་ཁོལ་ལ་མེ་འབར་བའི་རལ་
གྱི་དང་མདུང་ཐུང་དང་ཅེ་གསུམ་དག་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཆ་རྣམ་པ་སྒྲ་ཆོགས་
དག་གིས་ཉག་ཏུ་བསྒྲུན་པའི་ཆོན། འདུག་མི་བཟོད་པར་ལས་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་
མཆོན་ཆས་བརྟེན་རེས་ཀྱིས་བར་སྒྲུང་ལ་བཏེགས་པའི་དུས་སུ་མཆོན་ཆས་གཏུབ་
པའི་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཤ་ཡི་ཆོགས་ཀྱི་དུམ་སུ་མང་པོ་སྟོན་དུས་སུ་ཤིང་ལོ་རྒྱུད་གིས་

གཏོར་བ་ལྟར་ཕྱོགས་བརྒྱར་ལྟག་གིང་འཕོར་མཐར་རུས་པ་དཀར་པོའི་ལུས་ཀྱི་ཚུགས་
 མི་བྱུང་པར་གྱིན་དུ་མི་འབར་བའི་ལྷགས་བསྐྱེགས་ཀྱི་ས་གཞིར་བར་སྒྲུང་ནས་རུས་
 ལུང་ལུང་བ་གན་རྒྱལ་ལམ་ཁ་སྐྱབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་སྒྲར་ལྟར་གཞོན་གྱི་གསར་དུ་
 སྐྱེས་པ་ལ་བགས་པ་བཤུ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་སྐྱོང་
 བ་ཐམས་ཅད་ནི། མི་དག་སྤྲིག་པའི་ལས་བསམགས་པ་མང་པོས་ངན་སོང་མུ་མཐའ་
 མེད་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་ལ་བསམས་ནས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྤྲིན་པའི་འབྲས་ལུ་
 བསྐྱོམས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་
 བསྐྱེལ་རྒྱུང་དུ་ཅམ་གྱི་དཔེར་ཡང་ཆོ་འདིའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཆེན་པོ་རི་ལྷ་བུས་ཀྱང་མི་
 འོངས་ཏེ། **འཕགས་བརྒྱས།**

འདི་ན་ཉིན་གཅིག་མདུང་ནོན་སུམ་བརྒྱ་ཡིས།
 རབ་རྩ་དག་བཏབ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་གང་ལགས་བ།
 དེས་ནི་དཔུལ་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེལ་རྒྱུང་དུ་ལའང་།
 འོལ་ཡང་མི་ཐོད་ཆར་ཡང་མི་བཟོད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་འདུན་མ་གཏན་ལེགས་དང་གཏན་ཉིས་ཀྱི་
 སོ་མཚམས་ཆོ་གང་དུས་བརྒྱའི་ཟ་མ་ལན་གཅིག་ངོ་མ་ད་རེས་དལ་འབྱོར་ཐོབ་དུས་
 སུ་ཡིན་པས་ན་མོ་གསུང་བཏགས་ལུང་བསྟན་བསྐྱོམས་ཁ་ལ་སོགས་པ་ཅི་དགོས་
 བའང་ད་རེས་མགོར་གལ་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུངས་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལྟར་བདེ་བ་
 ཅན་དུ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཡོངས་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་དང་། དཔུལ་བའི་གནས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་
 སུ་མཐའ་མེད་པ་གཉིས་གང་དགའ་ནའང་ཞི་བ་ལྷ་བདག་གིས་རྗེས་འཇུག་གི་གང་
 ཟག་རྣམས་ལ་བདེ་སྐྱུག་གི་གདམ་ཀ་སྟོན་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སེམས་ཀྱིས་དག་བའི་
 ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མོས་པར་བྱ་ཞིང་ལུས་དང་དག་གིས་གསུམ་པ་ཉིད་དུ་བསྐྱོམ་པར་
 བྱའོ་ཞེས་གངམས་པར་མཛད་དོ།

གཉིས་པ་བརྟན་པ་ལམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབང་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་བརྟན་པ་དང་།
བྱེད་གཞུང་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་ཆོག་ཡིས། །བརྩམས་ནས་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ། ༤༦

དང་པོར་འབྱོར་པ་བརྟགས་ནས་ནི། །བརྩམ་མམ་ཡང་ན་མི་བརྩམ་བྱ།
མ་བརྩམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་གྱི། །བརྩམས་ནས་ལྷོག་པར་མི་བྱའོ། ༤༧

སྦྱི་བ་གཞན་དུ་དེ་གོ་མས་ཤིང་། །ཐིག་དང་སྦྱག་བསྐལ་འཕེལ་འགྱུར་ཏེ།
གཞན་དང་འབྲས་སུ་འུལ་ཀྱང་ནི། །དམན་འགྱུར་དེ་ཡང་སྦྱབ་མི་འགྱུར། ༤༨

ལས་དང་ཉོན་མོངས་ནུས་པས་ཏེ། །གསུམ་པོ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ།

ཞེས་པའི་པར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟ་སུའི་དགོ་སྦྱབ་ཐིག་སྤོང་གིས་རང་གཞན་གྱི་དོན་
གཉིས་མི་འགྲུབ་སྟུམ་ན། མདོ་པལ་པོ་ཆེ་ལམ་སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་པའི་བརྟན་པའི་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པའི་ཆོག་དེ་ཡིས་
བརྩམས་ནས་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་སྐྱོམ་རྒྱལ་གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱ་
སྟེ། རྒྱལ་སྦྱར་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་པའི་སྦྱོང་འཇུག་གི་སྐྱོམ་རིམ་ལས། འཛིག་རྟེན་ན་ཉི་
མ་འཁར་བ་ལ་དཔེར་བྱས་ཏེ་བར་ཆད་གཞན་དབང་དུ་མི་བཏང་བར་རྒྱུན་གྱིས་བརྩི་
བ་མེད་པ་དང་། ཉི་མ་གཅིག་སྤར་རྒྱ་བ་ལ་དཔེར་བྱས་ཏེ་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤར་
གཞན་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་བདུད་སྡེ་པམ་པར་བྱས་ནས་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་
བསྦྱབ་པ་དང་། ཉི་མ་ཀུན་ལ་སྤར་བ་ལྷང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སྟོང་རྩེ་
སྟོན་པ་དང་གསུམ་གྱིས་འགོ་པའི་ཉེར་འཛོར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་མ་ལའ་མཉམ་གྱི་
འགོ་དོན་དང་དུ་སྤང་བ་དང་གསུམ་གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་དགོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པ་ལྟར་དུ་དང་པོར་རང་གིས་ཟང་ཟིང་གི་འབྱོར་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་པ་དང་བརྩོན་

བྱན་པ་ཉིང་འཛིན་གཤམ་རབ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟགས་ནས་འགྲུབ་པར་ངེས་ན་ནི། དང་
 བོ་ཚུམ་ཞིང་བར་དུ་དགོ་པའི་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ཏེ་ཐ་མ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དགོས་པས་
 དེ་ལྟར་དུ་བརྩམ་མམ་ཡང་ན་ཟང་ཟིང་གི་འབྱོར་བ་ལྟོ་གོས་དང་ཆོས་ཀྱི་འབྱོར་བ་དང་
 བརྩོན་ལ་སོགས་པས་མི་འགྲུབ་ན་ནི་མི་བརྩམ་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་
 རང་འདུག་ཞུས་ནས་དང་པོ་ནས་མ་བརྩམས་པ་ཉིད་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་གྱི་རྗེས་
 སུ་འགོ་བརྩམས་ཟིན་ནས་དུས་ནམ་ཡང་མཐར་མ་ཕྱིན་གྱི་བར་དུ་བྱ་བ་དེ་ལས་ལྷོག་
 པར་མི་བྱའོ། །བརྩམས་པ་ལས་མི་ལྷོག་པ་དེ་ནི་སྤྱིས་སུ་དམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 ཏེ། རིགས་དཔལ།

གཞན་དོན་བརྩེ་བ་ཅན་རྣམས་སྟོག་ཕྱིར་ཡང་། །རང་གི་ཞུས་པ་ལྟོད་པར་མི་བྱེད་དེ།
 སྤྱིས་སུ་དམ་པ་ཁུར་ཕྱི་འཁུར་བ་དག །ཉམ་ངའི་གནས་སུ་ནམ་ཡང་འདོར་མི་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ལྷོག་པར་མི་བྱའོ། །གལ་སྲིད་བྱ་བ་གང་ཡང་ལྷོག་པར་
 བྱས་ན་སྤྱི་བ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་ཆེ་རབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་འགོ་བརྩམས་ནས་
 མཆུག་མེད་པ་དེ་ཉིད་རྒྱད་ལ་གོམས་གཤིང་འདྲིས་ནས་དང་བརྩོན་ལ་སོགས་པ་མཆུག་
 མ་ཆང་བཞི་ནར་འཁྱུར་བས་འཁོར་བའི་རྒྱ་སྟོག་པ་དང་འབྲས་སུ་སྤྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་
 ཅད་འཕེལ་བར་འཁྱུར་ཏེ། བྱ་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་འགྲུབ་པས་དམན་པ་དང་
 ཉམས་སུ་ཕྱོང་བ་འབྲས་སུ་འདྲི་དུས་ཀྱང་འབྲས་སུ་དེ་ནི་དམན་ཏེ་བདེ་བ་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པ་ཕྱོང་བར་མི་འཁྱུར་ཞིང་ལྷ་མ་མ་ཟང་བྱ་བ་རྗེས་མ་དེ་ཡང་འགྲུབ་པར་མི་
 འཁྱུར་རོ།།

མདོར་ན་བྱ་བ་གང་ལ་ཡང་ཟས་ལ་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་མི་བྱོ་ལྟ་བུ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་འཁྱུར་
 ལྷོག་མེད་པར་བརྟན་པོར་དགོས་གསུངས་སོ། །བརྩམ་ལྷོག་མི་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་
 ཉིད་གཅིག་སྤྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱེད་ཅིང་ལམ་ལྷ་ས་བརྩམ་ཡོན་ཏན་
 དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་འགོ་ཀྱན་ལ་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་པ་

ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་དང་། དག་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དམན་པར་བལྟས་ཏེ་མི་མཐུན་
 རྒྱལ་ཁུང་དུ་གསོད་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། བདག་ཉིད་མཆོག་ཏུ་བལྟས་
 ཏེ་ལྟར་བ་ཕྱ་རགས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་གོས་པར་བྱ་བ་རྩས་པའི་ང་རྒྱལ་ཞེས་པ་
 རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་དག་གིས་སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་ང་རྒྱལ་
 བྱ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་བརྟན་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབུང་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
 དང་། རྩས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་ང་རྒྱལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ནི།

བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་བྱའོ་ཞེས། །འདི་ནི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད། ༤༧

ཉོན་མོངས་དབང་མེད་འཛིག་རྟེན་འདིས། །རང་དོན་སྦྱབ་པར་མི་རྩས་པས།
 འགྲོ་བས་བདག་ལྟར་མི་རྩས་ཏེ། །དེ་བས་བདག་གིས་འདི་བྱའོ། ༤༨

གཞན་དག་དམན་པའི་ལས་བྱེད་ན། །བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་རི་ལྟར་འདུག།
 ང་རྒྱལ་གྱིས་ནི་མི་བྱས་ཏེ། །བདག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག། ༤༩

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱི་མཛད་སྦྱོད་ཐམས་ཅད་
 བྱི་གཞན་དོན་དུ་བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུས་སྦྱང་པར་བྱའོ། །ཞེས་བསམ་པ་འདི་ནི་བྱང་
 རྒྱུ་སེམས་དཔའི་ལས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

སངས་རྒྱས་མཛད་དཀའ་བདག་གིས་བསྟུབ། །བྱང་རྒྱུ་སྦྱོད་དཀའ་བདག་གིས་སྦྱང།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཉི་མ་གཅིག་ཤུས་ལས་ཀྱན་བྱེད་གྲོགས་བྱེད་པ་བཞིན་
 བོ། །སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ཐར་ལམ་རང་རང་གིས་སྦྱབ་མི་ཆོག་གམ་སྟུམ་ན།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་བརྩོན་པ་ལྟར་རང་

ལ་དམ་ཚེས་སྐྱབ་དབང་མེད་པའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདིས་ནི།
 གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་ལྟ་ཅི་གནས་སྐྱབས་ཀྱི་རང་དོན་ཙམ་ཡང་སྐྱབ་པར་མི་ལུས་པ་ཡིན་
 པས་ན་འགྲོ་བས་ནི་བདག་ལྟར་དུ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་སྐྱབ་མི་ལུས་ཏེ་གཞན་
 དོན་ལ་བརྩོན་ལུས་པའི་སེམས་ཅན་ནི། སྒྲིགས་དུས་འདིར་མེད་པ་དེ་བས་ན་བདག་
 གིས་གཞན་ཡན་གྱི་ལས་འདི་རྣམས་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ་བསམ་པས་དམ་བཅའ་
 དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་པ་མ་དག་གིས་ནི་རང་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཐར་པ་ལས་
 དམན་པའི་འཁོར་བའི་ལས་ཁང་ཞིང་དང་རྒྱ་ལེན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པར་འདུག་ན་
 བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟར་འདུག་ཞྩི་བྱ་བ་ཀྱན་གྱི་གོགས་སུ་འགྲོ་བ་རྒྱ་ལྟར་དུ་མི་མོས་
 པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལའང་རང་གིས་ཀྱང་འཇུག་ཞྩི་གོགས་བྱེད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་
 ན་སེམས་ཅན་གཞན་དག་གིས་ནི་རྒྱ་འཕྲོག་མི་ཚངས་སྨྱོད་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་
 དམན་པའི་ལས་ཁོ་ན་བྱེད་འདུག་པ་ཡིན་ན་དགོ་སྐྱབ་སྒྲིག་སྒྲོང་ལ་སོགས་པའི་དམ་
 པའི་ཚེས་རིན་པོ་ཆེ་ནི་སྐྱབ་མི་སུ་ཡང་མེད་པས་བདག་ཉིད་ཀྱང་ནི་དེ་ལྟར་དུ་འདུག་
 ཞྩི་འདུག་མི་རིགས་པས། **མདོ་ལས།**

སྨྱན་པ་ནི་ངའི་གོགས་མ་ཡིན་གྱི། །ང་ནི་སྨྱན་པའི་གོགས་ཡིན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་ཕར་བྱིན་གཞན་ལའང་འགྲོས་ཏེ་གཤམ་རབ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་
 རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་འགྲོ་ལ་ལུགས་གཉིས་མཛད་དོ། །མདོར་ན་དགོས་པའི་གོགས་སུ་འགྲོ་
 བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །དམ་ཚེས་གཞན་ཡན་གྱི་ལས་
 སྐྱབ་པའི་ཚེ་ན་ང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་གི་དགོ་རྒྱལ་སྒྲོང་ཡིན་ནོ་བསམ་པས་ང་
 རྒྱལ་གྱིས་ནི་བྱིན་དུག་གི་ལས་རྣམས་མི་རྣམས་མི་བྱེད་དེ་ང་རྒྱལ་འདི་ནི་དགོ་བ་རྗེས་
 སུ་འབྲངས་ཏེ་དུས་ནམ་ཡང་འོངས་པ་ཡིན་པས་ང་རྒྱལ་ངོས་ཟིན་པར་བྱས་ཏེ་ཅི་ལུས་
 ཀྱིས་སྤང་ནས་བདག་གི་རྒྱད་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རྩ་པ་པའི་ད་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི།

གི་པའི་སྒྲུལ་དང་ཐུང་གྱུར་ན། །ཁ་ཡང་མ་ཁའ་མིང་ལྟ་བུར་སྒྲིང་།
གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཉམ་ཆུང་ན། །ལྷུང་བ་ཆུང་བུའང་གཞོད་པར་བྱེད། ༥༡

ལྷུང་བཅས་ཚེལ་བ་དོར་བ་ལ། །མོངས་ལས་ཐར་བ་ཡོད་དམ་ཅི།
ད་རྒྱལ་ཚེལ་བ་བསྐྱེད་པས་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་ཐུབ་པར་དགལ། ༥༢

དེ་བས་སེམས་ནི་བརྟན་པ་ཡིས། །ལྷུང་བ་རྣམས་ནི་གཞོམ་བྱ་སྟེ།
བདག་ནི་ལྷུང་བས་ཡམ་བྱས་ན། །ཁམས་གསུམ་རྒྱལ་འདོད་བཞད་གད་འགྱུར། ༥༣

བདག་གིས་ཀྱན་ལས་རྒྱལ་བྱ་སྟེ། །བདག་ལས་སྲུ་ཡང་རྒྱལ་མི་བྱ།
རྒྱལ་བ་སང་གའི་སྒྲས་དག་གིས། །ད་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ། ༥༤

འགྲོ་གང་ད་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་དེ། །ཉོན་མོངས་ད་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན།
ད་རྒྱལ་ཅན་དགའི་དབང་མི་འགྲོ། །དེ་དག་ད་རྒྱལ་དགྲ་དབང་འགྱུར། ༥༥

ཉོན་མོངས་ད་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་ན། །དན་འགྲོར་ད་རྒྱལ་གྱིས་འཁྲིད་ཅིང་།
མི་ཡི་དགའ་སྟོན་བཅོམ་པ་དང་། །གཞན་གྱི་ཟས་ཟའི་བྲན་དང་ནི།
སྟོན་པ་མི་སྲུག་ཉམ་ཆུང་དང་། ༥༦

ཐམས་ཅད་དུ་ནི་བརྟན་པར་འགྱུར། །ད་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་དགའ་ཐུབ་ཅན།
དེ་ཡང་ད་རྒྱལ་ཅན་གཏོགས་ན། །དམན་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་སྟོས། ༥༧

གང་ཞིག་ད་རྒྱལ་དགྲ་ལས་རྒྱལ་ཕྱིར་ད་རྒྱལ་འཆང་།
དེ་ནི་ད་རྒྱལ་ཅན་དང་རྣམ་རྒྱལ་དཔའ་དེ་ཉིད།
གང་ཞིག་ད་རྒྱལ་དགྲ་བདོ་བ་ཡང་དེས་བཅོམ་སྟེ།
འགྲོ་ལ་འདོད་བཞིན་རྒྱལ་བའི་འབྲས་སྲུ་རྩོགས་པར་བྱེད། ༥༨

ཅེས་པའི་པར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་གི་བའི་སྒྲུལ་གྱི་རོ་དང་ཁ་ཏ་ག་ཉིས་
 འཕྲད་པར་གྱུར་ན་ཁ་ཏ་ཡང་མཁའ་ལྗིང་ཁྱུང་གི་བྱ་བ་ལྟ་བུར་སྒྱུད་པས་སྒྲུལ་རོ་ལ་
 འཇིགས་རེམ་གྱིས་ཟ་བ་ལྟར་དུ་དེ་བཞིན་དུ་གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་
 སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོ་རྒྱུ་ཞིང་ལྷན་པ་མེད་པར་ཉམས་རྒྱུང་དུར་བྱས་བསྟན་ན། ཉེས་བྱས་སྒྲ་
 མའི་ལྟར་བ་རྒྱུང་དུ་ཅུམ་གྱིས་དུས་ནམ་དུ་འང་གཞོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་གྱིས་
 མི་ལྷན་སྟམ་པའི་ལུམ་པ་དང་བཅས་གིང་ལུས་དག་གིས་ཐར་ལམ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་
 གྱི་ཚོལ་བ་དོར་ཏེ། ན་ནིང་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དུ་མདོ་འབྲེལ་དང་། སྦྱིད་སྟག་མེད་པ་
 ཁོ་ན་བྱས་པ་ལ་ནི་ཆེ་འདི་གྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མོངས་པ་ཁོ་ན་ལས་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་
 དམ་ཅི་སྟེ་ཐར་པ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་དོ། །དེ་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པས་ད་ལྟར་དམ་
 པའི་ཆོས་འདི་ཡོད་དུས་སྒྲུབ་དགོས་ད་ལྟའི་སྒྲུབ་སྟམ་ཆོགས་པའི་དགའ་བདེ་བཟང་
 བོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དང་མཇལ་དུས་སྒྲུབ་དགོས་སྟམ་པས་
 སེམས་ལ་ང་རྒྱལ་གྱི་དཔྱད་ཆོགས་བསྐྱེད་ཅིང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
 ལམ་ལ་མཉམ་མེད་ཤུགས་རྒྱལ་བོ་ལྟར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཚོལ་བ་བསྐྱེད་པས་
 ཐར་ལམ་བསྐྱུབ་པ་ནི་སོ་བྱང་སྟགས་གསུམ་གྱི་རྩ་བའི་ལྟར་བ་ཆེན་པོ་ཡིས་ཀྱང་པར་
 དུ་གཙོད་པ་བྱུང་པར་དགའ་བ་གསང་ཆེན་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་
 པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་སྒྲོབ་པ་ལམ་གྱི་དུས་སྒྲ་མིན་པོ་སྒྲུ་རལ་ཅན་དང་
 གཡུལ་བཀྱིས་པས་བྱང་སེམས་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུ་དང་རྒྱལ་བ་དགེ་དོན་གྱིས་ཡིད་བཞིན་
 གྱི་ནོར་བུ་ནམ་གསུམ་གྲུས་བརྒྱས་པ་ཕྱིར་ཐོགས་པའི་དོན་དུ་མཐའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་
 རུས་སྒྲལ་གྱིས་ཁོག་པས་བརྩས་ཏེ་བརྒྱོས་པར་མཛད་པས་མོར་བུ་ཕྱིར་སྒྲལ་བ་ལ་
 སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་པས་ན་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ནི་རྒྱུན་གང་གིས་ཀྱང་མི་
 བརྒྱལ་བའི་བརྟན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། **མདོ་ལྗོངས་རྒྱན་ལས།**

རྒྱུ་མ་ལེབ་དང་འདབ་ཆག་དང་། །རྒྱ་མཚོ་དག་གིས་རི་རབ་ལྟར།

བརྟན་པ་གྲོགས་ངན་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་། ཟབ་མོ་ཐོས་པས་མི་གཡོས་སོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཕྱི་མ་ལེབ་དང་འདབ་ཆག་ཁྱུང་དང་། རྒྱ་མཚོ་གསུམ་གྱིས་
 རི་རབ་གཡོ་འགྲུལ་མི་ལུས་པ་ལྟར་དུ་བརྟན་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲོགས་ངན་
 དང་སྦྱུག་བསྐྱེད་དང་སྦྱོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ཐོས་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱུགས་མི་གཡོ་བས་
 བ། སྦྱོང་སྦྱོབས་བསྐྱེད་སྦྱུབ་བརྟན་པར་འདོད། ཅེས་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་སེམས་ནི་སྤང་བྱེད་གི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དེ་ཡིས་ཉེས་ལྟར་
 ཅི་བྱུང་ཡང་འགྲོད་པས་སྒྲག་ཅིང་བཤགས་པས་སྒྲིག་ལྟར་མ་ལུས་པ་ནུམས་ནི་གཞོམ་
 པར་བྱ་ཉྩེ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྡན་པས་སྦྱོང་སྦྱོབས་བསྐྱེད་དགོས་སོ། རྒྱལ་
 གས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་བདག་ནི་ལས་ཉོན་ལྟར་བས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
 བམ་པར་བྱས་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་སེམས་
 ཅན་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་འདོད་པ་བཞད་གད་ཀྱི་གནས་སུ་འབྱུང་བས་ན་འདོད་ཆགས་
 ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ན་འང་རྗེས་སུ་མི་འབྱང་བར་བྱ་དགོས་
 སོ། རྒྱལ་གས་བདག་གིས་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་ལྟར་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ལས་
 རྒྱལ་བར་བྱ་ཉྩེ་བདག་ལས་ནི་གཞན་ཉོན་མོངས་པ་སུ་ཡང་རྒྱལ་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་
 དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་བྱ་དགོས་སོ།།

རྒྱལ་བ་སངས་ཀྱི་ཉེས་བདག་གིས་རང་རྒྱུད་དེ་ནི་མ་ངན་མ་ལྟ་བུ་མི་བྱེད་པར་
 སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་བ་གས་བཅས་ཀྱི་བརྟན་པའི་རྒྱལ་འདི་ལ་གནས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །
 བརྟན་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་རིགས་རུས་ཆོས་འབྱང་
 ཆེ་བམོད་དཔར་ཐང་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་ལག་པ་གཡུག་ཅིང་དབྱི་མགོ་བསྐྱར་ཏེ་
 འགོ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་བསམས་ན། མོངས་པའི་འགོ་བ་གང་ཞིག་གི་
 སེམས་ཅན་དེ་ནི་སྦྱོར་དུ་ཤེས་བཞིན་ལེའུའི་ཉེས་སྦྱོང་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཉེར་བདུན་གྱི་
 རྒྱལ་སུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱལ་བདུན་གྱིས་བསྐྱེད་ཤིང་བཅོམ་

པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་བརྟན་བཅོས་བྱེད་ཡུལ་ཉོན་མོངས་དཀའ་ཆེགས་ཅན་གྱིས་
 སེམས་ཅན་དེ་ནི། རང་གཞན་ཀྱན་གྱིས་ད་རྒྱལ་ཡན་ཆགས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་དོན་
 ལ་ད་རྒྱལ་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ་ད་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་ན་པ་རོལ་གྱི་དགའི་དབང་དུ་མི་འགོ་བ་
 ཞིག་དགོས་པ་ལ། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་ད་རྒྱལ་གྱི་དག་
 ཀྱན་གྱི་དབང་དུ་འགྱུར་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ད་རྒྱལ་བདུན་ནི། ད་རྒྱལ་ཙམ་
 དང་། ཆེ་བའམ་ལྷག་པའི་ད་རྒྱལ། ད་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ད་རྒྱལ། ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ད་
 རྒྱལ། དེ་སྙམ་པའི་ད་རྒྱལ། མངོན་པའི་ད་རྒྱལ། འོག་པའི་ད་རྒྱལ་དང་བདུན་གྱིས་
 སེམས་ཁོངས་ནས་ཁྲི་དང་བཅོན་པ་ཁྲིད་པ་བཞིན་དུ་རན་འགོར་ད་རྒྱལ་བདུན་གྱིས་
 ཁྲིད་ཅིང་གལ་སྤྱིད་མི་ཡུལ་དུ་ཁྲིད་ནའང་མི་གཤམ་དུ་མི་རྒྱུད་པས་ན་མི་ཡི་དགའ་སྒྲོན་
 ཞེས་བཀྱར་སྟེ་མི་ཤོ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། ལྷག་པོ་གཞན་གྱི་ཟས་
 ལ་ཟ་བའི་བྲན་དུ་གྱུར་ཅིང་གིན་ཏུ་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་
 པའི་ད་རྒྱལ་ཅན་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱན་གྱིས་འབྲུ་འབྲེད་གོད་རྟེན་བྱེད་པའི་གློན་པ་དང་
 ཀྱན་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་ཞིང་གིན་ཏུ་ལས་རན་པའི་དཔེ་དང་ཆོད་འཛོག་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་
 ལ་མི་སྟུག་པ་དང་། ཁ་བསམ་སྒྲ་བསམ་ཀྱན་གྱིས་སྟུག་བྲོ་ལྷ། གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
 ཀྱན་གྱིས་བརྟན་བཅོས་བྱེད་གསོད་བྱེད་ཅིང་ཁས་དམན་ཅིང་ཉམ་རྒྱུད་བ་དང་དུས་
 དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཀྱན་གྱིས་བརྟན་བཅོས་དང་བྱེད་གསོད་བྱེད་པར་འགྱུར་
 ཏེ། ད་ལྟ་མི་ཡུལ་ན་ཀྱན་གྱིས་བརྟན་བཅོས་ཁོན་བྱེད་པ་འདི་ཐམས་ཅད་སྟོན་བཅན་
 པོ་དང་དབང་ཡོད་ལ་སྟེས་དུས་སུ་ཐམས་ཅད་ལ་ད་རྒྱལ་བྱས་པའི་རྣམ་སྟོན་ཡིན་ཚུལ་
 མདོ་ལས་སྟོན་མི་དཔོན་བཅོན་པོ་ཞིག་གིས་གཞན་རྣམས་ལ་སྤང་མིག་དང་མིག་འོག་
 ཁོན་བལྟས་པས་གི་མ་ཐག་ཏུ་དུང་ཆོད་ཞིག་གི་དམ་སྦྱང་འོག་ཏུ་ཡི་དྲགས་ལྷག་མ་
 ཟ་བ་ཞིག་ཏུ་སྟེས་པར་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རྒྱུད་དང་སྒྲིང་རྒྱ་ཡིས་རོ་སྟོས་པའི་ཉོན་
 མོངས་པའི་ད་རྒྱལ་བདུན་གྱིས་སེམས་རབ་ཏུ་ཁེངས་གིང་དམ་ཆོས་དགའི་ཉམས་
 ལེན་མེད་པའི་མཁས་གདུང་ཞིང་ཡོན་ཏན་གྱི་ཟས་ཅི་ཡང་མེད་པས་དཀའ་ཐུབ་ཅན་

དུ་ཐུར་པ་དག་པའི་སྐལ་པ་ཆད་པའི་མུ་གེས་ཉམ་ཐག་པ་དེ་ཡང་ང་ད་དུང་ང་རྒྱལ་
 ཅན་གྱི་གྲལ་དུ་གཏོགས་དགོས་པ་ཡིན་ན་དེ་ལས་སྤྲུག་པའི་དམན་པ་ཅི་འདྲ་ཡིན་པ་
 ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲིམ་ཏེ་ཤོད་ཅིག། ཅིས་དེ་ལས་སྤྲུག་ཅིང་དམན་པ་ནི་མེད་དོ།

བྱང་སེམས་གང་ཞིག་གི་ང་རྒྱལ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དེ་འདྲ་བ་མིན་ཏེ་སེམས་
 ཅན་ཁམས་གསུམ་དབང་དུ་འདུས་པའི་ང་རྒྱལ་བདུན་གྱི་རྩ་བ་ངོ་སྤྲོམ་པའི་ང་རྒྱལ་
 གྱི་དག་ངན་ལས་རྒྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ང་རྒྱལ་ལམ་བརྟན་པའི་
 ང་རྒྱལ་འཆང་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ང་རྒྱལ་དེ་ནི་བདག་
 འཛིན་གྱི་དབང་དུ་མི་འགོ་བའི་བརྟན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དག་
 ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ཞིང་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའི་སྤྲིང་སྟོབས་བྱུང་བར་
 ཅན་གྱིས་དཔའ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གོ་ཞིག་བཅད་སྟུམ་ན། འགོ་དུག་གི་སེམས་ཅན་
 གང་ཞིག་གི་རྒྱད་ལ་གནས་པའི་ངོ་སྤྲོམ་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་
 ཀྱན་ལ་དག་བདེ་དར་འཛོམས་པས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སྤྲུལ་ཀྱང་མེད་པར་བྱ་བ་
 མ་རྩུས་པའི་དག་ངན་དེ་ཡང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བརྟན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་ངེས་
 པར་བཅོམ་སྟེ། ཐར་ལམ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་དག་ཐམས་ཅད་བཏུལ་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་དཔའ་གཉེན་སྦྱོང་ལུགས་ནི་འགོ་བ་ཀྱན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་
 འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་ལ་བསམ་པ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆའི་
 རྒྱལ་བའི་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་རང་རང་གི་རྒྱད་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་
 བརྟན་པའམ་རྩུས་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་པར་མཛད་དོ།

གསུམ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་བཤད་པ་ནི།

ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱི་ཁྱོད་གནས་ན། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་སྤོང་གཟུགས་ཏེ།

ཨ་ལ་སོགས་པས་སང་གོ་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ཚོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་བྱ། ། ༤༠

ཉམ་ང་ཆེ་ཐང་བྱུང་ཐུང་ཀྱང་། །མི་ཡིས་མིག་ནི་བསྐྱེད་བ་ལྟར།

དེ་བཞིན་ཉམ་དུ་བྱུང་གྱུར་གྱང་། ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བ། །

བདག་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་པས་དུས་ཉམ། བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་གྱང་སྒྲ།

རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་ཉོན་མོངས་པའི། འགྲེལ་ལ་འདུད་པར་མི་བྱའོ།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ད་ལྟར་འཁོར་བའི་གནས་འདིར་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལ་སྒྲེ་བའི་རྒྱ་མང་པོ་ཚོགས་པའི་སྒྲ་མ་དང་དགོ་འདུན་གྱི་ནོར་རྩལ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡུལ་ལྡེའི་བྱུགས་ཀྱི་ཁོད་དུ་གནས་ཡོད་པའི་ཆོན། གཉེན་པོའི་སྒྲིག་དྲན་གྱི་སོ་བས་བསྐྱེད་ཏེ་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་བརྒྱ་སྟོང་ཉིད་དུ་སྐྱབ་གཞུགས་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་གཉེན་པོས་སྐྱབ་བསྐྱེད་ནས་དགྲ་ཉོན་མོངས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འོངས་སམ་མི་འོང་སྒྲུལ་པའི་སོ་བ་བཅུགས་ཏེ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་ན་ཡང་མི་སྒྲེ་བར་བྱེད་བསམས་པའི་དམ་བཅའ་དང་ལྡན་པས་དབེར་ན་མ་ལ་སོགས་པ་རི་དྲགས་གྲངས་མེད་པས་སེང་གོ་ལ་མི་ཚུགས་པ་ལྟ་བུ་དང་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་དཔེ་མེད་མ་ལ་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ཅམ་གྱིས་གྱང་ཤེག་པར་མི་བྱ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དུ་དང་པོ་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ལ་སྟོན་དུ་མཐོང་ནས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་མི་ཚུགས་པར་བྱ་བ་ལ་སློབ་དགོས་སོ། །རྒྱང་ལག་ཆག་པ་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་ཉམ་དུ་བ་ཆེ་ཐང་རི་ལྟ་བུ་བྱུང་བར་གྱུར་གྱང་དུང་མི་ཡི་མིག་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་བ་ལྟར་དུ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ལུས་དག་གི་དགོ་བ་ཉམས་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་ལ་ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་ན་སེམས་འདི་ད་ལྟ་བུ་བསྐྱེད་ན་ད་ལྟ་མེད་པར་གྱུར་གྱང་ཡུལ་འདི་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྒྲེད་བྱེད་ཀྱི་གོགས་ཡིན་བསམས་པས་རང་སེམས་འདི་དྲན་གྱིས་བག་ཡོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་ཏེ་དགྲ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བར་བྱ་དགོས་བསམ་པ་གལ་ཆེའོ།

ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་ཉམ་དུ་བ་ཆེ་ཐང་བྱུང་ན་ཡང་བདག་ནི་བསྐྱེད་ཀྱི་པས་དུས་ཉམ་བར་གྱུར་ཏམ་བདག་གི་མགོ་བོ་བཅད་གྱང་སྒྲའི་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་དགལ་བའི་

འདོད་ཆགས་ལ་ཞེན་པའི་རོ་མུང་ལ་སོགས་པ་གཅིད་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་
དག་འདི་ལ་ད་ནི་གྲུས་ཏེ་འདུད་པར་མི་བྱའོ། །དེས་བརྟན་པའམ་ང་རྒྱལ་གྱི་དབྱང་
བཤད་པ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་དགའ་བའི་དབྱང་ནི།

དེ་བཞིན་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིགས་པ་ལས་ནི་གཞན་མི་སྤྱད།
ཅིང་མའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་ལྟར། །འདི་ཡིས་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན།
ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་བྱ་སྟེ། །ལས་དེས་མི་ངོམས་དགའ་བར་བྱ། ། ༥༡

བདེ་བའི་དོན་དུ་ལས་བྱས་ཀྱང་། །བདེ་འགྱུར་མི་འགྱུར་གཏོལ་མེད་ཀྱི།
གང་གི་ལས་ཉིད་བདེར་གྱུར་བ། །དེ་ལས་མི་བྱེད་ཇི་ལྟར་བདེ། ། ༥༢

སྤྱི་བྱའི་སོར་ཆགས་སྤྱང་ཅི་ལྟའི། །འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ན།
རྣམ་སྤྱོན་བདེ་ལ་ཞི་བ་ཡི། །བསོད་ནམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ངོམས། ། ༥༣

དེ་ལྟས་ལས་ཆར་ཕྱིན་བྱའི་ཕྱིར། །ཉི་མ་ཕྱེད་དུས་གདུངས་པ་ཡི།
སྤྱང་ཆེན་མཆོ་སྤྱད་མཆོར་འཇུག་ལྟར། །ལས་དེ་ལ་ཡང་འཇུག་པར་བྱ། ། ༥༤

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་དང་གནས་སྐབས་
ཐམས་ཅད་དུ་རིགས་པ་འོས་པ་ལས་ནི་གཞན་དུ་མི་རིགས་མི་འོས་པའི་ལམ་ནི་མི་
སྤྱད་དོ། །དཔེར་ན་བྱིས་པ་རྒྱང་དུ་རྣམས་ཀྱིས་ཅིང་མའི་བདེ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་འབྲས་
བྱ་འདོད་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་ལྟར་དུ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡིས་ཕྱིན་དུག་གི་
བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པའི་ཕྱིན་དུག་གི་ལས་དེ་ལ་ནི་ཞེན་ཅིང་དགའ་བར་བྱ་སྟེ། ཕྱིན་
དུག་གི་ལས་དེས་མི་ངོམས་པར་ཆོག་ཤེས་མེད་པས་དགའ་བར་བྱ་ཞིང་འབྲས་བྱ་ནི་
སེམས་ཅན་ལ་བསྟོ་བ་མ་གཏོགས་རང་ལ་འདོད་པར་མི་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་

གྱིས་རང་ཉིད་བདེ་བའི་དོན་དུ་ཁང་ཞིང་བསོད་ནམས་ཆོས་རྒྱན་གཡོ་སྤྱོད་རྒྱ་ལ་
 སོགས་པའི་ལས་མང་པོ་བྱས་ཀྱང་དེས་རང་བདེ་བའི་རྒྱར་འཇུག་རམ་མི་འཇུག་གཏོལ་
 མེད་ཅེས་བ་ནི། དེས་པ་མེད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གཞོན་པའི་ཐབས་ཀྱང་མང་པོར་བྱང་སེམས་
 གང་གི་དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་དེས་
 བར་བདེ་བར་འབྱུང་བར་འཇུག་བ་ཡིན་ན། ཕྱིན་དུག་དེའི་ལས་ཉིད་ནི་མི་བྱེད་ན་རི་
 ལྟར་བདེ་སྟེ་བདེ་ཐབས་གཞན་མེད་པས་ཕྱིན་དུག་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །དཔེར་ན་
 སྤྱི་བྱའི་སོར་ཆགས་པའི་སྤང་ཅི་ཞེས་པ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཀྱིས་བཟུག་ཆེ་གི་སོས་ཕྱེ་
 བཅད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འདིའི་འདོད་པ་ལྟའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་དང་པོ་བདེ་
 ཞིང་རྣམས་སྒྲིན་རྒྱབ་སྟེ། **སྤྱིས་རབས་ལས།**

ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་དང་པོ་ཐོས་ན་བདེ།

ཡུལ་དང་དུག་མཚུངས་རྣམས་སྒྲིན་མི་བཟད་ཐུང་།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའི་འདོད་པ་དེ་རྣམས་ལ་ཆོག་ཤེས་ཀྱིས་མི་ངོམས་ཤིང་
 ཆོམས་པ་མེད་པ་གཅིང་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་
 ཉིད་ཤུལ་རྩོག་ཅིང་མཐར་དེ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་རྒྱ་མེད་བ་ཡིན་
 ཀྱང་། ད་དུང་དེ་ལ་ཞེན་འདུག་ན་དམ་ཆོས་དགོ་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུས་ཆོ་འདི་དང་
 ཕྱི་མའི་རྣམས་སྒྲིན་ནི་ལྟ་མའི་བདེ་ཐོབ་ལ་མཐར་ཐུག་ནི་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་བདེ་བའི་མཐར་ཐུག་བསྐྱེལ་
 དུ་མི་འཇུག་པའི་བསོད་ནམས་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་ཅིའི་དོན་དུ་ངོམས་ཏེ་
 མི་ངོམས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟས་རྒྱལ་
 སྤྱིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དེད་ནས་དམ་ཆོས་པར་ཕྱིན་དུག་གི་ལས་རྣམས་
 ཆར་ཞེས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དཔེར་ན་ཉི་མ་བྱེད་ཉིན་གྱི་དུས་སུ་ཉི་
 མའི་ཆ་བས་གིན་ཏུ་གསུངས་པ་ཡི་ནི་སྤང་ཆེན་མཆོད་དང་ཐུང་ཆེ་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་མཆོར་

འཇུག་པ་ལྟར་དུ་རང་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་ཚད་པས་གདུངས་པ་ཡང་ཉམས་ལེན་པར་
 བྱིན་དུག་གི་ལས་མཚོ་ཆེན་ལྟ་བུ་དེ་ལ་ཡང་དག་པར་འཇུག་པར་བྱའོ། །བཞི་བ་དོར་
 བའི་དབུང་ནི།

སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་འབྲེལ་ན། །སྐར་བུའི་དོན་དུ་དོར་བར་བྱ།
 ལེགས་པར་ཟེན་ན་བྱི་མ་དང་། །བྱི་མ་འདོད་པས་དེ་སྤང་བྱ། ༥༤

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བཙུན་འགྲུས་བཙུམ་པའི་གྲོགས་ལ་རེ་ཞིག་དོར་
 བ་དང་གཏན་དུ་དོར་བ་དང་གཉིས་གྱིས་བཙུན་འགྲུས་ཙུམ་པའི་གྲོགས་བྱེད་ཚུལ་ནི།
 དང་པོ་དམ་ཚོས་སྐྱབ་པའི་ཆེ་ཡང་ལུས་སེམས་ལ་མི་འདོད་པ་སྣ་ཚོགས་གྱིས་སྒྲོ་གསུམ་
 གྱི་དགོ་པའི་སྟོབས་ཉམས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཆེན་དགོ་བ་ད་གཟོད་སེམས་
 གྱིས་སྐར་བུ་བའི་དོན་དུ་ལུས་དག་གི་དལ་དུ་བ་བསལ་བྱིར་རེ་ཞིག་འདོར་བར་བྱ་བ་
 ཡིན་ལ་ཁྱད་པར་དེ་དུས་སུ་བག་ཡངས་དགོས་པ་གདམས་དག་ཡིན་གསུངས་སོ། །
 མོས་བསམ་ལྟ་བུ་རེ་རེ་ལེགས་པར་ཟེན་ན་དེའི་བྱི་མ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་ཡང་ཉམས་
 སུ་སྤང་མཐར་བྱི་མ་གཞན་དོན་སོགས་འདོད་པས་སྡུ་མ་དེ་རྣམས་གཏན་ནས་འདོར་
 བར་བྱ་བ་སྟག་མོས་བུ་སོ་བར་ནས་བཟུང་བ་ལྟ་བུའི་གདམས་དག་དགོས་གསུངས་
 སོ། །དེས་དབུང་བཞི་སོགས་ནས།

གཉིས་བསྟོབས་གཉིས་སྟེད་ཚུལ་ལ། ལྟར་ལེན་གྱི་སྟོབས་དང་། དབང་བསྐྱར་
 གྱི་སྟོབས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

འཐབ་རྩིང་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །གཡུལ་དོར་རལ་ཁ་ལྟགས་པ་བཞིན།
 ཉོན་མོངས་མཚོན་ལས་གཟུང་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་གཞོམ་པར་བཏེག།⁽¹²⁾

གཡུལ་དུ་རལ་གྱི་ལྟང་གྱུར་ན། །འཛིགས་པས་ལྟར་དུ་ལེན་པ་ལྟར།
 དེ་བཞིན་དུན་པའི་མཚོན་གོར་ན། །དཔྱལ་བའི་འཛིགས་དུན་ལྟར་དུ་སྤང་། ༥༥

༩

རི་ལྟར་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས། །དྲག་ནི་ལུས་ལ་བྱབ་འགྱུར་བ།།

དེ་བཞིན་གྲགས་ནི་རྟེན་པ་ན། །ཉེས་པས་སེམས་ལ་བྱབ་པར་འགྱུར།། ༥༧

ཡུངས་མར་བཀའ་བའི་སྒྲོན་བཀྱར་ལ། །རལ་གྱི་ཐོགས་པས་བྱང་བསྟན་དེ།།

བོན་གསོད་བསྐྱགས་འཇིགས་པ་ལྟར། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་སྒྲིམ།། ༥༨

དེ་བས་བར་དུ་སྒྲུལ་འོངས་ན། །རི་ལྟར་རིངས་པར་ལྷང་བ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་གཉིད་དང་སྟོམ་འོངས་ན། །ལྷུང་དུ་དེ་དག་བསྐྱོག་པར་བྱ།། ༥༩

ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་། །བདག་ལ་སྦྱང་ནས་ཅི་ནས་ཀྱང་།།

བདག་ལ་བྱིས་འདི་མི་འབྱུང་བ། །དེ་ལྟར་བྱ་ཞེས་ཡུན་རིང་བསམ།། ༦༠

རི་ལྟར་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལ། །དྲན་པ་གོམས་པ་ཉིད་འགྱུར་ཞེས།།

རྒྱ་འདི་ཡིས་ནི་ཤད་པ་འཇམ། །རིགས་པའི་ལས་ནི་འདོད་པར་བྱ།། ༦༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དཔེར་ན་དག་ལ་ལན་མང་འབྲད་པའི་འཐབ་
 རྩོད་ལ་སོགས་རྟིང་སྟེ་འདིས་ཤིང་གོམས་པས་དག་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་གསལ་འོར་གྱི་
 རལ་ཁ་སྤྱད་དེ་ཕན་ཚུན་ལྷགས་ཏེ་དམག་དཔོན་རང་སྟོན་མ་བྱས་ཏེ་འགོ་བའི་ཆོ་ན་
 པ་འོལ་གྱི་དག་དབྱང་ཐུབ་ངེས་པའི་ཆོ་འཐབ་ཅིང་ཕམ་པར་བྱེད་ལ་མི་ཐུབ་པའི་ཆོ་
 བ། འབྲོས་པ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་གཉེན་པོ་ཐོད་
 གཏུགས་ཏེ་དྲན་ཤེས་གྱིས་འཐབ་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་གཉེན་པོ་མི་ཐུབ་པའི་ཆོ་
 བ་དག་དུག་ལྡེའི་མཚོན་ལས་རང་ཉིད་བཟུར་ཏེ་ཡར་མར་དང་གཡས་གཡོན་དུ་བལྟ་
 བ་དང་སྟོ་ཕྱིར་དུ་འགོ་བ་དང་དེས་ཀྱང་མ་ཞིན་སྐབས་འགོ་དང་ཡན་ལག་བདུན་པ་
 ལ་སོགས་པས་ཞི་བར་བྱ་ཞིང་། ཉོན་མོངས་པའི་དག་རྣམས་འདུལ་ངེས་པའི་ཆོ་ན་
 གཉེན་པོས་ཐོལ་སྒྲིས་ཐད་ཆེད་དུ་གཞོམ་པར་བྱ་ཞིང་གཉེག་ཅེས་པ་ནི་དྲན་ཤེས་ཀྱི་
 མཚོན་གྱིས་བཅད་པའི་དོན་ཡིན་ལོ།།

དེ་ནས་གཉེན་པོ་ལྷུང་ལེན་ནི། དཔེར་ན་དགའ་འདུག་དཔུང་གི་གཡུལ་དོའི་ནང་
 ཏུ་ལག་གི་རལ་གྱི་ལྷུང་བར་ལྷུང་ན་གསོད་འོང་སྟེ་མ་པའི་འཛིགས་པས་ལྷུང་ཏུ་རལ་
 གྱི་ལེན་པ་ལྷུང་ཏུ་དེ་བཞིན་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་སྒྲུང་དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པའི་
 དྲན་པའི་མཚོན་ཆ་སྐད་ཅིག་ལ་ཤོར་ན་དཔུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་འོངས་སྟེ་
 འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་པས་དཔུལ་བ་དྲན་ནས་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ལྷུང་ཏུ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །
 ཉེས་པ་ཕྱ་མོ་ཞིག་གིས་སྒྲིབ་མེད་པས་མ་པ་མི་རུང་སྟེ་དཔེར་ན་རྩེ་ལྷུང་ན་དུག་མདས་
 ལུས་ལ་ཡོག་མ་ཐག་ཏུ་ཁྲག་ལ་བརྟེན་བཅས་ནས་གོམ་པ་བདུན་མ་པོར་ཚུན་ཆད་དུ་ག་
 དུམ་བུ་ཞིག་མ་ཆོད་ན་དུག་ནི་ཁྲག་གིས་ཁྲིད་ནས་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་ཁྲབ་པར་ལྷུང་
 པ་དེ་བཞིན་ཏུ་དྲན་གེས་མེད་པས་སེམས་ལུལ་ལ་སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་ཡོངས་པའི་དུས་
 སུ་དགའ་ཉེན་མོངས་པས་གྲགས་ནི། རྟེན་པར་ལྷུང་པའི་ཆོན་རས་ལ་སྟུམ་དང་ཕྱགས་
 ལ་བཅའ་ཞུགས་པ་ལྷུང་འབྲལ་བར་དཀའ་བ་ཉེས་པས་སེམས་ལ་ཁྲབ་པར་འབྱུང་
 བས་ན་དང་པོ་ཉིད་ནས་དྲན་པའི་སྒྲོ་མ་དེད་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ།།

དཔེར་ན་རྒྱལ་པོ་གཏུམ་པོ་རབ་སྟང་གིས་ཕྱིར་གི་སྟོན་པ་བརྟགས་ཤིང་ནང་པ་
 ལ་ཡིད་ཆེས་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་ནས་གསུངས་པ་ལྷུང་ཏུ་བཙོན་པ་ཞིག་ལ་ཡུངས་
 མར་གྱིས་རབ་ཏུ་བཀའ་བའི་སྟོན་བསྟུར་ནས་ལོ་བྱང་ཡང་ཐོག་གི་མཐའ་ལ་བསྐྱོར་བ་
 ལ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་ཐོགས་པས་བཙོན་པའི་དྲུང་ན་བསྟན་དེ་ཡུངས་མར་ཐིགས་པ་
 ཞིག་པོ་ན་སྟེ་གཙོད་པའི་གསོད་བསྐྱིག་གིས་རབ་ཏུ་ཆེ་འདིའི་དོན་ཙམ་ལ་འང་སྒྲག་
 ཅིང་འཛིགས་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྷུང་ཏུ་བྱ་བ་ཕྱ་མ་མི་དགེ་བ་བརྟུལ་ཁིང་བྱི་མ་དགེ་བ་ལ་
 ཞུགས་པའི་སྟོན་པ་ཅན་བྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཙོན་པས་ཡུངས་མར་
 བཀའ་བའི་སྟོན་ཐོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་སྦྱིམས་དགོས་ཏེ་དབང་པོའི་སྟོ་སྟོམ་པ་
 འདི་དག་བཙོམ་ཡོངས་ཀྱི་གདམས་ངག་ཡིན་གསུངས་སོ། །གཉེན་པོ་གེས་བཞིན་
 ལྷུང་ལེན་པ་ནི་ཆོག་དོན་རྣམས་མི་བརྟེན་པ་དྲན་པ་དང་རང་རྒྱུད་ལ་བྱ་ར་བྱེད་པ་གེས་

བཞེན་དང་མི་ཉན་བསམ་པའི་བག་ཡོད་གསུམ་གྱིས་སེམས་བསྐྱང་དགོས་པ་དེ་བས་
ན་བྱ་བ་ཇི་ལྟ་བུ་བྱེད་པའི་ཆོན་ཡང་པར་དུ་སྒྲུལ་ཞིག་སྒྲིབ་འོངས་ན་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་
འོངས་པ་ཞེས་མགྲོག་པས་ཡར་ལ་ལྡང་བ་ལྟར་དུ་དཔེ་དེ་བཞེན་དུ་རང་ལ་གཉིད་
འོངས་པ་དང་སྟོམ་འོང་ཞེས་པ་སྐྱས་པ་དང་ཉལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་པའི་རོ་སྤྱང་
དགོས་ཆད་ཇི་འདྲ་ཞིག་སེམས་ལ་ཤར་བ་ན་སྒྱར་བ་ཉིད་དུ་གཉིད་དང་སྟོམ་འོངས་པ་
དེ་དག་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ། །དྲན་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་བརྩོན་
འགྲུས་ལྟར་སྤང་ཏེ་ང་སོ་སྒྲེས་ལས་དང་པོ་བ་ཞིག་ལ་ཉེས་ལུང་ཡང་ཉེས་རྒྱུ་མཆོམས་
གཙོད་དགོས་ཏེ་དབྱུག་པས་གཅིག་དང་བརྒྱ་བརྟེན་པ་ལ་བྱུང་པར་ཡོད་པ་ལྟར་ལུང་
བ་རེ་རེ་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་ན་དགའ་བས་མི་དགོ་བརྩུ་ལ་སོགས་པ་དང་སོ་བྱང་སྒྲགས་
གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་ཉེས་པ་བྱུང་བ་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་ཅུང་གྲགས་སམ་སྒྲམ་པས་བྱུང་དུ་
མི་གསོད་པར་དམ་ཉམས་སྒྲོམ་གོར་སྒྲལ་ཆད་སྟིང་མེད་ང་རང་གིས་ད་དུང་དད་ཟས་
གཤེན་ཟས་ལ་སོགས་པ་ཟོས་མེད་བསམ་པས་བདག་ལ་སྤྲད་པར་བྱས་ནས་རྗེས་
པོར་ལས་ཅི་ལ་བབ་ནས་ཀྱང་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་འཕྲོ་ཆོད་བྱས་ཏེ་བདག་ལ་ཕྱིས་སུ་ནི་
སྒྲིག་ལུང་འདི་རྣམས་མི་འབྱུང་བ་ཞིག་ངས་པར་གལ་ཆེ་སྟེ། བྱང་སེམས་ལ་སེམས་
གྱི་ཉེས་པ་བསྐྱང་བ་གཙོ་ཆེ་བ་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་ཞེས་དུས་ལུན་རིང་དུ་བསམ་པ་
གལ་ཆེ་ལོ།

དོན་ཇི་ལྟར་ན་འང་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་དག་ཀྱན་ལ་ཆོའདིའི་བྱ་བ་འཇིག་
རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་གྱི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བར་བསམ་རྒྱུ་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ནས་སྤང་
དོར་གྱི་གནས་མི་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཐབས་
སུ་བརྩོན་དགོས་ཞེས་བསམ་སྟེ་སྒྲུ་མ་བསྟེན་པ་དང་ད་ཕྱིར་ཆད་མ་ཤེས་པ་བསྐྱབ་ཅིང་
ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་མི་བརྟེན་པའི་སྒྲོ་ནས་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་མི་བརྟེན་པའི་རྒྱ་འདི་
ཡིས་ནི་དྲན་པ་དང་སྤང་པར་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་རི་ཁྲོད་དུ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པ་

རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་ལས་རྣམས་ནི་འདོད་ཅིང་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་སོ།

གཉིས་པ་དབང་སྒྱུར་གྱི་སྒྲོལ་སྒྲིལ་གྱི།

ཅི་ནས་ལས་བྱེད་སྒྲོལ་རྒྱུ་ལོ། ཐམས་ཅད་ལ་ནི་མཐུ་ཡོད་པ།

དེ་ལྟར་བཀ་ཡོད་གཏམ་བྱ་དེ། བདག་ཉིད་ལྡང་བ་ཡང་བར་བྱ། ༥༤

རི་ལྟར་རྒྱུད་ནི་འགོ་བ་དང་། འོང་བས་ཤིང་བལ་དབང་བསྒྱུར་བ།

དེ་བཞིན་སྒྲོལ་བས་དབང་བསྒྱུར་དེ། དེ་ལྟར་ན་ནི་འགྲུབ་པར་འགྱུར། ༥༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ལས་ཅི་ལ་བབ་ནས་ཀྱང་མི་ལས་དམ་བཅའ་མཛད་
 པ་ལྟར་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ལ་རང་གིས་དབང་སྒྱུར་དེ་གཞན་དོན་དུ་པར་ཕྱིན་དུག་གི་
 ལས་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་རྒྱུ་དང་པོ་ཉིད་ནས་དགོ་བའི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་ནི། ལེ་ལོ་
 དང་སྒྲོམ་ལས་མེད་པར་གཉེན་པོའི་མཐུ་ཡོད་པ་བྱེད་དགོས་བསམ་པས་དམ་བཅའ་
 གལ་ཆེ་ཞིང་དེའི་ཐབས་སུ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཀ་ཡོད་ཀྱི་ལེའུ་ལི་ས་བཅད་
 རེ་རེ་བཞིན་གྱི་གཏམ་བྱ་པར་བྱས་ཏེ་ཉེས་པ་ལ་འཛེས་བཀ་བྱེད་པས་གཟབ་ཅིང་
 གོགས་གཞན་དབང་དུ་མི་གཏོང་བར་མ་ཟད་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ཡང་རྒྱུན་དབང་དུ་མི་
 གཏོང་བར་ཞེ་མནའ་དང་བཅས་པས་སྒྱུར་པ་ལག་ལེན་དངོས་ནི། བདག་ཉིད་ལྡང་
 བ་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ང་ལོ་བདེ་བ་སྟེ་ཆོག་ཡང་བར་བྱ་ཞིང་བྱུང་བར་ཐོ་རེངས་དུས་སུ་
 ཏར་ལང་དང་གོས་ལུད་པ་སོགས་བྱས་ཏེ་བྱག་འཛལ་བ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །དེ་
 རི་ལྟར་ན་རྒྱུད་ནི་པར་ལ་འགོ་བ་དང་ཚུར་ལ་འོང་བས་ཤིང་བལ་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་དེ་
 བཞིན་དུ་དགོ་བའི་བྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་གྲུས་པ་དང་སྒྱུར་བའི་བཙུན་འགྲུས་གཉིས་
 གྱིས་སྒྲོལ་བས་སྒྲོ་གསུམ་ལ་རང་དབང་སྒྱུར་དེ་གཞུ་རྒྱུད་ལྟ་བུའི་དགོ་བྱོགས་ལ་གྲུས་
 སྒྱུར་གྱིས་ཀྱན་སྒོར་གྲགས་བྱས་པ་དང་ཏག་སྒྱུར་གྱིས་རྒྱན་རིང་བས་ཕྱིན་དུག་ལ་
 བསྐྱབ་སྟེ་བཙུན་འགྲུས་དང་ལྷན་པ་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ནི་ཡོན་ཏན་གོང་མ་རྣམས་
 རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ལེའུའི་མཚན་ནི།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བརྩོན་འགྲུས་བསྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བདུན་པའོ།།

ཞེས་བསྟན་བརྩོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་ལེའུ་བརྩ་
ཡོད་པ་ལས། བྱང་སེམས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གོགས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གནས་བསྟན་པ་
ཞེས་པའི་ལེའུ་བདུན་པའི་ཟིན་བྲིས་སོ།།

གཉིས་པ་ཀླུ་རྩོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བརྩ་
བྱེད་པ་ལེའུ་བརྩ་དཔལ་མ་གཏན་གྱི་ལེའུ་ལ། ལེའུའི་གཞུང་དང་། མཚན་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལའང་། མཚན་སྐྱར་བའི་སྒྲོ་ནས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་སྒྲོང་བ་དང་། བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་དངོས་བཤད་པ་སྟེ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་བརྩོན་འགྲུས་བསྟེན་ནས་ནི། །ཡིད་ནི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་བཞག།

སེམས་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི། །ཉོན་མོངས་མཆེ་བའི་ཐུག་ན་གནས། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བརྩོན་འགྲུས་རང་རྒྱུད་
ལ་བསྟེན་ནས་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་བསམ་གཏན་ཡིན་ཏེ་ནང་སེམས་ཀྱིས་
དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་དགའ་ཞིང་སྒྲོ་བཞིན་དུ་བདག་གི་ཡིད་འདི་ནི་བྱའི་ཡུལ་ལ་
མི་འཕྲོ་བར་ཁབ་མིག་ཏུ་སྒྱུད་པ་འཇུག་པ་ལྟར་དུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
སྟེ། དགེ་བའི་དམིགས་པ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མཉམ་བཞག་ཉིང་
ངེ་འཛིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་གལ་ཆེ་བས་ སེམས་བརྩོན་འགྲུས་གལ་ཆེ་བས་སེམས་

བཙོན་དུ་བཟུང་ན་རིག་པ་སྒྲིམ་པ་འདི་དཀའ་སྟེ་དདུལ་ཚུ་ལག་ནང་དུ་བཟུང་བ་དང་
 སྒྲེལ་ལྟར་ཡིན་པས་སེམས་ནི་ཡུལ་ལྟ་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་པའི་མི་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 གཙན་གཟན་དང་འདྲ་བའི་མཆེ་ཐག་ཅེས་པ་ནི་སའི་བར་ན་གནས་ཡོད་པ་དང་འདྲ་
 བས་སེམས་ཡུལ་ལ་མི་གཡེངས་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་
 རྒྱར་གཟིགས་མ་ཕྱོང་བའི་དཔེ་གསུམ་གཟིགས་པ་ནི། ཤིང་སྟོན་པ་ཅན་ཚུ་ནང་ནས་
 བདར་ན་མེ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཤིང་སྟོན་པ་ཚུ་ཅན་པ་རྒྱན་གཤེར་ནས་བདར་ན་མེ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། གཙུབ་ཤིང་དང་གཙུབ་རྩྭ་ན་སྒྲོམ་པ་སྒྲོམ་པ་ནས་བདར་ན་མེ་འབྱུང་
 བ་བཞིན་དུ་ལུས་སེམས་གཉིས་འདུ་འཛི་དང་རྣམ་རྟོག་ལས་རྒྱང་མ་བསྐྱངས་ན་ཉིང་ངེ་
 འཛིན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ལུས་འདུ་འཛི་ལས་རྒྱང་བསྐྱངས་ཀྱང་སེམས་རྣམ་རྟོག་
 ལས་རྒྱང་མ་བསྐྱངས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་མི་འགྲུབ་པ་དང་། ལུས་སེམས་གཉིས་འདུ་འཛི་
 དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ལས་རྒྱང་བསྐྱངས་ན་ཉིང་ངེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་དཔེ་དོན་ལྟར་
 ཡིན་པས་ན་ཆོས་སྐྱབ་པ་བས་ཀྱང་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་གསུངས་པ་ལྟར་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 སྒྲོམ་པ་ལས་ཀྱང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱུ་ཆོག་གས་ཆང་བ་འདི་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །

**གཉིས་པ་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་
 བར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།**

ལུས་དང་སེམས་ནི་དཔེན་པ་ཡིས། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་མི་འབྱུང་ངོ་།

དེ་བས་འཛིག་རྟེན་སྤང་བྱ་ཞིང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡོངས་སུ་དོར། ༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་སེམས་མི་གཡེང་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྟོན་འགོ་ནི་
 གོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱར་མ་གསལ་བའི་དཔེ་གསུམ་གཟིགས་པ་ལྟར་དུ་ལུས་འདུ་
 འཛིན་པའི་ཚུན་བྱིན་ལེན་དང་ཟེར་གཏམ་མང་པོ་ལས་དཔེན་ཞེས་པ་ནི་མེད་པའི་
 དོན་དང་སེམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལས་དཔེན་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་གཡེང་

བ་མི་འབྱུང་ངོ། །ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་འདྲ་འཛི་དང་རྣམ་རྟོག་མེད་པས་རྣམ་གཤེད་
མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ལུས་རི་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་འདུག་ནས་འཛིག་རྟོན་ཆེ་
འདིའི་འདྲ་འཛི་སྣ་ཆོགས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་ཞིང་སེམས་དབེན་ཐོབ་
ཕྱིར་རྣམ་རྟོག་ལ་སྒྲོན་དུ་བཏུས་ཏེ་འཛིག་རྟོན་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སུ་དོར་བར་བྱ་བ་གལ་ཆེའོ་ཞེས་མདོར་བསྟན་ཏོ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། འཛིག་རྟོན་སྤང་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་དོར་བ་
གཉིས་ལས། དང་པོ་འཛིག་རྟོན་སྤང་བ་ལའང་། འཛིག་རྟོན་སྤོང་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་དང་། ཉང་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟོན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བསྟན་པ་དང་།
ཕྱི་རྟོན་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟོན་ལ་སྤེད་པ་སྤང་བ་དང་། སྤངས་ནས་དབེན་པ་བསྟེན་
རྒྱལ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

ཆགས་པའི་ཕྱིར་དང་རྟོན་སོགས་ལ། སྤེད་པས་འཛིག་རྟོན་མི་སྤོང་སྟེ།

དེ་བས་འདི་དག་ཡོངས་སྤོངས་ལ། །མཁས་པས་འདི་ལྟར་སྟུང་བར་བྱ། ༡

ཞིག་ནས་རབ་ཏུ་ལྟན་པའི་ལྟག་མཐོང་གིས། །ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་
པར་ཤེས་བྱས་ནས།

ཐོག་མར་ཞིག་ནས་བཙལ་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །འཛིག་རྟོན་ཆགས་པ་མེད་ལ་མངོན་
དགས་འགྲུབ། ༢

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟོན་མ་སྤངས་ན་བསམ་གཏུན་མི་འགྲུབ་
པས་ན་ནང་བརྟན་གྱི་ལ་མ་བྱ་རྒྱུད་མཛའ་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ན་
འཛིག་རྟོན་འདི་ཉིད་སྤོང་མི་རུས་པ་དང་ཕྱིའི་ཡོ་བྱད་སྟེད་དང་སྟོན་གྲགས་གྲོགས་
ཆོག་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤེད་པ་སྟེས་པས་འཛིག་རྟོན་འདི་མི་སྤོང་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་
བྱ་སྟེ། འཛིག་རྟོན་མ་སྤང་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་མི་འགྲུབ་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ནང་སེམས་

ཅན་ལ་ཆགས་པ་དང་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ལ་སྟེན་པ་འདི་དག་གཉིས་ཀ་ཡོངས་སུ་སྤོང་ལ་
 བྱང་སེམས་མཁས་པས་འདི་ལྟར་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དོན་ལ་སྤྱད་པར་བྱ་དགོས་ཏེ།
 ཁོང་ཁྱོད་ལ་སོགས་པ་ཞི་ནས་ཁམས་གང་གི་སེམས་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཞི་གནས་
 དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ལྟག་མཐོང་གིས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མགོ་གཞོན་
 བ་དང་ཅ་བ་དྲུང་ནས་ཐུང་སྟེ། རྣམ་པར་འཛོམས་པར་བག་ཡོད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ངོ་
 ཤེས་པ་དང་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ཡིན་ལུགས་ཤེས་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཐབས་སྣ་
 རྟོགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འཛོམས་ཚུལ་ཐོས་པས་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་དེ་ཤེས་པར་བྱས་
 བས། ཞི་ལྟག་གཉིས་ལས་ཐོག་མར་ཞི་གནས་ཉིད་ནི་སེམས་གནས་པའི་ཐབས་
 དགུའི་སྒྲོ་ནས་བཅའ་བར་བྱ་ཞིང་། དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལྷ་སྤང་ཞིང་དེ་ལ་
 གཉེན་པོ་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བརྟེན་དགོས་ཏེ། དང་པོ་སེམས་གནས་དགུ་ནི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱུ་འདྲ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་སོགས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་སེམས་གཏང་
 དེ་འཛོག་པ་དང་། དམིགས་པ་དེའི་རྒྱན་ལ་མི་གཡེང་བར་འཛོག་པ་དང་། སེམས་
 ཡོངས་ན་དམིགས་རྟེན་པ་སྤྱར་ཡང་བསྤྲན་ཏེ་འཛོག་པ་དང་། དམིགས་རྟེན་ལ་བྱན་
 བས་མི་བརྟེན་པར་ཉེ་བར་འཛོག་པ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བསམ་ནས་
 སྒྲོ་མ་མི་མོས་པ་དུལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཞི་བར་
 བྱེད་པ་དང་། བརྟན་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་རྟོག་ལངས་པ་
 རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པ་དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་དང་ཐ་སྐབས་
 ལྟར་ཡིན་ཀྱང་རྣམ་རྟོག་རགས་པ་ཕལ་ཆེར་ཞི་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པས་
 དམིགས་རྟེན་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་མ་བྱས་རུང་འདོད་སེམས་
 རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་ལུས་པ་དང་དགུའོ།།

འདོད་སེམས་དེ་ལས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བརྟོགས་མི་ལྷོགས་མེད་པ་
 དང་། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱེད་པ་དང་བཅས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 ཅམ་པོ་བ་དང་། རྟོག་དཔྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་པས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་བར་བ

དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཡན་ལག་གི་སྒོ་ནས་བྱེས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་དང་གསུམ་
 བ་དང་བཞི་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་བ་དུག་གང་རུང་གི་སེམས་དང་ལྡན་ཆོད་གཞོན་ནི་
 གནས་ཞེས་བྱ་ལ། **ཞིགནས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་ལྔ་ནི།** ལེ་ལོ་དང་།
 དམིགས་པ་བརྟེན་པ་དང་། ལུ་ཆོད་དང་། འདུ་མི་བྱེད་དང་། འདུ་བྱེད་པ་དང་
 ལྔ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི་སྤོང་བའི་འདུ་བྱེད་བརྒྱད་དེ། མོས་པ་དང་དད་པ་
 དང་བཙོན་འགྲུས་དང་གིན་ཏུ་སྤྱངས་པ་དང་བཞི་ནི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་དང་། བྲན་པ་
 དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། སེམས་པ་དང་། བརྒྱད་པ་བཏང་སྟོམས་གསུམ་སྟེ་ཆོད་
 མེད་བཏང་སྟོམས་དང་། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་
 པ་ལས་འདིར་སྐབས་སུ་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
 ཞིགནས་དེ་ཡང་རྒྱུད་ལ་སྟེ་བའི་རྒྱུད་གཙོ་བོ་མེད་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བཙོན་ཆུགས་ཀྱིས་
 མི་སྟེ་བས་ན་རི་བོད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་བྱིན་དག་གི་འཛིག་རྟེན་གཉིས་ལ་ཆགས་
 པ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འགྲུབ་པས་ན་དང་བོ་བསམ་གཏན་སྒོ་མ་
 རྒྱ་བྱེད་པ་ལས་ཡུལ་ལ་ཆགས་མེད་བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནང་སེམས་ཅན་གྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆགས་པ་སྤང་བར་བརྟན་བཞི།

མི་རྟག་སུ་ཞིག་མི་རྟག་ལ། །ཡང་དག་ཆགས་པར་བྱེད་པ་ཡོད།

དེས་ནི་ཆོར་བས་སྟོང་ཕྱག་ཏུ། །སྟུག་པ་མཐོང་བར་ཡོང་མི་འགྱུར། ༥

མ་མཐོང་ན་ནི་དགར་མི་འགྱུར། །ཡིད་ཀྱང་མཉམ་འཛིག་མི་འགྱུར་ལ།

མཐོང་ཡང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བས། །སྤར་བཞིན་བྱེད་པས་གདུང་བར་འགྱུར། ༥

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་བྱས་ན། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཀྱན་ནས་སྟོབ།

སྟོ་བའི་སེམས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད། །ཐ་མར་བྱ་ངན་གདུང་བར་འགྱུར། ༥

དེ་ལ་སེམས་པ་འབའ་ཞིག་གིས། །ཆོ་འདི་དོན་མེད་འདའ་བར་འགྱུར།

རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བཤེས་གྱིས། །གཡུང་བྱུང་ཚོས་ཀྱང་འཛིག་པར་འགྱུར། ༥

བྱིས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་སྦྱོད་ན། །ངེས་པར་ངན་འགྲོར་འགྲོ་འགྱུར་ཏེ།

སྐལ་མི་མཉམ་པར་འབྲིད་བྱེད་ན། །བྱིས་པ་བསྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ༦

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཛའ་འགྱུར་ལ། །ཡུད་ཅམ་གྱིས་ནི་དགར་ཡང་འགྱུར།

དགའ་བའི་གནས་ལ་ཁོ་བྱེད་པས། །སོ་སོའི་སྤྱོད་ལ་མཁུ་བར་དགའ། ༧

ཕན་པ་སྤྲས་ན་ཁོ་བར་བྱེད། །བདག་ཀྱང་ཕན་ལས་བསྐྱོག་པར་བྱེད།

དེ་དག་ངག་ནི་མ་མཉམ་ན། །ཁྱོས་བས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བར་འགྱུར། ༨

མཐོ་ལ་སྤྲག་དོག་མཉམ་དང་འགྲན། །དམའ་ལ་ང་རྒྱལ་བསྟོད་ན་དེགས།

མི་སྟན་བརྟོད་ན་ཁོང་ཁོ་སྤྱོད། །ནམ་ཞིག་བྱིས་ལས་ཕན་པ་འཕྲོབ། ༩

བྱིས་དང་འགྲོགས་ན་བྱིས་པ་ལ། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་།

འཁོར་བར་དགའ་བའི་གཏམ་ལ་སོགས། །མི་དགེ་ཅིས་ཀྱང་ངེས་པར་འབྱུང་། ༡༠

དེ་ལྟར་བདག་དང་གཞན་བསྟེན་པ། །ངེས་ནི་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཟད།

ངེས་ཀྱང་བདག་དོན་མ་བྱས་ལ། །བདག་ཀྱང་དེ་དོན་མི་འགྱུར་བས། ༡༡

བྱིས་ལས་ཐག་རིང་བྱོལ་བར་བྱ། །སྤང་ན་དགའ་བས་མཁུ་བྱས་ཏེ།

འདྲིས་ཆེན་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར། །ཐ་མལ་པ་ཅམ་ལེགས་པར་བྱ། ༡༢

བྱང་བས་མེ་དོག་སྤང་ཅི་བཞིན། །ཆོས་ཀྱི་དོན་ཅམ་སྤངས་ནས་ནི།

ཀུན་ལས་སྟོན་ཆད་མ་མཐོང་བཞིན། །འདྲིས་པ་མེད་པར་གནས་པར་བྱ། ༡༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །དེ་ལྟར་རང་མི་རྟག་སྤྱི་ཞིག་གཞན་མི་རྟག་པ་ཞིག་འཆི་

བར་དེས་པ་གཉིས་པན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཡང་དག་པར་ཆགས་པར་བྱེད་པ་
 ལུ་ཞིག་ཡོད་དེ་ཆགས་པར་མི་བྱའོ། །ཆགས་པར་བྱས་ན་ཅི་ཡིན་སྟུམ་ན། གཞན་ལ་
 ཆགས་པ་དེས་ནི་ཆོ་རབས་བརྒྱ་སྟོང་ལྷག་ཏུ་ཡང་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་གཅིས་གིང་
 དམར་དགྲ་ཡངས་གིང་སྒྲག་པ་མིག་གིས་མཐོང་བར་ཡོང་ཡེ་མི་འགྱུར་ཏེ་འདོད་ཆགས་
 གྱི་འབྲས་བུས་ནི་ཡི་དྲགས་སུ་སྒྲེ་བར་དེས་པས་པན་ཚུན་འབྲལ་ཆོ་རུ་མདོག་ལ་སོགས་
 པ་ཅི་བྱས་ཀྱང་། རོན་ལ་བདེ་བ་ཐོབ་རྒྱུ་མེད་དེ་དེ་བས་རང་དབང་ཡོད་ཆོ་ཆགས་ཞེན་
 གཅོད་དགོས་མ་གཏོགས་པ་ཆགས་ཡུལ་དེ་ཉིད་མིག་གི་མ་མཐོང་ན་ནི་སེམས་དགའ་
 བར་མི་འགྱུར་ཏེ་དེ་དང་འབྲད་དམ་སྟུམ་པ་ཁོ་ནས་སྨྱོན་ལམ་ནུམ་འགྱུར་ལ་སོགས་པ་
 དྲན་ཏེ་རྣམ་གཡོང་གི་རྣམ་རྟོག་གི་དབང་དུ་གྱུར་ནས། **རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱམ་ཆོས།**

བསྐྱོམ་པའི་སྒྲ་མའི་ཞལ་རས། །ཡིད་ལ་ཤར་རྒྱ་མི་འདུག།
 མ་བསྐྱོམ་བྱམས་པའི་ཞལ་རས། །ཡིད་ལ་ལང་ངེ་ལང་ངེ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཡིད་ཀྱང་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པར་མི་འགྱུར་
 བར་ཡིན་ལ་དུང་དུ་སྒྲིབ་ནས་མིག་གིས་མཐོང་ཡང་ཆོམ་པ་དང་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་
 བས་ན་རྗེ་ཐུར་སོང་ནས་སྒར་མ་འབྲད་པའི་དུས་བཞིན་དུ་འདོད་ཅིང་ཐེད་པས་སྒྲོ་
 དང་ཕྱི་དྲོ་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཀུན་ཏུ་ཁོ་ན་དྲན་པས་སེམས་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ།
རྗེ་མི་ལས།

གྲོགས་དང་པོ་ལྟ་མོ་འཇུག་ཁ་མོ། །བལྟ་བའི་གདོང་ལ་ཆོག་ཤིས་མེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གྲོགས་ལ་དགའ་དད་ཆེ་བས་པ་མ་དང་གཉེན་བཤེས་
 མཛེལ་གྲོགས་ལ་སོགས་པའི་ནང་སེམས་ཅན་ཡིན་ནོ་ཙག་རྣམས་ལ་སེམས་ཆགས་
 པར་བྱས་ན་དམ་པའི་ཆོས་དང་ཐར་བ་བྱུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ལ་བར་
 ཆད་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ནས་སྒྲིབ་པར་མ་ཟངས། **རྗེ་མི་ལས།**

མི་མེད་ལུང་པའི་བྲག་ལྷག་ན། །སྤྱི་ཆད་དེ་བ་ལ་སངས་དུས་མེད།།

ཅེས་དང་། སྤྱི་ཆད་པའི་གནས་སུ་བསམ་གཏན་འཁོར། གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
 སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་སྒྲེས་པ་འདི་ཡིན་ཏན་གྱི་མཆོག་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཆགས་ཡུལ་གྱི་
 སེམས་ཅན་དེ་ཡི་སྒྲན་ཐོས་པ་ཙམ་གྱིས་འཁོར་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སོགས་ལ་སྒྲོ་བའི་
 སེམས་སྒྲེས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛིག་པར་བྱེད་དེ་གྲོགས་ཡོད་ན་སེམས་ལ་སྒྲོ་བ་མི་སྒྲོ་
 ཐག་ཆོད་ཡིན་ཏེ་མི་མང་པོ་ཆོགས་པའི་འདུས་ར་ལ་ལྟོས་དང་ངོ་འཛུམ་གྱི་གྲིག་གྲིག་བྱེད་
 མི་ཞིག་མ་གཏོགས་དམ་པའི་ཆོས་བླ་པས་ངོ་གདོང་ནག་པོ་བྱེད་མི་གཅིག་ཀྱང་མི་
 འདུག་གསུངས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མགོ་གཅིག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ནི་འདུས་པའི་
 ཐ་མར་ནི་སོ་སོར་འབྲལ་ངེས་པ་ཡིན་པས་ཐབས་མེད་བཞིན་དུ་བྱ་བ་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་
 ཆེན་པོས་སེམས་གདུང་བར་འཇུག་པས་ཆགས་ཞེན་གཅོད་དགོས་སོ། །ཆོགས་ཡུལ་
 གྱི་མཛའ་བཤེས་ལ་སོགས་པ་དེའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་ཁོན་བཏང་བའི་སེམས་པ་འབའ་
 ཞིག་ཅེས་པ་ནི་དེ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་མི་ཡོད་པའི་ཉན་པའི་བྱ་བ་སྤྲུག་ཆོགས་གྲིག་བྲས་པས་
 བརྒྱུད་ནའང་རེ་འཁང་ངེ་ཆེར་འགྲོ་སྟེ་ཡར་ཡར་བརྒྱུད་ན་ཡར་ཡར་རིང་བ་ཞིག་གིས་
 འདུག་དབང་མེད་པར་ནམ་སྐྱེ་བ་ཅད་ཀྱིས་ཆེ་འདི་དོན་མེད་པ་ཁོ་ནས་འདའ་བར་
 འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ་གཙུང་མཛེས་དགའ་དང་ཆུང་མ་སུ་རྗེ་རི་ཀའི་གཏམ་རྒྱུད་དོ།།

དེ་རིང་དང་སང་ཉིན་ཙམ་ཡང་རྟག་པ་མེད་པའི་མཛའ་བའི་གཉེན་དང་མཐུན་གྱི་
 བཤེས་གྲོགས་འདུས་མཐའ་བྲལ་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་འཇུག་པ་མེད་པ་གསུང་
 དུང་རྟག་བརྟན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲུབ་ལེགས་མེད་པར་རང་གི་དགོས་ལ་ཆད་
 བས་རྣམ་གཡེང་སྟེག་པ་སྤྲུག་ཆོགས་ཀྱིས་འཛིགས་པར་འཇུག་རོ། །ཞན་པ་ལ་ལྟོས་
 བས་བྱིས་དང་མཁས་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱིས་པ་དང་། འཕགས་པ་ལྟོས་ནས་བྱིས་པ་
 དང་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་འཕགས་པ་ས་ཐོབ་པ་ལྟོས་ནས་ས་མ་ཐོབ་པ་
 སོ་སོའི་སྤྱི་བོ་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བློ་གཏད་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་བྲལ་བས་

དང་སྨྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་འདྲིས་ཏེ་རྣམ་གཡེང་གི་སྒྲལ་བ་ལ་མཉམ་པར་སྨྱོད་པར་
བྱས་བསྐྱད་ན་ཅི་ནས་ཀྱང་ངེས་པར་དུ་ངན་འགྲོར་ནི་འགྲོ་བར་འགྱུར་བ་ཐེ་ཚོམ་ཅམ་
ཡང་ཟ་མི་དགོས་ཏེ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་བསྐྱལ་བ་མི་མཉམ་པར་ངན་
སོང་གི་གནས་སུ་བྱིད་པར་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ན་སྤྲིག་གོགས་ཀྱི་བྱིས་པ་བསྟེན་པས་བདག་
ལ་ཅི་ཞིག་བྱས་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ།

དེ་བས་རང་ལ་བརྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་གོགས་ངན་རྣམས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་འཇུག་
བར་མི་བྱེད་པར་རང་གཅིག་སུ་ཞིག་གཅིག་སུ་ཞིག་ཏུ་འདུག་པ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་
ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་གསུངས་ཏེ། **རས་པ་ནི་བ་འོད་ཀྱིས།** བདག་ཉིད་གཅིག་སུ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངང་། ཞེས་དང་གཞན་ཡང་། འོད་པ་རྒྱུད་ན་འཕགས་པའི་རིགས་
ཡིན་ཏེ། འོད་པ་ཟད་ན་འཕགས་པ་དངོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་
འོད་རྒྱུད་ཚོག་གེས་དགོས་ལན་གསུམ་དུ་གསུངས་སོ། བྱིས་པ་རྣམས་ནི་དང་པོ་
རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཨ་གསར་ཆེ་བས་རྒྱ་དྲུག་ཅམ་གཅིག་གིས་ནི་སོ་སོར་
བྱེ་རྒྱ་མེད་པ་ལྟ་བུས་མཇུག་ཞིང་མཐུན་པར་འགྱུར་ལ་གནོད་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་དུས་
ཡུད་ཅམ་གྱིས་ནི་བར་དང་བཅུགས་མ་མི་བྱབ་པའི་དག་པོར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། གཉེན་
གྱི་དང་མ་དག་ཡི་ཆེ་མོར་འགོ། གསུངས་པ་ལྟར་དོ། བསྟོད་པ་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་
བྱ་བ་གྱིས་ཤིག་ལྟ་བུའི་དགའ་བའི་གནས་བསྟན་པ་ལ་ནི་ཁྲོ་བར་བྱེད་པས་ན་ཆོས་
བརྒྱད་དང་། བྱིས་པའི་གོགས་ནི་འཇུག་དང་འདྲ་སྟེ་ཡར་ལ་བཏུད་ན་རྒྱུད་རིང་དུ་བྱེད་
ལ་རང་རྒྱགས་བརྒྱུད་ནས་མ་བཏུད་ན་རྒྱུར་ལ་འདུ་བའི་བྱིར། **མི་ལས།** ཁ་ཅའི་གསང་
གཏམ་བདུད་ཅི་གྱི་ཆོག་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། **སྒྲ་བ་སྒྲོན་མའི་མདོ་ལས།**

སོ་སོ་ཐ་དད་འགྲོ་བའི་བྱིར། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཞེས་བརྗོད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ནི་བསམ་བཞུང་བརྗོད་པ་
ལ་འང་རྟོག་ལོག་སུ་ཞིང་ལས་ཅི་བྱས་ཀྱང་མཁུ་བར་དགའ་སྟེ་མཁུ་མི་ཤེས་སོ། གཡོ་

སྤྱི་རྒྱུན་ཁམ་ངག་རྒྱུན་དག་གྱུང་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅིས་པས་དེ་ལ་
ཕན་བར་སྤྱོད་ན་ནི་རང་ལ་ཁོ་བར་བྱེད་ཅིང་རི་ཁྲོད་ལ་སོགས་པར་རང་ཉིད་ཆོས་ལ་
གནས་ཏེ་འདུག་པའི་ཆོ་ན་ནི་བདག་གྱུང་ཕན་བ་དམ་པའི་ཆོས་ལས་སྒྲོག་པར་བྱེད་
བ་ད་ལྟའི་སྤྱི་གྲོགས་ལ་སོགས་པ་ལྟར་དང་། བྱིས་པ་དེ་དག་གིས་ཅི་ཟེར་བའི་ངག་
ལ་ནི་རང་གིས་མ་མཉམ་ན་འདུག་ཏེ་དག་ཁོ་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ངན་འགྲོར་འགྲོ་
བར་འགྱུར་ཁེད་དང་གཏམ་བྱས་ན་ནི་བཀའ་བརྒྱུན་ལ་བརྟེན་བར་འགྱུར་བས་རང་གི་
སྤྱི་གྲོགས་ཐང་རང་མགོར་ད་གིས་ཏེ་ཆོས་ལ་བྱོས་དགོས་གསུངས་སོ།།

བྱིས་གྲོགས་རྣམས་ནི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་གཞན་
ལས་རང་མཐོ་བ་ལ་ནི་ཕ་རོལ་དམའ་བ་དེས་ཐུག་དོག་བྱེད་ཅིང་རང་གཞན་གཉིས་
ཀ་མཉམ་བ་དང་ཕ་རོལ་འདྲ་བ་དེས་རང་ལ་འགྲན་སེམས་བྱེད་བ་དང་། རང་ལས་
མཐོ་བ་དེས་ནི་རང་དམའ་བ་ལ་ར་རྒྱལ་བྱེད་བ་དང་བདག་གིས་གཞན་ལ་བསྟོད་བ་
བྱས་ན་ནི་ཁེངས་དེགས་སྤྱོད་ཏེ་ངན་སོང་དུ་རང་གིས་རང་བརྒྱུག་བ་དང་བདག་གིས་
གཞན་ལ་མི་སྟན་བ་བརྟོད་ན་ནི། རྩོལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁོ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་བ་དང་
མཉམ་དུ་ལན་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་འདི་ནི་ནད་པའི་མགོ་སྤྱོད་དང་འདྲ་
བས་མཐོ་དམན་ཅི་བྱས་གྱུང་བ་དེ་བ་མེད་དེ། **ཀུན་མཁྱེན་བྱིས།**

ཆོས་བརྒྱད་ནད་པའི་སྤྱོད་དང་འདྲ། རི་ལྟར་བྱས་གྱུང་བ་དེ་བ་མེད།།

ཅིས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དེ་ལྟར་ཅི་བྱས་ན་འདུག་རང་བཞིན་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བསྟུན་ལ་
ཆེ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དུས་ནས་ཞིག་སོ་སོའི་སྤྱོད་བྱིས་པ་རྣམས་ལས་རང་ལ་ཕན་
བ་འཕྲོད་རྒྱ་མེད་པས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ལ་འབྲོས་ཐུབ་ན་གྲོགས་ཡིན་མ་གཏོགས་མི་
རྣམས་དང་མཐུན་ཐབས་གཏན་ནས་མི་ཐོན་དེས་བ་ཡིན་ནོ། །སོ་སོའི་སྤྱོད་བྱིས་པ་
གསུམ་དང་འགྲོགས་ཤིང་བསྟེན་ན་བསམ་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་སྤྱི་གྲོགས་པ་ཁོ་ན་ལས་མེད་པས་
ན་བྱིས་པ་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཡང་ན་ནི་བདག་ལ་རང་བསྟོད་བྱེད་བ་དང་ཡང་ན་ནི་

སེམས་ཅན་གཞན་ནམས་ལ་ལུགས་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྨོད་པར་བྱེད་པ་དང་།

ཡང་ན་ནི་འཁོར་པར་དགའ་བའི་གཏམ་ཚོགས་དང་དམག་ལུགས་འཐབ་ཅོད་
སྤྱད་འཛོར་འབར་ག་སྐྱར་འདེབས་སྒྲོ་འདོགས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་ན་ལམ་
འགྲུལ་ཞིག་དང་འཕྲད་ནའང་མི་རྟ་བཟང་ངན་དང་སྐད་ཆ་ལ་སོགས་མ་བཤད་ཆོ།
དོན་མེད་དུ་རང་རྒྱུད་ལ་ཁོང་ཁྱོ་སྒྲེ་བས་ན་མི་དགེ་བ་ཞིག་གི་ནམ་རྟོག་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་
ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ་ཉིང་གཤག་པན་ཚུན་འཕྲད་ཆོ་སྒྲེ་འབྱུང་བ་ལྟར་དུ་དེ་བས་འཕགས་
པའི་གང་ཟག་གི་རྗེས་སུ་བསྐབ་སྟེ།

རི་ལྟར་བདེ་ཆུས་མི་ཆགས་པ་བཞིན། །ཉི་ཟླ་ནམ་མཁའ་ཐོགས་པ་མེད་ལྟར་སྨོད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་སོ། །ཁོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་གཞན་
ལ་བསྟེན་པ་དེས་ཀྱང་གཉིས་ཀ་སྤང་བ་དང་གཞན་བདག་ལ་བསྟེན་པ་དེས་ཀྱང་རང་
གཞན་གཉིས་ཀ་སྤང་བར་འགྱུར་བར་ཟད་དེ་རྩ་མས་རྩ་མ་ལ་བརྟེན་ན་གཉིས་ཀ་ཆག་
པ་དང་སྟོབས་ཆེན་གཡང་ཁར་འཛིན་འཐབས་བྱས་ན་གཉིས་ཀ་འཆིབ་ལྟར་རོ། །ཁར་
ལ་བཟང་པོར་བྱས་ན་ཚུར་ལ་བཟང་བ་ཅམ་མ་གཏོགས་པ་རོལ་བྱིས་གྲོགས་དེས་ཀྱང་
བདག་གི་དོན་བྱས་པའི་སྤང་བ་ཤར་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱང་མདོར་ན་བདག་དོན་ཅི་ཡང་མ་
བྱས་ལ་བདག་གིས་ཀྱང་རང་ལ་ཕན་པ་མེད་ཆོ་སྟོལ་དེའི་དོན་ཅི་ཡང་བྱས་པར་མི་
འགྱུར་བས་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་མདོད་དོན་རང་འདོད་ཁོ་ན་གས་ཆེ་བས། རང་
འིན་པོ་ཆེས་རང་སྒྲོབ་མ་རུས་ན་ནི་རོག་ར་མ་མགོ་ཡིས་ད་ནི་མི་སྒྲོབ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་
པ་འདི་གོ་ཞིང་གེས་དགོས་པས་སུ་གཅིག་དང་མི་འདྲིས་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་བྱག་པ་
ཁྲི་མཆོག་ལྟར་དུ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་བྱིས་པ་རྣམས་ལས་ཐག་རིང་པོར་བྱོལ་ཞིང་འགོ་བར་
བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་རྗེ་མི་ལས།

ང་ན་ན་འདྲི་མི་མེད་པ་དང་། །ཤི་ན་དུ་མི་མེད་པ་སྤྱ།

རི་ཁྲོད་འདི་རུ་འཆི་རྟམ་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་གོས་སོ། །གཞན་དང་ཕྱད་པའི་ཆོན་ཡང་
 ཆོག་བཟང་པོས་ཐོལ་གྱི་སེམས་དགའ་བས་མགྲུ་བར་བྱས་ཏེ་རེ་བ་དང་བཟང་ཆེ་བ་དང་
 རྒྱ་ཟས་སྦྱོད་ལམ་ལ་སོགས་པས་འདྲིས་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་བར་ངོ་ཤེས་ཙམ་དང་
 རྒྱན་འདྲིས་ཙམ་གྱིས་རང་ཐང་གི་མི་ཐ་མལ་བ་ཙམ་དུ་ལེགས་པར་བྱའོ། །དམ་ཆོས་
 སྐྱབ་པའི་མཐུན་རྒྱུན་ཙམ་དུ་སྤྲོ་མ་བརྟེན་པ་དང་། གོགས་དང་འགོགས་པ་དང་ཡོན་
 བདག་ལ་བསོད་སྟོམས་ལ་སོགས་པ་སྦྱོང་བའི་ཆོན་ཡང་། སྟོན་བགས་ལེན་ཐུབ་ཀྱིས།

རི་ལྟར་བྱང་བ་མེ་ཏོག་གིས། །ཁ་དོག་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར།།

ཁུ་བ་གཞིབ་ནས་འཕུར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་གྲོང་དུ་རྒྱ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ནང་གི་བྱང་བས་མཆོང་མེ་ཏོག་གི་སྤྱང་ཅི་གཞིབ་ནས་ཁ་
 དོག་དང་དྲི་ལ་མི་གཞོད་པར་འཕུར་འགོ་བ་བཞིན་དུ་འདོད་པའི་ཁམས་འདི་ནི་ཟས་
 ཀྱིས་འཆོ་བ་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆོག་དོན་འདྲི་བ་དང་ཆོས་སྐྱབ་པའི་མཐུན་
 རྒྱུན་ཙམ་ཞིག་སྤངས་ནས་དེ་ནས་རང་གཅིག་སྤྱི་ནི། སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་གི་
 དུས་སུ་རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལམ་དུ་སྤྱང་པོ་ཆེ་ཞིག་སྐྱར་ཁུང་ནས་ཐར་ཀྱང་མཇུག་མ་
 ཐོགས་ནས་མི་ཐར་བ་མིས་པ་འོད་སྤྱང་ལ་ཞུས་ཆོམ་འོངས་པ་ན་ཤུག་ཐུབ་པའི་རྗེས་
 འཇུག་ནམས་ཀྱི་ལ་ཡུལ་གྱི་ཕྱིམ་ཆེན་སྤངས་ནས་དགོན་གྲོང་དུ་ཕྱིམ་རྒྱང་འཛིན་པའི་
 ལྟས་ཡིན། གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྤྱང་རྩ་སྐྱར་ཁུང་དུ་མི་ཐོགས་པར་ཆགས་སྤང་རེ་མང་
 ལ་འགོ་ཡུལ་ནས་མི་འདུག་པར་གཞན་ཀྱན་གྱི་མིག་ལམ་ལ་སྟོན་ཆད་ནས་མ་མཐོང་
 བ་བཞིན་དུ་གནས་གར་ཡོད་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པར་འཆོར་བ་བྱ་ཆོལ་བྱེད་ཆོལ་ལ་
 བརྟེན་ནས་པ་ཕྱིམ་སོགས་དང་ཐར་བཤད་རྒྱུར་ལེན་ལ་སོགས་པས་འདྲིས་པ་མེད་
 པར་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤྱང་གནས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེད།

གསུམ་པ་བྱི་རྟེན་སོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ལ་སྤེད་པ་སྤང་བར་བརྟན་པ་ནི།

བདག་ནི་རྟེན་མང་བཀྱར་སྟེ་བྱས། །བདག་ལ་མང་པོ་དག་འོ་ཞེས།
དེ་འདྲའི་སྟེམས་པ་འཆང་གྱུར་ན། །ཤི་བའི་འོག་ཏུ་འཛིགས་པ་སྟེ། ༡༥

དེ་བས་རྣམ་པར་སྒོངས་པའི་ཡིད། །གང་དང་གང་ལ་ཆགས་གྱུར་པ།
དེ་དང་དེ་བསྐྱངས་སྟོང་འགྱུར་དུ། །སྤྱག་བསྐྱལ་ཉིད་ཏུ་གྱུར་ཅིང་ལྷང་། ༡༦

དེ་བས་མཁས་པས་ཆགས་མི་བྱ། །ཆགས་པ་ལས་ནི་འཛིགས་པ་སྟེ།
འདི་དག་རང་བཞིན་འདོར་འགྱུར་བས། །བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་རབ་ཏུ་རྟོགས། ༡༧

རྟེན་པ་དག་ནི་མང་བྱུང་ཞིང་། །གྲགས་དང་སྟན་པ་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་།
རྟེན་དང་གྲགས་པའི་ཚོགས་བཅས་ཏེ། །གང་དུ་འདོང་བའི་གཏོལ་མེད་དོ། ༡༨

བདག་ལ་སྟོན་པ་གཞན་ཡོད་ན། །བསྟོན་པས་བདག་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད།
བདག་ལ་བསྟོན་པ་གཞན་ཡོད་ན། །སྟོན་པས་མི་དགར་ཅི་ཞིག་ཡོད། ༡༩

སེམས་ཅན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ། །རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་མི་མགུ་ན།
བདག་འདྲ་ངན་པས་སྟོས་ཅི་དགོས། །དེ་བས་འཛིག་རྟེན་བསམ་པ་བཏང་། ༢༠

སེམས་ཅན་རྟེན་པ་མེད་ལ་སྟོན། །རྟེན་པ་ཅན་ལ་མི་སྟན་བརྟོན།
རང་བཞིན་འགྲོགས་དཀའ་དེ་དག་གིས། །དག་འབ་ཅི་ལྟར་སྟེ་བར་འགྱུར། ༢༡

གང་ཕྱིར་བྱིས་པ་རང་དོན་ནི། །མེད་པར་དག་འབ་མི་འབྱུང་བས།
བྱིས་པ་འག་འཡང་བཤེས་མིན་ཞེས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་

གསུངས། ༡༢༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཆེ་འདིར་ཡང་བདག་ལ་ནི་རྒྱ་ཟས་ཡོངས་སྟོང་
 གྱི་རྟེན་པ་མང་པོ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཞིང་ཕྱག་འཆའ་གདན་སྟོབ་གྱི་བཀྲར་སྟེ་དང་
 བཅས་པ་ཡོད་བསམ་པ་དང་ཡུལ་གང་དུ་སོང་ཡང་བདག་ལ་ནི་སྤྱོད་བདག་ལ་སོགས་
 པའི་ཡུལ་གྱུ་ལུང་པ་ཐམས་ཅད་མི་མང་པོ་ཡང་བདག་ལ་དགའ་སྟེ་མཛའ་པོ་དང་
 གོགས་པོ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བསམ་སྟེ་དེ་འདྲ་བའི་དང་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་མས་
 པ་འཆང་བ་འདི་ཉིད་སྟོང་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་འདི་སྟོང་མ་རྣམས་པར་འགྱུར་ན་ནི་འཆི་བདག་
 གི་གཤིན་རྗེ་ལ་ནི་ཐབས་མེད་པས་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ནི་དན་སོང་གི་སྟུག་བསྐལ་སྟེ་
 ཆོགས་གྱིས་འཛིགས་པ་སྟེ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཐེ་ཆོམ་མི་དགོས་ཏེ་གཙང་བྲ་རྟ་ནག་ཅན་
 གྱི་ལོ་རྒྱས་ལྟར་ཡིན་གསུངས་སོ། །

ཆེ་འདི་ལའང་དང་རྒྱལ་གྱི་སྟེ་མས་པ་འཆང་བསྟན་ན་ཤི་རྗེས་སུ་དན་སོང་ལས་འགོ་
 ས་མེད་པ་དེ་བས་ན་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་དགོ་སྟེ་ག་ལ་མི་ཤེས་པས་རྣམ་པར་སྟོངས་པའི་ཡིད་
 དན་མ་ཁྱེད་ནི་དགོར་དང་ལོག་འཆོ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྗེའི་ཡུལ་
 གང་དང་གང་ལ་ཆགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་བསྟོངས་ཏེ་སྟོང་འགྱུར་
 བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ། གཤིན་པོའི་རོ་དོམ་བ་དང་། སྟེ་གསྟོང་བྲམ་ཟས་
 ཟ་བ་གཉིས། གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ད་ལྟ་ཟས་ཟོས་པའི་བྱ་ལོན་གྱི་མ་ལུས་ཤི་བྲག་གིས་
 འཇལ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐལ་མཐའ་ཡས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞིང་ནད་རོ་
 དང་མིག་རོ་ལྟང་བ་ལྟར་དུ་ཆེ་འདིར་དགོ་འདུན་གྱི་རྗེས་ལ་སོགས་པ་ལ་རང་མི་དབང་
 བཞིན་དུ་མང་པོར་བ་གང་བརྟུང་ན་འད་ཕྱི་མ་ལ་ཁྱོ་རྒྱ་ཁོ་མ་དང་བཅས་ཞུན་མེ་
 འབར་བ་ཐོར་བ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་འབྱུང་དགོས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཅ་ཁམ་གང་
 ཟོས་པ་ལའང་ལྷགས་གྱི་སྤུ་ལམ་མེ་འབར་བ་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་བཅ་དགོས་པ་དང་། གོས་
 དང་མལ་བྲི་གནས་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལ་ལྷགས་བསྟེགས་གྱི་མལ་བྲི་དང་ཁང་པ་ལ་
 སོགས་པས་སྟུག་བསྐལ་བ་དང་། ཐ་ན་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་
 ལ་རྟུལ་འབྱུག་བྱེད་པའི་ཕྱགས་མས་རང་གི་གནས་ཁང་འབྱུག་ན་ཕྱགས་མ་ལྟ་བུའི་

ཉི་ཆེ་བའི་དཔུལ་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལྔ་བརྒྱུད་ལེན་དགོས་པ་དང་།

དེ་བཞིན་དུ་གཏུན་ལྟ་བུའི་དཔུལ་བ་དང་། དགོ་འདུན་འདུ་བའི་ཅེགས་པ་དང་།
ག་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་རར་སྒྲུབས་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་པ་དོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་དཔུལ་
བར་སྐྱེ་བ་མདོ་དཔྱད་པ་ཉེར་བཞག་ལས་གསུངས་པ་སོགས་དང་། འཇགས་པ་དགོ་
འདུན་ཆོས་གཟིགས་པ་བཞིན་སྒྲུ་མཆོའི་འབྲམ་ཞིག་ན་གཙུག་ལག་ཁང་མེ་འབར་
བ་དང་། ཆོས་གོས་འབར་བ། ལྷུང་བཟེད་འབར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་ན་
བློ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་སྒྲིང་གི་བྱུར་མ་ལས།

ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བས་ས་ནི་གོམས་པ་གང་།

ཟས་ནི་ཁམ་གང་བདུང་བ་རྒྱ་ཡོར་གང་།

ཅམ་ཞིག་དགོ་འདུན་རྩལ་ལ་ཡོངས་སྨྱོད་ན།

ལོག་འཆོ་ཡིན་ཏེ་དཔུལ་བར་སྐྱེ་བར་གསུངས།

ཞེས་དང་མདོ་སྟེ་ཟ་མ་ཏོག་བཀོད་པ་ལས། དགོ་འདུན་གྱི་རྩལ་ནི་དོ་རྩེའོ། ཞེས་
མི་ཁྱེད་པའི་ཆད་དཔུལ་བར་འགོ་རེས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་སོ། །ཆགས་པས་དཔུལ་
གནས་སུ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་མཐའ་ཡས་པ་སྨྱོང་བ་དེ་བས་ན་བྱང་སེམས་མཁས་པས་གང་
ལ་སྟེད་པ་ཆོད་ཐབས་སུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཁོ་མེད་བསམ་པས་ལོག་འཆོའི་ཟས་ལ་
སོགས་པ་ལ་ཆགས་པར་མི་བྱ་སྟེ་ཆགས་པ་མ་བཅད་ན་ལྟའི་བུའི་བདུད་ཀྱིས་སྒྲ་བྲིད་
ནས་དཔུལ་བར་འགོ་བའི་སྒྲ་ལྟས་ཆ་མེད་ཡིན་པས་རྒྱ་ཆགས་པ་ལས་ནི་འབྲས་བུ་
རན་སོང་གི་འཛིགས་གིང་སྒྲག་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་རེས་པས་ན། ད་ལྟ་སེམས་ལུལ་
སྒྲ་ཆོགས་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཡོངས་སྨྱོད་ཅི་ཅམ་ཡོད་ཀྱང་རང་
གིས་རང་དབང་ཡོད་ཆེ་མཆོད་སྒྲིན་ཞིག་མ་རུས་ན་ནི་སྟོན་དུས་སུ་གིང་ལོ་འཐོར་བ་
བཞིན་དུ་ཆགས་སྤང་གིས་བསགས་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་མཐའ་བཞིས་
བསྐྱུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཡིན་པས་མཐར་འཛོལ་ཁིང་མེད་པར་འགྱུར་བས་ན།

གཤམ་པོ་ལྟུང་།

ལྟུང་གི་དེ་ལ་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །ཡལ་ག་ལོ་མས་ཅི་ཞིག་བྱེད།།

དེ་བཞིན་སྒྲིམ་བུ་འཆི་བའི་ཆོ། །ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱེད།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྟོན་འདྲུག་འདིར་བལྟས་ཏེ་ཐན་ཡོན་དང་ཉེས་དམིགས་
ལ་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་སེམས་མི་སྒྲག་པས་རང་རྒྱུད་བརྟན་པར་གྱིས་ཏེ་རྟེན་
སོགས་གྱིས་མཐར་རང་ལ་དོན་མེད་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་ཤེས་པར་གྱིས་
ཤིག་ཅེས་གདམས་སོ། །རྒྱ་ཟས་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་པ་དག་ནི་མང་པོ་རང་ལ་བྱུང་
ཞིང་སྒྲོག་ཏུ་གྲགས་པ་བྱུང་བ་དང་མངོན་དུ་སྟོན་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་བདག་རང་དང་
རྟེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་སྟན་ཅིང་གྲགས་པའི་ཆོགས་དང་བཅས་ཏེ་མཐར་མྱི་དེ་ཐམས་
ཅད་གནས་གང་དུ་འདོང་ཞིང་འགྲོ་བའི་གཏོལ་མེད་ཅེས་པ་ནི་གང་དུ་འགྲོ་བའི་ངེས་
པ་མེད་དོ། །མཐར་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟགས་ན་རང་གི་ལུས་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་
འབྱོར་རྒྱུད་འདུ་འབྲལ་ཅན་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀྱན་ལ་བྲལ་སྟོ་འདི་དགོས་
སོ། །བདག་ལ་སྒྲོག་ན་སྟོན་པ་བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་ཡོད་ན་དངོས་སུ་བསྟོན་
པས་བདག་ལ་དགའ་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྒྲོག་ན་སྟོན་པ་གཞན་ཡོད་པས་སོ། །བདག་
ལ་སྒྲོག་ཏུ་བསྟོན་པ་བྱེད་པ་གཞན་ཡོད་ན་ནི་དངོས་སུ་སྟོན་པ་བྱས་པས་བདག་ལ་མི་
དགའ་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་སྒྲོག་ཏུ་བསྟོན་པ་བྱེད་མི་ཡོད་པས་སོ། །རང་སེམས་གཙང་
མ་དཔར་པོར་བཅུག་སྟེ་ཆོས་བརྒྱུད་འགོ་སྟོམས་བྱེད་པ་འདི་སྟོན་འདྲུག་ཤེས་པའི་
དོན་རྩ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་འགག་ཡིན་གསུངས་སོ། །བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་
གྱིས་གསུངས་པ་ལྟར་མི་ཤི་བའི་ཤུལ་གྱི་གཏམ་བཞིན་ཅི་ལཔ་ལཔ་ཏུ་རྒྱགས་ཅི་བྱེད་
ཀྱང་བྱེད་བསམ་པ་འདི་གདམས་ངག་ཡིན་ཅོ་གསུངས་སོ། །

མདོར་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་བདག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ནི་བསྟོན་ཐབས་བྱེད་པ་ཅི་
ནས་ཀྱང་མི་འོང་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་མོས་པ་རྣམས་པ་སྟེ་ཆོགས་པ་ཡིན་པས་

བཅའ་ཟེ་རྩ་ར་རྩ་ཨ་ས་སངས་རྒྱས་ལ་སྒྲེ་བ་སྒྲེ་སྒྲེ་བ་ལྷ་བརྒྱ་ལུས་པ་དང་མུ་སྒྲེགས་སྒྲོན་
 པ་སྒྲེ་དུག་གིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཐུག་དོག་ཁོ་ན་བྱས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲོན་པ་
 རྒྱལ་བས་ཀྱང་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་མགུ་བ་ཡིན་ན་བདག་འདྲ་བ་རན་པས་ནི་
 སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་མགུ་བ་སྒྲོས་ཅི་དགོས་སོ། །ཅི་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་མགུ་
 ཐམས་མི་ཐོན་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ངོ་དགའ་ངོ་བསྟོད་ངོ་འཛོལ་སོགས་པའི་འཛིག་
 ཏེན་མཐུན་འཇུག་གི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་བཏང་སྟེ་དུག་པ་བྲི་མཆོག་གིས་ང་ལ་ནི་
 མིའི་སྣང་བ་མེད་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་བཀའ་གདམས་ཀྱི་གཏད་པ་བཞི་དང་བྱ་སྟེད་
 ཐོབ་གསུམ་གྱིས་ས་སྟོང་ལུང་སྟོང་དུ་གི་བའི་སྒྲོན་ལམ་འདེབས་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་
 དགོས་སོ། །སྤྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་རྟེན་པ་མེད་པ་ལ་སྒྲོན་མཚང་བརྗོད་
 བས་སྟོད་པར་བྱེད་ཅིང་། སྤྱང་ཆོག་ལ་སོགས་པ་མི་རྟེན་པ་དང་ཐུག་བཅན་གྱིས་རྟེན་
 པ་མི་མཉམ་པ་ཅན་ལ་ནི་མཚོད་སྒྱིན་མི་བྱེད་པ་དང་། བཟང་བཏུང་མི་བྲ་བ་ལ་སོགས་
 པས་མི་སྟན་པ་བརྗོད་དེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་མི་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཐང་སྟོང་
 རྒྱལ་པོ་ཆེ་ལ་མང་ཡུལ་སྒྲིད་གྲོང་དུ་བྱོན་ནས་བོང་བྱ་གཉིས་ལ་རྒྱབ་ཁལ་ཅི་ཡོད་གྱིས་
 རོ་བོ་འཕགས་པ་ལྷ་ཏི་ལ་མར་མེ་མང་བོ་ཡུལ་ནས་ཆོགས་གོགས་རྣམས་དང་མཉམ་
 དུ་བོང་བྱ་གཉིས་སྟོང་རྒྱང་དུ་དེད་ནས་འོངས་པ་ལ་ཚོང་བ་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཐང་
 རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་བྱོད་འདྲ་བ་ཡུལ་བཟང་བོ་མང་ཡུལ་སྒྲིད་གྲོང་དུ་འོངས་ཏེ་ཚོང་
 པས་བོང་བྱ་སྟོང་འདེད་བྱེད་པ་བྱོད་ལས་མ་མཐོང་ལུས་པ་ལ། ཐང་རྒྱལ་གྱིས་སུ་རམ་
 རྒྱབ་དང་རས་རྒྱབ་བཅས་སྒྲུལ་ནས་བོང་བྱ་གཉིས་ལ་བཀའ་ནས་བྱོན་པ་ཡང་ཚོང་
 པ་རྣམས་གྱིས་བཙོན་འགྲུས་སྒྲོན་པས་རང་ཅག་ཀྱན་མགོ་གཡོགས་བྱས་པ་ཡིན་པས་
 ཚོང་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཕྱི་རིན་གྱིས་རས་དང་སུ་རམ་ཉིས་ནས་ཡོད་ཅེས་མ་དགའ་བ་ལ།

ཡང་ཐང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲུལ་པ་བཤིགས་ནས་བོང་བྱ་སྟོང་དེ་མཛོད་དགོས་པ་བྱས་
 པ་ལྟར་དུ་སོ་སྒྲིས་འདི་རྣམས་ནི་ཅི་བྱས་ཀྱང་སེམས་དགའ་བ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱིས་
 འགྲོགས་དགའ་བ་བཟང་རན་ཅི་བྱས་ཀྱང་མི་འཐད་པ་མི་ལ་འཕུར་བ་ལ་མ་དགའ་

བ་དང་མེ་དང་སྤྱུ་ལྷ་བྱ་དེ་དག་གི་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ་
 དགའ་བ་སྤྱོད་པའི་ཐབས་མི་རྙེད་དོ་ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བྱེད་སྤྱོད་སྤྱོད་ན་བྱིས་གྲོགས་
 འགྲོགས་དགའ་བ་དེ་དག་གིས་བདག་ལ་དགའ་བ་ཇི་ལྟར་དུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་ཏེ་སྤྱོད་བར་
 མི་འགྱུར་རོ། །དོན་ལ་དེ་དག་གིས་ཞེས་པའི་བྱེད་སྤྱོད་འདི་མེད་པ་འདྲ་བ་ཞིག་གསུངས་
 སོ། །སྤྱོད་པ་དང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་མ་གཏོགས་པ་གཞན་མཐོང་མན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་བཟང་པོར་བྱས་པ་ཀྱན་ལ་དུག་རེ་ཡོད་དེ་མཐར་རང་ལ་ཕན་དགོས་པ་གང་གི་
 བྱིར་ན་སོ་སོའི་སྤྱོད་པ་བྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ལ་ནི་ཕན་པ་མེད་པར་གཤམ་ན་
 ཕ་མ་ལ་སོགས་པ་ལའང་དགའ་བ་མི་འགྱུར་བར་འགྱུར་བས་ན་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 བཟང་པོར་བྱེད་པ་དང་ཕན་བཏགས་པ་དང་བསྟོད་པ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་
 བྱིས་པ་འགའ་སྤྱི་ཡང་རང་འདོད་ཁོ་ན་སྤྱོད་པ་མ་གཏོགས་ཕན་འདོགས་པའི་མཛའ་
 བཤེས་མིན་ནོ། །ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་གྱིས་མདོ་ལས་གསུངས་པས་རྒྱ་
 མཚན་དེའི་བྱིར་ན་རང་མགོ་ཉི་མ་ཚོས་གྱིས་བཏོན་ནས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་མེད་
 བྱེད་པ་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་སྤངས་ནས་དབེན་པ་བསྟོན་ཚུལ་ནི།

ནགས་ན་རི་དྲགས་བྱ་རྣམས་དང་། ཤིང་རྣམས་མི་སྟོན་རྫོང་མི་བྱེད།

འགྲོགས་ན་བདེ་བ་དེ་དག་དང་། བཅ་ཞིག་ལྟན་ཅིག་བདག་གནས་འགྱུར། ༡༥

ལུག་གམ་ལྷ་ཁང་སྟོང་བའམ། རྫོན་གིང་དུང་དུ་གནས་བཅས་ཏེ།

ནམ་ཞིག་རྒྱབ་དུ་མི་ལྷ་ཞིང་། ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིག་གྲ། ༡༦

ས་ཕྱོགས་བདག་གིར་བཟུང་མེད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་རྣམས་སྤྱ།

རང་དབང་སྟོད་ཅིང་ཆགས་མེད་པར། བཅ་ཞིག་བདག་ནི་གནས་པར་འགྱུར། ༡༧

ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་ཉི་ཆོ་དང་། ཀྱན་ལ་མི་མཁའི་གོས་འཆང་ཞིང་།

ལུས་འདི་སྤྲ་བ་མ་བྱས་ཀྱང་། །འཛིགས་མེད་གནས་པ་ནམ་ཞིག་འགྱུར།། ༡༩

དྲར་ཐོད་སོང་ནས་གཞན་དག་གི། །རུས་གོང་དག་དང་བདག་གི་ལུས།།
འཛིག་པའི་ཚོས་ཅན་དག་ཏུ་ནི། །ནམ་ཞིག་མགོ་སྒྲོམས་བྱེད་པར་འགྱུར།། ༢༠

བདག་གི་ལུས་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱང་། །གང་གི་དྲི་ཡིས་ཟ་དག་ཀྱང་།།
བྱང་དུ་ཉར་འགོ་མི་འགྱུར་བ། །དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བར་འོང་།། ༢༡

ལུས་འདི་གཅིག་ཤུ་བྱུང་བ་ཡང་། །ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ག་རུས་དག།
ཞིག་སྟེ་སོ་སོར་འབྱས་འགྱུར་ན། །མཛེལ་བ་གཞན་དག་ཅི་ཞིག་སྒྲོས།། ༢༢

སྐྱེ་ན་གཅིག་ཤུ་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང་། །འཆི་ན་འང་དེ་ཉིད་གཅིག་འཆི་སྟེ།།
སྐྱུག་བསྐྱལ་སྐྱལ་གཞན་མི་ལེན་ན། །གོགས་བྱེད་མཛེལ་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༢༣

ལམ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་པ་ནམས། །དི་ལྟར་གནས་ནི་འཛིན་བྱེད་ལྟར།།
དེ་བཞིན་སྤྱིད་པའི་ལམ་ཞུགས་པ་འང་། །སྐྱེ་བའི་གནས་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན།། ༢༤

འཛིག་ཏེན་ཀུན་ནས་གདུང་བཞིན་དུ། །དི་སྤྱིད་སྐྱེས་ལུ་བཞི་ཡིས་ནི།།
དེ་ལས་དེ་ནི་མ་བཅུག་པ། །དེ་སྤྱིད་དུ་ནི་ནགས་སུ་སོང་།། ༢༥

བཤེས་མེད་འཁོན་པ་འང་མེད་བྱས་ནས། །ལུས་འདི་གཅིག་ཤུ་དབེན་གནས་ཏེ།།
སྤྲ་ནས་གི་དང་འདྲར་བཅིས་ན། །གི་ནའང་ཐུང་ན་བྱེད་པ་མེད།། ༢༦

བྱང་ན་འཁོད་པ་སུ་དག་ཀྱང་། །ཐུང་ན་གཞོད་པ་བྱེད་མེད་པས།།
འདི་ཡིས་སངས་རྒྱལ་རྗེས་བྱན་སོགས། །སུས་ཀྱང་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་མེད།། ༢༧

དེ་བས་གིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི། །ནགས་ཚལ་ཆོགས་རྒྱུད་བདེ་སྦྱིད་ཅིང་།།

གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བྱེད་པར། །བདག་ཉིད་གཅིག་ཤུར་གནས་པར་བྱ། ༣༥

བསམ་པ་གཞན་ནི་ཀུན་བཏང་སྟེ། །བདག་ལ་སེམས་པ་གཅིག་ཤུ་ཡིས།།

སེམས་ནི་མཉམ་པར་བཞག་ཕྱིར་དང་། །དུལ་བར་བྱ་ཕྱིར་བཙོན་ཏེ་བྱ། ༣༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཕྱིར་ལ་ཆགས་ཐེད་སྤངས་ནས་རྒྱལ་བས་
བསྐྱགས་པའི་དབེན་གནས་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་དགའ་བར་བྱས་སྟེ་དེ་ལས་དང་
པོ་ནགས་ཚལ་ལ་བསྐྱགས་པ་ནི།

དགའ་བའི་ནགས་ཚལ་ལྟ་མོས་སྟེད་ཆིངས་ནི།།

ཤིང་བལ་གཞོན་ཅུའི་བྲ་ཕྱེད་གཡོ་བ་ན།།

དོགས་པས་རྒྱག་པ་མིན་པའི་ཁུ་བྱག་ནམས།།

ལའོར་བར་སྟོ་བའི་གཏམ་གྱི་སྤྱིང་ཡིག་འགྲེམས།།

དེ་རུག་ཤིགས་ཤིག་བསམ་གཏན་འདོད་པ་ནམས།།

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་ནགས་ཚལ་ཡོན་ཏན་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ན་
ཆགས་སྤང་མེད་པའི་གོགས་དམ་པ་རི་དྲགས་ནམས་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་སྟོན་པ་བརྟེན་
པར་མི་བྱེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་བླ་མོགས་པ་ནམས་དང་ཤིང་ནམས་ཀྱིས་བདག་ལ་
མི་སྟོན་པ་བརྟེན་པར་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གོགས་བྱ་དང་རི་དྲགས་གནས་ཤིང་བྱང་
བདེ་བ་དང་རང་ཉིད་ཉམ་ཏུ་འགྲོགས་ན་ཉིན་གཅིག་དང་ཆེ་གཅིག་འདྲ་བ་མགུ་ཁེང་
མེད་པའི་བདེ་བ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་བདག་གནས་
པར་ནམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྟམ་དུ་རྒྱལ་བ་སྤངས་བཅས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་གནས་སུ་
གཉེན་པོས་སྟེན་སྤེལ་བཅིག་མ་འོང་བར་དུ་རྗེས་འཇུག་རང་ཉིད་འགོ་དགོས་གསུངས་སོ།།

ཡང་ན་སྟོད་གནས་བྲག་ཕྱག་གས་ས་ཕྱག་དང་ལྟ་འདྲི་འདྲུ་བའི་གནས་ལྟ་ཁང་
སྟོང་པ་ཞིག་རལ་དུ་གྱུར་པའམ་ཡང་ན་འབད་ཚུ་ལ་མི་དགོས་པ་ཁ་ཆར་སྟོབ་ཅུས་ཅམ་

གྱི་སྒྲོན་གྱི་དུང་དུ་འདུག་གནས་པཅས་ཏེ་བྱི་ཆེས་རེ་དོགས་གྱི་བསམ་པ་མེད་པས་
 བྱི་མཐའི་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་མི་གཏོང་བས་སྒྲོ་སྒྲ་བཅོན་ཐབས་སུ་བསྐྱུར་སྟེ་རི་ཁྲོད་དུ་
 སོང་ཟེན་ནས་མདའ་འཕང་ཆེ་བྱིར་སྟོག་མེད་པ་ལྟ་བུས་རྒྱབ་ཏུ་མི་ལྟ་བར་ལོ་རྒྱུ་ཞག་
 གི་བསམ་སྒྲོ་མང་པོ་མི་གཏོང་ཞིང་གནས་གྲོགས་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་
 པ་མེད་པར་དུས་ནམ་ཞིག་ཙམ་ན་དེ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བའི་དུས་ཞིག་ཡོང་ན་སྒྲུམ་སྟེ་གྱུ་
 བྱི་སྒྲོན་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ས་སྟོགས་ཐམས་ཅད་གཞན་གྱིས་ཀས་དུས་དང་གི་དུས་
 སུ་དགོས་སྒྲུམ་པའི་བདག་གིར་བཟུང་བ་མེད་པ་ན་བཅོན་པོ་ལ་སོགས་པ་མེད་པས་
 རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡངས་པའི་གནས་ནམས་སུ་འགོ་འདུག་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ལས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རང་དབང་དུ་སྟོན་ཅིང་སེམས་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཞེན་ཆགས་ཆོད་ན་གཞན་
 ཐམས་ཅད་དང་འགྲོགས་བདེ་ཞིང་སོང་ན་བྱ་དང་བསྐྱེད་ན་བྱེའུ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་
 པར་སྟན་སྒྲུམ་ཆོགས་པའི་དབེན་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་དུས་ནམ་ཞིག་ཙམ་ན་བདག་
 བྱི་གནས་པར་འགྱུར་བའི་དུས་གིག་ཡོང་ན་སྒྲུམ་པའི་སེམས་གྱིས་སྒྲོན་པར་བྱའོ། །རི་
 ཁྲོད་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཡོ་བྱང་གི་བྱང་པར་ནི་ཡོ་བྱང་བཟང་པོ་དག་འདྲེ་འཕོད་
 པའི་གཡབ་མོ་ཡིན་པས་ན། བད་དུ་སྟོགས་སྒྲ་བས་ས་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་ཚུ་
 ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉི་ཆེ་ཞེས་པ་ནི་ཐབས་མི་ཆག་པའི་སྟན་ཆོགས་དང་དག་ཆག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱན་ལ་མི་མཁོ་བའི་རྟེན་སྒྲ་སྟོགས་དར་ཁྲོད་པའི་གོས་བྱང་སེམས་དབུལ་
 པོ་དེས་པའི་ན་བཟའ་ལྟ་བུའི་གོས་འཆང་བར་བྱ་ཞིང་བཅའ་ཁ་བཟང་པོ་དང་གོས་
 སོགས་ཡིད་སྟོགས་པ་མེད་པས་ལུས་འདི་ཆག་རྒྱན་སོགས་ལ་སྒྲ་བར་མ་བྱས་ཀྱང་རྩེ་
 བཅུན་མི་ལ་ལྟར་དུ་ཁོར་མེད་ཙམ་དག་དང་བྲལ་བས་དགས་འཛིགས་པ་མེད་པའི་
 སེམས་གྱིས་གནས་པར་དུས་ནམ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྒྲུམ་པར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ཡིད་བྱེད་གྱི་བྱང་པར་ནི། དུར་ཁྲོད་གྱི་གནས་སུ་སོང་ནས་མི་སྟུག་པ་དང་
 མི་གཙང་བ་དང་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཙན་དུ་སྒྲོམ་པའི་བྱིར་དུ་གཞན་མི་གི་བ་དག་
 གི་སྒྲུས་གོང་འཕྱོར་བ་དག་དང་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ལ་བྱང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རོའི་

རུས་པ་འདི་རྣམས་ཀྱང་དང་པོ་ད་ལྟའི་བདག་གི་ལུས་ལྟར་དུ་མི་རོག་མེད་ཆུས་བྱུག་
 བ་ཞིག་ཏུ་ཡིན་པར་ངེས་ཀྱང་ད་ལྟར་འཛོར་རྩྱལ་འདི་དང་བདག་ལུས་གཉིས་ཀ་མགོ་
 སྒྲེལ་ཏེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀའི་ལུས་འཛིག་པའི་ཆོས་ཅན་ནམ་མཁན་ཉིད་ཅན་ནམ་
 འཛིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དག་ཏུ་ནི་འགོ་སྒྲོམས་སུ་དུ་ནམ་ཞིག་ན་བྱེད་པར་འགྱུར་
 སྟམ་དུ་བསམ་དགོས་སོ། །བདག་གི་ད་ལྟའི་ལུས་ནི་གཙུག་ཤིང་དམར་བ་ལུས་དར་
 ཟབ་ཀྱི་སྒྲུབས་སུ་ཁ་རྩ་ཆད་གི་རང་ན་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་གི་བའི་གནས་སྒྲུབས་སུ་
 ལུས་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་བ་གཉིས། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་བྲལ། འབྲལ་ཅིང་བྲལ་
 དུ་ལུས་པའི་རོ་རུལ་བ་གང་གི་དྲི་ཡིས་གཙང་ཚོག་མེད་པ་རོ་ལ་དགའ་བའི་ཆད་དུ་
 གྱུར་པའི་ཁ་དང་ཁྱི་དག་ཀྱང་རོ་འདི་དྲི་མ་རན་པ་རུལ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་རོ་རྒྱུར་དུ་ཉི་བར་
 འགོ་བར་མི་འགྱུར་བ་མི་ལུས་ནི་རུལ་ཏེ་རོ་ཡང་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུར་ནི་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་
 འོང་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་པས་ལུས་ལ་གཙུག་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་བྲེལ་བར་མི་བྱའོ། །
 དེ་ལ་དགོངས་ནས་རྩེ་མི་ལས།

རོ་ཞེས་བྱ་མཐོང་ན་འཛིགས་པ་དེ། །རུས་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་ཅ་ན་གང་ལ།

ཞེས་གསུངས་པས། དོན་ལ་འོང་རོ་མ་ནི་འཆི་བ་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟ་ལུས་ཀྱི་གཙུག་
 འཛིན་འདི་ཆོད་དགོས་གསུངས་སོ། །བདག་གི་ལུས་འདི་མའི་མངལ་ནས་རང་གཙུག་
 སུ་བྱུང་བ་དེའི་ཆོན་ཡང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མཉམ་པོར་འགོགས་ཤིང་སྒྲེལ་པའི་ཤ་དང་རུས་
 པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་ཞིག་སྟེ་ཤ་ཡང་ལ་སོགས་ཤིག་དང་རུས་པ་ཡང་ལ་སོགས་ཤིག་
 ཏུ་འཛོར་ནས་ཁ་ཁ་སོ་སོར་འགྲེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན་གཉིན་ཉིད་ཀྱི་གོགས་མཛའ་
 བཤེས་ཡིད་དུ་འོང་བ་གཞན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་རང་གཉིས་སོ་སོར་འགྲེས་པར་
 འགྱུར་བ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས་ཏེ་སོ་སོར་འབྲལ་བར་ངེས་སོ། །རང་ཉིད་སྒྲེལ་བའི་ཆོན་ཡང་
 རྒྱ་ཡི་ཀྱི་ལོངས་སྒྲོད་ཅི་ཡང་ཁུར་རྒྱ་མེད་པར་བདག་གཙུག་སུ་ཞིག་གཙུག་སུ་ལག་
 སྟོང་མཆུན་དུ་བརྟུག་པ་ཞིག་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་སྒྲེལ་གསུངས་གཞན་མེད་པ་ཤེས་

བར་བྱ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དུ་རང་ཉིད་འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་འང་སྤར་གྱི་གཅེར་ལུ་
 ལག་སྟོང་དེ་ཉིད་གཅིག་ལུ་ཞིག་འཆི་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་འཆི་རོགས་མེད་
 བར་མ་ཟད་ཆོ་འདིར་ཡུལ་འཁོར་དང་མཆོད་གྲོགས་ལ་མ་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་
 གྱི་དོན་དུ་ཡིན་བསམ་ནས་སྤིག་པ་བྱས་ཆོད་གྱི་འབྲས་ལུ་རྣམ་པར་སྤྲོན་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱལ་གྱི་སྤྲུལ་བ་ནི་བདག་རང་ཉིད་གྱིས་ཁྱུང་ནས་བཅ་སོང་དུ་འགོ་བ་མ་གཏོགས་
 གཞན་གཉེན་བཤེས་ཅུ་ལག་སྤྲུལ་གྱང་མི་ལེན་ཅིང་བདག་ཉིད་ལ་དོན་ཆེན་འགག་
 ལ་ཐུག་ནས་ན་འཆིའི་དུས་ལ་བབ་ཆོ་ན་རོགས་དང་གི་རོགས་པར་དོ་དང་། བཅ་སོང་
 གི་གནས་སུ་འགོ་རོགས་ལ་སོགས་པ་མི་བྱེད་ལ། ད་ལྟ་བདེ་སྦྱིད་དང་ལྷན་པའི་ཆོ་
 བ་ཟས་ཟ་གྲོགས་ཤིག་ཡིན་ཏེ། **རྩེ་མི་ལས།** སྦྱིད་ཆེད་ཟ་གྲོགས་དེ་སྤྲངས་པ་ཡིན་
 གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཟས་གོས་བརྒྱག་བྱེད་མ་གཏོགས་དཔུལ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་སོགས་
 མྱོང་གོགས་མི་བྱེད་ན་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་པ་ལ་གོགས་བྱེད་པའི་གཉེན་དང་མཛའ་
 བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ད་ལྟའི་གཉེན་བཤེས་ཐམས་ཅད་ཡུན་རིང་པོའི་
 གོགས་མིན་ཏེ་དབེར་ན་ཆོང་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་ཡུལ་ལ་འགོ་བའི་ཆོ་ན་ཉིན་མོ་
 ལ་འགོ་བའི་ལམ་དེ་དག་ཏུ་ནི་ཞུགས་ནས་འགོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་གྱང་མཆོན་མོ་ལ་
 བྱི་འགོ་རྩི་ལྟར་དགོས་ན་འང་གནས་ཆོང་ཞིག་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་རང་རང་གི་སྟོང་གནས་
 འཛིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། དེ་བཞིན་དུ་རང་བཞིན་དུ་རང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་
 ཅད་སྤྲིད་པ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ལམ་རྒྱུད་ལྡོ་པོ་ལ་ཞུགས་ནས་འགོ་བཞིན་དུ་ད་
 དྲུང་མི་ལུས་འདི་ལ་སོགས་པ་ལ་གྲལས་མང་པོ་བྱས་པས་ཆོ་ཟད་པར་བྱེད་པའང་མི་
 ཤེས་གྱང་ཆོ་ཕྱི་མའི་གྲལས་གྱི་འགོ་ལ་འཇུག་ནས་སྐྱེ་བ་ལྔ་མ་ལ་ཐག་རྩི་དང་སྐྱེ་བ་
 ཕྱི་མ་ལ་ཐག་རྩི་ཉེར་སོང་ནས་ཆོ་ཕྱི་མའི་སྐྱེ་བའི་གནས་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་ནི་ཡོངས་
 སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། **དཔལ་ས་སྐྱེ་ཆེན་པོ་རྩེ་བཙུན་གྲགས་བརྒྱལ་མཆོན་གྱིས།**

མི་ཆོ་ཐམས་ཅད་གྲལས་ལ་མཛད། །གྲལས་བྱེད་པའི་འགྲོ་ལ་ཐམས་ཅད་འཆི།

ཤི་ཡང་གྲུབས་ལ་ཟད་པ་མེད། །ཆོ་བྱི་མའི་གྲུབས་ཀྱི་མགོ་འཇུ།

ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་ལ་བསམ་ནས་སྐྱེ་བ་སྤྱི་ཡར་མར་འགོ་བ་དང་འདྲ་བའི་
 ཆོ་མཆོམས་འདི་ཉིད་དུ་ཞག་གཅིག་གནས་ཆང་ལྟ་བུའི་བར་འདི་ལ་དེང་སང་གཅིག་
 སུར་གནས་ཏེ་དམ་ཆོས་འགྲུབ་ཐབས་གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །ད་ལྟ་རང་གཞན་ཀྱང་
 གྱི་ཁང་བ་དང་སྤྱི་ལ་སོགས་པའི་སྡོད་གནས་འདི་དག་ཀྱང་གཏན་གྱི་སྡོད་གནས་མིན་
 ཏེ་རང་ཉིད་ཤི་བའི་དུས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་པ་མ་གཉེན་བཤེས་སུ་ཆོ་འཁོར་གཡོག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་ཀྱང་ནས་གདུང་བས་དུ་འཕོད་དང་ལྷ་རན་གྱིས་སྤྱེ་སྤྱགས་
 འདོན་བཞིན་དུ་ཁང་སྤྱི་གང་རུང་གི་གནས་སུ་རི་སྤྱི་དུ་འདུག་ཆད་རྫོགས་པ་དང་།
 མཉམ་དུ་རྒྱ་གར་ན་མུང་པོ་དེ་ཉིད་སྒོ་ལྟ་བུའི་ཤིང་ལེབ་ཀྱི་ཁྱོགས་ལ་བཞག་སྟེ་སྐྱེས་
 སུ་མི་བཞེ་ཡིས་ཕྱོགས་བཞི་སོ་སོ་ནས་ནི་བཟུང་སྟེ་ཁང་སྤྱི་དེ་ལས་མུང་པོ་དེ་ནི་རྩ་
 གྱིས་མ་བཏེག་པ་ཡི་གོང་ཉིད་དེ་སྤྱི་དུ་ནི་རང་ཉིད་གསོན་ཆོ་འདི་ལ་དབེན་གནས་
 ཀྱི་ནགས་སུ་སོང་ཞིག་ཅེས་གདམས་པར་མཛད་དོ། །ད་གཉེན་གྲོགས་གནས་སོགས་
 སྤང་ནས་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། རྒྱལ་བས་བསྐྱུགས་པའི་དབེན་ཁོང་ལ་སོགས་ནས་བཅེ་
 ཞིང་གདུང་སེམས་ཆེ་བའི་གཉེན་བཤེས་ཀྱང་མེད་པ་དང་། དག་འགྱོད་ཁོང་ཁོ་ལ་
 སོགས་པའི་འཁོན་པའང་མེད་པར་བྱས་ནས་བདག་གི་ལུས་འདི་གཅིག་སུ་ཞིག་ཏུ་
 འདུ་འཛི་དང་རྣམ་རྟོག་གི་རྣམ་གཡེང་གིས་དབེན་པའི་རི་ཁོང་ལ་གནས་ཏེ་དགོན་སྟེ་
 དང་ཁྱིམ་ཆང་ལ་སོགས་པས་རང་མི་གྲལ་དུ་མི་འཛིག་པར་དུས་སྤྱི་མོ་ནས་རང་ལ་གི་
 བ་དང་འདྲ་བར་བརྟེན་ཏེ་ཆོ་འདི་འི་རེ་ཐག་རང་གིས་གཅོད་ལུས་ན་མི་མེད་ལུང་སྟོང་
 དུ་རང་གཅིག་སུ་ཤི་ནའང་རང་གི་རྗེས་སུ་དཔོན་དང་ལྷ་རན་སྤྱི་བསྐྱུ་བུ་དང་པ་སྤྱི་
 ཡང་མེད་ཆོ་རྣལ་འབྱོར་པ་ན་གླི་གི་སྤྱི་དུ་ཆོག་སྟེ། རྗེ་བཞད་པ་རྗེ་རྗེས།

ང་ན་བ་དག་ཡིས་མ་ཆོར་ཞིང་། །ཤི་བ་གཉེན་གྱིས་མ་ཆོར་བར།

རི་ཁོང་འདི་རུ་འཆི་རུས་ན། །རྣལ་འབྱོར་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །རང་འཛི་བའི་ཚེ་ན་ནད་གཡོག་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ན་
 འཁོད་པ་ཐམས་ཅད་སྲུང་ག་ཡིན་ཀྱང་རྒྱལ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཟ་བསམ་མི་ཁོ་ན་ཡིན་
 བས་འཛི་ཁའི་ཉམས་ལེན་ཅི་ཡོད་ཀྱང་བརྗེད་དུ་འཇུག་པའི་གནོད་བྱེད་གང་ཡང་མེད་
 ཚེ་གཉེན་བཤེས་ལ་སོགས་པས་མྱ་ངན་དང་སྤྱུག་བསྐྱལ་བྱེད་མི་མེད་ཅིང་ཐར་ལམ་
 དང་ཉམས་ལེན་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གནོད་པ་བྱེད་པ་དང་རྒྱུ་ལག་ཏུ་འཛིན་མ་ཐོན་
 ལ་སོགས་པ་མེད་པས་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤུངས་ལྟར་འདི་ཡིས་ནི། སངས་རྒྱས་
 ཐམས་ཅད་རྗེས་སྲུང་ན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འཛི་ཁའི་ཉམས་ལེན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་
 དང་འཕྲོ་ལུང་དང་སྒྲོ་སྒྲོང་དང་བྱམས་དང་སྟིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་རྗེས་སྲུང་ན་ཏེ་གཞན་
 སྤྱུས་ཀྱང་བདག་སེམས་གཡེངས་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཤི་ལུགས་འདི་ནི་བཀའ་
 གདམས་ཀྱི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྣམས་ལྟར་དུ་ཤིན་ཏུ་བཟང་རབ་ཀྱི་མཚོག་
 ཡིན་ནོ། །ས་སྟོང་དང་ལུང་སྟོང་དུ་ཤི་ན་གཞན་སྤྱུས་ཀྱང་བདག་སེམས་གཡེངས་པར་
 འགྱུར་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན་མ་བུའི་མགྱིན་པའི་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ཤིན་ཏུ་མདངས་དགའ་བའི་
 རྩེ་ལྗང་གི་ནགས་ཚལ་བྱ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཆོགས་རྒྱུད་པ་དང་ལུས་བདེ་ཞིང་སེམས་
 སྦྱིད་པར་བྱེད་ཅིང་མི་མང་པོ་མེད་པས་ལུལ་ལ་གཡེང་བ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་ལུས་
 པར་གྱུར་པའི་དབེན་གནས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ན་བདག་ཉིད་གཅིག་སྤུངས་ཞིག་ཏུ་གནས་པར་
 བྱ་སྟེ། **ཆེད་དུ་བརྗེད་པའི་ཆོས་ལས།**

སྟན་གཅིག་མལ་སྟན་གཅིག་པ་དང་། །གཅིག་སྤུ་སྟོམས་ལས་མེད་པར་སྦྱོང་།།

གཅིག་སྤུ་ནགས་ཚལ་གནས་པ་དང་། །གཅིག་སྤུས་བདག་ཉིད་གདུལ་བར་བྱ།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་རས་བ་ཞི་བ་འོད་གྱིས།

བདག་ཉིད་གཅིག་སྤུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངང་།།

ཆོས་མཐུན་གྲོགས་པོ་དགོ་སྦྱོར་གྱིས་རྟེན།།

གསུམ་བཞི་པ་ཞེ་ཆོད་ཆགས་སྒྲིབ་གི་རྒྱ།

བདག་དེས་ཀྱང་གཅིག་ཤར་བསྟན་པ་ཞིག་ལགས།

ཞེས་དང་། ཚངས་པ་ནི་འཐབ་ལྷ་མེད་པས་གཅིག་སྤྱིད་དུ་བདེ་ལ་ལྟ་དབང་
བརྒྱ་ཕྱིན་ནི་ལྟ་མིན་དང་འཐབ་དགོས་པས་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཞིང་མིའི་རྒྱལ་པོ་ནི་དག་
ལྷ་གཉིས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པས་མི་བདེ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་མང་ན་འབྲུགས་
པ་འཕེལ་བས་གཅིག་ཤར་གནས་པ་གལ་ཆེ་སྟེ། **འདུལ་བ་ལྟར་བཞི་ལས།**

ཚངས་པ་རི་བཞིན་གཅིག་དེ་བཞིན། །བརྒྱ་ཕྱིན་རི་བཞིན་གཉིས་དེ་བཞིན།

རྒྱལ་པོ་རི་བཞིན་གསུམ་དེ་བཞིན། །དེ་ལས་མང་ན་འབྲུགས་པར་འབྱུང་།

ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་དབེན་གནས་སུ་དུར་རྒྱལ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་པ་རྒྱག་
འདུར་ཡོང་ཡོང་མི་བྱེད་པར་དྲང་སྟོང་ལྟ་བུ་བུའི་ཆོས་པ་རྣམ་དག་གཅིག་བྱས་ཏེ་སྒྲོམ་
པ་གཤེས་ཀྱང་གོ་ལ་མ་གཤེས། བསམ་གཏན་ལྟ་དང་ཅིས་མ་འདྲ། དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པར་
འཛིག་རྟེན་མི་མཐུན་འཇུག་གི་ཆོ་འདིའི་བསམ་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་དང་བཅས་
པ་ནི་དུས་ཀྱན་རྒྱ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཏང་སྟེ། ཤེས་བཞིན་ནང་དུ་བཀྲག་ནས་བདག་རང་ཉིད་
ལ་སེམས་གིང་དམ་པའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལ་བསམ་པ་གཏད་པ་གཅིག་སྤྱི་དེ་ཡིས་རང་གི་
སེམས་ནི་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཐོ་དམན་དང་དལ་བྱེལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དང་། **རྒྱལ་བ་ཅོད་ཁ་བས།**

བཏང་ན་དག་པའི་དམིགས་པ་ཀྱན་ལ་འཇུག།

བཞག་ན་གཡོ་མེད་རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་བཞིན།

བསམ་གཏན་སེམས་ལ་དབང་བསྐྱར་རྒྱལ་པོ་འདྲ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་བཏང་འགོ་བཞག་སྟོང་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་

ལྷག་མཐོང་གིས་ནི་རང་གི་སེམས་འདུལ་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་ལྷོ་གོས་གཏམ་གསུམ་
 གྱི་ཞེན་བ་སྤངས་ཏེ་དགེ་བའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་པར་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡན་
 ཆད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་སྤང་བ་སོང་ནས།

**གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི།**

འཛིག་རྟེན་འདི་དང་ཕ་རོལ་རྒྱུང་། །འདོད་བ་རྣམས་ནི་སྤང་ཁྲོལ་བ་སྦྱེད། །
 འདིར་ནི་བསད་དང་བཅིང་དང་གཅོད། །ཕ་རོལ་དུ་ནི་དཔྱལ་སོགས་སྒྲུབ། ། ༡༠

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་འཛིག་རྟེན་ཆོ་འདི་ལའང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་
 ལྷ་ལ་ཆགས་པས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་བ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་བ་ཐམས་ཅད་བསྦྱེད་བ་དང་
 ཆོ་བྱི་མ་ཕ་རོལ་རྒྱུང་འདོད་བ་ལྷ་པོ་ལ་མིག་གིས་ལྷ་ཞིང་ན་བས་ཉན་སྒྲུལ་སྒྲུལ་ས་
 ལྷེས་ལྷོང་ལུས་ཀྱིས་རེག་པས་ནི་སྤང་ཁྲོལ་ཞེས་གནོད་བ་མཐའ་དག་སྦྱེད་པར་བྱེད་
 ལ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་གནོད་ན་ཆོ་འདིར་ནི་མིག་ཤེས་གཟུགས་ལ་ཆགས་པས་བྱེ་ལེབ་མར་
 མེར་འཆི་བ་དང་། རྣ་ཤེས་སྒྲུལ་ཆགས་པས་རི་དྲགས་རྩོན་པས་བསད་བ་དང་། རྣ་
 ཤེས་རི་ལ་ཆགས་པས་སྤང་བ་མེ་རྟོག་རྒྱ་འབྱུང་ནས་འཆི་བ་དང་། ལྷེ་ཤེས་རོ་ལ་
 ཆགས་པས་ཉ་མོ་ལྷགས་རྒྱས་བཟུང་ནས་གསོད་ཅིང་འཆི་བ་དང་། ལུས་ཤེས་རེག་
 བྱ་འཇམ་པོ་ལ་ཆགས་པས་སྤང་བོ་ཆེ་ཞགས་པས་བཅིང་ཞིང་ལྷགས་རྒྱས་འདུལ་བ་
 དང་རྒྱ་རྒྱུན་འདོད་ལོག་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་བརྟུང་བཤེག་དང་མགོ་དང་ཡན་ལག་
 གཅོད་པས་སྒྲུག་བསྐལ་བ་དང་། ཆོ་བྱི་མ་ཕ་རོལ་རྒྱུ་ནི་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རན་
 སོང་སྤྱ་མཐའ་མེད་པའི་སྒྲུག་བསྐལ་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་རང་རྒྱུད་ལ་སྒྲུབ་པས་སྤག་གནོད་བ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་འབྱུང་ཁུངས་སྤྱ་འགྱུར་རོ། །

**གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྤང་བ་དང་། བྱི་རྟེན་
 སོགས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྤང་བ་དང་། དཔེན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱེད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་
 པོ་ནང་བྱང་མེད་ཀྱི་སྦྱོང་བ་སྤང་བ་ལའང་། རྒྱ་རྒྱུབ་དཀའ་བ་དང་། རོ་བོ་མི་གཅིང་**

བཡིན་པ་དང་། འབྲས་ལྷན་འོད་པ་མང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱ་ལྷ་བ་དཀའ་ནི།

པོ་ཉ་པོ་ཉ་མོ་ཡིས་སྟོན། །གང་ཕྱིར་དུ་མར་གསོལ་བ་ཏབ་ཅིང་།།

སྒྲིག་པ་རྣམས་སམ་གྲགས་མིན་ལའང་། །གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམས་པར།། ༧

འཛིགས་པ་ལ་ཡང་བདག་ཁྱེས་གིང་། །རྒྱ་ཁྱེད་ཟད་པར་བྱས་ཀྱང་ཉེ།།

གང་ལ་ཡོངས་སུ་འཁྱུད་པས་ན། །མཆོག་ཏུ་དགའ་འཁྱུར་དེ་དག་ཉིད།། ༨

ཀེང་རུས་ཉིད་ཡིན་གཞན་མིན་ན། །རང་དབང་དང་ནི་བདག་མིན་ལ།།

རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཡོངས་ཞེན་ནས། །ཅི་ཕྱིར་མྱ་ངན་འདས་མི་འགོ།། ༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་འདོད་ཁམས་ཀྱི་འདོད་པའི་གཙོ་བོ་ནི་སྤྲུམ་མེད་
 གྱི་རིག་བྱའི་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་དང་སྤྲུམ་མེད་གཉིས་ཀ་ཡན་ཚུན་
 འཕྲད་པའི་ཕྱིར་དུ། བར་ལ་སྒྲིག་པ་མངགས་པར་བྱེད་པ་ལ་པོ་ཉ་མོ་ཞེས་གཡོག་པོ་དང་
 པོ་ཉ་ཞེས་གཡོག་མོ་རྣམས་མངགས་གཞུག་དེ་ཡིས་སྟོན་དུ་སྒྲིག་སྒྲེལ་ཞིང་དེ་ནས་ཡན་
 ཚུན་མ་སྤང་གོང་དུ་སྤྲུམ་མེད་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བདག་གིས་སྒྲིག་པ་པོ་མོ་ལན་གྲངས་དུ་
 མར་མངགས་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་རེ་བ་ཆེན་པོར་བཅས་ཉེ་
 བསྐྱུག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྲུམ་མེད་གཡོན་ཅན་མ་དེས་ནི་ཆེ་འཁྱིང་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
 མདོག་གིས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེན་ཞིང་སྤྲུམ་མེད་དེའི་དོན་དུ་སྒྲིག་པ་རྣམས་ལ་མི་འཛེམས་
 ཉེ། རང་གིས་བྱས་སམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་སྟེ་སྟོན་དུས་སུ་ལྟ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་
 ཞེས་གིས་སྤྲུམ་མེད་གྱི་དོན་དུ་པ་མ་གཉིས་དང་དགྲ་བཙུམ་པ་ཞིག་དང་གསུམ་བསད་
 པ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་ད་ལྟ་འང་སྤྲུམ་མེད་གྱི་དོན་དུ་པ་མ་ལ་སོགས་པར་བརྟུང་
 བདེག་ཆོག་ངན་དང་སྟོ་ཕྱིར་བསྐྱུད་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་སུ་གྲགས་པ་
 མིན་པ་འཕེལ་བ་ལའང་སྤྲུམ་མེད་གང་གི་དོན་དུ་མ་འཛེམས་པར་འདོད་པ་ལ་སྟོད་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཉེས་པ་མི་བྱེད་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཆེ་འདིར་རྒྱལ་པོའི་བྲིམས་

གྱི་འཛིགས་པ་དང་བདག་པོས་རྒྱ་ཟས་སྟོགས་པ་དང་གསོད་པའི་འཛིགས་པ་དང་བྱི་
 མ་དང་དམུལ་བ་ངན་སོང་གི་འཛིགས་པ་ལ་ཡང་མི་སྒྲག་པར་བྱད་མེད་གྱི་དོན་དུ་
 བདག་ནི་ཞུགས་པར་བྱས་ཤིང་། བདག་ལ་ཡོད་པའི་ཟས་གོས་བཟའ་བརྟུང་རྩམ་
 རྩམས་ཀྱང་ཡར་མཆོད་མར་སྒྲིན་དང་རང་གིས་ལོངས་སྟོང་མི་བྲ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 བྱད་མེད་གྱི་དོན་དུ་ནི། སེར་སྒྲའི་མདུད་པ་ལས་གྲོལ་སོང་བ་ལྟ་བུས་ཤི་ཆང་
 རྒྱན་ཡོ་བྱང་སོགས་གྱི་ཆེད་དུ་ལོངས་སྟོང་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་
 ད་དུང་འདོད་པའི་དབང་དུ་ཐུར་ཏེ་ཤི་འདྲ་མདོ་འདྲ་མས་བྱ་ལོན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་
 པར་འཇུར་ཏེ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅུགས་པ་ལས།

འདོད་པའི་རྩ་བ་བྱད་མེད་ཡིན། །སྒྲེ་བའི་རྩ་བ་མི་ཤེས་པ།།

སྒྲག་བསྐལ་རྩ་བ་བྱད་པོ་སྟེ། །དེ་བས་སྒྲག་བསྐལ་ཡོངས་སུ་སྒྲོངས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ལ་འདོད་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་ཆོ་འདི་བྱི་གཉིས་ཀ་
 ལ་ཕན་པ་མེད་པའི་ཆགས་ཡུལ་བྱད་མེད་གང་གི་ལུས་ལ་ཡོངས་སུ་འཇུག་པས་འདོད་
 ཞེན་ཁོན་དེ་ཡིས་རང་སེམས་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྒྲེ་བར་འཇུར་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་
 དེ་དག་ཉིད་གྱི་ལུས་ནི་རུས་པའི་ཡུང་པོ་ཀའ་རུས་ཁོན་ཉིད་ཡིན་ལ་གཞན་གསེར་
 དདུལ་ལ་སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཅན་དན་གང་ཡང་མིན་པར་ངེས་ན། གང་ཟག་
 གི་བདག་མེད་པའམ་རང་གི་རྒྱང་མ་མིན་པས་ན་རང་དབང་དང་བཅས་པ་ནི་མིན་ལ།
 ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའམ་གཞན་གྱི་རྒྱང་མ་ཡིན་པས་ན་བདག་གི་མིན་ལ་ཆགས་ཡུལ་
 དང་མ་འཕྲད་གོང་དུ་ནི་རང་སེམས་ལ་རབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་ཆོག་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་
 ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཞེན་ཅིང་ཆགས་པར་འཇུར་ནས་འཁོར་བ་ངན་སོང་གི་རྩ་བ་ཤི་རུས་
 ཀྱི་ཡུང་པོ་ཞེས་ལ་ཆགས་ཏེ་སྒྲོས་ནི་མི་ཐོངས། རྩེས་སུ་ནི་མི་འབྲང་བ་དེ་ལྟའི་རྩམ་
 ངན་ཞེས་ལ་བདག་བཟུང་བྱེད་འདུག་པ་ལས་ནི་སེམས་ངན་མ་བྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཅིའི་

ཕྱིར་དུ་ཚངས་སྤྱོད་ཡང་དག་པའི་སྒོམ་པ་ཞིག་གིས་རང་རྒྱུད་བསྒོམས་ནས་སྒོན་གྱི་
 རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ལྟར་དུ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་འདས་པའི་གནས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ་ད་ལྟ་
 འགྲོ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །ཞི་བ་མིལ་ཕུན་ཚོགས་བདེ་སྦྱིད་ཀྱན་ལྡན་གྱི་ཐར་བ་ལྟར་
 འདས་དང་། ཤ་བྲག་རུས་པ་དང་མི་གཙང་རྩས་རན་གྱི་ཕུང་པོ་ཞིག་གཉིས་སེམས་
 རན་མ་ཁྱོད་ལ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་བདག་གིས་གདམ་ཀ་གཏད་པ་ཡིན་པས་ད་རེས་མ་ཞོར་ལྟ་
 རན་ལས་འདས་པ་གདམ་དགོས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པོ་པོ་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ནི།

གང་ཞིག་དང་པོ་འབད་དེ་བཏེག་ །དངས་ཀྱང་ངོ་ཚས་འོག་ཏུ་ལྟ།
 སྒོན་ནི་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་ཡང་། །གོས་གྱིས་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་གྱུར། ། ༤༤

ཁྱོད་ཉོན་མོངས་པའི་གདོང་དེ་ནི། །ད་ལྟ་མངོན་སུམ་གྱུར་པ་བཞིན།
 བྱ་རྒྱེད་གྱིས་བསལ་བྱས་མཐོང་ནས། །ད་ལྟ་ཅི་ཕྱིར་འབྱེད་པར་བྱེད། ། ༤༥

གཞན་རྣམས་མིག་གིས་བལྟ་ན་ཡང་། །གང་ཞིག་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་གྱུར་པ།
 ཇི་སྲིད་དེ་ནི་དེས་ཟ་ན། །སེར་སྣ་ཅན་ཁྱོད་ཅིས་མི་བསྐྱུང་། ། ༤༦

ཤ་ཡི་ཕུང་པོ་འདི་མཐོང་ནས། །བྱ་རྒྱེད་དང་གཞན་ཟ་བྱེད་ན།
 གཞན་གྱི་ཟས་ལ་མི་ཏྲོག་གི་ །ཐུང་བ་ཅ་རྒྱུ་རྒྱུན་གྱིས་མཚོང་། ། ༤༧

རུས་གོང་ཉིད་དུ་མཐོང་ནས་ནི། །མི་འགྲུལ་ཡང་ནི་ཁྱོད་སྐྱག་ན།
 རོ་ལངས་བཞིན་དུ་འགའ་ཡིས་ཀྱང་། །བསྐྱོད་པར་གྱུར་ན་ཅིས་མི་འཇིགས། ། ༤༨

གང་ལ་གཡོགས་ཀྱང་འདི་ཆགས་པ། །དེ་མ་གཡོགས་ན་ཅིས་མི་འདོད།
 དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་ན་ནི། །གཡོགས་པ་ལ་ནི་ཅི་ཕྱིར་འབྱུང་། ། ༤༩

ཟས་ནི་གཅིག་ཕུ་ཉིད་ལས་ནི། །བཤང་དང་ཁ་རྒྱ་འབྱུང་གྱུར་ན།།
དེ་ལས་བཤང་ལ་མི་དགའ་ཞིང་། །ཁ་རྒྱ་ལ་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་དགའ།། ༥༠

ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་བ་ཡི། །སྤྲུལ་ལ་དགའ་བར་མི་བྱེད་བར།།
དྲིང་འཇག་བ་མ་ཡིན་ཞེས། །འདོད་ལྡན་མི་གཙང་བ་ལ་མྱོངས།། ༥༡

འདོད་ལྡན་ངན་བ་མྱོངས་བ་རྣམས། །ཤིང་བལ་རེག་ན་འཇམ་བ་ལའང་།།
ཉལ་པོ་བྱ་བར་མི་རུས་ཞེས། །དེ་ལ་ཁྱོ་བ་དག་ཏུ་བྱེད།།
གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན། །རུས་གཟེབ་རྒྱས་པས་སྤྱིལ་བ་ལ།།
ག་ཡི་འདམ་གྱིས་ཞལ་ཞལ་བྱས། །གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པར་དུ་འབྱུང།། ༥༢

ཁྱོད་ཉིད་མི་གཙང་མང་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་ལ་ཁྱོད་གཏན་སྤྱོད་ཅིང་།།
མི་གཙང་རྒྱལ་བ་གཞན་དག་ལའང་། །མི་གཙང་བརྒྱུ་པས་འདོད་པར་བྱེད།། ༥༣

བདག་ནི་ག་འདི་ལ་དགའ་ཞེས། །རེག་དང་བལྟ་བར་འདོད་ན་གོ།།
སེམས་མེད་བ་ཡི་རང་བཞིན་གྱི། །ག་ནི་ཁྱོད་གོ་ཇི་ལྟར་འདོད།། ༥༤

འདོད་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ། །རེག་དང་བལྟ་བར་མི་རུས་ལ།།
གང་ཞིག་རུས་དེ་གེས་བ་མིན། །དོན་མེད་འབྱུང་དེས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༥༥

མི་གཙང་རང་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས། །མི་རྟོགས་ངོ་མཚར་མི་ཆེ་ཡི།།
རང་ཉིད་མི་གཙང་ཉིད་ཡིན་པར། །རྟོགས་པར་མི་འགྱུར་ངོ་མཚར་ཆེ།། ༥༦

སྤྱིན་བལ་ཉི་ཟེར་གྱིས་སྤྱེ་བའི། །བསྐྱེད་གཞོན་རུ་སྤྲངས་ནས་ནི།།
མི་གཙང་ཞེན་པའི་སེམས་གྱིས་ནི། །མི་གཙང་གཟེབ་ལ་ཅི་ཕྱིར་དགའ།། ༥༧

ས་སྤྱོགས་མི་གཙང་གིས་གོས་པ། །གལ་ཏེ་རེག་པར་མི་འདོད་ན།།

གང་ལས་དེ་ནི་བྱང་བ་ཡི། །ལུས་ལ་ཇི་ལྟར་ཁྱོད་རེག་འདོད། ༥༡

གལ་ཏེ་མི་གཙང་ཆགས་མེད་ན། །མི་གཙང་ཞིང་ལས་བྱུང་གྱུར་ཅིང་།

དེ་ཡི་ས་བོན་དེས་བསྐྱེད་པ། །གཞན་ཁྱོད་ཅི་ཕྱིར་པར་བྱ་འབྱུང་། ༥༢

མི་གཙང་ལས་བྱུང་མི་གཙང་གིན། །རྒྱང་བྱའང་ཁྱོད་འདོད་མི་བྱེད་ལ།

མི་གཙང་མང་པོའི་རང་བཞིན་ལུས། །མི་གཙང་སྐྱེས་པའང་འདོད་པར་བྱེད། ༥༣

ཁྱོད་ནི་རང་ཉིད་མི་གཙང་ལ། །སྤོང་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་གྱི།

མི་གཙང་རྒྱལ་བ་མི་གཙང་ལ། །བརྒྱུ་པས་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད། ༥༤

ག་ལུང་ལ་སོགས་ཡིད་འོང་དང་། །འབྲས་ཆན་དག་གམ་ཆོད་མའང་རུང་།

ཁར་བཅུག་ཕྱིར་སྤྱང་བོར་བ་ཡི། །ས་ཡང་མི་གཙང་བཙོག་པར་འབྱུར། ༥༥

གལ་ཏེ་མི་གཙང་འདི་འདྲ་བ། །མདོན་སྤྲུལ་གྱུར་གྱང་ཐེ་ཚོམ་ན།

བྱར་ཁྱོད་དག་ཏུ་བོར་བའི་ལུས། །མི་གཙང་གཞན་ཡང་བལྟ་བར་གྱིས། ༥༦

གང་ལས་པགས་པའི་ཁ་བྱེན། །འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་འགྱུར་བ།

ཤེས་གྱང་ཇི་ལྟར་དེ་ཉིད་ལ། །ཕྱིར་ཞིང་དགའ་བ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༥༧

ལུས་ལ་བསྐྱས་པའི་བྱི་དེ་ཡང་། །ཅན་སོགས་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན།

གཞན་གྱི་བྱི་དེས་གཞན་དག་ལ། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། ༥༨

གལ་ཏེ་རང་བཞིན་བྱི་ར་བས། །འདི་ལ་མ་ཆགས་ལེགས་མིན་ནམ།

འཛིག་རྟེན་དོན་མེད་སྤེད་པ་དག །ཇི་སྟེ་དེ་ལ་བྱི་ཞིས་སྤྱད། ༥༩

འོན་ཏེ་བྱི་ཞིས་ཅན་ནི། །ལུས་ལ་འདིར་ནི་ཅི་ཞིག་བྱུང་།

གཞན་གྱི་དྲི་ཡིས་གཞན་དག་ལ། ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད། ༥༧

གལ་ཏེ་སྐྱོ་སེན་རིང་བ་དང་། སྐྱོ་སྐྱོ་དྲིར་བཅས་འདམ་གྱི་དྲིས།

བསྐྱོས་པས་ལུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། གཅེར་བྱ་འཛིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན། ༥༨

རང་ལ་གཞོད་པའི་མཚོན་བཞིན་དུ། ཉེ་འབད་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་རྒྱེད།

བདག་ལ་སྒྲོངས་པའི་འབད་བ་ཡིས། སྐྱོས་པས་ས་འདི་ཀུན་ཏུ་འབྱུགས། ༥༩

རུས་གོང་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི། ཉུར་སྟོན་དུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་ན།

གཡོ་བའི་རུས་གོང་གིས་བྱབ་པའི། གོང་གི་ཉུར་སྟོན་ལ་དགའ་འཇུག། ༦༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆགས་ལུལ་གྱི་ལུས་
 དེ་ཉིད་ལ་ནི་ཡང་ན་དབྱིབས་མཛེས་པའམ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་གྱི་མདངས་ཅན་ནམ་
 རེག་བྱ་འཇམ་པ་སྟེ། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་རེག་བྱ་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཆགས་སེམས་
 སྐྱེད་གོས་པ་ན། དང་པོ་དབྱིབས་སོགས་ལ་ཆགས་ནས་བྱུང་མེད་གང་ཞིག་དང་འབྲུག་
 པའི་དང་པོ་ཉིད་དུ་ཁ་ལ་སོགས་པ་གཏུག་བསམ་ནས་འབད་དེ་མེ་ནེའི་ཞབས་ནས་
 བཏེག་སྟེ་ལག་པ་ནས་སམ་རྟོག་དོང་གཉན་དུ་བྱངས་ཀྱང་རྩ་ཆ་བས་འོག་ཏུ་ལྷ་བར་བྱེད་
 ཅིང་། སྟོན་ཆད་བྱུང་མེད་དེ་ནི་ལ་མའི་གོ་ན་ཡོད་ཆོ་ཐག་ཉེ་བས་མཐོང་ངམ་ཐག་རིང་
 བས་མ་མཐོང་ན་ཡང་རུང་སྟེ་བྱིམ་ནང་ལ་གསར་དུ་སྟེབ་ཆོ་རྒྱ་གར་ན་སེང་རས་ལྟ་
 བུའི་གོས་ཀྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་གདོང་ནི་གཡོགས་པར་འགྱུར་བས་གདོང་དེ་ཉིད་མཐོང་
 ངམ་སྟམ་ནས། སྟུག་བསྐྱེད་ལ་སྐྱོ་ཆོགས་ཀྱིས་སེམས་ངན་སྟོན་ཉིད་སྟོག་ཆད་ལ་ཁད་
 པས་ཉོན་རེ་མོངས་ཞེས་པ་ནི་དཀར་ཆོགས་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་བྱུང་མེད་ཀྱི་གདོང་དེ་ཉིད་
 བེད་ལྷ་ཤི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་ལྟ་ཁང་གི་སྟོ་བྱེས་པ་དང་ཐང་གའི་ཞལ་ཞབས་
 བསལ་བ་ལྟ་བུའི་རང་གི་དབང་པོས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་པ་བཞིན་དུ་བྱ་
 ཆོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་ཕྱི་ནང་ཀུན་བསལ་བར་བྱས་པར་མཐོང་ནས་རོ་ལ་ད་ལྟ་སེམས་

ཁྱོད་ཅི་ལྟར་ན་འབྱོར་ཞེས་པ་ནི་འབྲོས་པར་བྱེད་དེ་གསོན་ལུས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་ན་གསོན་ལུས་ལ་འབྲོས་པར་མི་རིགས་པས་ད་ལྟ་གདོང་སོགས་ལ་བལྟ་བའི་དུས་མ་ཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །ལུད་མེད་དེ་ཉིད་གསོན་པོར་ཡོད་དུས་སུ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱག་དོག་དང་མིག་སེར་ཆེ་བའི་དབང་གིས་གཞན་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གིས་ལྟ་བའི་ཆོད།

ཡང་རང་གི་ལུད་མེད་གང་ཞིག་ཕྱག་དོག་དང་མིག་གི་སེར་སྐྱས་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་གྱུར་པ་གསོན་ཆེ་ཇི་སྤྲིད་དུ་བལྟ་མི་བྱ་བའི་ལུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ནི་གི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ནི་བྱ་བྱི་དེས་ཟ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཕྱག་དོག་དང་མིག་གིས་ལྟ་བ་ལ་འང་སེར་སྐྱ་བྱེད་པ་ཅན་ཁྱོད་ཀྱིས་ད་ལྟ་བྱ་བྱིས་ཟ་བ་ལས་ཅིས་མི་བསྐྱང་སྟེ་བསྐྱང་བར་རིགས་སོ། །དོན་ལ་སྐྱེས་པ་དང་ལུད་མེད་ཀྱི་ལུས་བདེན་མེད་ཡིན་པའི་རྟགས་སུ་བྱ་བྱི་ལ་སོགས་པས་ནི་ལུས་ལ་ཁ་ཟས་སུ་མཐོང་ལ་འདོད་ལྡན་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་གཙང་ཞིང་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་ལ་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྐྱེས་སུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལུས་ལ་མི་གཙང་བའི་ལུད་པོ་ཀེར་རུས་ལ་སོགས་པར་མཐོང་བ་ལས། ལུད་མེད་དང་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་བརྒྱ་དང་ཆང་ར་ལ་སོགས་པའི་གཡི་ལུང་པོ་འདི་རྣམས་མཐོང་ནས་བྱ་གྲོད་དང་གཞན་བྱི་ལ་སོགས་པས་གི་མ་ཐག་ཏུ་ཟས་སུ་ཟ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །བྱ་བྱི་ལ་སོགས་པ་གཞན་ཀྱི་ཁ་ཟས་ལ་མེ་ཉླ་གི་ཐེང་བ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱན་དང་ཐེང་བ་བྱེད་པ་དང་ཅན་དན་ཀྱིས་བྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཅི་ལྟར་དུ་མཆོད་པར་བྱེད་དེ་དོན་མེད་ལ་མཆོད་པར་མི་རིགས་སོ། །

དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་མགོ་དང་རྒྱུ་ལག་ལ་སོགས་པའི་རུས་གོང་མང་པོ་ཉིད་དུ་མཐོང་བར་གྱུར་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རུས་གོང་རྣམས་མི་འགྲུལ་བར་བསྐྱད་ཡོད་ན་ཡང་ནི་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་སྒྲིག་ཅིང་བྲོས་ན་ད་ལྟ་འི་མི་གསོན་པོར་འགྱུར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རོ་བྱེན་དུ་ལངས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་རྣམ་པར་ཤེས་པ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུར་ལྟ་བུ་འགའ་དང་འགའ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་བསྐྱེད་པར་བྱས་ནས་རང་ལ་སྟེན་པ་དང་དམ་ཚིག་བསྐྱང་བ་

དུ་མི་འཇུག་པར་ཁ་གང་ངས་མིག་བགྲད་སོ་གཅིག་ས་བཤུགས་གྲུ་ལེན་ཅིང་ང་རོ་སྒྲོག་
སྟེ་འོ་དོད་འབོད་བཞིན་རྒྱུ་དང་ལག་གཡོ་ཞིང་འོང་བར་གྱུར་ན་ཅིས་མི་འཛིགས་ཏེ་གི་
ལུས་དང་གསོན་ལུས་གཉིས་དོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་དགོས་སོ། །
ལུས་ནང་མི་གཙང་བ་དང་རུས་གོང་དང་ནང་ཆ་གང་ལ་ནི་ཤ་དང་ཤྲགས་པས་
གཡོགས་ཤིང་ཤ་ཤྲགས་ལ་ནི་གོས་རྒྱན་ནམས་ཀྱིས་གཡོགས་ཀྱང་རང་སེམས་འདི་
ཉིད་ཆགས་པ་ཡིན་ན་ནང་ཆ་དང་རུས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་མ་གཡོགས་ན་ཡང་
སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ཅིས་མི་འདོད་དེ་འདོད་དགོས་སོ།།

མི་གཙང་བ་དང་ནང་ཆ་དང་རུས་པ་ནམས་མ་གཡོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་ལ་
དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཀེང་རུས་སོགས་ལ་ཤ་ཤྲགས་ཀྱིས་གཡོགས་པ་དེ་ལ་ནི་
ཅིའི་ཕྱིར་དུ་འཇུག་དེ་པར་དུ་ལེན་འདུག་པ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་
པ་དཔེར་ན་ནང་གི་མར་མེ་འདོད་པར་ཕྱིའི་མ་སྒྲོག་འདོད་པ་དང་འདྲའོ། །སྐྱེས་པ་
དང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་ཀྱིས་ཟས་ཟོས་པ་བད་ཀན་ཁྱོད་བྱེད་ཀྱི་དཔྱགས་ཤིང་
མཁྱིས་པ་འཇུ་བྱེད་ཀྱིས་ལུས་སྟེ་མེ་མཉམ་གྱི་རྒྱུད་དང་བྱབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་གིས་དང་
སྟེགས་ཕྱེས་པའི་ཟས་འདི་ནི་གཅིག་པུ་ཉིད་ལས་ནི་སྟེགས་མ་ཐུར་དུ་སོང་བ་ལས་
བཤང་གཅི་བྱུང་བ་དང་དྲངས་མ་གྱེན་ལ་སོང་བ་ལས་ཁ་རྒྱལ་སོགས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་
པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་རྒྱ་ཟས་གཅིག་ཡིན་པ་འདྲ་བ་ལས་བཤང་གཅི་ལ་ནི་མི་བསམ་
པས་མི་དགའ་བ་ཡིན་ཞིང་ཁ་གཏུག་པ་དང་ཁ་རྒྱ་གཞིབ་པ་ལ་ནི་སེམས་ཁྱོད་ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་མ་བྱེད་དོ། །རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་
ཤིང་བལ་དང་སྒྲིན་བལ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱིས་རེག་ན་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དེ་
ཡི་མགོ་སྐྱས་དང་གདན་ལ་སོགས་པ་ལ་འདོད་པ་དྲན་པའི་དབང་གིས་དགའ་བར་མི་
བྱེད་པར་ཤིང་བལ་ལྟ་སྤུའི་དྲི་ཞེས་པ་དེ་ལ་ནི་དྲི་ང་འཇག་པ་ཞེས་པ་ནི། དྲི་ངན་པ་མི་
གཙང་བ་ཟག་འོང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟོག་གིས་རྒྱལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་འདོད་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཁྱོད་ནི་མི་གཙང་བ་ལ་དགའ་བར་

བྱེད་པ་ནི། མྱོངས་པ་མི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་འདོད་ཆགས་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་ནང་ན་སྤང་
 དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ངན་པ་བཟང་ངན་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་
 པའི་མྱོངས་པ་རྣམས་ནི་ཤིང་བལ་དང་དར་གོས་ལྟ་བུའི་གོས་གདན་རྒྱས་སོགས་བྱས་
 བ་ལ་ལུས་ཀྱིས་རེག་པའི་ཆོན་རེག་བྱ་ཤིན་ཏུ་འཇམ་པ་དེ་ལ་འང་ཉལ་པོ་ཞེས་འབྲིག་
 པ་སྟོན་པར་བྱ་བར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེས་བསམ་ནས་ཤིང་བལ་དར་གོས་ལ་སོགས་དེ་ལ་
 མི་དགའ་བར་རྒྱབ་ཀྱིས་སྟོགས་པས་ཁོ་བར་དག་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི་
 མྱོངས་པ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ངར་རང་ཁྱི་པག་ལྟ་བུ་ནི་མིན་པས་མི་གཙང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
 རོ་སྟམ་ན། འོན་ཀྱང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དེ་ཡང་རུས་པ་མང་པོས་གཟེབ་ཅེས་
 པ་ནི་སྟོན་ཡིན་པས་རུས་པའི་སྟོན་སེལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་རྒྱས་པས་ལྟ་ཆོག་ཐམས་ཅད་སྒྲེལ་
 བར་བྱས་པ་ལ་དེའི་བྱི་གཡོགས་ནི་སཔ་མ་ལ་ཞལ་བ་བྱས་པ་ལྟར་དུ་ཤ་ཡི་འདམ་
 གྱིས་ལུས་ཀྱི་སྟོད་སྟངས་ཐམས་ཅད་དུ་ཞལ་ཞལ་བྱས་ཏེ་ནང་ཐམས་ཅད་མི་གཙང་བ་
 ཁོ་ནས་གང་བ་གཞན་བྱང་མེད་ལ་སོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུས་ནི་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་
 ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་པར་དུ་འབྱུང་པར་བྱེད་དེ་བྱ་བ་ངན་པ་དེ་ལྟར་མ་བྱེད་ཅེས་
 པའི་དོན་ནོ། །སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ནི་རང་གི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྣམ་མང་པོ་སུམ་ཅུ་སོ་
 སྟག་གིས་གང་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་སྒྲེས་ནས་མ་ཤིའི་བར་དུ་མི་ཆོ་གཅིག་
 ལ་མི་གཙང་བ་ཁོ་ན་ཚུལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཞོར་ལ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་གཏན་དུ་སྟོན་པར་
 བྱེད་ཅིང་། ད་དུང་དེས་མི་ཆོག་པར་མི་གཙང་བའི་རྒྱལ་པ་གཞན་བྱང་མེད་དང་སྒྲེས་
 པ་དག་གི་ལུས་ལ་འང་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་མི་གཙང་བ་ཁོ་ན་ལ་བརྒྱུ་ཞིང་ཆགས་པས་
 ཅིའི་ཕྱིར་འདོད་པར་བྱེད་དེ་འདོད་པར་མ་བྱེད་ཅེས་སོ། །

བདག་ནི་བྱང་མེད་ཀྱི་དཀར་ཞིང་འཇམ་པའི་ཤ་འདི་ལ་དགའ་འོ་ཞེས་བསམ་
 བས་ལག་པས་རེག་པ་དང་མིག་གིས་བལྟ་བར་བྱེད་དོ་ཟེར་ན་གོ་འདོན་གི་ཟིན་པའི་
 སེམས་མེད་པ་ཡི་རོའི་རང་བཞིན་གྱིས་ཤ་དེ་ནི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱི་ཅིས་མི་འདོད་རེ་རོའི་

གཤམ་ཡང་འདོད་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ་དང་རང་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀ་གཅིག་
 སེམས་གཅིག་ལ་ཆགས་པ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། སེམས་ངན་མ་བྱོད་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡུལ་
 རྩོལ་གྱི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ལག་པས་རེག་པ་དང་མིག་གིས་བཟླ་བར་ཡང་མི་
 ལུས་པ་ཡིན་ལ། བཟླ་རེག་གང་ཞིག་ལ་ལུས་པ་དེ་ནི་ཤེས་པ་མིན་ཏེ་ལུས་ཡིན་པས་
 དགའ་བ་སེམས་ལ་ཆེ་ཡང་དོན་མེད་ལུས་ལ་འབྱུང་བ་དེས་སེམས་བྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་
 སྟེ་འོ་མ་འདོད་པས་ལུས་ལ་མི་བཞོལ་ར་རྩ་ལ་བཞོལ་དང་འདྲའོ། །མི་གཙང་བའི་
 རྩ་སོ་དྲུག་གིས་གང་བའི་རང་བཞིན་ཆགས་ཡུལ་གཞན་སྟེ་སྒྲིམ་པ་དང་བྱུང་མེད་རྣམས་
 ཀྱི་ལུས་མི་གཙང་བའི་བྲམ་པ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་ཐེང་དང་དར་གོས་ཀྱིས་གཡོག་པའི་
 དབང་གིས་མི་གཙང་བ་ཡིན་པར་མི་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ལ་ངོ་མཚར་
 མི་ཆེ་ཞིང་གཞན་ལུས་མི་གཙང་བ་ཡི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པ་ཡར་ཞོག་
 དང་། རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ཁྱིལ་ལྷན་དར་བཀྲམས་ལྟ་བུ་ཆེ་འདིར་མི་གཙང་བ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་གང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཡིན་པར་ནི་རྟོགས་ཤིང་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡང་གིན་ཏུ་
 ངོ་མཚར་ཆེའོ་ཞེས་པ་ནི་འབྲུལ་པ་ཆ་འབྲུལ་ཅི་འདྲ་བ་མི་གཙང་བ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་
 སོ་ཟེར་བའི་དོན་ཡིན་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་དབྱིབས་དང་རེག་བྱ་ལ་ཆགས་པ་མིན་ཀྱང་ཁ་དོག་དཀར་དམར་གྱི་
 མདངས་དང་ལྗན་བའི་མཛེས་འཇུག་ལ་ཆགས་སོ་སྟེ་མ་ན། ཁ་དོག་གི་གཉེན་པོར་སྒྲིན་
 དང་བྲལ་བའི་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་འདབ་མ་ཁ་ཡོངས་སུ་སྟེ་བའི་དྲངས་ཤིང་ཡིད་
 ཏུ་འོང་བའི་མཚོའི་ནང་ན་པདྨ་རྒྱས་ཤིང་ཟེའུ་འབྲུག་གི་སར་བཀྲ་བ་གཞོན་ནུ་སྟོ་ཆོགས་
 ཀྱིས་མཛེས་པ་ལ་ནི། སེམས་བྱོད་ཀྱིས་ཉིད་མི་ཆགས་པར་མ་ཟང་མིག་གིས་བཟླ་བ་
 ཙམ་ཡང་མི་འདོད་པས་སྤངས་ནས་ནི་པད་ཆལ་ལ་མི་གཙང་བས་གང་མི་འདུག་
 བསམ་པ་ལྟ་བུས་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་མི་གཙང་བས་གང་བ་ལ་ཞེན་པའི་བྱི་
 ལག་དང་འདྲ་བའི་སེམས་བྱོད་ཀྱིས་ནི་གཞན་གྱི་ལུས་རྣལ་ཞལ་སྟེ་བས་ལུང་བཤང་
 གཅི་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བའི་གཟེབ་ཅས་སྟོད་ལ་སེམས་བྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་དགའ་

སྟེ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །མི་མང་པོ་ཡོད་པའི་ས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་མི་གཙང་ཉིད་ཀྱིས་
གོས་ཤིང་གང་ཡོད་པ་དེ་ལ། གལ་ཏེ་རང་གི་ཕྱོད་དང་ལག་པས་རེག་པར་ཡང་མི་འདོད་
པ་ཡིན་ན་ལུས་གང་ལས་མི་གཙང་བ་མང་པོ་དེ་ནི་བྱུང་བ་ཡི་ལུས་ངན་མི་གཙང་བའི་
འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རེག་པར་འདོད་དེ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རེག་
ཅིང་འདོད་པར་མི་བྱའོ།།

གལ་ཏེ་བདག་མི་གཙང་བ་ལ་བྱི་མ་གཏོགས་ཆགས་སེམས་སྐྱེས་པ་མེད་སྟེ་མ་ན།
མངལ་དང་བྱ་སྟོད་བཤང་གཅིས་གང་བའི་མི་གཙང་བའི་ཁིང་ས་ལས་ལུས་བྱུང་བར་
གྱུར་བ་ཡིན་ཁིང་། བྱུང་མེད་དང་སྐྱེས་པ་དེ་ཡི་ལུས་ཀྱི་ས་བོན་ནི་པ་མའི་ཁྲ་བྲག་དང་
མས་ཟས་ཟོས་ནས་བྲག་གི་རོ་མའི་བྱ་ཞོད་ས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་བྱུང་མེད་ལ་
སོགས་པའི་ལུས་མི་གཙང་བ་དེས་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་བྱིར་ན་པར་དུ་
འབྱུང་འདུག་སྟེ་འབྱུང་བར་མི་བྱའོ་ཞེས་བསམ་ན་འདོད་ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མི་སྟུག་
པ་འདི་སྒོ་མ་སྒྲུའོ་གསུངས་སོ། །མི་གཙང་བ་བཤང་བ་ལས་བྱུང་བའི་མི་གཙང་བའི་
སྟོན་བྱ་རྒྱུ་དེ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་འདོད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ་གཤམ་སྟེ་བས་
ཁ་ལུད་མིག་ནག་ན་སྤང་བ་བཤང་གཅི་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་མང་པོའི་རང་
བཞིན་ཅན་གྱི་ལུས་པོ་མི་གཙང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེས་པ་ལུས་ལའང་འདོད་
པར་བྱེད་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ཡིན་བསམ་སྟེ་སྒོ་སྒྲ་ནང་དུ་བསྐྱེས་ལ་ལྟ་བས་གོངས་ཡངས་
བསྐྱེད་དེ་འདོད་པ་སེམས་སོགས་གཙོད་པ་གལ་ཆེའོ་གསུངས་སོ། །སེམས་ངན་
ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྒྲ་མཚན་དཔེ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་ནི་མི་འདོད་
པར་མི་དགོས་པ་འབྱུང་པོ་དང་གཏོར་མའི་དཔེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་རང་གི་
ལུས་ཉིད་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལ་སྟོན་པ་མི་བྱེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི་སྟེང་དུ་
ད་དུང་མི་གཙང་བས་གང་བའི་རྒྱལ་བ་མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་གཞན་ཞིག་ལ་བརྟུམ་
ཁིང་ཆགས་པས་མི་གཙང་བའི་ལུས་གཞན་ཡང་འདོད་པར་བྱེད་པ་རིགས་པས་སྤངས་
དགོས་སོ།།

གཞན་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་མ་གཏོགས་རང་གཞན་གྱི་ལུས་གཙང་ངོ་སྟམ་ན་ག་ལུར་
 དང་ཅན་དན་ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོའི་སྒྲན་ཡིད་དུ་འོང་བ་རྣམས་གྱིས་ལུས་ལ་
 བྱགས་པའམ་ཁ་ནང་དུ་ལེན་ཙམ་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་བོར་ནའང་མི་འདོད་པ་དང་། དཀར་
 ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་ཆེན་དང་གོ་ནས་ལ་སོགས་པའི་ཟས་སྒྲ་དག་གམ་ལོ་མ་
 སྒྲ་ཆོགས་པས་ཆོད་མ་བྱས་པའང་རྒྱུད་སྟེ་རང་གི་ཁར་བཅུག་ཙམ་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་ཕྱིར་
 བྱང་ནས་ས་ལ་སྒྲུག་པ་བོར་བ་དེ་ཡིས་ས་སྒྲོགས་ཀླུ་ལ་ཡང་མི་གཙང་བས་བཙོག་
 པར་འགྱུར་བ་ནི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ཡིན་ནོ།།

གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ནི་མི་གཙང་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་གང་བ་འདི་འདྲ་བ་ལུང་དང་
 རིགས་པ་གང་ལ་ཡང་མི་དགོས་པར་རང་གིས་བལྟས་ཆེ་མའོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཀྱང་ད་
 དུང་མི་གཙང་བ་མིན་སྟམ་པས་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཡིན་ན། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་གནས་དག་ཏུ་བོར་
 བའི་རོའི་ལུས་པོ་ཁ་བྱེ་བས་སྒྲོ་སྟིང་ནང་ཁྲོལ་ལ་སོགས་པའི་མི་གཙང་བ་གཞན་ཐམས་
 ཅད་ལ་ཡང་སེམས་ཁྲོད་གྱིས་བལྟ་བར་གྱིས་ཤིག་དང་། དུར་ཁྲོད་ཀྱི་རོ་གང་ལས་
 ཁམ་བཏབ་སྟེ་བགས་པའི་ཁ་བྱེ་བའི་ཆོན་དུང་དུ་འགྲོ་བ་ཙམ་ཡང་མི་རུས་པས་
 འཛིགས་ཤིང་སྒྲུག་པ་ཆེན་པོ་སྟེ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཏེ། རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་
 ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རོ་དེའི་རང་བཞིན་གྲོས་དགོས་པ་ཡིན་ཀྱང་ད་དུང་རི་ལྟར་ན་གཞན་
 ལུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་ཞིང་རེ་ལུར་སོང་ནས་དགའ་བ་རི་ལྟར་
 དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་ཏེ་དགའ་བར་མི་བྱའོ། །རང་གཞན་གྱི་ལུས་འདི་དྲི་ཞིམ་མོ་སྟམ་ན།
 ལུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ལ་བསྐྱས་པའི་དྲི་ཞིམ་པོ་དེ་ཡང་ནི་ཅན་དན་དང་ག་ལུར་
 ལ་སོགས་པའི་དྲི་ཞིམ་ཡིན་གྱིས་གཞན་ལུས་ལ་ནི་དྲི་ཞིམ་བྱོ་བ་མ་ཡིན་ན་གཞན་ཅན་
 དན་དང་ག་ལུར་གྱི་དྲི་ཞིམ་པོ་དེས་ནི་གཞན་ལུད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་
 རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་པར་བྱེད་པ་མི་རིགས་སོ། །ལུས་
 ལ་བྱགས་པ་མེད་ན་གལ་ཏེ་ལུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་རང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ནི་དྲིང་ཞེས་པ་ནི། དྲི་མི་ཞིམ་པས་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་འདི་ལ་སེམས་

ཁྱོད་ཉིད་མ་ཆགས་ན་ལེགས་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ལེགས་པ་ཡིན་ལ་འཛིག་རྟེན་པ་ལ་པ་
 མོངས་པ་ནམས་ནི་དོན་མེད་པ་ལ་ཆགས་གིང་སྟེད་པ་དེ་དག་ནམས་ཀྱིས་ནི་ངེ་སྟེ་ཞེས་
 པ་ཅིའི་དོན་དུ་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དེ་ལ་བྱི་ཞིམ་པོ་སྐྱད་པར་བྱེད་དེ་བྱི་ཞིམ་
 སྐྱད་པར་མི་རིགས་སོ།།

འོན་ཏེ་ཞེས་པ་ནི་ལར་བྱི་ཞིམ་གྱོ་བ་ཅན་དན་དང་ག་ལུར་ལ་སོགས་པ་བསྐྱས་པ་
 ཡིན་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་འདིར་ནི་ཅན་དན་མ་བསྐྱས་པའི་གནས་སྐབས་ན་བྱི་
 ཞིམ་པོ་ཅི་ཞིག་བྱུང་སྟེ་ཅི་ཡང་མ་བྱུང་ངོ་། །ཅན་དན་དང་ལུས་གཉིས་སོ་སོར་ཡིན་ཏེ་
 གཞན་ཅན་དན་གྱི་བྱི་ཡིས་གཞན་བྱུང་མེད་ལ་སོགས་པའི་ལུས་དེ་དག་ལ་རྒྱ་མཚན་
 ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །རང་གཞན་གྱི་
 ལུས་འདི་དང་པོ་ནས་བཟོ་བཅོས་མ་བྱས་པར་གལ་ཏེ་རྒྱ་ལག་ལོག་དང་སེམས་མོ་རིང་
 བ་དང་སོ་སྐྱ་པོའི་བྱིར་བཅས་དང་འདམ་ཇུབ་གྱི་བྱིས་བསྐྱོས་པས་རང་གཞན་གཉིས་
 ཀའི་ལུས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་གཅེར་བུ་འདྲེ་ལྟ་བུ་འཛིགས་གིང་སྐྱག་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ན་
 མགར་བས་ལག་ཆ་མགར་བ་ལྟ་བུ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཀར་རང་ལ་གནོད་པའི་མཚོན་ཆ་
 བཞིན་དུ་ལུས་དེ་ལ་འབད་བ་དྲག་པོས་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱིར་དུ་བྱི་དོར་བྱེད་དེ་བྱི་དོར་
 བྱེད་པར་མི་རིགས་ཏེ་ཁྱིམ་བདག་སར་པག་གི་རྒྱང་མ་རང་ལུས་ལ་ཆགས་པས་སྐྱུ་ལ་
 དུ་སྐྱེས་པ་སོགས་ཡིན་པས་སོ། །རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་ང་མེད་ལ་ང་དང་བདག་
 མེད་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བས་བདག་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྐྱབ་པ་ལ་མི་ཤེས་
 གིང་མོངས་པའི་དབང་གིས་ང་བཟང་བ་དང་བཅོན་ཕྱག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དགོས་
 བསམ་པས་འབད་བ་དྲག་གོ་དེ་ཡིས་འདོད་པ་དོན་གཉེར་ཁོ་ནས་སྦྱོས་པས་ས་སྟེང་
 འདི་ཐམས་ཅད་གྲོག་ཚང་ཁ་བྱེས་པ་ལྟ་བུ་ཕན་ཚུན་ཀྱང་ཏུ་འགོ་འདུལ་གཤམ་གཤམ་
 འབྱུགས་པར་འགྱུར་ངོ། །རུས་གོང་གི་ཡུང་པོ་འབའ་ཞིག་མཐོང་ནས་ནི་དུར་ཁྱོད་གྱི་
 གནས་ཉིད་དུ་ནི་ཡིད་འབྱུང་སྟེ་འདུག་གནས་སུ་བྱེད་པར་མི་མོས་པ་ཡིན་ན་དུག་ལྡེའི་
 འདྲེ་དང་ལས་ངན་གྱི་གདོན་ཁོག་ཏུ་ཁྱུགས་ནས་སྐྱེད་པར་གྱི་རྒྱང་གིས་གཡོ་བའི་རོ་

ལངས་བརྒྱ་སྟོང་གི་རྩམ་གང་གིས་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་གྲོང་གི་དྲུང་ཁྲོད་ཆེན་པོ་ཐར་པ་
 རྒྱབ་རྩ་མི་སྟེར་བའི་གནས་ལ་སེམས་ཁྲོད་དགའ་ལམ་སྟེ་རོ་ལངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྲེར་ལ་
 དགའ་བར་མ་བྱེད་ཅིས་གདམས་སོ།།

དེ་ལྟར་དབྱིབས་ཕྱ་སྒྲོམ་གཉེན་ལྷགས་ཁ་མིག་རན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་
 པའི་གཉེན་པོར་རོ་རྒྱམ་པར་འཐོར་བ་དང་འབྲས་གཞིག་པ་ལ་སོགས་སྒྲོམ་པ་དང་།
 ཁ་དོག་དཀར་དམར་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་རོ་ལྷགས་པ་བལྟས་པ་སྒྲོམ་པ་
 དང་། རེག་བྱ་འཇམ་པ་ལ་ཆགས་པའི་གཉེན་པོར་རོ་རྩལ་པ་སོགས་སྒྲོམ་པ་དང་།
 མདོར་ན་དབྱིབས་ཁ་དོག་རེག་བྱ་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོར་གོང་རྩམ་སྒྲོམ་དགོས་པ་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་གནོད་པ་མང་བ་ནི།

དེ་ལྟར་མི་གཙང་གྱུར་བ་དེ། འིན་མེད་པར་ནི་མི་རྟེན་དོ།།

དེ་དོན་བརྒྱབས་པས་ག་ཐང་དང་། དཔྱལ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པར་འགྱུར།། ༡༡

བྱིས་པ་ཁོར་སྤེལ་མི་རྣམས་པས། །དར་ལ་བབ་ན་འདི་ཅི་བ་དེ།།

ཁོར་སོགས་པ་ཡིས་ཆོག་ཏུགས་ན། །སྐས་ནས་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༢

འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཁ་ཅིག་ནི། །ཉིན་རངས་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་དུབ་སྟེ།།

བྱིས་དུ་ཡོངས་ནས་ཆད་པའི་ལུས། །རོ་དང་འབྲ་བར་ཉལ་བར་བྱེད།། ༡༣

ཁ་ཅིག་བྱིས་བགོད་ཉོན་མོངས་དང་། །རིང་དུ་སོང་བའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་ཅན།།

བྱ་སྒྲད་འདོད་བཞིན་བྱ་སྒྲད་རྣམས། །ཁྱུད་ཁོར་ཡོས་ཀྱང་མཐོང་མི་འགྱུར།། ༡༤

བདག་ལ་ཡན་འདོད་རྣམ་སྟོངས་པས། །གང་དོན་ཉིད་དུ་བཙོང་བ་ཡང་།།

དེ་མ་ཐོབ་པར་དོན་མེད་པའི། །གཞན་གྱི་ལས་ཀྱི་རྐྱེད་གིས་བདས།། ༡༥

ལ་ལ་རང་གི་ལུས་བཙོང་ཞིང་། །དབང་མེད་གཞན་གྱིས་བཀོལ་གྱུར་ཏེ།།

རྒྱུ་མ་དག་ཀྱང་སྤྱད་ན། །ཤིང་བྱང་དགོན་པར་བབ་བབ་འབྱུང་།། ༡༤

འདོད་པས་བསྐྱས་པའི་སྒོན་པ་དག་། །འཆོ་འདོད་འཆོ་བར་བྱའོ་ཞེས།།

སྒོག་སྒྱུར་དོགས་བཞིན་གཡུལ་དུ་འཇུག་། །ཞི་ཕྱིར་བྱན་དུ་འགོ་བར་བྱེད།། ༡༥

འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ལུས་ཀྱང་བཅད། །ཁ་ཅིག་གསལ་ཤིང་ཅེ་ལ་བཅུགས།།

ཁ་ཅིག་མཐུང་བྱང་དག་གིས་བསྐྱུན། །ཁ་ཅིག་བསྐྱེགས་པ་དག་ཀྱང་སྤྱང་།། ༡༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བྱད་མེད་ལེགས་
པའི་ལུས་མི་གཙང་བའི་རྩལ་སྐྱུ་ཅུ་ཅུ་གྱིས་གང་བར་གྱུར་པ་དེ་འང་ཆེ་བ་གསེར་
དངུལ་རྩ་ཞོར་ལ་སོགས་པ་ནས་རྒྱུང་བ་དངོས་རྩལ་སྐྱུ་ལ་ཞན་ཆད་ཀྱི་རིན་ཅུ་མེད་
པའི་སར་དུ་ནི་དང་པོ་མི་རྟེན་དོ། །བར་དུ་རྟེན་ཀྱང་བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་དེའི་དོན་
རྣམས་བསྐྱབས་པས་བྲེལ་ཏེ་ག་ཐང་ཞེས་ཤི་ཤི་ཆད་ཆད་ཀྱིས་དཀའ་ཆོགས་བྱེད་
དགོས་པ་དང་། ཆོ་འདི་ཙམ་དུ་མི་ཟད་ཐ་མར་ནི་སྒོག་གཙང་པ་དང་སྒྲུལ་པ་ཤོར་བ་
ལ་སོགས་པས་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྒྲིག་པ་བྱས་པའི་
འབྲས་སུ་སྐྱུ་གྱུ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་བྱུང་བས་གཞོད་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱལོར་དང་
ཟས་གོས་སོགས་ངོ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུང་དུ་བྱིས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་སུ་ཞོར་རྣམས་
སྒྲེལ་བར་མི་རྒྱས་ཤིང་བྱད་མེད་སོགས་ཀྱིས་དགོས་པ་མེད་པས་ན་དེ་ལས་གཞན་
ཅེད་མོ་ཅེ་བ་ལ་དགའ་བ་དང་། ལང་ཆོ་དར་ལ་བབ་པའི་དུས་ན་ནི་ཡིད་ལ་འདོད་
པའི་བྱད་མེད་འདིས་ཅི་ཞིག་བདེ་སྟོ་ཆོང་རྒྱུན་གཡོ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཟས་ཞོར་
སོགས་དགོས་པ་དང་དགྲ་འདུལ་གཉེན་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་ཡིས་ཆོ་མཐར་གཏུགས་ཏེ་
ཟད་ཅིང་སོས་དལ་སྐྱད་ཅིག་ཙམ་དུ་ཡང་འདུག་དབང་མེད་པ་ཡིན་ན་འདོད་པས་ཅི་
ཞིག་བྱེད་དེ། ལས་ལ་སྤྱུ་མེད་དེ་བན་རྒྱ་རྩི་པོ། གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ལུས་ཀྱི་
འབྱུང་བཞི་རྣམས་ཤིང་རྒྱུད་ནས་ཕྱི་མ་ན་གནས་པའི་དུས་ཀྱང་བྱད་མེད་དང་འབྲལ་བ་

མེད་པར་རུང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྡེ་ལ་སྦྱད་པའི་མཐུ་ཉམས་ཆེ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་
བྱ་སྟེ་ཞེན་པ་མ་ཆོད་པས་སྒོས་ནི་མི་ཐོང་བས་ན་ཆེ་འདིར་བདེ་སྦྱིད་མི་ཕྱོང་ཞིང་ཕྱི་
མར་དམ་ཆོས་མ་འབྲུབ་པས་གིན་ཏུ་སྦྱག་བསྐྱེད་པའི་གནས་ཏེ། རྒྱུད་ན་གཞན་དབང་
སྦྱར་པས་ཆོས་སྦྱབ། དར་ནས་འདོད་པའི་ཕྱི་དགས་ཆོས་མ་འབྲུབ། རྒྱས་ནས་ལང་
ཆོ་ཡོལ་བས་ཆོས་མ་འབྲུབ། གྲེ་མ་གྱི་རྒྱད་དེ་ཅི་ཅི་ཞིག་བྱ། གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

རྒྱུ་ལོར་མེད་པ་དང་ཆོས་མགོ་མ་ཐོན་པ་ལ་སོགས་པའི་འདོད་ལྡན་ངན་པ་ཅན་
ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བྱད་མེད་ལེན་མདོག་བྱས་ཀྱང་ཉིན་གང་གི་རིངས་ཁ་ཆང་མ་ན་རང་
ངམ་གཞན་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་དབྱེ་ངལ་ཞིང་རྒྱབ་མོ་བྱིས་དུ་འོངས་ནས་དཀའ་
ཆོག་ས་ངལ་དུ་བ་གྱིས་ཆད་པའི་ལུས་ངན་མས་ནི་འདོད་པ་སྦྱོད་པ་ཡར་ཞོག་སྟེ་རོ་དང་
འབྲ་བ་ཐལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཡང་འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ནི་ཆོག་ས་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཕྱིན་སུ་བགྱོད་
པའི་ཆོན་དཀའ་ཆོག་ས་གྱིས་ཉོན་རེ་མོངས་པས་སྦྱག་བསྐྱེད་པ་དང་། ས་ཐག་རིང་
དུ་སོང་བའི་དབང་གིས་སྦྱག་བསྐྱེད་ཕན་དུ་གྱུར་ཏེ་བྱ་སྦྱང་བཟའ་ཆང་ཐམས་ཅད་ཡིད་
ལ་འདོད་པས་གདུང་བཞིན་དུ་གྱུར་ཀྱང་བྱ་སྦྱང་ཅེས་མ་བྱ་ན་མས་ནི་བྱུང་ཁོར་ལོས་
ཞེས་པ་ནི་ལོ་གཅིག་སོང་དུས་ཀྱང་མིག་གིས་མ་ཐོང་བར་མི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་
དུ་ད་ལྟ་ནི་སྤར་དང་མི་འབྲ་བར་ཁྲལ་ལུ་ལག་ལ་སོགས་པས་དུས་འདུལ་དགོས་པ་
ཡིན་གསུངས་སོ། །ད་ལྟའི་ལོ་མོ་གཞོན་ནུ་སུ་ཡིན་ཀྱང་བདག་རང་རང་ལ་ཡན་པའི་
འདོད་པ་སྦྱབ་ལུགས་ལ་ནམ་པར་རྫོངས་པས་བདེ་ཐབས་མི་ཤེས་ཏེ་སྤོལ་གྱིས་འདོད་
པ་སྦྱོད་པ་གང་གི་དོན་ཉིད་དུ་པ་མ་ཁུ་ཞང་གིས་རིན་ཅ་སྤངས་ཏེ་རང་ཉིད་བཙོངས་
པ་ཡིན་ཡང་ལྷག་པོའི་བདེ་སྦྱིད་དེ་ནི་མ་ཐོབ་པར་པ་མ་རྒྱབ་ཏུ་བསྒྱུར་ནས་དོན་མེད་
པའི་ཆེ་གཡོག་སྒྲ་མེད་དུ་གྱུར་ནས་དེ་ཆང་གི་ངོ་འཇུག་དཀའ་ལ་བལྟ་བཞིན་དུ་
ཤིང་བལ་རྒྱུད་གིས་བསྦྱོད་པ་ལྟ་བུའི་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ལས་ངན་གྱི་རྒྱུ་
གིས་བདས་ཏེ་ཆེ་སྦྱག་སྦྱག་པ་དང་མེད་དུ་གྱུར་ཏེ། འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱ་

ཟས་ཀྱི་དོན་དུ་རང་གི་གཅེས་པའི་ལུས་ཀྱང་བཅོངས་ཤིང་གཡོག་སྤྱ་ཅུང་ཟད་ཙམ་རེ་
 རྟོད་པ་ཆུང་མ་སོགས་ལ་བྱིན་ཏེ་རང་དབང་མེད་པར་གཞན་གྱིས་བགོལ་ཞེས་མངགས་
 པའི་རྒྱུ་གྱིས་མི་ཁོས་པར་གྱུར་ཏེ་རང་ལ་ཁང་བྱིས་མེད་པས་ཆུང་མ་དག་གྱང་ལུ་དང་
 ལུ་མོ་ལྷང་བའི་ཆེན་ཤིང་དྲུང་དང་ས་ཡུག་དགོན་པ་ཞེས་ས་རྟོང་དང་ཐང་རྟོང་གར་བབ་
 བབ་ཏུ་སྒྲེ་ཞིང་འབྱུང་བ་གོ་ཏེ་མ་སྒྲེ་མོ་དང་ལུ་ལྷ་ལའི་མདོག་གི་རྣམ་ཐར་ལྟར་རོ། །
 འདོད་པས་སེམས་བསྐྱས་པའི་སྒྲིན་པ་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་ནི་རང་ལ་རྒྱ་ཟས་མེད་
 གྱང་ད་དྲུང་སེམས་ལ་འཆོ་ཞིང་ཆེ་རིང་བར་འདོད་དེ་མི་ཤི་བའི་ཐབས་ཅི་གྲགས་ཞིག་
 གིས་རང་ཉིད་འཆོ་ཞིང་མའི་འཆི་བར་བྱའོ་ཞེས་བསམ་སྟེ་ལག་པས་སྒྲུབ་ལུགས་རང་
 རྒྱུ་རྟོར་བར་དོགས་པའི་ཐེ་ཆོས་ཟ་བཞིན་དུ་དམག་གི་གཡུལ་གྱི་ནང་དུ་འཇུག་པ་
 དང་། འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱ་ལོར་ཤོར་བ་དང་དགྲ་གྱུང་འཁོན་པ་སོགས་
 ལས་རང་ཉིད་ཁོ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱལ་སྟོན་དཔོན་པོ་སོགས་ཀྱི་བྱན་དུ་འགོ་བར་བྱེད་ཀྱང་
 དོན་ལ་རང་སྤྱུག་བསྐྱལ་ཆེ་བྱེད་མ་གཏོགས་པར་ཁོ་རྒྱ་མེད་དོ། །རྒྱ་རྒྱལ་ལ་སོགས་
 པའི་འདོད་ལྡན་ལ་ལ་ཞིག་ནི་རྒྱང་ལག་སྒྲ་མིག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱང་དུམ་ལུར་
 བཅད་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་གི་ལུས་ནི་འདོད་པའི་དོན་དུ་
 ཉེས་ཆད་ཀྱིས་ངོ་ལུ་ལྟ་བུའི་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་གསལ་ཤིང་གི་ཅེ་ལ་ལུས་བཅུགས་
 པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་དང་། འདོད་ལྡན་ཁ་ཅིག་ལུས་ནི་མདའ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་
 ཆ་རྣམས་དང་ཁྱད་པར་དུ་མདུང་ལྷང་དག་གིས་ལུས་ལ་བསྐྱུན་པས་སྤྱུག་བསྐྱལ་བ་
 དང་། འདོད་ལྡན་ཁ་གཅིག་ནི་ལུལ་གྱུ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ལོ་མོ་གཉིས་སྟོན་དུ་གང་གི་
 བཤང་རྗེས་མ་དེ་ཉིད་གསོན་བསྐྱེད་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་དག་གྱང་སྤང་བས་ན།
 མདོར་ན་བྱད་མེད་ཁོ་ནི་དོན་དུ་རང་སྤྱུག་མ་ཉོ་གསུངས་སོ། །རི་ཁྲོད་དུ་འདུག་མི་རུས་
 པའི་རྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། བྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡོ་བྱེད་རྒྱ། ཟས་
 མང་པོ་མཁོ་བ་དང་། རང་གཅིག་ལུར་སྟོད་མི་རྒྱགས་པས་ཁོར་འགོ་མི་ཆིངས་པ་དང་
 གསུམ་པོ་སྤང་དགོས་གསུངས་པ་དང་། དེ་བས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྟོ་ཐག་རང་གི་

བཅད་ནས་དབེན་གནས་སྤྲོད་མ་ཆོས་རྒྱལ་དུས། གནམ་སྟོང་གིས་མགོ་སྤྲུལ། ས་
 སྟོང་གིས་བརྟེན་མོ། ཐང་སྟོང་གི་རྒྱལ་པོ། ལུང་སྟོང་གི་སྒྲོན་པ་སོགས་བྱས་ཆོ། གོང་
 བ་བཞིགས་མོ་བྱེད་པའི་དཔོན་མེད། འོག་ན་སྤྲུག་སྐད་འདོན་པའི་གཡོག་མེད་གཅིག་
 ལུང་དབང་ཡོད་པས་སྒྲོ་བདེ། བདེ་སྦྱིད་དམ་ཆོས་རྒྱལ་པ་འདི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་
 ཡིན་གསུངས།

གཉིས་པ་ཕྱི་རྟེན་སོགས་ཀྱི་སྤྱིད་པ་སྤང་བར་བརྟན་པ་ནི།

བསགས་དང་བསྐྱང་དང་བརྒྱག་པའི་གདུང་བ་ཡིས། ཁོར་ནི་ལུང་ཁྲོལ་མཐའ་
 ཡས་ཤེས་པར་བྱ།

ཁོར་ལ་ཆགས་པས་གཡེངས་པར་གྱུར་བ་རྣམས། སྤྱིད་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་ལས་
 གོལ་སྐྱབས་མེད་དོ། ༥༧

འདོད་ལྡན་རྣམས་ལ་དེ་ལ་སོགས། ཉེས་དམིགས་མང་ལ་མཛོག་ཆུང་སྟེ།
 གིང་རྟ་འབྲེན་པའི་ལྷགས་དག་གིས། ལྷ་ནི་ཁམ་འགའ་ཟེས་པ་བཞིན། ༥༠

ལྷགས་ཀྱིས་བསྐྱབས་ནའང་མི་དགོན་པའི། མཛོག་ཆུང་གང་ཡིན་དེ་དོན་དུ།
 དལ་འབྱོར་ལྷན་སྐྱུ་རྟེན་དཀའ་འདི། ལས་ཀྱི་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ། ༥༡

འདོད་པ་ངེས་པར་འཛིག་འགྱུར་ཞིང་། དཔྱལ་ལ་སོགས་པར་ལྷུང་བྱེད་པ།
 ཆེན་པོ་མིན་ཕྱིར་དུས་ཀྱིན་དུ། དུབ་པའི་ཆོགས་བྱུང་གང་ཡིན་པ། ༥༢

དེ་ཡི་བྱེ་བའི་ཆ་ཙམ་གྱི། ཆོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཉིད་འགྱུར་ན།
 འདོད་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སྒྲིབ་པ་བས། སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མེད། ༥༣

དཔྱལ་སོགས་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསམ་བྱས་ན། འདོད་པ་རྣམས་ལ་མཆོན་དང་ནི།
 དུག་དང་མེ་དང་གཡང་ས་དང་། དབྱ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དབེར་མི་པོད། ༥༤

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ནང་ཁྱད་མེད་ལ་སོགས་པ་ལ་ཞེན་ཆགས་སྤངས་
 ཚུལ་བསྟན་ནས། མྱིའི་རྒྱ་ལོར་གྱི་རྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཡང་དང་པོ་ཁབ་ཅེ་གི་ཅེ་
 ལྟ་བུས་བསམས་ཀྱང་མི་གསོག་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དང་། བར་དུ་ཅུང་ཟད་ནོར་ཇུས་
 བསམས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱང་མི་ལུས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་བ་ཁྲུ་ལ་སྤྱུལ་མགོ་མང་བ་
 དང་འདྲ་སྟེ། **བཤེས་སྤྱིང་ལས།**

ཁྲུ་མཆོག་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ཐེ་སྟེད་པ། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་སྟེད་དོ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་། ཐ་མ་ནི་ཡོད་མེད་གཉིས་མཐའ་འདྲ་བས་སྟོར་བ་
 དང་བསྐྱེད་པའི་གཏུང་བ་དྲག་པོ་དེ་ཡིས་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་
 འབྱུང་བར་བྱེད་པས་ན་ནོར་ཇུས་ཐམས་ཅད་ནི། སྤང་བྱོལ་ཏེ་གཞོད་པ་མཐའ་ཡས་
 གྱི་ཅེ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་ནོར་ཇུས་ལ་སེམས་ཆགས་པས་ཡུལ་སྤྲོ་ཆོགས་ལ་
 སེམས་གཡངས་པར་གྱུར་བ་རྣམས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་བྱེད་
 ཡོང་མེད་པར་ནོར་ཇུས་སྤང་མེད་ལ་ཆགས་ཞེན་གྱིས་སྤྱིང་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཐམས་
 ཅད་ལས་ནི་གྲོལ་བའི་དུས་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་དོ། །འདོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་
 བྱི་འདོད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་དམིགས་
 སམ་ཉེས་སྟོན་ནམ་ཉེས་གྲས་མང་བས་སྤྱིད་རྒྱུད་ཞིང་བསམས་བསྐྱང་སྟེལ་བསྐྱེད་ལ་
 སོགས་པས་སྤྱག་བསྐལ་ཆེ་ལ་མཆོག་རྒྱུད་བའམ་བདེ་རྒྱུད་སྟེ་བཟའ་བཏུང་དལ་མོ་
 ཅམ་ཡང་བྱེད་ཡོང་མེད་པར་དཔེར་ན་གིང་རྟ་འདྲེན་པའི་ལྷགས་སམ་ཁལ་བཀལ་བའི་
 ལྷགས་དེ་དག་གིས་རྩ་ནི་ཁམ་སྤུ་འགའ་ཅེ་ཅམ་ཐོས་པ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་དེ་ཅམ་བཞིན་
 བྱི། ལྷགས་དུད་འགྲོ་འབྲུལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཁ་ཟས་དང་རྒྱན་གོས་དང་།
 སྤང་མེད་སོགས་ལ་འདོད་པ་སྤྱོད་པ་གསུམ་ནི་རྩོལ་བས་བསྐྱབས་པ་བྱས་ན་འང་མི་
 དཀོན་པའི་མཆོག་རྒྱུད་བའམ་བདེ་དམ་རྩ་བའམ་ཁེ་རྒྱུད་བཀའ་ཡིན་པ་དེ་གསུམ་གྱི་
 དོན་དུ་དལ་འབྱོར་སྤན་སུམ་ཆོགས་པ་རྟེན་པར་དཀའ་བའི་མི་ལུས་འདི་ནི་སྟོན་གྱི་

ལས་ཀྱིས་མནར་བ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་སྟེ་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་ཡོང་མེད་པ་དང་། ཆོ་འདིའི་
 འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མི་རྟག་མཐའ་བཞིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་ངས་པར་འཛིག་ཅིང་
 མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་མང་སྟེ་དཔུལ་བ་ལ་
 སོགས་པས་མཚོན་པའི་འཁོར་བ་དང་རན་སོང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་སྟུ་མཐའ་མེད་པར་
 ལྷང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ན། ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་པ་མོ་ལ་ཞེན་པ་འདི་རང་ཅག་
 སྟོགས་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལམ་ན་སྦྱིད་པར་སྤང་བ་ནི་ཡི་དྲགས་ཀྱི་མིག་
 རྒྱར་ན་ནས་འབྱུ་སྟར་ཀ་ཙམ་ཟེར་པའི་དཔེ་ལྟར་ཡིན་མ་གཏོགས་དག་པའི་ཞིང་དང་
 ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བདེ་སྦྱིད་ལུན་སྐྱམ་ཆོགས་ཀྱི་ཐད་ནས་རང་ཅག་གི་འདོད་པའི་བདེ་
 བ་འདི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅི་ཡང་མིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཙུང་དགའ་བོའི་རྒྱུང་མ་སྤྲུལ་ཀྱི་དང་ལྟ་
 མོ་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་མཐོ་དམན་ལྟར་རང་གིས་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དོར་ནས་དུས་དང་རྣམས་
 པ་ཀྱན་ཏུ་དཀའ་ཆོགས་ཀྱིས་ངལ་ཞིང་དུབ་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་
 ཆོགས་རྒྱུང་བ་དཔེར་ན་ཆེ་གཅིག་ལ་མེ་འབུད་པ་དང་རྒྱ་ལེན་པ་ལྟ་སྟག་ཡིན་པ་དེ་
 ཡི་བརྒྱ་སྟོང་བྱེ་བའི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཀྱི་དཀའ་ཆོགས་རྒྱུང་དུ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོགས་པའི་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་པར་ངས་ཏེ། རྗེ་བཙུན་མི་ལས་
 ལོ་དྲུག་གིས་མི་བསྦྱོད་པ་དངོས་སུ་གྲུབ་པ་དང་གྲུབ་ཆེན་མེ་ལོང་རྩོད་རྗེས་ལོ་དྲུགས་
 གྲུབ་པ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ན་འདོད་ལྡན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱལ་མས་བྱང་
 སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བས་ནི་འདོད་པའི་དོན་དུ་སྟུག་བསྐྱལ་མྱོང་བ་
 ཆེ་བ་ཡིན་ལ། མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱུབ་གསུམ་གང་ཡང་འཐོབ་རྒྱ་མེད་དེ་ད་ལྟ་འདོད་
 ལྡན་ལ་ཉིན་གཅིག་གི་སྟུག་བསྐྱལ་ཙམ་འོང་བ་རྒྱལ་མས་རྣམས་ལ་སྐྱ་ཆེ་ལ་འོ་རྒྱལ་
 མེད་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པོ། །ཆོ་འདིའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་
 ཆགས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་བསམ་པར་བྱས་ན་
 འདོད་པ་རྣམས་ལ་ནི་མཚོན་ཀྱིས་ཀྱང་དཔེར་མི་ཐོང་བ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་སྟོག་
 གཅོད་པའི་དྲུག་དང་ལུས་སྦྱར་དུ་བསྟེགས་པའི་མེ་དང་རམ་གྲོག་གཅོད་པོང་གི་གཡང་
 ས་དང་རྒྱ་ཁོར་ལོངས་སྦྱོད་སྟོག་དང་བཅས་པ་ཐོགས་པར་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་རྣམས་

གྱིས་ཀྱང་གཞོད་ཚབ་ཆེ་བ་དང་ཕུང་ཚབ་ཆེ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དཔེར་མི་ཡོད་དོ། །
དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལས།

གཡམ་པ་འཕྱགས་ན་བདེ་སྟམ་སྟེ། །གཡམ་པ་མེད་ན་དེ་བས་བདེ།
འདོད་པ་སྤྱད་ན་བདེ་སྟམ་སྟེ། །འདོད་པ་སྤངས་ན་དེ་བས་བདེ།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་གཞན་མཚོན་ལ་སོགས་པས་སློག་ལན་རེ་ལས་གཅོད་
བར་མི་རྒྱས་ལ་འདོད་པས་ནི་ཉིན་རེ་ལ་འང་སློག་མང་པོ་གཅོད་པའི་སྤྱག་བསྐལ་ཕྱོང་
དགོས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་ནས་སྤང་དགོས་སོ།

གསུམ་པ་དབེན་བའི་ཡོན་ཏན་དྲན་བཞི།

དེ་ལྟར་འདོད་ལ་སྤྱོད་བྱས་ཏེ། །དབེན་པ་ལ་ནི་དགའ་བ་བསྐྱེད།
ཚོད་དང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྤོང་བ། །ཞི་བའི་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། ༥༥

སྐལ་ལྷན་སྒྲུ་འོད་ཅན་གྱིས་བསིལ་བའི། །ཡངས་པའི་དོ་ལེབ་ཁང་བཟང་
ཉམས་དགའ་བར།
སྒྲུ་མེད་ཞི་བའི་ནགས་རྒྱང་གཡོ་བ་ཡིས། །གཞན་ལ་ཕན་དོན་སེམས་ཤིང་འཆག་
བར་བྱེད། ༥༦

ཁང་སྤོང་ཤིང་བྱང་ཕྱག་དག་ཏུ། །གང་དུ་རི་མིད་འདོད་གནས་ཤིང་།
ཡོངས་འཛིན་སྤང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་སྤངས། །ཁྱོས་པ་མེད་བར་བག་ཡངས་སྤྱོད། ༥༧

རང་དབང་སྤྱོད་ཅིང་ཆགས་མེད་ལ། །གང་དང་ཡང་ནི་འབྲེལ་མེད་པ།
ཆོག་ཤེས་བདེ་སྤྱོད་གང་ཡིན་པ། །དབང་པོས་ཀྱང་ནི་དེ་རྗེད་དགའ། ༥༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་

སེམས་སྒྲོ་བར་བྱས་ཏེ་ཡུས་སེམས་གཉིས་ཀ་འདོད་པས་དབེན་ཏེ་མེད་པ་ཞི་བ་ལ་ནི་
 སེམས་ཀྱིས་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་ཕན་ཚུན་དགྲ་གྱོད་ལ་སོགས་པ་ཚུན་པས་སྒྲོང་བ་དང་
 དྲག་ལྗེ་ཡུལ་མེད་པས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོང་བ་སེམས་ཀྱི་རྣམ་རྟེན་ཐམས་
 ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བའི་སྒྲོན་གྱི་རྒྱལ་བས་བསྐྱགས་པའི་ནགས་ཀྱི་དགའ་ཚལ་རྒྱས་པའི་
 བད་དེ་དག་ཏུ་ན་ཕན་ཚུན་གོམ་པ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་དུ་འཆག་ཅིང་འགྲོ་བར་བྱེད་དོ། །
 ཞེས་བཤད་གཞི་མས་ནས་སྤངས་ཏེ་མཐའི་གསལ་བྱེད་ལྟར་དུ་བཤད་དགོས་ཏེ། གང་
 འཆག་པར་བྱེད་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱལ་བ་དང་ཕྱན་པའི་རྒྱལ་སྐས་དེ་ཉིད་བྱོན་པར་བྱེད་
 ལ། རྒྱལ་སྐས་དེ་ལ་བྱུང་བའི་བྱད་པར་ནི་རྒྱ་བའི་འོད་ཟེར་གྱིས་བསིལ་བ་ནི་དཔེར་
 བ་འཁོར་ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་ལ་ཅན་དན་གྱིས་བྱུགས་ཤིང་བསིལ་བའི་བདེ་བ་དང་འདྲ་
 བ་དང་། འོངས་སྒྲོན་གྱི་ཞེན་པ་སྤངས་ཏེ་གསེར་དང་པོང་བ་མཉམ་པས་ཉེར་སྒྱུད་ཅི་
 ཡང་བཞག་མི་དགོས་པས་རབ་ཏུ་ཡངས་པའི་འབད་ཚོལ་མི་དགོས་པར་མ་བཅོས་
 རང་བྱུང་གི་རྩི་ལེབ་ཀྱི་གནས་མཆོག་ནི་དཔེར་ན་རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྱང་གི་ཁང་
 བཟང་ཉམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་འདྲ་ཞིང་། འཁོར་ལོས་སྐྱར་བ་ལ་ཡོལ་གྱིས་
 སྒྲོལ་བའི་དགྲ་མེད་པའམ་ཡང་ན་བཀའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ཞོན་པས་འུར་སྒྲ་མེད་ཅིང་བཙུན་
 མའི་ཆོགས་ཀྱིས་རྩ་ཡབ་ཞོར་བུའི་ཡུ་བ་ཅན་གྱིས་བསིལ་པའི་བདེ་བ་ལྟར་དུ་
 རྒྱལ་སྐས་བྱང་སེམས་ཀྱང་ཞོར་མེད་པས་དགྲ་དང་བྲལ་བའམ་ཡང་ན་དབེན་པའི་
 གནས་ན་མི་བྲི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མེད་ཅིང་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ནགས་ཀྱང་རྒྱང་
 གིས་ལེགས་པར་གཡོ་བ་དེ་ཡིས་བྱང་སེམས་ལ་བསིལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་
 ལོས་སྐྱར་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱིང་བཞིའི་སྤེ་རིས་སྒྲོང་བ་ལ་ཕན་པར་སེམས་ཤིང་སྐྱེད་མོས་
 ཚལ་ནས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་ལ་འགྲོ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བྱད་
 པར་ནི། གཞན་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་སྒྲིང་རྩེ་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་སུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཕན་པ་དང་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་
 དོན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཤིང་དབེན་པའི་གནས་སུ་ཕན་ཚུན་དུ་འཆག་པར་བྱེད་དོ། །

མི་མེད་ལུང་སྟོང་འགྲིམས་པར་མ་བྱས་ན།།

མཚམས་དང་དམ་བཅས་ཕན་པ་མི་འདུག་ལགས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། དཔེན་གནས་ཁང་པ་སྟོང་པ་དང་གིང་བྱང་ཚྭ་ག་ལུ་ཅམ་
གྱི་གནས་མལ་དང་ས་ལུག་དང་བྲག་ལུག་དག་ཏུ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་གང་དང་
གང་དུ་རང་ཉིད་དུས་རི་སྤྱིད་འདོད་པའི་བར་དུ་གནས་བཅས་གིང་འདུག་ལ་འགྲོ་
བའི་ཆོ་ན་ལུལ་གྱི་གནས་ལ་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་བསྐྱར་དགོས་པའི་
སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ། གོང་གི་དཔོན་དང་འོག་གི་གཡོག་ལ་རེ་བ་
དང་སྟོས་པ་མེད་པར་གྱུ་དོག་མེད་པས་བག་ཡངས་སུ་སྦྱོད་པར་བྱེད་དེ་གནས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་རང་ཐག་རང་གིས་བཅད་ན་ལེགས་ཏེ། **འདུལ་བ་ལས།**

རང་དབང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་སྟེ། །གཞན་དབང་ཐམས་ཅད་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དཔེན་པའི་གནས་སུ་རང་དབང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ལ་
སྦྱོད་ཅིང་རྒྱ་བས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ལ་གནས་གྲོགས་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་གང་དང་ཡང་ནི་བཟང་རན་གྱི་འབྲེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆངས་དང་ལྷའི་དབང་
པོས་ཀྱང་ནི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དེ་ནི་རྟེན་པར་དཀའ་
སྟེ་རྒྱལ་ལྷན་དཔེན་རི་ལ་གནས་པ་མ་གཏོགས་པ་སུས་ཀྱང་མི་རྟེན་དོ། །ཅིའི་
ཕྱིར་དུ་ཡིན་སྟུམ་ན།

འདོད་པ་རྒྱང་ན་འཕགས་པའི་རིགས་ཡིན་ཏེ།།

འདོད་པ་བཟང་ན་འཕགས་པ་དངོས་ཡིན་ནོ།།

ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །སྦྱིད་ལ་སྦྱིད་འོ་ཤེས་དགོས་སོ་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་
དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འཛིག་རྟེན་སྤང་བའི་ས་བཅད་བཞིན་དཔེན་པའི་རི་ལ་མ་སོང་གོང་

དུ་བསམ་བྱ་དང་། རྣམ་རྟོག་དོར་བའི་ས་བཅད་གསུམ་ནི་རི་ཁྲོད་དུ་གནས་ཡོད་ཆེ་
འདུག་མི་མོས་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསམ་སྒྲོམ་བྱ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་བསམ་གཏན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤངས་པ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་བསམ་གཏན་སྒྲོམ་པ་དངོས་ལ། མཚམས་སྒྱུར་ཏེ་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། བསམ་གཏན་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་འགྲུབ་པའི་
ཐབས་ལ་གདམས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཡིས། །དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསམ་བྱས་ནས།།

རྣམ་རྟོག་ཏེ་བར་ཞི་བ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ།། ༥༧

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབེན་གནས་ཀྱི་བསྒྲགས་པ་
བརྗོད་པ་དེ་ལ་སོགས་པའི་དབེ་ཆ་ལ་བཏྲས་ཏེ་སྤྲ་མས་གསུངས་པ་དབྱ་བའི་རྣམ་པ་
ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིས་སྤྱིར་སྤུན་མོང་གི་ལྷགས་ལ་ལུས་འདུ་འཛི་དང་སེམས་རྣམ་རྟོག་
གིས་དབེན་པར་གསུངས་པ་དང་། བྱང་པར་ཐེག་ཆེན་སྤུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷགས་
ལ་ནི་རང་འདོད་ཡིད་བྱེད་གྱིས་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བསམ་པར་བྱས་ནས་
རྒྱ་མཚོ་ལ་འགོ་བའི་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་ཁང་པ་ལ་བྱ་རོག་གནས་པ་ཉིན་གང་དུ་འཕུར་
ཡང་རྒྱབ་མོ་ཁང་པ་ལ་གནས་འོང་བ་ལྟར་དུ་དང་པོ་འདོད་པ་ལ་རྣམ་རྟོག་འཕྲོ་ཡང་
དེ་ནས་རྣམ་རྟོག་ལ་སྦྱོན་དུ་བཏྲས་ནས་འདོད་པ་སྦྱེ་ཞིང་སྤུན་པ་ཞིག་གིས་ཞེན་པ་
ལོག་སྤུབ་ན་འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཏེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
ཞེན་ལོག་སྒྲོམ་གྱི་མགོ་བོ་དང་། །མོས་གྲུས་སྒྲོམ་གྱི་རྒྱུད་པ་དང་། །དབྱ་བ་སྒྲོམ་གྱི་
དངོས་གཞི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདོད་པ་འདི་ལ་ཞེ་ལོག་གེ་འགོ་བ་ཞིག་
ལ་བསྒྲུབ་དགོས་གསུངས་པ་དང་། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་རྟེན་ནི་
བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བསྒྲོམ་
པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་བསམ་གཏན་བསྐྱོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་
དང་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བསྐྱོམ་པ་དང་། བདག་གཞན་
བརྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱོམ་ཚུལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་
པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། རོན་བསྟུ་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་མདོར་
བསྟན་ནི།

བདག་དང་གཞན་དུ་མཉམ་པ་ནི། །དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ།།

བདེ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་མཉམ་པས་ན། །ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བསྐྱེད་བར་བྱ།། ༥༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་བདག་དང་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀ་
བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ཉིད་དུ་འབད་ཞིང་མཉམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་ནི་དང་པོ་ཉིད་དུ་འབད་དེ་བསྐྱོམ་དགོས་མ་གཏོགས་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདི་
ངན་གོམས་ལ་སོང་བ་གོག་དེལ་དང་འབྲ་བས་གྲུས་སྒྱུར་དང་ཉག་སྒྱུར་གྱི་བརྩོན་
འགྲུས་གཉིས་འབད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་རྩ་བའམ་ངོ་པོ་
དངོས་ནི་ཆོ་གཅིག་པོ་འདི་ལ་འདུས་པས་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གཉིས་
ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་ལ་མཉམ་པས་ན་རང་དང་སེམས་ཅན་ལ་བདེ་བ་སྐྱབ་ཐབས་སུ་
བརྩོན་དགོས་པ་དང་། བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་སྟུག་བསྐྱེལ་མི་འདོད་པ་ལ་མཉམ་
པས་ན་སྟུག་བསྐྱེལ་བསལ་ཐབས་ལ་བརྩོན་དགོས་ཏེ་བདེ་བ་སྐྱབ་པ་དང་སྟུག་བསྐྱེལ་
བསལ་བར་འདོད་པ་ལ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ད་སྒྲོན་མ་མཉམ་ཡིན་པས་འཁོར་
བར་འབྱམས་པས་ན་ད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་སྐྱབ་སྟུག་བསྐྱེལ་སེལ་བ་ལ་
བདག་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། མཉམ་པ་རི་ལྟར་བསྐྱོམ་ཚུལ། དེ་ལ་རྩོད་པ་
སྤང་བ། དེ་ལྟར་གོམས་པའི་ཡན་ཡོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

ལག་པ་ལ་སོགས་དབྱེ་བ་རྣམ་མང་ཡང་།།

ཡོངས་སྒྲ་བསྐྱེད་བྱའི་ལུས་སྒྲ་གཅིག་པ་ལྟར།།

དེ་བཞིན་འགྲོ་བ་ཐ་དད་བདེ་སྒྲ་དག །

ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་བདེ་བ་འདོད་མཉམ་གཅིག། ༧

གལ་ཏེ་བདག་གི་སྒྲ་བསྐྱེད་ཀྱིས། །གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གནོད་བ།།

དེ་ལྟ་འད་དེ་བདག་སྒྲ་བསྐྱེད་ཏེ། །བདག་ཏུ་ཞེན་པས་མི་བཟོད་ཉིད།། ༨

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་སྒྲ་བསྐྱེད་དག །བདག་ལ་འབབ་བར་མི་འགྱུར་ཡང་།།

དེ་ལྟ་འད་དེ་བདག་སྒྲ་བསྐྱེད་དེ། །བདག་ཏུ་ཞེན་པས་བཟོད་པར་དགའ།། ༩

བདག་གིས་གཞན་གྱི་སྒྲ་བསྐྱེད་བསལ། །སྒྲ་བསྐྱེད་ཡིན་ཕྱིར་བདག་སྒྲ་བཞིན།།

བདག་གིས་གཞན་ལ་ཕན་པར་བྱ། །སེམས་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་བདག་ལུས་བཞིན།། ༡༠

གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ག །བདེ་བ་འདོད་དུ་མཚུངས་པ་ལ།།

བདག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་བདག་གཅིག་བདེ་བར་བརྩོན།། ༡༡

གང་ཆེ་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ག །སྒྲ་བསྐྱེད་མི་འདོད་མཚུངས་པ་ལ།།

བདག་དང་བྱད་པར་ཅི་ཡོད་ན། །གང་ཕྱིར་གཞན་མིན་བདག་སྐྱེད་བྱེད།། ༡༢

གལ་ཏེ་དེ་ལ་སྒྲ་བསྐྱེད་བསལ། །བདག་ལ་མི་གནོད་ཕྱིར་མི་བསྐྱེད།།

མ་འོངས་པ་ཡི་སྒྲ་བསྐྱེད་ཡང་། །གནོད་མི་བྱེད་ན་དེ་ཅི་བསྐྱེད།། ༡༣

བདག་གིས་དེ་ནི་ཁྱོད་སྙམ་པའི། །རྣམ་པར་རྟོག་དེ་ལོག་པ་སྟེ།།

འདི་ལྟར་གི་བའང་གཞན་ཉིད་ལ། །སྟེ་བ་ཡང་ནི་གཞན་ཉིད་ཡིན།། ༡༤

གང་ཆེ་གང་གི་སྒྲ་བསྐྱེད་གང་། །དེ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱེད་སྙམ།།

རྒྱལ་པོ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ཅི་ཕྱིར་དེས་ནི་དེ་བསྐྱེད་བྱ། ༡༧

གལ་ཏེ་རིགས་པ་མིན་ཡང་འདིར། བདག་ཏུ་འཛིན་པས་འཇུག་ཅིན།
བདག་གཞན་མི་རིགས་གང་ཡིན་ཏེ། ཅི་ལྷན་པར་ནི་སྐྱེད་བྱ་ཉིད། ༡༠༠

རྒྱལ་པོ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། བསྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། དེས་འདི་སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ༡༠༡

སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། བསྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། དེས་འདི་སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ༡༠༢

ཅི་ཕྱིར་ཀྱང་གྱི་སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། བསྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
གལ་ཏེ་བསྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། དེ་མིན་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་
བཞིན། ༡༠༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་སེམས་ཅན་གྱི་
བདེ་སྐྱེད་བདག་གཅིག་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། དེ་ཡང་དཔེར་
ན་བདག་གི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
རྣམ་པ་མང་པོ་ཡོད་ན་ཡང་དོན་ལ་བདག་གི་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
བདེ་སྐྱེད་སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
དབྱེ་གསུམ་གསུམ་བདེ་གསུམ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
བཞིན་འགྲོ་བ་སོ་སོ་ཐ་དད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
འདོད་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།
གཉིས་ཀྱི་སྐྱེད་བྱ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ། ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ་ལྷན་པ།

ཐབས་སུ་བརྩོན་གྲོགས་དགོས་ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངའམ་ངའི་ཚུལ་དུ་བདག་
 ཏུ་བརྒྱུང་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ལ་ཡག་དགའ་ཉེས་སྤྲུལ་ཡོད་པ་མཉམ་ན་བདག་
 གཞན་མཉམ་པ་ཡིན་པས་བསྐྱོམ་དགོས་སོ་གསུངས། གལ་ཏེ་བདག་གི་མགོ་བོ་ན་
 བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་མི་གཞིང་པ་དེ་
 ལྟ་བུར་ཞིག་ཡིན་ནའང་བདག་གི་མགོ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་ནི་
 བདག་གིས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པས་བདག་གིས་ཉམས་སུ་ཁྱོང་བུའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་སྦྱིས་ཤིང་གོམས་པས་མི་བཟོད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་
 ཡིན་ནོ། །བདག་ན་བ་ལ་སོགས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་
 གྱི་མགོ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་བདག་ལ་འབབ་
 བར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་ཡང་། གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱིས་བདག་ལ་མི་གཞིང་པ་དེ་ལྟ་
 བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་གཞན་གྱི་མགོ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ནི་བདག་
 གིས་བསལ་བར་བུ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་ཏེ། གཞན་གྱི་མགོ་བོ་ན་བ་ལ་སོགས་པའི་
 སྤྲུག་བསྐྱེད་དེ་ནི་བདག་ཏུ་ཞེན་པ་སྦྱིས་པས་བཟོད་པར་དགའ་སྟེ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་
 སྒྲིལ་ཡོད་པ་བུ་ན་བ་ལ་མ་ཡི་མི་བཟོད་ཅིང་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སེལ་ཐབས་སུ་བརྩོན་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

མདོར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ངའི་པ་མའམ་ང་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་མ་ནས་བསྐྱོམ་
 ལུས་ན་གཞན་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་བྱུང་བ་ལ་མི་བཟོད་པའི་སྒོ་སྒྲིལ་ཡོད་གསུངས་སོ། །
 སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྟིང་ཇེ་དག་དོན་གྱི་ཕྱིང་བ་ལ་བཀོད་པ་ནི། བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་བསལ་བར་བུའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་སྟེ།
 ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་བདག་གིས་
 ཉམས་སུ་ཁྱོང་བུའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་བསལ་བུ་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །

ཡང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་དག་ཕྱིང་བ་ལ་བཀོད་པ་ནི་བདག་གིས་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡམ་པ་བསྐྱེད་པར་བུའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་སྟེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།

ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ན་སེམས་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར། དཔེར་ན་བདག་གི་ཡུལ་ལ་ཕན་པ་
 བསྐྱབ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ། །བདག་གཞན་མཉམ་པ་ནི། ཡུལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཡིན་ན་
 བསལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་སེམས་ཅན་ཡིན་ན་ཕན་གདགས་བྱ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ། རང་གཞན་གྱི་སྤང་ལྡེའི་སྤྱིང་ན་བདག་མེད་པས་མཉམ་པ་ཡིན་གསུངས་
 མོ། །བྱེད་མ་ཐག་པ་འོག་མའི་ཆོག་རྒྱུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབ་བྱེད་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
 པའི་བྱམས་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དུས་གང་དང་གང་གི་ཆོན་བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་
 གཞན་གཉིས་ཀ་བདེ་བ་འདོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བདག་
 དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ངན་མ་
 བྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཅིའི་དོན་དུ་བདག་གཅིག་སྤྱོད་ན་ཞིག་གི་དོན་དུ་
 བདེ་བར་བརྩོན་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་བདག་སྐྱིད་འདོད་ཀྱི་འགོང་པོ་འདི་ཉིད་སྐྱབ་པར་
 བྱ་བ་མི་རིགས་ཏེ། **དག་བཤེས་གཤོ་སྒྲུང་པའི་ཞལ་ནས།** ད་ལྟེས་ཀྱི་ཆོ་བུང་འདི་ལ་
 འགོང་པོ་འདི་ཅི་ལྟལ་ཅིག་བྱ་འཆལ་གསུངས་པ་དང་། **རྗེ་བརྩམས་གསུངས་པ་རྒྱལ་མཚན་**
ཀྱིས། བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན། ཞེས་གསུངས་མོ། །སེམས་ཅན་
 དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཆོག་རྒྱུ་གོང་མ་གཉིས་སྐྱབ་བྱེད་ནི་དུས་གང་དང་གང་གི་ཆོ་
 བ། བདག་རང་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གཉིས་ཀ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་མི་འདོད་པ་ལ་
 མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བ་ཡིན་པ་ལ་ནི་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་
 དེ་མེད་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཅིའི་དོན་དུ་སེམས་ངན་མ་བྱོད་ཀྱིས་སེམས་
 ཅན་གཞན་ནི་སྤང་བར་འདོད་པ་མིན་ལ་བདག་གཅིག་སྤྱོད་སྤང་བར་བྱེད་པ་ཅིའི་དོན་
 དུ་ཡིན་བསམ་ནས་ཆོག་རྒྱ་འདི་ཉིད་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟུག་དབྱེད་བྱ་བུས་ན་སེམས་ཅན་
 ལ་དམིགས་པའི་སྤྱིང་རྗེ་ཤེས་འོངས་གསུངས་མོ། །དེ་ལྟར་བདག་ལ་བདེ་བ་འདོད་
 ཅིང་གཞན་ལ་མི་འདོད་པ་དང་གཞན་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་འདོད་ཅིང་བདག་ལ་མི་འདོད་
 པ་འདི་གཉིས་ཀའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཡིན་པ་འདི་ཤེས་དགོས་གསུངས་མོ། །

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་པ་ལོ་ལ་དེ་ལ་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་བྱུང་བས་ནི་བདག་རང་ལ་ཅི་

ཡང་མི་གཞོན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་མི་བསྐྱང་
 བ་དེའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། འོན་མ་འོངས་པ་ཡི་དུས་སུ་དཔུལ་བའི་སྤྱག་བསྐལ་
 ལ་སྤྱག་པ་དང་མ་འོངས་པ་རྒྱན་གྱི་དུས་སུ་ལྟོགས་པ་དང་གྲང་བའི་སྤྱག་བསྐལ་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཡང་སྤྱག་ནས་ད་ལྟ་དག་རྒྱབ་ཐིག་སྟོང་དང་དབྱར་དུས་སུ་གོས་དྲོན་པོ་
 འབྱུང་བ་དང་སྟོན་དུས་སུ་གོ་ནས་ལ་སོགས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་རྒྱབ་པར་བྱེད་དེ་དཔུལ་
 མེད་དང་། མ་འོངས་པ་རྒྱན་དུས་གྱི་ལྟོགས་གྲང་གི་སྤྱག་བསྐལ་དེས་ནི་ད་ལྟའི་མི་
 ལུས་དང་དབྱར་སྟོན་གྱི་བདག་རང་ལ་ནི་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པའི་
 སྤྱག་བསྐལ་དེ་ནི་སེམས་ཁྱེད་གྱིས་རྒྱ་མཚན་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱང་བར་བྱེད་དེ་སྟོན་ར་དང་
 རྒྱན་ར་གཉིས་སོ་སོར་ཡིན་པས་སོ། །ད་ལྟའི་ར་དང་མ་འོངས་པའི་ར་སོགས་གཅིག་
 ཡིན་སྟུམ་ནས་དུས་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱེལ་ཏེ་ར་གཅིག་ཡིན་པར་རྫོམ་པ་
 དེ་ལ་བདག་འཛིན་ཟེར་བས། ད་ལྟའི་བདག་གིས་མ་འོངས་པའི་དཔུལ་མེད་གྲང་
 ལྟོགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྱག་བསྐལ་དེ་ནི་མྱོང་ངོ་རྫོམ་པའི་རྫུ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་གི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཀག་དགོས་རྒྱུ་ངོ་མ་ནི་བདག་འཛིན་
 ལྟང་ལ་སྤྱད་ཡོང་བ་འདི་ཡིན་གསུངས་སོ། །དཔེར་ན་མིའི་འགོ་བ་ཞིག་གི་ནས་དཔུལ་
 བའི་འགོ་བ་ཞིག་ཏུ་སྤྱེ་བ་ལ་བསམ་ན་རགས་པ་འབྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་ལ་འདི་
 ལྟར་ཕྱ་བ་ཚོས་ཉིད་གྱི་མི་རྟག་པ་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱེ་འགགས་
 གངས་མེད་པ་རྒྱ་པོ་ཁྲ་ལ་ལ་འབབ་པ་ལྟར་དུ་སྤྲུལ་ད་ལྟའི་སྤང་པོ་ལྟ་འགགས་ནས་
 གི་བའང་གཞན་མི་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ལ་སྤྱི་མའི་སྤང་པོ་ལྟ་སྤྱེ་བ་ཡང་ནི་གཞན་
 དཔུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྟ་ལྟ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་སྤྱི་ལོ་ལ་བས་ནི་སྤང་ལྟ་རྟགས་པར་
 འདོད་པ་ཡིན་ལ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་སྤང་ལྟའི་རྒྱ་ཙམ་ཡང་སྐད་ཅིག་
 སྐད་ཅིག་གིས་སྤྱེ་འགགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ།

རྒྱན་ལ་གང་ཟག་ཅས་བྱ་སྟེ། །རྒྱ་རྒྱའི་སྤང་བ་འདི་རང་ཡིན།།

པ་དུས་མཉམ་པ་ཡིན་པས་བཏགས་ན་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཤ་ཁྲག་རུས་པ་མགོ་དང་ཡན་ལག་ལ་སོགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དཔེ་དམག་གི་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་ཡིན་ཏེ་དམག་མི་རེ་རེའི་སྟེང་ན་དམག་གི་དབྱང་ཚོགས་རེ་རེ་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལྟར་དུ་ལུས་ཀྱི་ཚོགས་པ་རེ་རེའི་སྟེང་དུ་ལུས་རེ་རེ་གྲུབ་པ་མེད་པས་ན་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་གི་བདག་སེམས་རྟག་པ་དང་ཚོགས་པ་ཅེས་བྱ་བ་ཚོས་ཀྱི་བདག་ལུས་གཅིག་ལྟར་འདོད་པ་གཉིས་ནི་དཔེར་ན་བྲེང་བ་དང་དམག་གི་དབྱང་ཚོགས་ལ་སོགས་པར་བཏགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན་ཡིན་ལོ། །ལུས་སེམས་གཉིས་ལ་བདག་མེད་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ཅན་གྱི་བདག་པོ་གང་ཡིན་པ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཚོས་ཀྱི་བདག་དེ་གཉིས་ཀ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་པ་དེས་ན་སྟུག་བསྐྱལ་འདི་ཉིད་ལ་བདག་པོ་སྟུ་ཞིག་གིས་དབང་བར་འགྱུར་ཏེ་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་དབང་བྱེད་པའི་བདག་པོ་མེད་པ་ཤེས་དགོས་སོ་གསུངས། དེས་ཅི་འགྲུབ་ན་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་བདག་པོར་བྱེད་པའི་བདག་འཛིན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་དུས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཡིན་པར་གྲུབ་དོན་མཐར་ཐུག་པའོ།

དེ་ལྟར་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་བདག་པོ་བྱེད་པ་མེད་པར་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འདྲ་བ་ཡིན་དུས་སྟུ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་བསལ་དགོས་པ་ལ་བྱེ་བྲག་དང་བྱང་བར་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་སྟུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་བསལ་དགོས་ཏེ་དེས་ཅི་གྲུབ་ན། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྟུག་བསྐྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་རྣམས་བསལ་བར་བྱ་དགོས་པས་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་གྱིས་བདག་གཅིག་ལའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཞིག་བསལ་བསམ་པས་སྟུག་བསྐྱལ་ལ་བྱང་བར་བྱས་ཏེ་ངེས་པར་བརྟུང་བས་ནི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་སྒྲོམ་པའི་དུས་དེར་ནི་རང་གི་སྟུག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་བདག་ཏུ་བརྟུང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རང་གཞན་ཀུན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒྲོག་པར་བྱ་སྟེ་བསྒྲོག་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་བརྟུང་དུ་མེད་པ་ཡིན་པས་གལ་ཏེ་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་གྱིས་

སྤྱག་བསྐྱེལ་རྣམས་བརློག་པར་བྱ་བསམ་ན་ནི་བདག་གཞན་ཀུན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་
 ལུས་པའང་ཐམས་ཅད་བརློག་པར་གྱིས་ཤིག་ཡང་གལ་སྤྱིད་བདག་གཅིག་ཤིང་སྤྱག་
 བསྐྱེལ་བརློག་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ་རྣམས་བརློག་
 པར་འདོད་པ་མིན་ན་ནི་བདག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་
 གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བོར་ལ་ཞོག་ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་
 རྣམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྐྱེལ་པའི་ཞལ་རྒྱུན་དེ་མ་མེད་པ་ནི་སྤྱོད་འཇུག་གི་ཉམས་ལེན་
 གྱི་གཞན། དོན་དམ་པར་ན་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ངེས་ཤིས་མ་འགྲོངས་པར་དུ་
 རྫོམ་དགོས་ཤིང་། ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་ཙམ་དུ་སྤྱེལ་འདང་བདག་ཏུ་འཛིན་ཆོག་པ་
 གཉིས་འགལ་མེད་ཡིན་པ་ཤིས་དགོས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩྱུད་པ་སྤངས་པ་ནི།

སྤྱིང་རྗེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་གྱུར་པ། ཅི་ཕྱིར་ནན་གྱིས་སྤྱོད་ཅེ་ན།

འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་བསམ་བྱས་ན། ཇི་ལྟར་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་། ༡༠༤

གལ་ཏེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཅིག་གིས་ནི། སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་མེད་འགྱུར་ན།

བརྩེ་དང་ལྷན་པས་སྤྱག་བསྐྱེལ་དེ། རང་དང་གཞན་ལ་བསྤྱོད་བྱ་ཉིད། ༡༠༥

དེས་ན་མེ་ཏོག་ལྷ་མཛེས་ཀྱིས། རྒྱལ་པོའི་གཞོད་པ་ཤིས་ཀྱང་ནི།

བདག་གི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་བསལ་ཏེ། མང་པོའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་ཟད་འགྱུར་ཕྱིར། ༡༠༦

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིང་རྗེས་
 བེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་བྱང་བར་གྱུར་པས་ན་རྒྱ་
 མཚན་ཅི་ཕྱིར་དུ་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མང་པོ་དེ་ཉིད་ནན་ཏན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བསྤྱོད་
 པ་ཡིན་ཅེ་ན། འཁོར་བ་མཐའ་དག་མེད་ཀྱི་འགོ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེལ་མ་ལུས་པ་ལ་བསམ་
 པར་བྱས་ན་ཇི་ལྟར་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེ་སྤྱག་བསྐྱེལ་གཅིག་ནི་མང་སྟེ་མི་མང་

ཞིང་། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྲུག་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲིང་རྩེའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་གཅིག་གིས་ནི་
 འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ན། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་བརྩེ་བ་དང་ལྷན་པས་སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོའི་སྤྲུག་བསྐྱལ་དེ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་
 ལ་བསྐྱེད་བྱ་དང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རྒྱ་
 མཚན་དེས་ན་སྟོན་དུས་སུ་སངས་རྒྱས་འོན་པོ་ཆེའི་པདྨའི་རྩྭ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་མངོན་
 པར་འཕགས་པའི་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསྟན་པའི་ཐ་མ་ན་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་བདུན་སྟོང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏྲོག་རྩྭ་མཛེས་དང་ལྷན་དུ་ཀླག་ཏུ་བཟང་
 པོའི་ནགས་ཁྱོད་ན་གནས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏྲོག་རྩྭ་མཛེས་ཀྱིས་རྒྱལ་
 པོའི་ཐོང་རིན་ཆེན་ལྷན་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བྱིན་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་ཆད་པས་བྱང་སེམས་
 རང་ལ་སྐྱེ་སྟོག་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་གཞོད་པ་འབྱུང་བ་སྤྲུག་གིས་གསུང་བར་གྱུར་
 གུང་བྱང་སེམས་རྩྭ་མཛེས་དེས་ནི་བདག་གི་སྐྱེ་སྟོག་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་འོང་
 བ་མ་བསལ་བ་ཡིན་ཏེ་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་སྤྲག་མང་པོའི་ཆེ་རབས་
 གཏན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱལ་མ་ལུས་པ་ཟད་ནས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ན་
 ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ཐྱིར་དུ་བརྩོན་པར་མཛད་པ་མདོ་ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས་
 གསུངས་པས་རྒྱལ་པོ་དཔའ་བས་བྱིན་ནི་ཤུག་ཐུབ་པ་དང་བྱང་སེམས་མེ་ཏྲོག་རྩྭ་
 མཛེས་ནི་མཉམ་མེད་དུགས་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལགས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལྟར་གོ་མས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།

དེ་ལྟར་རྒྱུད་ནི་གོ་མས་གྱུར་པ། །གཞན་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱལ་ནི་དགའ་བས། །

པདྨའི་མཚོ་རུང་བ་ལྟར། །མནར་མེད་པར་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར། ། ༡༠༧

སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ན། །དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་གང་ཡིན་པ། །

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་མིན་ནམ། །ཐར་པ་འདོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༡༠༨

དེ་ལྟས་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་གུང་། །རྣོམ་སེམས་དང་ནི་ངོ་མཚར་མེད། །

གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བས། རྣམ་སྤྲིན་འབྲས་སུ་འེ་བ་མེད། ༡༠༧

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཞོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་འཛིན་གྱི་འཆིང་
བ་གཅོད་བྱེད་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་
པར་གྱུར་པ་ན་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་
བར་འགྱུར་བས་ན་དཔེར་ན་མེ་ཏོག་པདྨའི་ཆེལ་གྱིས་བརྒྱན་པའི་མཚོ་སུ་རང་བ་ཐེ་
ཚོམ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལ་དགའ་བ་ལྟར་དུ་བྱང་སེམས་དེ་ནི་གཞན་དོན་ལ་མནར་
མེད་པ་ཡི་གནས་སུ་ཡང་འཇུག་པར་འགྱུར་བར་ལུས་པ་ཡིན་ནོ། སྤྱིར་རྗེའི་སྤྲུག་
བསྐྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཟད་པར་
འགྱུར་གྱིར་སྤྲོ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་འཁོར་བ་
སྤྲུག་བསྐྱེད་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་གོལ་ནས་རྣམ་མཁུན་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་
བུ་ལུས་ན་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་ཕན་པའི་
དགའ་བའི་རྒྱ་མཚོ་མཐའ་ཡས་པའི་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཆོག་གེས་པ་
མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་རང་དོན་དུ་རྫོགས་བྱང་མི་ཐོབ་ཅིང་གཞན་དོན་
དུ་སྤྲུལ་པ་ཅུམ་ཡང་མེད་པས་ཉན་རང་གི་ཞི་བདེ་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་ཐར་བ་
འདོད་པས་ནི་རྫོགས་བྱང་གི་འབྲས་སུ་སྤྱུབ་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། །དེ་
ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་རྒྱུད་
ལ་གོམས་པར་ལུས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཅི་ཅུམ་
དུ་བྱས་ཀྱང་ངས་གཞན་དོན་ཉིད་ཐབས་འདི་ལྟ་བུས་བྱས་སོ་སྟུམ་པའི་རང་རྒྱུད་ལ་
འཁོར་གསུམ་བཤེན་ཞེན་གྱི་རྣོམ་སེམས་མེད་པ་དང་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་བདག་ནི་གཞན་
ལ་ཕན་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་ནོ་སྟུམ་དོ་མཚར་བ་མེད་པ་དང་རང་དོན་མེད་པས་ཚྭ་གས་
གཅིག་གས་མཐའ་གཅིག་གས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་ལ་དགའ་བས་ན།
གནས་སྐབས་སུ་ཆེ་ཕྱི་མའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འེ་བ་མེད་ཅིང་མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
འབྲས་སུ་འེ་བ་ཅུམ་ཡང་འདོད་པ་མེད་དོ།

གསུམ་པ་དོན་བསྟུང་བཞི།

དེ་བས་རི་ལྷ་ར་རྒྱུང་ཅུན། །མི་སྟན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྟུང་བ།།

དེ་བཞིན་གཞན་ལ་བསྟུང་སེམས་དང་། །སྤྱིང་རྗེའི་སེམས་ནི་དེ་ལྟར་བྱ།། ༡༡༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྒྱུད་ལ་
གོམས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དཔེ་རི་ལྷ་ར་ན་གཏམ་བཤད་ནོར་བ་ལྟ་བུ་རྒྱུང་ཅུ་
ཅམ་དུ་ན་མི་སྟན་པ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་བདག་བསྟུང་བར་བྱེད་པ་ངས་མ་ཉེས་ཟེར་བ་དེ་
བཞིན་དུ་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བདེ་བ་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་བསྟུང་སེམས་བྱེད་
པ་དང་སྟུག་བསྟུང་སྤྱོད་ལས་ཀྱང་བཤད་ནོར་བ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་
རྗེའི་སེམས་ནི་རང་གཞན་ལ་བྱུང་པར་མེད་པས་རང་གིས་རི་ལྷ་ར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་ལ་འང་དེ་ལྟར་དུ་བྱ་དགོས་སོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་པ་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་ཚུལ་བཤད་པ་སོང་ནས།

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྒྲོམ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། རྒྱ་
མཚན་བརྗོད་པས་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་སྒྲོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།

གོམས་པ་ཡིས་ནི་གཞན་དག་གི། །ཁུ་བ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ།།

དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་ཀྱང་ནི། །བདག་གོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་ལྟར།། ༡༡༡

དེ་བཞིན་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཡང་། །བདག་ཅས་ཅི་ཡི་ཕྱིར་མི་གཟུང་།།

བདག་གི་ལུས་ནི་གཞན་དག་དུ་འང་། །བཞག་པ་དེ་ལྟར་དཀའ་བ་མེད།། ༡༡༢

བདག་ཉིད་སྒྲོམ་པ་ཅས་གཞན་ལ་ཡང་། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་ཤེས་བྱས་ནས།།

བདག་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བ་དང་། །གཞན་སྤང་བ་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ།། ༡༡༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་དབེར་ན་ཆོ་འདིར་ཙམ་གྱི་བག་ཆགས་གོམས་
 པ་ཡིས་ནི་རང་གཞན་གྱི་པ་དང་མ་དག་གི་ཡའི་ཁམས་དཀར་ཆ་ཁུ་བ་ཡི་ཐིགས་པ་
 དང་མའི་ཁམས་དམར་ཆ་ཁྲག་གི་ཐིགས་པ་དེ་གཉིས་ལ་བདག་གི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་
 གྲུབ་པ་མེད་པར་གྱུར་གྱུར་དྲི་ཟ་ཉེར་ལེན་གྱི་རྣམ་ཤེས་དེས་ནི་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་
 བག་ཆགས་གོམས་པའི་དབང་གིས་ཁམས་དཀར་དམར་གཉིས་འདུས་པ་ལ་བདག་
 གི་ལུས་གོ་ཞེས་ནི་སྦྱིད་རླུག་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ལྟར་དུ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་རང་གཞན་
 གཉིས་ཀའི་ལུས་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་དུས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་
 དེ་ལ་ཡང་བདག་གི་ལུས་ཡིན་ཅེས་བསམ་པས་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་བདག་ཏུ་མི་
 བབྱང་སྟེ་གཞན་ལུས་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་ལ་བསྐབ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་གཞན་ལུས་
 ལ་བདག་ཏུ་བབྱང་ན་བདག་གི་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་དག་ཏུ་
 བཞག་པ་ལ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བདག་ཏུ་བབྱང་བའི་བག་ཆགས་གོམས་
 པ་ལ་བསྐབ་ན་དཀའ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་རྟ་ལ་སོགས་པ་པན་ཚུན་བརྗེས་ཟེན་པའི་སྒོ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བདག་གཞན་བརྗེ་ཚུལ་དེ་ལའང་སྒོའི་འཛིན་སྟངས་བརྗེ་བ་
 དང་། བདེ་རླུག་གི་སྒོ་བརྗེ་བ་དང་། གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྗེ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་
 བརྗེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་སྒོ་སྒྱུར་སྒྱུའི་རྒྱ་མགོ་ལྟ་བུའམ་གཞུང་གིང་ལྟ་བུ་
 ཡིན་པས་གང་བདེར་ཡིན་ནོ། །རང་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་ཉིད་ནི་འཁོར་བ་ལས་མི་ཐར་
 བས་ན་སྦྱོན་དང་བཅས་པ་དང་གཞན་སེམས་ཅན་བདག་ཏུ་བབྱང་བ་ལ་ནི་དུས་ནམ་
 ཡང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱས་
 བས་བདག་གི་གཅེས་འཛིན་ཡོངས་སུ་དོར་བར་བྱེད་པ་དང་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་དང་དུ་སྤང་བ་ནི་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་དེ་བསྐྱོམས་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། བརྗེ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་
 དང་། གཉིན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྐྱོམ་པ་དང་། བརྗེས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་བརྗེ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ལ། གཞན་དང་དུ་སྤང་བ། བདག་

གཅེས་འཛིན་དོར་བ། བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྟོན་ཡོན། དེས་ན་ངེས་པར་
བརྗེ་དགོས་པར་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།

རི་ལྟར་ལག་པ་ལ་སོགས་པ། །ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་འདོད་ལྟར།།
དེ་བཞིན་འགྲོ་བའི་ཡན་ལག་རྒྱ། །ཅི་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད།། ༡༡༤

རི་ལྟར་བདག་མེད་ལུས་འདི་ལ། །གོམས་པས་བདག་གི་སྒོ་འབྱུང་བ།།
དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཡང་། །གོམས་པས་བདག་སྒོ་ཅིས་མི་སྟེ།། ༡༡༥

དེ་ལྟར་ནི་གཞན་གྱི་དོན། །བྱས་ཀྱང་ངོ་མཚར་སྒོམ་མི་འབྱུང་།།
བདག་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས། །ལན་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་ཞིང་།། ༡༡༦ ཅ

དེ་བས་རི་ལྟར་རྒྱང་དུ་ན། །མི་སྟན་ལས་ཀྱང་བདག་བསྐྱང་བ།།
དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་བསྐྱང་སེམས་དང་། །སྟིང་རྗེའི་སེམས་ནི་གོམས་པར་བྱ།། ༡༡༧

དེ་བས་མགོན་པོ་སྟན་རས་གཟིགས། །བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འགྲོ་བ་ཡིས།།
འཁོར་གྱི་འཛིགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར། །རང་གི་མཚན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས།། ༡༡༨

དཀའ་ལས་སྦྱིར་ལྷོག་མི་བྱ་སྟེ། །འདི་ལྟར་གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི།།
གང་གིས་མིང་ཐོས་འཛིགས་པ་ཡང་། །དེ་ཉིད་མེད་ན་མི་དགར་འགྱུར།། ༡༡༩

གང་ཞིག་བདག་དང་གཞན་རྣམས་ནི། །ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པ་དེས།།
བདག་དང་གཞན་དུ་བརྗེ་བྱ་བ། །གསང་བའི་དམ་པ་སྤྱད་པར་བྱ།། ༡༢༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོ་
ཐ་དད་ཀྱང་རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་བསྐྱང་བྱའི་ལུས་སྤྱུག་གཅིག་པར་འདོད་
པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་མ་ཡིན་ཡང་རང་གི་ལུས་ལྟར་གཅེས་པར་འཛིན་

ལ་སྤྱོད་གས་གཅིག་ཏུ་བཟུང་ནས་འགོ་བའི་རིགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་
 བ་ལུས་ཅན་རྣམས་མི་འདོད་དེ་འགོ་བ་སྤྱིའི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེ་བྲག་གི་འགོ་བ་རིགས་
 རྒྱག་ལ་ངའི་སེམས་ཅན་གྱི་འགོ་བ་ཞེས་འདོད་དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
 བདག་མ་ཡིན་ནོ་སྟེ་མ་ན། འོ་ན་རང་ལ་འང་བདག་གི་བདག་ཅིག་ཡོད་དགོས་ཀྱང་
 བག་ཆགས་གོམས་པ་མ་གཏོགས་མེད་ན་དཔེ་རི་ལྟར་ན་བདག་གཏན་ནས་མེད་པའི་
 ལུས་འདི་ཉིད་ལ་མངལ་ན་གནས་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་བག་ཆགས་གོམས་སྟོབས་ཆེས་བས་
 ལུས་ལ་བདག་གི་ལུས་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་འབྱུང་བར་འབྱུང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་ལུས་རྣམས་ལ་ཡང་བག་ཆགས་གོམས་པ་ལ་བསྐྱབ་པས་བདག་གི་སྟོ་
 བློ་ཅིས་མི་སྟེ་སྟེ་གཉིས་བྱས་པ་དང་རྟ་བུ་ཆེས་པ་ལྟར་དུ་བདག་གི་སྟོ་བློ་ངེས་པ་ཡིན་
 བོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་བཟུང་ནས་བདག་རང་ཉིད་ལྟ་བུའི་སྟོ་སྟེ་བ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་བྱས་ཀྱང་བདག་བཟང་ངོ་སྟེ་མ་པའི་རང་
 ལ་ངོ་མཚར་བའང་མི་འབྱུང་ལ་བདག་གི་ཐབས་འདི་ལྟ་བུས་གཞན་དོན་བྱས་སོ་སྟེ་མ་
 པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྟོམ་སེམས་རང་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ་དཔེར་ན་བདག་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཟས་ཅི་ཅུ་མ་ཟོས་ནས་ཀྱང་ཟས་ཟོས་པའི་ལན་རང་ལ་རེ་བ་མི་འབྱུང་བ་
 བཞིན་དུ་ཡིན་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་ནང་དུ་ཅེད་མོའི་བདེ་འབྲས་འདོད་པ་སོགས་ལྟར་དུ་
 འདི་དུས་སུ་འཕོ་འདེབས་དང་གཞན་དོན་བྱ་བའི་དུས་ཡིན་གསུངས་སོ། །གཞན་དོན་
 བྱས་ཀྱང་ལན་ལ་མི་རེ་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དཔེ་རི་ལྟར་ན་རྒྱུད་དུ་ཅེད་མོའི་དུས་ཅུ་
 བའང་འཁོར་གྱི་དུས་སུ་གཏམ་བཤད་ནོར་བ་ལྟ་བུའི་མི་སྟན་པ་སྤྲོ་མོ་ལས་ཀྱང་དེ་
 རིང་ངས་ཆང་འབྱུང་བའི་སྟོན་གྱིས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་མི་ནོར་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པས་
 བདག་བསྐྱུང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་འགོ་བ་གཞན་ལ་འདི་རྣམས་སྒྲག་མི་ཉན་སྟེ་མ་པས་
 བསྐྱུང་སེམས་དང་འཁོར་ཚོགས་ཀྱི་འཛིགས་སྒྲག་སྤྲོ་མོ་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྟོན་རྗེའི་
 སེམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་བྱ་བ་ལ་སྟོབ་དགོས་སོ། །

གཞན་ལ་བསྐྱུང་སེམས་དགོས་པ་དེ་བས་ན་འགོ་བའི་མགོན་པོ་འཕགས་པ་སྤྱོད་

རས་གཟིགས་ཀྱི་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ་
 འཛིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་ལས་སྨྱོད་པར་མ་ཟད་ཐ་ན་སྒྲ་
 མ་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་འང་ཆོས་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་བཤད་ལྟ་བུའི་ཆོན་འང་
 འགོ་བ་ཡི་འཁོར་གྱི་འཛིགས་པ་ཕུན་སུ་དེ་ཙམ་ལ་འང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྱུན་རས་གཟིགས་
 ཡིད་ལ་བྱན་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ལ་འཛིགས་སྒྲག་ཐམས་ཅད་བསལ་བའི་ཕྱིར་
 ཏུ་འཕགས་པ་རང་གི་མཚན་ཡང་བྱགས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་ལམ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
 སོགས་པའི་སྨོབས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་ཏུ་ཕན་རུས་པར་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པར་མཛད་
 ཏོ། །བདག་ཡལ་བར་དོར་ནས་གཞན་གཅིས་པར་བཟུང་བ་འདི་ནི་དཀའ་འམ་སྟམ་
 བ། རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་ཡིན་པས་དཀའ་དཀའ་ལྟེ་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་དཀའ་བ་དེ་
 ལས་ཕྱིར་ཐོག་པར་མི་བྱ་སྟེ་བྱང་སེམས་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྨྱོད་པ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་
 པ་རྗེས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ཡོད་པས་ན་དཔེ་འདི་ལྟར་ཏུ་བག་ཆགས་
 གོམས་པའི་མཐུ་ཡིས་ནི་དག་པོ་གང་གི་མིང་ཙམ་ཐོས་པའི་ཆོན་འཛིགས་ཤིང་སྒྲག་
 པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ཡང་རང་གི་ཡར་ལ་མཐུན་བཏགས་ནས་དཔོན་གཡོག་དང་གཉེན་
 ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་མཐར་དག་དེ་ཉིད་མེད་སོང་བའི་ཆོན་རང་གི་སེམས་ལ་མི་དགའ་
 བར་འགྱུར་བ་བཞིན་ཏུ་གང་ལ་བསྐྱབས་ཤིང་གོམས་ན་སྒྲ་བར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་གང་ཞིག་གིས་བདག་རང་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམས་ནི་
 འཁོར་བའི་སྒྲག་བསྐྱལ་ལས་སྒྱུར་བ་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པར་འདོད་པར་བྱང་སེམས་དེས་
 ནི་བདག་འཛིན་སྒྲང་བ་དང་གཞན་དོན་དང་ཏུ་སྒྲང་བ་གཉིས་ཡན་ཚུན་ཏུ་བརྗེ་བ་བྱ་
 བར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ཉན་རང་གིས་མ་རྟོགས་པ་དང་དགོ་བ་གཞན་ལས་འཕགས་ཤིང་
 སྐས་ཀྱང་མི་ཤེས་པས་གསང་བའི་དམ་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་འདི་ནི་ཉམས་ལེན་
 གྱི་གཙོ་བོ་ཉིད་ཏུ་སྒྱུད་པར་བྱ་བ་གལ་ཆེ་སྟེ་སྨོད་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འཕྲོས་པ་
 ཡིན་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་བ་ནི།

བདག་ལུས་གང་ལ་ཆགས་པ་ཡིས། །འཛིགས་གནས་རྒྱུ་ལ་འཛིགས་སྐྱེ་བ།།
འཛིགས་པ་སྐྱེ་བའི་ལུས་དེ་ལ། །སྤྱེལ་དག་བཞིན་སྣང་མི་བྱེད།། ༡༢༡

ལུས་གང་བཀྲོས་དང་སྒྲོམ་སོགས་ནད། །གསོ་བའི་ཆོག་བྱེད་འདོད་པས།།
བྱ་དང་ཉ་དང་རི་དྲགས་དག། །གསོད་བར་བྱེད་ཅིང་ལམ་སྤྲུགས་བྱེད།། ༡༢༢

གང་ཞིག་ཁོ་དང་རིམ་གྱི་འཁྲིལ། །ལ་དང་མ་ཡང་གསོད་བྱེད་ཅིང་།།
དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་བརྒྱས་ནས། །དེས་ན་མནར་མེད་བསྐྱེད་
འགྱུར་ན།། ༡༢༣

མ་བས་པ་སྤྱེལ་ལུས་དེ་ལ། །འདོད་ཅིང་བསྐྱུང་དང་མཆོད་བྱེད་གྱི།།
འདི་ལ་སྤྱེལ་དག་བཞིན་དུ། །བཏུ་བར་མི་བྱེད་བརྟུས་མི་བྱེད།། ༡༢༤

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་གཞན་དོན་དང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་དང་པོ་བདག་ཏུ་
འཛིན་པའི་ལུས་ལ་གཅེས་འཛིན་འདི་དོར་དགོས་ཏེ་བདག་གི་ལུས་གང་ཡིན་པ་འདི་
ཉིད་ལ་ཆགས་པ་ནི་ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བ་ཡིན་པ་དེ་ཡིས་ལུས་ལ་བདག་ཏུ་
བཟུང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་འཛིགས་པའི་གནས་གིན་ཏུ་རྒྱུང་བ་གིག་དང་ལྷོ་བ་ཆོར་མ་ལ་
སོགས་པ་ལ་འཛིགས་གིན་སྤྲུག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་
བདག་ཏུ་བཟུང་བ་ལས། ལུས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཨ་ཀར་ཤ་རུ་ཏུ་ལ་སོགས་པའི་རུ་ཏུ་
སྤྲེ་གསུམ་ཡིན་པས་ན་འཛིགས་པ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་འབྱང་སྤྲེ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་
དག་འཕོད་པའི་རྟེན་དང་འབྲེ་འདུ་བའི་གནས་ཀྱི་ལུས་འཛིགས་པ་ཀུན་གྱི་ཅུ་བ་དེ་ལ་
ཐར་འདོད་སྤྱེལ་གིས་དག་བཞིན་དུ་སྣང་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ། །འཛིགས་
པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཅུ་བར་གྱུར་པའི་ལུས་གང་ཞིག་བཀྲོས་པའི་ནད་དང་སྒྲོམ་པའི་ནད་
དང་ཆོ་གང་ལ་སོགས་པའི་ནད་མ་ལུས་པ་གསོ་བའི་ཆོག་སྟེ་ཐབས་གིག་བྱེད་པར་
འདོད་པས་བྱ་གསོད་པ་དང་ཉ་གསོད་པ་དང་རི་དྲགས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་ཅན་

གང་དང་གང་ཡིན་པ་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ཆོང་པ་མགོན་པོ་རྣམས་ལས་ཟས་ནོར་གྱི་
 ཆེད་དུ་ལམ་སྐྱུག་བྱེད་པ་དང་། ལུས་གང་ཞིག་གི་དོན་དུ་པ་མ་ཉི་འབྲེལ་སོགས་དང་
 བྱོད་འཁོན་འཛིང་སོགས་ལས་རང་ཁེ་བའི་ཕྱིར་དང་བྱུང་མེད་དང་གཞིག་འཁོར་ལ་
 སོགས་པས་རང་གི་ལུས་ལ་རིམ་གྱོ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་པ་གསོད་པ་དང་མ་གསོད་པ་དང་
 སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་དུ་མ་གསོད་པར་བྱེད་ཅིང་ལུས་གསོ་བའི་ཆེད་དུ་སངས་རྒྱས་
 དང་ཆོས་དང་མཆོད་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞིག་པ་དང་བཙོངས་
 དང་གཏའ་མར་འཛིག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་མར་མེ་དང་མཆོད་ཐེབས་ཅི་ཡོད་རྣམས་
 དང་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཐུན་ཐོགས་བཙོམ་ལ་སོགས་པའི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དཀོར་
 རང་གིས་དངོས་སུ་ཐོགས་པ་འམ་ཤྲོག་ཏུ་བརྒྱས་ནས་རང་གིས་འོངས་སྤྱད་པའི་རྣམ་
 སྐྱོན་དེས་ནི་དཔུལ་བ་མནར་མེད་པའི་མེ་ནང་དུ་རང་ཉིད་སླེག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ལུས་
 འདིའི་ཆེད་དུ་སྤྲིག་པ་མང་པོ་བསགས་བསྐྱད་པས་ཡིན་པས་ན་བྱང་སེམས་མཁས་པ་
 སུ་ཞིག་གིས་ལུས་དེ་ལ་དགའ་བས་འདོད་པར་བྱེད་ཅིང་སྟེ་འདོད་པར་མི་རིགས་ལ། སུ་
 ཞིག་གིས་རང་ལུས་དེ་ལ་འཛིགས་པ་ལས་བསྐྱང་བར་བྱེད་དེ་བསྐྱང་བར་མི་བྱེད་པ་
 དང་། སུ་ཞིག་གིས་ལུས་དེ་ལ་ཟས་ནོར་རྒྱན་གོས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་
 མཆོད་པ་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ལུས་འདི་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་དག་བཞིན་
 དུ་ལྟ་བར་མི་བྱེད་དེ་དག་བཞིན་དུ་ལྟ་དགོས་ལ། མཁས་པ་སུ་ཞིག་གིས་ལུས་འདི་
 ལ་བྱུང་གསོད་སོགས་ཀྱིས་བརྒྱས་པར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་སྦྱོན་ཡོན་ནི།

གལ་ཏེ་བྱིན་ན་ཅི་སྦྱོད་ཅེས། །བདག་དོན་སེམས་པ་འདྲེ་ཡི་ཚུལ།

གལ་ཏེ་སྤྱད་ན་ཅི་སྦྱོན་ཅེས། །གཞན་དོན་སེམས་པ་ལྟ་ཡི་ཆོས། ༡༢༥

བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གནོད་བྱས་ན། །དཔུལ་ལ་སོགས་པར་གདུངས་པར་འགྱུར།

གཞན་ཕྱིར་བདག་ལ་གནོད་བྱས་ན། །ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འཐོབ། ༡༢༦

བདག་ཉིད་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས། །རན་འགྲོ་རན་དང་གྲོན་པར་འགྱུར།།
དེ་ཉིད་གཞན་ལ་སྒོ་བྱས་ན། །བདེ་འགྲོ་རིམ་གྱི་འཐོབ་པར་འགྱུར།། ༡༩༧

བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་བཀོལ་ན། །བྲན་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར།།
གཞན་གྱི་དོན་དུ་བདག་སྤྱད་ན། །རྗེ་དཔོན་ཉིད་སོགས་སྤྱོད་པར་འགྱུར།། ༡༩༨

འཇིག་རྟེན་བདེ་བ་ཇི་སྟོན་པ། །དེ་ཀྱང་གཞན་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།།
འཇིག་རྟེན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཇི་སྟོན་པ། །དེ་ཀྱང་རང་བདེ་འདོད་ལས་བྱུང་།། ༡༩༩

མང་དུ་བཤད་ལྟ་ཅི་ཞིག་དགོས། །བྱིས་པ་རང་གི་དོན་བྱེད་དང་།།
སྤྱབ་པ་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལྟོས།། ༢༠༠

བདག་བདེ་གཞན་གྱི་སྤྱག་བསྐྱེད་དག །ཡང་དག་བརྗེ་བར་མ་བྱས་ན།།
སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། །འཁོར་བ་ན་ཡང་བདེ་བ་མེད།། ༢༠༡

འཇིག་རྟེན་ཡ་རོལ་ཡང་ཞོག་གི །བྲན་གཡོག་ལས་མི་བྱེད་པ་དང་།།
རྗེ་དཔོན་རྒན་པ་མི་སྟེར་བའི། །ཆོ་འདིའི་དོན་ཡང་འགྲུབ་མི་འགྱུར།། ༢༠༢

མཐོང་དང་མ་མཐོང་བདེ་འགྲུབ་པའི། །ཡུན་སྐུམ་བདེ་སྦྱིད་ཡོངས་པོར་ཞིང་།།
གཞན་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་བྱས་པའི་རྒྱས། །ཁྱོད་ས་པས་སྤྱག་བསྐྱེད་མི་བཟད་ལེན།། ༢༠༣

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །གལ་ཏེ་རྒྱ་ཟས་གཞན་ལ་བྱིན་ན་བདག་ཉིད་གྱིས་ཅི་
ལ་ལོངས་སྦྱོང་ཅེས་རང་ཉིད་གལ་ཆེན་དང་གནད་ཆེན་དུ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བདག་
དོན་ཁོན་ལ་སེམས་པ་ནི་སྦྱོར་ཆེན་པོ་འདྲེ་ཡི་རྩལ་ལྷགས་ཏེ་ཡི་དྲགས་ལ་སྦྱེ་བའི་ཆོས་
ལྷགས་ཡིན་ཅིང་། །གལ་ཏེ་རང་གིས་ལོངས་སྦྱོང་ན་གཞན་ལ་ཅི་ཞིག་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་
གཞན་གྱི་དོན་གལ་ཆེན་དང་གནད་ཆེན་དུ་སེམས་པ་དེ་ནི་གནས་སྐབས་སུ་ལྟ་ཡི་ཡུལ་

དུ་སྒྲེ་བའི་ཚོས་ལུགས་དང་མཐར་ཐུག་ལྟའི་ཡང་ལྟ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཚོས་ལུགས་
 ཡིན་ནོ། །བདག་གི་ཕྱིར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོག་གཅོད་བརྟུང་བདེག་སྟོགས་
 བཅོམ་ལ་སོགས་པས་གཞོད་པ་བྱས་ན་དཔྱལ་བ་དང་ཡི་དྲུགས་ལ་སོགས་པར་སྒྲེས་
 ཏེ་རྒྱག་བཟུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བས་གདུང་བར་འགྱུར་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འཕགས་སྒྲེས་
 པོ་དང་སྟོན་པོ་མ་ལ་གཞོད་གཉིས་གྱིས་ཤུ་རྒྱམས་བསད་པས་དཔྱལ་བར་སྒྲེས་པ་
 དང་ཡུལ་སྒྲ་སྟོགས་དུ་སའི་ཆར་བབ་པས་ཐམས་ཅད་ས་འོག་ཏུ་གི་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་
 གྱི་ཕྱིར་དུ་བདག་ལ་གཞོད་པ་བྱས་ཏེ་ཟས་གོས་དང་ལུས་སྒྲིན་པ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་
 པ་བྱས་ན་འདི་ཕྱི་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཏུ་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་བདེ་སྦྱིད་
 འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་ལྟ་ལུམ་མཆོད་བཟང་མོས་གཅན་གཅན་རྒྱམས་ལ་སྐུ་ལུས་སྒྲིན་པ་
 བཏང་བས་གཅན་གཅན་རྒྱམས་གངས་ལྗོངས་སུ་མི་ལུས་ཐོབ་ཏེ་མཆོད་བཟང་མོ་ཚོས་
 རྒྱལ་སྟོང་བཅོན་སྒྲུལ་པོར་གྱུར་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲེས་རབས་ལྟ་བུའོ། །འཛིག་
 རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་བདག་ཉིད་བཅོན་ལུགས་ལ་སོགས་པས་མཐོ་བར་འདོད་པ་དེས་
 བིངན་འགོ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་སྒྲེ་བ་དང་གལ་སྲིད་མིར་སྒྲེས་ན་འང་ཁས་ཞན་དབང་
 རྒྱུད་དང་གཞན་གྱིས་འབྱ་སྟོང་བྱེད་པའི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །མཐོ་འདོད་དེ་ཉིད་
 སེམས་ཅན་གཞན་ལ་སྟོ་བར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་གྱས་གིང་མཐོ་བར་འདོད་ན་ལྟ་མའི་
 བདེ་འགོར་ཞེས་དང་བཀུར་སྒྲིས་རིམ་གྱོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བས་པམ་ཆེན་དགེ་འདུན་
 བྱལ་གྱིས་དགེ་འདུན་ལ་གྱས་པར་མཛད་པས་ད་ལྟ་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་
 གོ་འཕང་བརྟེས་པ་ལྟ་བུའོ། །བདག་གི་དོན་དུ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཀོལ་ཏེ་མངགས་
 བ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་ལ་སོགས་པར་བྱན་གཡོག་པོ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དགོས་པ་ལྟོང་བར་
 འགྱུར་ཏེ་ཤུ་ཀྱའི་ཕུ་མོ་གྲགས་འཛིན་པས་ས་ལ་རྒྱུད་གྲགས་དུག་གི་བར་དུ་དར་བ་
 བུམ་པ་གང་གཡོ་སྒྲུ་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་བའི་རྒྱུ་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲས་སྒྲུ་གཅན་འཛིན་ལ་སོགས་
 པ་སྒྲེ་བ་ལྟ་བུར་བྱེད་པར་དུ་མངལ་དུ་ལོ་དུག་རེར་བྱིས་པ་བཟུང་དགོས་པ་བྱུང་བ་ལྟ་
 བུའོ། །གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བདག་གི་སྟོ་གསུམ་དང་རྒྱ་ཟས་སྦྱང་དུ་བཅུག་

ན། ལྷ་ལྷ་མ་མཐོང་བཟང་མོ་དང་རྩི་བོ་དང་གོགས་ཚང་གི་དཔེ་ལྟར་དུ་རྩི་དཔོན་དང་
གཙོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་འདི་ན་བདེ་བ་རྩི་ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་
བདེ་བ་འདོད་པ་ལས་ཐུང་བ་དང་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱན་ན་སྟག་བསྟུལ་རི་སྟོད་
ཡོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱན་ནི་རང་ཁོ་ན་བདེ་བ་འདོད་པ་ལས་ཐུང་བ་ཡིན་པས་
ན་མང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུ་ཅི་ཞིག་དགོས་ཏེ་སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་བྱིས་པ་རྒྱམས་གིས་རང་གི་
དོན་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་ལས་གིས་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་སྒྲིས་པ་དང་བྱུང་བ་བཙོམ་
ལྷན་འདས་གིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་ཁོ་ན་མཛད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་བ་
འདི་གཉིས་གྱི་ནི་ཁྱད་པར་ལ་ལྟོས་ཤིག་དང་བདག་གཞན་མཉམ་བཟུང་འབྱུང་སེམས་
འདི་བསྒྲུམ་པར་རིགས་ཏེ།

ཐུབ་པ་གཞན་དོན་མཛད་པས་རྫོགས་སངས་རྒྱས།།

བྱིས་པས་རང་དོན་བསྐྱབས་པས་འཁོར་བར་འབྱམས།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་བདེ་སྟག་བརྩི་བཞི་སྒོ་སྦྱང་དོན་བདུན་མ་ལས།
དེ་ཡང་རྒྱང་ལ་བསྒྲོན་ཏེ་བྱ། ཞེས་རྒྱང་འགྲོ་འོང་དང་བསྐྱུན་ནས་བདག་གི་བདེ་བ་
གཞན་ལ་སྦྱིན་ཞིང་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟག་བསྟུལ་བདག་ལ་བྱུང་བར་བསྒྲུམ་པ་
ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་བདེ་སྟག་གི་ཚོར་བ་དེ་དག་བསམ་པ་ཐག་པས་
ཡང་དག་པར་བརྩི་བར་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་
དུས་ནམ་དུ་འང་མི་འགྲུབ་ཅིང་གནས་སྐབས་སུ་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་སྒྲེ་བ་ན་
ཡང་བདེ་བ་ཕྱ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཛིག་རྟེན་ཆེ་གྱི་མ་ཕྱོལ་གྱི་དོན་མི་
འགྲུབ་པ་ཡར་ལ་ཞོག་གི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་མ་གྲིང་དང་ཆེ་འདི་ལའང་བུན་གཡོག་གིས་
ལུས་ལ་ཤ་ཆ་བྱས་ཏེ་དཔོན་པོ་བདག་གི་ལས་རྒྱམས་མི་བྱེད་པ་དང་། རྩི་དཔོན་དང་

བདག་པོས་རྒྱ་ཟས་ལ་ག་ཆ་བྱས་ཏེ་བྱན་གཡོག་ལ་ཟས་གོས་ནོར་གྱི་སྒྲུ་རེན་པ་མི་
 སྟེར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཀའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་དོན་ཅམ་ཡང་འགྲུབ་
 པར་མི་འགྱུར་བ་ནི་དཔོན་གཡོག་གཉིས་ཀས་བདག་གཞན་གཉིས་བཞེ་མ་རུས་ཤིང་
 སྤེལ་མ་མ་བྱས་པས་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་ན་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་བདེ་བ་རང་
 རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་པའི་རྒྱ་དང་མ་མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་ཕྱི་མ་ལ་གནས་སྐྱབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་བདེ་བ་མ་ལུས་པ་རང་རྒྱུད་ལ་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཐུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པས་
 ལུས་བདེ་ཞིང་སེམས་སྦྱིད་པའི་རྒྱ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བཞེ་
 བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་བོར་ཏེ་ཉམས་སུ་མི་ལེན་ཞིང་། ད་དུང་སེམས་
 ཅན་གཞན་ལ་བརྟུང་སྟོགས་བཅོམ་ཞིང་ཆོག་དན་དང་གཞན་སྟོག་བཅད་ནས་ག་ཟོས་
 པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱལ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱིས་གནོད་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་བྱུང་
 དོར་མི་ཤེས་ཤིང་མོངས་པས་རིགས་དྲུག་གི་སྒྲུག་བསྐྱལ་མི་བཟད་པ་ཐམས་ཅད་རྟོ་
 ཁབ་ལེན་གྱིས་ལྷགས་ཕྱེ་བསྐྱས་པ་ལྟ་བུས་རང་རྒྱུད་ལ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ན་བདག་
 གཞན་བཞེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྟོམ་པ་གལ་ཆེའོ། །

བཞི་པ་དེས་ན་དེས་པར་བཞེ་དགོས་པར་བརྟན་པ་ནི།

འཛིག་རྟེན་དག་ན་འཆེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིགས་དང་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཇི་སྟེད་
 ཡོད་གྱུར་པ། །

དེ་ཀྱང་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། ། ༡༣༤

བདག་ཉིད་ཡོངས་སུ་མ་བཏང་ན། །སྒྲུག་བསྐྱལ་སྟོང་བར་མི་རུས་ཏེ། །

ཇི་ལྟར་མེ་མི་མ་བཏང་ན། །སྤྲེག་པ་སྟོང་བར་མི་རུས་བཞིན། ། ༡༣༥

དེ་ལྟར་བདག་གནོད་ཞི་བ་དང་། །གཞན་གྱི་སྒྲུག་བསྐྱལ་ཞི་བྱའི་ཕྱིར། །

བདག་ཉིད་གཞན་ལ་བཏང་བྱ་དང་། །གཞན་ནམས་བདག་ཏུ་གཟུང་བར་བྱ། ། ༡༣༦

བདག་ནི་གཞན་གྱི་དབང་གུར་ཅེས། ཡིད་ཚྱུང་ངེས་པར་གཤམ་གྱིས་ལ།
 སེམས་ཅན་དོན་དུ་མ་གཏོགས་པར། འདྲི་ཚྱུང་གིས་གཞན་མི་བསམ། ༡༣༧

གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། རང་དོན་སྒྲུབ་པར་རིགས་མ་ཡིན།
 དེ་དོན་མིག་ལ་སོགས་པ་ཡིས། དེ་ལ་ལོག་པར་བྱ་མི་རིགས། ༡༣༨

དེས་ན་སེམས་ཅན་གཙོར་བྱ་སྟེ། བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་མཐོང་བ།
 དེ་དང་དེ་ནི་ཐོགས་ནས་ཀྱང་། གཞན་དག་ལ་ནི་ཡན་པར་སྟོང་། ༡༣༩

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་གཞན་པ་རོལ་སེམས་ཅན་གྱིས་ངོས་ནས་འགོ་
 བ་རིགས་དུག་གི་འཛིག་ཏེན་གང་དག་ན་གཞོད་ཅིང་འཆོ་བ་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་
 བདག་འཛིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། རང་ངོས་ནས་འཛིགས་པ་སྒྲ་ཆོགས་པ་བྱུང་བ་དང་
 དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཡིན་པར་གྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 ནི་བདག་མེད་ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་སྟེ་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་ལས་བྱུང་བ་
 ཡིན་པས་ན་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བར་འབྱམས་པའི་འདྲེ་ཆེན་བདག་འཛིན་དེ་གོ་
 བདག་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། འདི་ནི་གཙོད་བྱ་ཡིན་པས་གཙོད་པ་ལ་
 དགོས་གལ་ཆེ་བས་བདག་འཛིན་མལ་གྱི་ནང་ནས་ཆོད་གསུངས་ཡོད་པས་ཅི་རྒྱས་
 སྟུང་དགོས་ཤིང་གཉིན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མདའ་མདུང་གི་ཆེ་མོ་འདི་ལ་གཏད་ནས་
 བདག་འཛིན་འདི་ཆར་གཙོད་དགོས་གསུངས་སོ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་བདག་ཏུ་
 གཅེས་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་འདི་ཉིད་ཡོངས་སྒྲུག་ཞན་དོན་ལ་མ་བཏང་ན་འཁོར་
 བ་དང་རན་སོང་གི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྟོང་བར་མི་རྒྱས་ཡིན་ཏེ་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན།
 ལག་པས་མེ་ནི་བཟུང་བ་མ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ལག་པ་སྟེག་པ་སྟོང་བར་མི་རྒྱས་པ་
 བཞིན་དུ་ཡིན་པས་བདག་འཛིན་སྟོང་བཏང་ན་འཁོར་བའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་
 སྟོང་བར་རྒྱས་སོ། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་ཆོག་ཅུ་དངོས་ནི་ཤོ་ལོ་ག་འདི་ཡིན་པས་

བདག་གཅེས་འཛིན་སྤངས་ནས་གཞན་དོན་དང་དུ་སྤང་ན་སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་དེ་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟས་དང་པོ་བདག་ཕྱིར་གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་ལ་བསྐྱབ་
 བས་དེ་ནས་གཞོད་གཅེས་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདི་བརྗེ་བ་ཡིན་པས་ན་བདག་གི་གཞོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐའ་དག་ཞི་བར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་ཉིད་ཞི་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་གཏང་
 བར་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་ལ་མ་རྒྱུས་ནི་བདག་ལ་གཅེས་འཛིན་བྱེད་པ་
 བཞིན་དུ་གཅེས་པར་གསུང་བར་བྱ་བ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱིས་གཞན་
 དོན་བསྐྱབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དུས་འདིར་སེམས་བདག་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་
 དོན་ལ་གཞི་གསུམ་པོ་བྱིན་ཟིན་པས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཞེས་
 བསམ་དགོས་པ་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཞོར་བར་ངེས་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ལ་རང་དོན་རུས་
 སྤལ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་མི་འཆང་བར་སྒྱི་སེམས་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའི་བསམ་པ་བཟུང་སྟེ་
 དགོ་སྒྲུབ་ཕྱིག་སྤང་ཅི་བྱེད་ནའང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱི་ཕན་དང་བདེ་
 བའི་དོན་བྱེད་པར་བསམ་པ་མ་གཏོགས་པར་ད་ནི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་
 ལས་གཞན་དུ་རང་དོན་ངན་པ་འཁོར་བར་འབྱུངས་བྱེད་དེ་ནི་མི་བསམ་པར་གལ་
 ཆེན་། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་གཞན་ལ་བྱིན་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་དགོས་
 སྟུམ་ན། འདི་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་མིག་གིས་ཡི་གེར་བལྟ་
 བ་དང་རྩ་བས་ཆོས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་ཡིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
 ཕྱིར་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱར་ལ་རང་གི་དོན་རྒྱུས་སྒྲུབ་པར་
 བྱེད་པ་ཤིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ་གཞན་དོན་ལ་འགྱུར་དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དེའི་
 དོན་དུ་མིག་ལ་སོགས་པ་བྱིན་པ་དེ་ཡིས་ཁྱི་རྒྱན་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་དེ་ལ་མིག་
 གིས་སྤང་ལྟས་བྱེད་པ་དང་ཁ་ནས་ཆོག་ངན་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པས་ལོག་པར་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་མི་ཤིགས་པས་སྤང་དགོས་སོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་པོ་གཞན་
 ལ་བྱིན་པ་དེས་རང་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་ཤིགས་པ་དེས་ན་ད་སྔར་རང་གཙོ་བོར་བྱས་ཀྱང་

ད་ནི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་གཙོ་བོར་བྱ་བ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་རྩལ་ཚུ་
 ཐོགས་མེད་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ་སེམས་ཅན་པ་རོལ་པོའི་ས་ནས་རྒྱུར་ལ་བདག་
 གི་ལུས་ལ་གོས་རྒྱན་སོགས་ཅི་དང་ཅི་མཐོང་བ་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་ཚོགས་དང་
 བཅས་པ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་གཏོང་མི་བྲ་སྟུམ་པས་ཞེན་པ་གང་ལ་ཆེ་བ་མ་ལུས་
 པ་བཅན་པོས་ཐོགས་པར་བྱས་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་པོ་སྒྲ་ལོད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དུ་སེམས་
 ཅན་གཞན་དག་ལ་ནི་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སུ་ལོངས་སྟོང་པར་རང་གིས་བྱེད་པ་
 དང་གཞན་ལ་འད་བྱེད་དུ་རྒྱག་ཅིག

**གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་བསྒྲུབ་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་
 དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།**

དམན་སོགས་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་ཉིད་དུ་ནི་བདག་བྱས་ནས།

རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྟུ། །སྤྱོད་གཤམ་དང་རྒྱལ་བསྒྲུབ། ༡༩༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་རང་གིས་རྒྱལ་བྱ་ཡུལ་གྱི་དམན་པ་ལ་སོགས་
 པ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། གཞན་དམན་པ་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་གིས་བྱས་ནས་
 དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་པ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་
 རང་དམན་པའི་གནས་སུ་ཡོད་པ་དེས་ཡར་ལ་ཕྱག་དོག་བསྒྲུབས་པ་ལ། རང་གི་
 གནས་ན་ཡོད་པའི་མཐོང་བ་དེས་རང་དམན་པ་ལ་རྒྱལ་བསྒྲུབ་པ་རང་སེམས་ལ་སྟུག་
 བསྐྱལ་བ་བྱུང་ཆེ་སྟོན་ཆད་རང་ལས་གཞན་པ་རང་ལ་ཕྱག་དོག་བྱེད་པ་པོ་རྣམས་ལ་
 རང་གིས་རྒྱལ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མཐོང་ནས་བདག་གཞན་གོ་ས་བརྗེས་པའི་དམན་
 པ་དེས་ཕྱག་དོག་བསྒྲུབ་པས། སྟོན་དུས་རང་ལ་དམན་པ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱལ་
 བྱས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་སོགས་ཁོང་ནས་བྱུང་བ་རང་
 དང་མཉམ་པའམ་འདྲ་པའི་དགའ་དེ་ནི་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་གཞན་མཉམ་པའི་དགའ་
 གནས་ཉིད་དུ་ནི་བདག་གིས་བྱས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་སེམས་

གྱིས་དངོས་གཞིའི་དྲུས་སུ་དག་དང་རང་པན་ཚུན་གཉིས་ཀ་ས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་
 འགྲན་སེམས་བསྐྱོམ་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བ་བྱུང་བ་ན་སྒྲོན་དྲུས་རང་
 གིས་གཞན་ལ་འགྲན་སེམས་བྱས་པའི་གཉེན་པོར་པ་རོལ་གྱིས་འགྲན་སེམས་བསྐྱོམ་
 པ་འགོ་བ་དང་། ཡང་རང་ལས་མཐོ་བའི་དག་ལྷག་པ་དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་བྱས་པ་དང་
 གཞན་དག་མཐོ་བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ནི་བདག་གིས་བྱས་ནས་དེ་ལ་གཞན་པའི་རྣམ་
 ཉོག་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་དངོས་གཞིའི་དྲུས་སུ་དག་དམའ་བ་དེས་རང་མཐོ་བ་ལ་
 སྤྲག་དོག་བསྐྱོམ་པ་དང་། རང་མཐོ་བ་དེས་མར་ལ་ང་རྒྱལ་བསྐྱོམ་པར་བྱས་པས་ད་
 སྒྲོན་རང་གིས་གཞན་མཐོ་བ་རྣམས་ལ་སྤྲག་དོག་བྱས་པའི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་ཡིན་
 བོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲོན་འཇུག་གི་གཞུང་འདི་ལྟར་དུ་སྤྲག་དོག་གིས་ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་
 པོར་འགོ་བ་དང་། འགྲན་སེམས་གྱིས་འགྲན་སེམས་གྱི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་དང་། ང་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤྲག་དོག་གི་གཉེན་པོར་འགོ་བ་ཡིན་བོ། །ཡང་འཇམ་དབྱངས་ས་སྐྱ་པ་རྩེ་
 ༡་རིན་པོ་ཆེ་ནས་མཛད་པའི་བྱབ་པའི་དགོངས་གསལ་ལས་གསུངས་པའི་མན་ངག་
 གི་ལུགས་ལྟར་ན། རང་ལས་དམའ་བའི་གནས་སུ་དག་བཞག་ །དགའི་གཞན་མཐོན་
 པའི་གནས་སུ་རང་གཞན་ལ། རང་མཐོ་བ་དེ་དང་དག་དམའ་བ་དེ་གཉིས་སྤྲག་དོག་
 བསྐྱོམ་དུ་གཞུག །བསྐྱོམ་དེ་ཆར་བ་ན་འདི་ལྟ་བུ་བསྐྱོམ་པའི་འབྲས་སུ་བྱུང་སྟེ་རང་
 མཐོན་པོར་བསྐྱོམ། གཞན་དམའ་བར་བསྐྱོམ་པ་དེས་རང་ལ་སྤྲག་དོག་བྱས་པར་
 བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་སྤྲག་དོག་བྱེད་པ་ག་ལ་
 འཐད་ཅེས་སྤྲག་དོག་རང་ཞིར་འགྲོའོ། །དེ་བཞིན་དུ་བདག་དང་མཉམ་པ་ལ་བལྟས་
 ལ་འགྲན་སེམས་བསྐྱོམ་པ་དང་། བདག་དང་མཉམ་པའི་དགའི་གནས་སུ་རང་ཉིད་
 བཞག་ །རང་གི་གནས་སུ་དག་དེ་བཞག་ལ། དག་དེས་སྤྲོགས་མཐའ་དག་གི་སྒྲོན་ནས་
 བདག་ལ་འགྲན་སེམས་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་ལ། བསྐྱོམ་དེ་གྲོལ་བ་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་
 བསམ་པ་འབྱུང་སྟེ་རང་དགར་བསྐྱོམ་ནས་གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་དང་འགྲན་སེམས་
 བྱས་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཡང་འདི་ལྟ་བུའི་སྡུག་བསྔལ་འབྱུང་ན་གཞན་ལ་གཞོད་པ་དང་

འགན་སེམས་བྱ་ག་ལ་རུང་སྟམ་ནས་འགན་སེམས་རང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་དེ་
བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པ་ལ། རང་བས་དམའ་བའི་གནས་སུ་བདག་ཉིད་བཞག །
རང་གི་གནས་སུ་རང་བས་དམའ་བ་དེ་བཞག་ལ་གཞན་མཐོ་བ་དེས་རང་དམའ་བ་
དེ་ལ་རིགས་དང་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་ནས་ང་རྒྱལ་བྱེད་དུ་གཞུག། །བསྟོམ་དེ་
ཆར་བ་དང་བདག་ལ་གཞན་གྱིས་ང་རྒྱལ་བསྟོམ་པ་ན། །འདི་ལྟ་བུའི་སྤྱད་བསྐྱེད་འབྱུང་
ན་དེའི་ཕྱིར་བདག་གིས་གཞན་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་ག་ལ་རུང་སྟམ་དུ་ང་རྒྱལ་བ་ལྟོད་ཀྱིས་
ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །འདིའི་ལུགས་ལ་པ་རོལ་དེས་ཚུར་ལ་བསྟོམ་པ་ལས་རང་གིས་
ཕར་ལ་བསྟོམ་པ་མིན་ཏེ་ཕྱག་དོག་གི་གཉེན་པོར་ཕྱག་དོག་དང་། འགན་སེམས་གྱི་
གཉེན་པོར་འགན་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ང་རྒྱལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ་
གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་རྒྱས་བར་བཤད་པ་ལ། དམན་བ་དང་བཟླས་ནས་ཕྱག་དོག་སྟོམ་ཚུལ་
དང་། མཉམ་བ་དང་བཟླས་ནས་འགན་སེམས་བསྟོམ་པ་དང་། ལྷག་བ་དང་བཟླས་
ནས་ང་རྒྱལ་སྟོམ་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་བཀྲར་བྱས་བདག་ནི་མིན། །འདི་བཞིན་བདག་གིས་མ་རྟེན་ཅིང་།།

འདི་ནི་བསྟོད་བྱས་བདག་ལ་སྟོད། །འདི་བདེ་བདག་ནི་སྤྱད་བསྐྱེད་ལ།། ༡༤༡

བདག་ནི་ལས་རྒྱམས་བྱེད་བ་དང་། །འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས།།

འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ལ་ཆེ་དང་། །བདག་དམན་ཡོན་ཏན་མེད་པར་གྲགས།། ༡༤༢

ཡོན་ཏན་མེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ། །བདག་ཀྱང་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཉིད།།

གང་བས་དེ་དམན་དེ་ཡོད་ཅིང་། །གང་བས་བདག་མཆོག་དེ་ཡང་ཡོད།། ༡༤༣

ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟ་བུས་གྲུད་སོགས་ནི། །ཉོན་མོངས་སྟོབས་གྱིས་བདག་དབང་མིན།།

ཅི་ནུས་བདག་ནི་གསོ་དགོས་ཏེ། །གཞོད་པའང་བདག་གིས་དང་དུ་སྤང་།། ༡༤༤

འོན་ཏེ་བདག་འདིའི་གསོ་བྱ་མིན། །ཅི་ཕྱིར་བདག་ལ་བརྟམས་པ་བྱེད།།
བདག་ལ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཅི་བྱ་འདི་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན།། ༡༥༥

ངན་འགྲོ་གཏུག་པའི་ཁར་གནས་པ། །འགྲོ་ལ་སྙིང་རྩེ་མེད་པར་འདི།།
ཕྱིར་ལ་ཡོན་ཏན་སྒྲོམ་པ་ཡིས། །མཁས་པ་དག་ལ་བདོ་བར་འདོད།། ༡༥༦

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ལྟར་བདག་ལས་དམའ་བའི་དགའི་གནས་སུ་བདག་
དག་ཡིན་པར་སྟོབ་ཞག་ནས། རང་མཐོ་བའི་གནས་སུ་རང་ལ་སྤྲུག་དོག་བྱེད་པའི་
དག་དེ་ཡོད་པར་སྟོབ་ཞག་ནས་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཅིང་བསམ་པར་བྱ་སྟེ། ང་རྒྱལ་ཅན་
འདི་ནི་སྟེ་བོ་མང་བོས་བཀྲར་སྟེ་བྱས་ཤིང་། དག་བདག་ལ་ནི་བཀྲར་སྟེ་ཡོད་པ་མིན་
ཞིང་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ལ་རྟེན་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་དག་བདག་གིས་ནི་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་
ཅིང་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ནི་ཐམས་ཅད་གྱིས་བརྟོད་པ་བྱས་ཏེ་དག་བདག་ལ་ནི་ཀུན་གྱིས་
སྟོད་པར་བྱེད་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ནི་ཏྲག་ཏུ་བདེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་དག་བདག་ནི་
ཤིན་ཏུ་སྤྲུག་པས་ལ་བ་ཡིན་ལ། དག་བདག་ནི་ཁང་པ་རྩེ་བོ་རྒྱ་ལེན་ལ་སོགས་པའི་
ལས་རྒྱུས་ནི་བྱེད་དགོས་པ་དང་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ནི་བདེ་བ་ཉིད་དུ་གནས་པས་ཆོག་
སྟེ་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ནི་འཛིག་རྟེན་ཀུན་ལ་ཆེ་བའི་སྒྲ་མ་དང་དཔོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
ཡིན་པ་དང་དག་བདག་ནི་ཁས་དམན་ཞིང་ཉམ་རྒྱུང་བས་ཡོན་ཏན་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པར་
སྟོགས་ཀུན་ཏུ་གསུམས་སོ། །ལར་དག་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པར་ང་རྒྱལ་ཅན་འདི་ལ་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དག་བདག་གིས་ཀྱང་ཐོས་བསམ་སོགས་བྱས་ཏེ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ཞིག་
བྱ་དགོས་བསམ་པ་དང་དག་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་མེད་པའང་མིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་ཆ་ནས་
བསམ་ན་སངས་རྒྱས་ལའང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤེས་པས་སྟོན་དུ་མཐོང་བ་དང་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཆ་ནས་བསམ་ན་སེམས་ཅན་སུ་ལའང་ཡོན་ཏན་སྣ་ཤེས་པ་མིན་པས་དག་བདག་
ལ་ཁོང་ངེས་པ་ཀུན་ལའང་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་སྣ་ཤེས་པ་དང་ནི་ལྡན་
པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ཞིང་གསར་རྟེན་གྱི་སྒྲ་མ་གང་དང་འཛིན་གྱིང་གི་རྒྱལ་སྟོན་གང་བས་

བོད་རྒྱལ་ཅན་འདི་དམན་ཅིང་རྒྱལ་ཅན་དེའི་གོང་ན་སྤྲེལ་དང་རྒྱལ་སྤོབ་དེ་རྣམས་
 ཡོད་ཅིང་སྤྲེལ་པོ་གང་བས་ནི་དག་བདག་མཆོག་ཡིན་ཏེ་དག་བདག་ལས་དམན་པའི་
 སྤྲེལ་པོ་དབུལ་ཐོངས་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །དག་བདག་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 འཆལ་ཞིང་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤྲེལ་པས་གྲུད་པ་དང་གཤམ་རབ་བཙོན་འབྲུམ་གྲུད་
 དེ་རྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དག་བདག་ཉོན་མོངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ་གཞན་
 དབང་དུ་སྤྲེལ་པས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དག་བདག་ལ་ནི་དབང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་གལ་
 སྤོབ་རྒྱལ་ཅན་འདི་ཉིད་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ལས་ཅི་ལྟས་
 ཀྱིས་དག་བདག་ནི་ཟས་གོས་དང་ཚུལ་འཆལ་ལྟ་བུ་གྲུད་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་གསོ་
 དགོས་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱས་ན་རྒྱལ་ཅན་འདིས་དག་བདག་བཀའ་
 བཏྱོན་དག་པོས་ཆར་གཙོད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པ་ཅི་བྱས་པའང་དག་བདག་
 གིས་དང་དུ་སྤྲེལ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ་འོན་ཏེ་ཞེས་ལར་དག་བདག་ནི་རྒྱལ་ཅན་
 འདིའི་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་གསོ་བར་བྱ་བ་མིན་པས་རྒྱ་མཆོན་ཅི་ཕྱིར་དག་བདག་
 ལ་རྒྱལ་ཅན་འདིས་བརྟན་པ་བྱེད་དེ་བརྟན་པ་བྱེད་དོན་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རྒྱལ་
 ཅན་འདི་ལ་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡོད་པས་དག་བྱོད་ལ་བརྟན་པ་ལོས་བྱེད་ཟེར་ན་དག་
 བདག་ལ་རྒྱལ་ཅན་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བདག་ལ་ཕན་པ་མེད་པར་མ་
 ཟེད་རྒྱལ་ཅན་འདི་ཉིད་གྱིས་ཁོ་རང་ཡིན་བསམ་པས་དག་བདག་རན་འགོ་གཏུག་
 པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་འགོ་བ་ལ་སྟིང་རྩེ་མེད་པའམ། ཡང་ན་ར་
 རྒྱལ་ཅན་འདི་ཉིད་ཁོ་རང་བདག་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཡིན་བསམ་པས་རན་སོང་རན་འགོ་
 རྟུག་པའི་སེམས་ཅན་མ་རུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁར་གནས་པ་ཀྱང་གྱི་འགོ་བ་ཡངས་ལ་
 སྟིང་རྩེ་མེད་པས་ན་རྒྱལ་ཅན་འདི་ད་རུང་ཕྱིར་ལ་ཁོ་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོན་ཏན་
 མང་པོ་ཡོད་པར་རྫོམ་པ་དེ་ཡིས་འཛིན་གྱིང་གི་མཁས་པ་དང་མཐོན་པོ་ལ་སོགས་པ་
 དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བདོ་བར་འདོད་པ་དེའི་རྒྱལ་སྤོབ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཅི་ཞིག་
 བྱ་སྟེ་པས་སྤོབ་ཆད་རང་ལས་དམན་པ་ཀྱང་ལ་རྒྱལ་བྱེད་འདུག་པ་དེ་ཞི་བྱེད་ཡིན་

པས་དང་པོ་ནས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་རྒྱད་ལ་མི་སྤྱེ་བ་མི་འོངས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་སྤྱེས་
ཚད་གཉེན་པོས་ཐོལ་སྤྱེས་ཐད་ཚོད་ཐུབ་དགོས་ཏེ། ཁམས་འདུས་དད་པས་གསོ་བ་
དང་རྒྱེན་ངན་གཉེན་པོས་ཐུབ་བ་ཞིག་ལ་ཅི་ཚུས་སུ་འབད་དགོས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་མཉམ་བ་དང་བརྟེན་ནས་འགྲན་སེམས་བསྐྱོམ་བ་ནི།

བདག་དང་མཉམ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། །གང་གིས་རང་ནི་ལྟག་བྱའི་ཕྱིར།།

བདག་གི་རྟེན་དང་བཀྱར་རྟེན་ནི། །རྩོད་པ་ཡིས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྐྱབ།། ༡༤༥

ཅི་ནས་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ནི། །འཛིག་རྟེན་ཀྱན་ལ་བསལ་བ་དང་།།

གཞན་ཡང་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་། །སྤྱི་ཀྱང་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་བ།། ༡༤༦

བདག་གི་སྒྲོན་ཡང་སྤྱུ་བྱ་ཞིང་། །བདག་ནི་མཚོད་འགྱུར་འདི་ལ་མིན།།

བདག་དེར་རྟེན་བ་ལེགས་རྟེན་ཅིང་། །བདག་ནི་བཀྱར་འགྱུར་འདི་ལ་མིན།། ༡༤༧

འདི་ནི་མ་རུངས་བྱས་པ་ལ། །ཡུན་རིང་བདག་ནི་དགའ་བས་ལྟ།།

འགོ་བ་ཀྱན་གྱིས་བཞད་གད་དང་། །ལན་རྩུན་སྒྲོད་པ་དག་ཏུ་བྱ།། ༡༤༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་བདག་པ་རྩོལ་རང་དང་མཉམ་པའི་དགྲའི་
གནས་སུ་སྒྲོ་བཞག་ལ། པ་རྩོལ་དགྲ་དེ་རང་གི་གནས་སུ་སྒྲོ་བཞག་སྟེ་འདི་ལྟར་བསམ་
སྟེ་དགྲ་བདག་དང་མཉམ་པ་འགྲན་སེམས་ཅན་དེ་ལ་བལྟོས་ནས་ནི་ཐབས་གང་ཞིག་
གིས་དགྲ་རང་ཉིད་ལྟག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱ་དགྲ་བདག་གི་ཡོན་བདག་ལ་ཡོད་པ་ལས་
རྒྱ་ཟས་ལོངས་སྤོང་གི་རྟེན་པ་དང་བྱག་འཇལ་གདན་སྟོངས་གི་བཀྱར་སྟེ་རྣམས་ནི་
ཅིང་པ་ཡིས་ཀྱང་ངེས་པར་བསྐྱབ་པར་བྱ་དགོས་རྣམ་པ་དང་། ལས་ཅི་ལ་བར་ནས་
ཀྱང་ཐབས་གང་རུང་གིས་དགྲ་བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཅི་ཡོད་པ་ནི་ཕྱོགས་གི་འཛིག་རྟེན་
ཀྱན་ལ་གསལ་བར་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་དགྲ་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལས་གཞན་

ཡང་འགྲན་སེམས་ཅན་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་པ་ནམས་ནི་ཡོན་བདག་ལ་སོགས་
 བ་སྤྲུམ་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་སོ། །དག་བདག་གིས་སྦྱོན་ཅི་
 ཡོད་པ་ཡང་སྤྲུམ་པར་བྱ་ཞིང་དག་བདག་ནི་སེམས་ཅན་གྱིས་མཆོད་པར་འཇུག་པ་དང་
 འགྲན་སེམས་ཅན་འདི་ལ་ནི་མཆོད་པར་བྱེད་པར་མིན་པ་དང་དག་བདག་ནི་དེང་སང་
 གི་དུས་སྤྱི་ཆེད་པ་ལེགས་པར་ཆེད་པ་ཡིན་ཅིང་དག་བདག་ནི་ཡོན་བདག་ལ་སོགས་
 གྱིས་བཀུར་བར་འཇུག་ལ་འགོན་སེམས་ཅན་འདི་ལ་བཀུར་བར་བྱེད་པ་མིན་པར་
 བྱེད་པ་དང་། འགྲན་སེམས་ཅན་འདི་ལ་ནི་གཏམ་ངན་མི་ཁ་གླིང་བརྗོད་བྱ་བ་ཉེས་
 བ་ལ་སོགས་པས་མ་རུངས་པ་བྱས་པ་ལྟར་པ་དེ་ལ་དུས་ལྟན་རིང་དུ་དག་བདག་གིས་
 ནི་སེམས་དགའ་བས་བཏུ་བར་བྱ་ཞིང་འགྲན་སེམས་ཅན་དེའི་སྦྱོན་ཅི་ཡོད་གཞན་ལ་
 དག་བདག་གིས་བརྗོད་ནས་འགོ་བ་ཀུན་གྱི་བཞད་གང་གི་གནས་སུ་འཇུག་པ་དང་
 སེམས་ཅན་ཡན་ཚུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་འགྲན་སེམས་ཅན་དེའི་སྦྱོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོབ་
 བས་སྒོད་པར་བྱེད་པ་དེ་དག་དུས་ཀྱི་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཐམས་ཅད་རང་ས་ནས་
 མི་བཞག་མི་ས་རུ་རང་ཡོད་བསམ་པའི་སྒོ་བཞག་དགོས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྟག་པ་དང་བརྗོད་ནས་ང་རྒྱལ་སྒོམ་ཚུལ་ནི།

ཉོན་མོངས་འདི་ཡང་བདག་དང་ནི། ལྟན་ཅིག་ཏུ་ནི་འགྲན་ཅེས་གསུ།
 འདི་དག་ཐོས་དང་གེས་རབ་བཅ། གཞུགས་རིགས་ནོར་གྱིས་མཉམ་མམ་ཅི། ༡༧༡

དེ་ལྟར་ཀུན་ལ་བསྒྲགས་པ་ཡི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཐོས་ནས་ནི།
 སྤྱི་ལྔ་དགའ་བ་སྤྱེ་འཇུག་པ་ཡི། བདེ་སྦྱིད་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོད། ༡༧༢

ཅི་སྟེ་འདི་ལ་ཆེད་ཡོད་ཀྱང་། གལ་ཏེ་ང་ཡི་ལས་བྱེད་ན།
 འདི་ལ་འཆོབ་ཅམ་བྱིན་ནས། བདག་གི་སྦྱོབས་གྱིས་དེ་སྤང་བྱ། ༡༧༣

འདི་ནི་བདེ་ལས་ཉམས་བྱ་ཞིང་། བདག་གི་གཞོད་དང་རྟག་སྤྱར་བྱ།

འདི་ཡིས་བརྒྱ་ཕྱག་ཐམས་ཅད་དུ། །འཁོར་བར་བདག་ལ་གནོད་པ་བྱས།། ༡༥༤

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ལྟར་རང་དམའ་བས་གཞན་མཐོ་བ་ལ་ཕྱག་དོག་
བྱེད་འདུག་པ་མཐོན་པོ་དེ་ནི་གནས་སུ་རང་བཞག་རང་དམའ་བའི་གནས་སུ་མཐོ་
བའི་དགྲ་དེ་བཞག་ནས་བདག་བས་ལྷག་པ་དེའི་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཐོག་ཏུ་
སྒྲུང་སྟེ་ལག་ལེན་ལ་འདེབས་ཆེ་གོ་ལྷོག་པའི་སེམས་ཀྱིས་འདི་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ་
དགྲ་བདག་བས་དམན་པ་ཕྱག་དོག་ཅན་གྱིས་ཉོན་ཏེ་མོངས་པ་བརྟན་བཅོས་གྱི་
གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་ཡང་དགྲ་བདག་མཐོ་བ་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་ཡོན་ཏན་ལ་
སོགས་པས་མཉམ་པར་འགྲན་ཆུང་བྱེད་དེ་ཞེས་གཏམ་དུ་གྲགས་པ་ཡང་ཕྱག་དོག་ཅན་
འདི་ནི་དགྲ་མཐོ་བ་བདག་ལ་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེ་བས་མཉམ་མམ་ཅི་ཞིག་སྟེ་མི་མཉམ་པ་
དང་བསམ་པ་དང་བསྐྱོམ་པའི་ཤེས་རབ་བས་གཟུགས་བཟང་ངན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་
དང་རིགས་མཐོ་དམན་གྱིས་མི་མཉམ་པ་དང་ནོར་ལྷགས་དབུལ་གྱིས་ཕྱག་དོག་ཅན་
འདི་དང་དགྲ་བདག་གཉིས་ཀ་མཉམ་མམ་སྟེ་ཅི་ལྟ་ལུའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་མི་མཉམ་མོ། །
རང་ས་ནས་བལྟས་ན་མི་མཉམ་པ་མི་ཤེས་ཀྱང་མཐོ་བ་གོང་མའི་གོ་ས་ནས་བལྟས་
ན་མི་མཉམ་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཚུགས་ནམས་ཀྱང་ལ་
རབ་ཏུ་གྲགས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དགྲ་བདག་གིས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཐོས་པར་གྱུར་
ནས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ནི་བསྐྱུ་ལྔར་བའི་དགའ་བ་བྱུང་བར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྟེ་
བར་འགྱུར་བའི་ལུས་བདེ་ཞིང་སེམས་སྦྱིད་བར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྟོང་
པར་བྱེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་བརྒྱ་ལ་གལ་ཤིང་དམན་པ་ཕྱག་དོག་ཅན་འདི་ལ་རྒྱ་
ཟས་གྱི་རྟེན་པ་རྩུང་ཟད་ཅམ་ཏེ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་གལ་ཏེ་དགྲ་མཐོ་བ་ར་ཡི་ཁང་པ་
དང་ཞིང་ལས་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་ཕྱག་དོག་ཅན་དམན་པ་འདི་ལ་ཟས་གྱི་འཛོལ་
ཅམ་དུ་བྱིན་ནས་དགྲ་མཐོ་བ་བདག་གི་དབང་ཐང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཕྱག་དོག་ཅན་དམན་
པ་དེ་ལ་རྟེན་པ་རི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་རྣམས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །དམན་པ་ཕྱག་དོག་ཅན་འདི་

ནི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཉམས་པར་བྱ་ཞིང་དག་མཐོ་བ་བདག་གི་གཞོན་པ་ཐམས་
 ཅད་ཐལ་དོག་ཅན་དེ་ལ་ཐབ་པ་དང་དུས་རྟག་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱ་སྟེ་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས་པ་
 བྟེན། དམན་པ་ཐལ་དོག་ཅན་འདི་ཡིས་ཆོ་རབས་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་བར་
 འཁོར་བའི་ཆོ་ན་དག་མཐོ་བ་བདག་ལ་འགྲན་སེམས་དང་ཐལ་དོག་ལ་སོགས་པས་
 འདས་དུས་གཞོན་པ་མང་པོ་བྱས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་
 བ་ཆོག་རྒྱུ་འདི་གཉིས་འོག་མའི་མགོར་སྐྱར་ན་བདག་གཅེས་པར་འཛིན་པ་འདི་ཡིས་
 ཆོ་རབས་བརྒྱ་ཐམས་ཅད་དུ་ནི་འཁོར་བར་གནས་དགོས་པའི་བདག་ལ་གཞོན་
 པ་སྣ་ཆོགས་བྱས་སོ། །དེ་ལྟར་བ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བརྗེ་ཚུལ་སྒྱིར་བསྟན་པ་དང་།
 གཉེན་པོའི་བྱད་པར་བྱེད་བྱས་ཏུ་བསྒོམ་པ་གཉིས་སོང་ནས།

གསུམ་པས་བརྗེས་ནས་དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལའང་། འཇམ་པོའི་སྒོ་ནས་གདམས་
བ་དང་། རྒྱལ་མོའི་སྒོ་ནས་ཆར་གཅོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཡིད་བྱོད་རང་དོན་བྱེད་འདོད་པས། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་འདས་སྐྱར་བྱང་།།
 དལ་བ་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུར། །བྱོད་ཀྱིས་སྒྲིག་བསྐྱལ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས།། ༡༥༥

དེ་ལྟར་ངེས་པར་གཞན་དག་གི་ །དོན་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག་ཀྱིས་དང་།།
 ཐུབ་པའི་བཀའ་ནི་མི་སྒྲིབས། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོང་འབྱུང་།། ༡༥༦

གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་སྐྱེད་དུས་སྟེ། །ལས་འདི་བྱས་པར་སྐྱར་ན་ནི།།
 སངས་རྒྱུ་ཐུན་སྐྱུམ་བདེ་མིན་པ། །གནས་སྐྱབས་འདི་འདྲར་འབྱུར་གྱིད་མི།། ༡༥༧

དེ་པས་འདི་ལྟར་གཞན་དག་གི་ །སྒྲིབ་བྲག་གི་ཐིགས་པ་ལ།།
 བྱོད་ཀྱིས་ངར་འཛིན་བྱས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་གཞན་ལའང་གོམས་པར་གྱིས།། ༡༥༨

གཞན་གྱི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་ནི། །བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་སྒྲུང་བ།།
 དེ་དང་དེ་ཉིད་ཐོགས་བྱས་ནས། །བྱོད་ཀྱིས་གཞན་ལ་ཐན་པར་སྒྱོད།། ༡༥༩

བདག་སྒྲིབ་གཞན་ནི་མི་སྒྲིབ་ལ། །བདག་མཐོ་གཞན་ནི་དམའ་བ་དང་།།
བདག་ནི་ཡན་བྱེད་གཞན་མིན་ཞེས། །བདག་ལ་ཐུག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད།། ༡༤༠

བདག་ནི་བདེ་དང་བྲལ་གྱིས་ཏེ། །གཞན་གྱི་སྐྱུག་བསྐྱལ་བདག་ལ་སྒྱུར།།
གང་ཆེ་འདི་ནི་ཅི་བྱེད་ཅིས། །བདག་གི་སྒྲོན་ལ་བརྟག་པར་གྱིས།། ༡༤༡

གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་བྱས་པ་ཡང་། །རང་གི་སྒྲོན་དུ་བསྐྱར་བྱོས་ལ།།
བདག་གིས་ཉེས་པ་རྒྱུད་བྱས་ཀྱང་། །སྒྲེ་བོ་མང་ལ་རབ་རྒྱ་ཤོགས།། ༡༤༢

གཞན་གྱི་གྲགས་པ་ལྟག་བརྗོད་པས། །རང་གི་གྲགས་པ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན།།
བདག་གི་བྲན་གྱི་བྲམ་ལྟར། །དོན་རྣམས་ཀྱང་ལ་བཞོལ་བར་གྱིས།། ༡༤༣

འདི་ནི་སྒྲོན་ཅན་རང་བཞིན་ཏེ། །སྒོ་བྱར་ཡོན་ཏན་ཆས་མི་བསྟོད།།
འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཅི་ནས་ཀྱང་། །འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་དེ་ལྟར་གྱིས།། ༡༤༤

མདོར་ན་བདག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །ཁྱོད་གྱིས་གཞན་ལ་གཞོད་བྱས་གང་།།
གཞོད་དེ་སེམས་ཅན་དོན་གྱི་ཕྱིར། །བདག་ཉིད་ལ་ནི་འབབ་པར་གྱིས།། ༡༤༥

འདི་ནི་གཉའ་བྲག་འཇུག་ཚུལ་དུ། །ཤེད་སྒྲིབ་པར་ནི་མི་བྱ་སྟེ།།
བག་མ་གསར་པའི་ཚུལ་བཞིན་དུ། །དོ་ཆ་འཛིགས་དང་བསྐྱམས་ཏེ་བཞག། ༡༤༦

དེ་བྱ་དེ་ལྟར་གནས་བྱ་ཞིང་། །དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་མི་བྱ་བ།།
དེ་ལྟར་འདི་ནི་དབང་བྱ་སྟེ། །དེ་ལས་འདས་ན་ཆར་གཅད་བྱ།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །དེ་ཡང་ད་སྔོན་ཡན་ཆད་ན་ནི་ཡིད་ཁྱོད་གྱིས་རང་
གཅིག་ཤུའི་དོན་ཁོ་ན་ཞིག་བྱེད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་
ནས་ལོ་རྒྱུ་མི་ཆོ་མོགས་མ་ཡིན་པར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་པ་མང་བོ་འདས་པར་གྱུར་

ཀྱང་ར་རང་གིས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་ཤིས་ཡོད་བསམས་ཀྱང་། ཡིད་ཁྱོད་
 ཀྱིས་ནི་དཔྱལ་བའི་སྟག་བསྐལ་ཁྱོད་བ་ལ་སོགས་པ་དཀའ་ཆོག་སྟེ་ཀྱིས་ངལ་བ་ཆེན་
 བོ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་འགྲུབ་པ་མི་དགོས་དང་འབྲས་
 སུ་ལའོར་བའི་སྟག་བསྐལ་ཆེན་པོ་འབའ་ཞིག་བསྐྱབས་ནས་ཐར་བའི་དུས་མེད་པ་
 བྱས་ཡོད་པར་ད་ལྟ་མ་གཏོགས་མ་གོ་བས་ན། ད་ནི་གོང་དུ་བདག་གཞན་མཉམ་
 བརྗེའི་ནང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་འཕགས་པ་འཇམ་དབྱངས་དང་སྒྲུན་རས་གཟིགས་
 ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་ལྟར་དུ་ངེས་པར་ལ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་དེ་དག་གི་དོན་ཁོ་
 བ་བསམ་པ་བཟང་པོས་བསྐྱབ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འབྱུག་པར་ཀྱིས་ཤིག་དང་རྣམ་འདྲན་
 སྤུང་བའི་བཀའ་འཇིག་པོ་ཆེ་དེས་ནི་དུས་ནམ་ཡང་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་བསྐྱུ་བས་
 བ་བསམ་པ་བཟང་གིས་གཞན་པན་བྱས་པ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དམ་པ་རྣམས་ནི་ཕྱིས་ལམ་
 ལ་བསྐྱབ་པ་དང་འབྲས་སུ་ཐོབ་པའི་དུས་སུ་མཛོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ།།

གལ་ཏེ་ཡིད་ངན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲེ་བ་སྟོན་མ་རྣམས་དང་ཆེ་སྟོད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲ་
 མོའི་དུས་སུ་གཞན་དོན་གྱི་ལས་འདི་ཉིད་ཁོ་ན་བྱས་པར་གྱུར་ན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 སྟོན་པ་ཚུན་སུམ་ཆོག་སྟེ་པ་དང་གནས་དང་འཁོར་དང་ཆོས་དང་དུས་ཚུན་སུམ་ཆོག་སྟེ་
 པ་ལྟའི་བདེ་བའམ་ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་གསུང་སྟགས་མི་ཟད་པ་རྒྱན་གྱི་འཁོར་
 ལོའི་རང་བཞིན་གྱི་ཟག་མེད་ཚུན་སུམ་ཆོག་སྟེ་པ་འདི་བདེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་ལོངས་སྟོན་
 ཅིང་ཁྱོད་བ་མིན་པ་ད་ལྟའི་ལུས་སེམས་འུ་ཅག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་གསུམ་ནད་སྟག་མཚོན་
 འབྲུག་དང་འབྲུག་ལྟོགས་པ་གཉིས་སྒྲོ་མ་ལ་སོགས་པས་ཉག་ཏུ་མནར་བའི་གནས་
 རྒྱབས་ངན་པ་འདི་འདྲ་བར་ནི་འགྱུར་བའི་དུས་ནི་ནམ་ཡང་མི་སྤིང་དོ། །དེ་ལྟར་
 བསམ་བཟང་གིས་གཞན་པན་བསྐྱབ་ན་མཐར་སྟག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཅིང་གནས་
 རྒྱབས་སུ་འཁོར་བར་མི་འབྱུངས་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་དཔེ་འདི་ལྟར་དུ་སེམས་ཅན་
 གཞན་པ་མ་དེ་དག་ཁྱེད་པ་དང་ཁྱེད་གི་ཐིགས་པ་གཉིས་ལ་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་
 ངའམ་པའི་ལུས་པོ་བསམ་པས་གང་ཟག་དང་ཆོས་བདག་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་གིས་

ངར་འཛིན་བྱས་པས་པག་ཆགས་གོམས་པ་བྱལ་ས་ཆེ་བས་ལུས་ངན་མ་རྩི་མོ་རེ་བ་
ནག་ངམ་མོ་བ་ན་ཆོད་ང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དུ་དཔེ་
དེ་བཞིན་དུ་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་འཛིན་ཞེན་དམ་པོ་དེ་ཉིད་དེ་ནི་པ་མ་སེམས་ཅན་
གཞན་མ་ལུས་པ་ཀྱན་གྱི་ལུས་ལ་འང་གཅེས་འཛིན་གྱི་སེམས་དེ་རབ་རྒྱ་གོམས་པར་
གྱིས་ཤིག་དང་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ།།

ད་ནི་གཞན་ལ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་དགོས་སྟུམ་ན་ད་སྟོན་རང་ས་ནས་གཞན་རྒྱལ་
ཁམས་གྱི་ཐོག་རྒྱ་ཆེ་ཉེ་བ་ལང་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དང་ནི་གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་ས་
ནས་རང་ཐོག་ལ་ཟ་ཆེ་ཉེ་བ་ལང་གིས་ཟས་ནོར་ལ་སོགས་པ་ཅི་ཞིག་རྟེན་དམ་སྟུམ་
པའི་རྟོག་ཆེན་བྱས་ནས་རྒྱན་གོས་ལོངས་སྒྲིབ་གྱི་དངོས་པོ་ནི་བདག་གི་ལུས་ལ་ཅི་
དང་ཅི་སྟངས་བ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་གཅེས་འཛིན་གང་ལ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱན་སྟོགས་
པར་བྱས་ནས་སེམས་བྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ཕན་པར་སྒྲིབ་དུ་རྒྱུ་ཅིག་། དེ་
བཞིན་དུ་དགོར་དང་སྟེག་པའི་ཕྱང་པོ་བདག་ནི་ཟས་གོས་སོགས་གྱིས་སྒྲིབ་ཅིང་བདེ་
བ་ཡིན་ལ་པ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་ནི་དཀའ་ཆོགས་སོགས་གྱིས་མི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ལ་
མཐོ་འོས་མིན་པ་བདག་ནི་འཛིན་རྟེན་ན་མཐོ་བ་ཡིན་ཏེ་དམའ་འོས་མིན་པའི་སེམས་
ཅན་གཞན་ནི་རྟོ་དབྱུག་ལ་སོགས་པས་བྱི་ཙམ་ཡང་མི་བྱུང་བས་དམའ་བ་ཡིན་པ་
དང་། བདག་ལ་ནི་རོ་ཤེས་དང་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པས་ཕན་པར་བྱེད་པ་མང་པོ་
ཡོད་ལ་པ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་ལ་ནི་ཟས་གོས་སོགས་གྱིས་ཕན་པར་བྱེད་པ་ཡོད་
པ་མིན་ནོ་ཞེས་བསམ་ནས་བདག་རང་གིས་རང་ལ་སྟུག་དོག་ཅིས་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་
དགོས་ཏེ་སྒྲོ་སྒྲོང་ལས་གཏོ་ལོག་མི་བྱ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གསུངས་པས་མདོར་ན་བྱང་
སྟེགས་ཐོབ་གསུམ་དགོས་སོ། །བདག་ནི་བདེ་བ་ཡོད་པ་དང་བྲལ་བར་གྱིས་ཏེ་རང་
གི་བཟའ་བརྒྱུད་སྒྲུང་པོ་ལ་བྱིན་པ་དང་ལུ་ལག་གི་ཁུར་པོ་རང་གིས་ཁུར་བ་ལྟ་བུ་ལ་
སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་པ་མ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
སྒྲོར་བར་གྱིས་ཤིག་རོ་བོའི་སྒྲ་མ་བྱམས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་བྱི་ལ་དབྱུག་པ་བརྒྱབ་
པའི་སྟུག་བསྐྱལ་རང་ལ་དངོས་སུ་སྒྲུང་བ་བཞིན་ནོ།།

ད་སྟོན་ནི་གཞན་སྟོན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་སྟོ་འདིས་ལོག་ལྟ་དང་བཅས་པས་སེམས་
 ཅན་གཞན་གྱི་སྟོན་ལ་རྟོག་པ་ཁོན་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནི་སྟོན་འཇུག་འདིས་རང་སྟོན་བརྟགས་
 པའི་མེ་ལོང་དུ་བྱལ་ཏེ་དུས་གང་དང་གང་གི་ཆེན་འང་བདག་འདི་ཡིས་ནི་བྱ་བ་བཟང་
 འན་ཅི་དང་ཅི་འདྲ་བ་བྱེད་ཅེས་སྟོན་ལ་མ་རྣམ་བཞིག་གང་གི་ཐད་ནས་བདག་གི་སྟོན་ལ་
 དན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པས་བརྟག་པར་གྱིས་ཏེ། རང་སྟོན་རང་གིས་རིག་ན་
 སངས་རྒྱས་ཡིན། །གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་ཉེས་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་
 བྱས་པ་མ་ལུས་པ་ཡང་དྲངས་ཐོང་གོ་ཏེ་མ་དང་ཁ་ཆེད་དག་སྟོང་ར་བ་ཏི་དང་རྩ་སྐྱེད་གི་
 སྤེར་མ་ཐོར་བའི་དཔེ་དང་། དག་བཤེས་གྲུང་ཐང་བ་ཆེན་པོ་ལ་ཁུ་འདི་ནི་ཁྱེད་
 གྱི་སྤྲས་པོ་ཡིན་ནོ་ཞུས་པ་དང་དུ་བཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུས་རང་གི་སྟོན་དུ་
 བསྐྱར་བར་བྱོས་ལ། **རི་རྒྱུད་དུ།** གཏམ་མ་ཉེས་ཁ་ལོགས་དག་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷག་
 འདེབས། །དགས་ལོག་བསྐྱབ་བྱས་ཀྱང་ཐུགས་དམ་གྱི་བོགས་འདོན། །འདི་ཆགས་
 ཞེན་འཇིག་པའི་སྒྲ་མ་རུ་འདུག་པས། །ཁོད་དྲིན་ལན་འཁོར་ཐབས་མེད་པ་རུ་
 གཟིགས་མཛོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་སོ། །བདག་གིས་
 ནི་ཉེས་པ་ལྷ་མོ་ཆུང་དུ་ཅམ་ཞིག་བྱས་ཀྱང་ཉེས་པ་དེ་ཉིད་བདག་གིས་མ་བྱས་ཟེར་
 བས་ཁ་བཀའ་མིག་བཙུམ་ལག་བརྟེད་དེ་དཔེ་བཤད་ལུང་དྲངས་ལ་སོགས་པ་མི་
 བྱེད་པར་ཉེས་པ་ཁས་སྒྲུངས་ནས་སྟེ་བོ་མང་པོའི་མདུན་ལ་འགྱོད་པས་རབ་རྩ་
 གཤོགས་ཏེ་ཞེས་བཤགས་པ་བྱེད་དགོས་སོ། །སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་དང་
 གྲགས་པ་སྟོང་ཐག་པ་ནས་ལྷག་པར་བརྗོད་པས་བདག་འན་མ་རང་གི་གྲགས་པ་
 ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བདག་རང་ནི་བྱན་གཡོག་ཀྱན་གྱི་ཐ་
 མ་ལྟར་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་དོན་རྣམས་ཀྱན་ལ་བདག་ནི་བྱན་བྱས་ཏེ་
 བཀོལ་ཞེས་མངགས་པར་གྱིས་ཤིག། །བདག་འདི་ནི་དམ་ཉམས་སྟོན་ཤོར་ཆགས་
 སྤང་སྟོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟོན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ། དང་པ་
 དང་སྟོང་རྗེ་རེས་འབྱུང་སྟོ་གས་སད་སུད་ཡད་ཡུད་རེ་རྒྱུད་ལ་སྟེས་ཆོ་སོས་ཀའི་ནམ་

སྒྲ་དང་འདྲ་སྟེ་མི་བདེན་བསམ་ནས་སྒྲ་ཅིག་མ་ཚུ་བྱར་ལྟ་བུའི་སྟོ་བར་གྱི་ཡོན་ཏན་
སྟེས་པའི་ཆ་ཤས་ཙམ་དེས་བདག་ལ་མི་བསྟོན་དེ་ནམ་ཡུག་མེད་པར་བསམ་དགོས་
སོ། །བདག་འདི་ཡི་ཡོན་ཏན་ཐུན་བྱ་ཙམ་རེ་ཡོད་པ་ལས་ཅི་ལ་བབ་ནས་ཀྱང་རུས་
སྒྲལ་གྱི་ཡན་ལག་བཞིན་དུ་སྒྲས་ཏེ་གསང་ནས་སེམས་ཙན་སུ་འགས་ཀྱང་མི་ཤེས་
པའི་དེ་ལྟར་དུ་གྱིས་ཤིག།

མདོར་བསྡུས་ན་ད་ལྟོན་ཡན་ཆད་དུ་བདག་གི་ཟས་སོས་ལ་སོགས་པའི་དོན་གྱི་
ཕྱིར་དུ་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཙན་གཞན་རྣམས་ལ་བཤའ་གཏུབ་བརྟུང་
བརྟེན་ཕྱོགས་བཙོམ་བཙན་བཙུག་སྟོང་འདེབས་ལ་སོགས་པས་གཞོད་བ་བྱས་པ་གང་
དང་གང་ཡིན་པའི་གཞོད་བ་དེ་དང་དེ་ཐམས་ཅད་ད་ནི་ཡ་མ་སེམས་ཙན་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡན་བདེ་མ་ལུས་པ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཕྱིན་ཆད་འཆི་བདག་གཤིན་རྗེས་
བྱ་ལོན་ཐམས་ཅད་མ་སྟེགས་གང་དུ་ལུས་ལོངས་སྟོན་སོགས་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་རང་
གིས་བྱས་ཏེ་བདག་གཞན་གཉིས་ཀ་གོ་ལྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བདག་རང་ཉིད་ལ་ནི་
གཙོད་གྱིས་ལུས་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་ཐབས་སྟ་ཆོགས་གྱིས་འབབ་པར་གྱིས་ཤིག །
བདག་འདི་ནི་ཆེ་འཁྱིང་སྟོམ་གསུམ་སོགས་པས་གཉའ་བ་མཐོ་ཞིང་ཁས་དྲག་པོ་འཁྱུར་
བའི་ཚུལ་དུ་བཟང་རྒྱ་དང་མཛེས་རྒྱས་ཤིང་དཔུང་བསྐྱེད་པར་ནི་དུས་ནམ་མི་བྱ་སྟེ་
རང་ཤིང་རང་གིས་གཙོག་ཅིང་རང་སྒྲ་རང་གིས་པབ་སྟེ་དབེར་ན་བག་མ་གསར་བ་
སྒྲུབ་མ་ཐག་པའི་ཚུལ་ལུགས་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་སྒྲས་བཙས་ཐུགས་ཁེལ་ལོངས་སྟུམ་
པའི་སྟོན་ནས་རང་གི་སྟོན་གསུམ་པོ་རང་ངོ་ལ་ལྟོས་ནས་ངོ་ཆ་ཤེས་པས་བསྐྱམས་པ་དང་
བདག་གི་སེམས་ལ་ཅི་དྲན་ཆད་འདི་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙན་གཞན་རྣམས་གྱིས་མཐོང་
ན་རྗེ་ལྟར་དུ་བྱེད་སྟུམ་པས་གཞན་ངོ་ལ་ལྟོས་པའི་ཁེལ་ཡོད་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་
པས་བསྟོམས་པ་དང་དྲན་ཤེས་བག་ཡོད་གྱིས་དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་སྟོན་གསུམ་པོ་
བསྐྱམས་ཏེ་བཞག་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཤོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱལ་སྒྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔེའི་ལམ་ཡིག་སྟོན་པ་འཇུག་པའི་ཆབ་སོག་རིན་པོ་ཆེའི་ནང་ལོངས་ལྟར་དུ་བསམ་

པ་བྱང་སེམས་སྒྲོར་བ་ཕྱིན་དུག་ལྟར་དུ་སྒྲོ་གསུམ་ཚོས་མཐུན་དུ་དེ་བཞིན་གནས་པར་
བྱ་དགོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་གི་སྒྲོ་གསུམ་ཀྱང་དེ་ལྟར་དུ་མཐུན་པར་
གནས་པར་བྱ་ཞིང་། ཉེས་སྒྲོད་འབྱུང་བའི་སྒྲོ་ཉེར་བདུན་དང་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་དང་
ཕྱག་དོག་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་
སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་བྱ་བ་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་པ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་
སྤང་བྲལ་གི་གནས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཡིད་ཁྱོད་ཀྱིས་དཔོན་གྱིས་མངའ་འབངས་
ལྟར་དུ་དབང་བར་བྱ་སྟེ་གལ་སྤིང་སྤང་བྲལ་གི་གནས་དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡིད་ངན་
མ་ཁྱོད་འདས་ན་ནི་ཐོག་བཞིས་ལོག་གཞོན་དང་མཐའ་གཏང་འབྱུང་བཞིའི་གཟེར་
བྱ་དང་ཇི་སྤིང་ལའོར་བ་མ་སྒྲོང་གི་བར་དུ་གཉན་ཆེན་མཐའ་གཏང་བྱས་ཏེ་ཆར་བཅད་
པར་བྱ་ངེས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།

**གཉིས་པ་རྩུབ་མོའི་སྒྲོ་ནས་ཆར་གཅོད་པ་ལའང་། ཡིད་ཆར་གཅོད་པ་དང་།
ལྷས་ཆར་གཅོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།**

འོན་ཏེ་དེ་ལྟར་གདམས་ཀྱང་ནི། །སེམས་ཁྱོད་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་ན།།
ཁྱོད་ལ་ཉེས་པ་ཀུན་བརྟེན་པས། །ཁྱོད་ཉིད་ཆར་གཅོད་བྱ་བར་ཟད།། ༡༥༥

ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་སོ་གར་བརྒྱག་པའི། །སྒྲོན་གྱི་དུས་དེ་གཞན་ཡིན་ཏེ།།
ངས་མཐོང་ད་ཁྱོད་གང་དུ་འགོ། །ཁྱོད་ཀྱི་དེགས་པ་ཀུན་གཞོམ་བྱ།། ༡༥༦

ད་དུང་བདག་ལ་རང་གི་དོན། །ཡོད་སྒྲུལ་སེམས་པ་དེ་དོར་ཅིག།
བདག་གིས་གཞན་ལ་ཁྱོད་བཙོང་གིས། །སྒྲོ་བར་མ་སེམས་ཞོ་བ་ལུལ།། ༡༥༧

གལ་ཏེ་བག་མེད་གྱུར་ནས་ཁྱོད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མ་བྱིན་ན།།
ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་དཔུལ་བ་ཡི། །སྤང་མ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངེས།། ༡༥༨

དེ་ལྟར་ཁྱོད་གྱིས་རེ་ལྟ་ཞིག་། ཁོ་པོ་བྱིན་པས་ཡུན་རིང་སྤྲུག།

ད་ནི་ལའོན་རྣམས་བྱན་བྱས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་རང་དོན་སེམས་པ་གཞོམ།། ༡༧༥

དེ་སྟེ་བདག་ནི་དགའ་འདོད་ན། རང་ལ་བདག་གིས་དགར་མི་བྱ།།

དེ་སྟེ་བདག་ནི་བསྐྱང་འདོད་ན། གཞན་དག་ཏྟག་ཏུ་བསྐྱང་བར་བྱ།། ༡༧༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། འོན་ཏེ་ཞེས་ལར་གོང་དུ་བཤད་པ་སྒྲོག་གསུམ་ལ་བག་
ཡོད་བྱན་གེས་གྱིས་རང་དབང་བསྐྱར་དགོས་པ་ལ་སོགས་དེ་ལྟར་དུ་གདམས་པར་
བྱས་ཀྱང་སྤང་བྱང་གི་གནས་ལ་ནི། སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་གོང་བཤད་དེ་ལྟར་དུ་གནས་
པར་མི་བྱེད་ན་སེམས་ངན་མ་ཁྱོད་ལ་འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་ཉེས་པ་མ་ལུས་ཀྱུན་
བསྟེན་ཡོད་པས་ན་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཆར་བཅད་པ་ཁོ་ན་བྱ་བར་བཅད་དེ་སེམས་ཁྱོད་
གྱིས་ཁོ་པོ་རང་རེ་ནི། དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་གནས་གར་ཡིན་ཡིན་དུ་
བརྒྱག་པར་བྱས་པའི་སྒྲོན་གྱི་དུས་དེ་ནི་གཞན་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཉེས་ཆར་བ་ཐམས་ཅད་
ཡར་ཞོག་དང་ད་ཕྱིན་ཆད་ནི་རང་རེ་ཉིད་ནི་སྒྲོན་དུས་འདྲ་བ་ཞིག་མིན་ཞིང་སེམས་
ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོ་མ་བྱང་བར་ཡོད་པ་གེས་ཏེ་གཞོད་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཁྱོད་ལས་བྱུང་
བ་ངས་མཐོང་བས་ད་ནི། སེམས་ཁྱོད་ཡུལ་གང་དུ་འགྲོ་ན་འང་སོང་ཞིག་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་
གནས་མེད་ཅིང་སྤར་དུས་ཀྱི་དེ་མིན་པས་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་ཕྱིན་ཆད་ཚུར་ལ་གནས་
དགོས་ན་ནི་བྱན་གཡོག་གི་བསམ་པ་བྱངས་ལ་དབང་དུ་མི་འདུ་བའི་སེམས་ཁྱོད་ཀྱི་
དེགས་པ་ཀྱུན་ནི་གཞོམ་སྟེ་མེད་པར་བྱགོས་སོ། །ད་དུང་སྒྲོ་ངན་གོམས་ཀྱི་བག་ཆགས་
གྱིས་དབང་གིས་བདག་ངན་མ་ཁྱོད་ཉིད་ལ་རང་གི་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་ཡོད་དོ་སྟུམ་
པའི་སེམས་པ་ཀྱུན་དེ་ནི་ད་ལྟར་ཉིད་དུ་དོར་གཅིག་བདག་གིས་ནི་གཞན་ལ་སེམས་
ཁྱོད་བཅོང་ནས་གཞན་དོན་དུ་མ་འོངས་པ་ན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་
རིན་པོ་ཆེ་ནི་འགྲུབ་ཆེད་བྱས་ཡོད་པས་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་སེམས་ཅན་
རེ་རེ་བཞེན་དུ་མགུ་བར་བྱ་མི་ལུས་སྟུམ་པས་སེམས་ཁྱོད་རང་གིས་སྒྲོ་བར་མ་སེམས་
པར་ཞོ་ཤ་ཡུལ་ཞེས་པ་ནི་གཞན་ལ་བདེ་བྱིན་དགོས་སོ།།

ཡང་བདག་འཛིན་དང་གཞན་སེམས་ཅན་ལ་བཙོང་བ་ལས་ཁྱོད་རང་ལ་མི་མཁོ་
 འམ་ཟེར་ན་གཞན་ལ་སེམས་ཁྱོད་མི་བཙོང་ཐབས་མེད་ཡིན་པས་གཤེད་རང་ནི་
 དུས་རྟག་ཏུ་བག་མེད་པའི་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ཡོད་པ་ལ་སེམས་ཁྱོད་མཐའ་ཡས་པའི་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལུས་ཡོངས་སྒྲོད་དགེ་བ་དང་བཅས་པ་མ་བྱིན་པ་ཡིན་ན་ནི་
 སེམས་རན་མ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་པོ་བདག་རང་ཉིད་ནི་དཔུལ་བ་ཡི་བསྐྱུངས་ལ་བྱ་བྱི་གཅན་
 གཟན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བྱིན་དུ་ངེས་པ་ཡིན་པས་ན་སེམས་ཁྱོད་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ལ་བྱིན་པར་རིགས་སོ། །ཁྱོད་རང་ལ་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་གནས་
 རུ་བྱིན་མ་ཁྱོད་ཟེར་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་དུས་ཡུན་ནི་རེ་
 རིང་པོ་ཅི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་ན་དཔུལ་བ་ལ་སོགས་པར་ཁོ་པོ་རང་ཉིད་སྒྱིན་པས་ཡུན་རིང་
 པོ་ཉིད་དུ་སེམས་ལ་སྐྱུག་བསྐྱུལ་གྱིན་ཏུ་ཆེ་བས་ད་ནི་དཔུལ་བ་སོགས་ལ་ང་རང་བྱིན་
 པའི་ཁོན་རྣམས་སེམས་ཁྱོད་ལ་བྱན་པར་བྱས་ཏེ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
 ཀྱི་སེམས་པ་ཅི་ཡོད་པ་གཞུང་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་གཞི་གསུམ་
 སེམས་ཁྱོད་དང་བཅས་པ་གཞན་ལ་བྱིན་པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་བདག་ལ་
 བྱིན་གཤའ་བར་འདོད་ན་ནི་རང་ལ་བདག་གིས་དགའ་བར་མི་བྱ་ཞིང་གཞན་ལ་བྱིན་
 པའི་སེམས་དེ་ཉིད་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་བདག་རང་ཉིད་ནི་བསྐྱུང་བར་འདོད་པའི་ཆེན་སེམས་
 ཅན་གཞན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་སྒྲོབ་དགོས་ཏེ།
 མདོ་ལས།

ཅི་འདྲ་བ་ཡི་ལས་བྱས་པ། །དེ་དང་འདྲ་བའི་འབྲས་བུས་འབྱུང་།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཆར་གཙོད་པ་ནི།

རི་ལྟ་རི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི། །ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་བྱེད་འགྱུར་པ།།

དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་གྱིན་ཏུ་ནི། །བཟེ་རེ་ཅན་གྱུར་ཉིད་དུ་ལྱུང་།། ༡༧༥

དེ་ལྟར་ལྟངས་བ་དེ་ཡི་ཡང་། །འདོད་པ་ས་འདི་ཐམས་ཅད་ཀྱིས།།
རྫོགས་པར་རུས་པ་ཡོད་མིན་ན། །དེ་ཡི་འདོད་པ་སུས་བྱེད་རུས།། ༡༥

རུས་མེད་འདོད་པ་ཉོན་མོངས་དང་། །བསམ་པ་ཉམས་པའང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།།
གང་ཞིག་ཀྱན་ལ་ལྟོས་མེད་པ། །དེ་ཡི་ཡུན་ཚོགས་ཟད་མི་ཤེས།། ༡༦

དེ་བས་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་ནི། །འཕེལ་ཕྱིར་སྐྱབས་དབྱེ་མི་བྱ་སྟེ།།
གང་ཞིག་ཡིད་འོང་མི་འཛིན་པ། །དེ་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན།། ༡༧

ཐ་མར་ཐལ་བའི་མཐར་གཏུགས་ཤིང་། །མི་གཡོ་གཞན་གྱིས་བསྐྱོད་བྱ་བ།།
མི་གཙང་གཟུགས་ནི་མི་བཟང་པ། །འདི་ལ་ཅི་ཕྱིར་བདག་ཏུ་འཛིན།། ༡༨

གསོན་ནམ་ཡང་ན་ཤི་ཡང་སྒྲའི། །བདག་ལ་འབྱུལ་འཁོར་འདིས་ཅི་བྱ།།
བོང་སོགས་འདི་བྱད་ཅི་ཡོད་ན། །ཀྱི་རྟུང་ར་བྱལ་སེལ་མི་བྱེད།། ༡༩

ལུས་ཀྱི་ཁ་ཏ་བྱས་པ་ཡིས། །དོན་མེད་སྐྱུག་བསྐྱལ་ཉེར་བསགས་ནས།།
རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྱོད་བ། །ཤིང་མཚུངས་འདི་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༢༠

བདག་གིས་འདི་ལྟར་བསྐྱུངས་པའམ། །བྱ་ཆོད་སོགས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱང་རུང་།།
ཆགས་མེད་ཞེ་སྒྲུང་ཡོད་མིན་ན། །ཅི་སྟེ་དེ་ལ་ཆགས་པར་བྱེད།། ༢༡

གང་ཞིག་སྒྲོན་པས་ཁྱོད་བ་དང་། །གང་ཞིག་བསྐྱོད་པས་མགྲ་གྱུར་བ།།
གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཤེས་མེད་ན། །བདག་གིས་གང་གི་ངལ་བ་བྱས།། ༢༢

གང་ཞིག་ལུས་འདི་འདོད་གྱུར་བ། །དེ་དང་བདག་བཤེས་ཡིན་ཞེན།།
ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་འདོད་པས། །དེ་ལ་བདག་གོ་ཅིས་མི་དགའ།། ༢༣

དེ་བས་བདག་གིས་ཆགས་མེད་པར། །འགོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ལུས་བཏང་བ།།

དེས་ན་འདི་ལ་ཉམས་མང་ཡང་། །ལས་ཀྱི་སྤྱད་བཞིན་གཟུང་བར་བ།། ༡༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་སེམས་ཚར་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཐབས་སྒྲ་ཆོགས་
 རི་ལྟར་དང་རི་ལྟར་ཞེས་པ་ནི་རི་དང་རི་འདྲ་བ་ཞིག་གིས་ལུས་འདི་ཉིད་ནི་ལྷ་གོས་ཏྲོ་
 འཇམ་ཞིམ་ཟས་མངར་ཆུ་མང་པོས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བར་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཅི་
 ཅམ་དུ་གཅིས་ན་དེ་ལྟར་ཅམ་དུ་ངན་ལང་ལ་སོང་ནས་གིན་དུ་ནི་བཟོད་སྒན་ཆུང་དུ་
 བཟེ་རེ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་དུ་ལྟང་སྟེ་རྒྱུན་ཅི་ཡང་མི་བཟོད་པ་ཞིག་དུ་འགྱུར་བ་དཔེར་
 ན་འཕགས་པ་མ་འགགས་པའི་གཟིམས་མལ་ལ་མེ་ཏྲོག་སིལ་མ་ཁོ་ན་བཀྲམ་པ་ན་
 མེ་ཏྲོག་གཅིག་གིས་ཡུ་བ་མ་བཅད་པས་སྒྱུ་ལུས་ལ་མི་བདེ་བ་བྱས་པ་བཞིན་ནོ། །ཁོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་བཟེ་རེ་ཅན་ནམ་བཟོད་སྒན་ཆུང་དུ་ཉིད་དུ་ལྟང་བ་པོ་དེ་ཡི་ཡིད་
 ལ་ཅི་ཡང་འདོད་པ་མ་ལུས་པ་ནི་ས་སྟངས་འདི་ན་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་
 བསམ་པ་རྫོགས་པར་རྒྱས་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་ནི་བཟེ་རེ་ཅན་དེ་ཡི་ཡིད་ལ་འདོད་པ་
 ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་རྒྱས་ཏེ་མི་རྒྱས་པ་དཔེར་ན་དཔོན་མགོ་དང་རི་འགོའི་
 དཔེ་བཞིན་དང་མི་དབང་ང་ལས་རྒྱའི་རྣམ་ཐར་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་རྒྱས་པ་མེད་ཅིང་
 སེམས་ལ་འདོད་པ་ཆེ་ལ་རྟག་དུ་ཉོན་མོངས་པ་མང་པོ་དང་འདྲིས་སྟོབས་ཆེ་བས་
 བསམ་པ་ཉམས་པ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སོགས་པ་དང་བྲམ་ཟེ་སྒྲན་མོངས་ཞིག་གིས་སངས་
 རྒྱས་ལའོར་བ་ལ་བསོད་ནམས་སྟམ་བྲངས་ནས་མོས་གྲང་དུ་སྦྱེ་བའི་སྟོན་ལམ་ཕྱིན་
 ཅི་ལོག་པ་བཏབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་འདྲ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །བཟེ་རེ་མེད་པར་
 བྱེད་ཐབས་ངན་པ་གང་ཞིག་ཅི་བྱུང་ན་འང་ཤོག་བསམ་སྟེ་ཅི་ལ་ཡང་མི་རེ་བ་ཀུན་གྱིས་
 མཁོ་མེད་སྟམ་པས་མཐོ་དམན་བཟང་ངན་ཀུན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་གང་བྱུང་དེས་ཆོག་
 བྱེད་པ་དེ་ཡི་སྒྲན་སྒྲམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་མི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་དུ་སྟོབ་
 པོ། །གཙང་པ་རྒྱ་རས་གྱིས་དྲག་སྒྲགས་རྣམ་གསུམ་ལྟར་དུ་ཀུན་ལ་ལྟོས་མེད་དགོས་

པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ལུས་ཀྱི་འདོད་པ་རྣམས་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་གཉིད་
 དང་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་སོགས་པས་སྐབས་དབྱེ་བར་མི་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་རང་གིས་
 རང་ལ་དུས་ཀྱི་ཏུག་ནང་བ་བྱེད་འདུག་པར་མི་རིགས་པས་སྤང་བྱའོ། །ཐར་པ་འདོད་
 པ་གང་ཞིག་གིས་ནི་སྤང་མ་ཅི་ལ་འབྱར་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་འཆང་
 བ་འབྲས་བྱ་དཔུལ་བའམ་འདྲེ་ངན་ལ་སོགས་པ་སྐྱེ་བས་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་དངོས་པོ་
 མི་འཛིན་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་ལ་བཟང་ངན་མེད་པར་གནས་མཁུ་ངན་ངོན་ཅམ་གྱིས་
 ཆོག་གེས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་དངོས་པོ་བཟང་པོ་ཡིན་ཏེ་འདྲེ་ག་ཤང་གི་གཏམ་རྒྱུད་
 དང་། རྒྱ་གར་དུ་དགེ་སློང་ཞིག་ལྟར་བཟེད་ལ་ཆགས་པས་སྒྲུལ་དུ་སྒྲེས་པ་ཡིན་ཏེ།
 སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡིད་འོང་གི་དངོས་པོ་བཅངས་ན་འགལ་ཆབ་ཅན་དུ་འགྱུར་རོ་
 གསུངས་སོ། །མཐོ་དམན་དྲག་ཞན་ལྷག་དཔུལ་མེད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཐ་མར་ནི་ཐལ་བའི་
 མཐར་བཏུང་ཏེ་མེད་པར་འགྱུར་བ་གེས་དགོས་ཤིང་གི་བའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་གཡོ་
 ཞིང་མི་འགྲལ་བ་རོ་ཁུར་ལྟ་བུ་གཞན་གྱིས་བསྒྲོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཅིང་ད་ལྟ་ནས་མི་
 གཅང་བས་གང་བའི་གཞུགས་སུང་འདི་ནི་མི་བཟད་པ་སྟེ་མ་རུངས་པ་འདི་ལྟ་བུའི་
 ལུས་ལ་སེམས་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་ཏེ་བདག་ཏུ་འཛིན་
 པར་མི་རིགས་སོ། །སེམས་ཅན་བདག་ལ་གསོན་པོའི་དུས་སུ་ལུས་འདི་དགོས་སོ་
 ལྷམ་ན། ཤི་གསོན་གྱི་རོ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་གསོན་པའི་ཆོ་ནའང་ཡིན་ནམ་ཡང་
 བ་ནི་ཤི་ན་ཡང་གྲའི་སྟེ་སེམས་བདག་ལ་ལུས་ཀྱི་རུས་པའི་འབྲལ་འཁོར་འདི་ཉིད་
 ཀྱིས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དེ་བོང་བ་ཞེས་པ་ས་ལ་སོགས་པ་དང་ལུས་འདི་
 གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་ན་གྱི་ཉུང་ཅས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་རྣམས་
 ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཀྱང་གྱིས་ལུས་བདག་མེད་ལ་རར་འཛིན་གྱིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་
 ལ་ཐུགས་སྒྲོལ་བའི་ཉམས་ཀྱིས་ངའོ་ལྷམ་པའི་ང་རྒྱལ་ཅི་ཕྱིར་སེལ་བར་མི་བྱེད་དེ་ལུས་
 ལ་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་ང་རྒྱལ་སེལ་བར་བྱེད་དགོས་སོ། །སེམས་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི་ལུས་
 འདི་ཉིད་ཀྱི་ཁ་ཏ་སྟེ་བསྟོད་དགའ་སྤྲད་སྟུག་གིས་ཁ་ར་སོ་རྒྱས་བྱས་པ་དེ་ཡིས་ཡར་

མར་ཀྱུན་ལ་འགྲོ་ཞིང་མི་དག་བརྩུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་མེད་པའི་སྤྲུག་བསྐྲུལ་ཁོ་ན་ཉི་
བར་བསམས་ནས་དགའ་ཆོགས་མང་པོ་ལུས་ཀྱི་དོན་དུ་བྱས་ཀྱང་ལུས་རང་ཉིད་ལ་
ནི་སེམས་བདག་གིས་བཟང་པོ་བྱས་པས་སེམས་རང་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད་པ་
དང་དགའ་སྤྲད་ངལ་དུ་བ་ལ་སོགས་པས་ངན་པ་བྱས་ཀྱང་ཁོང་ཁྱོད་བ་མེད་པ་གིང་དང་
མཚུངས་པའི་ལུས་འདི་ལ་བཟང་པོ་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ།

དེ་ལྟར་ལུས་ལ་དགའ་སྤྲུག་མེད་པའི་རྟགས་ནི་སེམས་བདག་གིས་ཚུལ་འདི་ལྟར་
དུ་ལུས་འདི་ཉིད་བསྐྱུངས་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའམ་ཡང་ན་བྱ་རྒྱུ་དང་ཁྱིལ་སོགས་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཟོས་པར་གྱུར་ཀྱང་ལུས་ལ་ཞེ་སྤང་མེད་པ་གང་ཡང་རུང་སྟེ་མདོར་ན་
ལུས་ནི་བཟང་པོ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་ངན་པ་ལ་ཞེ་སྤང་བ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཅི་སྟེ་
ཞེས་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ལུས་ཤེས་མེད་དེ་ལ་སེམས་ཁྱོད་ཆགས་པར་བྱེད་དེ་ཆགས་པ་བྱེད་
པར་མི་རིགས་སོ། །ལུས་གང་ཞིག་ལ་སྟོང་པར་བྱས་པས་སེམས་ཁྱོད་ཁྱོད་བ་དང་ལུས་
གང་ཞིག་ལ་བསྟོད་པ་བྱས་པས་སེམས་ཁྱོད་ཉིད་མགུ་བར་འཁྱུར་བ་ཡིན་ཀྱང་གལ་
ཏེ་བསྟོད་སྤྲད་བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ལ་ནི་བཟང་ངན་གྱི་ཤེས་པ་ཅི་ཡང་མེད་ན་
སེམས་བདག་གིས་ལུས་གང་གི་དོན་དུ་ངལ་བ་དོན་མེད་བསྟོད་སྤྲད་བྱེད་པ་ལ་དགའ་
སྤྲུག་བྱས་པས་དགོས་པ་མེད་དོ། །སེམས་གང་ཞིག་གིས་རང་གི་ལུས་འདི་ཉིད་འདོད་
པར་གྱུར་པ་ཡིན་པས་སེམས་དེ་དང་བདག་གི་ལུས་གཉིས་ཀ་མཛའ་ཞིང་བཤེས་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འོ་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་གི་ལུས་འདོད་པ་ལ་ཉེ་རིང་མེད་པས་
བདག་གི་ལུས་ལ་དགའ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དེ་ལ་སེམས་
བདག་གོ་ཅེས་མི་དགའ་སྟེ་དགའ་བར་རིགས་སོ། །བདག་ལུས་ཀྱི་གཅེས་འཛིན་
བཏགས་ནས་གཞན་ལུས་ལ་དགའ་དགོས་པ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་སེམས་བདག་གིས་
ཆགས་ཞེན་མེད་པར་འགྲོ་བ་ཀྱུན་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཅད་དུ་
ཡན་པའི་ཐྱིར་དུ་ལུས་འདི་བཏང་བར་བྱའོ།

འོ་ན་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་གཏོང་དགོས་སམ་སྟུམ་ན། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་གཏོང་བ་བས་དང་

པོ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བདག་ཏུ་བཟུང་དགོས་པ་དེས་ན་འཁོར་བའི་གཉིང་རྡོ་ལུས་
འདི་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། ལུས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་མང་པོ་འབྱུང་
ན་ཡང་མགར་བའི་ལག་ཆ་དང་བྲིས་པའི་བྲིས་ཆ་ལ་སོགས་པ་བཟོ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་
ཀྱིས་བྱ་བ་བསྐྱབ་པའི་ཆ་སྟུང་བཞིན་དུ་ལུས་འདི་ཉིད་ལ་ཆགས་ཞེན་མེད་པའི་སྒོ་ནས་
ཆོས་བསྐྱབ་པ་ཆ་སྟེན་དུ་དམིགས་ནས་གཟུང་བར་བྱ་བ་ལ་སྒོ་བ་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསམ་གཏན་སྒོམ་ཚུལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་ཉིང་འཛིན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་གདམས་པ་ནི།

དེ་བས་བྲིས་པའི་རྫོད་པས་ཆོག །བདག་གིས་མཁས་པའི་རྗེས་བསྟེགས་ཏེ།
བག་ཡོད་གཏམ་ནི་བྲན་བྱས་ནས། གཉིད་དང་སྤྲུགས་པ་བསྒྲོལ་བར་བྱ། ༡༥

རྒྱལ་སྤྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་རྣམས་ལྟར། རིགས་པའི་སྤྱན་ནོན་ཐུགས་བྱས་ཏེ།
ཉིན་མཆོན་སྟེང་པར་མ་འབད་ན། །བདག་གིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ནམ་མཐར་བྱིན། ༡༦

དེ་བས་སྒྲིབ་པ་བསལ་བའི་བྱིར། །ལོག་པའི་ལམ་ལས་སེམས་སྒྲན་ཏེ།
ཡང་དག་དམིགས་ལ་རྟག་པར་ཡང་། །བདག་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ། ༡༧

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ལྟར་ལུས་སེམས་ལ་ཞེན་ན་འཁོར་བར་འབྱུངས་པ་
ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ཆགས་སྣང་སྒྲ་དག་འདོམས་པས་ཆོས་འཁོར་དུག་ཟ་ཉལ་གཉིད་
སྒོམ་བག་མེད་ལེ་ལོ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་སྒྲིབ་པའི་རྫོད་པ་ལ་ད་སྟོན་ཡན་ཆད་
དུ་སྟུང་བས་ཆོག་པར་ངེས་པས་ད་ནི་བདག་གིས་སྤྲུག་པ་རྒྱལ་བ་སྤྱི་བཙུག་བྱང་སེམས་
མཁས་པའི་རྗེས་སུ་བསྟེགས་ཏེ་བག་ཡོད་ཀྱི་ལེའུའི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་གཏམ་རྣམས་
ནི་བྲན་པར་བྱས་ནས་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་རང་དབར་མེད་ཅིང་ལུས་སེམས་བཟུང་དུ་མི་
བཏུབ་པའི་གཉིད་བསྒྲོག་པ་དང་དམིགས་རྟེན་ལྟ་བུའི་ཡུལ་མི་གསལ་བའི་སྤྲུགས་པ་
བསྒྲོག་པར་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟེས་རབས་རྣམས་དང་ཉེ་སྤྱི་རྣམས་དང་རྗེ་བཙུན་

མི་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་པ་སྤྱི་བཅས་སྤྲུགས་རྗེ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལྟར་དུ། ལྟོ་
 ཆད་ལ་པབ། གཉིད་སྤང་ལ་གཙུག། རིགས་པ་འདྲུང་ལ་བྱངས་ནས་དོ་རྗེའི་སྒྲིལ་
 གྱུར་དང་སྒྲིང་ལ་རུས་པ་བསྐྱེད་དེ་བྱན་ཤེས་བག་ཡོད་དང་ལྡན་པས་གཉེན་པོ་རིགས་
 པའི་སྤྲན་ནི་གཟུང་བྱ་སྟེ་ཞེས་པ་ནི་གཉེན་པོས་སྤྱ་བཟུང་སོ་བ་བཙུགས་ནས་དཔའ་
 བསྐྱེད་དེ་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོ་གཉིས་ཆ་བྱེད་དེ་ཞེས་ཆ་མཉམ་པར་རྒྱུན་མི་འཆད་
 པར་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མ་འབད་ན་ནི་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་
 ལས་ཉོན་ལས་ཐར་ཏེ་བདག་གི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་དུས་ནམ་ཞིག་ན་མཐར་
 བྱིན་པར་འགྱུར་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་མེད་ན་ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་འཁོར་བའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལས་མི་ཐར་བ་ཡིན་པ་དེ་བས་ན་ལམ་ལྟག་པའི་བསྐྱེད་པ་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་
 གསུམ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ལྟ་པོ་འདི་བསལ་དགོས་ཏེ། **སྒྲིབ་པ་ལྟ་ནི། བཤེས་**
སྒྲིང་ལས།

མྱོད་དང་འབྱོད་དང་གཞོད་སེམས་རྟུགས་པ་དང་།

གཉིད་དང་འདོད་ལ་འདུན་དང་ཐེ་ཚོམ་སྟེ།

སྒྲིབ་པ་ལྟ་པོ་འདི་དག་དགེ་བའི་ནོར།

ཐོགས་པའི་ཚོམ་རྒྱན་ལག་པས་མཁྱེན་པར་མཛོད།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་སྒོན་དུས་འདོད་ལུལ་བྱན་པ་ལ་སོགས་པས་སེམས་
 མྱོད་པ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འདུན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་གཉིད་ཀྱིས་
 རྟུལ་བྱིམས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ལུས་སེམས་བཟུང་དུ་མི་བརྟུབ་པ་
 ལ་སོགས་པའི་གཉིད་དང་དམིགས་རྟེན་སོགས་མི་གསལ་པའི་རྟུགས་པ་དང་བྱུང་
 པར་དུ་གཞོད་ཅིང་འཛེ་བའི་སེམས་དང་གསུམ་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བར་དུ་གཅོད་
 པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འབྱོད་པས་ནི་བསྐྱེད་པ་གསུམ་པོ་སྒྲིང་བྱེ་བཀ་ཏུ་རྟུལ་བྱིམས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་གཉིས་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་བར་དུ་གཅོད་

པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་པ་ལྟའི་གཉེན་པོ་ལས། རྟོན་འབྱོར་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་ལའོར་བ་སྟུག་བསྐྱེལ་གྱི་རང་བཞིན་དང་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པར་བསམ་པ་
དང་། གཉིད་སྟུགས་གཉེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ལུས་སེམས་ཡང་པོར་བྱས་ཏེ་ཉི་ཟླ་དང་
མར་མེ་ལ་སོགས་པར་སེམས་གཏད་དེ་སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་སོགས་དང་། གཞོན་
སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་བཟོད་པ་དང་བྱམས་པ་བསྒྲོམ་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་
པའི་གཉེན་པོར་ནི་མི་སྟུག་པའམ་མི་གཙང་བ་བསྒྲོམ་དགོས་ཏེ། **རིག་དང་སྒྲུ**

འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེའི་གཉེན་པོར་གཞི་ལ་དང་།

ལྷགས་པ་ཀེང་རུས་བལྟ་བས་ནམ་པར་བསྒྲོག།

ཞེས་པ་ཤས་ཆེའི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་།

གཏི་སྟུག་ལ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་ལམ་གྱིས་སོ།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཉེན་པོར་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པ་བྱ་སྟེ།
དང་པོར་ཐོས་བསམ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།

འདྲི་དང་བསྐྱབ་ལ་ངོ་ཚ་མེད། །འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་དང་པོར་བསྐྱབ།

ཅས་དང་། **བྱམས་པས།**

ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེའི་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག།

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལྟ་པོ་གཉེན་པོས་བསམ་པའི་
ཕྱིར་དུ་ལམ་ངན་པ་ལོག་པའི་ལམ་ལས་དམིགས་རྟེན་ལ་སེམས་སྤྱན་ཏེ་ཞེས་ལོག་
པའི་ལམ་ལ་ཕྱིར་ལོག་སྟེ་དགོང་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་སེམས་གཏད་ཅས་བདག་གཞན་
མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བ་གཉེས་ཀྱི་ཡང་དག་པའི་དམིགས་རྟེན་དེ་ལ་བྱན་ཤེས་བག་ཡོད་
གྱིས་དུས་རྟག་པར་ཡང་མི་གཡོ་བར་བདག་གིས་སེམས་མཐོ་དམན་དང་དགའ་སྟུག་

དལ་ཁོད་སྟོམས་ཏེ་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱའོ་ཞེས་སྤྲུགས་བཅེ་བས་གདམས་པར་
མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལེའུ་མཛན་ནི།

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས། བསམ་གཏན་བསྟན་པ་ཞེས་
བྱ་བ་སྟེ་ལེའུ་བརྟུང་པའོ།

ཞེས་བསྟན་བཅོས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོང་པ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལ་ལེའུ་བརྟུ་
ཡོད་པ་ལས། ལེའུ་བརྟུང་པ་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་ཟེན་བྲིས་སོ།

གསུམ་པ་དོན་དམ་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་
པ་དགུ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེའུ་བཤད་པ་ལ། ལེའུ་གཞུང་དང་། མཛན་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ཤེས་རབ་ལེའུ་གཞུང་ལ། ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེ་
རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །སྤུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས།

དེ་ཡི་ཐུར་ན་སྤྲུག་བསྐྱེད་པ་དག །ཞི་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྐྱེད། ༡

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསམ་པ་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་
བསྐྱེད་ནས་སྟོར་བ་སྟོན་པ་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་ལེའུ་པར་གྱི་ཡན་ལག་འདི་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་སྟོན་མཛོག་སྤུབ་པས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚེགས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པས་ལྷས་
མ་བརྒྱན་ན་ཉན་རང་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཅམ་དུ་བསྐྱར་བས་ན་བྱང་
སེམས་དང་རྩལ་བྲིས་ལ་སོགས་དང་ལྷན་པས་བསམ་གཏན་གྱིས་ཏིང་པེ་འཛིན་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་པ་དུས་ལས།

མཉམ་བཞག་ཡང་དག་རིམ་ཞིན་དུ། །ཤེས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱུང་བས་གསུངས།།

ཞེས་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་མཛོན་པ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 ཉོན་མོངས་པ་བྱུང་ནས་འབྱེན་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་དང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་
 མེད་ན་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་བདག་གཞན་གཉིས་སུ་བཟུང་
 སྟེ་ཡུལ་ལ་ཆགས་སྒྲུང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་དྲག་པོ་སྦྱེས་པ་དང་དེ་ལྟར་བདག་
 འཛིན་པ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲུག་བསྐྱེད་ལ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
 པོར་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཆེ་དེས་བདག་འཛིན་སྤོང་བར་བྱས་ལ་
 དེ་ནས་བདག་འཛིན་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་མ་ལུས་པ་ཞི་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལྟར་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་ལ་སོགས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤངས་
 པ་ན་དེ་ལྟར་བདག་འཛིན་གྱི་དབང་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
 བདག་འཛིན་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲུག་བསྐྱེད་དང་བྲལ་འདོད་ཀྱི་སྤྱིང་རྗེས་སྦྱེ་བ་དུས་
 མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་དབང་གིས་བདག་གཉིས་འཛིན་དོར་ན་གཞན་དོན་ལྷགས་ལས་
 འབྱུང་བས་ན་གདུལ་བྱ་གཞན་ལ་འད་སྟོང་ཉིད་དང་སྤྱིང་རྗེ་བྱང་འཇུག་གི་ལམ་བརྟན་
 པས་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་སྒྲུག་བསྐྱེད་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་ལྟར་དུ་ཞི་བར་
 འདོད་པས་ནི་ཐོས་བསམ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བསྐྱེད་
 དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྐྱེད་བྱའི་ཤེས་རབ་དེ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱང་པོས།

ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་བྱིན་གཉིས་མེད། །ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས།།

གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་རྒྱས་བསྟན།།

ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། སྤྱིར་ཤེར་བྱིན་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ་དེ་ལས་ནི་འབྲས་བུའི་ཤེར་བྱིན་དང་།
 དེ་རྒྱས་བསྟན་པའི་གཞུང་ལམ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞུང་ཤེར་བྱིན་ནི་ཡུམ་རྒྱས་
 འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་དང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་རྟོགས་

རྒྱུན་དང་བཅས་པའི་དོན་བསྟུན་པ་ཤེས་རབ་ལེའུའི་གཞུང་དང་། གཉིས་པ་ལམ་
 ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཚོགས་སྒྲིབ་མཐོང་བསྟོམ་གྱི་སྒྲོབ་ལམ་བཞི་ལ་གནས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་
 ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དེ་ལའང་ནང་གསེས་གྱིས་དབྱེ་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་ཐོས་བྱུང་གི་
 ཤེས་རབ། སྒྲིབ་ལམ་དུ་བསྟོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་གཉིས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་མིང་
 ཅམ་ལས་མིང་ནས་དོན་སྒྲིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པས་ན་རྗེས་མཐུན་ནམ་རྗེས་དཔག་གི་
 ཤེས་རབ་དང་། མཐོང་ལམ་ཐོབ་ཆོ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་སྟོང་ཉིད་རང་
 མཚན་པ་མཛོར་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་བསྟོམ་ལམ་ནས་ས་བཅུ་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་མཉམ་
 བཞག་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་
 སམ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་སྟེ་མདོར་ན་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་
 པའི་ཚུལ་ནི། དང་པོ་གཞུང་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཐོས་བསམ་བསྟོམ་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཚོགས་སྒྲིབ་གཉིས་སུ་ཐོས་བསྟོམ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་
 རབ་དང་། མཐོང་བསྟོམ་གཉིས་སུ་བདག་མེད་གཉིས་རྟོགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་། འབྲས་
 བུའི་གནས་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་སུ་མེད་
 པའི་ཤེས་རབ་རང་རྒྱུད་ལ་རིམ་བཤུ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་དགོས་པར་མདོར་བསྟན་ནས།

གཉིས་བདེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ལྷ་བ་གཏན་ལ་ལའ་བ། བསྟོམ་བས་ཉམས་
 སུ་བྱང་བ། གཏན་ཚོགས་གྱིས་སྒྲོ་འདོགས་གཙོད་པ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལྷ་བ་གཏན་ལ་ལའ་བ་ལའང་བདེན་གཉིས་གྱི་རྒྱམ་པར་བཞག་
 པ། དེ་ལ་རྩོད་བ་སྤང་བ། ཐེག་ཆེན་མཚོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བདེན་གཉིས་གྱི་རྒྱམ་པར་བཞག་པ་ལའང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བདེན་གཉིས་
 ཀྱི་མཚན་ཉིད། བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི།

ཀྱུན་རྫོབ་དང་མི་དོན་དམ་སྟེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་གཉིས་སུ་འདོད་།

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒྲིབ་
བྱེད་གཉིས་འཛིན་འབྲུལ་རྟོག་གི་སྒྲོ་ནི་ཀྱན་རྫོང་དང་། འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་ཡུལ་ལས་
འདས་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཆོས་རྒྱམས་
ཀྱི་གནས་ལུགས་གང་དུ་འང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ནི་དོན་དམ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོང་ནི་
འབྲུལ་པའི་སྒྲོ་རོང་གི་སྒྲོ་དང་བཅུད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྒྲུབ་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འབྲུལ་སྒྲུབ་གནས་སྐབས་ཙམ་དུ་བདེན་པས་ན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་
པ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་བཞི་ནི་ཡུལ་ཅན་མཉམ་བཞག་
ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རིས་ན་ཡུལ་ཆོས་རྒྱམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོའི་སྒྲོང་ཉིད་དེ་ནི་སྒྲོས་
བྲལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བདེན་པས་ན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་གཉིས་པོ་འདི་ལ་ནི་ཡུལ་
ཅན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ལ་ཉྟོས་ནས་ཡུལ་གཉིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བདེན་
པར་བཞག་པས་ན་བདེན་པ་རྒྱམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། **འཕགས་པ་གྲུ་སྒྲུབ་ཀྱིས།**

སངས་རྒྱས་རྒྱམས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཡང་དག་འདུ།
འཛིག་ཉེན་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།
ཞེས་གསུངས་སོ།

གཉིས་པ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི།

དོན་དམ་སྒྲོ་ཡི་སྨྱོད་ཡུལ་མིན། སྒྲོ་ནི་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་པར་བརྟེན། ༡

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྒྲོ་
ཡི་སྨྱོད་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་གྱུར་པར་མིན་པ་དང་། སྒྲོ་གཉིས་སྒྲུབ་གི་འབྲུལ་པ་ཡུལ་
དང་བཅས་པ་ནི་ཀྱན་རྫོང་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ། །དེས་ན་དོན་
དམ་སྒྲོ་ཡུལ་མིན་ཚུལ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་དག་པ་ལྟས་ནི། སྒྲོ་རིག་ཤེས་གསུམ་
དོན་གཅིག་མིང་གི་རྒྱུ་གངས་ཡིན་པས་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་བ་ཀྱན་རྫོང་དང་། སྒྲོ་

ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་ཡིན་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་
 ཅན་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སློ་ཙམ་ཡིན་པས་དོན་དམ་ནི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་ཀྱང་འདས་པར་འདོད་དོ།

འོ་ན་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་སམ་
 ཞེན། ཡོངས་གཙོད་དང་རྣམ་བཅད་གཉིས་ཡོད་པས། ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡོངས་
 གཙོད་དོན་དམ་པའི་ངོས་ནས་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་བྱེད་མེད་པས་འཕགས་པའི་མཉམ་
 བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནའང་། འགག་པ་མེད་
 པ་སྟེ་མེད་པ་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སློབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཅད་པའི་
 རྒྱལ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སློ་སྟེས་པ་ལ་སྟོང་
 ཉིད་རྟོགས་པའི་ཆོག་སྒྲ་དགས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་ངེས་པར་
 རྗེས་མཐུན་པའི། སློ་སྟེས་པ་ལ་རྟོགས་པའི་སྒྲ་དགས་བཏགས། ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་དུ་འདོད་དོ། །རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་གེར་འབྲུང་དང་རྣམ་རྒྱུད་མཆོ་ལ་སོགས་
 པས་ནི། སློ་བདག་འཛིན་རྣམ་རྟོག་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་
 པའི་ཡུལ་ནི་དོན་དམ་དུ་འདོད་དོ། །ཡུལ་ཅན་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་
 བེ་དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་གསུངས། **དར་ལྷིག་ལྟར་ན།**
 སློ་གཉིས་སྒྲ་དང་བཅས་པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་དུ་འདོད་
 དོ། **རྒྱལ་སྐུས་ཐོགས་མེད་རིན་པོ་ཆེས།** ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཆོགས་བརྒྱད་
 དང་། སེམས་ལྷུང་དང་གཅིག་ཡུལ་དང་བཅས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་དེ་ལས་འདས་པ་
 དོན་དམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། **དབུས་མཐའ་ལས།**

སེམས་དང་སེམས་ལྷུང་ཁམས་གསུམ་པའི། སློ་བཏགས་རྣམ་པ་ཅན་རྟོག་ཡིད།

ཅས་གསུངས་པ་ལྟར་ལས་དབུས་མཐའི་ལུང་དོན་དེ་ཉིད་ལ་གཙོ་བོར་མཛད་དམ་
 ལྟམ་ལགས།

གསུམ་པ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གང་ཟག་ནི།

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་རྣམ་གཉིས་མཐོང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དང་མལ་པའོ།།

དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་ནི། རྣལ་འབྱོར་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་ཅིང་། ༣

རྣལ་འབྱོར་པ་ཡང་སློ་བྱུང་གིས། ཞོང་མ་གོང་མ་རྣམས་གྱིས་གཞོད།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཡུལ་ཤེས་བྱ་བདེན་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་པོ་དེ་
ལ་འཛིག་རྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་མཐོང་སྟེ་ཡོད་ལ་གང་ཟག་གཉིས་ནི་
བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་རྣལ་
འབྱོར་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཙམ་ཡང་མི་ལྡན་པ་ཞེ་
ལ་ནི་པལ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདེན་གཉིས་དེ་ལ་འཛིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་གྱིས་ནི་ལུས་
གཅིག་སྤྱད་སེམས་རྟག་པ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བྲག་སྒྲ་པའི་རྣལ་
འབྱོར་འཛིག་རྟེན་ཏེ་གང་ཟག་རྣམས་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་རྒྱལ་ཕན་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པས་
ནི་ལུས་གཅིག་སྤྱར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་པ་དང་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པས་
ནི་པལ་པས་སེམས་རྟག་པར་འདོད་པ་ལ་གཞོད་ཅིང་བདེན་འཛིན་གྱི་སློ་བདེན་མེད་
དུ་བཤིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་སུ་སློ་སྟོབས་གྱིས་བྱུང་བར་
གྱིས་སྟེན་ཐེག་དམན་བྱེ་བྲག་སྒྲ་པ་དང་མདོ་སྟེ་པ་གཉིས་དང་ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པ་
དང་དབུ་མ་པ་སྟེ་གྲུབ་མཐའ་སྒྲ་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ཐེག་དམན་བྱེ་བྲག་སྒྲ་བས་ནི།
གཟུང་བ་རྒྱལ་ཕན་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གོང་མ་དབུ་སེམས་གྱིས་ཕྱོགས་
ཆ་རྒྱལ་གི་རྒྱལ་གྱིས་གཞལ་བས་བདེན་མེད་དུ་བཤིག་པས་གཞོད་པ་དང་ཆོས་འཛིན་
པའི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ལ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱིས་དུས་འདས་པ་འགགས་
པའི་ཆ་དང་། མ་འོངས་པའི་ཤེས་པ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་གཉིས་གཞལ་ན་དལྟའི་ཤེས་པ་
སྐྱད་ཅིག་མའང་སྟེ་འགགས་གྱི་ཆ་གཉིས་སུ་འབྱུང་བས་ཤེས་པ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་

པར་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཞོད་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སེམས་ཙམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རྟེན་རང་གསལ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གོང་མ་དབུ་མ་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་དང་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པ་མེད་བཞིན་ཏུ་སྒྲུང་བ་ཀྱན་རྫོབ་དང་སྒྲུང་བཞིན་ཏུ་སྒྲོང་བ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་འགལ་མེད་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་གཞོད་དོ། །གཞོད་ཅིས་པའང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མས་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པའི་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཀྱན་རྫོབ་སྒྲུབ་པ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུར་བརྟུན་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ་པས་ན་གཞོད་ཅིས་གཟུངས་སོ། །

གཉིས་བདེ་ལ་རྩྭ་དཔ་སྤང་བ་ལའང་། གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་རྩྭ་སྤང་། ལམ་སྒྲོང་ཉིད་ལ་རྩྭ་སྤང་། འབྲས་ལྷག་ཞན་ལ་རྩྭ་སྤང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞི་བདེན་གཉིས་ལ་རྩྭ་སྤང་དེ་ལའང་། འཛིག་རྟེན་ཡལ་པའི་རྩྭ་སྤང་། ཉན་སོས་ཀྱི་རྩྭ་སྤང་། སེམས་ཙམ་པའི་རྩྭ་སྤང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་འཛིག་རྟེན་ཡལ་པའི་རྩྭ་སྤང་ནི།

གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་འདོད་པའི་དཔེས། །འབྲས་ལུའི་དོན་ཏུ་མ་དབྱད་ཐྱིར། ། ༥

འཛིག་རྟེན་པ་ཡིས་དངོས་མཐོང་བཞིན། །ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་རྟོག་བྱེད་གྱི། །

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་མིན་པས་འདིར། །རྣལ་འབྱོར་བ་དང་འཛིག་རྟེན་རྩྭ་སྤང་། ། ༥

ཅིས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལ་དང་པོ་ཡལ་པས། འོ་ན་གཉིས་ཀའི་མཐུན་སྤང་ཏུ་གྲུབ་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་སྒྲོང་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟར་གཏན་ལ་འབབས་སོ་ཞེན། དབུ་མས་ལན་ནི། ཟླེད་ཅག་ཡལ་བ་དང་དེད་རང་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་མཐུན་སྤང་ཏུ་བརྟུན་ཉིད་ཏུ་འདོད་པ་དཔེར་ན་སྒྲུ་མའི་རྟ་སྤང་དང་མི་ལམ་ལ་སོགས་པ་ནི་བདེན་མེད་ཏུ་འདོད་པའི་དཔེས་མཆོན་ཏེ་མཐུན་སྤང་ཏུ་

གྲུབ་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ། །ཕལ་པས། འོན་ཏེ་དབུ་
 མས་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་
 བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
 དབུ་མས། མཐར་ཐུག་འབྲས་བུའི་དུས་སྔ་སྟོ་ཡང་དག་པས་བརྟགས་གིང་དབྱད་པའི་
 ངོས་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པའི་དོན་དུ་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
 སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསམས་པས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་མ་
 ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་གཉིས་སྒྲ་འབྲུལ་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་
 གྱི་སྟོའི་དི་མ་དག་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་ཚོགས་གཉིས་བསམས་པས་
 འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕལ་པས། འོན་ཏེ་དབུ་མའི་
 ལུགས་ལ་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྣམ་གཉིས་སྒྲ་བ་སྒྱུ་མ་ཙམ་དུ་འབྲ་
 མཉམ་མིན་ན་སྒྲ་བཅས་གྱི་སྟོ་མི་དོར་བས་ཁྱད་པར་ཅི་ཞིག་གིས་དབྱེ་ཞེ་ན། དབུ་
 མས། ཕལ་པ་དང་རྣལ་འབྱོར་བ་གཉིས་ཀས་སྟོའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་སྒྲ་འབྲུལ་འདི་
 ལ་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པ་རྣམས་གྱི་སྟོ་ཡིས་ལུལ་སྒྲ་བམས་ཅད་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་
 ཨ་འབྲས་སུ་མཐོང་ཞིང་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་བདེན་མེད་འཇའ་མཚོན་ལྟར་མཐོང་བ་
 དང་། ཕལ་པས་ནི་རྟ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་སྒྲ་འདི་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཡང་
 དག་པ་ངེས་པ་ཉིད་དུ་འང་རྣམ་རྟོག་གིས་ཤེས་པར་བྱེད་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་ཡང་
 དག་པ་མ་ཡིན་པའི་རྩོན་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། དངོས་སྒྲ་བམས་ཅད་
 ཕལ་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མིན་པར་རྟག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་བསམ་པ་དང་
 རྣལ་འབྱོར་པས་ནི་མི་རྟག་པ་སྐྱད་ཅིག་གིས་སྟེ་འགག་བྱེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡིན་པར་
 ཤེས་པས་ན་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་གནས་སྐྱེལ་འདིར་རྣལ་འབྱོར་
 པ་རྣམས་གྱིས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་དང་འཛིག་རྟེན་ཕལ་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་
 པ་གཉིས་ལ་ཚུངས་བྱས་པས་རྣལ་འབྱོར་པས་བདེན་མེད་དུ་འདོད་པ་དངོས་པོའི་གནས་
 ལུགས་དང་མཐུན་པས་ཕལ་པས་འདོད་པ་ཀུན་རྫོབ་བརྩམས་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚད་སྒྲུབ་ནི།

གཟུགས་སོགས་མངོན་སུམ་ཉིད་ཀྱང་ནི། །གཤགས་པས་ཡིན་གྱི་ཚད་མས་མིན།།
དེ་ནི་མི་གཙང་ལ་སོགས་ལ། །གཙང་སོགས་གཤགས་པ་བཞིན་དུ་བརྟུན།། ༤

འཛིག་རྟེན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི། །མགོན་པོས་དངོས་བསྟན་དེ་ཉིད་དུ།།
དེ་དག་སྒྲུབ་ཅིག་མ་ཉིད་མིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འགལ་ཞེན།། ༥

ནལ་འབྱོར་ཀུན་རྫོབ་ཉེས་མེད་དེ། །འཛིག་རྟེན་ལ་བཟོས་དེ་ཉིད་མཐོང་།།
གཞན་དུ་བྱད་མེད་མི་གཙང་བར། །ངེས་རྟོག་འཛིག་རྟེན་གྱིས་གཞོད་འགྱུར།། ༦

སྒྱུ་འབྲེལ་ཀྱལ་ལས་བསོད་ནམས་ནི། །རི་ལྗར་དངོས་ཡོད་ལ་རི་བཞིན།།
གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་སྒྱུ་འབྲེལ། །ཤི་ནས་རི་ལྗར་སྒྱུ་ཞེན།། ༧

རི་སྤྱིད་རྒྱུན་ནམས་ཚོགས་གྱུར་པ། །དེ་སྤྱིད་སྒྱུ་མའང་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
ཡུན་རིང་ཅམ་གྱིས་རི་ལྗར་ན། །སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་མ་ཡིན།། ༨

སྒྱུ་མའི་སྒྱེས་བྱ་བས་ད་སོགས་ལ། །སེམས་མེད་ཕྱིར་ན་ཕྱིག་མེད་དེ།།
སྒྱུ་མའི་སེམས་དང་ལྷན་པ་ལ། །བསོད་ནམས་དང་ནི་ཕྱིག་པ་འབྱུང་།། ༩

སྒྲགས་སོགས་ནམས་ལ་རྣམ་མེད་ཕྱིར། །སྒྱུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད།།
སྒྲ་ཚོགས་རྒྱུན་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །སྒྱུ་མ་དེ་ཡང་སྒྲ་ཚོགས་ཉིད།། ༡༠

རྒྱུན་གཅིག་གིས་ནི་ཀུན་རྣམས་པ། །གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།།
གལ་ཏེ་དོན་དམ་མུ་རན་འདས། །འཁོར་བ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལྟ་ན།། ༡༡

སངས་རྒྱས་ཀྱང་ནི་འཁོར་འགྱུར་བས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།།

ཀྱེན་རྣམས་གྲུན་ནི་མ་ཆད་ན། །སྒྲ་མའང་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་གྱི། ༡༥

ཀྱེན་རྣམས་གྲུན་ནི་ཆད་པ་ན། །ཀྱེན་ཐོབ་ཏུ་ཡང་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་པའི་པར་གྱིས་བརྟན། དེ་ལ་ཉན་ཐོས་གྱིས། གང་ཟག་གི་བདག་ཅི་བོང་གི་
ར་བཞིན་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཁྱེད་དཔུ་མ་བདེན་གྱང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཟུགས་
ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། གཟུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་པོ་ལྷ་འཛིག་
རྟེན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཟེར་གྱང་སྤང་པོ་
ལྷ་ནི་འཛིག་རྟེན་ན་ཐ་སྟངས་ཀྱེན་ཐོབ་ཙམ་ལ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི་
དོན་དམ་པར་ན་ནི་མི་བསྐྱུ་བའི་ཆད་མས་གྲུབ་སྟེ་བཞག་པ་ནི་མིན་ཏེ། དཔེར་ན་བྱང་
མེད་དེ་ནི་མི་གཙང་བ་དང་སྟག་བསྐྱལ་བ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་ལ་
འཛིག་རྟེན་པལ་པ་རྣམས་ལ་ནི་བྱང་མེད་དེ་ཉིད་གཙང་བ་དང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་བཞིན་དུ་སྤང་པོ་ལྷ་ཡང་བདེན་གྲུབ་ཡོད་པར་འདོད་
པ་བརྟུན་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་གྱིས། སྤང་པོ་ལྷའི་རང་བཞིན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དེ་
བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་མདོ་ལས། གང་ཟག་གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
གཟུང་བ་རྟུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་
པར་གསུངས་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། དང་པོ་ནས་ཆོས་རྣམས་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པར་
བརྟན་ན་སྟོ་དམར་ཀྱེན་ལམ་ལ་མི་འཇུག་པས་ན་འཛིག་རྟེན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཐར་པའི་ལམ་ལ་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ནི་རྣམ་འབྱེན་འགོ་བའི་མགོན་པོ་དངོས་པོ་སྐྱ་
བའི་གྲུབ་པ་ཐའ་གཟུང་བ་རྟུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་བརྟུན་གྱང་ཡང་དག་པ་དེ་ལོ་ན་ཉིད་དུ་དོན་དམ་པ་མ་ནི་གཟུང་བ་
རྟུལ་ཕྱན་དང་ཆོས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ཆ་མེད་དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་ཙམ་དུ་ཡང་
བདེན་གྲུབ་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་གྱིས། གཟུང་བ་རྟུལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་

ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དུ་མཐོང་བ་དོན་དམ་མཐར་ཐུག་མིན་ན་ཡལ་བ་ལ་མི་སྒྲིང་
བས་ན་ཀུན་རྫོང་པ་རྒྱལ་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་སྤྱུ་མས། ཡལ་བ་ལ་ཆ་མེད་གཉིས་ཀ་
མི་སྒྲིང་རུང་དེ་གཉིས་ལ་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོང་ཟེར་བ་ཡིན་པས་ཀུན་རྫོང་མ་ཡིན་
པའི་ཉེས་སྒྲིན་མེད་དེ་ཡལ་བས་སྤྱད་མེད་ལ་མི་གཙང་བའི་རང་བཞིན་མི་མཐོང་བ་
ལྟར་རོ།

ཉན་ཐོས་ཀྱིས། བདེན་བཞིན་སྐད་ཅིག་མའི་རང་བཞིན་མི་ཉག་སྤྲུག་བསྟན་ལ་སྒྲིང་
བ་བདག་མེད་ལ་སོགས་པ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན་
ན་ཞེས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་གསུངས་པས་དོན་དམ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དེ་སྤྱུ་མས། དེ་ནི་སྒྲིང་
པ་སྒྲིང་འཛིག་གི་སྒྲིང་ནས་འཛིག་རྟེན་ཡལ་བ་ལ་སྒྲིང་ནས་ཁྱེད་ཐེག་དམན་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བདེན་བཞིན་སྐད་ཅིག་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཞེས་
གསུངས་ཀྱང་ད་དུང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པ་མཐར་ཐུག་གི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་དམ་པ་ནི་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ཡལ་བ་ལ་མི་སྒྲིང་
བའི་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཀུན་རྫོང་ཟེར་བ་ཞིག་མི་འཐད་དོ་ཞེན། དེ་སྤྱུ་མས། ཀུན་རྫོང་
ཡིན་ནོ་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཡལ་བས་མཐོང་དགོས་ན་གཟུང་བ་དང་ཤེས་པའི་ཆ་མེད་དེ་
གཉིས་ལས་གཞན་དུ་རྣལ་འབྱོར་པ་མི་སྤྲུག་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་མེད་མི་གཙང་
བར་ངེས་པར་རྟོག་ཀྱང་འཛིག་རྟེན་ཡལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་མེད་ལ་གཙང་མར་མཐོང་
བས་གནོད་པར་འབྱུར་ཏེ་ད་དུང་ཡང་ཁྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོང་མཐོང་བ་མ་
གཏོགས་དོན་དམ་མ་མཐོང་བས་གནོད་དོ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་དེ་སྤྱུ་མས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་སྒྲིམ་ལྟར་བརྟུན་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ན། རྒྱལ་བ་མཆོང་པ་ལ་
བསོད་ནམས་མེད་པར་ཐར་ཏེ། རྒྱལ་བ་འང་སྒྲིམ་ལྟར་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ་ཞེན། དེ་སྤྱུ་
མས། བདེན་མེད་སྒྲིམ་ལྟར་བའི་རྒྱལ་བ་ལ་སྒྲིམ་ལྟར་བུའི་མཆོང་པ་ཐུལ་བ་ལས་བསོད་
ནམས་སྒྲིམ་ལྟར་བ་འབྱུང་བའི་དཔེ་ནི་ལྟར་ན་ཁྱེད་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་དངོས་
ཡོད་ལ་མཆོང་པ་དངོས་ཡོད་ཀྱིས་མཆོང་ནས་བསོད་ནམས་དངོས་ཡོད་འབྱུང་བར

འདོད་པ་རིམ་བུ་བཞེན་ཏེ་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས། གལ་
 ཏེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་མི་ལམ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཟིན་ནས་
 རིམ་བུ་ན་རྗེས་སུ་སྐྱེ་བ་ལེན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། སེམས་ཅན་གྱི་ཟིན་ནས་ཡང་སྐྱེ་
 བ་ལེན་འོང་བ་ནི་ལས་ཉོན་དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེན་ཚོགས་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པར་ཡོད་པས་
 ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་དུས་རིམ་དུ་སྐྱེ་མ་མཁན་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་གས་ཀྱི་སྐྱེན་རྣམས་
 ཚོགས་པར་གྱུར་བ་དེ་མིན་དུ་ཏྲ་གྲང་ལ་སོགས་པ་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་མའང་འབྱུང་བར་
 འབྱུར་བ་ལོ་སྒྲ་ཡང་སྐད་ཅིག་ལ་སྒྲར་བ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་
 ཀྱིས། གལ་ཏེ་ལས་ཉོན་དང་སེམས་ཀྱི་སྐྱེན་ཡོད་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པས་ཡུན་རིང་དུ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། ལས་
 ཉོན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སེམས་ཅན་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པས་དུས་རྒྱུན་རིང་བ་ཙམ་གྱིས་རྒྱ་མཚན་
 རིམ་བུ་ན་སེམས་ཅན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་གནས་པ་རྒྱུན་རིང་བ་ཁོ་ནས་
 བདེན་རྒྱུན་ལ་འཛོག་པ་མིན་ནོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་མི་བསད་པ་ལ་སོགས་
 པ་ལ་སྒྲིག་པ་དང་ཡན་གདགས་ན་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལ། དེ་རྣམས་སྐྱེ་མ་ཡིན་
 ཡང་དགེ་སྒྲིག་ཡོད་ན་སྐྱེ་མ་མཁན་གྲུགས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེས་སུ་ལ་བསད་ན་སྒྲིག་པ་དང་
 བས་བྱིན་དགེ་བ་ཡོད་པར་འབྱུར་རོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། སྐྱེ་མ་མཁན་གྱིས་སྐྱུ་ལ་པའི་སྐྱེ་
 མའི་སྐྱེས་སུ་དང་ཏྲ་གྲང་ལ་སོགས་པ་བསད་པ་དང་བརྟུང་བརྟེན་དང་ཕྱོགས་བཙོམ་
 བྱས་པ་སོགས་ལ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲིག་པ་མེད་དེ་ཐོ་ཡོར་བཤིག་པ་ལ་སྒྲིག་
 པ་མེད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་བདེན་གྲུབ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་བདེན་རྒྱུན་དུ་བཞག་པ་མིན་
 ཏེ་སྐྱེ་མའི་སེམས་དང་ལྟར་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཡན་བཅུགས་
 ན་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་དང་ཉོན་མོངས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་སེམས་ཅན་
 རྣམས་ནི་བསད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ན་སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས།
 གལ་ཏེ་སྐྱེ་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་ན་སེམས་ཡོད་མེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཉིད་ཀྱང་

མི་འཐད་པས་སེམས་ཡོད་པ་དེ་བདེན་རྟགས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབུ་མས། ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུ་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སྒྲགས་གྱིས་སྒྲུལ་བའི་སྒྲུ་མའི་སྒྲེས་སུ་རྟ་སྤྱང་ལ་སོགས་པ་དེ་ལ་སེམས་མེད་པ་དེ་གཉིས་ནི་སྒྲུ་མ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱིས་སྒྲུལ་བའི་སྒྲགས་དང་དེ་དུ་དང་གིང་སུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་འབྱུང་བའི་རྒྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་སྒྲུ་མའི་མི་རྟ་སོགས་ལ་སྒྲུ་མའི་སེམས་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། ཉན་ཐོས་གྱིས། འབྲས་སུ་སྒྲུ་མ་འདྲ་མཉམ་དུ་སྒྲུལ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མི་འཐད་པ་ལ་རྒྱས་པ་ཡོད་པས་བདེན་ནོ་ཞེན། དབུ་མས། སྒྲུ་མའི་རྟ་སྤྱང་སོགས་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་སོ་སོར་ཡིན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་སྒྲུལ་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་དང་རྒྱུན་སོ་སོ་ཐ་དད་པ་ལས་བྱུང་བ་དེ་ཡི་དབང་གིས་སྒྲུ་མ་དེ་ཡང་མི་འདྲ་བ་སྒྲ་ཚོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། སྒྲུ་མའི་སྤྱིང་ན་སྒྲུལ་བྱེད་ལྟ་སུའི་རྗེས་སྒྲགས་ཀྱི་རྒྱུན་གཅིག་གིས་ནི་རྟ་དང་ལུས་དང་སེམས་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྲུལ་རྒྱས་པ་དེ་ནི་ཡུལ་གང་ན་ཡང་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་གོ་ལྟ་སུ་གཅིག་གིས་ནས་སྒན་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེད་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ།

མདོ་སྒྲེ་པས། ཀལ་ཏེ་ཁྱེད་དབུ་མས་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐར་སྒྲག་གི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་མིན་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་ངོས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནའང་དེས་མ་ཕན་པར་འཁོར་བ་སྒྲག་བསྒྲུལ་ཀྱང་རྫོང་གི་རང་དུ་ཡང་འབྱུལ་ཏེ་རྒྱུར་ལ་འཁོར་འོང་བ་དེ་ལྟ་སུ་ཞིག་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པ་ན་ནི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་ཀྱང་རྫོང་ཏུ་ནི་སེམས་ཅན་འབྱུལ་པ་ལྟར་དུ་འཁོར་བར་འབྱུར་པས་ན་བསམ་པ་བྱང་རྒྱུ་མཚོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སྒྱུར་བ་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་ལ་བསྐྱེད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲེ་དགོས་པ་མེད་དོ་སྒྲུམ་ན། དབུ་མས། རྗེས་སྒྲགས་དང་ལས་ཉོན་འབྱུལ་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་རྣམས་རྒྱུན་ནི་མ་ཆད་ན་ནི་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲུ་མ་

གཉིས་ཀྱི་འདུག་པར་མི་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བདག་འཛིན་ལས་ཉོན་འབྲུལ་པའི་རྒྱུན་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཅད་དེ་ཆད་པར་གྱུར་པ་
 བ་ཀྱུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་འབྲུལ་པ་མི་འབྱུང་ངོ་ཞེས་འབྲུལ་པའི་རྒྱུན་རྒྱུན་ཆད་ན་ལས་རི་
 ཅམ་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་མི་ལེན་པ་ཤེས་དགོས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐོག་མེད་
 བས་བསམས་པའི་བཟང་བན་གྱི་ལས་ཟད་པས་སངས་རྒྱས་པ་མིན་ཏེ་མི་དགེ་བའི་
 ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཞབས་ལ་སེང་ལྷེང་གི་ཚལ་བ་ཟུག་པ་སོགས་བསྟན་ཚུལ་དང་དགེ་
 བའི་ལས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་བྱི་ཆོ་བདུན་གྱི་དགེ་རྩ་རྩེས་འཇུག་གི་དོན་དུ་བཞུགས་
 པ་སོགས་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་རྒྱུན་བཅད་ནས་བདག་མེད་ཀྱི་
 ཡེ་ཤེས་བརྟེས་པ་ཡིན་པ་འདི་ཤེས་དགོས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སེམས་ཅམ་པའི་རྩོད་ཐུང་ནི།

གང་ཆེ་འབྲུལ་པ་འདྲ་ཡོད་མིན་ན། །སྒྲུ་མ་གང་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར། ། ༡༥

གང་ཆེ་ཁྱོད་ལ་སྒྲུ་མ་ཉིད། །མེད་ན་དེ་ཆེ་ཅི་ཞིག་དམིགས། །

གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་དུ་གཞན་ཡོད། །རྣམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་ཡིན། ། ༡༦

གང་ཆེ་སེམས་ཉིད་སྒྲུ་མ་ན། །དེ་ཆེ་གང་ཞིག་གང་གིས་མཐོང་། །

འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་གསུངས། །

རལ་གྱི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །རི་ལྟར་མི་གཙོད་དེ་བཞིན་ཡིད། ། ༡༧

རི་ལྟར་མར་མི་རང་གི་དངོས། །ཡང་དག་གསལ་བར་བྱེད་བཞིན་ན། །

མར་མི་གསལ་བར་བྱ་མིན་ཏེ། །གང་ཕྱིར་མུན་གྱིས་བསྒྲིབས་པ་མེད། ། ༡༨

ཤེལ་བཞིན་རྫོན་པོ་རྫོ་ཉིད་ལ། །གཞན་ལ་བཏྲོས་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་བཞིན་འགའ་ཞིག་གཞན་ལ་ནི། །བཏྲོས་དང་ཏྲོས་མེད་པ་ཡང་མཐོང་། ། ༡༩

སྒྲི་ཉིད་མིན་ལ་སྒྲོན་པོར་དེ། །བདག་གིས་བདག་ཉིད་བྱས་པ་མེད།། ༢༠

མར་མེ་གསལ་བར་བྱེད་དོ་ཞེས། །ཤེས་པས་ཤེས་ཏེ་བརྗོད་ཅེ་ན།།
སྒྲོ་ནི་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ཞེས། །གང་གིས་ཤེས་ནས་དེ་སྐད་བརྗོད།། ༢༡

གང་ཆེ་འགས་ཀྱང་མཐོང་མིན་ན། །གསལ་བ་འཕྲོ་ནི་མི་གསལ་བ།།
མོ་གཤམ་བྱ་ཡི་འབྱིང་བག་བཞིན། །དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དོ།། ༢༢

གལ་ཏེ་རང་རིག་ཡོད་མིན་ན། །རྣམ་ཤེས་བྱན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར།།
གཞན་སྤྱིང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །བྱན་འགྱུར་བྱི་བའི་དྲག་བཞིན་ནོ།། ༢༣

སྤྱིན་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ནི། །མཐོང་བྱིར་རང་ཉིད་རབ་གསལ་ན།།
གྲུབ་པའི་མིག་སྒྲན་སྒྱོར་བ་ལས། །བྱམ་མཐོང་མིག་སྒྲན་ཉིད་འགྱུར་མིན།། ༢༤

རི་ལྟར་མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ།།
འདིར་ནི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐུང་ཐུང་པ། །བདེན་པར་རྟོག་པ་བརློག་བྱ་ཡིན།། ༢༥

སེམས་ལས་སྒྱུ་མ་གཞན་མིན་ཁིང་། །གཞན་མིན་པར་ཡང་མི་བརྟག་ན།།
དངོས་ན་རི་ལྟར་དེ་གཞན་མིན། །གཞན་མིན་ཞེན་དངོས་པོར་མེད།། ༢༦

རི་ལྟར་སྒྱུ་མ་བདེན་མིན་ཡང་། །བལྟ་བྱ་དེ་བཞིན་ལྟ་བྱེད་ཡིད།།
གལ་ཏེ་འཁོར་བ་དངོས་རྟེན་ཅན། །དེ་ནི་གཞན་དུ་མཁའ་འབྱར་འགྱུར།། ༢༧

དངོས་མེད་དངོས་ལ་བརྟེན་པས་ན། །བྱེད་དང་ལྡན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར།།
ཁྱེད་གྱི་སེམས་ནི་གྲོགས་མེད་པ། །གཅིག་པུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།། ༢༨

གང་ཆེ་སེམས་ནི་གཞུང་བྲལ་བ། །དེ་ཆེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས།།

དེ་ལྟ་ན་ཡང་སེམས་ཙམ་དུ། །བརྟགས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༣༠

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས་ཡུལ་ཙན་སེམས་གྱི་མིང་ལ་
འབྲུལ་པ་དང་ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་སྒྱུ་མ་ཞེས་པའི་མིང་བརྟགས་པར་མཛད་པ་མིན་ཏེ།
གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་དོན་
དམ་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །དབེར་ན་ཡུལ་ཀ་བ་སེམས་མིན་ཡང་སྒྲོ་ངོར་སྒྲུང་བའི་ཀ་
བ་སེམས་ཡིན་ཏེ་མི་གི་ཟེན་པ་སྒྲོ་ངོར་སྒྲུང་བ་སེམས་ཡིན་ཟེར་བས་ན་སྒྲུང་ཡུལ་
སེམས་སུ་མི་འདོད་ཅིང་སྒྲུང་བ་སེམས་སུ་འདོད་པས་སེམས་ཙམ་ཟེར། དེ་ལྟར་ན་
ཐྱིའི་ཡུལ་དང་ནང་གི་སེམས་ལ་འང་ཐྱི་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་རིག་གི་སེམས་ནི་དོན་
དམ་མིན་ཀྱང་ནང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཤེས་པ་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་དེ་ནི་ཆོན་
དམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པས། དཔུ་མ་བྱོད་ལ་དུས་གང་གི་ཆོན་འབྲུལ་
པ་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་དེ་འང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཐྱིའི་ཡུལ་སྒྱུ་མ་
གང་སུ་ཞིག་གིས་དམིགས་པར་འགྱུར་ཏེ་དམིགས་པ་པོ་མེད་དོ་ཞེན། དཔུ་མས།
མགོ་མཚུངས་ཀྱི་རིགས་པས། རང་རིག་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དེས་ཡུལ་ལ་དམིགས་
པ་གང་གི་ཆོན་སེམས་ཙམ་པ་བྱོད་ལ་ཐྱིའི་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར་ན་ཤེས་
པ་འང་བདེན་གྲུབ་དེས་དུས་དེའི་ཆོན་ཡུལ་ཅི་ཞིག་ལ་དམིགས་ཏེ་ཡུལ་མེད་སྒྲུང་སྒྱུ་
མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་པོ་དེ་དཔུ་མ་པ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་ཙམ་པས། གལ་ཏེ་ཡུལ་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་ཀྱང་ཡུལ་
དེའི་ཁ་མ་དེ་ཉིད་དུ་ན་གཞན་བདེན་གྲུབ་ཙན་ཞིག་ཡོད་དེ་ཐྱི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་དེ་ནི་
ནང་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ལ་ཐྱིའི་ཡུལ་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བ་ལ་སྐྱད་ཅིག་
གཉིས་པས་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ་དབེར་ན་ན་ཅིང་མི་གི་ཟེན་པ་ད་ལོར་སྒྲོ་ངོར་སྒྲུང་བ་བཞིན་
ཅོ་ཟེར་ན། དཔུ་མས། སེམས་ཙམ་པ་བྱོད་ཀྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དེས་ཡུལ་ལ་
དམིགས་པ་གང་གི་ཆོན་རང་གི་སེམས་དེ་ཉིད་ཡུལ་སྒྱུ་མ་ཡིན་ན་དུས་སྐྱད་ཅིག་མ་

དེའི་ཆེ་ན་སྐད་ཅིག་དང་པོར་སེམས་ལུལ་ལྟར་དུ་སྤང་བ་གང་ཞིག་སྦྱེས་པ་དང་
འགགས་ཟེན་པ་ཡིན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་ལུལ་ཅན་གྱི་སེམས་གང་གིས་མཐོང་
སྟེ་མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ནད་པ་ཁར་སང་གི་ཟེན་པ་ལ་དེ་རིང་སྤྲོན་བྱེད་
རྒྱ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་བ་ནི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ནི་
མགོན་པོས་གཙུག་ན་རིན་པོ་ཆེས་ཞུས་པའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་ལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱིས་
ནི་སེམས་དུས་ནམ་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་མཛད་པ་ནི་རལ་གྱི་
རང་གི་སོ་དེས་ནི་སོ་རང་ལ་རང་གིས་དཔེ་རི་ལྟར་ན་མི་གཙོང་པ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་
ཡིད་རང་གིས་ཀྱང་རང་མི་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་འཐད་དེ་ཟེར་བ་ན། སེམས་ཙམ་
པས། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་གསལ་ཏེ་དཔེ་རི་ལྟར་ན་མར་མེ་སྤར་བའི་ཆེ་ན་མར་མེ་
རང་གི་དངོས་པོ་དང་གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་གསལ་བར་བྱེད་
པ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་གསལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལྟ་མས། བྱེད་སེམས་ཙམ་
པས་དཔེ་མི་འཐད་དེ་མར་མེ་ནི་གསལ་བྱེད་ཡིན་མ་གཏོགས་མར་མེ་གསལ་བར་བྱ་
བ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་གང་གི་བྱིར་ན་མར་མེ་ལ་ཡེ་ནས་སྤྲོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པས་པ་
མེད་པ་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་ཀྱང་བསྐྱེད་པས་ཡོད་པ་མར་མེ་ཡིས་གསལ་བར་བྱེད་དོ། །

སེམས་ཙམ་པས། དཔེར་ན་ཤེལ་དཀར་པོ་རས་སྟོན་པོ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པོ་
གཞན་སྟོན་ཉིད་ལ་ལྟོས་དགོས་པའི་དཔེ་བཞིན་དང་། ཤེལ་བེཏུ་སྟོན་པོ་ནི་དང་པོ་
ནས་སྟོན་པོ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་རས་སྟོན་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྟོན་ལ་ལྟོས་
དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་དཔེ་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དོན་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་
ལུལ་རིག་གི་ཤེས་པ་འགའ་ཞིག་ནི་རིག་བྱེད་གཞན་སྟོན་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་ལྟོས་
དགོས་པའི་ཤེས་པ་དང་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ནི་གཞན་ཀ་བ་ལ་
སོགས་པའི་སྟོན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པ་གཉིས་སུ་ཡོད་པར་ཡང་
མཐོང་ངོ་ཞེན། དེ་ལྟ་མས། སེམས་ཙམ་པ་བྱེད་ཀྱིས་དཔེ་མི་འཐད་དེ་བེཏུ་དང་
པོར་སྟོན་པ་ཉིད་མིན་པ་ལ་རྗེས་སུ་བེཏུ་སྟོན་པོར་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བེཏུ་བདག་གིས་

བདག་ཉིད་སྟོན་པོར་བྱས་པ་མེད་དེ་དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོན་པོར་ཡིན་ཀྱང་སེམས་རང་
 རིག་དང་རང་གསལ་ཡིན་ཟེར་བ་འདི་ལ་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་དང་གསལ་བྱ་གསལ་བྱེད་
 གྱི་བྱ་བྱེད་གྱི་ཚིག་ཡོད་པས་དཔེ་མི་འཐད་དོ།

སེམས་ཙམ་པས། ཤེས་པ་རང་གིས་རང་གསལ་བ་ཡིན་ཏེ་མར་མེ་སྤར་བས་
 དངོས་པོ་གསལ་བར་བྱེད་དེ་ཞེས་མིག་གི་ཤེས་པས་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཏེ་དག་གིས་
 བརྗོད་པར་བྱེད་དོ་ཞེན། དཔུ་མས། འོན་ཏྲོ་ཤེས་པ་ནི་རང་རིག་ཅིང་རང་གསལ་
 བ་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེས་རིག་བྱའི་ཡུལ་གྱི་སེམས་དང་། རིག་བྱེད་སྒྲོའི་སེམས་དང་།
 ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་གཉིས་རིག་མཁན་གྱི་སེམས་དང་གསུམ་ཡོད་ཅེས་གཞན་གང་
 ཞིག་གིས་ཤེས་ནས་དེ་རྒྱད་སེམས་གསུམ་ཡོད་པར་བརྗོད་དེ་མི་འཐད་དོ། །འགྲོ་ལ་
 ཤེས་རྒྱུད་གཉིས་མི་མངའ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སེམས་ཙམ་རྣམས་བདེན་
 པས། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ཡིན་པ་གཞན་སུས་ཀྱང་ཤེས་
 པ་མིན་ཏེ་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད་དགོས་ཏེ་མདོ་ལས། གྱི་
 རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག་སེམས་མ་མཆིས་ཀྱང་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ནི་འོད་གསལ་
 བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དཔུ་མས། དེ་རྒྱད་དུ་བརྗོད་པ་གང་གི་ཆེ་
 བ་སུ་འགས་ཀྱང་སེམས་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ནི་མཐོང་
 བ་མིན་ན་ནི་སེམས་རང་གིས་རང་རིག་ཅིང་གསལ་བའམ་ཡང་ན་སེམས་དེ་ནི་མི་
 གསལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་དེ་གཉིས་གང་ཡིན་ཀྱང་དོན་མེད་དེ་དཔེར་ན་བྱེད་མེད་མོ་
 གཤམ་ལ་དང་པོ་ནས་བྱེད་མོ་གང་ཡང་མེད་ན་མོ་གཤམ་དེའི་བུ་མོའི་སྨྱོད་ལམ་
 གྱི་འགྲིང་བག་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་
 ཡིན་ཆུལ་དེ་ནི་བརྗོད་ཀྱང་རིགས་པས་བསྐྱབས་ཏེ་གྲུབ་པའི་མཐའ་འདི་ལ་ནི་དོན་
 མེད་དོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་གྱི་དཔེས་རང་རིག་སྤྱུབ་བྱེད་བཀག་གོ། །
 སེམས་ཙམ་པས། དྲན་པའི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་སྤྱུབ་པ་ནི་རང་རིག་བདེན་གྲུབ་ཏུ་

ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་ཁྱེད་དབུ་མ་པ་ལ་རང་རིག་གཏན་ནས་ཡོད་པ་མིན་ན་སེམས་རྣམ་པར་
 ཤེས་པས་སྒྲོན་དུ་མེ་ཏོག་སྒྲོན་པོ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་མཐོང་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་རས་
 སྒྲོན་པོ་ཞིག་མཐོང་བའི་སྐབས་ཀྱིས་སྒྲོན་མེ་ཏོག་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་འོང་བ་དེ་རང་
 རིག་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད་མ་གཏོགས་རང་རིག་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་གཏན་
 བས་མེད་ན་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་སྒྲོན་མེ་ཏོག་སྒྲོན་པོ་མཐོང་བ་དྲན་པར་རི་ལྟར་དུ་འགྱུར་
 ཏེ་དྲན་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེན། དབུ་མས། དེ་ལྟར་གཞན་རས་སྒྲོན་པོ་དེ་རིང་མཐོང་
 རྟེན་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་དུས་དེ་དང་རྣམ་ཤེས་འབྲེལ་ཏེ་རྗེས་དཔག་གིས་ཤེས་པར་གྱུར་
 བ་ལས་ཁར་སང་གི་མེ་ཏོག་སྒྲོན་པོ་དེ་ཉིད་དྲན་པར་འགྱུར་བ་རེད་མ་གཏོགས་མེ་ཏོག་
 དངོས་སུ་མཐོང་བ་མེད་པ་དཔེར་ན་དགུན་དུས་སུ་བྱི་བས་རྒྱགས་ནས་ལུས་ལ་དུག་
 ཞུགས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དཔྱིད་དུས་སུ་འབྲུག་གཤགས་པ་དང་མཉམ་དུ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་
 བའི་དུག་ནད་བཟོད་ན་འོང་བའི་ཆེན་བྱི་བས་རྒྱགས་པ་དེ་བར་ལ་མཐོང་བ་མིན་ཀྱང་
 དྲན་འོང་བ་བཞིན་ནོ།།

སེམས་ཙམ་པས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཀྱི་རྟགས་ཀྱིས་རང་རིག་
 སྒྲུབ་པ་ནི། དཔེར་ན་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྐབས་གཞན་དག་དང་ལྡན་པ་ན་རང་གི་སེམས་
 དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཞན་སེམས་ལ་ཕྱི་བསམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ན་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 རང་ཉིད་གསལ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབུ་མས། ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པའི་ནང་ནས་
 མིག་སྒྲན་གྱི་རྗེས་བསྐྱབས་ཏེ་གྲུབ་པའི་ཆེན་མིག་སྒྲན་གྱི་རྗེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་མིག་ལ་
 བྱུག་པ་ལས་ས་འོག་དཔག་ཚད་མང་པོ་ན་ཡོད་པའི་གཏེར་གྱི་བུམ་པ་ཡོད་པ་མཐོང་
 བ་ཡང་མིག་རང་ལ་བྱུག་པའི་མིག་སྒྲན་ཉིད་མི་མཐོང་བ་དང་མིག་ལྷགས་ལ་སོགས་པ་
 མཐོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་པ་ལྟ་བུ་སེམས་རང་གི་རང་མི་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཙམ་
 པས། གལ་ཏེ་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་གཏན་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་འོན་ཡོང་ལ་སོགས་པར་རོ་འགྱུར་ཞེན། དབུ་མས། རོན་རི་ལྟར་
 བཤང་པེད་དབུ་མ་པས་མིག་གིས་གཞུགས་མཐོང་བའི་ཤེས་པ་དང་རྣ་བས་སྒྲོ་ཐོས་

པའི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་གནས་སྐབས་འདི་ནི་དགག་པར་བྱ་བ་མིན་
 ཏེ་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་རང་རིག་དང་ཀུན་གཞི་སོགས་འདོད་པ་པལ་ཆར་ཡོད་ཀྱང་འོ་ན་
 གང་ཞིག་དགག་པ་ཡིན་སྟམ་ན་དེ་ལམ་འདིར་ནི་ལམ་པའི་སྟག་བསྟལ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་
 པ་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་སྟམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་
 པ་བདེན་ཞེན་གྱི་སྒོ་དེ་ཉིད་བརྟོག་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་རང་ཡུལ་རིག་གི་ཤེས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ན་
 རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་
 ཤེས་དགོས་སོ། །སེམས་ཙམ་རྣམ་རྒྱུན་པས། རང་གི་སེམས་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་དེ་
 ལས་ཡུལ་རྒྱ་མ་གཉིས་ཀ་གཞན་ཐ་དད་དུ་མིན་ཞིང་ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀ་ཐ་དད་
 ལས་གཞན་དུ་མིན་པར་གཅིག་ཡིན་པར་ཡང་མི་བརྟག་ཅེས་པ་ནི་ཡུལ་སེམས་གཉིས་
 ཐ་དད་དུ་འང་མིན་ལ་གཅིག་ཏུ་ཡང་མི་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། རང་གི་སེམས་
 དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་འདོད་ན་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་རྒྱ་མ་དེ་
 གཉིས་གཞན་ཐ་དད་དུ་མིན་ཏེ་ཡིན་པར་ངེས་སོ་ཞེས་ཡུལ་དངོས་མེད་དང་སེམས་
 དངོས་ཡོད་གཉིས་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།

སེམས་ཙམ་པས། ཡུལ་སེམས་གཉིས་ཀ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་ཀ་ལས་
 གཞན་དུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། འོ་ན་ཕྱིའི་ཡུལ་ལ་དངོས་པོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་
 གི་སེམས་ལ་ཡང་དངོས་པོར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས།
 གལ་ཏེ་རང་རིག་གི་ཤེས་པ་གང་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་ལ་རི་ལྟར་དུ་བལྟ་འཇུག་
 ཞེ་ན། དཔུ་མས། དཔེ་རི་ལྟར་ན་ཡུལ་རྒྱ་མ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མིན་ཡང་མི་ལམ་གྱི་
 ཡུལ་དུ་རྟ་སྒྲང་སྒྲང་བ་ལྟར་ཐ་སྟད་ཙམ་དུ་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དུ་རྟུས་པ་དེ་བཞིན་
 དུ་ཡུལ་བདེན་མེད་ལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་པོའི་ཡིད་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མི་དགོས་པར་དཔེར་
 བ་རྒྱུ་ལམ་གྱི་སེམས་བཞིན་དུ་ལྟ་བྱེད་དུ་རྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པས། རང་
 རིག་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དགོས་ཏེ་དོན་བྱེད་རྟུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད་

ཡིན་པས་གལ་ཏེ་འཁོར་བ་འདིར་རང་རིག་གིས་ཤེས་པ་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་ཅན་
 འདི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཏེན་ཅན་ཉིད་དུ་འབྱུང་གཞི་ལ་ཡོད་དགོས་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་
 བདེན་གྱུ་བ་དེ་ནི། མེད་ན་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཕྱི་རོལ་ཆད་ལྟ་རྒྱུ་འཕེན་པ་ལྟར་དུ་ནམ་
 མཁའ་དང་འབྲ་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་དུ་འདོད་དགོས་སོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མས། ཡུལ་འབྱུང་
 པ་དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་ཤེས་པ་དངོས་པོ་བདེན་གྱུ་བ་ཡོད་པ་ཅན་ཞིག་ལ་
 བཏེན་པར་བྱས་པས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཏེན་གཞི་ནི་ཅི་ཡང་བྱེད་མི་རྒྱས་པས་ན་ཡུལ་དང་
 ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ས་གཅིག་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་པར་རྩི་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཡོད་
 མེད་གཉིས་ཀ་མཚན་ཉིད་འགལ་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེར་མ་
 ཟད་སེམས་ཙམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་སེམས་བདེན་གྱུ་བ་དེ་ནི་འབྱུང་བ་ཡུལ་ཀྱི་གོགས་མེད་
 པར་དངོས་མེད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་བྱ་བྱེད་དང་བྲལ་བ་དཔེར་ན་དེད་དེ་
 མས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲོས་བྲལ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་ཆོ་ན་སེམས་
 ཙམ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་བདེན་གྱུ་བ་ཏུ་འདོད་པ་དེ་ནི་བར་སྣང་ལ་རྩ་ལངས་པ་ལྟར་དུ་
 གཅིག་ཏུ་ཉིད་དུ་གནས་དགོས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་རོ།།

སེམས་ཙམ་པས། རང་རིག་གི་ཤེས་པ་བདེན་གྱུ་བ་དེ་ཉིད་འབྱུང་བ་ཡུལ་དང་
 བཅས་པ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་མས། འབྱུང་ཡུལ་མེད་པ་གང་གི་ཆོ་ན་སེམས་བདེན་
 གྱུ་བ་དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་འབྲ་བ་གཞུག་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་དུ་ཡིན་ན་ནི་དུས་ནམ་ཡང་སྣང་
 བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་དུ་སྒྲོས་བརྟགས་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཏེན་གཞིར་བྱས་
 པའི་ཡོན་ཏེན་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་རོ། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་ཚུང་བྱེད་
 བྱི་མིན་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་བྱེད་ཡིན་པས་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
 ཁོ་ན་ཡིན་རོ་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་ལམ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ལ། མདོར་བཞུན་པ་དང་། རྒྱས་པར་
 བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་ན་ཡང་། རི་ལྟར་ཉོན་མོངས་ལྟོག་འགྱུར་ཏེ།
གང་ཆེ་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་ལ། རྟེན་ཉིད་ཀྱང་ཆགས་སྒྲེ་འགྱུར། ༣༡

དེ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ།
དེས་ན་དེ་མཐོང་བ་ན་དེ། སྒྲོང་ཉིད་བག་ཆགས་ཉམ་རྒྱུད་ཉིད། ༣༢

སྒྲོང་ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། རྟོངས་པོའི་བག་ཆགས་སྒྲོང་འགྱུར་ཞིང་།
ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་གོམས་པས་ནི། རྟེན་ཡང་བྱིན་ས་སྒྲོང་བར་འགྱུར། ༣༣

ཅེས་པའི་བར་གྲིས་བསྟན། སེམས་ཙམ་པས། ཡུལ་སྒྲོང་ཉིད་ཏུ་ཤེས་པས་ཡུལ་
ཅན་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་ལྟོག་པ་སྒྲེ་བ་མི་སྒྲོང་སྟེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཤེས་
བར་གྱུར་ན་ཡང་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལྟོག་བར་འགྱུར་ཏེ་
ལྟོག་བར་མི་འགྱུར་བ་དཔེར་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་གྲིས་སྒྲུལ་པ་བྱེད་པ་གང་གི་ཆེན་སྒྲུ་མ་
མཁན་གྲིས་སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་སྒྲུལ་པ་དེ་ལ་བྱད་མེད་དེ་སྒྲུལ་པ་བྱེད་པ་པོ་སྒྲུ་མ་མཁན་
ཉིད་ཀྱང་འདོད་ཆགས་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཞེན། དེས་མས། སྒྲུ་མའི་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་
སྒྲུལ་པ་བྱེད་པ་པོའི་སྒྲུ་མ་མཁན་གྱི་སེམས་ལ་ནི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་དངོས་པོ་བདེན་ཞེན་
གྲིས་བཅིངས་ཏེ་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མ་སྤངས་པ་དེས་ན་སྒྲུལ་པའི་བྱད་མེད་
དེ་མཐོང་བ་ན་སྒྲུ་མ་མཁན་དེའི་སེམས་ལ་ངས་སྒྲུལ་ལོ་སྟོམ་པའི་བདེན་ཞེན་གྱི་དབང་
གིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་གོམས་པ་ཉམ་རྒྱུད་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། སྒྲོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
དོན་ཤེས་པས་མི་ཆོག་པར་དབྱིབས་དང་ལ་དོག་རེག་བྱ་གསུམ་གྲིས་རང་བཞིན་མ་
གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་སྟེ་ལམ་གོམས་པ་ཡུམ་བསྐངས་པའི་སྟོབས་གྲིས་སྒྲོང་པ་ཉིད་
ཀྱི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་གོམས་པར་གྱུར་པས་ནི་བདེན་གྲུབ་ཉིད་དངོས་པོའི་བག་
ཆགས་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་ཡིད་དངོས་མེད་གྲིས་བཞིག་བར་འགྱུར་
ཞིང་། དངོས་པོ་མེད་དོ་བསམ་རྒྱུའི་སྒྲོང་འཛིན་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཡིན་ཅེས་སྟོམ་པ་སེམས་

ལ་རབ་ཏུ་གོམས་པར་གྱུར་བས་དངོས་མེད་རྟེན་དང་བྲལ་བའི་དབང་གིས་ནི་སྟོང་
འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་དེ་ཡང་བྱད་གིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ནས་རང་ཞི་ལ་སོང་བས་
སྟོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དམ་བཅའ་ཙམ་བཞག་སྟེ།

གཉིས་པ་དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི།

གང་ཆོ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས། །བརྟག་བྱའི་དངོས་པོ་མི་དམིགས་པ།།
དེ་ཆོ་དངོས་མེད་རྟེན་འབྲེལ་བ། །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་རི་ལྟར་གནས།། ༣༤

གང་ཆོ་དངོས་དང་དངོས་མེད་དག །སྟོ་ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ།།
དེ་ཆོ་རྣམ་པ་གཞན་མེད་པས། །དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་ཞི།། ༣༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ལྟར་དུས་གང་གི་ཆོན་ཡུལ་ཅན་དྲག་ལྟ་བུ་གང་དང་
ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གང་ཞིག་མེད་དོ་ཞེས་བསམ་པའི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་
བརྟག་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མི་ཤར་བས་ན་གཟུང་
འཛིན་གྱི་མཚན་མ་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆོན་དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་གྱིས་བཞིག་ཅིང་
དངོས་མེད་རྟེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་ངོ་སྟོམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་
གྱིས་བརྟགས་ནས་ང་རང་བཞིན་མེད་པར་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་ལ་དེ་ནས་ང་
མེད་དོ་སྟོམ་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་དངོས་པོ་མེད་པ་རྟེན་དང་བྲལ་བའི་ཆོན་དངོས་པོ་
ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་སྟོ་ཡི་མདུན་ན་རི་ལྟར་དུ་གནས་ཏེ་གནས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
སྟོ་ཤེས་རབ་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་སྤངས་པ་གང་གི་ཆོན་ཡོད་དོ་སྟོམ་
པའི་དངོས་པོར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ནི་མེད་དོ་སྟོམ་པའི་
དངོས་པོ་མེད་པར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་གྱི་སྟོང་བར་འགྱུར་བ་དང་དངོས་པོ་མེད་དོ་
སྟོམ་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ནི་རྟེན་དང་བྲལ་ཏེ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་དེ་དག་གཉིས་ཀ་སྟོ་
ཡི་མདུན་ན་མི་གནས་པ་དེའི་ཆོན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་གཞན་ཅི་

ཡང་མེད་པས་ན་གཉིས་བཅས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་གཉིས་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་
 དག་སྟེ་ཡུལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོན་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་སྒྲུའི་འཛིན་པ་ནམས་ནི་རབ་རྩ་ཞི་སྟེ་ཡུལ་མེད་ཟང་ཐལ་གྱི་གནས་ལུགས་རི་
 ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ནི་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་དགོངས་དོན་ཡང་
 དག་པ་ཡིན་ཏེ། **མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས།**

གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ། གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
 ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ཡུལ་ལ་ཞེན་སྦྱོད་བཀག་
 པའི་ཕྱིར་དམིགས་པ་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒྲུའི་ཞེན་སྦྱོད་དང་
 བཅས་པས་ཡུལ་དེ་རྣམས་ལ་མི་སྦྱོར་བ་ནི་མི་སྦྱོར་བའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་སྒྲུའི་འཛིན་པ་རྣམས་
 རབ་རྩ་ཞི་བར་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་ཏེ། **ཉི་མེ་ལས་བཀའ་སྩལ་པ།** རབ་
 འབྱོར་གཟུགས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་འོ། །
 ཆོར་བ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་འོ། །དམིགས་
 པ་མེད་པ་ནི་གང་ལ་ཆོས་དེ་དག་རྒྱ་བ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་ལ་གཟུགས་
 ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་གྱི་ཆོས་དེ་དག་དམིགས་སུ་མེད་པ་འོ། །
 ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཡུམ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་
 བསྟུས་པ་ནི།

དམིགས་པ་མེད་པར་རབ་རྩ་ཞི།།

ཞེས་ཆོག་གཅིག་པོ་འདིར་འདུས་པ་ཡིན་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་མཉམ་བཞག་གི་ཡེ་ཤེས་སྣང་བཅས་དང་སྣང་མེད་ལ་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་
 ལས་འདིར་སྣང་མེད་དུ་འདོད་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་ཁུག་ཞན་དོན་ལ་ཚྱོད་པ་སྤང་བ་ནི།

ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དཔག་བསམ་གྱིང་། །རི་ལྟར་རེ་བ་ཡོངས་སྒྲོང་བ།།
 དེ་བཞིན་གཏུལ་བྱར་སྒྲོན་ལམ་གྱི། །དབང་གིས་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྤང་ངོ་།། ༡༥

དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་མིང་གི་ནི། །མཚོད་སྤོང་བསྐྱབས་ནས་འདས་གྱུར་བ།།
 དེ་འདས་ཡུན་རིང་ལོན་ཡང་དེས། །དུག་ལ་སོགས་པ་ཞི་བྱེད་བཞིན།། ༡༦

བྱང་རྒྱལ་སྤྱོད་དང་རྗེས་མཐུན་པར། །རྒྱལ་བའི་མཚོད་སྤོང་བསྐྱབས་པ་ཡང་།།
 བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་གྱུར་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད།། ༡༧

སེམས་མེད་པ་ལ་མཚོད་བྱས་པས། །རི་ལྟར་འབྲས་ཁུག་པར་འགྱུར།།
 གང་གྱིར་བཞུགས་པ་འམ་མྱ་ངན་འདས། །མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་བཤད་གྱིར་རོ།། ༡༨

ཀྱན་རྫོབ་པམ་ནི་དེ་ཉིད་དུ་འང་། །རུང་སྟེ་དེ་འབྲས་ལུང་ལས་ཡིན།།
 དཔེར་ན་བདེན་པའི་སངས་རྒྱས་ལ། །རི་ལྟར་འབྲས་ཁུག་པ་བཞིན།། ༢༠

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། སེམས་ཅམ་པས། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པར་
 རབ་ཏུ་ཞི་བའི་དུས་སུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ན་གཞན་དོན་རི་ལྟར་དུ་མཛད་ཅེན། དེ་
 མས། རྣམ་རྟོག་མེད་གྱུར་གཞན་ལ་ཕན་པ་བསྐྱབས་ཀྱིས་པ་དཔེར་ན་ཡིད་བཞིན་གྱི་
 མོར་བུ་དང་དཔག་བསམ་གྱི་གིང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་དཔེ་རི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་
 གྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་གཏུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་མ་ལུས་
 པར་སྒྲོན་གྱི་ཐུགས་བསྐྱེད་གྱི་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་དཀར་སེར་དམར་ལྗང་གི་ལ་
 དོག་སྒྲ་ཚོགས་གྱི་སྐྱེ་མདོག་ཅན་གྱི་རྒྱལ་བའི་སྐུར་སྤང་ངོ་། ཞེས་གང་ལ་གང་འདུལ་
 གྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ་ས་བཅའི་དབང་ལྷག་ལ་ཡོངས་སུ་དང་སོ་སྐྱེས་
 ལ་སྐུལ་སྐུ་དང་ཡང་སྐུལ་སྐྱང་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲོན་ཡུལ་འགའ་ཞིག་གི་སྐྱེ་བོ་ལྟའི་གཞོན་

པས་ཟིན་པ་ན་ཡུལ་ཨོ་ཏི་ཡཱ་ན་རིག་སྒྲགས་གྲུབ་པའི་བྱང་མེད་གཅིག་ཡོད་པ་བྲམ་
 ཟེ་སྐ་གྲུས་སྒྲུ་དབང་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཀྱི་རིག་སྒྲགས་ཞུས་ཆོ་ཁྱིམ་ནག་མོའི་འོ་མ་
 སུལ་བརྒྱད་ལ་ནམ་མཁའ་ལྗིང་གི་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་མངོན་པར་བསྒྲགས་ཏེ་སྐ་གྲུ་ལ་
 འཐུང་དུ་བརྟག་པ་དང་སུལ་བདུན་འཐུངས་ཏེ་སུལ་གང་བཏུང་བར་མ་ཞུས་པས་སྒྲུ་
 བདུན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ། མཐའ་ཡས་དབང་དུ་མ་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་སྐ་གྲུ་མཐུ་དང་
 ལྷན་པ་ལས་དུས་ཁྱིས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཞོན་པས་ཆོའི་དུས་བྱས་ཀྱང་སྒྲར་རིག་སྒྲགས་
 ཀྱིས་བསྒྲགས་པའི་མཆོད་ཐོང་གིས་སྒྲུའི་གཞོན་པ་ཞིབར་བྱེད་དོ་ཞེས། བསོད་ནམས་
 ཕེ་མོའི་འགྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་སྐ་གྲུས་ནམ་མཁའ་ལྗིང་
 གི་རིག་སྒྲགས་ཀྱིས་ནི་རང་གི་སྒྲུ་གདུང་གི་མཆོད་ཐོང་བསྐྱབས་ནས་བྲམ་ཟེ་སྐ་གྲུ་
 འདས་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ནས་སྐ་གྲུ་དེ་འདས་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོར་ལོན་པར་
 གྱུར་ན་ཡང་སྒྲུ་གདུང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུའི་དུག་ལ་སོགས་པ་ཞིབར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་
 རྒྱལ་ལྷས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལྷ་མས་ཀྱིས་དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
 ནས་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གི་བྱང་ཆུབ་སྨྱོན་
 པའི་གཞན་དོན་མཛད་པ་ཡང་འབྲས་བུ་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་མཐར་ཐུག་གི་
 འབྲས་བུ་རྒྱལ་པའི་མཆོད་ཐོང་གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལྷ་པོ་ལྟ་རྒྱན་ཆད་ནས་རྣམ་རྟོག་ཟད་དེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་
 ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ལྟར་རོང་ཟོམ་དང་སྒྲ་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་ནི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་འདོད་ཀྱང་རོང་
 ཟོམ་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་པ་ན་ཡོད་པར་འདོད་ཅིང་། ཀྱུན་མཁྱེན་
 ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་ཅན་ཅན་དང་ཆོས་སྤྱོད་ཅན་མེད་རོ་པོ་
 ཉིད་ཀྱི་འགྲོ་དོན་མཛད་པར་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅན་པས། སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་
 རྒྱན་ཆད་པའི་སངས་རྒྱས་སེམས་མེད་པ་ལ་མཆོད་པ་བྱས་པས་རི་ལྟར་དུ་འབྲས་བུ་
 དང་ལྷན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས། དཔུ་མས། སེམས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀྱི་བྱང་པར་འདྲ་

བ་ཡིན་པ་གང་གི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་ལམ་སྟེ་
ངན་ལས་འདས་པའི་རིང་བསྐལ་ལ་མཆོད་པ་སྤུལ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་མཚུངས་པ་
ཉིད་དུ་མཛོད་ལས་བཤད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ཡང་སེལ་ཆུ་མ་པར་ཅི་བའི་མཛོད་ལས།

གང་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཞུགས་པ་ལམ། །ཡོངས་སུ་སྟེ་ངན་ལས་འདས་པའི།
སྟེ་གདུང་རིང་བསྐལ་མཆོད་བྱས་ན། །སེམས་ཀྱང་མཉམ་ལ་འབྲས་བུ་མཉམ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཅམ་པས། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དངོས་དང་རིང་བསྐལ་
ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་མཉམ་པ་ཡིན་ཀྱང་བསོད་ནམས་དེ་ཀྱན་རྫོབ་
ཡིན་ནམ་དོན་དམ་པ་ལས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་སོ། །ཁོ་པོ་ཅག་གིས་ནི་བསོད་
ནམས་ཀྱན་རྫོབ་པར་འདོད་པས་ན་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱན་རྫོབ་
ཏུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལམ་ཡང་ན་ནི་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོན་ཉིད་དུ་འབྱུང་བར་འདོད་པ་ལང་
བྱང་སྟེ་མཆོད་པ་སྤུལ་དེ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བར་ངེས་པར་ནི་ལུང་ལས་གསུངས་པ་
ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཁྱེད་དངོས་པོར་སྤྲོ་བས་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་
པ་བདེན་གྲུབ་སྤུལ་བའི་ཇི་ལྟར་ན་ཕན་ཡོན་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བུར་བཅས་པ་འབྱུང་
བར་འདོད་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལམ་སྟོང་ཉིད་ལ་རྩོད་པ་སྤྱང་བ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་ཐེག་ཆེན་མཆོག་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལའང་། གཞུང་ཐེག་ཆེན་བཀའ་བསྐྱབ་
པ་དང་། ལམ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་བསྐྱབ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

བདེན་པ་མཐོང་བས་གྲོལ་འགྱུར་གྱི། །སྟོང་ཉིད་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ།།
གང་ཕྱིར་ལུང་ལས་ལམ་འདི་ནི། །མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མེད་པར་གསུངས།། ༤༡

གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་མ་གྲུབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ལུང་ནི་ཇི་ལྟར་གྲུབ།།
གང་ཕྱིར་གཉིས་ཀ་ལ་འདི་གྲུབ། །དང་པོ་ཁྱོད་ལ་འདི་མ་གྲུབ།། ༤༢

ཀྱེན་གང་གིས་ནི་དེར་ཡིད་ཆེས། །དེ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས།།
གཞན་གཉིས་འདོད་པས་བདེན་ན་ནི། ༤༦

རིག་བྱེད་སོགས་ཀྱང་བདེན་པར་འགྱུར། །ཐེག་ཆེན་རྩོད་བཅས་ཕྱིར་ཞེན། །
ལུང་ལ་མུ་སྟེགས་པ་རྣམས་དང་། །ལུང་གཞན་ལ་ཡང་རང་གཞན་དག། ༤༧

རྩོད་བཅས་ཡིན་ཕྱིར་དོར་བྱར་འགྱུར། །བསྟན་ཅ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དག་
སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་དགའ་བར་གནས། །སེམས་ནི་དམིགས་དང་བཅས་རྣམས་གྱི། ༤༨

མྱ་ངན་འདས་པའང་དགའ་བར་གནས། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་གྲོལ་ན་དེ།།
དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་མེད་ཀྱང་དེ་དག་ལ། ༤༩

ལས་གྱི་རུས་པ་མཐོང་བ་ཡིན། །རེ་ཞིག་ཉེར་ལེན་སྟེང་བ་ནི།།
མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་ཅེན། །སྟེང་དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ཡང་། ༥༠

ཀྱུ་མོངས་བཞིན་དུ་ཅི་སྟེ་མེད། །ཆོར་བའི་ཀྱེན་གྱིས་སྟེང་བ་ཡིན།།
ཆོར་བ་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡོད། །དམིགས་པ་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས། ༥༡

འགའ་ཞིག་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །སྟོང་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས།།
འགགས་པ་སྤར་ཡང་སྟེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་བཞིན། ༥༢

དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ། །ངག་གང་མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་དེ།།
གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་གསུང་འདོད་ན། ༥༣

ཐེག་ཆེན་ལ་ལ་ཆེར་ཁྱེད་ཅག་གི། །མདོ་དང་མཚུངས་འདོད་མིན་ནམ་ཅི།།
གལ་ཏེ་མ་བརྟགས་གཅིག་གིས་ནི། །ཐམས་ཅད་སྟོན་དང་བཅས་འགྱུར་ན། ༥༤

མདོ་མཚུངས་གཅིག་གིས་ཐམས་ཅད་ནི། རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན།
རག་གང་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ། རོགས་པས་གཏིང་མ་དཔོགས་གྱུར་པ། ༥༥

དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་རྟོགས་པས། གཟུང་བྱ་མིན་པར་སུ་ཞིག་བྱེད།

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལྟ་བ་བཀའ་རྟགས་ཀྱི་བྱུག་རྒྱ་བཞི་དང་
འགལ་ཞིང་འདུལ་བ་ལ་མི་སྤང་མདོ་སྤེལ་མི་འཇུག་མཛོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་
བས་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རང་ལམ་ནས་སྟུག་བསྟུལ་ཀྱན་འབྱུང་
འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དབྱེ་བས་སྒྲིད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་གནས་ལུགས་མཐོང་
བས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སྟུག་བསྟུལ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བར་བྱས་ཀྱིས་དེ་
ལས་ལྟག་པའི་ཁྱེད་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་མཐོང་བས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་
པ་མེད་ཞེ་ན། དུ་མས། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྟུས་གསུམ་གྱི་
ལུང་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་འདི་ནི་མེད་པར་ཉན་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་གསུམ་ཐོབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ལས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་
རྒྱས་དང་། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་
པ་རོལ་རྩ་ཕྱིན་པ་ལ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་དང་། སྤྱད་པ་ལས།

གང་ཞིག་བདེ་གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྟུམ་དང་།

རང་སངས་རྒྱས་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་འགྱུར་འདོད་པ།

བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་འཐོབ་པར་འགྱུར་མ་ཡིན།

ཞེས་ཉན་ཐོས་སུ་འགྱུར་བ་དང་རང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་དང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་
བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་གྱི་བར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ་གསུངས་ཡོད་དོ་
ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཁྱེད་དུ་མས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་

བསྐྱེས་པའི་ལུང་དངས་པ་དེ་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་མ་གྲུབ་པོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། ཐེག་
 དམན་ཉན་ཐོས་ཁྱིེད་གྱི་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་དང་ལུང་རྣམ་འབྱེད་དང་ལུང་ཐུན་ཆོགས་
 དང་གཞུང་སྒྲ་མའི་ལུང་དམ་པ་སྟེ་འདུལ་ལུང་སྟེ་བཞི་ནི་བཀའ་ཡིན་པར་རི་ལྟར་དུ་
 གྲུབ་པ་ཡིན། ཞེས་ཐོས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན་རང་ཅག་
 ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལ་འདུལ་ལུང་སྟེ་བཞི་འདི་རྣམས་བཀའ་ཡིན་པར་གྲུབ་པོ་
 ཞེ་ན། དཔུ་མས། ཉན་ཐོས་ཁྱིེད་རྣམས་དང་པོ་སྟེས་དུས་ཉིད་ནས་འདུལ་ལུང་སྟེ་
 བཞི་དང་མཉམ་དུ་སྟེས་ཏེ་འོང་ཐབས་མེད་པས་ཐེག་དམན་ཁྱིེད་ལ་འདུལ་ལུང་སྟེ་
 བཞི་འདི་རྣམས་མ་གྲུབ་པར་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། དང་པོ་
 བས་འདུལ་ལུང་དང་མཉམ་དུ་སྟེས་པ་མིན་ཀྱང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་
 མ་ལ་བསྟན་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པ་ལས་རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་དང་
 ཕྱིར་མི་འོང་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕྱང་འདས་དག་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་
 བརྟུན་གང་དང་གང་གིས་ནི་ཐེག་དམན་རང་ལམ་དེར་ཡིད་ཆེས་སོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས།
 དེ་ལྟ་བུའི་རྟུན་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ་སངས་རྒྱས་ནས་འཇམ་དབྱངས་
 གྲུ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ལ་བསྟན་ནས་ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲངས་པས་
 ས་བཙུ་ལམ་ལྔའི་སྤང་རྟོགས་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་པས་
 བ་ཡིད་ཆེས་པར་མཚུངས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ཐེག་དམན་གྱི་
 འདུལ་ལུང་སྟེ་བཞི་དེའི་ཐེག་དམན་རང་དང་གཞན་ཁྱིེད་ཐེག་ཆེན་དང་གཉིས་ཙམ་
 གྱིས་འདོད་པས་བདེན་ནོ་ཞེ་ན།

དཔུ་མས། འོ་ན་ལུང་རིགས་གང་ལ་འང་བརྟེན་མི་དགོས་པར་འདོད་མཁན་མང་
 ཉུང་གིས་བཀའ་ཡིན་པར་འགྱུར་ན་ནི་ཕྱི་རོལ་པའི་རིག་བྱེད་ངེས་བརྗོད་མཚན་སྟུན་
 སྟན་ཆོག་སྤྱིད་བསྐྱང་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་འདོན་མཁན་གྱིན་ཏུ་མང་བས་བདེན་
 པར་འགྱུར་ན་དེ་ལ་ཐེག་དམན་ཁྱིེད་རང་གིས་ཡིད་ཆེས་བྱ་བར་རིགས་སོ་གསུངས་
 པ་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ཐེག་དམན་འདུལ་ལུང་སྟེ་བཞི་ལ་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཚུད་

པ་མེད་པས་བདེན་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སོགས་པ་ནི་བཀའ་ཡིན་གྱི་
 ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེན། དཔུ་མས། འོ་ན་འདུལ་ལུང་སྡེ་བཞི་
 ལ་བཀའ་མིན་ནོ་ཞེས་སྤྲུགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཚུད་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཕྱིར་དོར་
 བྱ་དང་། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་དང་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་
 ལུང་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་སྒྱིར་རང་གཞན་བྱེ་མདོ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྩ་
 བའི་སྡེ་བ་བཞི་ལས་གྱུས་པའི་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་བཅོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཚུད་
 པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་དོར་བྱར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
 བསྟན་པའི་རྩ་བ་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་འདུལ་
 བའི་ལས་ཆོག་ཚུད་བཅས་ཡིན་པས་དག་སྒྲོང་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ།།

ཡང་ན་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་སྒྲོང་བ་ཙམ་གྱིས་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་རྩ་བ་དག་སྒྲོང་དགྲ་བཙམ་པ་ཉིད་ཡིན་ན་དག་སྒྲོང་དགྲ་
 བཙམ་པ་ཉིད་ཀྱང་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་དགྲ་བཙམ་པ་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །
 དེ་ལྟར་དགྲ་བཙམ་དེ་ལའང་། སྤུལ་པའི་དགྲ་བཙམ་དང་། ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་བཟོད་
 པའི་དགྲ་བཙམ་དང་། མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དགྲ་བཙམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་
 པ་ལས་འདིར་འཛིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་མངོན་གྱུར་ཙམ་སྤངས་པའི་
 མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་ཅན་གྱི་དགྲ་བཙམ་དུ་འདོད་པ་དེའི་སེམས་ནི་གཟུང་བ་རྩལ་ཕྱན་
 ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་ལ་དམིགས་པ་བདེན་ཞེན་དང་བཅས་
 རྣམས་ཀྱི་རང་ལ་གནས་པ་དེས་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའང་
 དཀའ་བར་གནས་ཏེ་ཐོབ་རྒྱ་མེད་དོ། །ཉན་ཐོས་གྱིས། བདེན་བཞིན་སྐད་ཅིག་བརྩ་
 དུག་མཐོང་བས་མཐར་ཐུག་གི་བྱ་རན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་མི་དཀའ་སྟེ་ཉོན་མོངས་
 པ་སྤངས་ནས་གྲོལ་བ་དང་ཐར་བར་འགྱུར་རོ་ཞེན། དཔུ་མས། བདེན་པ་མཐོང་
 བས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་སྤངས་པས་གྲོལ་བ་ཡིན་ན་གྲོལ་བ་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྲུག་
 བསྐྲུལ་ལས་ཐར་བ་དེར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལ་གྲོལ་བ་དང་མཉམ་དུ་སྤྲུག་བསྐྲུལ་

ཐམས་ཅད་ལས་ཐར་པར་མི་འཇུག་རོ། །མི་ཐར་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དག་བཅོམ་པ་
འཕགས་པ་མོ་འགལ་གྱི་སྤྱུ་ཆེན་པོ་དག་བཅོམ་པ་སྒྱུར་རུང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྣམས་
ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཀྱང་དག་བཅོམ་པ་དེ་དག་རྣམས་ལ་སྡོན་གྱི་ལས་ངན་གྱི་རྒྱས་
པ་རྣམ་པར་སྒྲིན་པའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ཉམས་སྤྱོད་པ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་
ཡིན་ནོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱིས། བཤད་པར་བྱ་བ་དེ་ཤིག་གི་ཆོན་ཡང་སྤྲིད་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཏེ་བར་
ལེན་པའི་སྤྲིད་པ་དེ་ནི་མེད་ཅེས་ངེས་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དུས་མས། སྤྲིད་པ་འདི་
ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲིད་པ་པལ་པ་ལ་ཡོད་པའི་ཡང་སྤྲིད་ཏེ་བར་ལེན་བྱེད་དེ་
ནི་དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་མིན་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ལ་
སྒྲིབ་བྱེད་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་དེ། སྤང་དོར་གྱི་གནས་ལ་ཀུན་ནས་ཕྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་
འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་འཁོར་པའི་རྩ་བ་དེ་ནི་མེད་
ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞེན་ནི། དུས་ཀྱིས་
བསྐྱེལ་པས་མི་ཤེས་པ་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་སྤྲུལ་ཁྲིམ་བདག་དཔལ་སྒྲེས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་
ཐར་པའི་ས་བོན་མ་ཤེས་པ་དང་། གནས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་པས་མི་ཤེས་པ་འཕགས་པ་
མོ་འགལ་གྱི་སྤྲུལ་རང་གི་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་སྒྲེས་པ་མ་ཤེས་པ་
ཉལ་བ་དང་། རྒྱ་སྤྲུག་མེད་ཀྱི་འབྲས་སྤྲུག་མེད་དུ་ཡོད་པ་མི་ཤེས་པ་ནི། **རིག་པ་དེ།**

མ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་གཅིག་ལ་ཡང་། །རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་ཐ་དད་བ།།

དེ་མཁྱེན་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་ཏེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མིན་པས་མིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་མ་བྱའི་མདོངས་བཀྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་པ་
མི་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་དང་མི་འཛིགས་པ་དང་མ་འདྲེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རབ་རྒྱ་མང་པོ་མི་ཤེས་པ་སྟེ་སངས་རྒྱས་དང་།
ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་པར་བྱེ་བའི་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞེས་ཀུན་ནས་ཕྱོངས་པའི་ཉོན་མོངས་

བ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཐེད་
 བ་ཡང་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་མེད་དེ་ཡོད་དོ། །རྒྱ་བདེ་སྤྱད་གི་བཅུང་སྟོམས་གྱི་ཚེར་
 བའི་རྒྱུན་གྱིས་ནི་འབྲས་བུ་ཐེད་པ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ་བདེ་སྤྱད་གི་ཚེར་བའི་དག་བཅོམ་
 བ་དེ་དག་རྣམས་ལ་ཡང་ཡོད་པ་ཡིན་ནོ། །རྒྱལ་ཐུན་དང་གེས་བསྐྱང་ཅིག་ཆ་མེད་
 གཉིས་གྱི་དམིགས་པ་བདེན་ཞེན་དང་ནི་བཅས་པའི་སེམས་འགའ་ཞིག་ལ་ནི་སྤྱ་བའི་
 སེམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །འགགས་པ་མཐའ་མི་བྱབ་
 བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས་རང་ས་མཛོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པ་བསྟོམས་སྟོབས་
 གྱིས་འགགས་པ་སྤྱར་ཡང་སྟེ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་སེམས་རྟོག་མེད་ཀྱུན་
 གཞིའི་སྟེང་དུ་ཚོགས་དུག་གི་གེས་པ་བཀག་སྟེ་བསྟོམ་པས་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་
 གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་འགགས་ཏེ་བྱུང་ཚེར་གྱི་འདུ་གེས་མེད་པའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རང་
 དུ་བསྐྱལ་ཆེན་བརྒྱད་ཁྱིའི་པར་དུ་གནས་ཏེ་སྤྱར་འབྲལ་འོང་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་དེས་ན་སྟོང་པ་ཉིད་གྱི་དོན་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་གྱིས་མིང་ཆོག་ཡི་
 གེས་བསྟུས་པའི་བཀའི་རག་གང་ཞིག་འདུལ་བ་ལ་སྤང་བ་དང་། མདོ་སྟེ་ལ་འཇུག་
 བ་དང་། མཛོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་དེ་རྣམས་ནི་གལ་ཏེ་ཡོད་ན་སངས་
 རྒྱས་གྱིས་གསུངས་པ་ཡིན་པར་འདོད་དོ་ཞེན། དཔུ་མས། འོ་ན་ཆོས་ལ་བརྟགས་
 པའི་མཐའ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་དང་དགོན་བརྟེགས་
 དང་མུང་པོ་ལྗེའི་རབ་རྩ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལལ་ཆེར་ནི་ཐེག་
 དམན་ཁྱེད་ཅག་གི་མདོ་རྣམས་དང་མཚུངས་པར་འདོད་པ་མིན་ནམ་ཅི་སྟེ་ཡིན་
 ནོ། །ཉན་ཐོས་གྱིས། མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་སོགས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་
 གྱུར་གཤེད་ཕྱིན་སོགས་ནས་གསུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མེད་
 དོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་པས་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དཔུ་མས།
 གལ་ཏེ་ཁྱེད་ཐེག་དམན་གྱིས་མདོ་སྟེ་དགོངས་པ་དེས་འགྲེལ་དང་དགོན་བརྟེགས་ལ་
 སོགས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཤེད་ཕྱིན་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྟེ་ཐམས་

ཅད་སྒྲིན་དང་བཅས་ཏེ་བཀའ་མིན་པར་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ན་པེད་ཐེག་ཆེན་གྱིས་
 ཀྱང་དགོན་བརྟེན་ལ་སོགས་པ་ཡང་ཐེག་དམན་བྱེད་ཅག་གིས་རྒྱལ་བས་གསུངས་
 པའི་མདོ་སྡེ་དང་མཆོངས་པར་འདོད་པ་གཅིག་གིས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ཅིས་མ་ཡིན་ཏེ་ཡིན་པར་ངེས་སོ། ། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། དེ་
 ལྟར་མིན་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་སོགས་བཀའ་ཡིན་མིན་བདག་གིས་མི་ཤེས་སོ་ཞེན། དཔུ་
 མས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བཀའི་ངག་གང་ཞིག་ནི་ཉན་ཐོས་འདྲ་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་
 པས་ཀྱང་གཏིང་དཔོག་པར་མ་རྒྱས་ཏེ་ཤེས་པར་མ་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཁྱོད་ཙམ་
 གྱིས་མ་ཤེས་ཤིང་མ་རྟོགས་པས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་རིག་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བཀའ་
 མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཟུང་བར་བྱ་བ་མིན་པར་གཞན་སུ་ཞིག་གིས་བྱེད་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་
 མདོ་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུང་བྱ་ཁོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལམ་སྟོང་ཉིད་གཉེན་པོར་སྒྲོམ་རྒྱལ་ནི།

མོངས་པས་སྐྱག་བསྐྱལ་ཅན་དོན་དུ། །ཆགས་དང་འཇིགས་མཐའ་ལས་གྲོལ་བར།།
 འཁོར་བར་གནས་པ་འགྲུབ་འགྱུར་བ།། ༥༢

འདི་ནི་སྟོང་ཉིད་འབྲས་སུ་ཡིན། །དེ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱོགས་ལ།།
 སུན་འབྱེན་པ་ནི་འཐད་མ་ཡིན། །དེས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བར།། ༥༣

སྟོང་པ་ཉིད་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱ། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྦྱིབ་པ་ཡི།།
 སུན་པའི་གཉེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད། །ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་འདོད་པས།། ༥༤

དེ་ནི་རི་ལྟར་སྒྲོམ་མི་བྱེད། །ངོས་གང་སྐྱག་བསྐྱལ་སྦྱེད་བྱེད་པ།།
 དེ་ལ་སྐྱག་པ་སྦྱེ་འགྱུར་མོད། །སྟོང་ཉིད་སྐྱག་བསྐྱལ་ནི་བྱེད་པ།།
 དེ་ལ་འཇིགས་པ་རི་ལྟར་སྦྱེ།། ༥༥

གཤམ་ཉི་བདག་འགའ་ཡོད་ན་ནི། །ཅི་ཡང་རུང་ལས་འཛིགས་འགྱུར་ན།།

བདག་ཉིད་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་པས། །འཛིགས་པར་འགྱུར་བ་སྲུ་ཞིག་ཡིན།། ༥༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ཁྱོད་དཔུ་མས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་རིག་
པ་རྒྱུན་གཅོད་མ་རྩམ་བཞིན་དུ་ལའོར་བར་གནས་པ་ལ་ཐ་མལ་བ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་
ཅི་ན། དཔུ་མས། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུད་བྱུང་གི་ཆོས་རྣམས་བཀའ་
ཡིན་པར་འགྱུར་ན་དེའི་ནང་དུ་གསུངས་པའི་བརྒྱུད་བྱུང་ལམ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟོགས་
ན་ཤམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་ན་བྱང་སེམས་ཀྱིས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་སྟོང་ཉིད་ཤེས་པས་རྒྱ་འབྲས་ལ་མོངས་
པའི་མ་རིག་པས་ལའོར་བ་དང་རན་སོང་གི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྲུག་བསྐྱལ་བའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སོ་སྟེས་པལ་པ་ལྟར་དུ་ཡུང་པོ་ལྟ་ལ་ཆགས་པའི་
མཐའ་ལས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ་བ་དང་ཉན་རང་ལྟ་བུ་ཡུང་པོ་
ལྟ་པོ་གཤེད་མ་རལ་གྱི་ཐོགས་པ་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་འཛིགས་པའི་མཐའ་ལས་སྟོང་
རྗེས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཚུལ་ཤེས་ནས་སྟོང་ཉིད་དང་སྟོང་རྗེ་ཟུང་འཇུག་གི་ལམ་ཉམས་སྲུ་
བྱངས་པས་སྟེ་བ་ལེན་པ་ལའོར་ལོས་སྲུར་རྒྱལ་སྟེད་མོའི་ཆལ་ནས་སྟེད་མོའི་ཆལ་དུ་
འགོ་བཅི་བཞིན་ཡུང་པོ་ལྟའི་ལའོར་བར་བསྐྱལ་བ་གྲངས་མེད་མང་པོར་གནས་ཉེ་མི་
གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་
ལམ་དུས་སྲུ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་པའི་འབྲས་ལུ་ཡིན་ནོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་
ལྟར་དུ་བདེན་བཞིན་ཀྱང་ཅིག་བཅུ་དུག་ཅམ་ཞིག་ཤེས་པས་ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱོགས་ལ་སྦྱང་པས་སྲུན་འབྱེན་པ་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་ཟབ་མོ་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ལ་བདེན་ནམ་མི་བདེན་སྟམ་པས་ཐེ་ཆོམ་མི་ཟ་བར་སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནི་བསྟོམ་པར་བྱ་བ་ཁོ་ནའོ།།

ཉན་ཐོས་ཀྱིས། ལམ་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པ་ལ་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅི་ན། དཔུ་མས།

མཐོ་རིས་དང་ཐར་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་ཉན་
 མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་གཉན་པོ་འང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་
 ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་ཞེན་ནི་
 ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེ་ཡི་ཐུན་པའི་གཉན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ན་ཐུར་དུ་ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ནི་དེ་ལྟར་ན་སྒྲོམ་
 བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་པས་
 རྒྱག་གོ་ཞེན། དབུ་མས། མེ་ཆུ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་བདེན་ཞེན་གང་དང་གང་
 གིས་ནི་ཆ་གང་ལ་སོགས་པའི་རྒྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་རྒྱད་ལ་ཐུར་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་
 མེ་ཆུ་ལྟ་བུའི་གང་ཡིན་པའི་དངོས་པོ་དེ་དང་དེ་དག་ལ་རྒྱག་པ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་འོས་
 ཤིང་རིགས་པ་ཡིན་ནའང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྒྲོམ་པས་འཁོར་བ་དང་དཔེ་སོང་གི་
 རྒྱག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཐུར་ན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དེ་ལ་
 འཛིགས་ཤིང་རྒྱག་པ་དེ་ལྟར་དུ་སྒྲུབ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་སོ། །གལ་ཏེ་རྒྱག་མཁན་གང་
 ཟག་གི་བདག་འགའ་ཞིག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་མེ་ཆུ་མཆོན་
 ཆ་སྟོང་ཉིད་དོན་ལ་སོགས་པ་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་ལ་འཛིགས་
 ཤིང་རྒྱག་པ་སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་པར་རིགས་ཤིང་འོས་པ་ཡིན་ནའང་ཐེག་དམན་
 ཉན་རང་ལའང་རྒྱག་མཁན་གང་ཟག་གི་བདག་ཉིད་ནི་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་མིན་པས་ན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་འཛིགས་ཤིང་རྒྱག་པར་
 འགྱུར་བ་པོ་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་དོན་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་
 གཅིག་མེད་པར་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་པབ་པ་
 སོང་ནས།

གཉིས་པ་བསྒྲོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུ་ལའང་། གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་
 སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་གང་ཟག་གི་
 བདག་མེད་སྒྲོམ་རྒྱུ་ལའང་། ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་སྟོང་པར་སྒྲོམ་རྒྱུ་དང་། ལྟན་

བདག་ས་ཀྱི་བདག་སྟོང་པར་སྒྲོམ་རྩལ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སོ་དང་སྒྲུ་སེན་བདག་མ་ཡིན། །བདག་ནི་རུས་པ་ཁྲག་མ་ཡིན།།
སྒྲུ་བས་མིན་བད་ཀན་མ་ཡིན་ཏེ། །རྒྱ་སེར་དང་ནི་རྟག་ཀྱང་མིན།། ༥༩

བདག་ནི་ཞག་དང་རྩལ་མིན་ཏེ། །སྒྲོ་མཆིན་དག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན།།
བདག་ནང་ཁྲོལ་གཞན་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །བདག་ནི་ཕྱི་ས་གཅིན་མ་ཡིན།། ༦༠

ཤ་དང་བགས་པ་བདག་མིན་ཏེ། །འོད་དང་རྒྱུད་ཡང་བདག་མ་ཡིན།།
བྱ་ག་བདག་མིན་རྣམ་ཀུན་དུ། །རྣམ་ཤེས་དུག་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན།། ༦༡

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་པས། གང་ཟག་ངར་འཛིན་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་
རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པོ་ཞེན། དེ་ལྟུང་ཤོད་དུ་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་
བདག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་དང་པོར་རང་རྒྱུད་ལ་ཡེ་ནས་བདེ་གཤེགས་སྟིང་པོ་ལྟན་སྒྲེས་
སྟེ་ཡོད་པའི་བདག་སྒྲོ་བྱར་དུ་འབྲལ་རུང་ཅན་གྱི་བདག་ཉིད་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སེམས་རང་བཞིན་དུ་གནས་ཏེ་བསྒྲོམ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་ཆོན་ལུང་སྒྲུ་ལ་སོགས་
པའི་རྒྱུ་ཅི་བྱུང་ན་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྟིང་འཐོར་འགོ་བ་ལྟ་བུའི་སྒྲག་སེམས་སྟངས་ཅིག་
མ་ཞིག་སྒྲེ་འོང་བ་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ལྟན་གྱི་བདག་ཟེར་བ་དེ་ཉིད་ས་དང་རྒྱུད་ང་མེ་དང་
རྒྱུད་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་དུག་གི་རྟེན་དུ་བཅའ་ན་ལྟན་
སྒྲེས་ཀྱི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞིག་མི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་ནི། ལུས་འདིའི་སྤྱི་བའི་
ཆ་སའི་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་མ་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ་འདི་ལྟར་སོ་
རྣམས་ནི་བདག་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུ་དང་རྟེན་ལག་གི་
སེན་མོ་རྣམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་སྤྱི་བ་རུས་པ་རྣམས་
ཀྱང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུས་འདིའི་གཤེར་བའི་ཆ་རྒྱུད་ཁམས་ཀྱི་ཐོག་ན་
ཡང་བདག་རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མིན་པའི་རྒྱལ་ནི་རྣམས་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱི་བདག་མ་

ཡིན་པ་དང་སྤྲུམ་པ་བདག་མིན་པ་དང་མཆིལ་མ་ལ་སོགས་པའི་བད་ཀན་ཡང་བདག་
 མ་ཡིན་ཏེ་ཚུ་སེར་དང་ནི་ནག་གྲང་བདག་མིན་པ་དང་། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་བདག་ནི་རུས་
 པའི་གསང་བའི་སྤྲུམ་ཀྱི་ཞག་གྲང་མིན་པ་དང་དོད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལུས་ལ་རུལ་ཆུ་འབྱུང་
 པ་རྒྱམས་གྲང་བདག་མིན་ཏེ། སྒོ་བ་དང་མཆིན་པ་དེ་དག་གྲང་ནི་བདག་མ་ཡིན་པ་
 དང་ནང་ཁྲོལ་གཞན་སྙིང་དང་རྒྱུ་མ་དང་མཁལ་མ་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ་དེ་
 བཞིན་དུ་བདག་ནི་ལུས་ལས་བྱུང་བའི་བྱི་ས་དང་གཅིན་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་
 ལུས་ཀྱི་ནང་གི་ག་དང་བྱི་རུ་པགས་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ་ཚུའི་ཁམས་ལ་བཙལ་ན་
 བདག་མི་རྟེན་དོ། །མེའི་ཁམས་ནི་ལུས་ཀྱི་དོད་རྒྱམས་བདག་མ་ཡིན་པ་དང་ཁ་དང་
 སྤྱི་རྒྱུང་ལ་སོགས་པ་ཡང་བདག་མ་ཡིན་པ། ལུས་ཀྱི་ནང་དང་ཅའི་སྤྱབ་སྟོང་ན་བ་
 དང་སྤྱི་རུ་ག་ལ་སོགས་པའི་ནང་གི་ནམ་མཁའི་ཁམས་གྲང་བདག་མིན་པ་དང་
 གཟུགས་མངོས་སམ་མི་མངོས་པ་ལྟ་བུའི་མིག་གི་རྒྱམ་པར་གཤམ་པ་དང་དེ་བཞིན་སྒྲ་
 སྟན་ནམ་མི་སྟན་འཛིན་པའི་རྒྱ་གཤམ་དང་དྲི་ཞིམ་མམ་མི་ཞིམ་ལ་དཔྱོད་པའི་རྒྱ་གཤམ་
 དང་རོ་བཅུད་དམ་མི་བཅུད་ལ་དཔྱོད་པའི་ཕྱེ་གཤམ་དང་རེག་བྱ་འཇམ་མམ་མི་འཇམ་
 པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ལུས་གཤམ་དང་ཆོས་ཀྱན་བཟང་ངམ་ངན་པ་ལ་དཔྱོད་པའི་ཡིད་གཤམ་
 ཏེ་དེ་ལྟར་དུས་དང་རྒྱམ་པ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱམ་པར་གཤམ་པ་དུག་པོ་དག་གྲང་ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་
 བདག་མ་ཡིན་ཏེ་སྤྱི་འབྱུར་རྟེན་མ་བ་ལྟར་ན་བདག་དང་པོ་བྱུང་ས་དང་བར་དུ་གནས་
 ས་དང་ཐ་མ་འགྲོ་ས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ན་འང་བྱུང་གནས་འགྲོ་ས་གསུམ་ལ་བརྟགས་
 བ་འང་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་དང་བྲལ་བས་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱི་འབྱུར་
 གསར་མ་བ་ལྟར་ན་འང་བདག་དང་སྤྱང་པོ་ལྟ་གཅིག་པ་ཡིན་ན་ལུས་སོགས་ལ་བ་ལྟ་
 རེག་ལ་སོགས་པ་རུས་པ་བཞིན་དུ་བདག་དེ་འང་བ་ལྟ་རེག་མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་སུ་
 འབྱུར་བའི་སྒྲོམ་དང་ཡང་ན་བདག་ལ་བ་ལྟ་རེག་མཐོང་ཐོས་སུ་མི་རུས་པ་ལྟར་ལུས་
 སོགས་ལ་འང་བ་ལྟ་རེག་ལ་སོགས་པ་མི་རུས་པས་ན་གཅིག་དང་ཡང་བྲལ་ལ། བདག་
 དུ་མ་ཡིན་ན་སྤྱང་པོ་ལྟ་ལས་ལ་སོགས་ན་བདག་ཅེས་པ་འདིའོ་ཞེས་སྟོན་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་

དགོས་ཀྱང་མེད་པས་ན། གཅིག་དང་དྲུ་བུལ་གྱི་རིགས་པས་བརྟགས་ན་ལྟན་སྒྲིམ་
གྱི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པ་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།

གཉིས་པ་བྱུང་མཐའ་ངན་པའི་སྒྲོམ་བརྟགས་པའི་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་བདག་སྟོང་
པར་སྒྲོམ་ཚུལ་ལའང་། བདག་ཤེས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་བེམ་པོར་
འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་སྐྱ་ཡི་ཤེས་རྟག་ན། །ཐམས་ཅད་ཆོ་ན་སྐྱ་འཛིན་འགྱུར།
ཤེས་བྱ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་རིགས། །གང་གིས་ཤེས་པ་ཞེས་བརྗོད་བྱེད། ༤༡

གལ་ཏེ་ཤེས་མེད་ཤེས་ཡིན་ན། །ཤིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
དེས་ན་ཤེས་བྱ་ཉིད་གནས་པ། །མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་ངེས། ༤༢

དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་གཞུགས་ཤེས་ན། །དེ་ཆོ་ཐོས་པའང་ཅི་སྟེ་མིན།
གལ་ཏེ་སྐྱ་མི་ཉེ་ཕྱིར་ན། །དེ་ན་དེ་ཡི་ཤེས་པའང་མེད། ༤༣

སྐྱ་འཛིན་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ། །དེས་གཞུགས་འཛིན་པར་རི་ལྟར་འགྱུར།
གཅིག་ནི་པ་དང་བྱ་ཉིད་དུ། །བརྟགས་ཡིན་ཡང་དག་ཉིད་མིན་ཏེ། ༤༤

རི་ལྟར་སྟོང་སྟོང་བས་རྒྱལ་དང་ནི། །ཐུན་པ་བྱ་མིན་པ་ཡང་མིན།
དེ་ནི་སྐྱ་འཛིན་དང་ལྟན་པའི། །རང་བཞིན་དུ་ནི་མཐོང་མ་ཡིན། ༤༥

གར་མཁའ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གཞན་གྱིས། །དེ་ཉིད་མཐོང་ན་དེ་རྟག་མིན།
གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་དེ་ཉིད་ན། །གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྟོན་མེད་ཅིག། ༤༦

གལ་ཏེ་ཚུལ་གཞན་བདེན་མིན་ན། །དེ་ཡི་རང་གི་རང་བཞིན་སྟོས།

ཤེས་ཉིད་ཅེན་དེ་ལྟ་ན། སྦྱིས་ཀྱན་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར། ༤༧

སེམས་པ་སེམས་མེད་དེ་དག་གྲང་། གཅིག་འགྱུར་གང་ཕྱིར་ཡོད་ཉིད་མཚུངས།
གང་ཆེ་བྱེ་བྲག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ །དེ་ཆེ་འདྲ་བའི་རྟེན་གང་ཡིན། ༤༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བྱི་རོལ་བས། ལྟན་སྦྱིས་དར་འཛིན་གྱི་བདག་རང་
བཞིན་གྱི་ཡོད་ཤེ་ཀྱན་བརྟགས་གྱི་བདག་སྦྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་རྟག་པ་
ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུ་མས། ཡུལ་འགགས་རུང་གལ་ཏེ་སྦྱ་འཛིན་པ་དེ་ཡི་ཤེས་པ་ལ་
སོགས་པ་ཡུལ་ལྡེ་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་ན་དུས་དང་ནམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་ཆེ་ན་རྩ་
ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྦྱ་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པར་འགྱུར་དགོས་ཏེ་ཤེས་པ་རྟག་པ་
གཅིག་ཡིན་ན་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་འཛིན་པ་ལས་ཡུལ་གཞན་འཛིན་པར་མི་རིགས་
སོ། །བྱི་རོལ་གངས་ཅན་བས། ཡུལ་རྩ་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་འགགས་པས་མེད་པ་ཡིན་
གྲང་རྩ་ལྟ་བུ་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་བྱུལ་དུ་ལྟག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དབུ་མས། ཡུལ་ཤེས་
བྱ་རྩ་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་མེད་ན་ཡུན་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བརྟག་པ་བྱུལ་དུ་ལྟག་ཡོད་པ་དེས་
ཡུལ་རྩ་མ་ཡིན་པའི་གཞན་ཅི་ཞིག་རིགས་ནས་རྒྱ་མཚན་གང་གིས་ན་ཡུལ་འཛིན་གྱི་
ཤེས་པ་ཞེས་རྫོང་བར་བྱེད་དེ་ཤེས་པ་ཞེས་བརྫོང་བར་མི་རིགས་སོ། །

གངས་ཅན་བས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བྱུལ་དུ་ལྟག་ཡོད་པ་དེས་ཡུལ་ཅི་ཡང་མ་
ཤེས་ནའང་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དབུ་མས། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རྩ་སྦྱ་ལ་
སོགས་པ་འགགས་ཏེ་མེད་པར་གྱུར་ཆེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པ་ཡིན་ན་གིང་ལ་
སོགས་པའི་ཡུལ་ཀྱན་ཡང་ཤེས་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་
མཚན་དེས་ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་རྩ་སྦྱ་ལ་སོགས་པ་ཉི་བར་གནས་པ་མེད་པར་གྱུར་ཆེ་ཡུལ་
ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགགས་ཏེ་མེད་ཅས་ངེས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་ནི་
ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐད་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ཤེས་དགོས་གལ་ཆེ་ཤེ་ཡུལ་
མེད་ཆེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་འགགས་ངེས་པ་ཡིན་ནོ་གསུངས་སོ། །གངས་ཅན་བས།

ཡུལ་རྒྱ་འགགས་ཏེ་མེད་རུང་རྒྱ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ད་ལྟ་
 ཡུལ་གཞུགས་འཛིན་བྱེད་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། འོ་ན་གཞུགས་འཛིན་
 པ་དེའི་ཆོ་ན་རྒྱ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་རྒྱ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པ་འདར་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་མིན་
 ཏེ་རྒྱ་ཡང་ཐོས་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གངས་ཅན་པས། ཡུལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་མི་ཐོས་
 པ་ནི་གཤམ་ཏེ་ཡུལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་འགགས་ནས་ཡུལ་གྱི་རྒྱ་འགགས་པ་དང་ཡུལ་
 ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡང་དེ་དང་ཐག་རིང་སྟེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་ཉེ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན།
 དཔུ་མས། རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཆན་དེས་ན་ཡུལ་དེ་ཡི་འཛིན་བྱེད་
 གྱི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེའདར་མེད་དེས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ་མར་ཁྱ་ཟད་པ་དང་མཉམ་དུ་
 མར་མེད་འཆི་བ་བཞིན་དུ་རྟེན་ཡུལ་འགགས་པའི་ཆོ་ན་བརྟེན་པ་རྣམས་ཤེས་མི་
 འགགས་པའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་འཛིན་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་
 ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ད་ལྟ་གཞུགས་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པར་ངེ་ལྟར་དུ་
 འཇུག་ཏེ་འགལ་བ་ཡིན་པས་མི་རིགས་ཏེ་དཔེར་ན་ལོང་བས་གཞུགས་མི་མཐོང་ཡང་
 རྒྱ་ཐོས་པ་དང་འོན་པས་རྒྱ་མི་ཐོས་ཀྱང་གཞུགས་མཐོང་བ་མངོན་སུམ་ཡིན་ཕྱིར་ཤེས་
 པ་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནོ།

གངས་ཅན་པས། ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་གིས་དང་པོ་རྒྱ་འཛིན་པ་དེས་ཕྱིས་
 གཞུགས་འཛིན་པ་དཔེར་ན་མི་གཅིག་ལ་འདར་རང་གི་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སུ་དང་། སུ་ལ་
 ལྟོས་ནས་པར་འཛིན་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་རྟག་པ་གཅིག་གིས་རྒྱ་དང་གཞུགས་གཉིས་
 ཀ་འཛིན་པར་རྟུས་སོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། འདི་ལྟར་མི་གཅིག་ལ་ནི་སུ་བསྐྱེད་པ་པོ་ཙམ་
 ལ་ལྟོས་ནས་པ་ལ་འཛིན་པ་དང་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སུ་ཉིད་དུ་ལྟོས་པ་པ་དང་ལྟོས་འཛིན་
 གིས་བཞག་སྟེ་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཡིན་ང་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་པར་དོན་ལ་ཡང་དག་
 པར་ན་མི་གཅིག་གོ་དེ་པ་དང་སུ་གཉིས་ཀ་ཉིད་དུ་མིན་ཏེ་འདི་ལྟར་དུ་སྟོང་སྟོང་བས་ཞེས་
 བྱ་བ་སྟུག་བསྟུལ་དང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་བདེ་བ་དེ་དང་ནི་སུ་ན་ཞེས་བྱ་བ་བཏང་སྟོམས་
 ཏེ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་ཏེ་བདེ་སྟུག་བཏང་སྟོམས་གསུམ་མམ་མི་དེའི་ལུས་ངག་

ཡིད་གསུམ་ནི་སྤྱི་ཡང་མིན་ལ་པ་ཡང་མིན་པ་རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་གཟུགས་འཛིན་
 གྱི་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྒྲ་འཛིན་པ་དང་ལྷན་པའི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ཉིད་དུ་ནི་མཐོང་བ་
 མ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་རྟགས་མེད་དོ། །གྲངས་ཅན་པས། རྟག་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་
 མི་གཅིག་གིས་སྤྱོད་ཞི་བའི་འབག་དང་ཕྱི་དྲོ་ཁོ་བའི་འབག་ལྟ་སྤྱི་ཞིག་གྱོན་ནས་གར་
 སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་རྩལ་འཆམ་ཀྱང་ནང་གི་མི་ཉིད་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ནང་གི་ཤེས་པ་
 གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་རྩལ་དུ་རྩལ་གཞན་དང་གཞན་མི་འདྲ་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡུལ་སྒྲ་དང་
 གཟུགས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་གཟུགས་ཡང་དོན་སྤྱར་གྱི་ནང་གི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་
 སུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དཔུ་མས། ཕྱི་རྩལ་དུ་དཔེ་གར་མཁན་ལྟ་སུར་ལུས་ངག་གི་
 རྣམ་འཕྱུར་གྱི་རྩལ་གཞན་དང་གཞན་མི་འདྲ་བའི་རྩལ་གྱིས་དོན་སྤྱར་གྱི་ནང་གི་ཤེས་
 པ་རྟག་པ་དེ་ཉིད་ཁོ་ན་མཐོང་ན་ནི་དོན་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་རྟག་པ་མིན་ཏེ་རྩལ་གཞན་
 དང་གཞན་གྱིས་མི་རྟག་པར་འཕྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ཅན་པས། ཤེས་པ་རང་བཞིན་
 རྟག་ལ་རྩལ་གཞན་གྱི་རྣམ་འཕྱུར་མི་རྟག་ཀྱང་སྤྱར་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཉིད་གཅིག་སུ་རྟག་
 གོ་ཞེན། དཔུ་མས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་རྩལ་གཞན་རྣམ་འཕྱུར་མི་རྟག་ཀྱང་སྤྱར་གྱི་
 ཤེས་པ་དེའི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་གཅིག་སུ་རྟག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལྟ་སུའི་གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་
 རྩོན་ཆད་མེད་པའི་གཅིག་པ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་གཉིས་གཅིག་ཡིན་
 ཚེ་དཀར་ནག་དང་ཚ་གྲང་དང་ལོག་ལྟ་དང་དད་པ་སྒྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
 གཅིག་ཡིན་པར་འཕྱུར་རོ། །གྲངས་ཅན་པས། ཤེས་པ་ངོ་བོ་རྟག་ཀྱང་རྩལ་གཞན་
 བདེན་པ་མ་ཡིན་པས་གནས་སྐབས་མི་རྟག་གོ་ཞེན། དཔུ་མས། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་ངོ་
 བོ་རྟག་ཀྱང་རྩལ་གཞན་བདེན་པ་མིན་པས་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པ་དེ་ལྟ་སུའི་ཤེས་
 པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡུལ་གཅིག་དང་མི་འདྲེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཡིན་རང་གི་རང་བཞིན་གཅེར་
 སུ་དེ་ནི་སྒྲོས་ཏེ་ཤོད་ཅིག་གསུངས་པ་ལ། གྲངས་ཅན་པས། དེ་ལྟ་སུའི་རང་བཞིན་
 ནི་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་དུ་ཡིན་ཅི་ན། དཔུ་མས། དེ་ལྟ་སུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཙམ་ཉིད་
 གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ན་ནི་རང་དང་གཞན་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིམ་སོ་ཅིག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་

གཅིག་ཏུ་ཡིན་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་པ་མི་ལ་སོགས་པ་དང་སེམས་
མེད་པེམ་པོ་རྩོད་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་གཅིག་པར་འགྱུར་ཏེ་
དེ་ལྟར་ཡིན་ཐུང་རྒྱ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་སྟམ་ན་རང་གཞན་དང་སྣོད་ཀྱི་འཛིག་
རྟེན་ནམས་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བདག་ཤེས་པ་རྟག་པར་འདོད་
པ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པའོ།།

གངས་ཅན་པས། སྤྱིའི་ཤེས་པ་ཀྱན་ལ་བྱབ་པས། བདེན་ཀྱང་བྱེ་བྲག་གི་ཤེས་
པ་སྐྱེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་དང་གཟུགས་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་མི་
བདེན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། སྤྱིའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་ཡིན་པ་གང་གི་
ཆོ་ན་བྱེ་བྲག་གི་ཤེས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཤེས་པ་
བདེན་པ་དང་མི་བདེན་པ་དེ་འབྲ་བའི་རྟེན་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རྟེན་མེད་པར་ངེས་པས་
སེམས་སྐད་ཅིག་གི་སྤང་བ་ཡིན་ཆོ་ནམ་ཤེས་དུག་པོ་བདག་མིན་པར་ཤེས་དགོས་
གལ་ཆེ་གསུངས་སོ། །**གཉིས་པ་བཅས་པོར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།**

སེམས་མེད་པ་ཡང་བདག་མིན་ཏེ། །སེམས་མེད་ཉིད་ཕྱིར་བྱུང་སོགས་བཞིན།།
འོན་ཏེ་སེམས་དང་ལྟན་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་ན་མི་ཤེས་འཛིག་པར་ཐལ།། ༥༧

ངེ་སྟེ་བདག་ལ་འགྱུར་མེད་ན། །སེམས་པས་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱས།།
དེ་ལྟར་ཤེས་མེད་བྱ་བལ་བ། །ནམ་མཁའ་བདག་ཏུ་བྱས་པར་འགྱུར།། ༥༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཅན་གྱིས། བདག་ཤེས་པ་རྟག་པ་མིན་
ཀྱང་། ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། གཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བདག་པེམ་པོ་རྟག་པ་
ཞིག་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། གཟུགས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་སེམས་ཤེས་པ་མེད་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་བདག་པེམས་པོ་རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ཡང་ལས་འབྲས་ཀྱི་བདག་མིན་ཏེ་རྒྱ་
མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་སེམས་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་དཔེ་བྱུང་པ་དང་ཀ་བ་ལ་སོགས་པ་

བཞིན་ནོ། །རིག་པ་ཅན་གྱིས། འོན་ཏེ་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟོན་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་སེམས་པ་
དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་ཤེས་སོ་ཞེན། དུམ་མས། འོན་མི་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་
དེ་ནི་འཇིག་པར་ཐལ་ལོ། །རིག་པ་ཅན་གྱིས། དཔེ་དོན་རི་ཞིག་ནས་བཤད་ཀྱང་སྟེ་
རེད་ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཅན་གྱི་བདག་བེམ་པོ་དེ་ཉིད་གྱི་གནས་སྐྱབས་རྒྱུན་སེམས་པ་
སོགས་དང་འཕྲད་ཆེ་མི་རྟག་ཀྱང་བདག་རྟག་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུན་ཅི་ཞིག་
གིས་ཀྱང་འགྱུར་བ་མེད་དོ་ཞེན། དུམ་མས། འོན་རྒྱུན་སེམས་པ་མི་རྟག་པས་བདག་
བེམ་པོ་རྟག་པ་དེ་ལ་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་བྱས་ཏེ་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མ་བྱས་པ་དེ་ལྟར་ན་བདག་ལ་
ཤེས་པ་མེད་ཆེ་ཡུལ་ལ་འོངས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བ་དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་འདི་ཉིད་བདག་རྟེན་བྱས་པར་
འགྱུར་བ་དང་མཚུངས་སོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་པའི་དོན་ལ་རྩོད་བ་སྟོང་བ་ལའང་། བདག་མེད་ན་ལས་
འབྲས་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྒྲང་། བདག་མེད་ན་སྟིང་རྗེ་མི་འཐད་པའི་རྩོད་སྒྲང་།
བདག་ས་པའི་བདག་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་བདག་ནི་ཡོད་མིན་ན། །ལས་འབྲས་འབྲེལ་བ་རིགས་མིན་ཏེ།
ལས་བྱས་ནས་ནི་ཞིག་པས་ན། །སྤྱི་ལས་སྤྱུ་འགྱུར་ཞེན། །

བྱ་བ་འབྲས་གཞི་ཐ་དད་དང་། །དེ་བདག་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་།
ཡུ་ཐུག་ཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པས། །འདིར་བརྩུང་དོན་མེད་མ་ཡིན་མཁ། །

རྒྱ་ལྷན་འབྲས་སུ་དང་བཅས་པར། །མཐོང་བ་འདི་ནི་སྤྲིད་མ་ཡིན།
རྒྱུན་གཅིག་ལ་ནི་བརྟན་ནས་སྤྱུ་བྱེད་པོ་སྟོན་པོ་ཞེས་བྱར་བསྟན། །

འདས་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས། །བདག་མིན་དེ་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར།
འོན་ཏེ་རྒྱུ་སེམས་བདག་ཡིན་ན། །དེ་ཞིག་ན་ཡང་བདག་མེད་དེ། །

དཔེར་ན་རྩ་གིང་སྤོང་བོ་དག། ཆ་གས་ཕྱེན་འགའ་མེད་པ།།

དེ་བཞིན་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཡིས། །བཅའ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་མིན།། ༥༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་པས། བདག་རྟག་པ་ཞིག་ཡོད་ན་ཆོ་ལྷ་ཕྱི་
རྩ་ལས་བསགས་པ་དང་འབྲས་སུ་ཕྱོད་བ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་པ་ཡིན་མ་
གཏོགས་ཁྱེད་དཔུ་མས་གལ་ཏེ་གང་ཟག་གི་བདག་རྟག་པ་ནི་ཡོད་པ་མིན་ན་པེད་ཕྱི་
རོལ་པ་དང་ཁྱེད་ནང་པ་གཉིས་ལ་འདྲ་བདག་བསྐྱབ་པའི་དོན་ཅུ་རྩ་དྲུག་ལས་བསགས་
པ་དང་འབྲས་སུ་སྟག་བསྐྱལ་ཕྱོད་བ་སོ་གཉིས་ལ་རྩ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་རིགས་གིང་
འཐད་པ་མིན་ཏེ་ད་ལྟ་མིའི་སྤང་བོ་ལྷ་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩ་མི་དག་
པའི་ལས་བྱས་ནས་དེ་ནས་སྤང་བོ་ལྷ་ནི་འགག་སྟེ་ཞིག་པར་གྱུར་པས་ན་ཕྱིན་ཆད་
དཔུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སུ་སྟག་བསྐྱལ་ཕྱོད་བའི་འབྲས་སུ་དེ་ནི་གང་ཟག་སུ་
ཡི་ལས་སུ་འགྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། ལས་རྩ་འབྲས་ལ་སྟེལ་ཐག་
གི་བདག་རྟག་པ་ཅི་ཡང་མི་དགོས་ཏེ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེས་བྱ་བ་ཡུལ་ལྷག་ལ་
སོགས་པ་བསད་པ་དང་འབྲས་སུ་དཔུལ་པའི་སྟག་བསྐྱལ་ཕྱོད་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་ནི་གཞི་
ཐ་དད་པ་མིའི་འགོ་བ་དང་དཔུལ་པའི་འགོ་བ་གཉིས་ཡིན་པ་དང་། ལས་རྩ་འབྲས་
དེར་ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་པའི་བདག་རྟག་པ་དེས་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པ་སུ་ཅུང་
སྟགས་པ་ལྟ་བུ་དང་པེད་དཔུ་མས་བདག་མེད་པ་དེས་ཀྱང་སུ་གཏན་ནས་མེད་པ་ལྟར་
རྩ་འབྲས་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཡང་ནི་འུ་སྟེང་གཉིས་ཀ་ལ་གྲུབ་པ་ཡིན་པས་
ན་འདོད་པ་གཅིག་དུས་སུ་ད་ལས་འདིར་བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་དོན་ལ་བཅད་པ་དོན་
མེད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། རྩ་དང་ལྷན་པ་སྟོག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་དང་འབྲས་
སུ་དང་བཅས་པ་དཔུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་སྟག་བསྐྱལ་ཕྱོད་བ་ཞེས་བྱ་བ་མཐོང་ཆོས་
ཕྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཆེ་འདིའི་ལུས་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་རྩ་འབྲས་མཉམ་དུ་ཕྱོད་པར་
མཐོང་བ་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་སུ་ལ་འདྲ་བའི་པ་མ་ཡིན་ནོ།།

བྱི་རོལ་པས། བྱེད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལྷགས་ལ། ལུང་ལས། གང་ལས་
 བྱེད་པ་པོ་ལ་འབྲས་བུ་སྒྲིན་གྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལ་མི་སྒྲིན་ནོ་ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དབུ་མས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱང་
 པོ་ལྷ་པོ་རྩ་པོའི་རྒྱན་ལྷར་དུ་རྒྱན་མི་འཆད་པའི་ཕྱང་པོ་ལྷའི་རྒྱད་གཅིག་ལ་ནི་བརྟེན་
 བྲས་དེའི་དུས་སུ་ལྷ་མའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་རྒྱ་ལས་བྱེད་པ་པོ་དང་བྱི་མའི་ཕྱང་པོ་ལྷ་ལ་
 བདེ་སྤྱག་གི་འབྲས་བུ་ལ་འོངས་རྒྱུད་པ་པོ་ཞེས་བྱ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། བྱི་རོལ་
 པས། འོན་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དེ་ཉིད་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབུ་མས། འདས་པའི་སེམས་
 ནི་ཞིག་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཡི་སེམས་ནི་མ་
 སྒྲིས་པ་དངོས་མེད་ཡིན་པས་དེ་ལྷར་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་སེམས་གཉིས་ནི་
 བདག་མིན་ཏེ་སེམས་དེ་གཉིས་ནི་མེད་པའི་བྱིར་རོ། བྱི་རོལ་པས། འོན་ཏེ་ད་ལྟ་
 སྒྲིས་ལ་མ་འགགས་པའི་སེམས་དེ་ནི་བདག་ཡིན་ནོ་ཞེན། དབུ་མས། ད་ལྟའི་སེམས་
 སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཡང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཞིག་པར་གྱུར་པའི་དུས་ན་ཡང་བདག་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་དོན་དམ་པའི་ངོས་ན་བདག་མེད་པ་དང་བདག་བཏགས་པ་བ་
 ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཤེས་དགོས་གསུངས་སོ། །དེ་ལྷར་དུས་གསུམ་གྱིས་
 བཏགས་ན་བདག་མི་རྟོག་པ་དཔེར་ན་རྩ་ཤིང་གི་སྤོང་པོ་དེ་དག་ལ་ཆ་ཤས་ཀྱི་དུམ་
 བུར་བྱེ་ན་སྤོང་པོ་འགའ་ཡང་མེད་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་རབ་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་
 ལེགས་པར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེ་ཡིས་བཙལ་ན་བདག་ཀྱང་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་དོན་
 དམ་པ་ན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་མིན་ནོ།

གཉིས་པ་བདག་མེད་ན་སྤྱིང་རྗེ་མི་འཐད་པའི་རྩྭ་སྤང་ནི།

གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་མིན་ན། །སྤྱིང་རྗེ་བྱ་ཞེན།

འབྲས་བུའི་དོན་དུ་ཁས་སྤངས་པའི། །མྱོངས་པས་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པའོ། ༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བྱི་རོལ་པས། གལ་ཏེ་བྱེད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་དབུ་མ་

པས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་ཆེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོད་
 པ་མིན་ནོ་གང་ཟག་སུ་ཞིག་ལ་སྟིང་རྩེ་བྱ་སྟེ་དཔེར་ན་རི་བོང་གི་རྩ་ཐམས་ཅད་སུག་
 བསྐྱལ་དང་སུག་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཟེར་བ་དང་འདྲོའོ་ཞེ་ན། དཔུ་
 མས། རང་བཞིན་རོ་བོ་ཉིད་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་བསྟོམ་པར་བྱའོ་
 ཟེར་བ་མིན་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་རྩོགས་པ་འདི་སངས་རྒྱས་གྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་འདི་
 དོན་དུ་ལས་སྒྲངས་པ་འདི་སེམས་ཅན་མ་རིག་མྱོངས་པས་སེམས་ཅན་མེད་པ་ལ་ཡོད་
 པར་བཏགས་པ་གང་ཡིན་པ་དོན་དམ་ངོས་ན་རྩལ་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་མེད་ཅུང་ཐ་
 སྟོད་ཀྱི་རྩོམ་ཅམ་དུ་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་སྟིང་རྩེ་སྟོམ་པར་བྱའོ་ཟེར་བ་
 ཡིན་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེ་རོལ་པ་བྱོད་ཀྱིས་ཏྲག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
 གྱི་སེམས་ཅན་སུ་ཞིག་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ན་མི་སྟིད་དོ།

གསུམ་པ་བཏགས་པ་འདི་བདག་མི་འགོག་པར་བསྟན་པ་ནི།

སེམས་ཅན་མེད་འབྲས་སུ་ཡི་ཡིན། །བདེན་ཏེ་འོན་ཀྱང་མྱོངས་ལས་འདོད།།

སུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་དོན་དུ། །འབྲས་བུ་མྱོངས་པ་སྟོག་མི་བྱ།། ༥༧

སུག་བསྐྱལ་རྒྱ་ཡི་ང་རྒྱལ་ནི། །བདག་ཏུ་མྱོངས་པས་འཕེལ་བར་འགྱུར།།

དེས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མེད་ཅེ་ན། །བདག་མེད་བསྟོམ་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ།། ༥༨

ཞེས་པ་འདི་བར་གྱིས་བསྟན། བྱེ་རོལ་པས། བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ཆེ་
 སེམས་ཅན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ཡིན་ན་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་གྱི་
 གོ་འཕང་དེ་ཉིད་གཞན་སུ་ཡི་ཐོབ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། དོན་དམ་པ་འདི་
 རོས་ནས་ཐོབ་བྱ་ཐོབ་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་བདེན་ཏེ་ཞེས་འདོད་ལམ་
 བཏབ་སྟེ་འོན་ཀྱང་ཐ་སྟོད་ཀྱི་རྩོམ་ཅམ་དུ་མ་རིག་འབྲུལ་སྒྲུང་གིས་མྱོངས་པ་འདི་གཞན་
 དབང་དུ་གྱུར་པ་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཀྱན་རྟོག་གི་སྟོས་བཏགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་

དེ་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་ལས་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བྱ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ།།

ཕྱི་རོལ་པས། མྱོངས་པས་བདགས་པའི་བདག་དེ་ཉིད་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་འདོད་པས་
ཅི་ཞིག་བྱ་སྒྲུལ་ན། དབུ་མས། ལས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་
ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐ་སྟངས་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་མྱོངས་པ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་བདགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་བསྐྱོག་པར་མི་བྱའོ། ཕྱི་རོལ་པས། འོ་ན་
ངེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞིར་བདག་ཡོད་ངེས་པ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་
ཅན་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་འདོད་ན་དག་འཁོར་ཞེན། དབུ་མས། ཁམས་གསུམ་
འཁོར་བའི་སྐྱུག་བསྐྱེད་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཡི་རྩ་བ་ངོ་སྟུང་པའི་ང་རྒྱལ་དེ་ནི་རྟག་གཅིག་
རང་དབང་ཅན་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་མྱོངས་པས་
འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྐྱུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་འཕེལ་བར་འགྱུར་བས་ན་རྣམས་
ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་འདོད་པར་མི་བྱའོ། ཕྱི་རོལ་པས། ངེད་ཀྱི་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་
རྟག་པར་འདོད་པ་དེ་ལས་ཀྱང་ནི་ཁྱེད་དབུ་མས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་ཏུ་
བཟུང་བའི་བདགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་བསྐྱོག་ཏུ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ཅེ་ན། དབུ་
མས། ཁྱེད་ཕྱི་རོལ་པས་རྣམས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ནི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་དང་མི་
མཐུན་ཞིང་ངེད་དབུ་མས་མིང་ཅམ་དུ་བདགས་ཡོད་ཀྱི་བདག་དེ་ཉིད་ནི་དངོས་པོའི་
གནས་ལུགས་དང་མཐུན་པས་ན་དོན་ལ་བདག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པ་ནི་
བསྒྲོམ་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཚོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་སྒྲོམ་རྒྱལ་སོང་ནས།

གཉིས་བཅོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་རྒྱལ་ལའང། ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་
སྒྲོམ་རྒྱལ་དང། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒྲོམ་རྒྱལ་དང། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་
བར་བཞག་པ་སྒྲོམ་རྒྱལ་དང། ཚེས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་སྒྲོམ་རྒྱལ་དང་བཞི་ལས།

དང་པོ་ལུས་དྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལའང་། ལུས་སྦྱིར་བརྟགས་པ་དང་།
ལན་ལག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བརྟགས་པ་དང་། དེས་ན་ལུས་ལ་ཆགས་པ་སྦྱོང་དགོས་པར་
བསྟན་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལུས་སྦྱིར་བརྟགས་པ་ནི།

ལུས་ནི་རྒྱང་པ་བྱིན་པ་མིན། །བརྒྱ་དང་ཆེད་པའང་ལུས་མ་ཡིན།།
ལྷོ་དང་བྱུབ་ཀྱང་ལུས་མ་ཡིན། །བྲང་དང་དཔུང་པའང་ལུས་མ་ཡིན།། ༡༧

ཚིབས་ལོགས་ལག་པའང་ལུས་མ་ཡིན། །མཆན་ཁུང་ཐྲག་པའང་ལུས་མ་ཡིན།།
ནང་ཁོལ་རྣམས་ཀྱང་དེ་མིན་ལ། །མགོ་དང་མགྱིན་པའང་ལུས་མིན་ན།། ༡༨

འདི་ལ་ལུས་ནི་གང་ཞིག་ཡིན། །གལ་ཏེ་ལུས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ།།
བྱོགས་རེ་ཡིས་ནི་གནས་གྱུར་ན། །ཆ་རྣམས་ཆ་ལ་གནས་གྱུར་མོད།། ༡༩

དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས། །གལ་ཏེ་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཁྱི་བྱི་ལུས།།
ལག་སོགས་རྣམས་ལ་གནས་ན་ནི། །ལག་སོགས་དེ་དག་རི་སྟེང་པ།། ༢༠

དེ་སྟེང་གྱི་ནི་ལུས་སུ་འགྱུར། །བྱི་དང་ནང་ན་ལུས་མེད་ན།།
རི་ལྷར་ལག་སོགས་ལ་ལུས་ཡོད། །ལག་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་མེད་ན།། ༢༡

དེ་ནི་རི་ལྷར་ཡོད་པ་ཡིན། །དེས་ན་ལུས་མེད་ལག་སོགས་ལ།།
མོངས་པ་ཡིས་ནི་ལུས་སྟོར་འགྱུར། །དབྱིབས་སུ་ཡོད་པའི་བྱུང་པར་གྱིས།། ༢༢

ཐོ་ཡོར་ལ་ནི་མེད་སྟོབ་ཞིན། །རི་སྟེང་རྒྱུན་ཚིགས་དེ་སྟེང་དུ།།
ལུས་ནི་སྦྱིས་སུ་ལྟར་སྒྲུང་བ། །དེ་བཞིན་རི་སྟེང་ལག་སོགས་ལ།། ༢༣

དེ་ཡོད་དེ་སྟེང་དེར་ལུས་སྒྲུང་།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བྱི་རོལ་བས། དེ་ལྟར་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱང་
 ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མས། ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བལྟ་
 ཞིང་ལུས་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་སྟེ་ཚོགས་པའི་ལུས་ལ་ཉི་བར་བརྟགས་པའི་ཚེ་ན་ནི་
 ཀྲང་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་བོལ་ནི་ལུས་མིན་ཞིང་བྱིན་པ་ཞེས་ཏུ་ཡུ་གཡས་གཡོན་ནི་
 ལུས་མིན་པ་དང་། བརྟགས་གཡོན་ལུས་མིན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་རྟེན་བའང་ལུས་
 མ་ཡིན་ཞིང་ལྟོ་བ་དང་རྒྱབ་ཀྱང་ལུས་མིན་ཏེ་བྱང་ལུས་མིན་པ་དང་དེ་ལྟར་པ་གཡས་
 གཡོན་གཉིས་ཀའང་ལུས་མ་ཡིན་ཞིང་རྩིབ་ལོགས་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀའང་ལུས་
 མིན་ཏེ་མཚན་བྱང་གཉིས་དང་ཕྱག་པ་གཡས་གཡོན་གཉིས་ཀའང་ལུས་མ་ཡིན་ནོ། །
 རྒྱུ་མ་དང་སྒྲོ་མཚན་ལ་སོགས་པའི་ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱང་ལུས་དེ་མིན་ལ་མགོ་བོ་དང་
 མགྱིན་བའང་ལུས་ཞེས་བྱ་བ་མིན་ན་ཚོགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་ལ་སྟོས་མ་
 དགོས་པའི་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་
 གྲུབ་པ་ནི་མེད་དོ།

བྱི་རོལ་བས། ལུས་ཡོད་དེ་གལ་ཏེ་ལུས་འདི་དག་གི་སྤྱི་བྱེད་གྱི་ཆ་ཤས་ཐམས་
 ཅད་ལ་རང་རང་གི་སྤྱོགས་རེ་རེ་ཡིས་ནི་མགོ་འི་ཆ་མགོ་དོན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་
 ལྟ་བུའི་གནས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མས། ལུས་དེ་ནི་མགོ་བོ་མགོ་འི་ཆ་ལ་
 གནས་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་སོ་སོའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་དུམ་བུ་རྣམས་ནི་མགོ་བོ་ལ་
 སོགས་པའི་རང་རང་སོ་སོའི་ཆ་ཤས་རྣམས་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་མོད་དེ་ལུས་
 དེ་རང་ཉིད་ནི་གང་ལ་གནས་ཏེ་བསྟན་དུ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། བྱི་རོལ་བས། ལུས་
 ཐམས་ཅད་བདག་གི་ལུས་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེ་ལྟར་མས། གལ་ཏེ་བདག་རང་ཉིད་གྱི་
 ཚོགས་པ་ཀྱང་གྱི་ལུས་ཚང་མ་འདིའི་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ལ་ལུས་རེ་
 རེ་གནས་ཡོད་ན་ནི་ལག་པ་དང་རྒྱང་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་རྗེས་སྟེང་ཡོད་པ་གྲངས་དེ་
 སྟེང་ཅམ་གྱི་ནི་ལུས་སུ་ཡོད་པར་འགྱུར་དགོས་སོ། བྱི་ལྷགས་པའི་ཐོག་ན་ལུས་མེད་
 པ་དང་ནང་གི་ནང་ཁྲོལ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་

ན་རྒྱ་མཚན་རི་ལྟར་ན་ལག་པ་དང་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ལ་ལུས་རིལ་པོར་རེ་
 རེ་ཡོད་དེ་མེད་པར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །ལག་པ་ལ་སོགས་རྣམས་ལས་གཞན་པ་ལ་
 སོགས་པའི་ཐོག་ན་ལུས་མེད་པ་ཡིན་ན་ལུས་དེ་ནི་རི་ལྟར་ན་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོད་པ་
 མ་ཡིན་པས་ལུས་ཀྱི་འཛིན་ཞེན་ཐོག་དགོས་སོ། །རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དོན་དམ་པར་
 ལུས་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་འང་ཐ་སྟོན་ཀྱན་རྫོབ་རྩ་བ་ཏགས་ཡོད་ཀྱི་ལུས་
 བྱི་རུ་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་ལ་ནང་མོངས་པ་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་དེ་ཡིས་ནི་
 ལུས་ཀྱི་སྒྲོར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདེན་གཤིས་འགལ་མེད་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་ས་རྩོ་
 ལ་སོགས་པས་མིའི་དབྱིབས་སུ་བཀོད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ནི་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་
 མཚུངས་ཚོས་སུ་ལ་ཁའི་ཐོ་ཡོར་གྱི་ལུས་དེ་ལ་ནི་མི་ཡིན་པའི་སྒྲོ་སྒྲེ་བ་བཞིན་དུ་ཡིན་
 ལ། དུས་རི་མིད་དུ་ས་རྩོ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་མིད་དུ་བྱི་ལ་ཁའི་
 ཐོ་ཡོར་གྱི་ལུས་དེ་ནི་སྒྲིས་པུ་མི་ལྟར་དུ་སྒྲུང་བ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དུས་རི་མིད་དུ་ལག་
 པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་དུས་པའི་རྒྱུན་ཚོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དེ་
 མིད་དུ་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་འདུས་པ་དཔེར་ཚོས་ཐམས་ཅད་མིང་གིས་བཏགས་
 པ་ཅམ་ཡིན་པས་ལུས་བཏགས་པ་བ་ཅམ་དུ་སྒྲུང་བ་ཡིན་ནོ།

གཤིས་པ་ཡན་ལག་བྱེ་བྲག་རྩ་བ་ཏགས་པ་ནི།

དེ་བཞིན་སྐར་མའི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར། །ལག་པ་འང་གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར།།
 དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཡིན་ཕྱིར།། ༥

ཚོགས་ཀྱང་རང་གི་ཆ་བྱེ་བས། །ཆ་ཡང་རུལ་དུ་བྱེ་བ་སྟེ།།

རུལ་དེ་འང་ཕྱོགས་ཆའི་དབྱེ་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་དབྱེ་འང་ཆ་གས་དང་བྲལ་ཕྱིར།།

མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རུལ་ཡང་མེད།། ༥

ཅས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། བྱི་རོལ་པས། ལུས་སྒྲིར་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཀྱང་

བྱེ་བྲག་རྩ་ལག་པ་ལ་སོགས་པ་སོ་སོའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་
 བ། དེ་ལྟར་མས། ལུས་སྦྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་མེད་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་
 དེ་བཞིན་དུ་བྱེ་བྲག་རྩ་སོར་མོ་ལྟའི་ཚོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ལག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེའང་
 གང་ཞིག་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ་ནང་མ་རིག་པའི་རྒྱུན་དང་ཕྱི་སྒོ་ཡོར་ལྟ་བུའི་ཚོགས་པ་
 ཅམ་ལས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ནི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོར་མོ་ཐམས་
 ཅད་དེ་ཡང་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་གསུམ་རེའི་ཚོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་སོར་མོའི་ཚོགས་
 རྣམས་ཀྱང་གྲག་རྒྱས་པ་རང་རང་གི་ཆ་ཤས་ཀྱིས་བྱེ་བྲག་སོར་མོ་དང་ཚོགས་རྣམས་
 ཀྱང་མེད་ལ། ཆ་ཤས་ཀྱང་ཡང་རྩལ་ཕྱན་དུ་བྱེ་བྲག་སོར་མོའི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་ཆ་ཤས་
 ཕྱན་གྱི་ཆ་དེ་རྣམས་ལའང་ཕྱོགས་བཞི་དང་སྟོང་འོག་བྲུག་གི་ཆའི་དབྱེ་བ་བྱས་པ་ཡིས་
 བྱི་རྩལ་ཕྱན་ཆ་བཅས་སུ་མ་གྲུབ་ལ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དུ་བབ་པ་ན་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་
 ལའང་ཕྱོགས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་བྱས་ནའང་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ཤས་དང་བྲལ་བའི་
 ཕྱིར་ན་རྩལ་ཕྱན་གཅིག་མ་འཐད་ན་དུ་མ་མི་འཐད་དེ་དབེར་ན་འདམ་བུའི་རྩ་ཉག་མ་
 གཅིག་ཁོང་སྟོང་ཡིན་པར་གསུང་ཆོད་མ་བུ་ཐམས་ཅད་ཁོང་སྟོང་དུ་གསུང་བ་ལྟར་དུ་
 རྩལ་ཕྱན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་ཆོད་པེ་ནམ་མཁའ་སྟོང་པ་བཞིན་དུ་
 ལུས་དང་ཡན་ལག་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེས་ན་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་གྱི་ཆ་
 ཅམ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་སྒྲོས་པར་བཏགས་
 པ་ཅམ་གྱི་ལུས་ནི་ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་གཉིས་ཀ་འགལ་མེད་དུ་གཏན་དུ་ཐབ་པའོ།།

གསུམ་པ་དེས་ན་ལུས་ཆགས་པ་སྟོང་དགོས་པར་བསྟན་པ་ནི།

དེ་ལྟར་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡི། །གཟུགས་ལ་དཔྱད་ཕྱན་སུ་ཞིག་ཆགས་།།

གང་ཆོད་ལྟར་ལུས་མེད་པ། །དེ་ཆོས་གང་བུད་མེད་གང་།། ༥༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཐ་སྟོང་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དབེར་
 བ་མི་ལམ་གྱི་སྒྲུང་བ་ལྟ་བུ་ཡི་ནི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལ་དབྱེད་ཆོམ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་

བའི་གཞུགས་དེ་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་པ་སུ་ཞིག་ཆགས་ཏེ་ཆགས་པར་
 མི་རིགས་ལ། རོན་དམ་པའི་ངོས་ན་གཞུགས་ལ་གྲུབ་པ་རྒྱལ་ཙམ་མེད་དེ་ལུས་རང་
 བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གང་གི་ཆོན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ལུས་རང་བཞིན་
 གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཆོན་སྒྲིམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཏེ་མེད་ལ་བྱད་མེད་ཅེས་
 བྱ་བ་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གཏན་ལ་ཁབ་ནས་བྱད་
 རྒྱུ་མེས་སེམས་དཔས་མཉམ་བཞག་དུ་ལུས་སྟོང་ཉིད་སྟོས་བྲལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་དང་
 རེས་ཐོག་དུ་སྒྲུ་མ་དང་མི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ།།

གཉིས་བ་ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པ་སྒྲོམ་ཚུལ་ལའང་། ཆོར་བའི་ངོ་བོ་
 ལ་བརྟགས་པ་དང་། ཆོར་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟགས་པ་དང་། ཆོར་བའི་འབྲས་བུ་ལ་
 བརྟགས་པ་དང་། ཆོར་བ་པོ་ལ་བརྟགས་པ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཆོར་བའི་ངོ་བོ་
 ལ་བརྟགས་པ་ནི།

སྟག་བསྐལ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། །རི་སྟེ་རབ་དགའ་ལ་མི་གཞོད།།
 བདེན་ཅུང་ན་གཏུང་སོགས་ལ། །ཞིམ་སོགས་ཅི་སྟེ་དགའ་མི་བྱེད།། ༥༩

སྟོབས་དང་ལྷན་པས་ཟེལ་མནན་བྱིར། །གལ་ཏེ་དེ་མྱོང་མ་ཡིན་ན།།
 གང་ཞིག་ཉམས་མྱོང་བདག་ཉིད་མིན། །དེ་ནི་ཆོར་བ་རི་ལྟར་ཡིན།། ༦༠

སྟག་བསྐལ་སྤྲ་མོ་ཉིད་དུ་ཡོད། །འདི་ཡིས་རགས་པ་བསལ་མིན་ནམ།།
 དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་འགའ་ཙམ། །ཞེན་སྤྲ་ཉིད་དེ་ཡང་དེའི།། ༦༡

གལ་ཏེ་འགལ་སྟེན་སྟེས་པས་ན། །སྟག་བསྐལ་སྟེས་པ་མིན་ན་ནི།།
 ཆོར་བར་རྟག་པ་མངོན་ཞེན་ཉིད། །ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་མིན་ནམ།། ༦༢

དེ་ཉིད་བྱིར་ན་འདི་ཡིན་ནི། །གཉེན་པོར་རྣམ་དཔྱོད་འདི་སྒྲོམ་སྟེ།།
 རྣམ་བརྟགས་ཞིང་ལས་བྱུང་བ་ཡི། །བསམ་གཏན་རྣལ་འབྱོར་བ་ཡི་ཟས།། ༦༣

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཆོར་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཉམས་སུ་ཁྱེད་བ་ཅན་ནོ། །རི་
ལྷར་ཉམས་སུ་ཁྱེད་ན། དཔེར་ན། རྟ་བོར་སོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་བ་ན་སེམས་ལ་སྟུག་
བསྐྱལ་མི་བཟད་བ་བྱུང་བ་དེ་ནི་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དང་། རྟ་བོར་བ་རྟེན་དོ་ཞེས་
ཐོས་བ་ན་སེམས་དགའ་ཡ་ལེ་འགྲོ་བ་དེ་ལ་ནི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་། ཡང་གཞན་གྱི་
རྟ་སོགས་མཐོང་ཆེ་སེམས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྟུག་བསྐྱལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་བ་དེ་ནི་
ཆོར་བ་ལའང་བཏང་སྟོམས་ཟེར་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པས། བར་སེམས་
ཐོག་ན་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔམ་མས། རྟ་བོར་
བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་བ་དེ་ནི་ནང་རང་སེམས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ཏུ་དོན་དམ་ཏུ་གྲུབ་ཡོད་བ་ཡིན་ན་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་ཏུ་རྟ་རྟེན་པའི་ཆོར་སེམས་
རབ་ཏུ་དགའ་བར་འོངས་བ་དེ་ལ་མི་གཞོད་དེ་གཞོད་འོང་བ་དཔེར་ན་རྟ་བོར་བསྟར་
སུའི་སྟུག་བསྐྱལ་སེམས་ཐོག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཆེ་སྟུག་བསྐྱལ་ཁོ་ན་སྟེས་བ་ལས་
བདེ་བ་སྟེ་བར་མི་རིགས་བ་བདེ་བ་སྟེས་ཆེ་ཆོར་བ་སྟུག་བསྐྱལ་གོང་ཏུ་སོང་བ་ལ་
བརྟགས་ཆེ་ཅི་ཡང་མེད་བ་ནི་ནང་སེམས་ཐོག་ཏུ་སྟུག་བསྐྱལ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་
རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གྲངས་ཅན་པས། ཕྱིའི་ཡུལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་པའི་ཐོག་ཏུ་བདེ་བ་བདེན་པར་
གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔམ་མས། ཕྱིའི་ཡུལ་ཟས་གོས་ལ་སོགས་ཐོག་ཏུ་བདེ་བ་བདེན་
པར་གྲུབ་ཡོད་ན་དཔེར་ན་སུ་གི་བའི་མ་ཕྱང་ན་དང་སྟུག་བསྐྱལ་གྱིས་སེམས་རབ་ཏུ་
གཏུང་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སུ་དེ་ཉིད་གྱིས་ཟ་བའི་ཟས་ཞེས་པོ་དང་གོས་རྩོན་པོ་ལ་
སོགས་པ་གྲོན་བ་དེ་ཉིད་མས་མཐོང་ཆེ་ཐོས་པ་དང་གྲོན་པས་ཅི་སྟེ། ཞེས་ཅིའི་དོན་ཏུ་
སུ་གི་བའི་མ་དེ་ཉིད་དགའ་བར་མི་བྱེད་དེ་བྱེད་དགོས་རྒྱ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་མི་བསྐྱེད་
པར་མ་ཟད་སྟུག་བསྐྱལ་ངེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ནི་ཕྱི་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་བདེ་བ་བདེན་གྲུབ་མེད་
པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་པས། སྟོན་རྟ་བོར་བའི་སྟུག་བསྐྱལ་དེ་ཉིད་ནང་སེམས་
ཐོག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ཡོད་ཀྱང་དཔེར་ན་ནི་མས་སྐར་མ་ཟེལ་གྱིས་མཚན་བ་ལྷར་ཏུ་

རྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་བ་སྟོབས་དང་ལྷན་པས་སྟོན་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་
 ཟེལ་གྱིས་མཁན་པའི་བྱིར་ན་གལ་ཏེ་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་ལྟ་བུ་དེ་ཉིད་
 ཉམས་སུ་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ལོ་ཞེས། དཔུ་མས། རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་
 བ་གང་ཞིག་བདེ་བས་ཟེལ་གྱིས་མཁན་ནས་སྟུག་བསྟུལ་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་མིན་ན་རྟེན་པའི་སྟུག་བསྟུལ་དེ་ནི་ཚོར་བ་རྩིས་དུ་ཡིན་
 ཏེ་ཉམས་སུ་མི་མྱོང་དུས་ཚོར་བ་མིན་པའི་རྟགས་ཡིན་ལོ། བྱི་རོལ་པས། ཡང་ན།
 རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྟགས་པ་རྣམས་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་
 བདེ་བས་བསལ་ཏེ། ད་དུང་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་རྟ་
 རྟེན་པའི་དགའ་བ་རྟགས་པ་མང་པོ་དང་འབྲེས་ཏེ་ཡོད་པ་དཔེར་ན་རྩ་ཟངས་གང་གི་
 བར་དུ་འོ་མ་ཐིགས་པ་གཅིག་ལྷག་པའམ་རྩ་ལྷུ་ཞིག་འཕང་ཆེ་རྩ་མང་པོ་དང་འབྲེས་
 བས་མི་མཛོན་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལོ་ཞེས། དཔུ་མས། རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་
 འདི་ཡི་རྟགས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་ཏེ་ཅི་མེད་མེད་པར་སོང་བ་ལྟ་བུར་མིན་ནམ་སྟེ་
 ཡིན་ན་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་མོ་བདེན་གྲུབ་དུ་མེད་པའི་ཕན་ཡོན་ཡིན་ལོ།

བྱི་རོལ་པས། རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་མོ་དེ་ནི་གཏན་ནས་མེད་
 མོང་བ་མིན་གྱང་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་མོ་དེ་ལས་གཞན་དུ་དགའ་བ་སྤོ་མོ་ཅམ་དུ་
 འགྱུར་རེ་ཞེས། དཔུ་མས། འོ་ན་སྟོན་རྟེན་པའི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་མོ་དེ་
 ཡང་ད་ལྟ་དགའ་བ་སྤོ་མོ་དེ་ཉིད་དུ་གྱུར་མོང་ན་དགའ་བ་སྤོ་མོ་དེ་ཡང་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་
 མོ་དེའི་གལ་ཏེ་འགལ་ཞིག་དུ་དགའ་བ་སྟེས་པ་ཡིན་པས་ན་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་བ་
 རང་ཉིད་ནི་སྟེས་པ་མིན་ན་ནི་ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སེམས་ཐོག་དུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་
 མེད་དེ་གོང་དུ་རྟགས་པའི་སྟོན་གསུམ་གྱིས་བརྟགས་ན་ཚོར་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། ཉི་མས་རྒྱར་མ་ཟེལ་གྱིས་མཁན་པ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་བས་སྟུག་བསྟུལ་ཟེལ་
 གྱིས་གཞོན་མི་རྣམས་པ་དང་། ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་གྱི་རྟགས་པ་བསལ་ནས་སྟུག་བསྟུལ་
 སྤོ་མོ་ཉིད་དུ་མེད་པ་དང་། ཚོར་བ་སྟུག་བསྟུལ་སྤོ་མོ་དེ་ཡང་དགའ་བ་སྤོ་མོ་ཉིད་དུ་

འགྲུར་མི་རུང་བ་དང་གསུམ་བརྟགས་ན་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་བར་མ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་ལ་ཚོར་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པར་སྒྲོ་གཉིས་སྒྲུང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉིད་ཅམ་དུ་ཡིན་པ་ཞེས་བྱ་བར་གྲུབ་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ནོ། །ཚོར་བ་སེམས་ལ་ཤར་འོང་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་ནས་རང་བཞིན་མེད་པ་དཔེར་ན་མེ་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་སྒྲ་ཚོགས་པར་ཤར་བ་ལ་སྒྲོའི་རྟོག་པས་མི་ལ་སོགས་པ་དངོས་ཡིན་སྒྲུལ་པའི་མངོན་པར་མི་ཞེན་པ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྱག་ལ་རྟོག་པ་མངོན་ཞེན་མེད་ཐབས་སུ་བརྟོན་པ་དང་མེ་ལོང་ལས་གཟུགས་བརྟན་ཡལ་བ་ལྟར་བདེ་སྤྱག་གི་གཉིས་སྒྲུང་གཉིས་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་དུ་ཡལ་བའི་རང་དུ་འཛོག་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །དེ་ལྟར་ཚོར་བ་ལ་རྟོག་པ་མངོན་ཞེན་ཅམ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་ཚོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མིན་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་ཚོར་བ་བདེ་སྤྱག་འདི་ཡི་ནི་གཉེན་པོ་དབྱུང་སྒྲོམ་བྱས་ཏེ་དབྱུང་པས་གནས་པ་འདྲེན་ཐབས་དབྱུང་མཐའ་འཛོག་སྒྲོམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་རྣམ་དབྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་ཉིད་ཡུན་རིང་དུ་བསྒྲོམ་སྟེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོ་ཡིས་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་སེམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྒྲུས་པའི་ཞིང་པ་ལས་བྱུང་བ་དེས་དབྱུང་མཐའ་འཛོག་སྒྲོམ་དུ་སོང་བའི་བསམ་གཏན་དེ་ནི་རྣལ་འབྱོར་པ་གནས་ལུགས་སྒྲོམ་པ་པོ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལུས་བསྐྱེད་པའི་ཟས་ཡིན་པས་བསྒྲོམ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚོར་བའི་རྒྱ་ལ་བརྟགས་པ་ནི།

གལ་ཏེ་དབང་དོན་པར་བཅས་ན། །དེ་དག་གང་དུ་སྤང་བར་འགྲུར། །

བར་མེད་ན་ཡང་གཅིག་ཉིད་དེ། །གང་ཞིག་གང་དང་འབྲང་བར་འགྲུར། ། ༧

རྒྱལ་སྤན་རྒྱལ་སྤན་ལ་འཇུག་མེད། །དེ་ནི་སྐབས་མེད་མཉམ་པ་ཡིན། །

མ་སྤྱག་པ་ལ་འདྲེས་མེད་ཅིང་། །མ་འདྲེས་པ་ལ་སྤང་བ་མེད། ། ༨

ཆ་མེད་པ་ལའང་སྤང་བ་ཞེས། །བྱ་བ་རི་ལྟར་འཐད་པར་འགྱུར།།
སྤང་བ་དང་ནི་ཆ་མེད་པར། །གལ་ཏེ་མཐོང་ན་བསྟན་པར་གྱིས།། ༧༦

ནུམ་ཤེས་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི། །སྤང་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཉིད།།
ཆོག་ཤས་པའང་དངོས་པོ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །སྤྲར་ནི་རི་ལྟར་ནུམ་དབྱེད་བཞིན།། ༧༧

དེ་ལྟར་རེག་པ་ཡོད་མིན་ན། །ཚོར་བ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར།།
ངལ་འདི་ཅི་ཡི་དོན་དུ་ཡིན། །གང་གིས་གང་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར།། ༧༨

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་པས། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་བདེ་སྤྲུག་རང་བཞིན་གྱིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་སྟེ་ཚོར་བའི་རྒྱ་ཡུལ་དབང་ནུམ་ཤེས་གསུམ་སྤང་བའི་རེག་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དབྱེ་མས། གལ་ཏེ་ཡུལ་ཅན་དབང་པོ་དང་དོན་ཞེས་པ་ནི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གཉིས་ཀའི་བར་དུ་ནུམ་མཁའ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ན་ནི་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གཉིས་ཀ་གང་དུ་སྤང་བར་འགྱུར་ཏེ་ནུམ་མཁས་བར་དུ་ཆོད་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀའི་བར་ན་ནུམ་མཁའ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་པས་ན་རང་གི་དབང་པོ་དེ་དག་གང་ཞིག་ཕྱི་ཡུལ་གང་དང་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་གཅིག་རྒྱ་མོང་བས་འཐད་བྱ་འཐད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་དབང་པོའི་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེ་ནི་ཕྱི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་རེ་རེ་ལ་འཇུག་ཐབས་མེད་དེ་རྒྱལ་ཕྱན་དེ་གཉིས་ནི་བར་སྟོང་པའི་གོ་སྐྱབས་མེད་ཅིང་རྒྱལ་ཕྱན་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཡིན་ཏེ་དེ་ལ་དང་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་ཆ་མེད་གྱི་གོ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ཆ་མེད་གྱི་རྒྱལ་ཕྱན་གཉིས་འཐད་པ་ལ། ཡང་ན་རྒྱལ་ཕྱན་གཅིག་ལ་གཅིག་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་འཐད་དགོས་ན་དེའི་ཞུགས་ཚུལ་མི་འཐད་ཅིང་། ཡང་ན་ཕྱོགས་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་འཐད་དགོས་ན་དེ་མི་འཐད་དེ་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་ཏེ་དེས་ན་སྤང་བ་མི་འཐད་དོ།།

ཞེས་གསུངས་སོ། ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་གྱི་རྩལ་ཐུན་པན་རྩུན་རང་རང་གི་གདོས་
 མནན་ཏེ་གཅིག་ལ་གཅིག་མ་ཞུགས་པ་ལ་ནི་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་པན་རྩུན་མ་འདྲེས་པ་
 ལ་ནི་ཐུད་པ་མེད་ཅེས་པ་འདི་འཐུད་པ་འགོག་པའི་རྩ་བ་དངོས་ཡིན་གསུངས་སོ། །
 རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་པ་ལ་ནི་ནམ་གྱི་དུས་ན་འང་ཐུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་དུ་འཐུད་པར་
 འཇུག་ཏེ་ཆ་མེད་དང་འཐུད་པ་གཉིས་སུ་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཙན་ཐུད་
 པ་དང་ནི་རྩལ་ཐུན་ཆ་མེད་པར་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་གལ་ཏེ་མཐོང་བར་འཇུག་ན་བསྟན་པར་
 བྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་གྱི་མེད་པའི་ཚད་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ། གངས་ཙན་པས། དབང་
 བོ་དང་ཡུལ་གཉིས་མ་འཐུད་ཀྱང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་འཐུད་དོ་ཞེན། དབུ་མས།
 རྣམ་ཤེས་ལ་རྩལ་ཐུན་ཚོགས་པའི་ཤེས་ཤིང་ལུས་མེད་པ་ལ་ནི་ཡུལ་དང་ཐུད་པ་འཐུད་
 པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་རོ། ། གངས་ཙན་པས། འོན་དབང་ཡུལ་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་ཚོགས་པ་དང་ཐུད་དོ་སྟུམ་ན། དབུ་མས། དབང་ཡུལ་ཤེས་གསུམ་གྱི་ཚོགས་པ་
 ལ་འང་སྒྲོས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ་ཐུར་བདག་གཞན་མཉམ་པའི་དུས་སུ་ནི་རྒྱུད་དང་ཚོགས་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་
 པས་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་ཟིན་པ་བཞིན་ནོ། ། ཁོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་
 དབང་ཡུལ་ཤེས་གསུམ་འཐུད་པའི་རེག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ན་
 ནི་འབྲས་སུ་ཚོར་བ་རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བར་འཇུག་ཏེ་རྒྱ་རེག་པ་མེད་པའི་ཆོ་ན་ཚོར་
 བ་བདེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་ནས་ངལ་བ་བྱེད་པ་དང་ཚོར་བ་སྟུག་བསྐྱེད་པར་འདོད་
 པའི་དཀའ་ཚོགས་གྱིས་ངལ་དུ་བ་འདི་རྣམས་ཅི་ཡི་དོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་
 པའི་དོས་ན་ནི་ཚོར་བ་གང་གིས་སེམས་གང་ལ་གནོད་པར་འཇུག་ཏེ་གནོད་བྱ་གནོད་
 བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཚོར་པའི་འབྲས་སུ་ལ་བཏགས་པ་ནི།

གང་ཆོ་ཚོར་པོ་འགའ་མེད་ཅིང་། ། ཚོར་བ་འང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །

དེ་ཆོ་གནས་སྐབས་འདི་མཐོང་ནས། །སྲིད་པ་ཅི་ཐིམ་ལྷོག་མི་འགྱུར།། ༡༧

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། གངས་ཅན་པས། ཆོར་བའི་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་ཡོད་པའི་
 ཐིམ་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། ཆོར་བའི་རྒྱ་རེག་པ་མེད་
 པ་གང་གི་ཆོན་ཆོར་བ་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་འགའ་ཡང་མེད་ཅིང་ཆོར་བ་རང་གི་ངོ་
 བོའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་དེའི་ཆོན་དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་སྐབས་འདིའི་རང་བཞིན་
 མཐོང་ནས་རྒྱ་ཆོར་བ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་དུས་སུ་འབྲས་བུ་སྲིད་པ་རྒྱ་མཚན་
 ཅིའི་ཐིམ་དུ་ལྷོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཡང་སྲིད་གྱི་སྐྱེ་བ་ལེན་བྱེད་སྲིད་པ་ལྷོག་པར་
 འགྱུར་རོ།།

བཞི་པ་ཆོར་བ་པོ་ལ་བརྟགས་པ་ནི།

མཐོང་བའམ་ནི་རེག་པ་ཡང་། །མི་ལམ་སྦྱ་འདྲའི་བདག་ཉིད་གྱིས།།

སེམས་དང་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཐིམ། །ཆོར་བ་དེ་ཡིས་མཐོང་མ་ཡིན།། ༡༠༠

སྦྱ་དང་ཐིམ་མར་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། །དན་པར་འགྱུར་གྱིས་ཐྱོང་མ་ཡིན།།

རང་གིས་བདག་ཉིད་ཐྱོང་མིན་ན། །གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཐྱོང་མ་ཡིན།། ༡༠༡

ཆོར་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེས་ན་ཆོར་བ་དེ་ཉིད་མིན།།

དེ་ལྟར་བདག་མེད་ཆོགས་འདི་ལ། །འདི་ཡིས་ཅི་སྟེ་གཞོད་པ་བྱེད།། ༡༠༢

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། གངས་ཅན་པས། ཆོར་བ་པོ་སྒྲོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་
 པའི་ཐིམ་ཆོར་བ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། ཆོར་བ་འདི་ལ་གཙོ་
 གཤམ་གཉིས་ཡོད་པས་ད་ལམ་འདིར་ཆོར་བ་བདེ་སྒྲུག་གི་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་བྱ་བའི་ལས་
 གཤམ་པ་དང་། ཆོར་བ་པོ་སྒྲོ་ལའི་རྣམ་ཤེས་ནི་བྱེད་པའི་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་ཏེ་མིག་གི་
 རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་གཞུགས་མཐོང་བ་དང་འམ་གྱི་སྒྲུ་ནི་ཐ་སྟོན་གིས་བརྟུ་བ་ཡིན་པས་

ཐོག་མར་གཞུགས་མཐོང་བ་ནས་རྒྱ་ཐོས་པ་དང་སྒྲས་ཏེ་སྒྲུལ་ས་པ་ཕྱིས་རོ་
 མུང་བ་དང་ཐ་མ་ལུས་ཤེས་གྱིས་རིག་བྱ་ལ་སོགས་པ་མུང་བའི་བར་དུ་ཡང་དཔེ་མི་
 ལམ་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་དང་སྒྲུ་མ་དང་འདྲ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱིས་བརྟགས་ན་
 ད་ལྟའི་སེམས་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྒྱེས་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོར་བ་པོ་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་དེ་
 ཡིས་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཆོར་བ་པོ་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་སྒྲུ་མ་སྒྱེས་ཏེ་ཡུལ་བྱི་མར་སྒྱེས་
 བ་འདྲ་བར་འཁྱུར་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདས་པའི་ཤེས་པས་ད་ལྟའི་ཡུལ་ཉམས་
 སུ་མུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་སྒྲུ་མ་སྒྱེས་པ་ལ་སེམས་ཆོར་བ་པོ་
 སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་བྱི་མར་སྒྱེས་པས་ཀྱང་ད་ལྟའི་སེམས་དེས་འདས་པའི་ཡུལ་དེ་རྣམས་
 སྐད་ཅིག་གིས་དྲན་པར་འཁྱུར་བ་ཡིན་གྱི་ཉམས་སུ་མུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དུས་གསུམ་
 གྱི་རིག་པ་གཅིག་དུ་བྲལ་གྱི་རིག་པས་བརྟགས་ཆེ་ཡུལ་དང་ཆོར་བ་པོ་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་
 ཤེས་གཅིག་ཡིན་ན་ཆོར་བ་པོ་སྒོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་རང་གིས་མུང་བུ་མུང་བྱེད་མེད་པས་
 ཡུལ་ཅན་རང་གི་བདག་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་སུ་མུང་བ་མིན་ལ་ཤད་པ་འགོག་པའི་རིགས་
 པས་བརྟགས་ཆེ་ཐ་དད་པའི་ཡིད་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་ཉམས་སུ་མུང་བ་མ་ཡིན་པ།
 དེའི་ཕྱིར་ན་ཆོར་བ་པོ་བྱེད་པའི་ལས་གཙོ་པོ་སྒོ་ལྡེའི་རྣམ་ཤེས་ལ་བརྟགས་ན་འགའ་
 ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་དེས་ན་བྱ་བའི་ལས་པལ་པ་
 ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་རང་གི་ངོ་བོ་དང་སྒྲུའི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གང་ལ་བརྟགས་ན་འདྲ་
 འོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པས་ན་གོང་
 དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་ཆོར་བའི་རྒྱ་རིག་པ་འབྲས་བུ་སྟེང་པ་ཆོར་བ་སྒོ་ལྡེའི་ཤེས་པ་
 བདག་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་བདག་མེད་པའི་ཆོགས་པ་འདི་རྣམས་ལ་ཆོར་བ་འདི་
 ཡིས་དོན་དམ་པའི་ངོས་ན་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་གཞོད་པར་བྱ་སྟེ་གཞོད་བྱ་མེད་ཀྱང་
 ཐ་སྙད་ཀྱང་རྫོང་བ་ཏུ་ཆོར་བ་ལ་བདེན་ཞེན་ཡོད་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འབྲས་བུ་སྟེང་པ་སྒྱེས་
 པའི་དབང་གིས་ཆོར་བ་སྟུག་བསྡུལ་གྱིས་དངོས་སུ་གཞོད་ཅིང་ཆོར་བ་བདེ་བས་བརྒྱུད་
 བས་གཞོད་པས་རབ་ཡིན་ན་ཆོར་བ་བདེ་སྟུག་སྟོམས་དགོས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་སེམས་དྲན་པ་ཉི་པར་བཞག་པ་ཡའང་། སེམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
བསྟན་པ་དང་། སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཡིད་ནི་དབང་རྣམས་ལ་མི་གནས། །གཟུགས་སོགས་ལ་མིན་པར་ནའང་མིན།།
ནང་ཡང་སེམས་མིན་གྱི་མིན་ཞིང་། །གཞན་དུ་ཡང་ནི་རྟེན་མ་ཡིན།། ༡༠༩

གང་ཞིག་ལུས་མིན་གཞན་དུ་མིན། །འདྲེས་མིན་ལོགས་སུ་འགར་མེད་པ།།
དེ་ནི་ཅུང་ཟད་མིན་དེའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་བྱ་བ་འདས།། ༡༠༩

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གངས་ཅན་པས། ཚོར་བ་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་གཙོ་
སེམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡོད་ཞེན། དབུ་མས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་
ཤེས་པས་འཛིན་ཆེ་དེ་ལས་དང་པོ་གཟུགས་འཛིན་པ་ནི་གཉིས་ཏེ་མིག་དང་ཡིད་དོ་
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སྐད་ཅིག་དང་པོར་མིག་ཤེས་ཀྱིས་གཟུགས་བསྐྱེད་སྟེ་
འགགས་པའི་དེ་མ་ཐག་དུ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་གཟུགས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོགས་
ལ་དབྱེད་པ་པོས་ཡིད་ཤེས་དེ་ནི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཐོག་ལ་མི་གནས་ཏེ་ཤི་བ་དང་
འོང་བའི་མིག་བཞིན་ནོ། །ཡིད་ཤེས་ནི་ཕྱིའི་ཡུལ་གཟུགས་དང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་ཐོག་ལ་གནས་པ་མིན་ཞིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀྱི་བར་དེ་ནའང་ཡིད་ཤེས་
གནས་པ་མིན་ནོ། །ནང་གི་དབང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཡང་སེམས་མིན་ཏེ་ཕྱི་གཟུགས་
སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱང་སེམས་མིན་ཞིང་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དེ་ལས་གཞན་དུ་
ཡང་ནི་སེམས་རྟེན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སེམས་གང་ཞིག་ལུས་རང་ཉིད་ཀྱང་མིན་ཏེ་ལུས་
ལས་གཞན་དུ་ཡང་སེམས་རྟེན་པ་མིན་ཏེ་ལུས་སེམས་གཉིས་ཟུང་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་
འདྲེས་པ་མིན་ཞིང་དེ་ལས་ལོགས་སུ་བསྐྱེད་པོར་བཏགས་པ་ལྟ་བུའང་འགར་མེད་པ་
ཡིན་པས་ཡིད་དེ་ནི་གནས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་མཆོང་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཕྱིར་
སེམས་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མིན་པ་རྒྱ་མཆོང་དེའི་ཕྱིར་དུ་ཡིད་ཀྱི་

བདེན་ཞེན་བཞིག་སྟེ་ཡིད་མེད་ན་རྟོག་བཅས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་རྣམས་རྟོག་མེད་པའི་ཆོ་ན་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་
སེམས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་ལས་སྤར་ཤེས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ།

ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་ལྟན་ཅིག་ན། །དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ། ༡༠༥

འོན་ཏེ་ཤེས་བྱ་ཕྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ཆོ་ཤེས་པ་གང་ལས་སྐྱེ།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་པས། ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་ལ་བརྟེན་
ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དབུ་མས། ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་ལས་སྤར་
ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་སྐྱེས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ནི་ཆོགས་དྲུག་གི་ཤེས་པ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་
ཅན་དེ་ནི་ཅི་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་དྲུག་གི་
ཤེས་པ་དང་ཡུལ་ཤེས་བྱ་གཉིས་ཀ་ལྟན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་རྣམས་ནི་ཅི་
ཞིག་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེ་སྟེ་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་མི་འཐད་པ་མ་ཁུག་གཉིས་ཀ་ལོ་མཉམ་
ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །འོན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་ཡུལ་སྟོན་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིས་སུ་ཤེས་པ་སྟོའི་རྣམ་
པ་ཡོད་ན་ནི་འཐད་པ་འགོག་པའི་རིགས་པས་བརྟགས་པ་དེའི་ཆོ་ན་ཡུལ་ཅན་ཆོགས་
དྲུག་གི་ཤེས་པ་གང་ལས་སྐྱེ་སྟེ་སྐྱེ་བར་མི་རིག་པ་ནི་མི་ཤི་ཟེན་པ་ལ་དབང་ཆེན་གྱིས་
མི་སྟོབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་ནི། མིག་སོགས་ཀྱིས་
གཞུགས་མཐོང་ཆེ་བྱིའི་གཞུགས་དེ་ཉིད་མིག་ཤེས་དང་ཡིད་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མཐོང་
ལ། བྱང་དུ་ཀླག་གཞི་ལ་དམིགས་ཏེ་རང་རིག་དང་གསུམ་རྒྱུན་གྱི་མཐར་སྐྱེ་བ་དང་།
སྤེལ་མར་སྐྱེ་བེར་བ་གཉིས་ཏེ་གང་རུང་གིས་སྐྱེ་བར་གསུངས་སོ། །

བཞི་བ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལའང། དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤར་
བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་སྒོམ་རྩུལ་དངོས་ནི།

དེ་ལྟར་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐྱེ་བ་རྟོགས་པར་འགྱུར་མ་ཡིན། ༡༠༥

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་འདྲ་ཤིས་དང་འདྲ་
བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཚོས་རྣམས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་ལ་བརྟགས་
དབྱུང་བྱས་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཤེས་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར་ན་རྟོགས་པར་
འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པས་ན་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་གཞི་མེད་ཅུ་བྲལ་དུ་གཏན་
ལ་འབབས་དགོས་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩྱུང་བ་སྤང་བ་ལའང་། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་པའི་རྩྱུང་སྤང་
དང་། གཏན་ཚིགས་མེད་པའི་རྩྱུང་སྤང་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་པའི་
རྩྱུང་སྤང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཀུན་རྫོང་མེད། །དེ་ལ་བདེན་གཉིས་ག་ལ་ཡོད།།

དེ་ཡང་ཀུན་རྫོང་གཞན་གྱིས་ན། །སེམས་ཅན་མྱ་ངན་ག་ལ་འདའ། ༡༠༦

འདི་ནི་གཞན་སེམས་རྣམ་རྟོག་སྟེ། །དེ་ནི་རང་གི་ཀུན་རྫོང་མིན།།

ཕྱིས་དེ་ངེས་ན་དེ་ཡོད་དེ། །མིན་ན་ཀུན་རྫོང་མེད་པ་ཉིད། ༡༠༧

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དངོས་པོར་སྤྲོ་བས། གལ་ཏེ་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་
དུ་ཐུང་པོ་ལྟས་བསྟུས་ཀྱི་ཚོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྱེད་
དབྱུང་པ་ལ་ཚོས་ཉིད་དོན་དམ་ཁོན་མ་གཏོགས་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་མེད་པར་འགྱུར་
ལ་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་མེད་པ་དེ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ནི་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་
ཡིན་ན་ཀུ་སྤྲུབ་ཀྱིས།

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་འདུས།།

འཛིག་རྟོག་ཀུན་རྫོང་བདེན་པ་དང་། །ངམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པ་འོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ནང་འགལ་བར་འགྱུར་ཏེ་ཞིང་ད་དྲུང་དེར་མ་ཟད་
བཀལ་བ་ཡང་ལན་དང་བཅས་པའི་སྒྲོན་སྒྲ། དང་པོ་ནས་ཡང་དབུ་མ་ལ་ཁྱེད་དབུ་མ་
དེ་ཡང་འདི་ལྟར་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་བ་ནི་གཞན་གྱིས་འབྲུལ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་སྒྲོ་
ཡིས་སྒྲོམ་པ་ཙམ་གྱིས་བཏགས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ན་ནི་ཐ་མལ་པའི་
རྗེས་སུ་འབྱུང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མུ་རན་ལས་ག་ལ་འདའ་སྟེ་མི་འདའོ་ཞེ་
ན། དབུ་མས། ཐ་མལ་གྱི་སྒྲུང་བ་འདི་ནི་གཞན་ཉན་རང་དང་སེམས་ཙམ་སོགས་
པའི་སེམས་རྣམ་པར་རྟོག་པས་བཏགས་པ་སྟེ་རྣམ་རྟོག་གིས་པར་བཏགས་པ་དེ་
ཐམས་ཅད་ནི་དབུ་མ་བ་རང་གི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འདོད་པ་མིན་ནོ།།

འོ་ན་རྗེ་ལྟར་ཡིན་སྟུང་ན་ངེད་དབུ་མའི་ལུགས་ལ་དཔྱོད་བྱེད་ཡང་དག་པའི་ཤེས་
རབ་གྱིས་མཉམ་བཞག་གི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་
པར་མ་གྲུབ་པ་གནས་ལུགས་དོན་དམ་པའི་རང་བཞིན་རྗེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲོས་བྲལ་
ནས་མཁའ་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ན་ཕྱིས་སུ་བཏགས་དོན་མ་རྟེན་པའི་སྒྲོང་ཉིད་
དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ནི་ཡང་དག་པར་སྒྲོ་ལ་ངེས་པའི་ཆེན་
དེའི་སྒྲུང་ཆ་ཆོས་ཅན་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་བསྐྱེད་དེ་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མི་
ལམ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་རུང་བ་ཡིན་ཏོ། །**ཁྲུ་སྐུབ་གྱིས།**

གང་ལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དོ། །བདེན་གཉིས་འགལ་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་དུ་འདོད་
པ་མིན་ན་སེམས་བདེན་གྲུབ་ལ་ཞེན་པའི་དབང་གིས་ཁྱེད་དངོས་པོར་སྒྲུ་བའི་གྲུབ་
མཐའ་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་དང་ཀུན་རྫོབ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཡོད་
དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་གཏན་ཆོགས་མེད་པའི་རྩོད་སྐང་ནི།

རྟོག་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་དག །གཉིས་པོ་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་ཡིན།།

ཇི་ལྟར་གྲགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན། ༡༠༩

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དངོས་པོར་སྤྲོ་བས། །ཁྱེད་དབུ་མས་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་
བདེན་མེད་དེ་ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་མི་རྣམས་ཏེ་གཉིས་ཀ་བརྒྱན་ཡིན་པས་གཏན་
ཆོག་གི་ཆད་མ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་མེད་པས་རྣམ་དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མི་འཐད་དོ་ཞེན།
དབུ་མས། ཡུལ་ཅན་རྟོག་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དང་བརྟག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་དེ་དག་གཉིས་པོ་
གཅིག་ལ་གཅིག་པན་ཚུན་བརྟེན་ནས་ལྟོས་པ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་
པས་ཇི་ལྟར་ན་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ་གྲགས་པ་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་
རབ་བྱེད་པར་ཅན་གྱིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཐམས་ཅད་བརྟེན་
པས་ལོག་རྟོག་འཁོར་བའི་གཉིས་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་མེད་ཀྱན་
རྟོག་རྒྱུ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་བདེན་གྲུབ་མི་བསྐྱུ་བ་ཞིག་མི་
དགོས་སོ།

གསུམ་པ་རྣམ་དབྱེད་སྤྲུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཚད་སྤང་ནི།

གང་ཆེ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ཉིད། །རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་ནི་དབྱེད་བྱེད་ན།

དེ་ཆེ་རྣམ་དབྱེད་དེ་ཡང་ནི། །རྣམ་དབྱེད་ཕྱིར་ན་སྤྲུག་པ་མེད། ༡༡༠

དབྱེད་བྱ་རྣམ་པར་དབྱེད་བྱས་ན། །རྣམ་དབྱེད་ལ་ནི་རྟེན་ཡོད་མིན།

རྟེན་མེད་ཕྱིར་ན་མི་སྦྱེ་སྦྱེ། །དེ་ཡང་མུ་ངན་འདས་པར་བརྟེན། ༡༡༡

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དངོས་སྤྲོ་བས། །ཁྱེད་དབུ་མས་གཏན་ཆོག་གི་སྒོ་རྣམ་
དབྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་འདར་བརྒྱན་ཡིན་ན་ཡུལ་བདེན་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་གང་གི་
ཆེན། རྣམ་པར་དབྱེད་པ་སྒོ་ཡི་རྣམ་དབྱེད་ཀྱིས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
མ་གྲུབ་པར་དབྱེད་པར་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན་ན་ཡུལ་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་དེའི་ཆེན་རྣམ་

པར་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལ་ཡང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱད་དེ་དཔྱད་བྱེད་
 ཀྱི་སྒོ་ནི་རེ་རེ་བཞིན་དུ་དགོས་པས་དེ་ལྟར་ན་ཡུལ་ཅན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་མང་པོ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་དཔྱད་ལ་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྱུར་རེ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མཐུ། དབྱད་
 བྱ་གེས་བྱའི་ཡུལ་དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་གེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱད་པ་བྱས་པའི་
 ཆོན་གོང་ལྟར་དུ་དངོས་ཡོད་དངོས་མེད་ཀྱིས་བཞིག་པ་ཡིན་ཅིང་ཡུལ་ཅན་རྣམ་དཔྱད་
 ཀྱི་སྒོ་དེ་ལ་ནི་ཡུལ་དང་བྲལ་ཏེ་དངོས་མེད་དུ་གྱུར་པས་དངོས་མེད་རྟེན་དང་བྲལ་ནས་
 རྟེན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཡུལ་གྱི་རྟེན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡུལ་ཅན་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་སྒོ་མི་སྦྱེ་སྟེ་
 དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་མཛོན་དུ་བྱས་པའི་ཆོན་ཡང་མུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡིན་
 པར་བརྗོད་དེ་ལམ་གྱི་མཐུས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་ལ་མཐའ་ཐུག་གི་མུང་འདས་དང་
 སྒོ་ཡང་དག་པས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་བདེན་མེད་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་
 སྐབས་ནས་དམིགས་མེད་དུ་ངེས་པ་རྟེན་པ་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་མུང་འདས་སུ་བརྗོད་
 པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱོམ་པས་ཉམས་སུ་བྲལ་བ་སོང་ནས།

གསུམ་པ་གཏན་ཆོག་གིས་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལའང་། དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་
 བྱེད་བཀག་པ་དང་། སྒྲོང་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

གང་གི་ལྟར་ན་འདི་གཉིས་བདེན། །དེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས།།
 གལ་ཏེ་གེས་དབང་ལས་དོན་གྲུབ། །གེས་ཡོད་ཉིད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད།། ༡༡༩

འོན་ཏེ་གེས་བྱ་ལས་གེས་གྲུབ། །གེས་བྱ་ཡོད་ལ་རྟེན་ཅི་ཡོད།།
 དེ་སྟེ་ཕན་རྒྱུན་དབང་གིས་ཡོད། །གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་མེད་པར་འགྱུར།། ༡༢༠

གལ་ཏེ་སུ་མེད་པ་མིན་ན། །སུ་ཉིད་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན།།
 སུ་མེད་པར་ནི་པ་མེད་པ། །དེ་བཞིན་དེ་གཉིས་མེད་པ་ཉིད།། ༡༢༡

སྒྲུབ་པ་པོན་ལས་སྦྱེས་ཤིང་། །ས་པོན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བཞིན།།

ཤེས་བྱ་ལས་སྒྲིས་ཤེས་པ་ཡིས། རྟོག་པ་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས། ༡༡༥

སྒྲུ་གྱུ་ལས་གཞན་ཤེས་པ་ཡིས། ས་བོན་ཡོད་ཅིས་རྟོགས་འགྱུར་ན།

གང་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་དེ་རྟོགས་པ། ཤེས་པ་ཡོད་ཉིད་གང་ལས་རྟོགས། ༡༡༦

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དངོས་པོར་སྒྲུ་བས། གཞུང་བ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་དང་
ཤེས་པ་སྒྲིད་ཅིག་ཆ་མེད་གཉིས་དོན་དམ་པ་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་
མས། ཁྱེད་དངོས་པོར་སྒྲུ་བ་གང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་ན་གཞུང་བ་རྩལ་ཕྱན་ཆ་མེད་
དང་ཤེས་པ་སྒྲིད་ཅིག་ཆ་མེད་འདི་གཉིས་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་ནི་
ཤིན་ཏུ་དཀའ་བར་གནས་ཏེ་གཏན་ཆོག་སེལ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། རྟོག་སྒྲུ་སྒྲིས་མིག་ཤེས་
ཆོས་ཅན། གཞུགས་མཐོང་བར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། གལ་ཏེ་མིག་
ཤེས་སོགས་དང་དབང་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པའི་རྟོགས་ལས་ཡུལ་དོན་ལྟ་བོ་
བདེན་པར་གྲུབ་ཡོད་དེ་ཞེན། དེ་མས། འོན་ཤེས་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་
ཉིད་ལ་རྟོག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྟོག་མེད་དོ། རྟོག་སྒྲུ་སྒྲིས་འོན་རྟོག་ཡུལ་ཤེས་བྱ་བདེན་
གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལས་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེན། དེ་མས། འོ་
ན་ཡུལ་ཤེས་བྱ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ལ་རྟོག་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྟོག་མེད་དོ། རྟོག་
སྒྲུ་སྒྲིས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་ན་དེ་སྟེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ལྟོས་ལྟོས་
གྲུབ་ཀྱི་དབང་གིས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་དེ་ཞེན། དེ་མས། འོན་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གཉིས་ཀ་ཡང་ནི་ཕན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡིན་ན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་
པར་འགྱུར་ཏེ་དབེར་ན་གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོག་ན་སྒྲིད་པ་པོ་ལ་དགོས་པ་མིན་
ཏེ་ཕ་ཡིན་པས་སྒྲིད་པ་ཡིན་ན་མ་ཕ་མེད་པས་སྒྲིད་པ་ཡིན།

གལ་ཏེ་ཕ་ཡིན་པས་སྒྲིད་ན་ནི་འཛིག་རྟོག་ན་སྒྲིད་ཆོས་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །
ཡང་ཕ་མེད་ན་འང་སྒྲིད་པར་འགྱུར་ན་ནི་སྒྲིད་གང་ལས་སྒྲིད་པ་ཡིན་ཏེ་སྒྲིད་པ་
པོ་མེད་དེ་ལྟོས་པ་དང་ལྟོས་འཛིག་གིས་བཞག་སྟེ་སྒྲིད་པར་གྱུར་ན་ནི་རྟོག་སྒྲུ་སྒྲིས་པ་

མེད་པ་ཡིན་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུང་བ་རུལ་སྒན་ཆ་མེད་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་སྐྱད་ཅིག་ཆ་མེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འདུ་ལྷན་པ་དང་ལྷན་འཛོག་གིས་བཞག་པ་ཅམ་ཡིན་
 པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དངོས་སྒྲུབ་སེམས་ཆ་མེད་གཉིས་བདེན་གྲུབ་
 ཏུ་ཡོད་དེ་དཔེར་ན་ས་སྟེང་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་གུ་ནི་ས་ཞབས་སུ་ས་བོན་ཡོད་པ་ལས་སྒྲེ་
 བ་ཡིན་ཞིང་ས་ཞབས་ཀྱི་ས་བོན་ཡོད་པ་དེ་ནི་ས་སྟེང་གི་ལྷ་གུ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་ཤིང་
 རྟོགས་པ་དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཤེས་བྱ་བ་དེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་ལ་བརྟེན་པ་ལས་སྒྲེས་
 པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ཡུལ་ཤེས་བྱ་དེ་ཉིད་བདེན་
 གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཅིས་མི་རྟོགས་ཏེ་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དཔུ་མས། བྱིད་
 དངོས་པོར་སྒྲུབ་པའི་དཔེ་འམ་རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ། ས་འོག་གི་ས་བོན་དེ་ནི་ས་སྟེང་གི་ལྷ་
 གུས་རྟོགས་པ་མིན་ཏེ་ལྷ་གུ་ལས་གཞན་དུ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ཡིས་ལྷ་གུ་སྟེང་བྱེད་
 ཀྱི་རྒྱ་ས་བོན་ཡོད་ཅེས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཆུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་དུ་ཡུལ་ཤེས་
 བྱ་བ་དེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་
 རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ་ཟེར་ནའང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པ་ཉིད་ནི་
 གང་ལས་རྟོགས་ཏེ་རྟོགས་དང་གཏན་ཚིགས་ཅི་ཡང་མེད་པས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ་
 ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་སྟོང་པར་སྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་བཞོད་པ་ལའང་། རྒྱལ་དཔྱད་པ་རྩོམ་ཞེས་
 གཟེགས་མ་དང་། རོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་དཔྱད་
 པ་ཡོད་མེད་སྟེ་འགོག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྒྱལ་དཔྱད་པ་རྩོམ་ཞེས་གཟེགས་མ་
 ལའང་། རྒྱལ་དཔྱད་པ་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་
 དགག་པ་དང་། བདག་ལས་སྟེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། དེ་དག་གི་དོན་བསྟུ་བ་
 དང་བཞི་ལས། འདིའི་སྐབས་སུ་དཔུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་ཆུ་མེད་མིན།།

དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་ལས་བདག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་པ་མི་
དགོས་པ་དང་ཡུངས་ཁྲིམི་དགོས་པར་ཡུངས་ལས་ཡུངས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་
དང་། གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་མེ་ཕྱེ་ལས་ཀྱང་ཐུན་པ་འབྲུག་པོ་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་ན་ནམ་མཁའ་ལས་ཀྱང་མེ་ཏོག་སྐྱེ་དགོས་པར་འགྱུར་
བའི་སྐྱོན་འབྲུག་པས་ན་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་ནི་མི་སྲིད་དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་འབྲས་
ངོ་བོ་གསུམ་ལ་འདུས་པས་རྒྱ་ལ་དབྱེད་པ་དོ་རྗེའི་གཞེགས་མས་ད་ལྟའི་ས་བོན་འདི་
མ་འོངས་པའི་སྐྱོན་ཐོག་གི་རྒྱ་ཡིན་སྟུང་པའི་སྐྱེ་བ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པ་བཀག་ནས་
ནམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་མཚན་མ་མེད་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ངོ་བོ་ལ་དབྱེད་པ་
རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོས་ད་ལྟ་སྤང་ཡུལ་དང་སྤང་བ་ལ་ཞེན་པ་བདེན་གྲུབ་བཀག་ནས་
ནམ་པར་ཐར་པའི་སྐོ་སྤྲང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་དབྱེད་པ་
ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་གིས་ད་ལྟའི་འབྲས་སུ་འདི་འདས་པའི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟུང་
པའི་སྤང་མེད་གསར་དུ་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཞེན་པ་བཀག་ནས་ནམ་པར་ཐར་པའི་
སྐོ་སྐྱོན་པ་མེད་པ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ནོ། །དཔེར་ན་ནས་འབྲུག་ཅིག་ལ་འང་རྒྱ་
འབྲས་ངོ་བོ་གསུམ་ཚང་ཡོད་དེ་ལོ་སྐོན་མའི་འབྲས་སུ་དང་ལོ་རྗེས་མའི་རྒྱ་དང་ལོ་
ལྷིང་མཆུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ་ལ། དང་པོ་རྒྱ་
མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་བཞི།

རེ་ཞིག་འཇིག་རྟེན་མངོན་སུམ་གྱིས། རྒྱ་ནམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན།།
པདྨའི་སྤྲང་བུ་སོགས་དཔྱེ་ནི། རྒྱ་ཡི་དཔྱེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཡིན།། ༡༡^པ

རྒྱ་དཔྱེ་གང་གིས་བྱས་ཤིང་། རྒྱར་གྱི་རྒྱ་དཔྱེ་ཉིད་ལས་སོ།།
ཅི་ལྟར་རྒྱ་ཡིས་འབྲས་སྐྱེད་ལུས། རྒྱར་གྱི་རྒྱ་ཡི་མཐུ་ཉིད་ལས།། ༡༡^པ

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་ཕྱི་རོལ་ཕྱར་བ་བས།

ཉི་ཤར་རྒྱ་བོ་ཕྱར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྟན་རྒྱུ་མ་ཆེར་མ་ག་ཟེངས་རིང་ནོ་བ་དང་།།

མ་བྱའི་མདོངས་བཀྲ་བལྟ་ན་སྟུག་པ་ནམས། །སྟུག་ཀྱང་མ་བྱས་དོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་།།

ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས།
དུས་རེ་ཞིག་ན་འཛིག་རྟེན་འདི་ན་ཀྱན་གྱིས་ནས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ནས་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པ་
མདོན་སྟུག་གྱིས་རྒྱ་ནམས་ཐམས་ཅད་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཕྱར་བ་བས། ཆོས་ནམས་
ཐམས་ཅད་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་པདྨའི་ས་བོན་ལྷ་བ་རྒྱུང་དུ་དེ་ལ་སྤོང་བྱ་དང་ཡལ་ག་
འདབ་མ་ལོ་མ་གེ་སར་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་བ་མེད་དོ་ཞེ་ན།
དཔུ་མས། པདྨའི་སྤོང་བྱ་དང་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ནི་རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བས་བསྐྱེད་
པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱར་བ་བས། རྒྱ་ཡི་དབྱེ་བ་གང་གིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས།
སྟུག་གི་རྒྱའི་དབྱེ་བ་ཉིད་ལས་བྱུང་སྟེ་ད་ལྟའི་གོ་ནས་ལ་སོགས་པ་སྟེན་མའི་རྒྱ་ལས་
བྱུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སོ། །ཕྱར་བ་བས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ན་རྒྱ་དེ་ཡིས་འབྲས་བུ་
ནམས་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་རྩས་སོ་ཞེ་ན། དཔུ་མས། སྟུག་གི་རྒྱ་དེ་ཡི་རྩས་མཐུ་ཉིད་ལས་
བྱུང་སྟེ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ལའང་། གཞན་མི་རྟག་པ་ལས་
སྐྱེ་བ་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། གཞན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་གཉིས་
ལས། སྟུ་མ་སེམས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་དང་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་གི་སྐྱབས་སུ་
བབད་ཟིན་ནས། གཉིས་པ་གཞན་རྟག་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི།

དབང་ལྷག་འགོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ན། །རེ་ཞིག་དབང་ལྷག་གང་ཡིན་སྟོས།།

འབྱུང་ནམས་ཞེན་དེ་ལྟ་མོད། །མིང་ཙམ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་ངལ།། ༡༡༥

འོན་ཀྱང་ས་སོགས་དུ་མ་དང་། །མི་རྟག་གཡོ་མེད་ལྟ་མིན་ཞིང་།།

འགོམ་བྱ་ཉིད་དང་མི་གཙང་བས། །དེ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་ཡིན།། ༡༢༠

དབང་ཕྱུག་མཁའ་མིན་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །བདག་མིན་སྒར་ནི་བཀག་ཟེན་ཕྱིར།།
བསམ་མིན་པ་ཡི་བྱེད་པོ་ཡང་། །བསམ་མིན་བརྗོད་པས་ཅི་ཞིག་བྱ།། ༡༢༡

དེས་བསྐྱེད་འདོད་པའང་གང་ཞིག་ཡིན། །བདག་ནི་དེ་དང་ས་སོགས་དང་།།
དབང་ཕྱུག་ངོ་བོའང་ཉག་མིན་ནམ། །ཤེས་པ་ཤེས་བྱ་ལས་སྐྱེ་དང་།། ༡༢༢

ཐོག་མེད་བདེ་སྐྱུག་ལས་ལས་ཡིན། །དེ་ཡིས་གང་ཞིག་བསྐྱེད་པ་སྐྱོས།།
རྒྱ་ལ་ཐོག་མ་མེད་ཡིན་ན། །འབྲས་སུ་འཕྱུག་པ་ལ་ཡོད།། ༡༢༣

ཉག་ཏུ་ཅི་ཕྱིར་བྱེད་མིན་ཏེ། །དེ་ནི་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མིན།།
དེས་བྱས་མིན་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། །དེས་འདི་གང་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར།། ༡༢༤

གལ་ཏེ་ལྟོས་ན་ཚོགས་པ་ཉིད། །རྒྱ་ཡིན་འགྱུར་གྱིས་དབང་ཕྱུག་མིན།།
ཚོགས་ན་མི་སྐྱེ་དབང་མེད་ཅིང་། །དེ་མེད་པར་ནི་སྐྱེ་དབང་མེད།། ༡༢༥

གལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་མི་འདོད་བཞིན། །བྱིད་ན་གཞན་གྱི་དབང་དུ་བསྐྱུར།།
འདོད་ནའང་འདོད་ལ་རག་ལས་འགྱུར། །བྱིད་ནའང་དབང་ཕྱུག་གལ་ཡིན།། ༡༢༦

གང་དག་རྟུལ་སྒྲན་ཉག་སྐྱེ་བ། །དེ་དག་ཀྱང་ནི་སྒར་སྐྱོག་ཟེན།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། །ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས། །སྤྱོད་བཅུད་ཀྱི་
འཛིག་རྟེན་འདི་གསལ་ཅད་ནི་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་ཡིན་པས་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ཡིན་ནོ་
ཞེན། དུས་མས། དུས་རེ་ཞིག་ན་དང་པོ་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་གང་ཞིག་ཡིན་
པ་སྐྱོས་ཏེ་ཤོད་ཅིག་ཅེས་པ་ལ། །ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཅན་གྱིས། །ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུད་ནམ་མཁའི་
འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡིན་ནོ་ཞེན། དུས་མས། འོ་ན་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཡིན་མོད་དེ་མིང་

མི་འདྲ་བ་ཙམ་ལ་ཡང་ཅི་ཞིག་གིས་ངལ་དུབ་དགོས་ཏེ་དེད་དེ་མས་འབྱུང་བ་རྣམས་
དང་ཁྱེད་ཕྱི་པས་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བརྗོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་ཙམ་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་
ཡིན་ནོ། **ཕྱི་རོལ་རིག་པ་ཙན་སོགས་གྱིས།**

ཁྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་གསེར་མདོག་དེ། །ཀ་ང་གིས་ཤེས་ན་གྲོལ་བར་འགྱུར།།

ཞེས་བཤད་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁྱེད་པོ་དབང་ཕྱུག་དེ་ནི་གཅིག་སུ་དང་རྟག་པ་དང་
འཇིག་རྟེན་འདི་ཁྱེད་དགོས་སྐྱམ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དང་ལྟ་བུ་
འགྲོ་བས་བསྐྱས་པ་དང་མཆོད་འོས་དང་གཙང་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་མས་
འོན་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་གི་ནི་གཅིག་སུ་ཡིན་ན་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་དུ་མ་མང་པོ་ཡིན་པས་
དབང་ཕྱུག་མིན་པ་དང་། དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ཟེར་གྱང་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་མི་རྟག་
པ་ཡིན་པ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས་འཇིག་རྟེན་ཁྱེད་དགོས་སྐྱམ་པ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཡོ་བ་སྟོན་དུ་
འགྲོ་དགོས་ན་འང་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་ཀྱི་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ནི་ལྟ་བུ་
འགྲོ་བས་བསྐྱས་པ་ཡིན་ན་འང་ས་ལ་སོགས་པ་ནི་དཔུལ་བ་ན་ལྷགས་བསྐྱེགས་གྱིས་
གཞི་དང་ཁྱོ་རྩ་དང་ཡི་དྲུགས་ན་རྣག་ཁྱེད་གི་ཁྱུང་ལ་སོགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་ཁྱུང་ལ་
སོགས་པ་རིགས་དྲུག་གི་གནས་སུ་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱུང་ཡོད་པས་ལྟ་མིན་ཞིང་། དབང་
ཕྱུག་མཆོད་འོས་ཡིན་ན་འང་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་ལམ་དང་ཟམ་པ་ལ་
སོགས་པས་བྱས་པ་ཀུན་གྱིས་འགོམ་བྱ་ཉིད་དུ་ཡིན་པས་དབང་ཕྱུག་མིན་པ་དང་
དབང་ཕྱུག་ནི་གིན་དུ་གཙང་མ་ཡིན་ན་འང་ས་ལ་སོགས་པའི་འབྱུང་བ་རྣམས་ནི་མི་གཙང་
བ་ཡིན་པས་ན་དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དབང་ཕྱུག་ཉིད་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དབང་ཕྱུག་
ནམ་མཁའ་ནི་མིན་ཏེ་ནམ་མཁའ་ལ་འཇིག་རྟེན་ཁྱེད་དགོས་སྐྱམ་པའི་སྒྲིབ་ཀྱི་གཡོ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་བདག་ནི་མིན་ཏེ་སྤར་བདག་པམ་པོ་དང་ཤེས་པ་རྟག་
པར་འདོད་པའི་སྐྱབས་ནས་བཀག་ཟེན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

རིག་པ་ཙན་གྱིས། དབང་ཕྱུག་ནི་ཕྱོགས་རེ་ནས་གཞལ་བྱ་མིན་ཏེ་བསམ་གྱིས་

མི་བྱལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དུམ་མས། དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱུག་གི་ནི་སྒྲོའི་བཅའ་པོའི་ཡུལ་
 མིན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བ་ཡི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན་ན་ཡང་
 འདིར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་གཞི་ལ་སྒྲོའི་བསམ་པའི་ཡུལ་མིན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་
 པ་ཞིག་བརྟེན་པས་ཅི་ཞིག་བྱ་སྟེ་དགོས་པ་མེད་དོ། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན། དབང་ཕྱུག་
 དེས་བསྐྱེད་དོ་ཟེར་བའི་འདོད་པ་མང་པོ་དེའང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ། མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། བྱི་རོལ་རིག་པ་ཅན་ལ་སོགས་པས། དབང་ཕྱུག་གིས་བདག་དང་འབྲུང་བ་བཞི་
 དང་དབང་ཕྱུག་རང་གི་རོ་བོ་རྣམས་བསྐྱེད་དོ་ཞེན། དུམ་མས། བདག་ནི་དབང་ཕྱུག་
 དེ་ནི་ད་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མིན་ཏེ་མི་རྟག་པ་ཡིན་པ་དང་ས་སོགས་པའི་འབྲུང་བ་རྣམས་
 དང་། དབང་ཕྱུག་རང་གི་རོ་བོ་དང་བཅས་པའང་རྟག་པ་མིན་ནམ་སྟེ་ཡིན་ན་རྟག་པ་
 བེ་དབང་ཕྱུག་གིས་རི་ལྟར་བསྐྱེད་དེ་བསྐྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །བདག་དང་ས་ལ་
 སོགས་པའི་འབྲུང་བ་དང་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ནི་རགས་པ་འགྱུར་བའི་མི་རྟག་པ་དང་
 བྱ་བ་རྒྱལ་བྱེད་དང་བཅས་པ་སྐྱེད་ཅིག་གིས་མི་རྟག་པ་ཡིན་ནམ། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཤེས་
 པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་ཤེས་བྱ་ལ་བརྟེན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་དབང་ཕྱུག་གིས་
 བསྐྱེད་པ་མིན་པ་དང་། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་བདེ་བ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་
 གྱི་འབྲས་སུ་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲོན་གྱི་ལས་བཟང་ངན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་དབང་ཕྱུག་
 གི་བསྐྱེད་པ་མིན་ན་རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་དབང་ཕྱུག་གིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གང་ཞིག་
 བསྐྱེད་པ་སྒྲོས་ཏེ་ཤོད་དང་བཤད་རྒྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་
 ལ་ཐོག་མ་ཡོད་པ་འཐད་ཀྱང་དབང་ཕྱུག་མི་རྟག་པ་ཡིན་ན་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
 ལ་ཐོག་མ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་འབྲས་སུ་ཐོག་མ་ཡང་གང་ལ་ཡོད་དེ་མེད་དོ། །

བྱི་རོལ་པས། དབང་ཕྱུག་ནི་ཅི་ནས་ཀྱང་རྟག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དུམ་མས། འོ་ན་
 དབང་ཕྱུག་རྟག་པ་ཡིན་ན་དུས་རྟག་ཏུ་དབྱར་དགུན་ཀྱང་རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་མེ་
 རྟོག་ལ་སོགས་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མིན་ཏེ་དགུན་དུས་སུ་ཡང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་

བྱེད་དགོས་ཏེ་དབང་ཕྱུག་དེ་ཡིས་ནི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཅིག་ཆར་བྱེད་དགོས་ཏེ་རྒྱ་རྒྱུན་
 རྟེན་འབྲེལ་གཞན་ལ་ལྟོས་དགོས་པ་མིན་པ་ཅི་ཞིག་གིས་ཡིན་སྐྱམ་ན་འཇིག་རྟེན་འདི་
 བ་དབང་ཕྱུག་དེས་བྱས་པ་མིན་པ་གཞན་གཤམ་བྱའི་དངོས་པོ་ཅི་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ན་
 དབང་ཕྱུག་དེས་བྱས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ལ་ལྟོས་པར་འགྱུར་ཏེ་
 གཞན་གང་ལ་འད་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ། །ཁྱི་རོལ་རིག་པ་ཅན་གྱིས། དབང་ཕྱུག་
 རྟག་པ་ཡིན་ཀྱང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱེད་པའི་ཚེ་ན་བྱེད་གོགས་
 དབྱར་དུས་སུ་ཆར་རྒྱ་ཙམ་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་སོ་ཞེན། དལ་མས། གལ་ཏེ་
 རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་པ་ལ་ལྟོས་དགོས་ན་རྒྱ་རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་ཉིད་དངོས་པོ་
 ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་འགྱུར་གྱི་དབང་ཕྱུག་ནི་རྒྱ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །མདོར་ན་རྒྱ་རྒྱུན་
 རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་ན་ནི་རྟོན་ཐོག་དང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་སྤྱེ་བའི་དབང་མེད་
 པ་ཡིན་ཅིང་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་དག་མེད་པར་ནི་རྟོན་ཐོག་དང་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པའི་འབྲས་
 ལུ་རྒྱམས་ལ་སྤྱེ་བའི་དབང་མེད་དོ། །ཁྱི་རོལ་པས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་འདི་རྒྱམས་
 ཐམས་ཅད་དབང་ཕྱུག་གི་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེན། དལ་མས། འོ་ན་
 བཙོན་པ་ལྟ་བུར་གཞན་གྱི་དབང་དུ་ཐལ་ཏེ་དབང་ཕྱུག་ལ་རང་དབང་མེད་པས་མིང་
 དོན་མི་མཚུངས་སོ། །ཁྱི་རོལ་པས། དབང་ཕྱུག་གིས་འདོད་ན་མེ་རྟོག་ལ་སོགས་པ་
 བྱེད་ལ་མི་འདོད་ན་མི་བྱེད་ཞེན། དལ་མས། དབང་ཕྱུག་གིས་འདོད་བཞིན་དུ་མེ་
 རྟོག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ན་འད་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་རག་ལས་པར་འགྱུར་
 པ་ཡིན་གྱི་དབང་ཕྱུག་གིས་བྱས་པ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །

སྤྱིར་དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོ་དབང་ཕྱུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྗོད་
 བ་འད་རྒྱ་རྟག་པ་ལས་འབྲས་སུ་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་མི་སྤྱིད་པས་དབང་ཕྱུག་གལ་
 ཡིན་ཏེ་བྱེད་པ་པོ་ནི་དབང་ཕྱུག་མ་ཡིན་ནོ། །མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་གང་དག་དུལ་སྐྱུར་
 རྟག་པར་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་སྤྱར་དུ་ན་པ་ཉེར་བཞག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་
 བསྟོག་ཟིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་དགག་པ་ལ། གཙོ་བོ་དགག་པ་དང་།
བདག་སྐྱེ་དངོས་དགག་པ་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི།

གཙོ་བོ་རྟག་པ་འགོ་བ་ཡི། །རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་གངས་ཅན་འདོད།། ༡༢༧

སྙིང་སྟོབས་རྩལ་དང་མུན་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་མཉམ་གནས་ནི།
གཙོ་བོ་ཞེས་བྱར་རབ་བརྗོད་དེ། །མི་མཉམ་འགོ་བ་ཡིན་པར་བརྗོད།། ༡༢༨

གཅིག་ལ་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ནི། །རིགས་མིན་དེས་ན་དེ་ཡོད་མིན།།
དེ་བཞིན་ཡོན་ཏན་ཡོད་མིན་ཏེ། །དེ་ཡང་སོ་སོར་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར།། ༡༢༩

ཡོན་ཏན་མེད་ན་སྐྱ་སོགས་ཀྱང་། །ཡོད་ཉིད་གིན་ཏུ་རྒྱུར་རིང་འགྱུར།།
སེམས་མེད་གོས་ལ་སོགས་པ་ལ། །བདེ་སོགས་ཡོད་པར་སྤྱིད་པའང་མིན།། ༡༣༠

དངོས་རྣམས་དེ་རྒྱའི་རང་བཞིན་ན། །དངོས་པོ་རྣམ་དབྱེད་མ་ཟིན་ནམ།།
ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་བདེ་སོགས་ཉིད། །དེ་ལས་སྐྱ་སོགས་འགྱུར་བའང་མེད།། ༡༣༡

སྐྱ་སོགས་ལས་ནི་བདེ་སོགས་ཡིན། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བདེ་སོགས་མེད།།
བདེ་སོགས་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡང་། །ནམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་མ་ཡིན།། ༡༣༢

བདེ་སོགས་གསལ་བ་ཡོད་ཉིད་ན། །ཁྱེད་བཙུན་ཕྱིར་འཛིན་མ་ཡིན།།
དེ་ཉིད་སྤྱོད་མར་གྱུར་ན་དེ། །རྟགས་དང་སྤྱོད་བའང་རྩིས་ལྟར་ཡིན།། ༡༣༣

རྟགས་པ་དོར་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་བས། །སྤྱོད་རྟགས་དེ་དག་མི་རྟག་ཉིད།།
དེ་བཞིན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ནི། །མི་རྟག་ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད།། ༡༣༤

རྟགས་པ་བདེ་ལས་གཞན་མིན་ན། །བདེ་བ་གསལ་བར་མི་རྟག་ཉིད།།

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གཙུག་པོ་ཞེས་བྱ་བ་རྟག་པ་སྤོང་དང་བཅུད་ཀྱི་འགྲོ་བ་
 ཡི་རྒྱ་ཡིན་པར་ནི་སྤྲུལ་གསུངས་ཅན་པས་འདོད་དེ། བྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པས། དེ་
 ཅུ་ཉེར་ལྔ་ནི། གཙུག་པོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་
 དང་། ཡུལ་དེ་ཅུ་ལྔ་དང་། འབྲུང་བ་ལྔ་དང་། སྤྱིས་བྱའོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི།
 རྩ་མིག་སྤྲུལ་ལྟེ་ལྟས་ཏེ་སྤོང་དབང་པོ་ལྔ་དང་། མགོ་ལག་རྒྱུ་ལ་བཤང་ལམ་རྩ་སྤྲུལ་
 ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པོ་ཞེས་ཡིད་བཞིན་
 མཛོད་འགྲེལ་བསྟན་དཀར་པོ་ལས་གསུངས་པ་དང་། གཙུག་པོ་མཚན་ཉིད་ལྔ་ལྔ་དང་
 བདག་ཆོས་ལྔ་ལྔ་ནི་བཟོད་པའི་ལེའུའི་གཙུག་པོའི་སྤྲུལ་སྤྱིས་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ཡང་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་རྩལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྲུལ་བ་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་པོ་ཆ་ཆེ་རྒྱུང་དང་མང་རྒྱུང་མེད་པར་མཉམ་པོར་
 གནས་པའི་ཆེན་ནི་བརྟན་གཡོ་རྒྱན་ལ་བྱལ་བའི་གཙུག་པོ་ཞེས་བྱ་བར་རབ་ཏུ་བརྟེན་
 དེ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྤྲུལ་གསུམ་པོ་ལ་མང་རྒྱུང་དུ་འགྱུར་ཏེ་བདེ་བ་མང་བས་ལྷ་མི་
 དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་མང་བས་ངན་སོང་དང་བཏང་སྤྲུལ་མང་བས་དུད་འགྲོར་འགྱུར་བ་
 ལྷ་བྱུང་དེ་གསུམ་མི་མཉམ་པའི་ཆེན་འགྲོ་བ་ཡིན་པར་བརྟེན་དོ་ཞེན། དཔུ་མས། བྱིད་
 གྲངས་ཅན་པས་གཙུག་པོ་རྟག་པ་གཅིག་སྤྲུལ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་ཡང་རྩལ་སྤྲུལ་སྤྱིང་
 སྤྱོད་པས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་ཉིད་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་འདི་ནི་ཆོག་སྤྲུལ་འགལ་བ་ཡིན་
 ཏེ་གཅིག་དང་གསུམ་ནི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་རིགས་ཤིང་འཐད་པ་མིན་ཏེ་རྒྱ་
 མཚན་དེས་ན་གཙུག་པོ་དེ་ཡོད་པ་མིན་ནོ།།

དེ་བཞིན་དུ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་སྤྲུལ་གསུམ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་ཡོད་པ་མིན་ཏེ་རྩལ་
 སྤྲུལ་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་གསུམ་པོ་དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྩལ་གྱི་རྩལ། རྩལ་གྱི་སྤྲུལ་པ། རྩལ་གྱི་
 སྤྱིང་སྤྱོད་པས་ལ་སོགས་པ་སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཐའ་བྱག་མེད་དུ་
 འགྱུར་བའི་བྱིར་མི་འཐད་དོ། །དེ་ལྟར་རྩལ་སྤྲུལ་གྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་པས་སམ་བདེ་སྤྲུག་བཏང་
 སྤྲུལ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མེད་ན་དེ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་སྤྱོད་དང་དྲི་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དོ་ཟེར་བ་ཉིད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་རིང་པོར་འགྱུར་ཏེ་མེད་པར་ངེས་

སོ། །སེམས་མེད་པའི་རང་བཞིན་རེག་བྱའི་གོས་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་བདེ་
 བ་དང་སྒྲིག་བསྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་སྤིང་བའང་མིན་ཏེ་ཡུལ་ཐོག་ཏུ་བདེ་སྒྲིག་གང་
 ཡང་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །གོས་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་བདེ་སྒྲིག་བཏང་སྟོམས་
 གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་རྒྱུའི་རང་བཞིན་ཡིན་སྟེ་མ་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ནི་རྣམ་པར་དབྱེད་པ་ནི་དཔྱད་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞིའི་སྒྲ་བས་སུ་གཏན་ལ་ཕབ་ཟེན་
 པ་མིན་ནམ་སྟེ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ཟེན་པ་ཡིན་ན་གངས་ཅན་བྱོད་
 ཀྱིས་བདེ་སོགས་ཡོད་ཟེར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཏེ་རང་བཞིན་མེད་དོ། །གངས་ཅན་བྱོད་
 ཀྱི་སྒྲུམ་ཁུ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་ཡང་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་བདེ་སོགས་དེ་ལས་
 ནི་སྒྲུམ་ཁུ་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བ་གང་ནའང་མེད་ལ་རྒྱ་སྒྲུམ་ཁུ་བྱོན་པ་ལ་
 སོགས་པ་ལས་ནི་འབྲས་ཁུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་དང་མ་བྱོན་ན་སྒྲིག་བསྐྱེལ་འབྱུང་བ་ལ་
 སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲུམ་ཁུ་ལ་སོགས་པ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་བདེ་བ་ལ་སོགས་
 པ་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་དེ་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་སྟེ་མ་པའི་བདེ་སོགས་བཀག་པ་ཡིན་ནོ། །
 བདེ་སྒྲིག་ལ་སོགས་འབྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ནི་ནམ་ཡང་དམིགས་པ་ཡོད་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ་བདེ་སྒྲིག་རེ་མོས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དབྱུ་མས། བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་
 རྟག་པར་གསལ་བ་ཞེས་ངེས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ན་ཉམས་སུ་བྱོང་བ་ཅི་ཕྱིར་
 འཛིན་མ་ཡིན་ཏེ་འཛིན་དགོས་སོ། །

ཕྱི་རོལ་པས། བདེ་སྒྲིག་རེས་མོས་སུ་གྱུར་པས་བདེ་བ་དེ་ཉིད་རགས་པ་བསལ་
 བས་བདེ་བ་སྤྱོད་མེད་ཀྱི་ཞེན། དབྱུ་མས། འོ་ན་བདེ་བ་དེ་ལ་རགས་པ་དང་སྤྱོད་བ་
 གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་རྟག་པ་འང་ཇི་ལྟར་དུ་ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ་མི་འཐད་དོ། །ཕྱི་རོལ་
 པས། དེ་འཐད་བདེ་བ་རགས་པ་སྤྱར་ཡོད་དོར་ནས་བདེ་བ་སྤྱོད་བ་རྗེས་སུ་གསལ་དུ་
 སྒྲེ་བར་འབྱུར་བས་སོ་ཞེན། དབྱུ་མས། འོ་ན་སྤྱོད་བ་གསལ་སྒྲེ་དེ་དང་རགས་པ་སྤྱར་
 ཡོད་དོར་དགོས་པ་དེ་དག་གཉིས་ཀ་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་

ཀྱི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ཐམས་ཅད་ནི་དེད་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་བཞིན་དུ་མི་རྟག་པ་
 ཉིད་དུ་ཅིས་མི་འདོད་དེ་མི་རྟག་པར་འདོད་དགོས་སོ། །ཕྱི་རོལ་པས། རགས་པ་དོར་
 བ་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད་ལས་གཞན་དུ་མིན་ལོ་ཞེས། དབུ་མས། བདེ་བ་མ་རྒྱ་རགས་
 སུ་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གསལ་བར་ཞེས་ངེས་པ་ཅན་དུ་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་བདག་སྐྱེ་དངོས་དགག་པ་ནི།

གལ་ཏེ་མེད་པ་འགའ་ཡང་ནི། སྐྱེ་མིན་མེད་ཕྱིར་ཞེས་འདོད་ན། །

གསལ་བ་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ནི། ཁྱོད་མི་འདོད་ཀྱང་གནས་པ་ཉིད། ། ༡༣༥

གལ་ཏེ་རྒྱུ་ལ་འབྲས་གནས་ན། ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །

རས་ཀྱི་རིན་གྱིས་རས་བལ་གྱི། ས་བོན་ཉོས་ལ་བསྐློ་བར་གྱིས། ། ༡༣༦

འཛིག་རྟེན་སྒོངས་པས་མ་མཐོང་ན། །དེ་ཉིད་གཤམ་གྱིས་བཞག་དེ་ཉིད། ། ༡༣༧

གཤམ་ཏེ་འཛིག་རྟེན་ལ་ཡང་ནི། ཡོད་པས་ཅི་སྟེ་མཐོང་མ་ཡིན། །

འཛིག་རྟེན་ཚད་མ་ཉིད་མིན་ན། གསལ་བར་མཐོང་བའང་བདེན་མ་ཡིན། ། ༡༣༨

གལ་ཏེ་ཚད་མ་ཚད་མིན་ན། །ངེས་གཞལ་བརྟུན་པར་མི་འགྱུར་རམ། །

དེ་ཉིད་དུ་ན་སྟོང་པ་ཉིད། །སྒོམ་པ་དེ་ཕྱིར་མི་འཐད་འགྱུར། ། ༡༣༩

བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །

དེ་ཕྱིར་བརྟུན་པའི་དངོས་གང་ཡིན། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་གསལ་བར་བརྟུན། ། ༡༤༠

དེས་ན་མི་ལམ་སུ་གི་བ། །དེ་མེད་སྣམ་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། །

དེ་ཡོད་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡི། །གོགས་ཡིན་དེ་ཡང་བརྟུན་པ་ཡིན། ། ༡༤༡

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། ཕྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པས། བདེ་སྤྱག་བཏང་སྟོམས་

འབྲས་ཤིང་ཆ་མཉམ་པའི་གཙོ་བོའི་རྒྱའི་གྲོང་ན་འབྲས་ལུ་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་ཡི་
ནས་གནས་ཡོད་པ་དཔེར་ན་ལྷ་ཁང་ནང་ན་ལྷ་མང་པོ་དང་པོ་ཉིད་ནས་བྱིས་ཡོད་པ་
ལ་རྗེས་སུ་མི་ཞིག་དེར་སླེབ་ཆོ་མཚན་མོར་སོང་བས་ལྷ་རྣམས་མ་མཐོང་བ་ལ་མར་
མེ་སྤར་བའི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷ་རྣམས་མི་གསལ་བ་གསལ་བར་མཐོང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཙོ་
བོའི་འཛིམ་པའི་གྲོང་ན་འབྲས་ལུ་རྩ་མ་ཐམས་ཅད་དང་པོ་ནས་གནས་ཡོད་ཀྱང་རྩ་
མཁན་གྱིས་རྩ་མ་མི་གསལ་བ་ཡང་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་མ་གཏོགས་གལ་
ཏེ་གཙོ་བོའི་གྲོང་ན་འབྲས་ལུ་སྟོང་བཅུད་ཐམས་ཅད་མེད་པ་འགའ་དང་འགའ་ཡང་
ནི་སྤར་མེད་པ་གསལ་དུ་སྒྲེབ་མིན་ཏེ་མེད་པའི་སྤྱིར་ཞེས་འདོད་དོ་ཞེ་ན། དལ་མས།
གྲང་ལྷ་དང་རྩ་མ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་ན་དང་པོ་གསལ་བར་མེད་
པར་གྱུར་གྲང་རྗེས་སུ་གསལ་བ་སྒྲེབ་པར་འགྱུར་བའི་གངས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་འདོད་
པ་ཡིན་གྱང་གནས་པ་ཉིད་དུ་ཡིན་ནོ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ཡི་སྟེང་ལ་འབྲས་ལུ་གནས་པར་འགྱུར་དགོས་ན་ནི་ཟན་ཟ་བའི་ཆོ་
ནའང་མི་གཙང་བ་བཤད་གཅི་ཟ་བར་འགྱུར་དགོས་སོ། །དེར་མ་ཟད་རས་ཉི་མུད་
རྣམས་ཀྱི་རིན་གྱིས་ནི་རས་བལ་གྱི་ས་པོན་ཉིས་ལ་གངས་ཅན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བགོ་བར་
གྱིས་དང་འཐད་དམ་མི་འཐད་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གངས་ཅན་པས། རྒྱ་འཛིམ་
པ་ལ་སོགས་པའི་གྲོང་ན་འབྲས་ལུ་རྩ་མ་ལ་སོགས་པ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འཛིག་རྟེན་
གྱི་སེམས་ཅན་མོངས་པས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེད་རང་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་སེར་
སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱའི་གྲོང་ན་འབྲས་ལུ་ཡོད་
པ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དལ་མས། སྟོན་པ་སེར་སྒྱུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རྒྱ་
ཐོག་ན་འབྲས་ལུ་གནས་པ་མཐོང་ན་ནི་ཟན་གྱི་ཐོག་ན་མི་གཙང་བ་གནས་པ་དེ་ཉིད་
ཙམ་ཞིག་ཤེས་པ་ཡིན་གྱང་། གལ་སྲིད་རྒྱའི་གྲོང་ན་འབྲས་ལུ་དེ་རྣམས་གནས་ཡོད་
ན་འཛིག་རྟེན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོང་བྱེད་གྱི་རྩུས་པ་ནི་ཡོད་པ་ཡིན་པས་སྟོང་ཉིད་
ཟབ་མའི་དོན་མི་རྩུས་མ་གཏོགས་ཅི་སྟེ་ཞེས་ཅིའི་དོན་དུ་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ་རྒྱའི་གྲོང་

ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མཐོང་དགོས་སོ། ། བྱི་རོལ་པས། འཛིག་རྟེན་པས་མ་མཐོང་བ་ལ་
 བཏྲ་རྒྱ་མེད་དེ་འཛིག་རྟེན་པ་ཚད་མ་མི་བསྐྱུ་བ་ཉིད་དུ་མིན་ནོ་ཞེ་ན། ད་སུ་མས། འོ་
 ན་འཛིག་རྟེན་པས་རས་བལ་གྱི་ས་བོན་མི་གྱུན་པར་རས་གྱུན་པ་ལ་སོགས་པའི་
 གསལ་བ་མཐོང་བ་མ་ལུས་བའང་བདེན་པ་མ་ཡིན་པར་བརྟུན་པ་ཁོ་ན་མཐོང་བར་
 འདོད་ན་ནི་ངེད་རང་ད་སུ་མ་པ་ལྟར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་མིན་སྒྲུ་མ་ལྟར་དུ་ཁས་
 འོངས་ཤིག ། བྱི་རོལ་གྲངས་ཅན་པས། གལ་ཏེ་རྟོན་པ་སེར་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་རྒྱའི་གྲོང་ན་འབྲས་སུ་ཡོད་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚད་མ་ཡང་དག་པ་
 ཉིད་ཚད་མིན་ཏེ་བརྟུན་ཡིན་དགོས་ན་འུ་ཅག་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀས་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་
 དཔག་གི་ཚད་མ་དེས་གཞལ་བ་ཐམས་ཅད་བརྟུན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྟེ་བརྟུན་དེ་
 ཉིད་དུ་ཡིན་ན་ནི་ཁྱོད་རང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྒྲོམ་པ་ཡང་
 རྒྱ་མཚན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཏེ་བརྟུན་ཁོ་ན་ཞིག་སྒྲོམ་པར་ཅི་བྱ་
 ཞེ་ན། ད་སུ་མས། དོན་དམ་པའི་ངོས་ན་སྤང་གཉིན་ཐམས་ཅད་བརྟུན་དུ་ཡིན་པ་
 བདེན་ཞེན་འདོད་ལན་བཏབ་སྟེ་ཐ་སྙད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་བརྟགས་པའི་ཡུལ་གཏན་ལ་
 དབབ་བྱའི་ཡུལ་སུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་རྣམས་སྟོ་ལ་ཤར་ངེས་སུ་བྱ་དགོས་
 པ་མ་གཏོགས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྟེ་ངོ་ལ་མ་རེག་ཅེས་ཤར་ཏེ་མ་ཤེས་པར་དུ་སུམ་པ་
 ལ་སོགས་པ་དེ་ཡི་དངོས་པོ་མེད་པ་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་གཏན་ལ་འབབས་ཏེ་འཛིན་པར་
 ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ན་སུམ་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་བརྟུན་
 པའི་དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་ལ་དངོས་ཞེན་བཀག་པ་དེ་ཡི་སྟོང་ཉིད་དངོས་མེད་ནི་གསལ་
 བར་ཞེས་ངེས་པར་བརྟུན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། ། རྒྱ་མཚན་དེས་ན་དཔེར་ན་སུ་མོ་གཞོན་
 ལུ་མ་ཞིག་གི་ཕྱི་ལམ་དུ་བྱ་བྱང་བ་ལ་དགའ་བས་ཞེན་པའི་ཚོན་ཡང་སུ་དེ་ཉིད་ཤི་བ་
 ལ་མི་དགའ་བར་ང་ནི་སུ་དེ་མེད་དོ་སྟུམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ནི་སུ་དེ་ཉིད་དང་པོ་
 ཡོད་དོ་སྟུམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དེ་ཡི་གོགས་ཡིན་ཏེ་དོན་དམ་པ་ན་སུ་ཡོད་མེད་དེ་
 གཉིས་ཀ་ཡང་བརྟུན་པར་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཉིད་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

རི་ལྷ་ར་བུ་མོ་གཞོན་ནུ་འི་མི་ལམ་ན། །བུ་མོ་བྱུང་ཞིང་གི་བ་དེ་མཐོང་ནས།
ཡོད་ན་དགའ་ཞིང་མེད་ན་མི་དགའ་བ། །ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་
པར་གྱིས།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །བཞི་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ལྟེན་གཟེགས་མའི་དོན་བསྟུ་བ་ནི།

དེ་བས་དེ་ལྷ་ར་རྒྱུ་དབྱེད་པས། །འགའ་ཡང་རྒྱ་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།
སོ་སོ་བའམ་འདུས་པ་ཡི། །རྒྱེན་རྒྱམས་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན། ༡༧༩

གཞན་ནས་འོངས་པའང་མ་ཡིན་ལ། །གནས་པ་མ་ཡིན་འགོ་མ་ཡིན།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། རྒྱ་མཚན་དེ་བས་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྷ་ར་དུ་རྒྱུ་
དབྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་རྒྱུ་པར་དབྱེད་པ་བྱས་པས་ཆོས་རྒྱམས་ཐམས་ཅད་
འགའ་ལ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལས་བྱུང་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་མེ་ལ་སོགས་
པ་ལྷ་བུ་ལ་མཚོན་ན་མེ་ཆ་དང་མེ་རྩོད་དང་སྤྱོད་དང་ལག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱེན་སོ་སོ་
བའི་སྟེང་དུ་གནས་པ་མིན་པའམ་དེ་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡིས་མེ་སྟེང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱེན་
འདུས་པ་རྒྱམས་ལ་ཡང་མེ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་གཞན་ནས་ཀྱང་མེ་
འོངས་པའང་མ་ཡིན་ཏེ་དང་པོ་བྱུང་བ་མེད་ལ་ད་ལྟ་མེ་སྟེང་བའི་དུས་ནའང་དབྱིབས་
དང་ཁ་དོག་དང་རིག་བྱ་གསུམ་གྱིས་བརྟགས་ན་གང་དུ་འང་གནས་པ་མ་ཡིན་ལ་མཐར་
མེ་མེད་པར་གྱུར་པའི་ཆོན་ཡང་གང་ལ་འགོ་བ་མ་ཡིན་ནོ།

གཉིས་བརྗོད་ལ་དབྱེད་པ་རིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྟེན་འབྲེལ་ཆེན་མོའི་
རིག་བ་ནི།

མོངས་པས་བདེན་པར་གང་བྱས་འདི། །སྤྱི་མ་ལས་ནི་བྱང་ཅི་ཡོད། ༡༨༠

སྤྱི་མས་སྤྱི་ལ་བ་གང་ཡིན་དང་། །རྒྱ་རྒྱམས་ཀྱིས་ནི་གང་སྤྱི་ལ་བ།
དེ་ནི་གང་ནས་འོངས་གྱུར་ཅིང་། །གང་དུ་འགོ་བའང་བརྟག་པར་གྱིས། ༡༨༡

གང་ཞིག་གང་ནི་ཉེ་བ་ཡིས། །མཐོང་འགྲུང་དེ་མེད་ན་མིན་པ།།

བཅོས་སུ་གཟུགས་བརྟན་དང་མཚུངས་པ། །དེ་ལ་བདེན་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཡོད།། ༡༥༥

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བརྟན། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་མ་
 རིག་ལོག་རྟོག་གཉིས་སྣང་གིས་སྒྲོངས་པས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཨ་
 འཐས་སུ་གང་བྱས་པ་འདི་རྣམས་ནི་དཔེ་སྒྲུ་མ་མཁའ་གྱིས་སྒྲུལ་པའི་རྟ་སྒྲུང་ལ་སོགས་
 པའི་སྒྲུ་མ་རྣམས་ལས་ནི། ཟུང་པར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཞེས་ཟུང་པར་མེད་པར་དམ་
 བཅས་ཏེ་སྒྲུ་མ་མཁའ་གྱིས་གིང་སུ་རྟེ་ཟུང་རིག་སྒྲགས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུ་མས་སྒྲུལ་
 པའི་རྟ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་པ་མའི་སྒྲ་ཁྲག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་སོགས་
 པ་རྣམས་གྱིས་ནི་རྟ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་གང་དང་གང་སྒྲུལ་པ་དེ་གཉིས་ཀ་ནི་དང་པོ་
 གང་ནས་འོངས་པར་གྲུང་ཏེ་འདས་པ་བྱུང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཞིང་། མཐར་སྒྲུ་མ་མཁའ་
 གྱིས་སྒྲུལ་པ་བསྐྱས་པ་དང་དངོས་པོར་བདེན་ཞེན་གྱི་རྟ་སྒྲུང་ལ་སོགས་པ་གི་རྟེ་གང་
 ཏུ་འགོ་བ་དེའི་ཡུལ་ལ་འང་བརྟགས་པར་གྱིས་གིག་དང་མཐར་མ་འོངས་པ་ན་འགོ་
 ཡུལ་མི་རྟེད་པ་དང་། ད་ལྟ་སྒྲུ་མས་སྒྲུལ་པའི་རྟ་སྒྲུང་དང་དངོས་སུ་སྣང་བའི་རྟ་སྒྲུང་ལ་
 སོགས་པ་གནས་བཞེན་པའི་འབྲས་ཁུའི་སྣང་བ་འདི་རྣམས་གང་ཞིག་རིག་སྒྲགས་
 དང་རྟེ་ཟུང་གིང་སུ་སྒྲ་ཁྲག་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ། གང་དང་ནི་ཉེར་བ་ཡིས་ནི་རྟ་སྒྲུང་
 ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་མཐོང་བར་འགྲུང་ལ། རྒྱ་དེ་རྣམས་མེད་ན་ནི་
 འབྲས་སུ་ཀྱན་འབྱུང་བར་ལུས་པ་མིན་པ་ཡིན་ཏེ་སྣང་ཙམ་གྱི་ཚོས་འདི་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བཅོས་སུ་ཡིན་ཏེ་དཔེར་ན་མེ་ཁོང་གི་ནང་ཏུ་གཟུགས་
 བརྟན་གར་བ་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཉིད་ནི་ཇི་ལྟར་ཏུ་ཡོད་དེ་བདེན་
 པར་གྲུབ་པ་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་ཙམ་ཏུ་ཟེན་གྱིས་སེང་གོ་དང་གྲུང་ཆེན་ལ་
 སོགས་པ་ཇི་འདྲ་བ་བྱས་ཀྱང་དོན་ཏུ་ཟན་དེ་ལ་སེང་གོ་དང་གྲུང་ཆེན་ལ་སོགས་པ་
 གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལྟར་ཏུ་འདི་ལྟར་སྣང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་མི་འདྲ་

བ་ཅི་ཤར་ན་ཡང་དོན་ལ་བྱུང་གནས་འགྲོ་གསུམ་དང་བུལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་མེད་པ་
གཉིས་འགལ་མེད་དུ་གཏན་ལ་དབབ་པ་ཡིན་ཏེ། དབུ་མའི་རིགས་པ་འདི་རྣམས་ནི་
སྣང་བའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་དོན་ལ་གཞི་མེད་ཅ་བུལ་གཏན་ལ་འབེབས་ཤེས་པ་དང་།
ཀྱན་རྫོབ་འབྱུལ་པའི་སྣང་བ་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་བཅོས་བསྐྱར་སྒྲུ་ཅེ་ཅམ་ཡང་བུས་
བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་འགལ་མེད་དུ་ཤེས་པ་དང་གསུམ་པོ་འདི་ཅི་ནས་
ཀྱང་གལ་ཆེའོ། །དེའི་རྒྱན་དན་ཤེས་བཀ་ཡོད་ཀྱིས་སྦྱོང་དགོས་ཏེ་ཉམས་ལེན་གྱི་
རིགས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་འགག་ཚུར་བསྐྱས་
ན། སྣང་ཅམ་ཚོས་ཅན། རང་བཞིན་མེད་པར་ཐལ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན་གཞུགས་བརྟན་བཞིན་ལོ་ཞེས། དང་པོ་ཚུད་གཞི། གསུམ་པ་རྟགས། གཉིས་
པ་གསལ་བ། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རང་བཞིན་མེད་པའི་སྣང་ཉིད་ཡིན་པས་བྱུང་བ་
དང་། བཞི་བ་དེ་རྣམས་དཔེས་བསྐྱབ་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ནི་ཞལ་རྒྱན་ལགས།

གསུམ་པ་འབྲས་བུལ་དཔྱོད་པ་ཡོད་མེད་སྒྲི་འགོག་གི་རིག་པ་ནི།

དངོས་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།།

འོན་ཏེ་དེ་ནི་མེད་ན་ཡང་། །རྒྱ་ཡི་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༤༦

ཁྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་རྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །དངོས་པོ་མེད་པ་བསྐྱར་དུ་མེད།།

གནས་སྐབས་དེ་དངོས་ཅི་ལྟར་ཡིན། །དངོས་འགྱུར་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན།། ༡༤༧

མེད་ཆེ་དངོས་ཡོད་སྲིད་མིན་ན། །དངོས་པོ་ཡོད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར།།

དངོས་པོ་སྒྲིས་པར་མ་གྱུར་བར། །དངོས་མེད་དེ་ནི་འབྲལ་མི་འགྱུར།། ༡༤༨

དངོས་མེད་དང་ནི་མ་བུལ་ན། །དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད།།

དངོས་པོ་འང་མེད་པར་འགྱུར་མིན་ཏེ། །རང་བཞིན་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཕྱིར།། ༡༤༩

དེ་ལྟར་འགག་པ་ཡོད་མིན་ཞིང་། །དངོས་པོ་འང་ཡོད་མིན་དེ་ཡི་ཕྱིར།།

འགོ་བ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །རྟག་ཏུ་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ཉིད།། ༡༥༠

འགོ་བ་མི་ལམ་ལྟ་བུ་སྟེ། །ནམ་པར་དབྱང་ན་རྒྱ་གིང་འདྲ།།

ལྷ་རན་འདས་དང་མ་འདས་པའང་། །དེ་ཉིད་དུ་ན་ཁྱད་པར་མེད།། ༡༥༡

ཅེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། དེ་ཡང་འབྲས་ལུའི་དངོས་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡོད་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་འབྲས་ལུའི་དངོས་པོ་སྐར་
ནས་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་འབྲས་ལུའི་དངོས་པོ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ་མེད་ན་ཡང་རྒྱ་ཡིས་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྒྱ་ཡིས་བྱ་བྱེད་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དངོས་སྐྱེས་དང་པོ་དངོས་པོ་མེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་བསྐྱར་རོ་
ཞེན། དལ་མས། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཤག་གི་རྒྱ་ནམས་ཚོགས་པ་ཡིན་ཀྱང་སྐར་འབྲས་ལུའི་
དངོས་པོ་མེད་པ་ཞིག་གྱིས་སུ་འབྲས་ལུའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་གསར་དུ་བསྐྱར་
དུ་མེད་པར་དམ་བཅས་པ་ལས། དངོས་སྐྱེས། འབྲས་ལུ་དེ་ཉིད་དངོས་པོ་སྐར་ཡོད་
གྱིས་གཞན་དུ་བསྐྱར་དུ་མེད་ཀྱང་སྐར་མེད་པའི་རྒྱ་ཁྱེན་གྱིས་འབྲས་ལུའི་དངོས་པོའི་
ངོ་བོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་བཟོ་བསྐྱར་ཡོད་ཅེན། དལ་མས། འོན་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་གནས་
སྐབས་དེ་མ་བཟང་བར་འབྲས་ལུ་སྟོན་ཐོག་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་རམ་ཡང་ན་ས་བོན་
གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་བཟང་ནས་འབྲས་ལུ་སྟོན་ཐོག་གི་དངོས་པོར་འགྱུར་པ་ཡིན་
ནམ་ཞེས་བྲིས་པ་ལ། དངོས་སྐྱེས། ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་མ་བཟང་བར་འབྲས་
ལུ་སྟོན་ཐོག་གིས་དངོས་པོ་འགྱུར་རོ་ཞེན། དལ་མས། རྒྱ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་
དེ་ཉིད་མ་བཟང་བཞིན་དུ་འབྲས་ལུ་སྟོན་ཐོག་གི་དངོས་པོ་རྗེ་ལྟར་དུ་འགྱུར་པ་ཡིན་ཏེ་
རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དུས་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་སྟེང་དུ་ཡོད་མི་སྤྱིར་པའི་ཕྱིར་རོ།།

དངོས་སྐྱེས། འོན་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་སྐར་མའི་དུས་
སུ་བཟང་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པའི་དུས་སུ་འབྲས་ལུ་སྟོན་ཐོག་ལ་སོགས་པའི་དངོས་

པོར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། དུམ་མས། རྒྱ་ས་བོན་གྱི་གནས་སྐབས་བཏང་ནས་འབས་པ་
 རྟོན་ཐོག་གི་དངོས་པོ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་རོ་བདག་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་
 ས་བོན་དེ་ཉིད་འབས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་
 པའི་ཆོན་འབས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་སྤིང་བ་མིན་ན་འབས་པ་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པར་
 དུས་ནམ་ཞིག་ན་འགྱུར་ཏེ་རྒྱ་འབས་པ་ན་ཚུན་སྟོན་བཞག་གིས་འཛོག་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་རོ་ཞེས་ཆོག་རྒྱུ་རྟེན་མའི་དོན་བཤད་པ་དང་། ཆོག་རྒྱུ་རྟེན་མ་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་
 གནས་སྐབས་མ་བཏང་ན་ནི་འབས་པ་དེ་དངོས་པོ་སྟེས་པར་མ་གྱུར་གྱི་པར་དུ་རྒྱ་ས་
 བོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ནི་འབས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ས་བོན་མ་འགགས་པར་དུ་
 འབས་པ་མི་སྟེའོ། །རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་དང་ནི་མ་བྲལ་པའི་ཆོན་འབས་
 པ་དེ་དངོས་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་མི་སྤིང་དེ་ཡན་ཚུན་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་མཛུང་བྱིས་
 ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།།

དེ་ཡང་ནོ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་འོ་མ་ལ་ཞོའི་རྒྱ་ཕྱི་བཏབ་ཆེ་འོ་མའི་མངར་བ་འི་མ་
 བཞིན་འགགས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཞོའི་རྒྱར་བ་འི་མ་བཞིན་སྟེས་ནས་མཐའི་སྐད་ཅིག་
 མ་གཅིག་གི་ཐོག་དུ་འོ་མའི་གནས་སྐབས་སུ་མ་བཏང་ན་ནི་མངར་རྒྱར་གཉིས་དུས་
 གཅིག་དུ་འཛོམས་མི་སྤིང་བ་དང་འོ་མའི་གནས་སྐབས་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་སྟེང་དུ་
 བཏང་ན་ནི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཞོའི་རྒྱ་ནི་འོ་མ་དེ་ཉིད་མིན་པ་གཞན་ཞིག་ཡིན་
 པར་འགྱུར་པའི་རིགས་པས་གནོད་དེ་དོན་ལ་སྟེ་བ་བདེན་གྲུབ་ནི་གཏན་ནས་མེད་
 གྲུང་གནས་སྐབས་སུ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་སྟེ་བ་བཏགས་པ་ཞིག་གཉིས་འགལ་མེད་
 དོ། །དེ་ཡང་།

ཡོད་པ་ཡོད་ཕྱིར་སྟེ་མ་ཡིན། །མེད་པ་མེད་ཕྱིར་སྟེ་མི་འགྱུར།།

ཞེས་གསུངས་སོ། །ཡང་སྟེ་བ་བདེན་གྲུབ་བཞག་པ་དེ་བཞིན་དུ་འགག་པ་བདེན་
 གྲུབ་ཀྱང་མེད་དེ་དང་པོ་དངོས་པོ་ཡོད་པ་འད་ཕྱིས་སུ་དངོས་པོ་མེད་དེ་འགག་པར་

འགྱུར་བ་ནི་མིན་ཏེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་གཅིག་ལ་སྒྲེ་འགག་ལ་གཉིས་སུ་ཐལ་བར་
 འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་སེམས་ཅན་གྱི་བ་ལ་མཚོན་ན་གོང་ལྟར་དུ་གསོན་པོའི་
 གནས་སྐབས་དེ་ཉིད་མ་བཟང་ན་ནི་གྱི་སྟེ་འགག་པའི་དངོས་པོ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཏེ་སྐད་
 ཅིག་གཅིག་ལ་གསོན་གཤེན་གཉིས་ཡིན་མི་སྲིད་པ་དང་། གསོན་པོའི་གནས་སྐབས་
 དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་ལྔ་མ་ལ་བཟང་ན་ནི་སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ལ་གྱི་སྟེ་འགག་པའི་དངོས་པོར་
 འགྱུར་བ་གཞན་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་གསོན་པོའི་དངོས་པོ་ཡོད་ཆེ་གྱི་སྟེ་འགག་པའི་
 དངོས་པོ་མེད་པ་སྲིད་པ་མིན་ན་གྱི་བའི་དངོས་པོ་མེད་པར་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ཏེ་འགག་
 པར་འགྱུར་རོ། །འགག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པར་མ་གྱུར་བར་དུ་གསོན་པོའི་དངོས་པོ་
 ཡོད་པ་དང་ནི་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་ལ་གསོན་པོའི་དངོས་པོ་ཡོད་པ་དང་ནི་མ་བྲལ་
 བའི་ཆོན་གྱི་སྟེ་འགག་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྐབས་མི་སྲིད་དོ་ཞེས་འགག་པ་བདེན་
 གྲུབ་བཀག་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའི་དོན་ནི་འགག་པ་བདེན་གྲུབ་ཉིད་
 དུ་ཡོད་པ་མིན་ཞིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འད་དང་པོ་སྒྲེ་བ་དང་མཐར་
 འགག་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མིན་པ་རྒྱ་མཚན་དེ་ཡི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་
 སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་དང་པོ་མ་སྒྲེས་ཏེ་སྒྲེ་བ་བདེན་གྲུབ་
 མེད་པ་དང་མཐར་མ་འགགས་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ་འགགས་པ་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 དོན་དམ་པ་ན་སྒྲེ་འགགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཐ་སྟངས་ཅམ་དུ་མེད་
 བཞིན་དུ་སྒྲུང་བའི་འགྲོ་བ་འདི་རྣམས་ནི་དཔེར་ན་མི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་གྲེས་པར་
 བྱ་སྟེ། གཏང་མེད་ཡུལ་ལ་འཛིན་མེད་སྒྲུང་བ་ཤར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་རྣམ་
 སྒྲིད་གེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བའི་ཆོན་སྟོང་པོ་མེད་
 པ་དཔེར་ན་སྒྲུག་མ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་གིང་དང་འདྲ་བ་དེ་ལྟར་གྲེས་ན་ཞིབ་མཐུངས་
 ལས་འདས་པ་དང་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་
 བའང་ཀུན་རྫོབ་རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་མེད་པ་ཡིན་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་
 ཉིད་དམ་པའི་དོན་དུ་ནི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད།།
ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་བཟླ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཡན་ཆད་གྱིས་གཏན་ཆོགས་གྱིས་སྒྲོ་
འདོགས་གཅོད་པ་སོང་ནས།

བཞི་བ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བྱེད་ལས་ལའང་། རང་དོན་དུ་ཆོས་བརྒྱད་འགོ་
སྟོམས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བཅི་བའི་སྟོང་རྗེ་རྩེ་ལ་མེད་དུ་སྒྲེ་བ་བསྟན་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི།

དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་དངོས་རྣམས་ལ། །ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད།།
གང་གིས་རིམ་གྱོ་བྱས་པའམ། །ཡོངས་སུ་བརྟན་པའང་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ༡༥༢

བདེའམ་སྟག་བསྐལ་གང་ལས་ཡིན། །མི་དགར་ཅི་ཡོད་དགར་ཅི་ཡོད།།
དེ་ཉིད་དུ་ནི་བཅའ་བྱས་ན། །གང་ཞིག་སྟེད་ཅིང་གང་ལ་སྟེད།། ༡༥༣

དབྱུང་ན་གསོན་པོའི་འཛིག་རྟེན་འདི། །གང་ཞིག་འདིར་ནི་འཆི་འགྱུར་རྟེ།།
འབྱུང་འགྱུར་གང་ཡིན་བྱུང་གྱུར་གང་། །གཉེན་དང་བཞེས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན།། ༡༥༤

ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་འདྲ་བར་ནི། །བདག་འདྲས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་གྱིས།།

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་དུ་མེད་བཞིན་དུ་སྒྲུང་བ་སྒྲུ་མ་
མི་ལམ་ལྟ་བུ་དང་སྒྲུང་བཞིན་དུ་སྟོང་པའི་དངོས་པོ་འདི་རྣམས་ལ་སྒྲོས་བཏགས་པ་
ཅམ་ལས་དང་པོ་རྒྱར་ཐོབ་པ་ཡང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་མཐར་ཐར་ལ་ཤོར་བའང་ཅི་ཞིག་
ཡོད་དེ་གོང་ལྟར་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་ཤོར་དང་མ་ཤོར་བའི་མཆོམས་ལ་ཅི་ཡོད་བཏགས་
ན་མཆོམས་མི་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་གཉེན་གང་ཞིག་གིས་ལྷ་ལེན་གང་ན་
བཏིང་རྒྱུ་ལེན་མེ་འབྱུང་ལ་སོགས་པས་རིམ་གྱོ་བྱས་པ་ལ་སེམས་དགའ་བས་ཞེན་

བར་གྱུར་པ་འཇམ་བཞུགས་བཅོས་བྱུང་གསོད་ཆོག་རྒྱུ་པ་ལ་སོགས་པས་བདག་ལ་ཡོངས་
 སུ་བཞུགས་པ་བྱས་པས་མི་དགའ་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྒྱ་ལ་ཞུ་བྱོན་དགོས་པ་དང་
 བོད་ལ་ཞུ་ཡུད་དགོས་པ་ལྟར་རང་རང་གི་ཡུལ་ལུང་གི་མིང་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པ་
 དང་། དང་པོ་བགྲེས་པས་ཟས་ཟོས་པས་བདེ་བ་དང་གྲང་བས་མེ་འདེ་བས་བདེ་བ་
 བྱུང་བའམ་མཐར་མེས་བསྐྱེད་ཆེས་པས་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་ཟས་ཀྱིས་འགྲང་ཆེས་ཏེ་ན་
 བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་འདར་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པ་
 རོན་ལ་བཟང་ངན་བདེན་གྲུབ་མེད་པའི་རྟགས་དང་། ལྷོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུག་
 བསྐྱེད་ལ་སེམས་མི་དགའ་བར་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་ཡང་ཟས་ཟོས་ཆོག་པ་དང་འགྲངས་
 པའི་བདེ་བ་ལ་སེམས་དགའ་བར་འཇུར་བའང་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ་རྒྱ་དུག་ཅིག་ཅུང་ཟད་
 ཀྱིས་ནང་ལྷོགས་པར་འཇུར་བ་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་ནི་
 རྣམ་དཔྱོད་ཤེས་རབ་ཀྱི་རིགས་པས་རབ་རྒྱ་བཙུང་བར་བྱས་ན་སྤྱི་བ་པོ་གང་ཟག་
 གང་ཞིག་སྤྱི་ཅིང་ཡུལ་གང་ལ་སྤྱི་དེ་སྤྱི་བྱ་སྤྱི་བྱེད་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་
 དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་གསོན་པའི་འདིག་རྟེན་འདི་རྣམས་ནི་འཆི་
 བ་པོ་གང་ཟག་གང་ཞིག་འཆི་སྟེ་གསོན་གཤེན་གྱི་མཚམས་ལ་བརྟགས་ན་མི་དམིགས་
 པ་དང་གནས་འདིར་ནི་འཆི་བར་འཇུར་བ་མི་རྟོག་དེ་གནས་ཀྱང་ལྷོགས་གང་ནས་
 བརྟགས་ཏེ་དཔྱད་ན་འདར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། བྱི་མའི་སྤྱི་བ་འཇུར་བར་
 འཇུར་བ་མ་འོངས་པ་འདར་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ད་ལྟ་ལ་ལྷོས་ནས་མ་འོངས་པ་དང་དེའི་
 བྱི་མ་ལ་ལྷོས་ན་འདས་པ་སྟེ་དེ་རིང་གི་ཉིན་གང་འདི་ཉིད་ཁར་སོང་ལ་ལྷོས་ནས་ད་
 ལྟ་བ་དང་སང་ཉིན་ལ་ལྷོས་ན་འདས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ་དེ་བཞིན་དུ་སྤྱོད་ཆད་བྱུང་བར་
 གྱུར་པ་འདས་པའི་དུས་ཀྱང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་
 དོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཆོ་རབས་ཀྱི་དུས་ལ་སྤྱི་བྱི་མེད་པ་བཞིན་དུ་
 དེ་ལ་ལྷོས་ནས་སྤྱི་མའི་དགའ་ཡང་ད་ལྟ་གཉེན་དུ་གྱུར་པ་དང་ད་ལྟའི་གཉེན་པ་མ་ལ་
 སོགས་པ་རྣམས་དང་བརྟེ་བའི་མཛའ་བཤེས་རྣམས་ཀྱང་ཆོ་རབས་བྱི་མའམ་ལོ་དང་

ཟླ་བ་ཕྱི་མའམ་དེ་རིང་ཅམ་ལའང་རྒྱ་མཚན་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་འཁོན་ཏེ་དགའ་
འལྱར་བ་དང་དགུ་ལའང་ཐབས་ཀྱིས་བསྟན་ན་གཉིན་དུ་འལྱར་བ་ལ་ཆོགས་མེད་པ་
ལ་སོགས་པ་བསམ་ན་དགུ་གཉིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་ཅིག་མ་འདི་ཡང་གང་ཞིག་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་ཀུན་ལ།

པ་ཤ་ཟ་ཞིང་མ་ལ་བརྟེན། །ལས་ངན་དག་པོ་པང་ལ་འལྱུང་།།
རྒྱུང་མ་བྱོལ་ལྷན་པ་འཆའ། །འཁོར་བའི་ཆོས་ལ་གང་མོ་བྱོ།།

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དུ་སེམས་ངན་གྱི་བྱི་རྒྱུན་འདི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞིར་སྟོང་
གི་སྟེང་དུ་ཚོད་པའི་འཆིང་ཞེན་གྱིས་བཅིངས་ཏེ་ངན་སོང་གི་གནས་སུ་འགོ་བ་ལས་
ནི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཞེན་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་རྒྱུན་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོགས་པ་ཅམ་ལས་
དོན་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་དཔེ་ནམ་མཁའ་དང་འབྲ་བར་ནི་སྟོན་དུས་སུ་རྒྱལ་སྤྱས་
ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྟ་བུ་བདག་ཉིད་དང་རྗེས་འཇུག་གི་གང་ཟག་ཞི་བ་ལྟ་བུ་བདག་དང་བདག་
འབྲ་བས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བཟུང་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་རྟགས་ལ་
ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འཆིང་ཞེན་མེད་དགོས་འདི་གདམས་ངག་ཡིན་གསུངས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞན་དོན་དུ་བརྟེན་པའི་སྟོང་རྗེ་རྩལ་མེད་དུ་འལྱུང་བ་ནི།

བདག་ཉིད་བདེ་བར་འདོད་རྣམས་ནི། །འཐབ་དང་སྟོོ་བའི་རྒྱ་དག་གིས།། ༡༥༥

རབ་རྒྱ་འལྱུག་དང་དགའ་བར་བྱེད། །ལྷ་ངན་འབད་རྩལ་རྩེད་པ་དང་།།

ཕན་ཚུན་གཅོད་དང་འབྲེགས་པ་དང་། །སྤྱི་པ་དག་གིས་ཆོགས་ཆེན་འཛོ།། ༡༥༦

བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཏེ། །བདེ་བ་མང་པོ་སྤྱད་སྤྱད་ནས།།

ཤི་ནས་ངན་སོང་སྤྱག་བསྡུལ་ནི། །ཡུན་རིང་མི་བཟང་རྣམས་སུ་ལྟང་།། ༡༥༧

སྟོང་པ་ན་ནི་གཡང་ས་མང་། །དེར་ནི་དེ་ཉིད་མིན་འདི་འདྲ།།